

بەرگى سىيھەم

گەھە و زاخاوى

پەشك

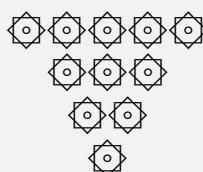
پىكھىتن و ئامادەكردنى

فەوزى پەھمىزى

پیروت

لایه‌های کان	بهندگان	لایه‌های کان	بهندگان
120...112	بهندی 12	10....6	پیشنهادی
129 121	بهندی 13	18....11	بهندی 1
137....130	بهندی 14	27....19	بهندی 2
145....138	بهندی 15	36....28	بهندی 3
43....146	بهندی 16	45....37	بهندی 4
162....155	بهندی 17	54....46	بهندی 5
170....163	بهندی 18	65....55	بهندی 6
179....171	بهندی 19	74....66	بهندی 7
191....180	بهندی 20	83....75	بهندی 8
199....192	بهندی 21	91....84	بهندی 9
213...200	بهندی 22	102....92	بهندی 10
216	وہلامه‌کان	111....103	بهندی 11

پیشنهاد

ماتماتیک: زانستیکه، وانینهوهیهی زارستانهی ههموو شته ورد و درشتەکانی سروشت دەکات، چۆتە ناخى چۇنىتى و ھاوبەستەبیان.

زانستیکه خۆى خستوتە ناخى ژيان و ههموو پیداواستىيەكاني. لەگەل ناو رۆلە گرنگ و بالايهى كە دېيگىرىت، لەگەل ناو سىما ررووت و وشكەيشى كە لاي زۇر كەس هەيەتى. ئەمەندەي لە خۆيدا ھېشتۈتەوە كە خوشى و خرۇشىيەك بە مىشك و بەدەن و تەنانەت كېيانىش بادت.

ھەر لە دېرینە چەرخ و ھەگبەي یوقۇڭارەوە، مەرۆف بايەخى ھزرى و كىردىي بە گرنگى ئەم زانستە داوه. ھەرچى دانا و زانايانە كۆكن لەسەر ئەمەي كە ماتماتىك وزەبەخشىكى بېرىۋى مىشكە، لەرىي ئەم وزە بەھېزەوە ھزر و بېركىردنەوە جىاجىاكانى لە گەلەدەبىت، دەيانگىزىت و دەيانبىزىت بۇ چارەسەركردن و بېرىكىردى ئەم فەرمانە رۆزآنانە كە پېيانەھەلەستىت و جىبەجىيىانەدەكتە.

زۇر لە پىپۇرانى ماتماتىك لەلايەن ئاخىوھارانەوە رووبەررووى ئەم پرسە دەبنەوە و دەلىن؛ دەبىت گرنگى و سوودى ماتماتىك چى بىت؟ زۇر لە ئاخىوھاران دەبىزىت دەبىزىن، خۇشىمان بە ماتماتىك نايەت لەبەرئەمەي زانستىكى وشك و زۇر گارانە تىگەيشىتنى، تەنانەت زۇر لە خوينكاران دەلىن بۇ دەبىت بخۇينرىت چونكە ههموو لە ھىما و پرسى شاراوه پىكەھاتووە. ئىتىر دەبىت چ گرنگىيەكى تىدا بەدىبىكىرت؟؟

سەرەتا، وەلامى ئەم پرسە لە ناوهكەيەوە وەك زاراوهكەيەك دەددەمەوە.

ماتماتىك وەك زاراوهكەيەكى كىشتىگەر بۇ لە ئامىزگەرتى ههموو زانستەكان بە تىكرا، لە ماشىما / Mâthéma / ھەر دېرینى يۇنانىيە ھەلەنچىراوه و وەرگىراوه، مانى فېرىبۈون Learning؛ خويندن Study، بەلام بەرەبەرە چەمكە بەرىنەكەي تەسکۈوتەوە و شىۋىكىكى زانستى سەرېمەخۆى وەرگەتتۇوە.

بەلام ئەم سەرېمەخۆيى وەنەبىت تەواو لە زانستەكانى دىكە دوورخەربىتەوە. ئەمەيش ئەم گۈزارە فەلسەفييە فىساڭقۇرس، دانايى مەزنى يۇنانىيەن دېننەتەوە ياد كە دەلىت: گەردوون پىكەھاتووە لە ئاۋىزىنلى ئىمارە و بەزم (مەبەستىش لە بەزم؛ رەزم و دەنگە).

دەشىت بۇوتىت كە لاتكى ههموو زانستەكانە، زمانى زانستى سەرەدەمە. ئاستى گەشاندن و پىشكەوتى ئەلان و ولات لەسەر ئەمە بەندە كە تا چەند لە ماتماتىك گەيىشتوون و چۈن لە ژىيانى رۆزآندا پىداددەكىرت.

تەلارى زانست، بىرىتىيە لە فەرە خشتىكى ھەلچىراو لەسەر يەك بە شىۋەندازىكى زۇر ورد و رىكۈپىك ھەندازى ھەرگىز تەواو نېبۇو، ھەر خشتىكىش جۆرىك لە زانست دەنۋىتتىت. پۇوانى ئەم خشتاتىمەيش بە ههموو پىكەھاتەكائىمەوە شىۋە و دروستكىرىنى، لە ماتماتىكدا دەبىنرىتىتەوە. جا تاكو ژيان و گەردوون لەبەرەۋامدا بن، ئەم توھالارە زانستە دەبىت بە بەرەۋامى لە ھەلکاشانىدا بىت. چونكە بە تەوابۇونى ئەم توھالارە، كۆتايىھىنەنە بە ژيان و شىۋاندى گەردوون.

گەر زۇر بە خىرا، لاپەرە ھەر دېرینەكانى مىژۇو ھەلبەدەنەوە و بىانھەنېنەوە بۇ ئەم سەرەدەمەي ئىستامان، دەردىكەمەيت كە ئەمەمەوو گەشەكردن و پىشكەوتى ئەم شارستانى و ژيارانە، بايەخ و گەنگى پىدان بۇوه بە ماتماتىك.

ئیستایش فرایسته‌ی ئەو پېشکەوتتە رۆشپیرى و تەكۈگەرىيەسى كە لە ھەموو بوارەكانى ژياندا پەمىي پىدەبرىت، ھەمووى دەگەرىيەتەو بۇ چۈننەتى تىگەيشتن و بەكارەتى زانسى ماتماتىك. كواتە رەوايە بوترىت ماتماتىك پېوەرىكە بۇ دىاريکىدىنى پېشکەوتتى مروف، ھەر لەبىر ئەم گەرنگىيەتى كە ولاتە رۆشپير و پېشکەوتتەكان زور زياتر گەرنگى دەدن بە ماتماتىك بەتايمەتلىك لە ھەبرەتى مەندىليدا كاتىك كە دەخريتە بەر خويىدىن لە خويىدىنگەكاندا.

لە پال ئەو گەرنگىيەيدا، چۈن دەتوانرىت سوودى لىيەر بىگىرىت؟
وەلامى ئەمەيش دەمانگەرىننەتەو بۇ سەردەمانىكى زور دىرىنى پسات.
كۈنترين ئاسەوار كە لە مىزۋودا نامازىھى پىدرابىت چۈن مروف سوودى لىيەر گەرتۇوه، ئەو پارچە ئاسەوارانىمە كە دەگەرىننەتەو بۇ راچىان و بەرەمچانى كشتوكال. بۇ نەموونە ھەزىزدارن بە ھەلکۈلىن لەسەر تۈولە ئىسىكى گىانلەبەرانى وەك گورگ ياخود ئىشانگۇ (ئىشانگۇ Ishango). ئىسىكىكى توخ قاوهى لە باسکى مەيمۇونى باپۇن Baboon، چاخكەرى دەگەرىتەو بۇ دوا گاھە بەردىنەكان. نزىكەسى سالى 1960 زەر خەقەكانى روبارى نيل/ناوەندى ئافريكا ئەم نەموونانە دىتراونەتەو، ياخود ھەلکۈلرلەكانى سەر دىوارى ئەشكەوتەكان. ئەمانە مىزۋوەكانىيان بۇ بەر لە (30) تا (40) ھەزار سال پ زەر دەخەملىتىرىن. لەو پارچە ئىسىك و پەروسو كە ھەلکۈلرلەكانى كە پەيلوايىان(بەدواچۇون) لەسەر كراوه و امازىن دەكىرىن كە ئامازەيەك بۇوبن بۇ ھەزىزدارن. ياخود بلىيەن دەشىت ھېممايىك بۇوبن بۇ ھەزىزماردىنى كات ھېماي ئامار و ھەزىزدارن. ھەزىزدارنى رەزىزەكان ياخود تۇمارى ھەلگىرتى بىزگۇر (TIME كوتەپرۇق، تېتقول ، كەلۈپەل) و شتومەكان بە ژمارە وەك ھەزىزماردىنى گىانلەبەران و كەرسەمى تايىبەتى ژيانگوزەرانى مروفى ئەو سەردەمانە. چەندىن و چەندىن نەموونە دىيارى دىكە ھەن كە دەشىت ئەم نەموونە ھەر دىرىنە بەس بىت بۇ سوودەمنى ئەم زانستە لە ژيانى رۆزآنەدا.

ھەر لەپال ئەو گەرنگى و سوودەمنىيەيشدا، دەبىت مروف لە داهىنان و والاكارى نەكەوتتىت ھەر لەم زانستەدا، ھەر وەك چۈن داهىنانى لە بوارەكانى دىكەدا كردووە بۇ كات و رۇز بىردىنەسەر لە كاتى پېشىۋاندا، ئاوه ھايش پەنائى بۇ ھەندىك پرسى ماتماتىك بىردووە. ھەر لە سەواكىدىنى بازركانى و كرىن و فرۇشتىدا، چەندىن پرسى گران ھاتوقتە پېشيان، پاش گفتۇڭ و مشتومرىكى زور، كەسىكى زەنگىان تىدا ھەلکەوتتۇوه و توانيویەتى ئەو پرسە بېرەپىننەتەو.

ئەم جۇرە پرسانە لە نىيۇ ئاخىۋەراندا كە بلاپۇتەوە، سەپەريان كردووە كە ئەمانە ئەگەرچى پرس و كىشەرى رۆزانەيە، بەلام لەگەل ئەوهىشدا زاخاۋىكە بۇ مېشك، ھزر و ويناي نۇيىتى دىننەتە كايىھە. جا ئەگەر لە شەوجهەكاندا و كۇرى دانىشتى تىدا، ئەو پرسانە بىرىنە مەتەل و ئاخىۋەران لە نىيۇ خۇياندا ئالۇڭقۇرى پېكەن و بىكەنە خۆپىركى، زياتر خۇشى دەخاتە نىيوانەوە و دەبىتە پەرىدىكى كۆكىرىنەوە و لەيەكەيىشتن بۇ رەواندەوە و چارەسەر كەردىنى ئىشكارەكانىيان.

ھەر لەمەورا دەيىن دەيان و سەدان و بىگە زياترىش، چەندىن كەمە و مەتەل داهىنراون كە ئەمانە ھەمووى ئەگەرلىتىيان ورد بېيەوە، ھەمووى نەك ھەر بۇ زاخاۋى مېشك بۇون، بەلکو بۇ پېوانى ئاستى زەنگى و زىرەكى/يش بۇون.

لهو نموونه ههره ديرينانه که تا ِرادهيهک ميژووهکه‌ی ديار نبيه، گمهه‌ی دامه و شهترنجه(شهشرينگ) و سن رسکين و دومينه و نورسکين...هند.

دكريت داهينانى ئەم مەتەل و گەمانه لە ئاميزي ماتماتيکا بچويزيريت به رەزىكى دوو بەر. بەرتكى وەرگرتى ليشاونكە لە زانيارى و ئاخنininan لەناو پەيخانەكانى ميشك و كردنەوەيان به مەبەستى رەواندۇوهى تىنيوتى.

ئەمەي ديكەيان، خەملاندىنى ئەو زانيارييان و هەزاندىيان لەپەيخانەكاندا بق مەبەستى كارپىكىرنىان لەكتى پېيوىستدا لە ژيانى رۆژانەدا.

بۇ خوشەختى، زۇر لە پرس و مەتەلانه بۇونەته پەندى فولكلورى لە ميژووهى گەلاندا. جا ئيمەي كورد، هەر وەك گەلانى پېشكەتوو وەك ئيمە لە سەرهتاۋە ژيان دەست پېكىردووه، بەلام بە رەنچ و خستەگەرى تواناي بىوچان ئەو ديارده و پەندە فولكلورى مىلىييان شەنوكەوكىدووه و خستويانه شىوگىكى زانستى بەرنامەي تاكو لە خويىندىنگەكاندا بخويزيرين و لىيوهيانرا بەھەممەند بن.

با ئيمەيش، هەر بۇ زياتر شىرىنگىركەن و چىزۈرگەرنى لەم زانسته، شارەزايىان و پىپورانى پەروەرناس و ماتتىزانان، ھەولى خويان بخەنگەر لەم بوارەدا بۇ دانان و بلاوڭىرنەوهى ئەم جۇرە پرسانە و تىيەلكىشيان لە بەرنامەكانى خويىندىدا، به مەبەستى ئەمەي خويىنكار زياتر خوشى بە زانستى ماتتاكىكىدا بىت و بزانستى ئەم زانسته چەندە گەنگ و بەسوودە بۇي، چ ئامرازىكى زۇر سەرەكىيە لە ژياندا.

تا چ ِرادەيدەك ِرۇلىكى بىزىو دەكىرىت نەك هەر لە كۆرە ئاكاديمىيەكاندا بەلکو لە نىوهندە كۆمەلايمەتىيەكانىشدا.

ئەمەي بەندە گەرەكىيەتى بۇ ئىوهى بەرىزى بەيان بکەم ئەو بىرۇبۇچۇونەي زانى باهناوبانگ " رينيه ديكارت René Descartes 1596 - 1650 "كە وادەزانم سودىكى تايىەتى هەبىت لە شرۇقەي ئەم پەرتۈوكەدا ...

* زۇر لەمەوبەر بۇ يەكمەين جار ھەستىم بەوه كەگەلىك بېرۇ باوەرى نايراستم لەسەردەمى مندالىدا وەك راي راست وەرگرتۇه، لەۋەيىش گەيشتىم كەنباخەي ئەو

ھزرانەي من ، كەتھواو لەسەر بەنمايمەكى نايراست دروست بیون ، تاچ ِرادەيدەك پشتىيان پى نەددەبەسترا ، بۇيە لەۋە گەيشتىم ئەگەر بەمەويت لەزانستدا بائەنچامى توکمەو رەسەن بىگەم دەبىت راستەخۆ و بۇ ھەميشه دەستبەردارى ئەو راييانە بىمېشان ھەمبۇون و

كارەكаниشىم بەتھواوى لەسەر بەنمايمى نوئى دەست پى بکەم. بەم جۇرە گەيشتىمە ئەو ئەنچامەي كەلەبرى ئەو ياسا زۇرانەي كەلۈزۈك بېك دېئن ، جوار ياسا كەلەمەودوا

باسىيانلى ئەكمەين تەھواو بۇ مەبەستەكانى من بەسىن بەو مەرجەھى ، كەبە شىبوھىكى جىدى و جەختلى كەدن لەھەمۇو قۇناخەكانى كاردا بەچاكي پەيرەويان لى بکەم .

ياساي يەكمەم : ئەمەي كەھرگىز ھەرشتىك بەرۇنى و ئاشكراي نەزانىم راستە ، بېرەستى نەزانىم ، بەمەتەيەكى تر لەھەمۇو جۇرە حوكىيەكى پېش وەخت و زەنینەتىكى

پېشىنە ، دوربىم و هىچ شتىك بېجگە لەۋەي كەلە زەينى مەندا ەرون و ئاشكرايە و بەلگەيەكى دوو دلىم لەسەرى نىيە بېرىارى بەسەر دانەدەم.

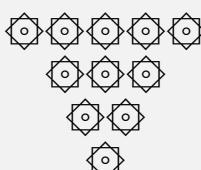
ياساي دووەم: ئەمەي كەھر يەكتىك لە مەسەلانە ئەتەمەويت ئىيان بکۇلىتەوە دابەشيان بەكەيت بۇ زۇرترىن بەش ، كەبۇ وەدەستەتىنانى رېيگا چارەيەكى شياو زۇر پېيوىستن.

یاسای سئ یەم ئەھو ھە کە بىر و باوەرى خۆم بەریگایەکى رېيك و پىكدا بەرەو پىش بەرم بەجۇرىيەك كە بزافەكە لە سادەترين و زانراو ترین بابەتەوە دەست پىتكەم و دواى ئەھو، هەنگاو بە هەنگاو و ورده ورده بەرەو زانيارى ئالقۇزىر بىرقەم.

یاسای چوارم : ھەمىشە ھەموو بەشەكانى مەسەلەكە ، بەشىۋەيەكى كامەل بېزمىرەم بەھەموو قۇناغە كانىدا بىرقەم ، تالماوھ دلىيام كەممەبەستىك لەقەلمەكەم نەتازاواھ بەو پىيەيى كەئارەزومەندى ئەھو بىووم خۆم بەتەمواوى بۆ گەران بەدواتى ھەقىقەتدا تەركخان بكم پىويىست بولو ھەرىشىك كەبچۈكتەن گۆمانى لەخۇيدا بۆ پەيدابات بەمۇتەقى ، بەناراستى بزانم ، بۆئەوهى پاشان لەھەبگەم كە ئايىا ھەقىقەتىك بۇمن دەمەننەتەوە كەھىج گۆمان ئەھل نەگىرىت ، يان .. نا .. لەبەر ئەھو كە ھەستى ئىيمەھەندى كەرەت فريومان ، ئەدات بېرىارم دا گەرىمانەي ئەھو بكم كەھىج شتىك لەواقيعا بەو شىۋەيە نېيە كەھەستەمان پەنمان دەلىت ، لەبەر ئەھو دەش كەھەننەتكەمان لەبەلگاندىدا توشى ھەلە دەبىن من ھەموو بەلگاندىكانى خۆم كەپىشان بۆ سەلماندىنى كەلىك لەمەسەلە جىاوازەكان كەلەك لى دېيون بەھەلەم دانان لەدوايشدا كاتىك بىنیم ئەھو بەوردى لەكاتى بىدارىدا ، دەركى پىدەكىرىت ، لەخەونىشدا كەكاتى دەرك كەرنى ھىج شتىك نېيە لەبىرى ئىمەدا نەخش دەبەستىت ، ھاتمە سەر ئەھەنگىمانەيە كەتائىستا ھەر شتىك بەز مېنى مندا گۆزەرى كەرەت بىچە لەخۇن چىتەر نەبوه ، بەلام بەر دەواام حسابى ئەھو دەرى كەلەكاتى گۆزەرى ئەم بېر و باوەر اندا بەھەلە دانانى ھەموو مەسەلەكان بەھەر حال بەمۇتەقى ئەھو ، پىويىستە كەمن" واتا منى بېر كەرەو ، وجودم ھەبىت " بۆيە كەيشتمە ئەھەنچامەي كەنھەم ھەقىقەتە واتە من بېر بەكەمەوھ ، بۆيە بەو ئامانچە كەيشتمە كەدەتowanم ئەم ھەقىقەتە ، بى ئەھو كەمترىن گۆمانى ھەبىت ، وەك ئەصلىي يەكەم فەلسەفەيەك كەلەسەر و بەندى دروست كەرنىام ، قبۇل بکەم . (بە سۈپاسەمە ئەم نۇوسىنەم لە مالپەرى كوردىزىن) وەرگەرتۇوە . لە كۆتا يىدا دەلىم پرسە گەنگە كە ئەھو ھە كە ئايىا دەتوانىن ھزر و مېشكەمان بەرەو پىش بەرين؟ بەلنى ئەھو يىش ھەر بە بىر وابۇون بەخۇ و ھەمەلدا .

چونكە مېشكى مەرقۇ زۇر لەبارە بۆ گۆران و راھىناني وەك پىويىست . ئەھو تا زانيايەكى وەك دەيقىد ھىلىپەرت (1862 – 1943) ماتماتىكىناسى كەورە ئەلمانى و راپەرى رىتبازى فەلسەفى فۇرمالىيەم لە ماتماتىكىدا دەلىت : ماتماتىك تەنها زادە ئەقلى مەرقۇھ و ھىچى تر ، بە پىچەوانەي قوتا بخانە ئەفلا تۇنى (يان ڕىاليزم) كە دەلىت : ماتماتىك بونى سەربەخۇ ئەھو لە دەرەوەي مەرقۇدا ھەيە .

بەندە لە دوو بەرگى پىشۇوتىدا (بەرگى يەكەم و بەرگى دووھم) چەندىن جۇر لە پرس و مەتەل و خشتە و .... بە بەریزتان ناشنا كەردبۇو ، ئىستەيش ھيوا دارم كە ئەم پۇلۇوھ پېشىنگەيەش جىگە ئەزامەندى و خۇشىتەن بىت .

سوپاس و پیز و پیزانینم بۆ//

برا و هاویری بە ئەمەکم کاکە ئەسەعد قەرەداخى كە هەر لە سەرەتا رۆژى كارەكەمەوە و لە دەرھىناتى هەرسى بەرگەكەدا بازووی مەردانەی لىيەڭىرىد و هىچ پەستى و خۇ دوورخستەمەيدەم تىدا بەدىنەكىد. بەدرىزايى ھەموو كاتەكە بىگە هەرجارە لە پېشىوو ئامادەتربۇو. نەڭەر ھەلۋىستى لە خۇبۇرداڭى نەبوایە ئەم بەرگەيىش نەدەهاتە ئەنجام، هەر لە پىداچوونەوە و شەنۈكەوەكىنىدا ماندووپۈونىكى زۇرتەواوى تىداكىشا.

لە يەزدانى مەزنى مىھەرەبان خوازىيارم تەمەن درىز، خامە بە پىز، پىشت و رەنگىن بىت بۆ گەلەكەمان.

فەوزى رەمىزى مەلا مارف

مامۇستاپى ماتماتىك و فىزىيا

Email:- fausyramsy@gmail.com

feuzyremzy@hotmail.com

fausyramsy@yahoo.de

خەرمانان / 03 2713 / كوردى

2013 / 7 / 25 زايىنى

تىيىنى // 1 / ھەمېشە لە بىرى ((وشەي ڕەنوس ، وشەي شمارە/م داناوه)) كە بە عارەبى "الرقم" و بە ئىنگلىزى Digit و بە ئەلمانى Ziffer ى پىندەگۈوتىرىت و بىرىتىن لە (٠ ، ١ ، ٢ ، ٣ ، ٤ ، ٥ ، ٦ ، ٧ ، ٨ ، ٩) . بەلام بۆ ژمارەكان (العدد Number ، Number) ھەر خۇزى بەكارھىنراوە كە بىرىتىكى ناكۇتايە. (لە كۇتايىي بەندى 22 دا بىروانە ڕۇونكىرىنىمەيك لە سەر شمارە و ژمارە). 2/ بۆ دىارييىرىنى كات لە كاتىزىمەركاندا ، چىركە ، خولەك ، وەك خۇزى دانراوە ، بەلام لە بىرى " كاڭىز " ئەوا " دەمكەت يادەمڭىز " بەكارھىنراوە.

دەست لەناو دەست

بەرگە پېشىكەوتىن

بهندی

1

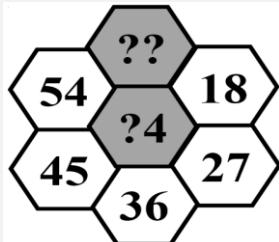
زمان له گهله نه قلدا به کار بهینه و
له سنور نهندازه نه قلدا پیمیشه.

پ 1 // ج ژماره‌یه کوتایی بهم زنجیرانه دینیت؟

1)	10	10/3	1/3	1	1/3	-8/3	??
2)	0	-1	1	3	-1	4	??
3)	1	0.5	2.5	5	2.5	4.5	??
4)	243	27	81	9	27	3	??
5)	21	28	35	42	49	56	??

*****

پ 2 // ئاخو نهو ژماره نادياره که پيويسه لهو شوينهدا دابنريت چەندبىت؟

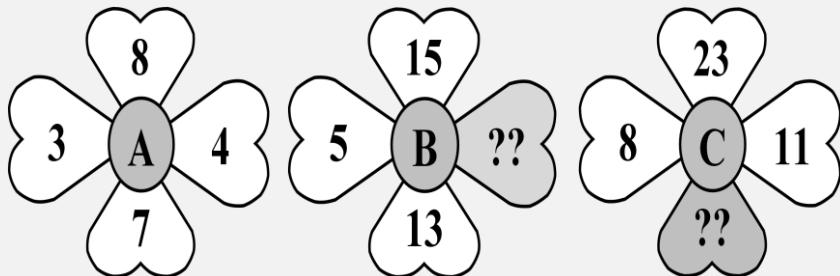
B

1		3		6
1	3	4	??	9
6		8		6

A

*****

پ 3 // ئاخو نهو ژماره نادياره که پيويسه لهو شوينهدا دابنريت چەندبىت؟

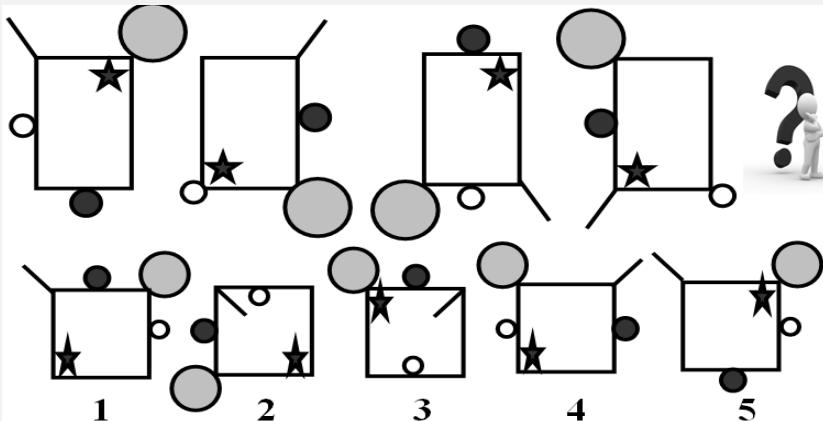

*****

پ 4 // ئاريا بە لاوين/ى وەت :- رۇزىكىان باوكم گوريسييکى 99 مەترە درېزى پىندام و داوايىكىد كە بىئەمەرە هىچ ئامىرىيکى پيوانە بەكاربەھىنم، بىكەمە سى پارچەى چۈونىيەك لە درېزىدا.

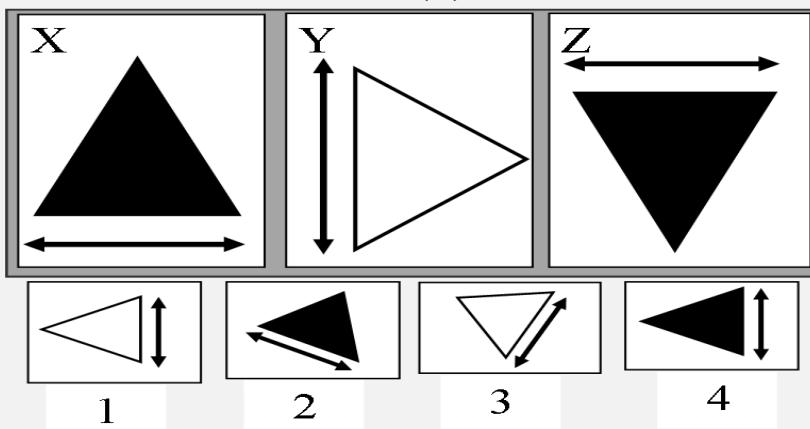
منىش دەستم پىيىكىد، كەچى لە دوايىدا بۇمان دەركەھوت كە درېزى پارچەكەى دووهەميان لە دوو نەھەنەدى درېزى يەكەميان بە 35 سم كەمترە. پارچەكەى سىيەميان بە 15 سم لە نىيەرى درېزى پارچەكەى يەكەميان كەمترە. جا بىزانم چۈنچۈنى درېزى ھەر پارچەكەي كىانم بۇ دىيارىدەكەيت؟

پ 5 // کام لەو پىنج شىّوه شمارىنراوانەی خوارەوە، دەگۈنچىن بۇ پىركىرىنىڭ وە ئەم شىّوه نادىيارە؟

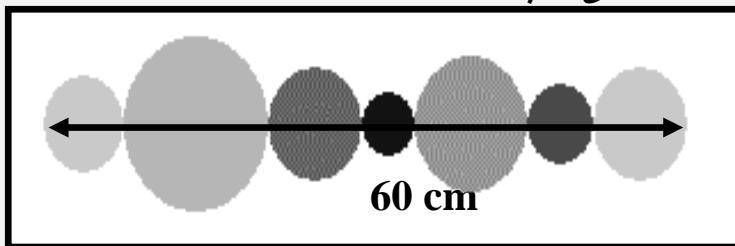
*****

پ 6 // ئەگەر لە شىّوهندازى (X) وە (Y) بېتىت، ئەم ئاخۇ كام لەو چوارشىّوهندازەي خوارەوە (Z) بېتىت، ئەم بىكەن؟

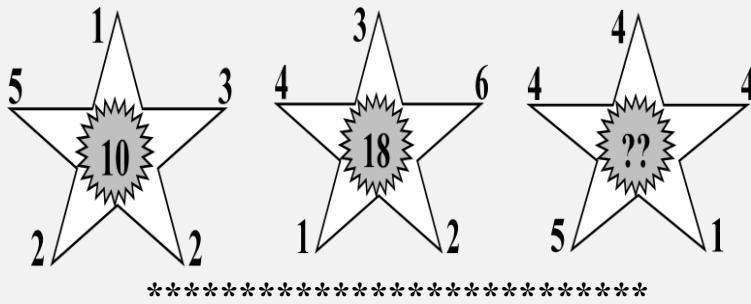

*****

پ 7 // ئەگەر دوورى نىوان يەكمىن گۆ تا دواڭق 60 سم بېتىت، ئاخۇ درېئىزى چىۋەيان بە گاشتى بە چەند مەزىدە دەكەميت؟

پ 8 // لەم شىۋە ئەستىرانەدا... چۆن ژمارە شارا وەك دىيارىدەكەيت؟

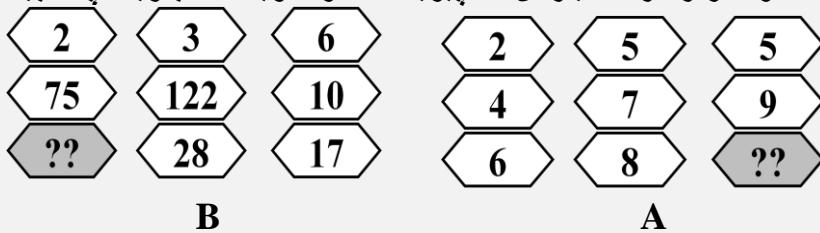

پ 9 // چۆنچۇنى لە خالى دەسپىنگەوە (S) دەگەيىتە خالى كۆتا (F) بەم مەرجمە ئەنلىك ئەنلىك تىپەركەيت بىيىجە لە رەشەكان؟

S																			F

*****

پ 10 // ئاخۇ ئەو ژمارە نادىyarەدى كە پىيوىستە لە شويىنەدا دابىرىت چەندىبىت؟

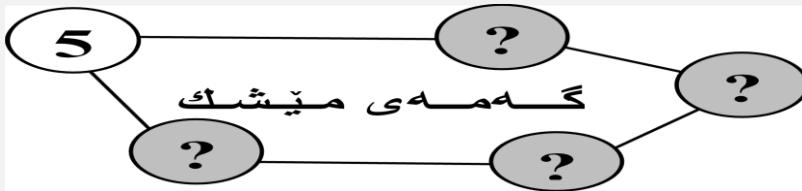

*****

پ 11 // سىكۈر روو يېكىرىدە دىاكۇ و گۇتى:- گەر دوو لوولە مۇمى چوونىيەكمان
ھەبىت لە گشت روو يېكىرىدە و ھەر يەكىيان تەننیا بەشى يەكىدەمکات (يەك
دەمژمۇر) بىكەن لە داگىر ساتىياندا، گەر ھەر دوو كەمان كاتىز مۇرمان لە نەبىت.
ئاخۇ چۆنچۇنى بىتوانرىت بەم دوowanە تەننیا 45 خولەك كات دەسىنىشان بىكىرىت؟

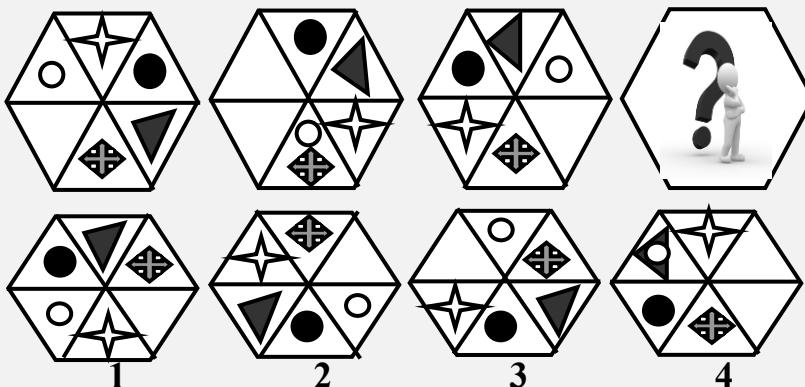
پ 12 // ناخو لهم نیگارهدا چون ئهو شماره نادیارانه ریکده خریت تا ئهو راستیانه بسەلمىنیت؟

$$.[3 = 5 , , 5 = 4 , , 7 = 3 , , 12 = 2 , , 8 = 1]$$

*****

پ 13 // کام لەو چوار شىوه شمارىنراوانەي خوارەوە، دەگۈنجىت بۇ پېرىدىنەوە ئەو شويىنە نادىارە؟

*****

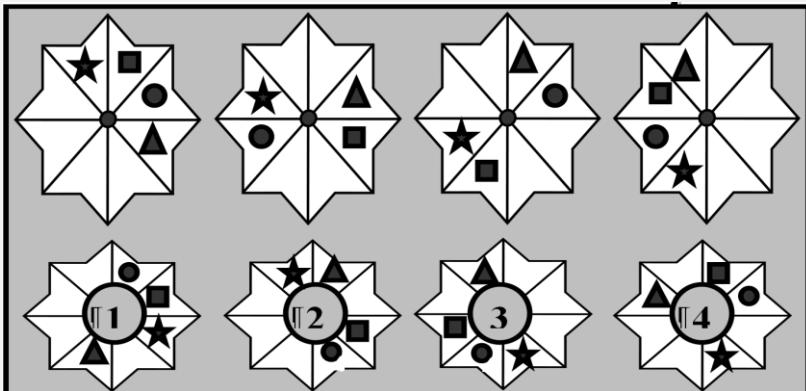
پ 14 // ناخو ژمارەي ئەو خانە نادىارە بە چەند مەزەنە بىرىت؟

64	8	2	6
21	7	1	2
30	5	1	5
24	4	2	??

*****

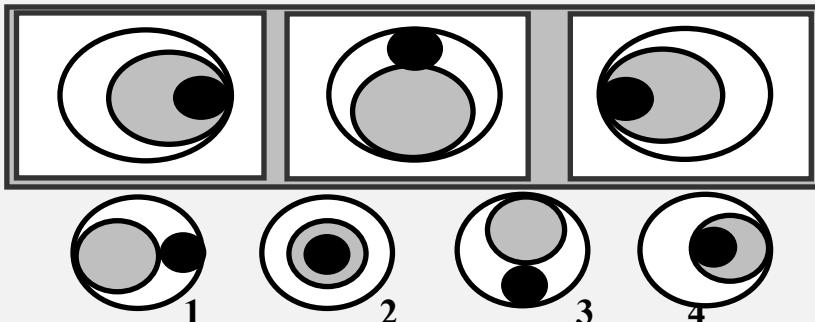
پ 15 (A) // ئەو ژمارانە كامانەبن كە كۆيان هەميشە دەكاتە ئەنجامى لىكدانىان؟
(B) ناخو ئەو ژمارەيە چەند بىت گەر 1/3 (سى يەك) ئى لەكەم 2/3 ئى خۆيدا كۆبىرىيەتەوە، پاشان ھەمان ژمارەكەي خۆى لىدەر بىكىرىيەتەوە بىكەتە سەفر؟

پ 16 // کام لەو چوار هەشتگۇنَا شمارىنراوانەی خوارەوە شىاۋى
پىركىرنەوەي دوا شىۋەندازى پىنجەمى نادىار دەبىت؟

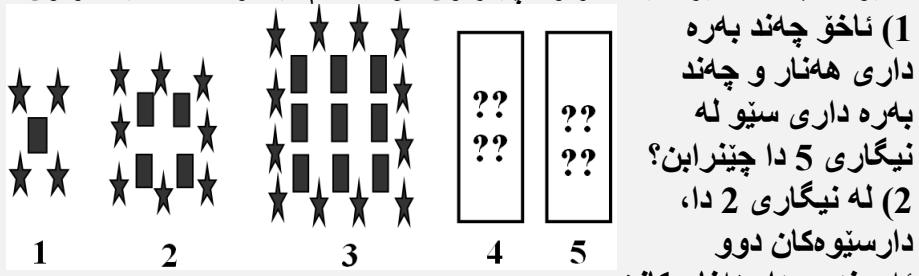
*****

پ 17 // کام لەو چوار شىۋە شمارىنراوانەی خوارەوە، دەگۈنجىت بۇ ئەوەي
بىبىتە پىركەرەوەي دوا شىۋەندازى نادىار؟

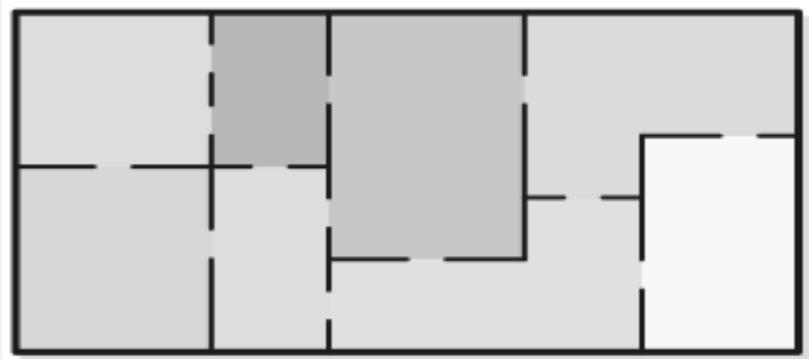
*****

پ 18 // لە مىوه جاپىكدا (باخى مىوه)، درەختى ھەنار كە بە لاكتىشە و درەختى
سىۋ كە بە ئەستىرە نىشاندراوه چىنراون، وەك لەم نىڭارانەدا نىميانىكراون:-

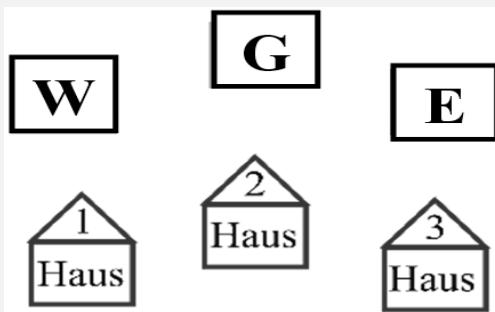

ئاخۇ لە چ نىڭارىكى تردا دارھەنارەكان بىنە دوو ئەوەندەي سىۋەكان؟

پ 19 // ئاخۇ چۈنچۈنى سۆما بە گشت دەرگاڭاندا بىروات و بىئەوهى بە ھىج دەرگايەكىشدا دووجار بىروات؟

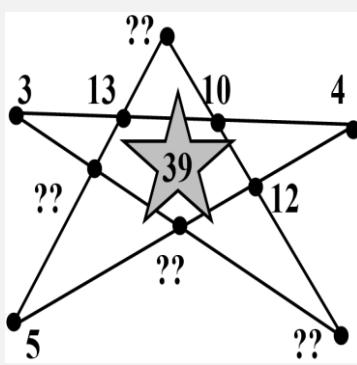
*****

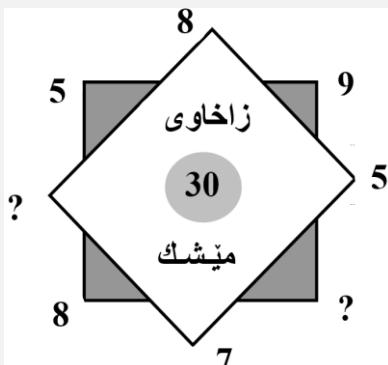
پ 20 // داوا لە ئەندازىيارىتىك كرا كە لە دەزگاڭانى وەبەرھىنائى ھەرىكە لە وزەي كارەبا (E) و ئاو (W) و گاز(G)/ه وە بە سى ھىلى تايىبەت، وزە بۇ سى مائى جىاوازى (H3 ، H2 ، H1) بىگوارىتەوه بەو مەرجهى بەسەرييەكتىدا تىپەرنەكەن يالەيەكتەرەوه وەرنەگىرىن. ئاخۇ ئەم كارەي چۈنچۈنى ئەنجام دابىت؟

*****

پ 21 // لەم دوو نىڭارەدا، جى ژمارەيەك گونجاوه بۇ شويىنە نادىيارەكان؟

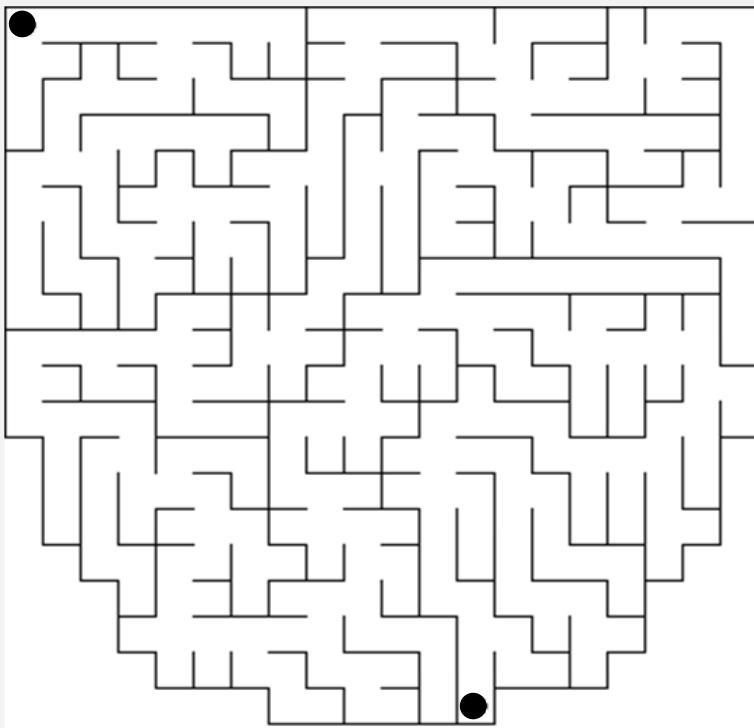

B

A

پ 22 // گەشبىن وىستى بەم رېچكە رسکىئىنە رېزەرەدا لە خالى دەسپىتىكى سەرەوە تا خالى كۆتايى خوارەوە گۈزەر بىكا، داخۇ چۇن بەو كىدارە ھەستابىت؟

*****

پ 23 // كاتژمیرىيکى ھەلۋاسراو بە دىوارىيىكدا كەوتەخوارى و بۇوە سىنى پارچە، بە جۇرىيەكەيان چوار ژمارەى لەو 12 دانىيەى تىدایە لەخۆگرت. ئايا چۇن ئەو ژمارانە رېكىدەخەيتەوە بە مەرجىئك كۆيان لە ھەرسى پارچەكەدا بەيەكسانى بىنۇتەوە؟

(تىپىنى)

لە كۆتايى ھەندىئك لە بەندەكان.....
چەند جوانكارىيەكى سەرنىج راكىش لە بوارى
ماتماتىيىكدا بەرچاو دەكەويت خوازىيارم سوودبەخش بىت.

بهندي

2

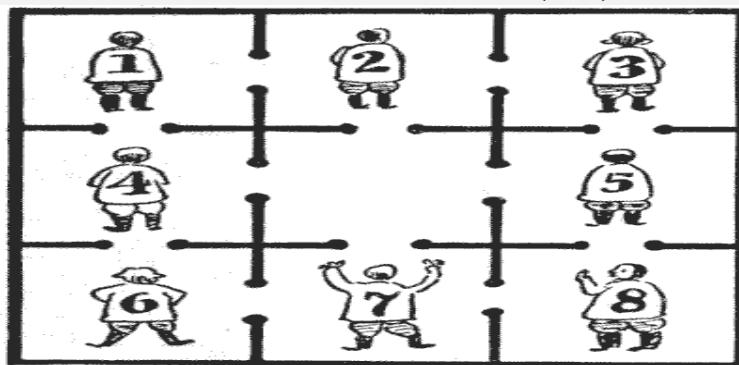
ئاشتايىن دەلىت بې مانگ و بې سال لە پېرىيىك
دەكۆلۈمەوھ و بېرى لېيدەسەكەمەوھ، 99 ئەنجامى
ھەلە بە دەسىيىم تا لە سەدەمین جاردا راستىيەكەم
بۇرۇن و ئاشكرا دەبىت.

چون خانه‌کانی ئەم دوو خشته حەوت رىكىيانە كە 7 بەشه و 49 خانە تىدایە بە شمارەكاني 1 تا 7 پىرده كىرىنەوە، ئەگەر لە هەر بەشه و رىزىكى ستۇونى و ئاسۇيىدا بۇ تەنبا جارىك ئەو شمارانە بەكاربەھىنرىن؟

پ // 2	پ // 1																																																																																																
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tbody> <tr><td>5</td><td></td><td></td><td></td><td>1</td><td>3</td></tr> <tr><td>6</td><td>3</td><td>5</td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td>3</td><td></td></tr> <tr><td></td><td>3</td><td>7</td><td>4</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>4</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td>2</td><td>4</td><td>1</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>4</td><td>6</td><td></td><td></td><td>2</td><td></td></tr> </tbody> </table>	5				1	3	6	3	5								3			3	7	4			4							2	4	1			4	6			2		<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tbody> <tr><td>1</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td>7</td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td>6</td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td>6</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>	1																						7												6									6										
5				1	3																																																																																												
6	3	5																																																																																															
				3																																																																																													
	3	7	4																																																																																														
4																																																																																																	
	2	4	1																																																																																														
4	6			2																																																																																													
1																																																																																																	
				7																																																																																													
				6																																																																																													
	6																																																																																																

*****

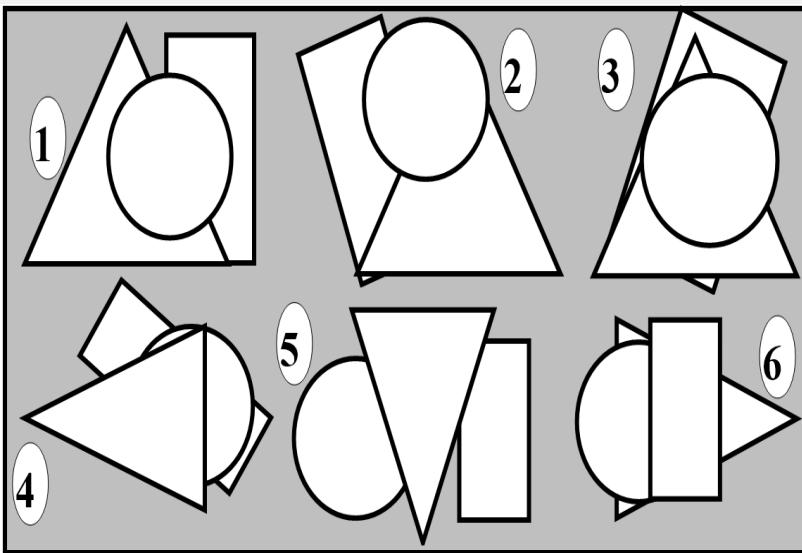
پ 3 // چون ئەم يارىزانانە جىڭۈركى بەخۆيان بىكەن تا لەھەر رىزىكدا كۆيان
ھەر بىكەتەوە (12) ؟

*****

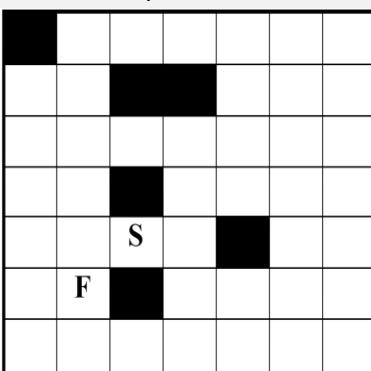
- پ 4 // (A) بە چ رىيگەيەكى ماتماتىكىانە ژمارەسى 100 بەدەست دىنىت بە و مەرجەي ھەر شمارەسى 1 تەنبا پىنج جار بەكاربەھىنرىت؟
(B) ئەو ژمارەيە چەندە گەر لە ژمارەكەي دواى خۆى بىرىت ، ئەنجامەكەي دەكتە كۆي ھەر دوو ژمارەكە ؟ $11+1$
(C) نامۇ بە كامۇ/ى وىت :- چ شىتىك سەرەنجرەكىشە بەلاتەمە لە خويىندەوە و سەيركىدى ئەم ژمارەيەدا | 8998971798998 | ؟

پ 5 // ئاخۇ كام شىۋوھنداز لەوانىتەر جىوازە ؟

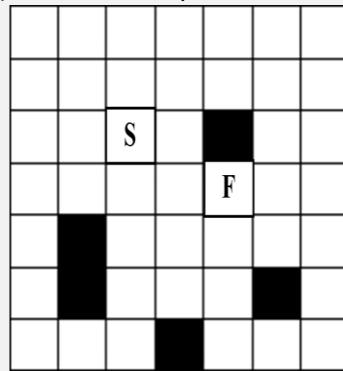

*****

پ 6 // چۆن لە خانەي (S) وە دەگەيتە خانەي (F)، بەم مەرجەي بە چەقى
گشت خانەكىدا بە راستە ھېلىك تىپەربىكمىت جىگە لە خانە رەشەكان؟

(2)

(1)

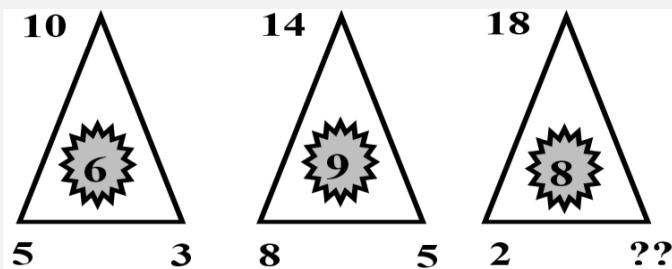
*****

پ 7 // ئاريا رەوويىركەدە شارا و گوتى:- نەم سى پىرسەت لىيدەكەم تا بىزامن لە زانستى
ماتماتىكىدا چۈنى؟ (1) چۆن بە شمارەي 1 و بە چەندجا بۇونەوەي بۇ 4 جار
گەورەتىين ژمارەت دەستبىكەويت؟

(2) ژمارەيەك دىيارى بىكە كە دابەش بىت بەسەر 1 تا 9 بەبىن ماوه؟

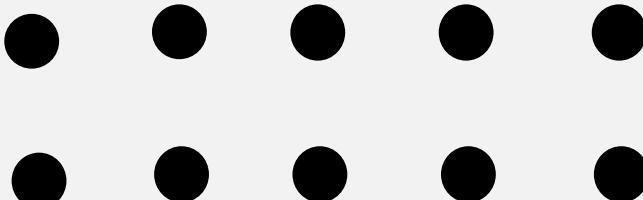
(3) چۆن بە شىۋوھىيەكى ماتماتىكىيانە لە 1 تا 10 دەگەيتە ئەنجامى 1 ؟

پ 8 // ج ژماره يهك لهم شويئنه ناديار ددا به گونجاو دهزانيت؟

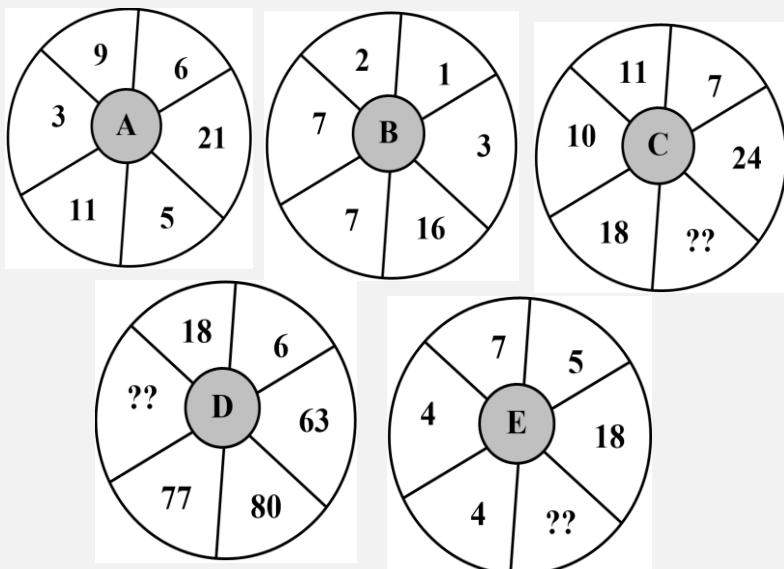
*****

پ 9 // ئاخۇ دەگۈنجىت كە ئەم 10 كەلايە لە پىنج رىزدا دابىرىن بەو مەرجەي
ھەر رىزە 4 دانە لەخوبىگىرىت

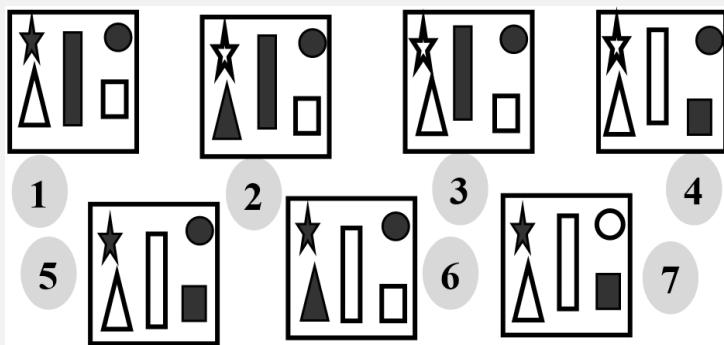

*****

پ 10 // لەم كۆملە بازنىمەدا... ج ژماره يهك بۇ نەو كەرتانە دەگۈنجىت؟

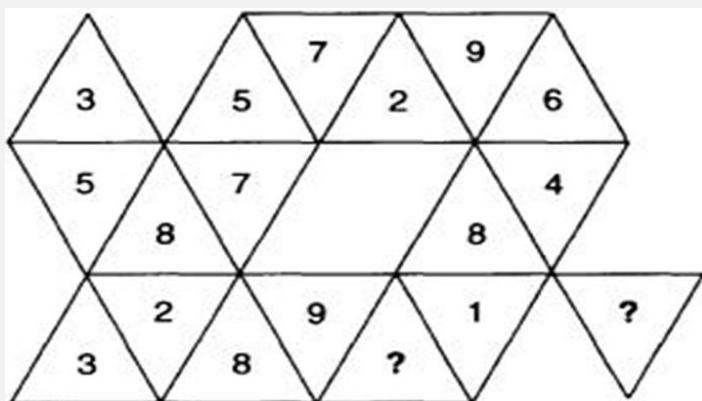

پ 11 // ئاخۇ كام لەو شەمش نىڭارە نەرى / ve - يانە لەگەل نىڭارە ئەرى / ve + كەى حەوتەمدا بىگۈنچىت؟

*****

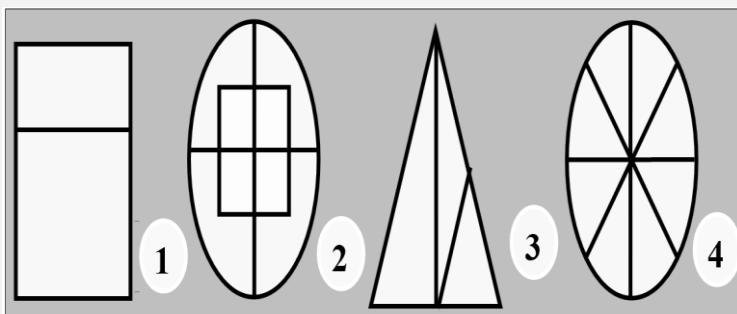
پ 12 // جىگەي ئەو دوو نەزانراواه بە چ شمارەيەكى گونجاو پېبىرىتەمۇدۇ؟

*****

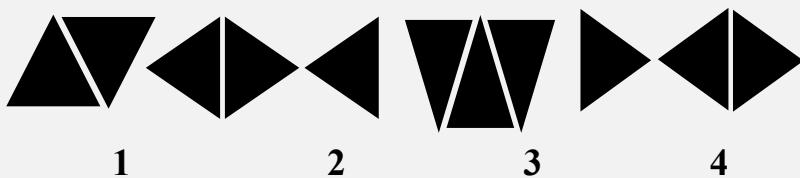
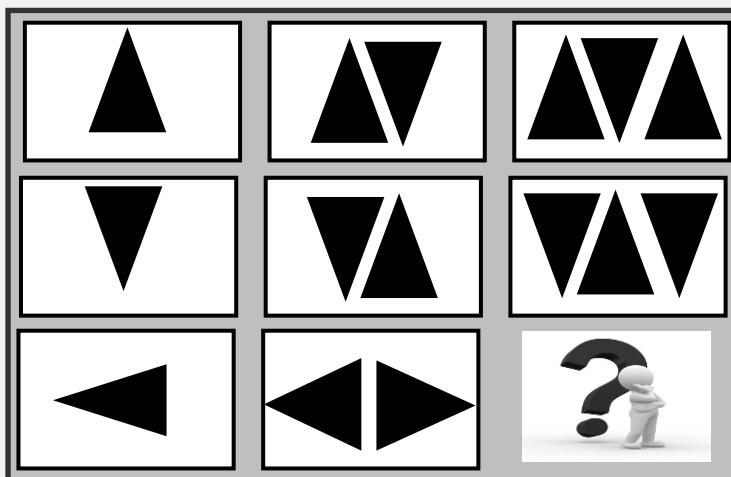
پ 13 // كلاوزەرەكىان بەديارى بۆ پاشايەك هىنى، ئەويش تاكۇ لاي رەوونبىت كە ئاخۇ زېرسارايدى ياخود مىس. بۆ ئەممە چەندىن لە زانىيانى دەربارى بانگەھىشت كرد تاكۇ ئەو گرفته بۆ بېرىتەمۇدۇ. يەكتىك لەوانە زانا و داناي يۇنانى ئارخەمەدىس بۇو. ئەم زانىايدى سەرەتا كلاوزەرەكەي لە ھەوادا كىشا و سەپەرىكىد 2.2 نيوتنە (2.2N)، ئەمجا لە ئاودا كىشاى سەپەرىكىد 1.95 نيوتنە، پاش تىرامان يەكسەر گۇتى كە ئەم كلاوزەرە ساختەيە و توخمىتى تىئاخنراواه كە ئەويش مسە. ئاخۇ چۈن كەيشتىتە ئەو ئەنجامە؟
[كىشى جۇرى Specific Gravity بۆ (زېر = 19.4 ، مس = 8.8) . تاودانى كىشى زەۋى (Gravity) = 10 m/sec²].

پ 14 // کام لەم شیووندازانە زۆرترین چوارلا و سیگوشە لەخۆ بگرىت؟

*****

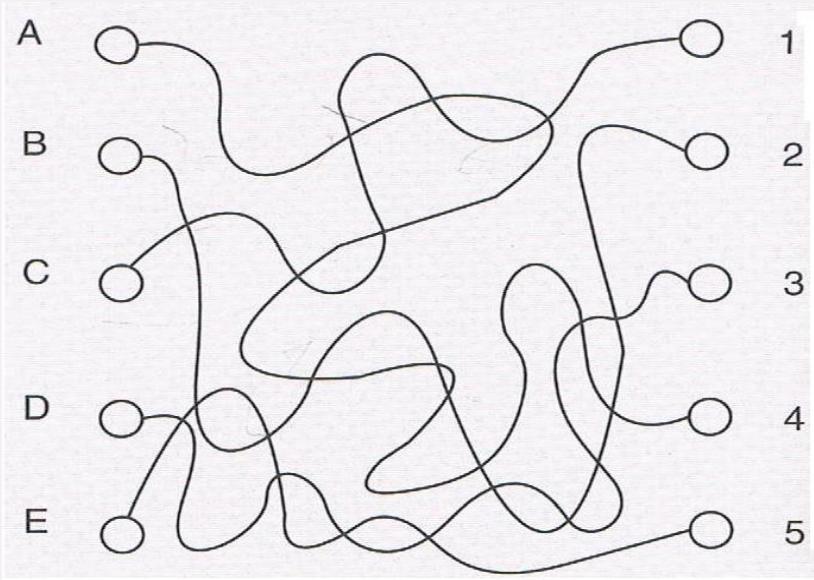
پ 15 // کام لەو چوارشیوهی خوارهوه بگونجىت بۇ ئەم شوينە نادىارە؟

*****

پ 16 // ئىوارهىيەك زېرق هاتھوه بۇ مال و لە كىسەيەكدا دوو كىلۆگرام سیۋو
لاسۇرەنى ناوجەسى سەردەشتى تىدابۇو كە بە ژمارە 11 دانە سیۋو بۇو.
بە دەركەوتى باوكىيان، ھەر 11 مندالەكەنى خىبۇونەوه تاكۇ بىزانن مىوهى
ئەم شەوهىيان چىيە!! ئاخۇ چۇن دابەشى 11 مندالەكەنى كىربىت بەم
مەرجەسى سیۋىيەك لە كىسەكەدا بىتىتەمۇدۇ؟

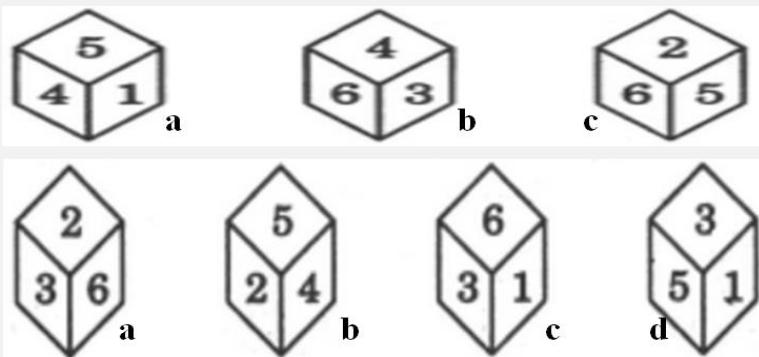
پ 15 // لەم کۆمەلە هىلە ئالۆسکاو و مارپىچانەدا ئاخۇ كامە سەرەھىلى لاي چەپ دەتوانىت بىگاتە كوتايىھەكەي خۆى لە شمارەكانى لاي راستىيەوە؟

*****

پ 18/A/ چ شمارەدېك لە سەرى بەرامبەرى شمارەسى 4 دابىت لە بەشى b دا؟

پ 18/B/ چ شمارەدېك لە سەرى بەرامبەرى شمارەسى 3 دابىت لە بەشى d دا؟

*****

پ 19 // دە كىسە پارەزىيەن ھەيە كە چۈنۈھەن لە جۆر و سەنگ و قەوارەدا.

يەكىيان پىركراوه لە پارەزىيەن قەلەپ (دەغەل) كە كىشى ھەر يەكەيان تەننیا

1 گەم/ھ. ئەمجا نۇ كىسە كەيتىر پىركراوه لە پارەزىيەن قەلەپ (دەغەل) كە كىشى

ھەر يەكەيان 2 گەم/ھ. چۈن دەتوانىت ئەم كىسە قەلەپ لەوانىتىر جىابىرىتىمەوە

بەم مەرجەمى (دەشىت تەرازوو تەننیا بۇ يەك جار بەكاربەھىنلىق).

پ 20 // چون لەم کردارانەوە ھاوسانیبىك لە خشتهکەدا بەدەستدەھېنرىت؟

بۇ رىزى A تەنيا ھەر $[= , \div]$ بەكاربەھېنرىت!

بۇ رىزى B تەنيا ھەر $[= , - , +]$ بەكاربەھېنرىت!

	A	5	A	5	A	4	
B	6		6		4	+	4
1	$\div$	2		4		2	A
B	2	-	6		9		5
1		1		7		7	A
B	1		6	=	8		1
2	x	4		8		1	A
	3	B	6	B	18	B	

*****

پ 21 // (1) نەھىنى راستى ئەو وەلامانە لەچىدا دەبىنرىت، ئاخۇ لەو ۋەرۇوه دوا
ژمارە چەندىتى؟

a) $2 + 3 - 1 + 2 - 1 = 10$, , b) $7 + 2 - 3 + 1 + 2 = 63$, ,

c) $8 + 4 + 5 - 3 - 2 = ??$, , d) $6 + 5 - 6 + 3 + 1 + 2 = 6$, ,

e) $9 + 7 - 6 + 2 + 4 = ??$, , f) $5 - 7 + 4 + 6 - 8 + 3 - 2 = 5$

(2) كام ژمارە بە ناجۇر دەزانلىقىت لە ناو گشت ژمارە كانىتىدا!

4789 ، 4679 ، 2548 ، 2378 ، 5679

. 3568 ، 1458 ، 3568

*****

پ 22 // داسق شمارەي (الرقم) نەھىنى قاسىھى شوين كارەكەي لە مالەوە لە بىردىھېت، بەلام ئەوەندەي لە يادە تا بتوانىت بىكاتەوە و نەگەرىتەوە بۇ مالەوە، ئەويش:- 1) كۆي ھەردوو خانەي پىنجەم و سىيەمى دەكتە 14.

2) شمارەخانەي چوارم بە (1) زياترە لە شمارەخانەي دووەم.

3) خانەي يەكمەم بە (1) كەمترە لە دووئەوندەي شمارەخانەي دووەم.

4) كۆي ھەردوو شمارەخانەي سى و دوو دەكتە 10.

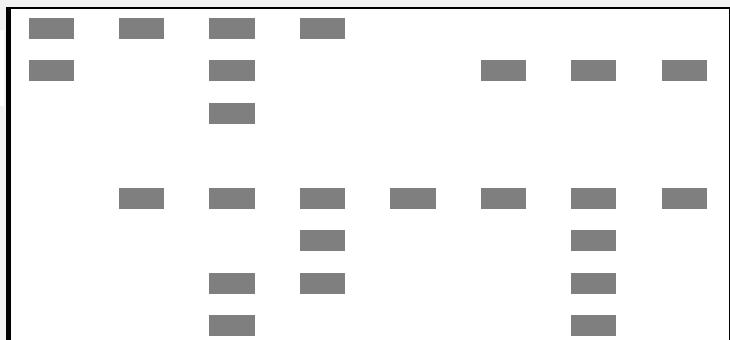
5) كۆي ھەر پىنج شمارەخانەكەي ئەو كۆدە پىكىدەھېنرىت، دەكتە 30.

چۈنچۈنى داسق شمارەي ئەو كۆدە بە دەسھەنزاپىت؟

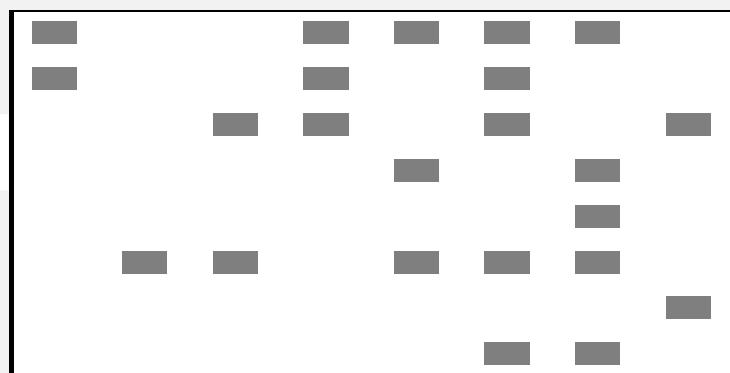
پ 23 // A) ئەم شىّوه يە شمارەكانى (1 ، 3 ، 5 ، 7 ، 8) دەنۋىتىت كە بە شىّوهى لاكىشەيەكى رەنگتار دەركەمتوون.

B) ئەم شىّوه شمارەكانى (1 ، 2 ، 3 ، 8 ، 9) دەنۋىتىت كە بە شىّوهى لاكىشەيەكى رەنگتار دەركەمتوون.....چۈن ھەرييەك لەو شمارانە دەستىشان بىكرين لەھىما رەنگتارانەوە ؟

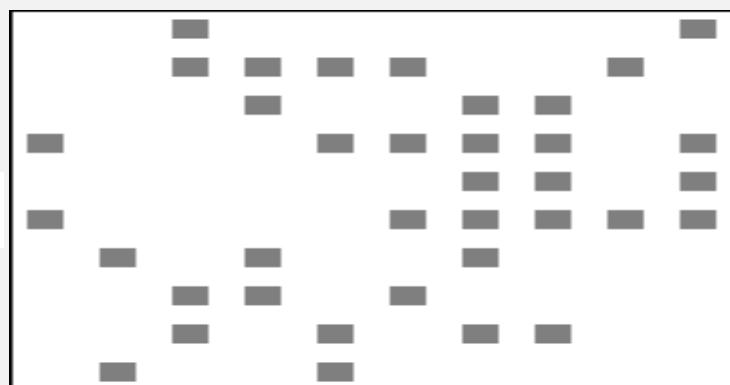
A

B

C

بەندى

3

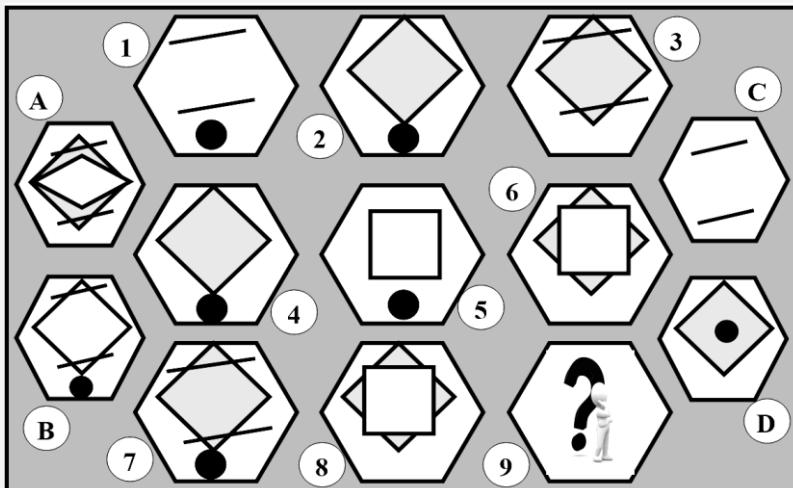
گەشىن رۆشنايىمكى نابىزراو دەبىنتت...
رەشىن رۆشنايى دەبىنتت...
بەلام بپرواي پى نىيە..

لهم خشته نور سکینه بیهدا ۹ چوارگوش و ۸۱ خانه تیذا به. چون نه و خانه به شماره کانی ۱ تا ۹ پرده کرینه و، نه گهر له هم چوارگوش بیهک و ریزیکی ستونی و ناسوییدا تهنجا جاریک نه و شمارانه به کار بھینرین؟

پ ۲ //				پ ۱ //			
9		5	3	7	6		1
		7		5		9	7
1		3	2	6			5
	8					7	
2			9	9			
7				5	8		
	4		8	4	1	5	8
1	9	2				1	
4				8			

*****

پ ۳ // کام لهو چوار پینچگونایانه لاتهنجست شیاون بو پرکردن وه نه و شوینه نادیاره؟

*****

پ ۴ // لاوین نه هاو سانیانه دا به سوما و داواي ژماره نادیاره که لیکرد.
ناخو چونچونی ده سنبانی نه و ژماره نادیاره بو گردیبت؟

$$2 + 3 = 5 , \quad 7 + 2 = 9 , \quad 6 + 5 = 11 , \quad 8 + 4 = 96.$$

$$\text{نه و ناخو :} - ?? = 7 + 9$$

پ 5 // ئاخۇ ئەو ژمارە نادىيارە كە پىويىستە لەو شوينەدا دابىرىت چەندىبىت؟

7	1	3	6
9	1	7	8
6	1	0	4
5	1	2	??

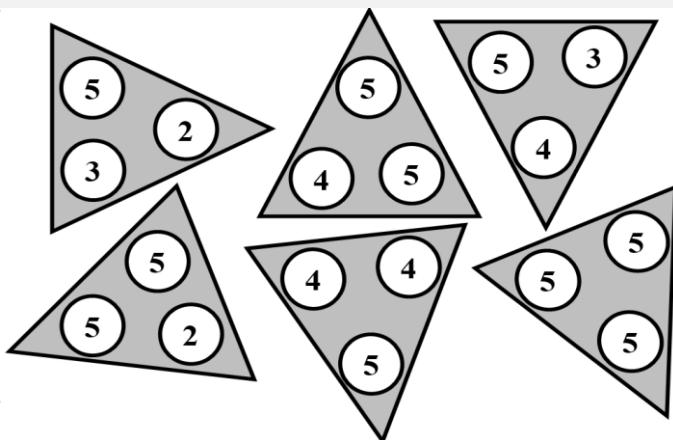
B

7	9	8	7
14	27	??	21
10	15	10	??

A

*****

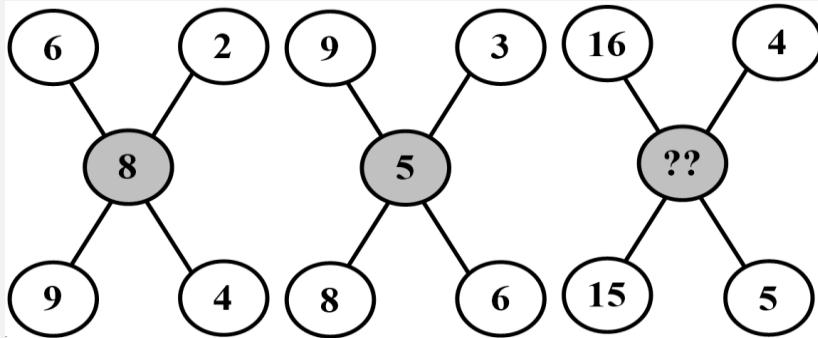
پ 6 // ئاخۇ چۇن ئەم شەمش سىيگۈشانە و ژمارە خالىكاني ناويان
پىكىبەست بىرىن تا شەشگۇنaiيەكىان لىپىكىبەنيرىت؟

*****

پ 7 // رۆزىك مامۇستا 8 خوينىدارى بانگىكىد كە چەند رۆزىك پىشتر تاقىكىرنەمەويان بە ئەنجامدا بىرلە. ويىتى بىزانتىت تا چەند سەرەكەوتوبۇن و گۇتى:- دەمەويىت پىش وەخت، خۇتان پلە نمرەكاني خۇتان بخەملەنن و بۆچۈونناتام پىيېلىن !!! (1) سەرەنگ گۇتى لەوانەيە پىشەوا يان لالە لە يەكمەمەنەكان بن. (2) بەختىار گۇتى نا نا، من لە يەكمەمەنەكان. (3) كاوس گۇتى نا، پىيموابىت ئالان يەكمەمە. (4) چۈپى گۇتى وادەزانم بەختىار لە يەكمەمەكان نىيە. (5) كانى گۇتى واى بۆ دەچم كە سەرەنگ ھەلە بىت. (6) پىشەوا گۇتى، نە من و نە لالە لە يەكمەمەكان نىن. (7) ئالان گۇتى كاوس يەكمەم نىيە. (8) لالە گۇتى من ھاۋارام لەگەل سەرەنگ/دا. ئەمجا مامۇستا گۇتى پىئەم خۇشبوو كە وا بەم شىوه يە بۆچۈونەكان تان دەرىرى. بەلام حەزىزەكەم پىتان را بىگەيەنم كە تەنبا بۆچۈونى سىانتان راستە. ئاخۇ يەكمەمین پلە بەر كاميان كەوتىت؟

پ 8 // لەم جووت ھىلە يەكتىرىانە، ج ۋەزىئەتكەن شۇينە نادىيارەكە پىردىكەتەمە؟

*****

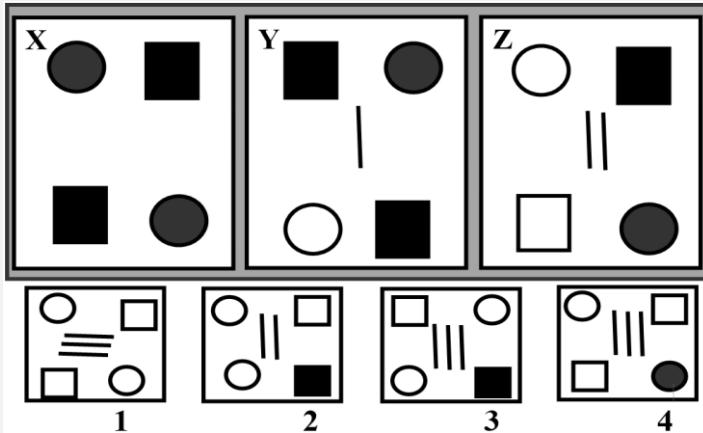
پ 9 // ئەم شىوهى خوارهوه بلوکىكە لە نۇوسراوهى پېتى (PO) تەمنيا لە رىيلىكىياندا پېتى (c) لە باتى (0)، (q) لە باتى (p) نۇوسراون. ئاخۇ لە كويىدا خۇيان مەلاس دايىت؟

¶Pop
¶pop
¶pop
¶pop
¶pop
¶pop
¶pop
¶pop
¶pop
¶pop
¶pop

*****

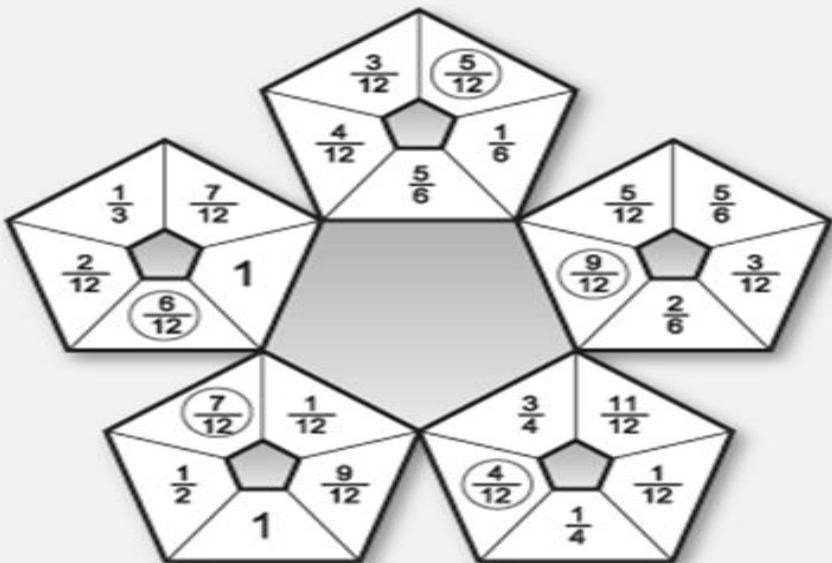
پ 10 // كاتىك ھەلۆ لە نىوارەخوانىكى ھاوبىيەكى دەگەريتەمە بۇ مال، ھاڙە/اي
هاوسەمىرى لىيىدەپرسىت كە چەند كەسىان باڭگەتىشت كردبوو؟
ئەویش وەك مەتمەل بۇ سەرلىتىكەنەن وەلامى دەداتەمە و دەلىت:-
رەزمارەي ھەموان بە 7 كەمتر بۇو لە دوو ھەتىنەي ئەنجامى لىيىدانى پېكھاتەي
ھەر دەو شمارەكەمان. يەكسىر ھاڙە گۇتى زۇر ئاسانە، تۇ ناتەمۇيت
رەستەمە خۇرۇق بىلەت، هەر ئىستىتا بۇت دەردىھەتىم.
ئاخۇ ھاڙە چۈن گەيشتىتە ئەو رەستىيە؟

پ 11 // ئەگەر لە شىوه‌ندازى (X) وە (Y) بەرجەستە بېيت، ئەى ناخۇكام لەو چوارشىوه‌ندازى خواره‌وە (Z) بەرجەستە بىكەن؟

*****

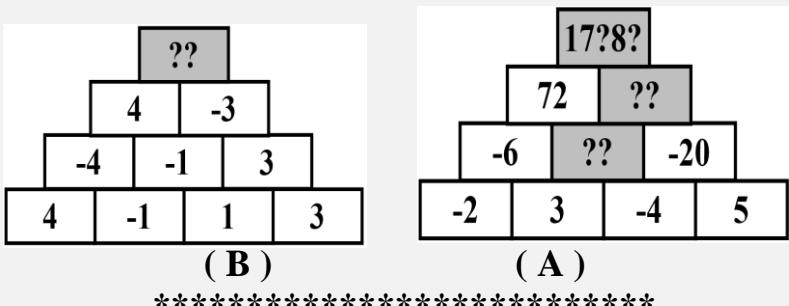
پ 12 // ناخۇچ نەھىيىبەك ھەبىت لە ژمارەسى ناو كەرتەكانى ئەم پىنجگۇنىيەدا؟

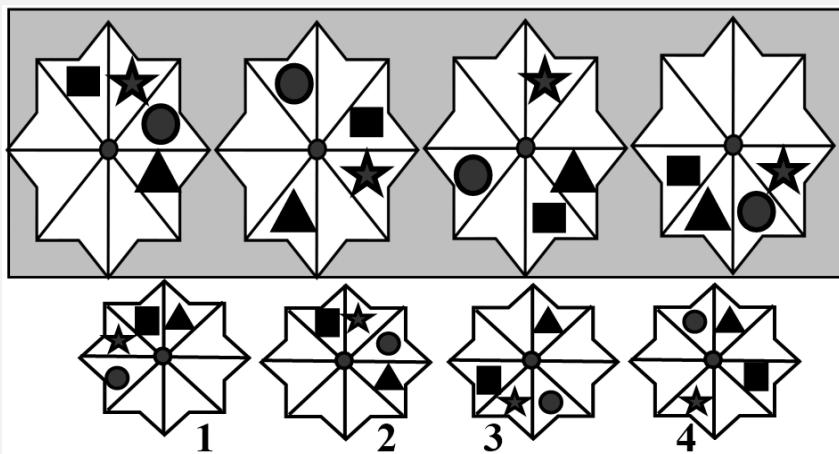
*****

پ 13 // شادىل و شاكول لە شەممەنەفەرىيىكدا بۇون كە بە خىرايى 45 كم/دەمكەت بەرەو باکور دەرىۋىشت، لەپىرىكىدا شەممەنەفەرىيىكى تى بەرەو باشۇور بە خىرايى 36 كم/دەمكەت داي بە لاياندا و تەنبا 6 چىركەي خايىاند. يەكسەرشادىل گۇتى:- باشە دەزانىت كە درىيىزى ئەو شەممەنەفەرىيى تىپەرىيىكىد چەندە؟

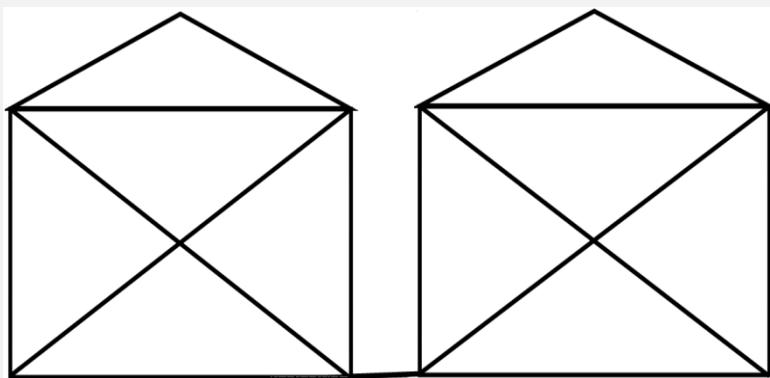
پ 14 // چ ژماره‌یه کوتایی به ژماره‌کانی ئەم دووشیوه قووچه‌کییه دىئنیت؟

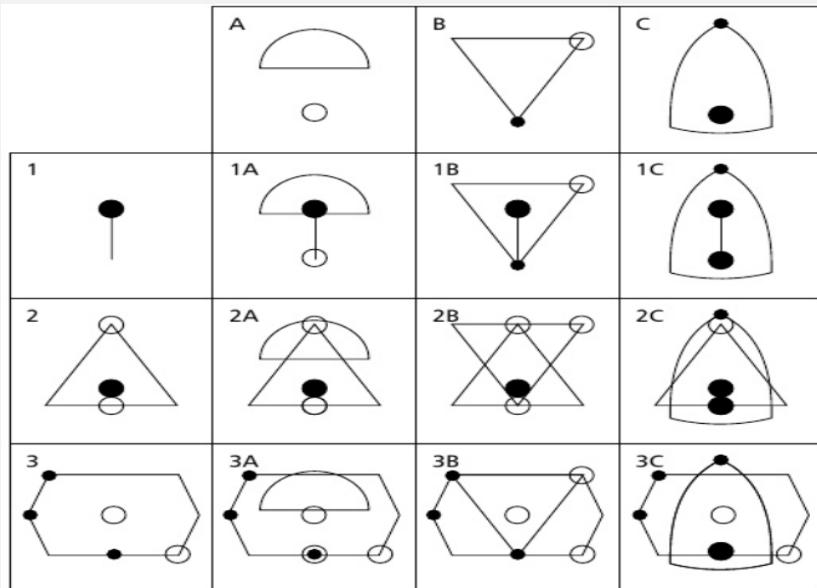
پ 15 // کام له و چوار هشتكونا شمارېنراوانه خواره وه شياوى پىركىرنە وە دوا شىۋەندازى پىنجهمى نادىار دەبىت؟

پ 16 // ئاخۇ دەكىرىت دووباره ئەم شىۋەندازە بىكىشىتىمۇ بەلام دەست لەسەر پىنوس ھەنەگىرىت؟

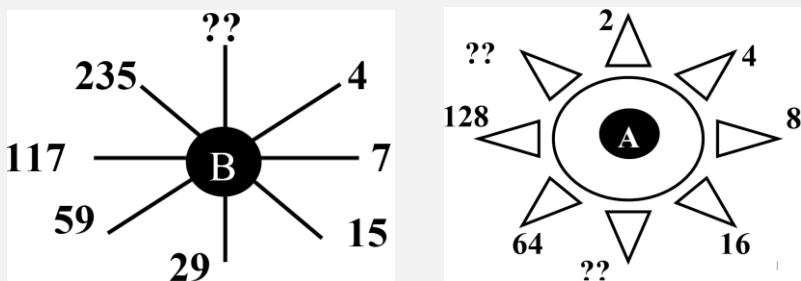

پ 17 // یهکیک لهم شیوه‌ندازانه همه‌یهکی تیدایه و ناگونجیت له تهک گشت ئهوانیتردا، به مهزهنه کامهیان بیت؟

*****

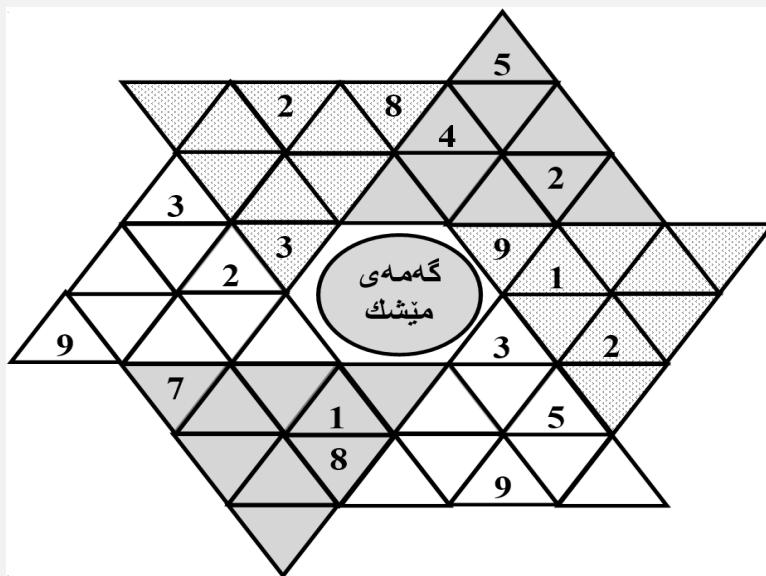
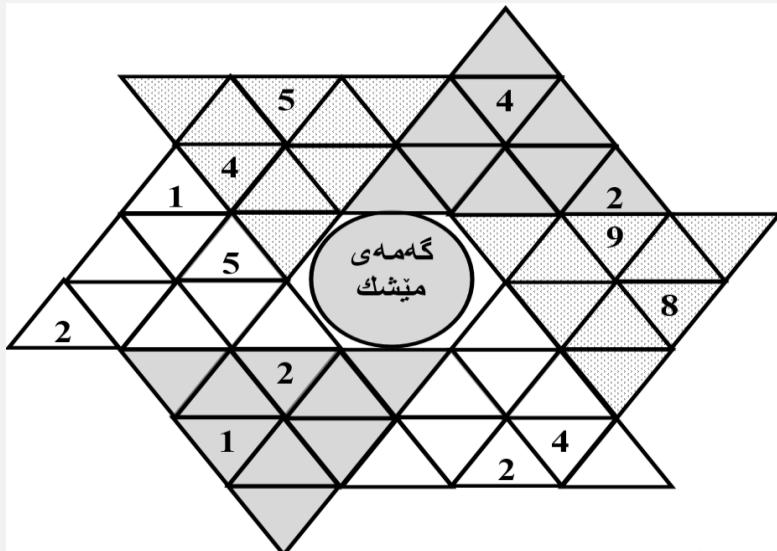
پ 18 // دهیت ژماره‌ی نادیار لهم دوو نیگارهدا چهندبیت؟

*****

پ 19 // خولیکی فیرکاری بؤ 5 گروپی پیشه‌یی کرایه‌وه و بهم شیوه‌یه به‌نامه‌ی فیربوونیان بؤ دانرا:- گروپی ئاسنگه‌ران رقزیک بخوینن و رقزی دوايیان پشودان. گروپی دارتاشان رقزیک بخوینن و دوو رقز پشودان. گروپی وینه‌گران رقزیک بخوینن و سى رقز پشودان. گروپی گچکاران رقزیک بخوینن و چوار رقز پشودان. گروپی بؤیه‌چیيان رقزیک بخوینن و پینج رقز پشودان. ئاخۇ لە چەند رقزى سى مانگى يەكەمدا ئەو پینج گروپەکە پېكەوه يەكگىر دەبن ئەگەر كۆئى سى مانگى يەكەممى سال 90 رقز بیت؟

پ 20 // له هەریەك لەم دوو شىۋەندازدا 6 سىيگۇشەي گەورە و 54 ئىچكەي تىدایە. چۆن بە شمارەكانى 1 تا 9 پىردىكەرىتىمۇ، ئەڭەر بۇ ھەر سىيگۇشەيەك و رىزىيەك لار و ئاسۇيىي بۇ تەننیا جارىي ئەو شمارانە بەكاربەھىنرىت؟

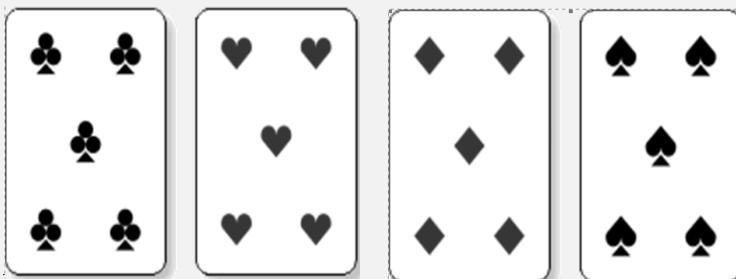
*****

پ 21 // چۆنچۇنى شمارەكانى (1 ، 2 ، 3 ، 4 ، 5 ، 7 ، 8 ، 9) لە دوو كۆمەلەدا واپىكىخىrin كە كۆيان ھەر بە يەكسانى بىمېننەتىمۇ؟

پ 22 // رۆژیک نامق کە دەچىتە ھۆلى خويىدىن و بە ھاوزانكارانى بامشەكەى دەلىت:- رۆژتان باش ئەرى 100 زانكاركاني ھاورىم.
خىرا سۆما دىتە دەنگ، ببورە ئىمە 100 ئىنن، بەڭو بە گشتمان و بە ئىمە و ئىۋە و چوارىيەكى ئىمە و نەمجا بە تۆيىشەوە، نەوسا دەبىنە 100 دانەى تەواو. ئاخۇر ژمارە ئەم زانكارانە لەم ھۆلەدا چەند بۇوبىت؟

*****

پ 23 // ئەم چوار كارتە، ھەرىيەكە پىنج جور گولى جياوازيان تىدایە، چۈنچۇنى بخرينى سەر يەكتەر تا پىكەوە:- (1) چوارگول چوارگول تىياندا دەركەھویت؟
(2) سى گول سى گول تىياندا دەركەھویت. (3) يەك گول، دوو گول، سى گول، چوار گول يەكلەدوايىھەك تىياندا دەركەھویت.

*****

پ 24 // نامق بەخوى دەوت راستە لە زانستى ماتماتىك و فيزيادا چەندىن رېزە ھەمە و ھەرىيەكە بەناوىكەوە دەناسرىن و ھەرىيەكەيىشيان تايىھەتمەندىيەكى خوى ھەمە، بۇ نموونە وەك رېزە ئەنگۇر [π پاي] كە بىرىتىيە لە 3.142857. بەلام ھەرچەند دەكەم سەرلەوە دەرناكەم كە بۇچى رېزە ئەمە كە پىيىددەوترىت ئاپى [Φ] و بىرىتىيە لە 1.618 و بە ژمارە ئىزىزى دەناسرىت و ناودىركراؤە؟

جوانتكارى ئە ژمارەدا

$$1^1 + 6^1 + 8^1 = 15 = 2^1 + 4^1 + 9^1$$

$$1^2 + 6^2 + 8^2 = 101 = 2^2 + 4^2 + 9^2$$

$$1^1 + 5^1 + 8^1 + 12^1 = 26 = 2^1 + 3^1 + 10^1 + 11^1$$

$$1^2 + 5^2 + 8^2 + 12^2 = 234 = 2^2 + 3^2 + 10^2 + 11^2$$

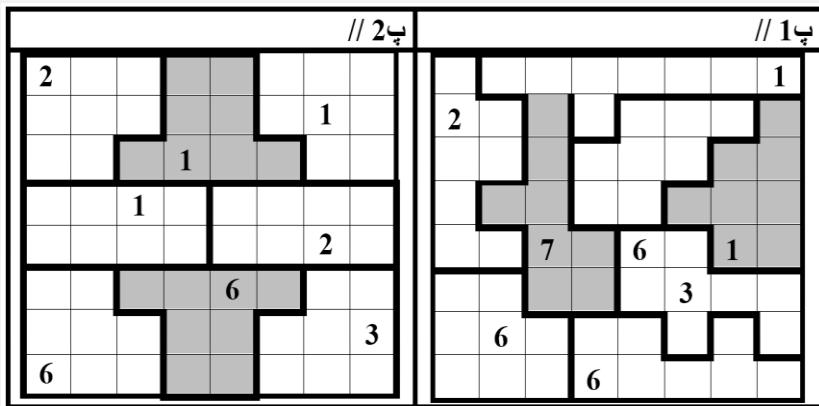
$$1^3 + 5^3 + 8^3 + 12^3 = 2366 = 2^3 + 3^3 + 10^3 + 11^3$$

بەندى

4

لە هەر چرکە ساتىكى ژيانىت
سوود وەربىرىھ...
ئەگەر ناتەمۈيىت دواتر خۆزگە و
پەشيمانىت ھەبىت.

چون خانه‌کانی ئەم دوو خشته هەشت رىكىيانە كە 8 بەشە و 64 خانە تىدايە بە شمارەكانى 1 تا 8 پىرده كىرىنەوە، ئەگەر لە هەر بەشە و بىزىكى ستوونى و ئاسۇيىدا بۇ تەنیا جارىك ئەو شمارانە بەكاربەتىرىن؟

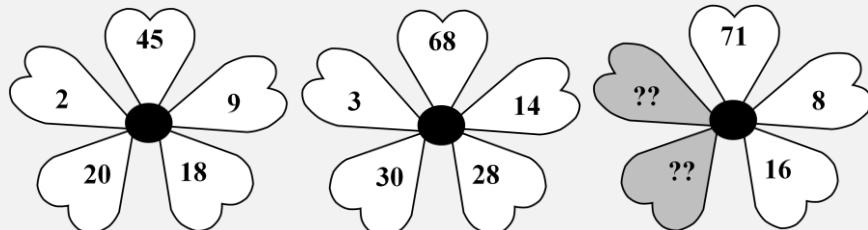
*****

پ 3 // چون بە ھەلبىزاردنى ژمارەي گۈنچاو ئەم يەكسانىيانە دەسىلەمىتىت؟

$$\begin{array}{r}
 \begin{array}{ccccccccc}
 2 & 7 & ? & + & ? & 8 & 4 & = & 4 & 6 & ? \\
 + & & & & & + & & & & + & \\
 \hline
 1 & ? & 7 & + & 0 & 3 & ? & = & 1 & ? & 7 \\
 + & \hline
 3 & 8 & ? & + & 2 & ? & 4 & = & 5 & 9 & ?
 \end{array}
 \end{array}$$

*****

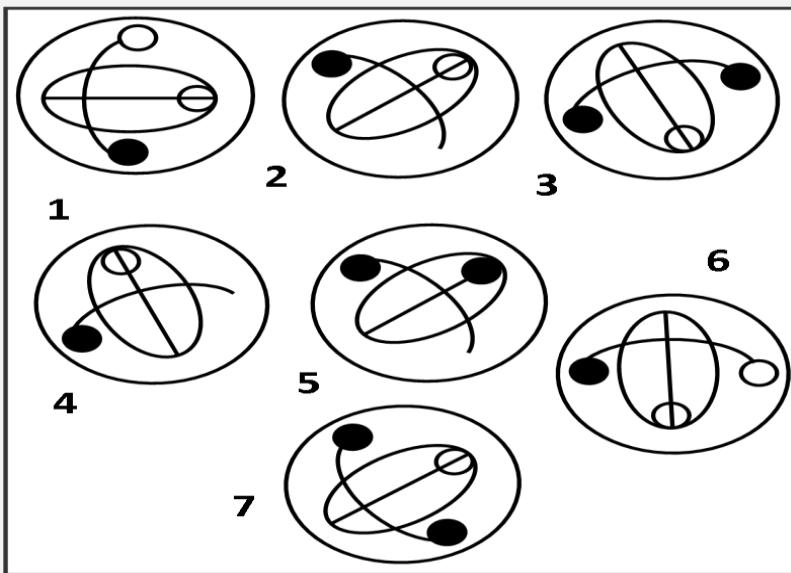
پ 4 // ئاخۇ ئەو ژمارە نادىيارە كە پىويىستە لەو شوينەدا دابىرىت چەندىتىت؟

*****

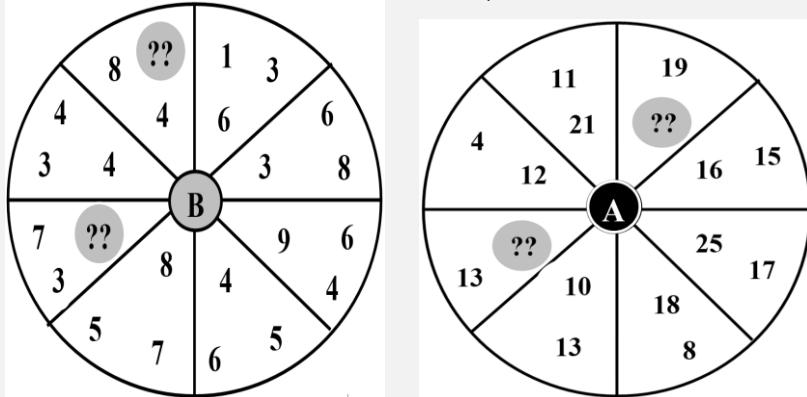
پ 5 // دارا بە شارا/ى وەت :- ئاخۇ دەزانىت دواى دەمكاتى (سەعاتى) يەكى تەۋاو [01:00]، كەى ھەردوو مىلى خولەكىما و دەمكانتىما لەسەر يەكتەر بەتەواوى جووت دەبن؟

پ 6 // ئاخۇ كام شىۋەندازە لەوانىتەر ناچىت و جىاوازە؟

*****

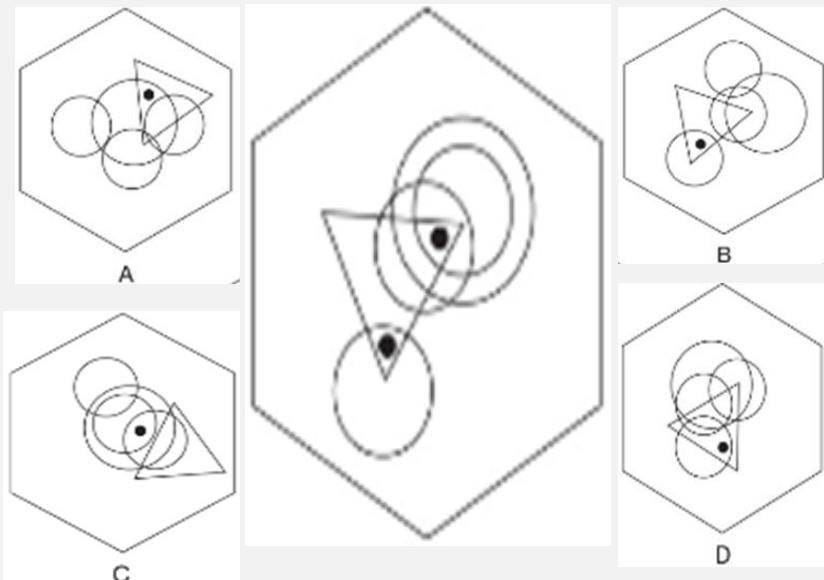
پ 7 // ئاخۇ ئەمۇ ژمارە نادىارە كە پېيىستە لە شۇينەدا دابىرىت چەندىبىت؟

*****

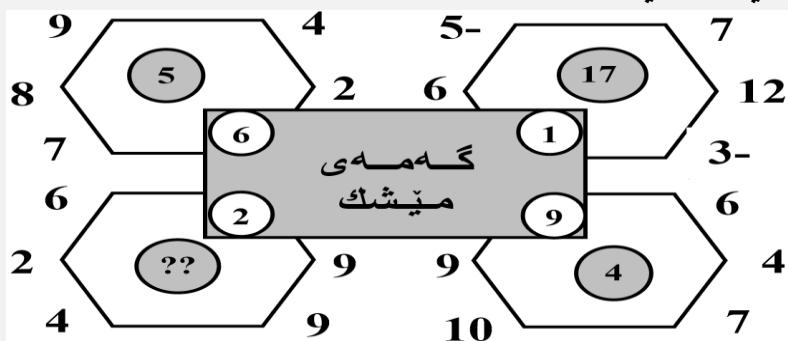
پ 8 // كۆمەلېڭ لە زاناياني كەشناسى روويانىكىدە جەمسەرى باشدورى گۈى زەوي، بۇ لېكقۇلىنەوهى بارودۇخى ناوچەكە، پاش ماۋەيەك يەكتىكىان پەيپەندى كىد بە مەلبەندى سەرەكى گوتى:- ئىستە پلەي گەرمى كە لاي خۆمان تۆمارمان كردۇھ (40) پلەيە، كابراى ناو مەلبەندەكە گوتى بە چ پېيەرەيکى گەرمىپىيۇ؟ زاناكە تۈورە بۇو تەلبەفۇنى بە روودا داخستەوە. داخۇ ھۆكاري ئەمۇ تۈورە بۇونەي بۇچى بۇوبىت؟

پ 9 // بُو ناو کام له و چوار شیوه‌ندازه‌ی لا ته‌نیشته‌کان، خاله ره‌شه‌که‌ی ناو
شیوه‌ندازه‌که‌ی ناو براست دوباره دابنریتمهوه

*****

پ 10 // لهم نیگارانه‌دا... به چ ریگه‌یه‌کی ماتماتیکانه ژماره‌ی ناو پوشاییه‌که
ده‌سینیشانده‌که‌یت؟

*****

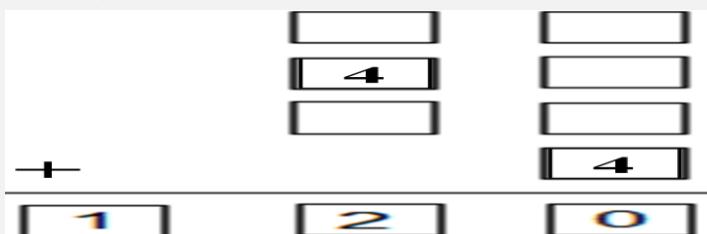
پ 11 // ئەگەر لەسەر شەقامى مەلیك مەحمۇد پىيوىستىمان بە چەسپاندى
45 ستوونى كارهبايى ھەبىت بُو رۇشىنكردنەوهى ئەمەر و
ئەوبەرى(راست و چەپ). دوورى نىوان ھەر دوو ستوونىكى لاي
راست 30مەترە. بەلام لە بەرى چەپدا دانانى ھەر ستوونىكى بە تەمواوى
لە ناوەراستى دوانەكەى بەرامبەر بە خۆيان لە بەرى ရاستدایه. ئاخۇ
درىزى ئەو جادەيە بە چەند مەزەنە بىرىت؟

پ 12 // نهگهر هم یهکه له سووچهکانی ناووهوهی نهم شیوهندازانهی که له خواروهه دیاریکراون، به یهکتر بگهیهنهزین، ئاخو به مهزنه بکرینه چمند پارچه و بهشی لمهکتر جوداوه؟

سیگوشه Square، چوارگوشه Trangle
 پینچگونا Pentagon، شەشكۇنا
 حەوتگونا Heptagon، هەشتگونا
 نوكۇنا Nonagon، دەكۇنا [Decagon]

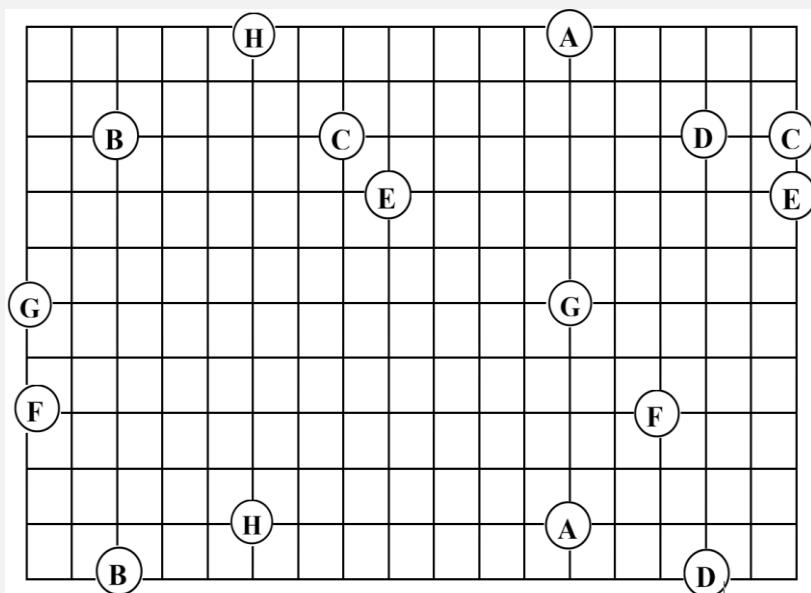
*****

پ 13 // مامۆستا داواى له خويندكارهکانى كرد به شمارهکانى (1 تا 9) چون نهو خانانه پربكەنهوه تا بگەنە نەنجامە دراوهكە (120)؟

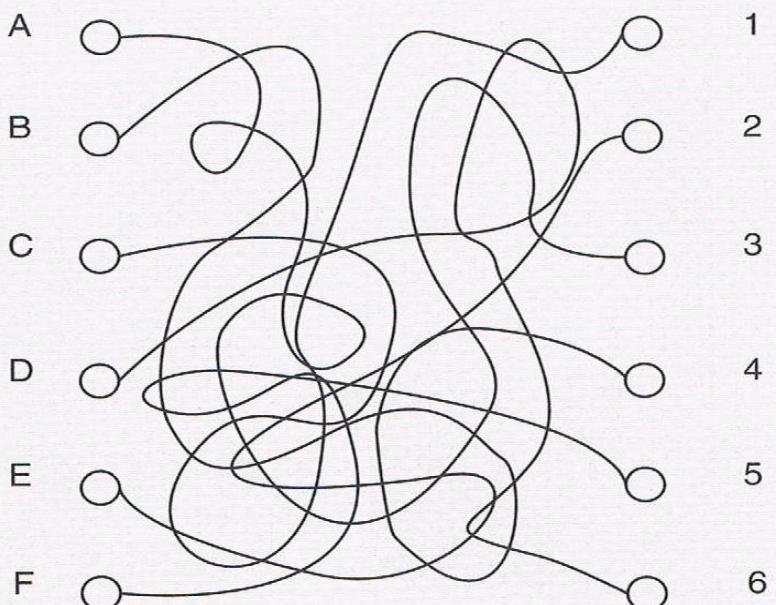

*****

پ 14 // ئاخو چون هم پيته و به هاوجووتهكەي خۆي بگەيەنرىت و بهو مەرجەھى ھىلەكان يەكتىر نەبن؟

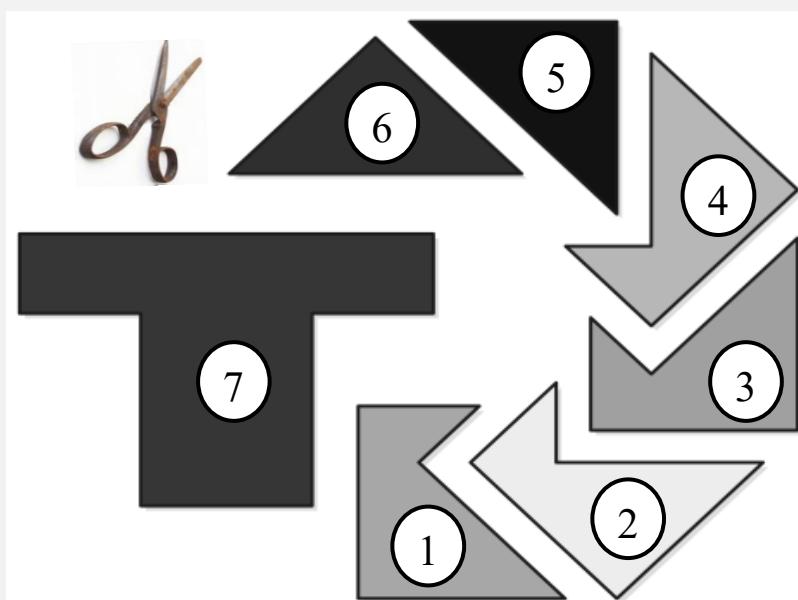

پ 17 // لەم كۆمەلە هىلە ئالۋىسقاو و مارىتچانەدا ئاخۇ كامە سەرەھىلى لاي چەپ دەتوانىت بىگاتە كوتايىھەكەي خۆى لە شمارەكانى لاي راستىيەوە؟

*****

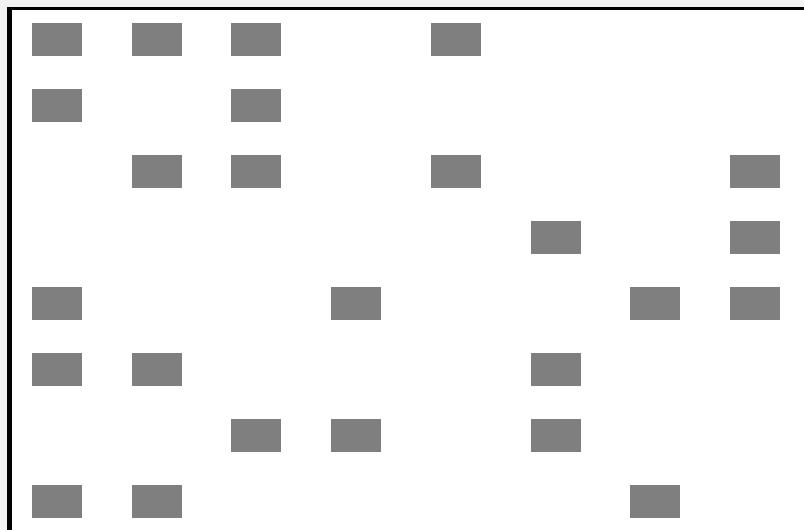
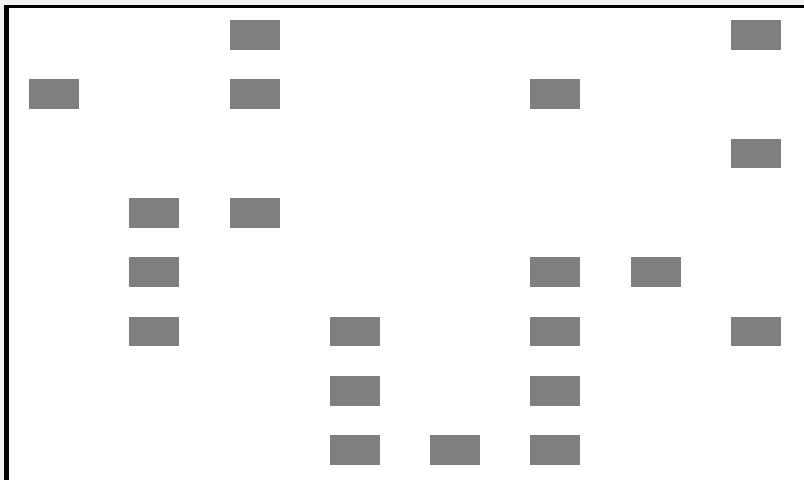
پ 16 // چۈنچۈنى ئەم شىۋەندازانە تىيەلەكىشىرىن تا شىۋە چەللىپايدىكىان لىيىتە بەرھەم؟ (واتە وەڭ نىشانى + دەركەمۆىت)

پ 17 // A) ئەم شىوه يە شمارەكانى (1 ، 3 ، 4 ، 8) دەنۋىتىت كە بە شىوه يى لاكىشەيەكى رەنگتار دەركەمتوون.

B) ئەم شىوه يە شمارەكانى (1 ، 3 ، 6 ، 6 ، 9) دەنۋىتىت كە بە شىوه يى لاكىشەيەكى رەنگتار دەركەمتوون.

چۈن ھەرييەك لەو شمارانە دەسنىشان بىرىن لەھىما رەنگتارانەوەر؟

*****

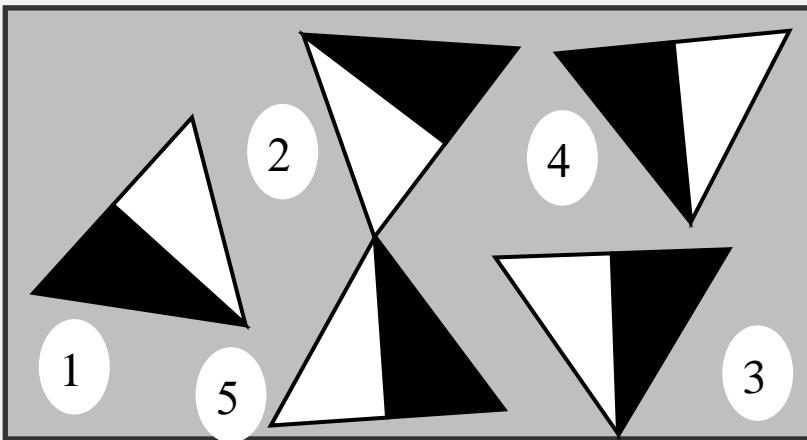
پ 18 // لە سالى 1980 دا، تەمەنلى نامۇ ھەشت ئەھندەي تەمەنلى ئاريا بۇوە . تەمەنلى لاوين 3 ئەھندەي تەمەنلى ئاريا بۇوە. ئەڭەر تەمەنلى نامۇ بە 20 سال لە لاوين گەورەتر بۇوبىت.

ئاخۇ تەمەنلى ئاريا لە سالى 2010 چەند بۇوبىت؟

پ 19 // له هردوو شماره‌ی (1 ، 2) دا، چهند ژماره‌ی سی خانه‌یی به تاک و پیکه‌وه پهیداده کرین؟

*****

پ 20 // کام شیوه‌ندازه لهوانیتر ناچیت؟

*****

پ 21 // ئەگەر هەر يەكە لهو دوو نووسراوه (REASONING ، 54316) درابنە بەر ئاوینەمەکى رۈوتەخت، ئاخۇ كام لهو چوار نووسراوانەی ژىر خۇيان بە تمەواوى وينەمە ئەم نووسراوه بنوينىت؟

54316		1
A	٥٤٣٢٥	B 61345
C	٥١٣٤٥	D ٥٤٣٢٥

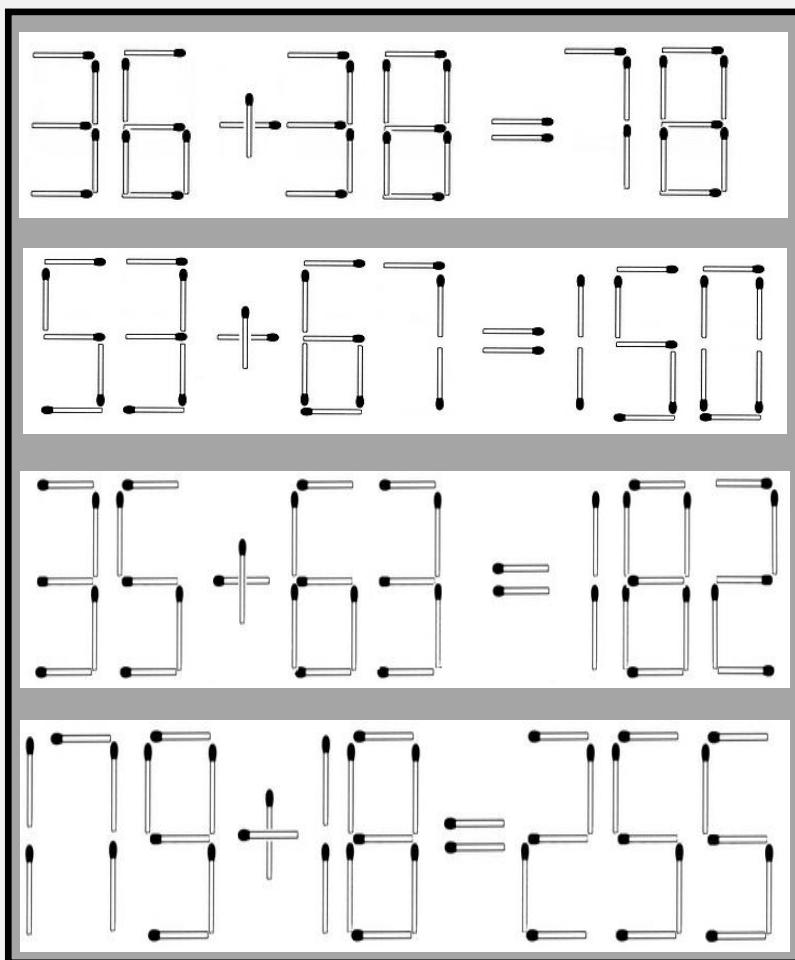
REASONING		2
A	GINOSAER	B REASONING
C	REASONING	D REINOSAENG

پ 22 // لالو به يارق/ى وت :- ئاخۇ چ نەيىن بىكى دىيار و ئاشكرا لە گشت
ژماره چوار خانىيەكىدا بۇ نموونە وەك ئەوانە خوارەودا ھەبىت؟

1858 ، 7836 ، 9648 ..... ھەندىم

*****

پ 23 // بە جوولاندى تەنبا يەك دەنكە شقارته بۇ ھەر يەكەيان، چۈن ئەو
ھاوسانىيە ماتماتىكىيانە بىسەلمىزىت؟

بهندي

5

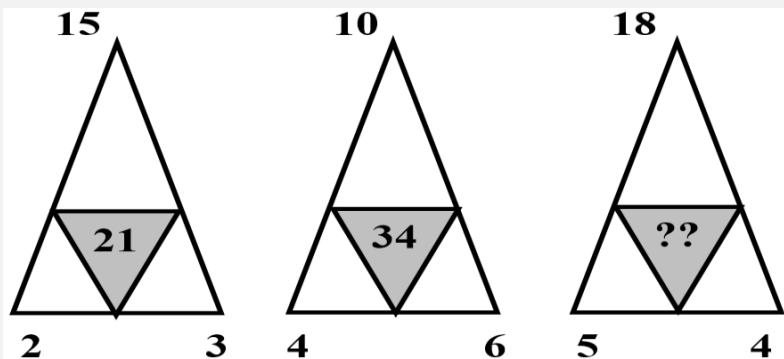
زانين...
يادخستنهوهيه...
نهزانين/يش...
له بيرچوونهوه

پ 1 // چون ماتماتیکانه ئەنجامى ئەم راستیيانه دەسەلمىنیت؟

1)	19	15	2	15	10	2	2	7	=	1
2)	21	20	7	6	3	2	4	5	=	21
3)	20	7	1	3	3	2	7	7	=	19
4)	12	4	7	8	2	6	5	3	=	61
5)	9	16	4	10	5	8	5	10	=	0

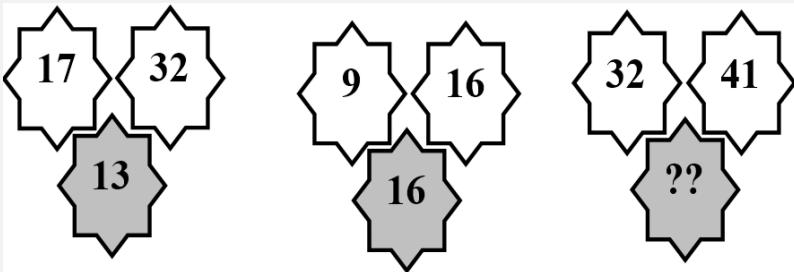
*****

پ 2 // ژمارەي پىويسىت كە لە جىگە نادىارەكەدا دابىرىت چەندە؟

*****

پ 3 // چون ژمارەي گۈنجاو بۇ ئەو خانەيە دىاريدهكىيت؟

*****

پ 4 // خانى بە نالى/ى ووت :- وەك ىروونە لات كە ژمارەي پىنج خانەيى ھەر زۆرزۈرن وەك 78562 ، 31706 ، 20463 ..... 11101 ..... ھە.

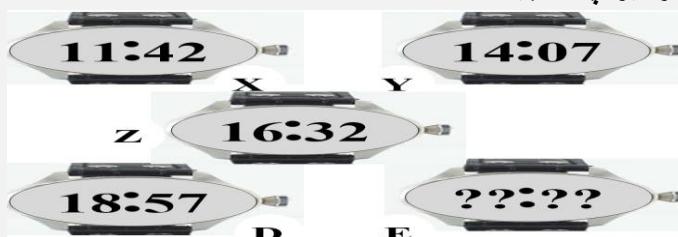
ئايدەتowanit تەنبا دەسىنىشانى بىرى ئەو ژمارانە بىكەيت تىياندا كە بە لايمىنى كەمەوه بۇ جارىك خانەي سفرى تىدا دەركەمەتىپىت؟

پ 5 // لەم دوو نىڭارەدا ...چۈن ژمارە شاراوەكان دىيارىدەكەيت؟

A	B																
<table border="1"> <tbody> <tr><td>4</td><td>6</td></tr> <tr><td>5</td><td>7</td></tr> <tr><td>4</td><td>??</td></tr> <tr><td>1</td><td>5</td></tr> </tbody> </table>	4	6	5	7	4	??	1	5	<table border="1"> <tbody> <tr><td>2</td><td>3</td></tr> <tr><td>0</td><td>1</td></tr> <tr><td>1</td><td>5</td></tr> <tr><td>2</td><td>6</td></tr> </tbody> </table>	2	3	0	1	1	5	2	6
4	6																
5	7																
4	??																
1	5																
2	3																
0	1																
1	5																
2	6																
<table border="1"> <tbody> <tr><td>11</td><td>7</td></tr> <tr><td>6</td><td>12</td></tr> <tr><td>4</td><td>??</td></tr> <tr><td>5</td><td>9</td></tr> </tbody> </table>	11	7	6	12	4	??	5	9	<table border="1"> <tbody> <tr><td>4</td><td>7</td></tr> <tr><td>8</td><td>5</td></tr> <tr><td>7</td><td>8</td></tr> <tr><td>3</td><td>3</td></tr> </tbody> </table>	4	7	8	5	7	8	3	3
11	7																
6	12																
4	??																
5	9																
4	7																
8	5																
7	8																
3	3																
گەمەي مېشىك	گەمەي مېشىك																

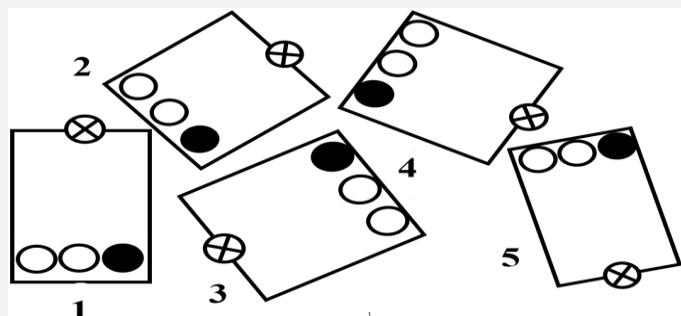
*****

پ 6 // بە مە زەندە ئاخۇ لەم كاتىزمىرە دىجىتالانەدا (ژمیرەي) خويىندە وە دوا كاتىزمىر چەند بىت؟

*****

پ 7 // كام شىۋەندازە لەوانىتە ناچىت؟

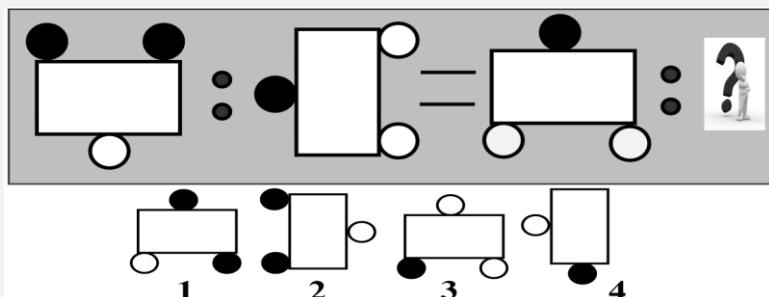

*****

پ 8 // ئاخۇ ئەو ژمارە نادىارە كە پىويسىتە لەو شوينەدا دابىرىت چەندىت؟

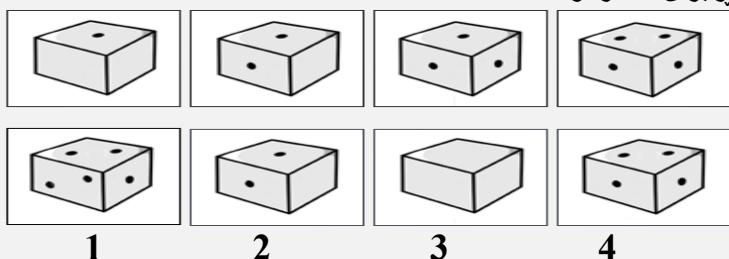
82	61	??	72
34 38	27 24	19 50	?? 32

پ 9 // لەم ماتماتيکارىيەدا... ئاخۇ كام لەو چوار شىۋەندازانەي خوارەوە بىگۈنچىت بۇ ئەو شويىنە نادىارە؟

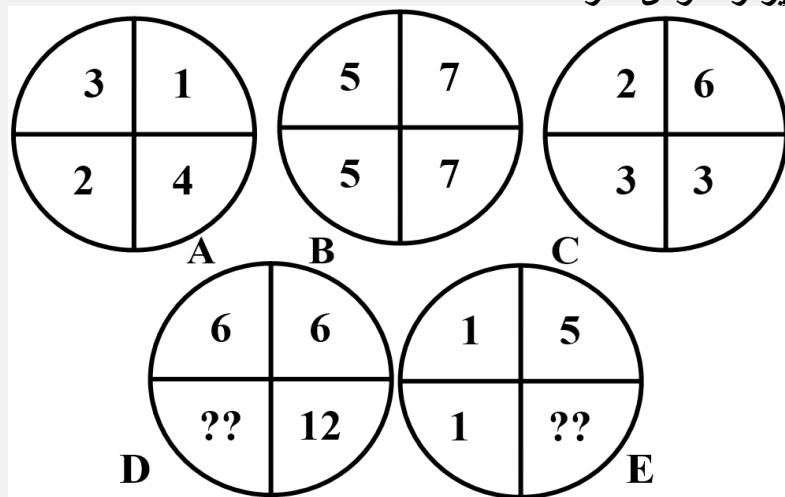
*****

پ 10 // كام لەو چوار شىۋەزارەي خوارەوە دەبىتە پىنجەم زارى لاي ىراستى
بىزى سەھرەوە؟

*****

پ 11 // لەم كۆمەلە بازنەيەدا... چ ژمارەيەك بە گۈنجاو دەزانىت بۇ
يركىرنەوەي كەرتەكە؟

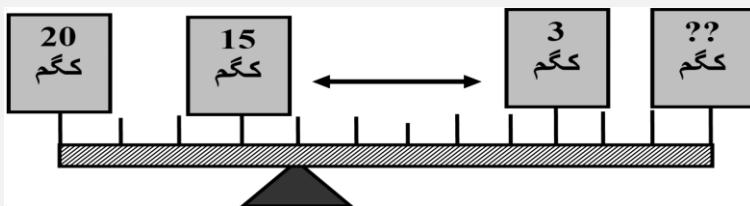

پ 12 // ئەو شمارانە چەندىن كە لە خانەكىاندا دابىزىن تا يەكسانى بىداتە خىستەكە؟

9	+	5	×	2	-	3	=	25
+		+		×		+		
2	+	?	-	3	×	?	=	40
-		×		+		-		
5	-	?	×	?	?	?	=	20
×		-		-		×		
3	+	2	×	?	-	?	=	16
=		=		=		=		
18		40		10		54		

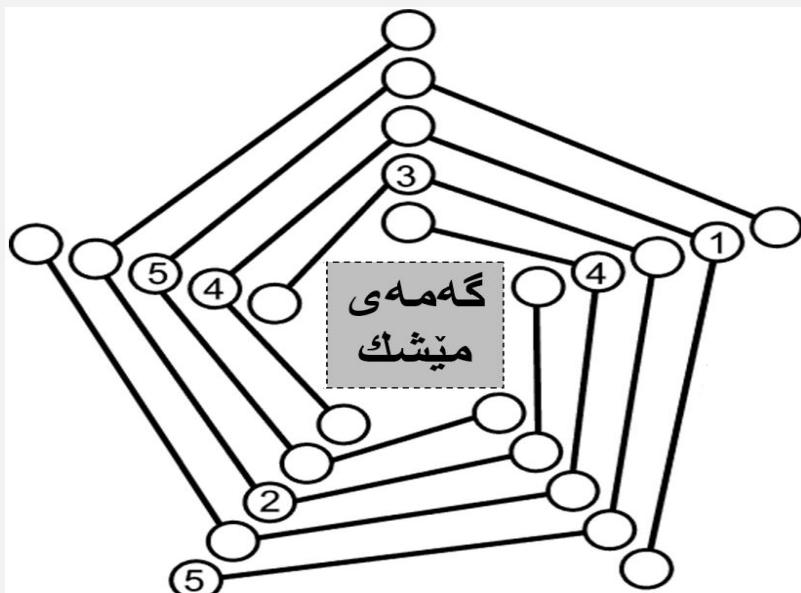
*****

پ 13 // ئايا ئەو سەنگە چەند بىت تاكۇ ھاو سەنگى بىداتە كۆمەلەكە؟

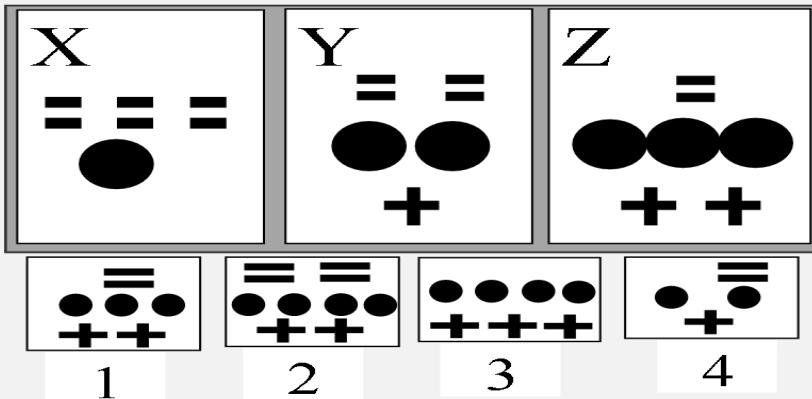

*****

پ 14 // چۈنچۈنى ئەم شىۋىيە بە شمارەكاني 1 تا 5 پېرىكىرىنەوە بىئەوەدى
ھىچ دووبار بىوونەوەيەك ىرووبىدات لە رىزەكان و لەسەر ئاراستەي ھەرىيەك
لە ھىلەكىاندا؟

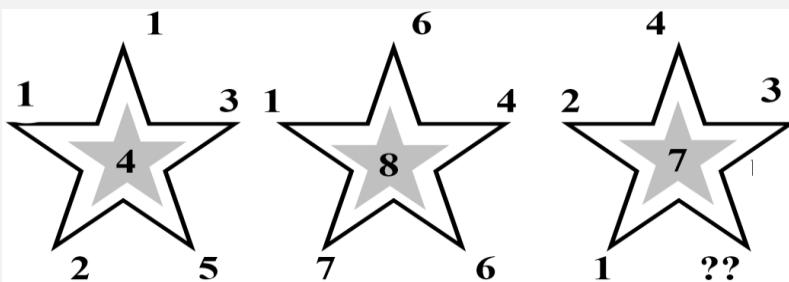

پ 15 // ئەگەر لە شىۋەندازى (X) وە (Y) بەرجەستە بېبىت، ئەى ناخۇ كام لەو چوارشىۋەندازى خوارەوە (Z) بەرجەستە بىكەن؟

*****

پ 16 // لەم شىۋە ئەستىرانەدا... كام شمارە پىويىستە كە لە سەھرى ئەو تىشكە نادىارە دابىرىت؟

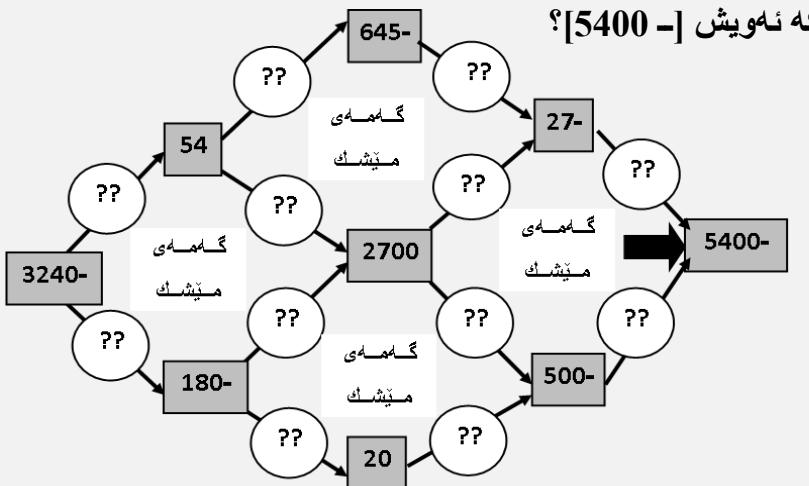

*****

پ 17 // دلخواز بە گۆلەندام/ى وەت:- چۈن بىتوانىت لە بەكارھىنائى:-

- (A) شمارە 1 بۇ 11 جار بگەيىتە ئەنجامى 2004 ؟
- (B) شمارە 3 بۇ 7 جار بگەيىتە ئەنجامى 2004 ؟
- (C) شمارە 4 بۇ 8 جار بگەيىتە ئەنجامى 2004 ؟
- (D) شمارە 5 بۇ 11 جار بگەيىتە ئەنجامى 2004 ؟
- (E) شمارە 6 بۇ 8 جار بگەيىتە ئەنجامى 2004 ؟
- (F) شمارە 7 بۇ 13 جار بگەيىتە ئەنجامى 2004 ؟
- (G) شمارە 8 بۇ 9 جار بگەيىتە ئەنجامى 2004 ؟
- (H) شمارە 9 بۇ 10 جار بگەيىتە ئەنجامى 2004 ؟

پ 18 // به بەکارهینانی هیمakanی (+ ، - ، ÷ ، ×) لەسەر تیراساکانی ئەم شىوازەكىدارە ماتماتىكىيە، ئاخۇ چۈنچۈنى بگەيىتە دوا ئەنjam كە ئەويش - [5400 -] ؟

*****

پ 19 // كەھيار بە شانىyar/ى وت :- ئاخۇ تا چەند بىروات بەھەيە كە ئەم كىدارە ماتماتىكىيانە راست بن؟

- $\frac{1}{5} \div \frac{1}{20} = \frac{1}{20} + \frac{1}{5}$	((1)
- $\frac{1}{6} \div \frac{1}{30} = \frac{1}{30} + \frac{1}{6}$	((2)
- $\frac{1}{9} \div \frac{1}{72} = \frac{1}{72} + \frac{1}{9}$	((3)
- $\frac{1}{2} \div \frac{1}{6} = \frac{1}{6} + \frac{1}{2}$	((3)
- $\frac{1}{5} \div \frac{1}{30} = \frac{1}{30} + \frac{1}{5}$	((3)
- $\frac{1}{3} \div \frac{1}{12} = \frac{1}{12} - \frac{1}{3}$	((3)

*****

پ 20 // لە يەكىك لە تافىكىرنەوەكانى ماتماتىكدا مامۆستا ئەم پرسەي بۇ پۇلەكەي
ھىنایەوە:- خوينىنگاكمان 1000 خوينىكارى تىدaiيە، ئەوانەي ئارەزويان لە زمانى كوردىيە $\frac{4}{3}$ ئەوانەن كە ئارەزويان لە ماتماتىكە. ئەوانەي ئارەزويان لە ماتماتىكە دوو ھىنەدەي ئەوانەن كە ئارەزويان لە كوردى و ماتماتىكە. ئەوانە ئارەزوى ھىچ كام لە دوو بابەتەيان نىبىي بە 100 خوينىكار زىياتىن لە 41 ئەوانەي ئارەزويان لە ماتماتىكە.
ئاخۇ ژمارەي:- (1) ئەوانەي تەنبا ئارەزويان لە ماتماتىكە.
(2) ئەوانەي ئارەزوى يەڭ بابەتەيان ھەيە.
(3) ئەوانەي ئارەزوى ھەردوو بابەتەكەن چەندن؟

پ 21 // چون هم شماره‌یه و خانه‌کانی ناوئم خشته‌یه به جیاجیا سنوردار بکرین، بهو مهرجه‌ی هم شماره و هینده‌ی خوی رووبه‌خانه لهخو بگریت و هیج تیکه‌لبوونیک/یش له نیوان سنوره‌کانیاندا روونه‌دات؟

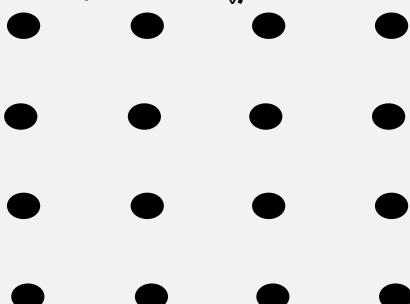
	4			2
	2		2	
	3			3
	1			
2	7			
	5			
		3	1	5

9			2		
			4	3	3
3	2				3
				1	
	4		2		

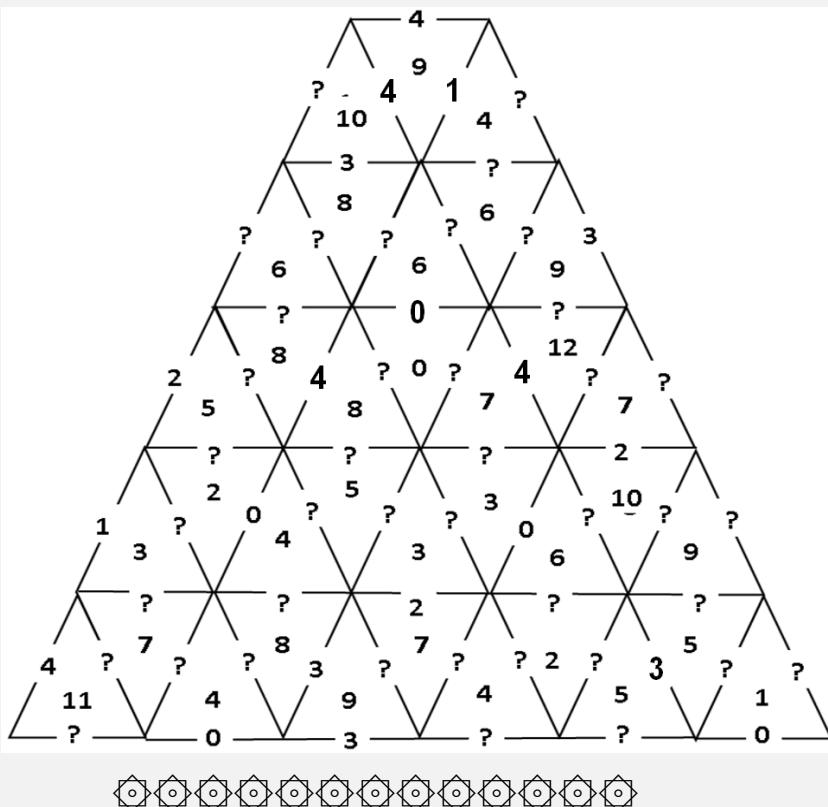
*****

پ 22 // به سی کهوانه‌ی لهیه‌کتر جودا، ده‌گریت نهم 16 خاله پیکه‌وه ببهسته‌تیت، بهو مهرجه‌ی دهست له سهر پینووسه‌که‌ت ههنه‌گریت؟
بؤ نهو مهبه‌سته پیویست ده‌کات پرگال به‌کاربه‌نیریت.

پ 23 // ئەم گەمەيە پىيىدەوتىرىت " گەمەي ترايىگۇن Trigon " بىرىتىيە لە شىۋەندازىيەك كە چەندىن سېڭۈشە و ھەر سېڭۈشەيەك سىن شمارەي سەر لاكان و تاڭ ژمارەيەكى چەق لەخۇ دەگرىت.

چۈنچۈنى نەزانراوى سەرلاكانى پېرىكىرىنەوە بەمۇ مەرجەي كۆي شمارەي سەرلاكان بىكان ژمارەكەي نىۋەندىيان و راستىيەكىش بىاتە كىشتىيان؟

جىڭەي ھەر پىيتىكى ناو نەم ھاكىشانەي خوارەوە بە شمارەكان پېرىكەرەوە و بىبىنە چەند سەرنىجراكىشە:

ALFA + BETA + GAMMA = DELTA

$$\begin{aligned}
 5395 + 6475 + 2505 &= 14375 \\
 5395 + 6485 + 2505 &= 14385 \\
 5705 + 6435 + 2595 &= 14735 \\
 5705 + 6485 + 2595 &= 14785 \\
 5795 + 6435 + 2505 &= 14735 \\
 5795 + 6485 + 2505 &= 14785 \\
 5805 + 6435 + 2595 &= 14835 \\
 5805 + 6475 + 2595 &= 14875 \\
 5895 + 6435 + 2505 &= 14835 \\
 5895 + 6475 + 2505 &= 14875
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 A &= 5, B = 2, D = 1, E = 4, F = 0, \\
 G &= 6, T = 7, L = 3, M = 9
 \end{aligned}$$

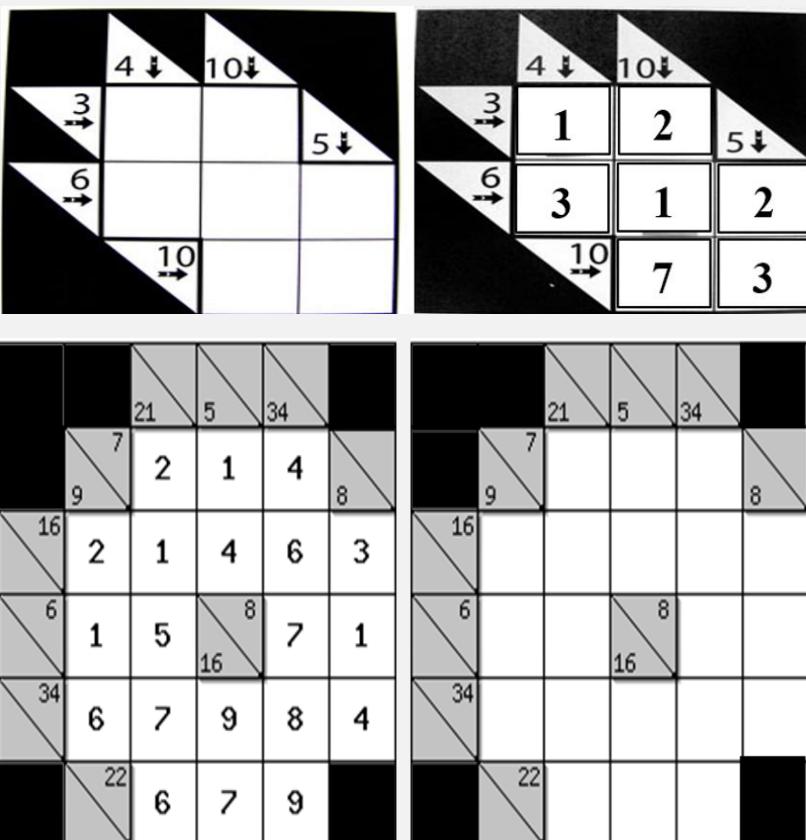
بەندى

6

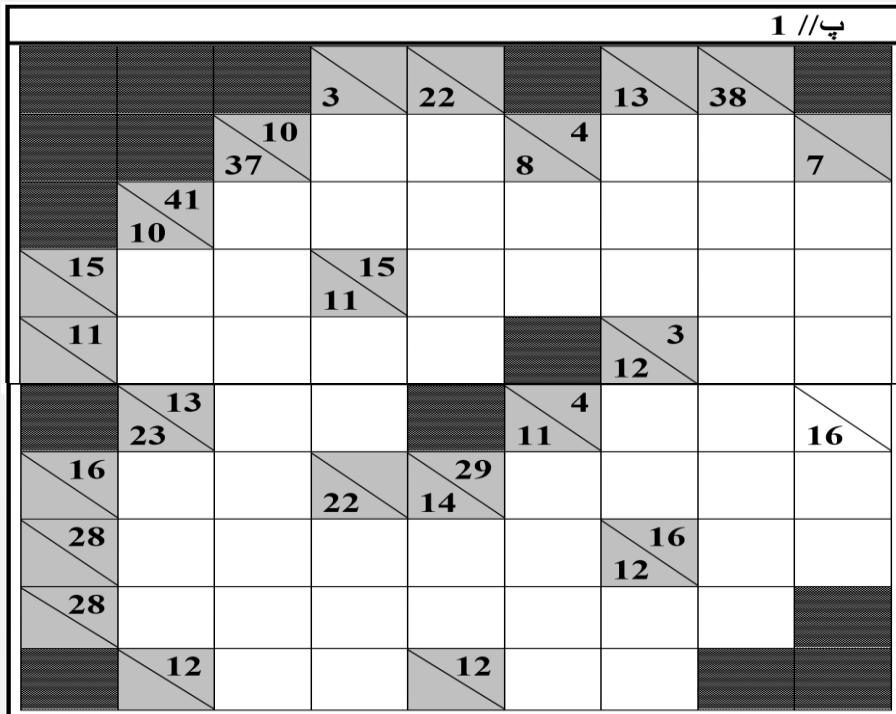
كى وتى ناتوانم... پىم وت هەولبە!!!
كى وتى نازانم... پىم وت فېرېھ!!!
كى وتى مەحالە... پىم وت تاقىكەرەوە!!!

چون به دانانی شماره کانی **1 تا 9** خانه کانی نهم 20 دانه خشته‌یه‌ی خواره‌وه که گهمه‌یه‌کی ژاپونی/ یه و بهناوی [کاکورو | KAKORU] وه ده‌ناسریت پرده‌کریته‌وه؟

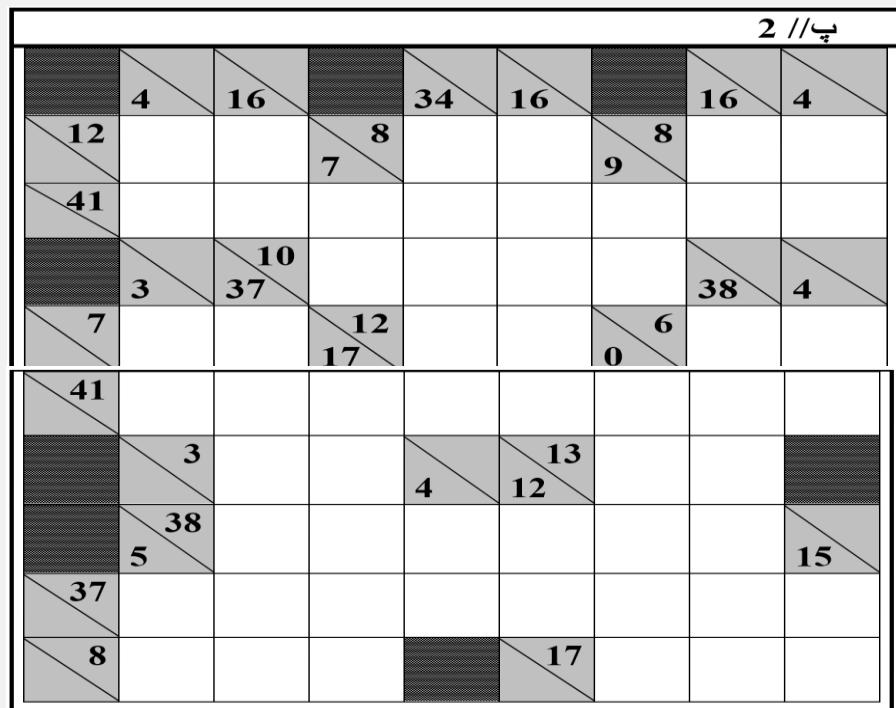
- 1/ شوینی نه و خانه‌ی که به ته‌واوی ره‌نگتارن مانای خانه‌یه‌کی ئاستنکراوه و هیچ شماره‌یه‌ک لەخو ناگریت.
- 2/ خانه ره‌نگتاره‌کان که لە هەر يەکیاندا تیره‌هئیلک کیشراوه و شماره‌یه‌ک ياخود دوو شماره لە سەھرو ياخود ژیزره‌وه تىيىدا رەچاوکراوه بەمانای:-
- 3/ شماره‌کەی سەھرەوه لای راست، كۆي نه و شماره‌خانانه دەگریته‌وه کە دەکەونه تەنیشتى خۆی لەسەر بارى ئاسویى بى دووباره‌بۇونەوه لە رەنووسدا.
- 4/ شماره‌کەی لای چەپى خواره‌وه، كۆي نه و شماره‌خانانه دەگریته‌وه کە دەکەونه خواریه‌وه بە ستۇونى بى دووباره‌بۇونەوه.
- 5/ دووباره‌بۇونەوه شماره لە رىزه جياجياكىاندا ئاسايىيە، بەم مەرجەی بىگونجىت لە گەل شىكاره‌کەدا. (پروانەرە نهم دوو نموونە شىكارکراوه) :-

گشت پرسەکانىتىر هەر لەسەر نهم شىۋىدە پرده‌کرىنەوه.

*****

3 // ↘

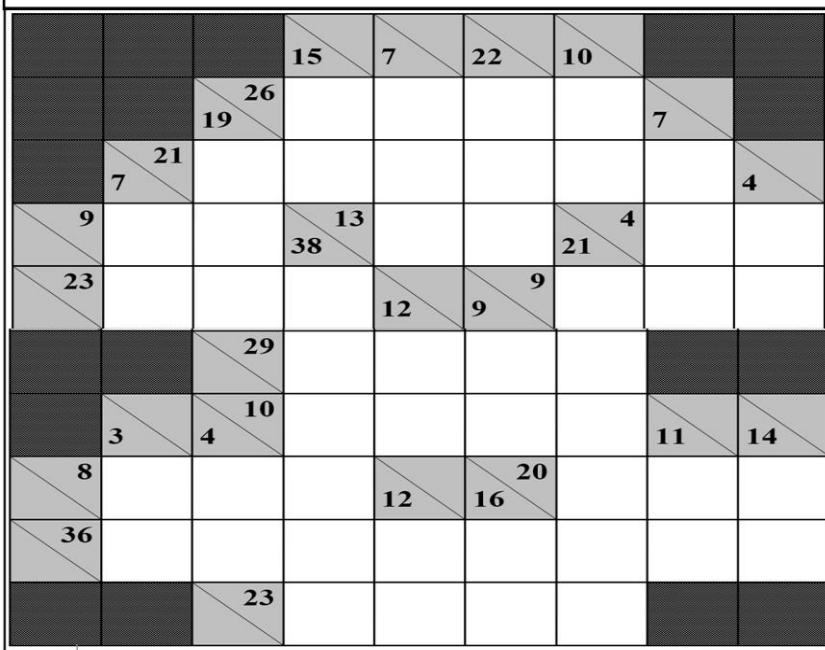
	19	7		8	21		15	24
13			6			5		
9			34					
12				12				
	33	16		37			4	
8			13			9		
12				7		11		19
11			3					7
16					12		12	
15				9		11		

*****

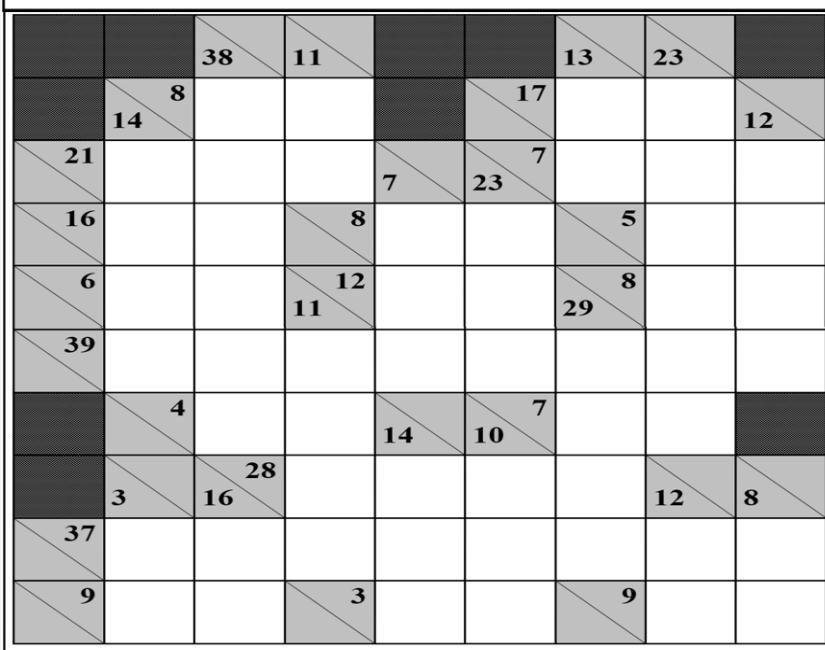
4 // ↘

		23	12			3	22	
	14				9			11
8				23	10			
36								
11			11			16		
		7				19		
	23	11	28				19	24
12					10			
43			29	12				
13			4	14		10		
	30							
		13						

// 5 ፻

// 6 ፻

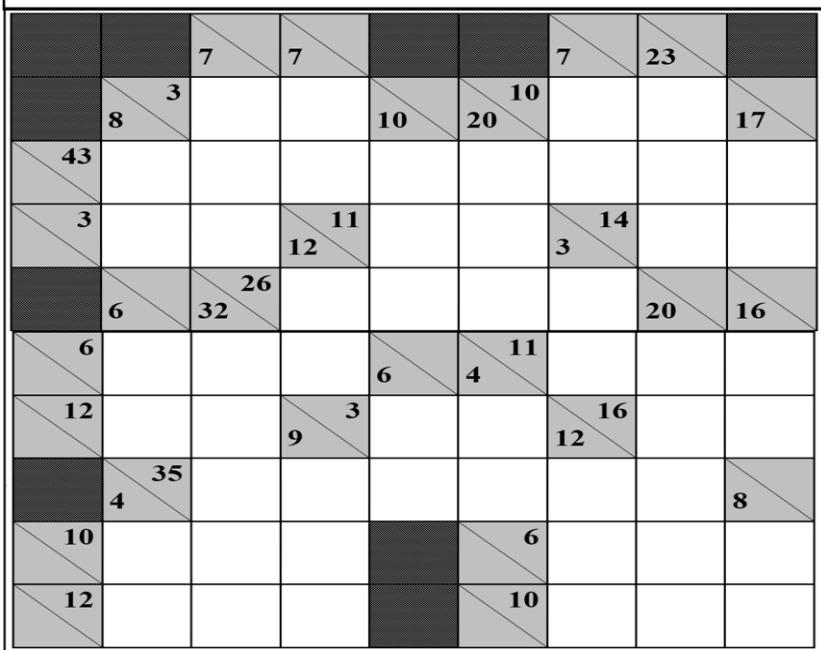
// 7 ¶

			4	28		10	38	21
	11	40	9			23		
37					5			
16				10			3	
			7					
		5					10	
22					26	11		
14					7	10		
17				15			12	
43						8		
13					3			

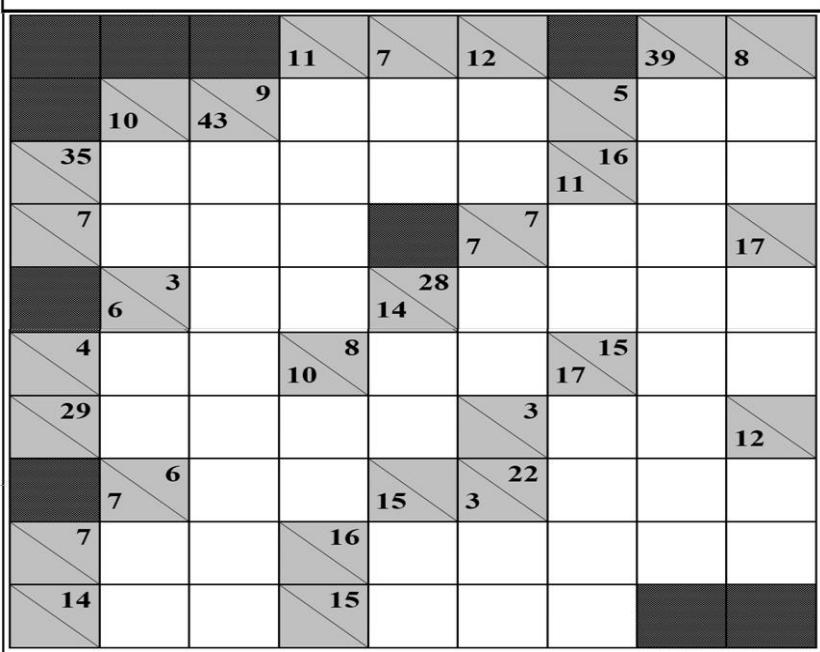
// 8 ¶

	7	41		6	14		39	7
8				6			11	
13				4			9	
36				7			23	
		4				11		
		4				11		
	6				29	11		
5					13	13		
6				13			16	
22				11			5	

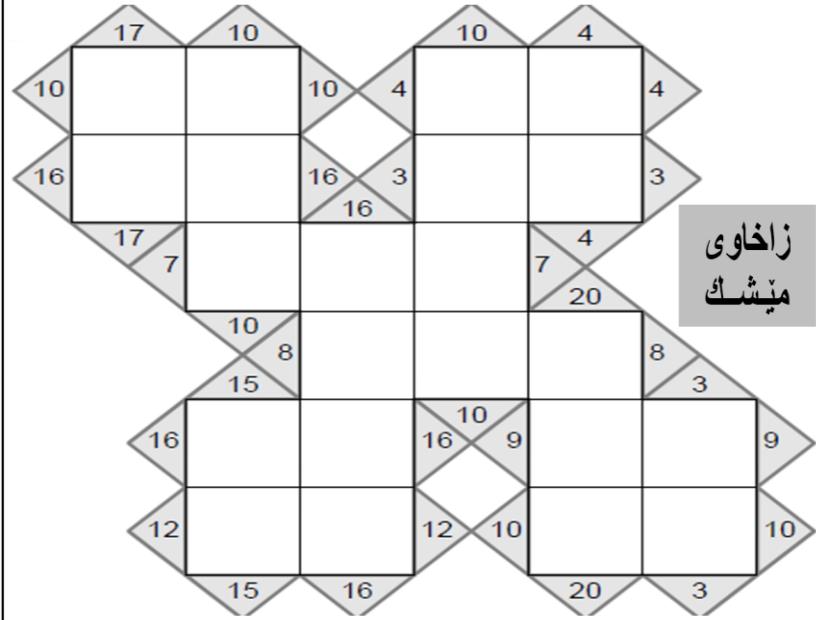
// 11 ♀

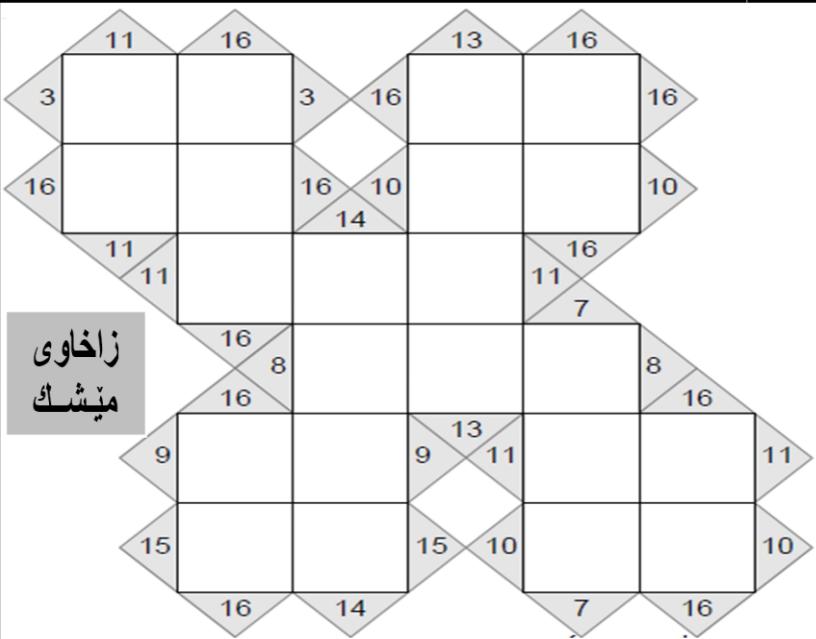
// 12 ♀

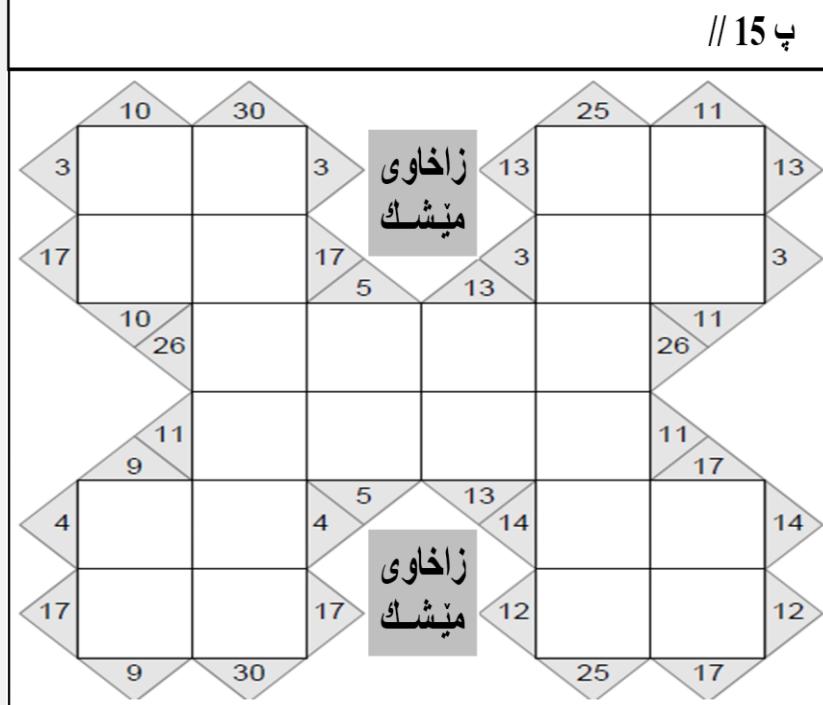
// 13 ب

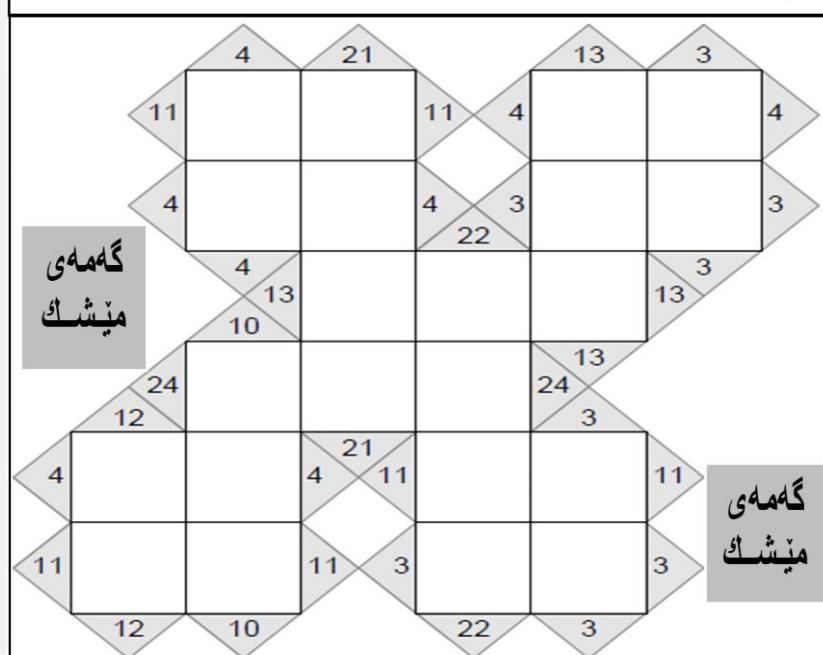
// 14 ب

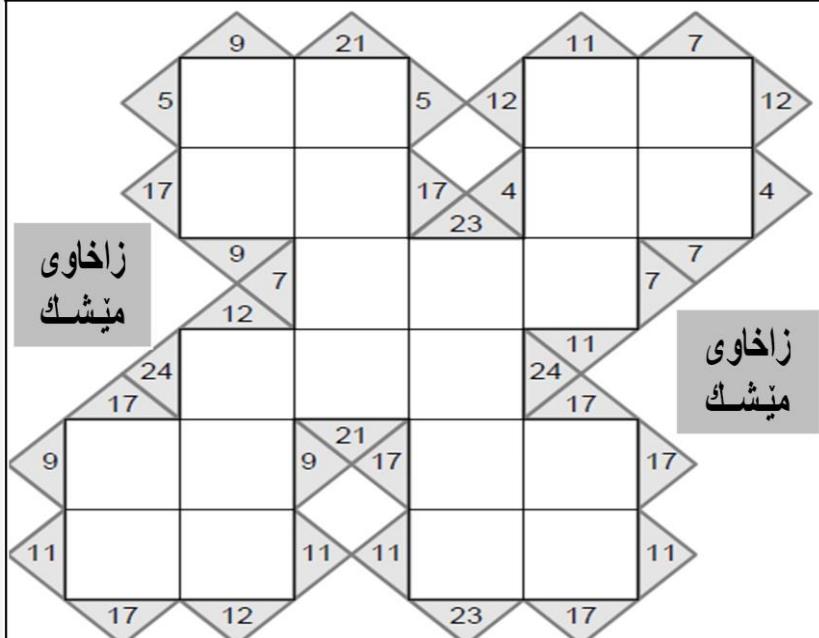
// 15 پ

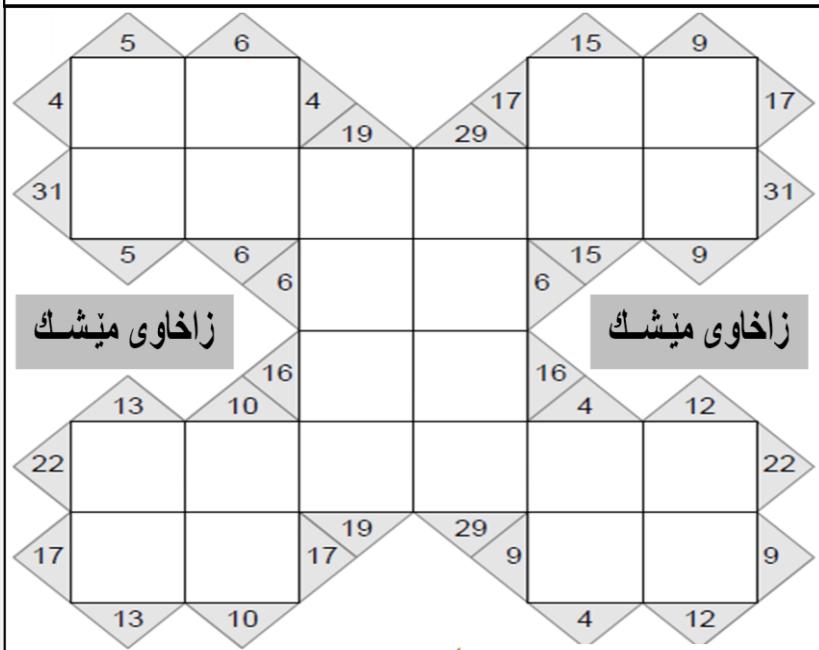
// 16 پ

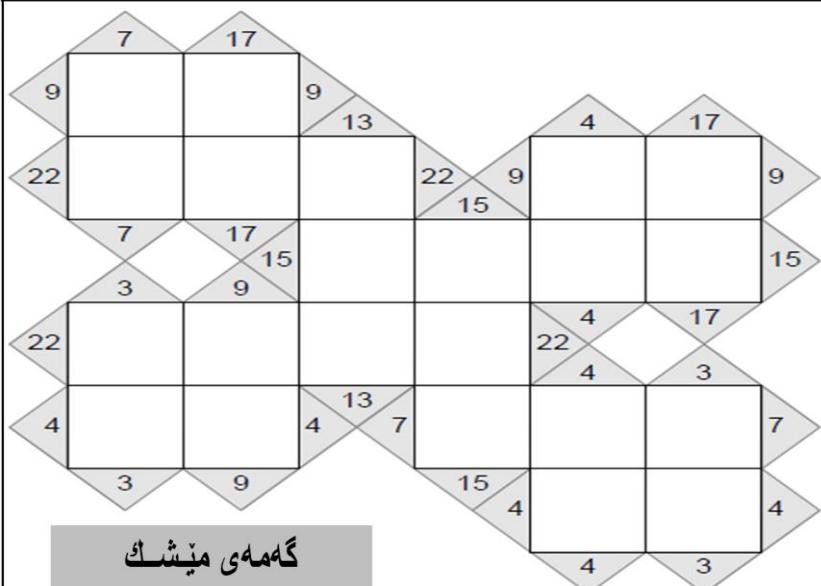
// 17 پ

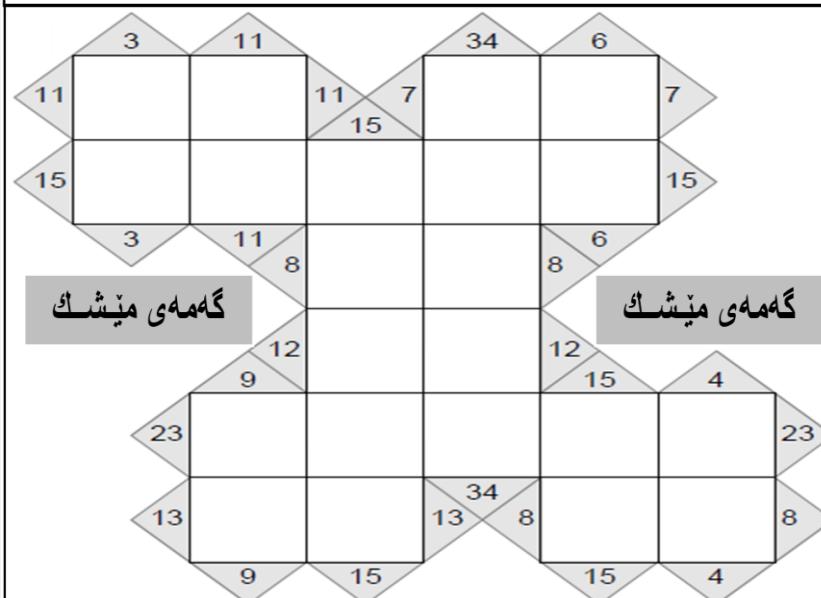
// 18 پ

// 19 پ

// 20 پ

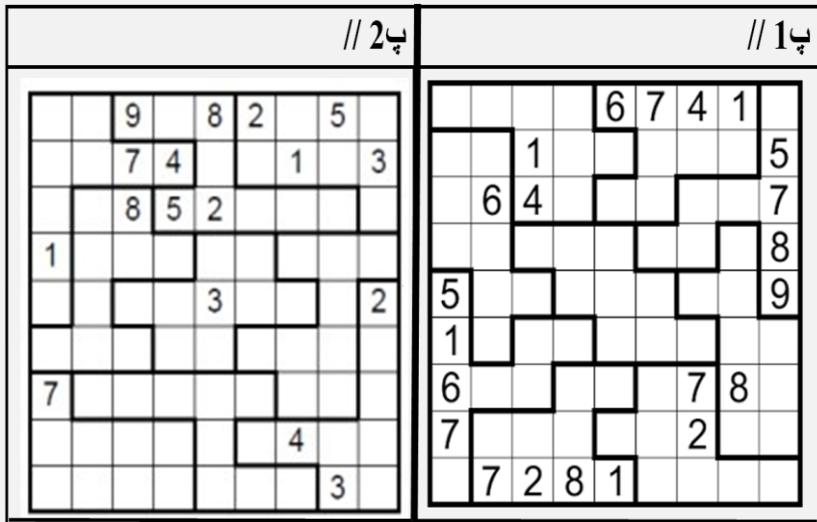

بەندى

7

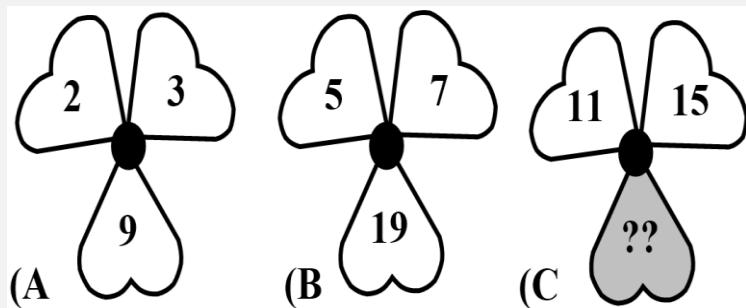
ئەو گولە گەنمەي كە پىدانە...
دايىم سەركەمش و خۆ بە كەمزانە...
ئەو گولە گەنمەي سوووك و ناپىوچە...
دايىم لۇوت بەرز و رۇو لە ئاسمانە.

چون خانه‌کانی ئەم دوو خشته نۆرسکىنائە كە 9 بەشه و 81 خانەي تىدایە به شمارەكاني 1 تا 9 پىردهكرىنه‌وه، ئەگەر لە هەر بەشه و ېرىزىكى ستۇونى و ئاسۇيىدا بۇ تەمنىيا جارىيە ئەو شمارانە بەكاربەھىزىن؟

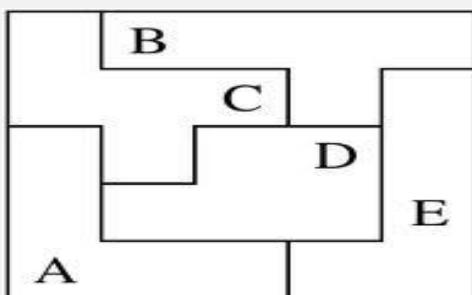

*****

پ 3 // چۈمىزەك بە راست دەزانىت بۇ پىركىردىنەوهى شوينە نادىارەكە؟

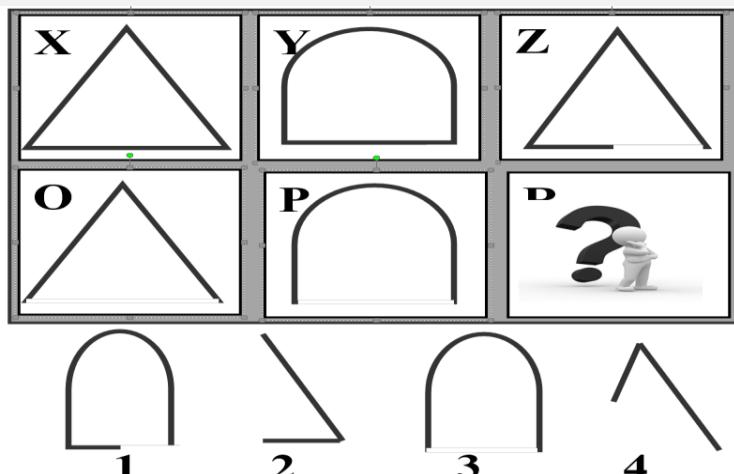

*****

پ 4 // چۈنچۈنى ئەم پىتانە
(E تا A) پىر زىندىلىرىن
لە خشته يەدا بە مەرجەي
دووبارە بۇونەوه لە ھىچ
بارىكى ستۇونى و
ئاسۇيى/دا نەبىت؟

پ 5 // کام لەم چوار ھىلکاريانەی خوارەوە بگۈنچىت بۇ شوينە نادىيارەكە؟

*****

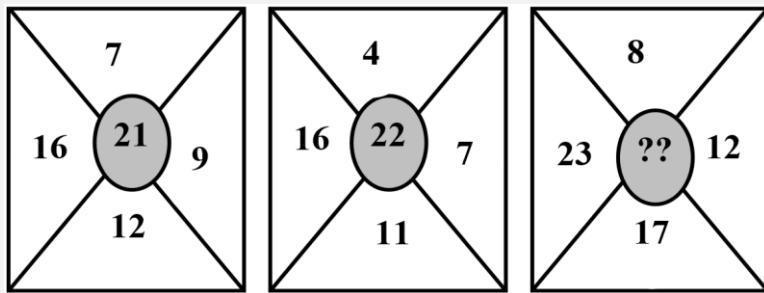
پ 6 // ئاخۇ چ نهىئىيەك لەم خشته ژمارەيىدا بەدېبىرىت تاكو بىرى ئەو ژمارە
نادىيارە دەسىنىشانىقات؟

11	16	15	56	61	60	47	52	51
18	14	10	63	59	55	54	50	46
13	12	17	58	57	62	49	48	53
74	79	78	38	43	42	2	7	6
81	77	73	45	??	37	9	5	1
76	75	80	40	39	44	4	3	8
29	34	33	20	25	24	65	70	69
36	32	28	27	23	19	72	68	64
31	30	35	22	21	26	67	66	71

*****

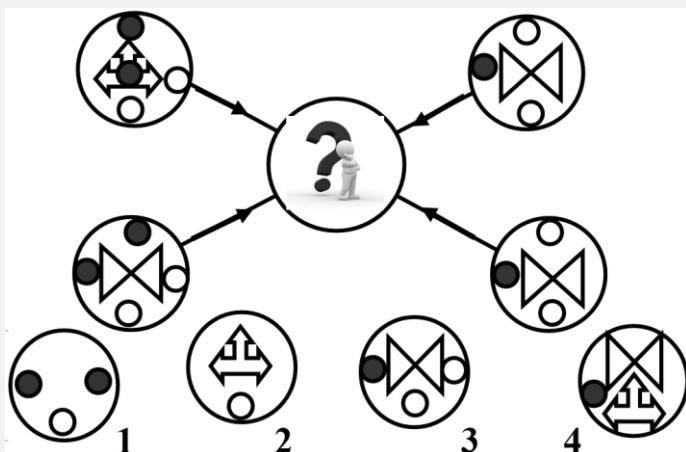
پ 7 // ئەگەر لە كارگەيەكى جلوې برگسازىدا 12 كەمس كاربىكەن. خاونەكەمى لە تەواوكردىنى ھەر پانتولىكىدا 10 دۆلار، لە ھەر چاکەتىكدا 25 دۆلار قازانج دەكتات. ئەگەر بىمهویت قازانجى رۇزئانەي بىگاتە 145 دۆلار، ئەوا پىيوىستە لە ھەر چەشنە بەرگە، دانەيەكىتىز زىياتىر بە بەرھەم بىنن. ئەمجا ئەگەر تەواوكردىنى ھەر پانتولىك يەك كرييكار و تەواوكردىنى ھەر چاکەتىك دوو كرييكارى بوېت. ئاخۇ لە رۇزئىكىدا دەبىت چەند دانە بە بەرھەم بىنن؟

پ 8 // ئاخۇ ئەو ژمارە نادىارەئى كە پىويىستە لەو شوينەدا دابىرىت چەندىبىت؟

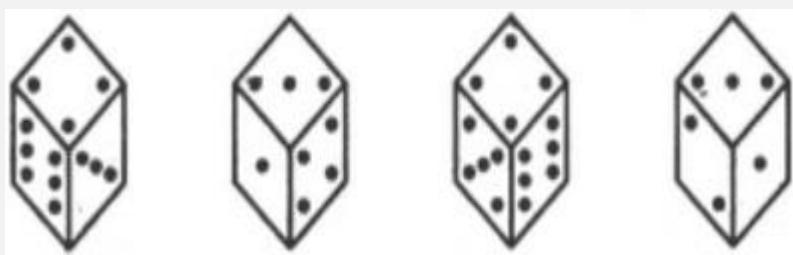
*****

پ 9 // ئاخۇ كام لەو چوار بازنه شمارىنراوانەئى خوارەوە شىاواھ لە پېركىردنەوە ئەو شوينە نادىارەدە؟

*****

پ 10 // ج شمارىيەك لە بەشە نادىار و پىچەوانەكەئى شمارە ئى دابىت؟

a

b

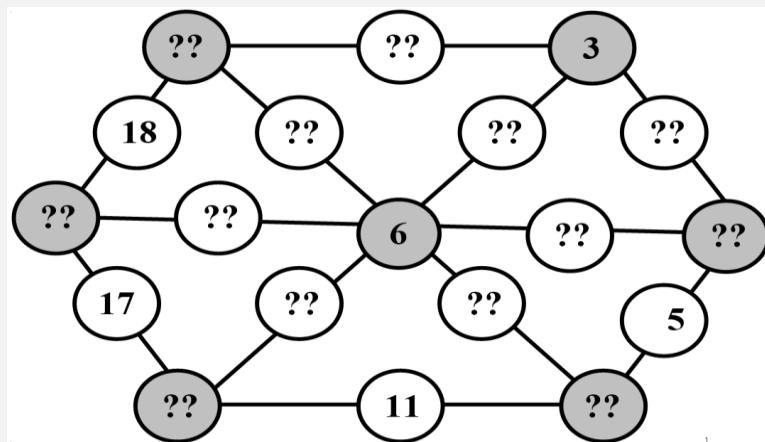
c

d

پ 11 // باوکیاک ویستى لیها توویی هەرسى كورەكەی تاقىيىقاتەوە و گۆتى :-
 بىرقۇن ئەم ھىلەكانەم بۇ بىر قوشۇن، 50 ھىلەكەی دا بە گەورەكەيان و 30 دانە بە
 ناوەنجى و 10 دانەبە گچەكەيان. داواى لېكىرىدىن كە بە ھەمان نىخ
 بىانقۇشۇن بەم مەرجەي بېرە پارەي ھەرسىيەشىيان كە بۇي دەھىننەوە
 وەكىيەڭ بىت. ئاخۇ چۈنچۈنى ئەم كورانە قىسەكەي باوکىيان بەجىيەن ئابىت؟

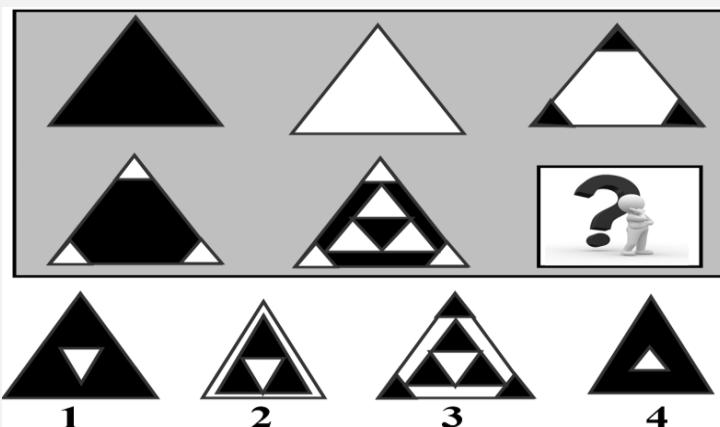
*****

پ 12 // چۈن ژمارەنادىيارەكانى ئەم شەشكۈنایە دىاريەدەكەيت بەمەرجىاڭ
 ژمارەكان لە 1 تا 19 دابن و كۆى سەر ھەر راستە ھىلىيەش بىكەتە 22 ؟

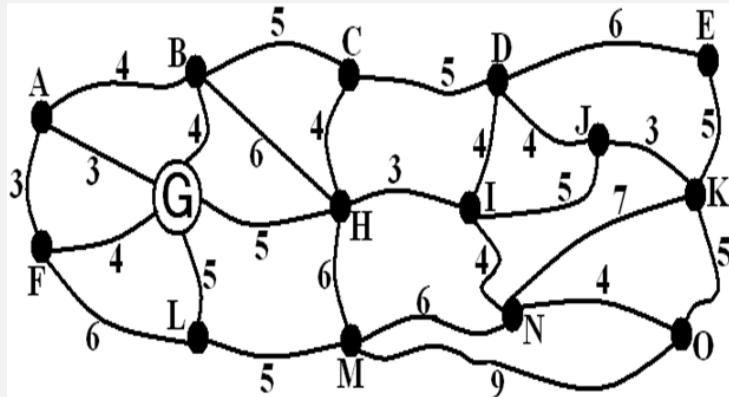

*****

پ 13 // كام لەم چوار شىوانەي خوارەوە بىگۈنچىت بۇ شويىنە نادىيارەكە؟

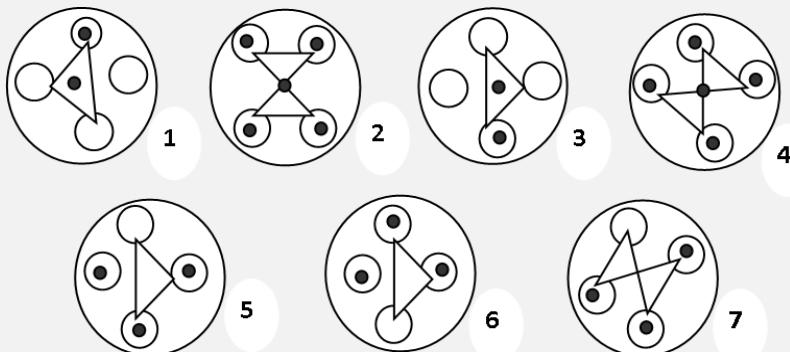

پ 14 // نامو له سهر نه و خشت هر یگه یه لای بوو، ويستی به ترق مبنیله که هی له شاری G / هوه گه شتیک به گشت شار و رینگ کاندا بکات و بیشگه برتیه و هه مان خالی ده سپیک G و کور ترین ماوهیش به کیلو مهتر ببریت.
ئاخو چونچونی نه و رینگ یه هی گرتیتیمه هر؟

*****

پ 15 // کام شیو هندازه له گه مل نه و انیتردا ناگونجیت و بوجی؟

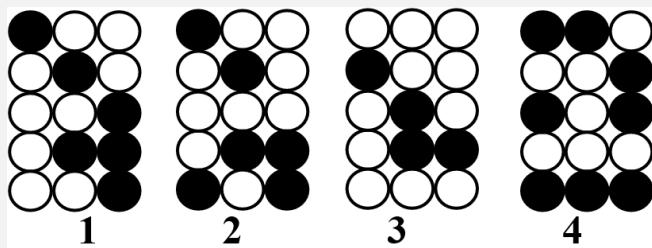
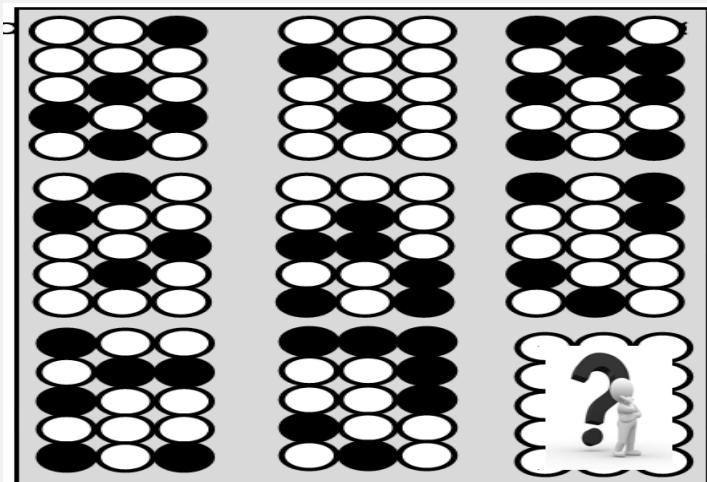

*****

پ 16 // نه قین به لاوین/ای و ت :- چون نهم پرسه متماتیکیه ده سه لمیتیت؟

$$2011 + \frac{7}{2} + \frac{7}{2} + 7 - 5 \times 3 \times \frac{7}{2} + \frac{7}{2} + 7 - 5 \times 3 - 5 \times 3 \times \frac{7}{2} + 7 - 5 \times 3 \times \frac{7}{2} + 7 - 5 = 2012$$

پ 17 // چ بلوکیک لمهانه خواره و لمهاره تاکو بلوکه نادیاره که پربکاته وه؟

*****

پ 18 // چون ئەم دوو خشته يه کە لە هىماكانى گەورە و بچووك و يەكسانى پىكھاتوه پىركىريتە و بەم مەرجە شمارەكان لە 1 تا 6 ئى تىدا بىت؟

	>	>	>	=	2
Λ	Λ	Λ	Λ	=	
>	=	=		>	
=	Λ	Λ	Λ	Λ	Λ
5	>	=	=		
V	Λ	Λ	Λ	Λ	Λ
<	<	6	>	>	
=	V	V	V	V	=
=	3	>	=	1	<

(A)

3	>	>	<	>	
Λ	Λ	Λ	V	Λ	
>	3	>	<	=	
Λ	Λ	Λ	=	Λ	
5	>	>	<	<	
Λ	Λ	Λ	=	V	
>	5	>	<	=	
V	V	=	Λ	V	
>	<	4	<	>	

(B)

پ 19 // ژماره‌ی گونجاو بۆ جیگه‌ی نادیاره چەندە تاکو راستی ئەوانیتر

51	84	=	99
8	74	=	55
13	12	=	??

B

493	=	108
774	=	196
818	=	64
953	=	??

A

*****

پ 20 // کام لەو چوار بلۇكانەی لاتەنیشت لەبار و شیاوە بۆ پېرکردنەوەی ئەو

شوبىنە رەنگتارەی ناوه‌راست؟

23	11	8	3	1	9	4	5	54	8
12	44	1	4	10	6	12	9	11	27
A		2	11	??	??	10	11	C	
B		5	7	??	??	9	7	D	
25	30	7	8	10	2	11	9	25	11
38	49	4	2	4	5	1	3	16	20

*****

	D	C	B	A
E				1
F	3			
G				
H			2	

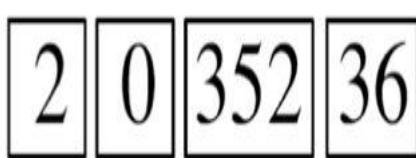
پ 21 // لەم ھاوسانىيەی خوارەوە چۈن
خىشتەكە پىردىكىتەوە بەو مەرجەي
شمارەكان لە 1 تا 4 دا بن و لەھەر
رىزىكدا دووبار بىوونەوەي تىدا نەبىت؟

$$DF * BH = BE * AF = AG * CE = CH * DG = 6.$$

$$(DF * CG) \div CE = (BE * AH) \div H = 6.$$

$$BH * AE = AE + BG = CF + DH = 2.$$

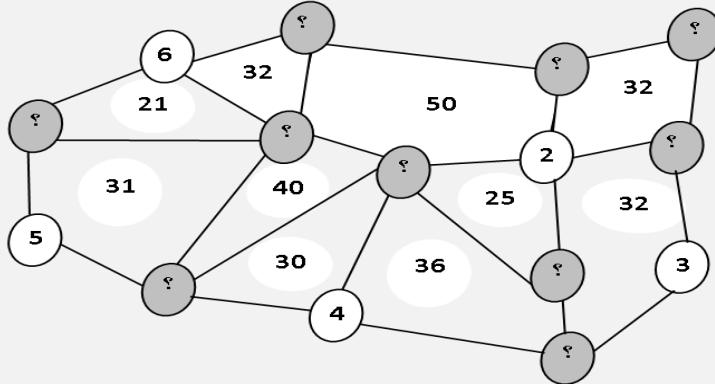
پ 22 // ئەم چوار کارتە لە يەكتىر جودا يە ژمارەدى 2035236 دەخويىتىمۇ،

چۈن پېكىھو دابىرىنە وە تاكۇو
گەورەتلىن ژمارەمان بۇ
دەسىشان بىھەن؟

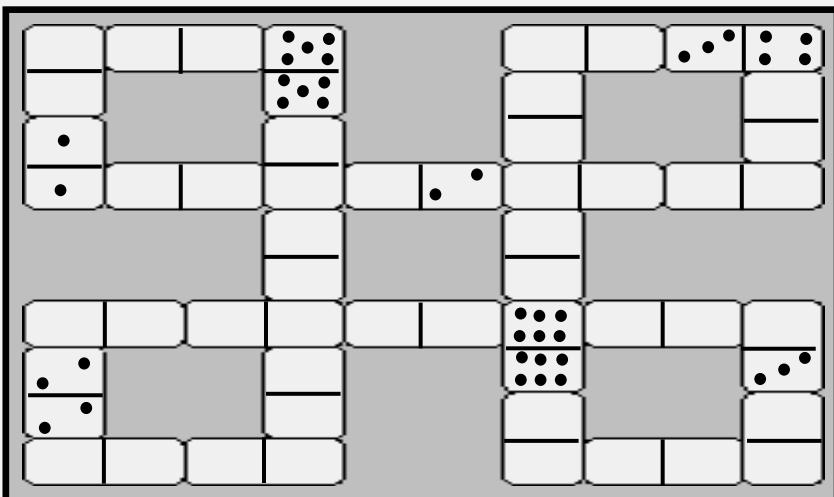
*****

پ 23 // لەم نىڭارەدا چۈن ژمارە نادىيارەكانى ناو ھەر بازنى يەك دىيارىبىكىت، بەم
مەرجەي كۆيان لەھەر بارىكدا بىكاتە ژمارە دىيارەكەي نىوانىيان؟

*****

پ 24 // ئاخۇ چۈن كۆتايى بەم 28 پۇولە دۆمىنە گەممەيە دەھىنرىت؟

بەندى

8

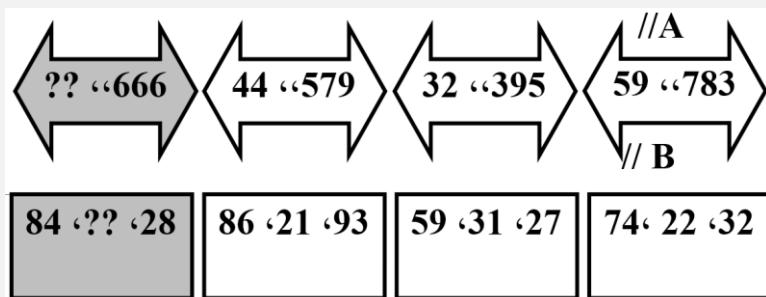
ئەوھى پىي نەنگ بىت بلىت نازانم...
تاڭ لە ژياندا بىت...
باجى نەزانىنى دەدات.

پ 1 // لهم خشته نور سکینه ييهدا، 9 چوارگوش و 81 خانه تيادي. چون ئه خانه به شماره کانى 1 تا 9 پرده کريتەوە، ئەگەر لە هەر چوارگوش يەك و ريزىكى ستۇونى و ئاسوئىيدا تەنبا جارىي ئەو شمارانە بەكاربەيىزىن، و شمارەكانى دەروبەرىش كۆي ئەو سى شمارەيە بن لە هەر دووبارەكەدا لە ناو ھەمان چوارگوشەدا؟

$\times$	12	20	13	21	12	12	12	18	15	$\times$
20	6				8			2	6	
13			1		2			7		22
12				9			5			17
13		2			7			1		8
17			9				8		5	19
15				6		5				18
18					5		2			12
10		5	2						1	17
17	7			1		2				16
$\times$	19	12	14	8	22	15	12	18	15	$\times$

*****

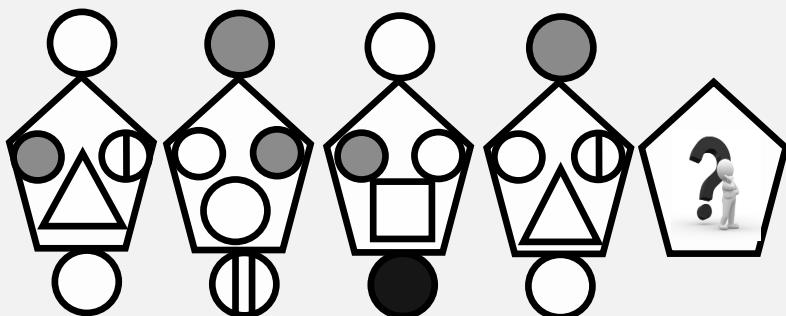
پ 2 // كام ژمارە بۇ شويىنە نادىارە دەشىت تاكۇ راستى ئەوانىتىر بىسەلمىنىت؟

*****

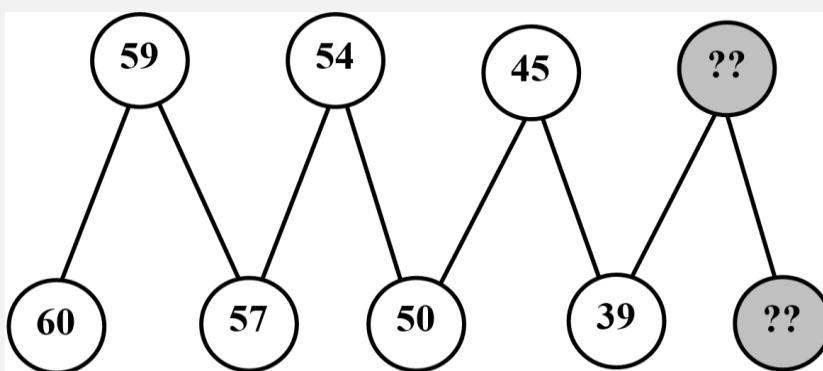
پ 3 // دوو كاتىزمىر... يەكمىيان لە هەر دەمكاتىكدا 6 چركە پىش دەكەۋىت و بەلام دوو كاتىكدا 9 چركە دوا دەكەۋىت. ئەگەر هەر دووكىان پىكەوە بخەينە كار، ئاخۇ پاش چەندى تر جىاوازى كات لە نىوانىاندا دەبىتە يەڭ دەمكاتى تەواو؟ ((45, 60, 120, 240, 300)) دەمكات.

پ 4 // به مهذنه ئاخۇ دوا نىڭار چ تو خمىك لەو شىۋەندازانە لەخۇ بىرىت؟

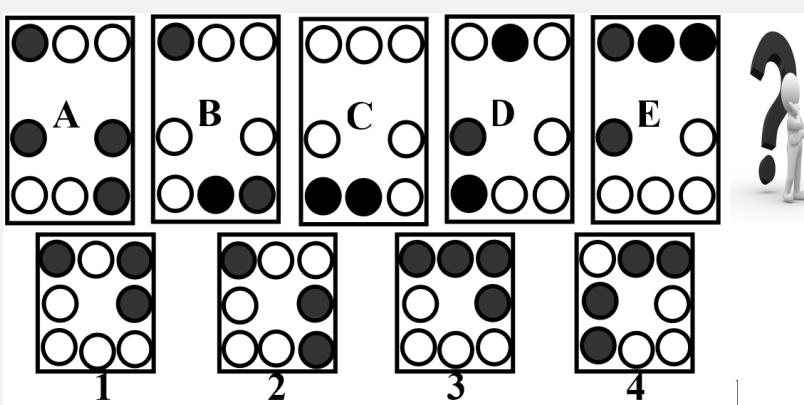
*****

پ 5 // چ ژمارەيەك كۆتايى بهم شىۋە زىكزاكييە دەھىنېت؟

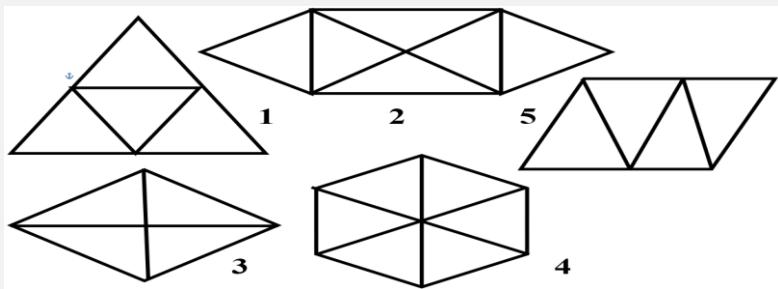

*****

پ 6 // كام لەو چوار شىۋە شمارىنراوانەي خوارەوە، دەگۈنجىت بۇ
پىركىرنەمەي ئەو شوينىئە نادىارە؟

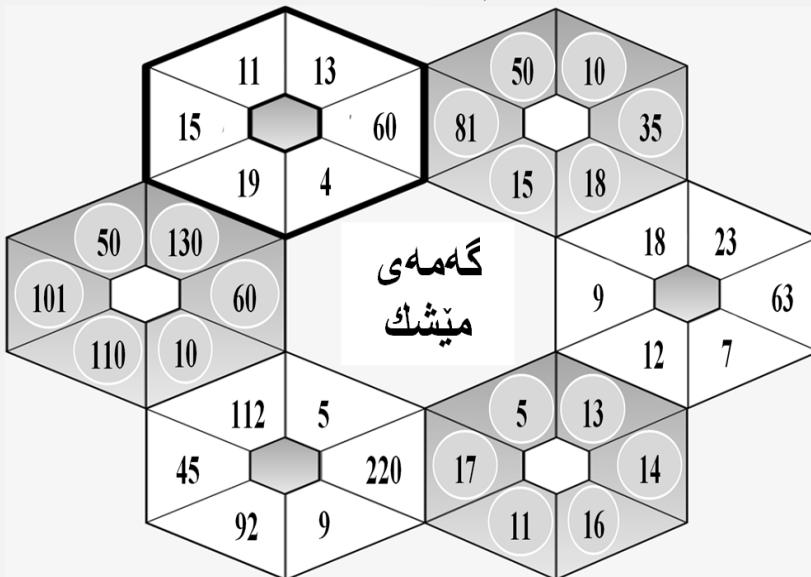

پ 7 // کام شیوه‌ندازه له‌گهمل ئەوانىتىردا ناگۇنچىت و جياوازه؟

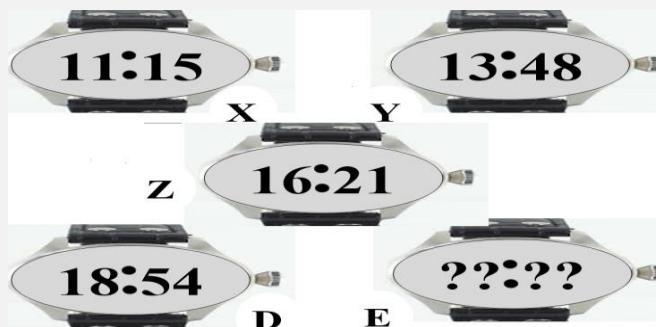
*****

پ 8 // نهينى لە ژمارەكانى ناو ئەم شیوه‌ندازه چىيە؟

*****

پ 9 // ئاخۇ خوينىدنهوە دوا كاتىزمىر بە چەند مەزەنەبىرىت؟

پ 10 // چهندین خانوو به دهوری گوړه پانیکدا همن و همريمه شوین و جيګه و شماره یه کې تایبه تى خوی هېي، ئاخو چونچونى ده سنيشانى همريمه بان بکريت لهم زانيار بيانه خواره و هرا؟

// خانووی شماره 1 بهته واوى له سهر گوړه پانه کاهي و کوئی شماره دا

دراوسيکانى ده کاته 27.

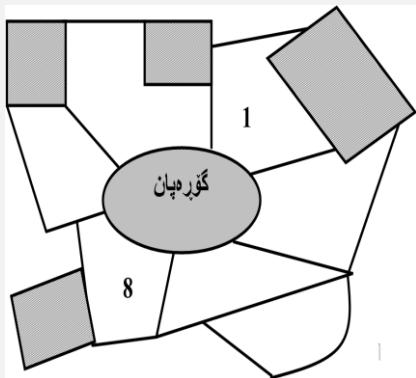
// خانووی شماره 2 له

شوينه دايي که کوئي شماره دراوسيکانى ده کاته 26.

// خانووی شماره 3 له

شوينه دايي که کوئي شماره دراوسيکانى ده کاته 5.

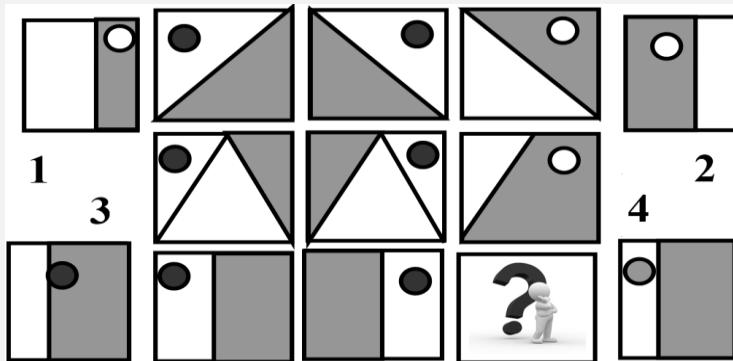
// خانووی شماره 4 له

شوينه دايي که کوئي شماره دراوسيکانى ده کاته 19. ئيتىر بىم شىو
بهر ده اوام ده بىت ..... خانووی 5 = 12 ، خانووی 6 = 8 ،
خانووی 7 = 13 ، خانووی 8 = 13 ، خانووی 9 = 12 ،
خانووی 10 = 4 ، خانووی 11 = 19 .

*****

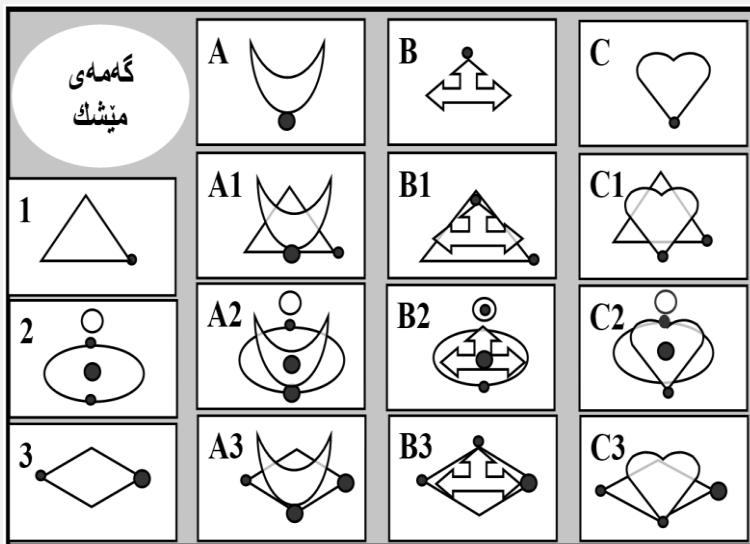
پ 11 // کام لهو چوار شىوه شماري نزاوه لاته نيشتىانه لمباره تاكو چواه گوشه نادياره کاهي پىپير بکريت لهو؟

*****

پ 12 // ئاخو ده گونجىت 10 کەلا له پىنج رىزىدا دابنرىن بەو مەرجەي هم رىزىه 4 دانە له خوبىرىت؟

پ 13 // له ئەنجامى كۆي هەرييەك لە شىۋوندازەكانى (C ، B ، A) لەگەل
شىۋوندازەكانى 1 ، 2 ، 3 دا بە جىاجىيا ئەم وا شىۋوندازەكانى بەشەكانىتىر
پىكىدىت. ئاخۇ لە كامىاندا ھەلەيەك دىتە ئاراوه؟

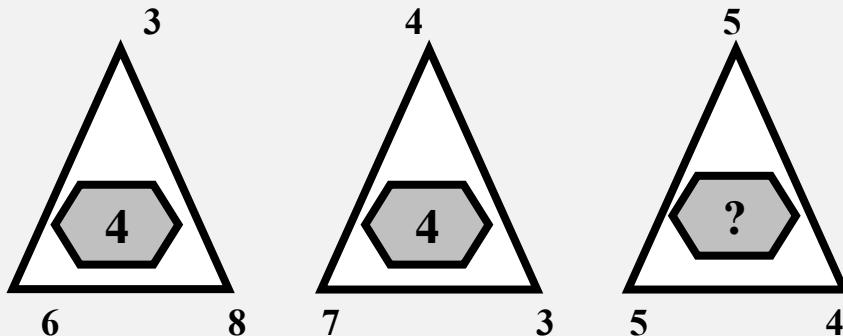
*****

پ 14 // چۈنچۈنى ئەم خىتەيە پېرىكىرىتەوە لە (1 تا 36) بەم مەرجەي
بتوانرىت كە جوولە بە ئاپاستە ئاسقۇيى، ستوونى، تىرىپيدا بېرىت؟

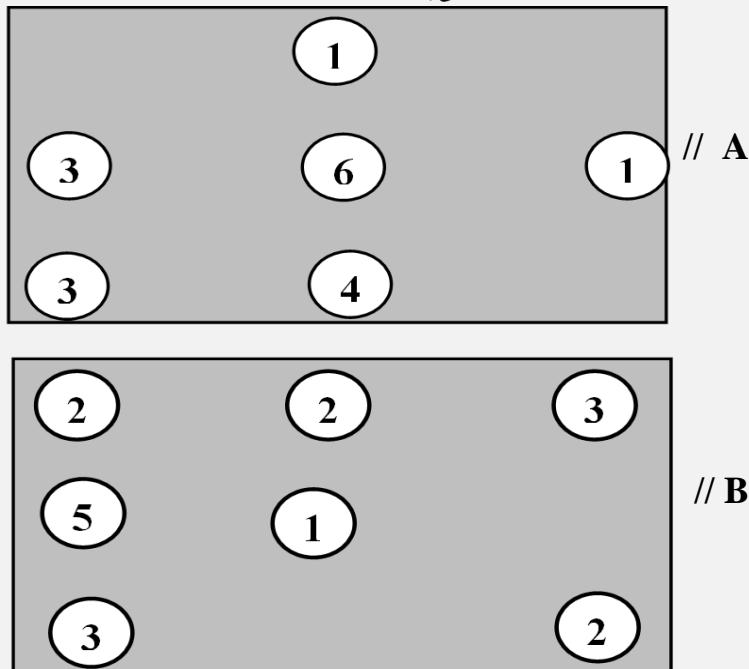
1			23		
11		3			18
				26	
8			15		
		36			31

*****

پ 15 // كام ژمارە ئەم شوينە نادىيارە پېرىدەكتەمەوە؟

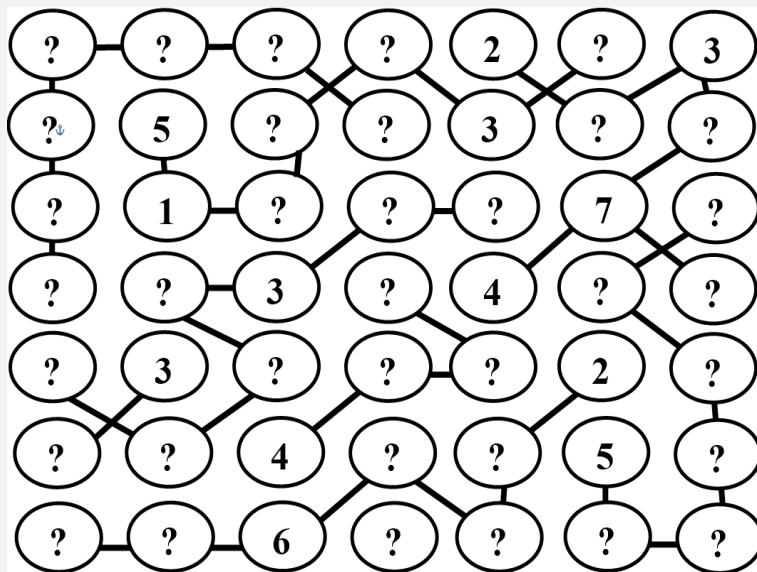

پ 16 // چونچوئی ئەم شمارانەی ناو بازناكە وەك پىويىست بەيەكتىر بىگەيەنرىن بەو مەرجەي ھىلى پىكىبەستت ھىندەي شمارەكەي بىت؟

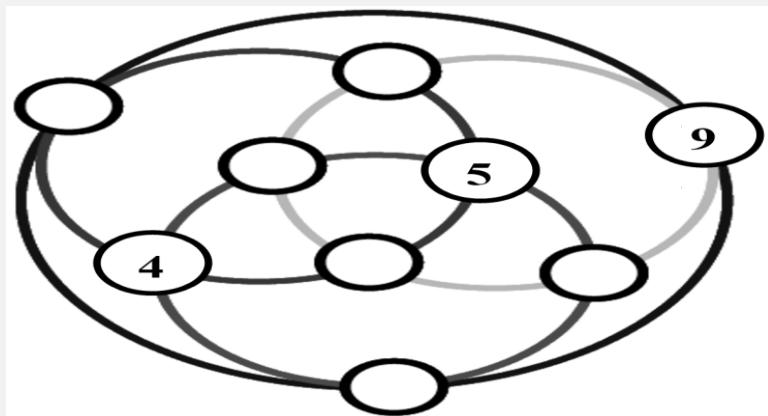

*****

پ 17 // چون ئەم نىڭارە بە شمارەكانى 1 تا 7 پىردىكىتەوە، بەو مەرجەي ھىلىكان ھەر حەوت شمارەكە لەخۇ بىگرىت؟

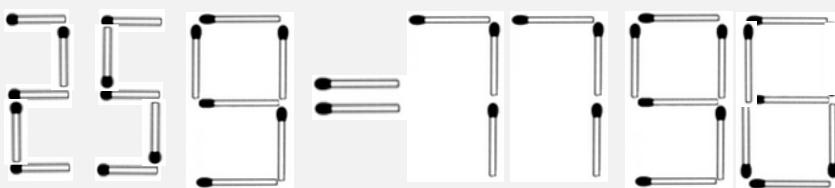

پ 18 // چونچوئی همراه 2 تا 10 لەناو ئەو بازنۇكانەدا دابىرىت تا كۆي سەر
ھەر بازنىيەكى گەورەتر لە خۇيان و دەكمۇنە سەرى بىاتە ؟ 27 ؟

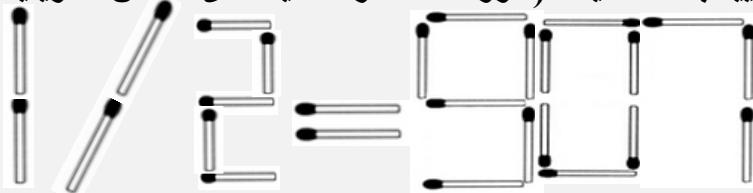

*****

پ 19 / بە بزواندى تەننیا چوار دەنكە شقارتە، چون ئەم ھاوسانىيەي
خوارەوە (7796 = 259) دەسەلمىت؟

B / بە بزواندن و دانانى تەننیا دوو دەنكە شقارتەي دىكە، ئاخۇ چونچوئى ئەم
ھاوسانىيە بە دەستدىت؟ (دوودەنەكە لارەكە نىشانەي دايەش دەنوينىت)

*****

پ 20 / لە پىاوىيکىان پرسى دەربارەي تەمەنلىقى و نەويش ئاوا پەيپا: تەمەنلىقى
ئىستاي كورەزاكەم بە رۈزى ھىندەي تەمەنلىقى كورەكەمە بە ھەفتە ، تەمەنلىقى
كورەزاكەم بە مانگ ، ھىندەي تەمەنلىقى خۇمە بە سال. ئەوجا تەمەنلىقى
ھەرسىشىكمان 100 سالە ، گەر توش زىرەك بىت ئەوا دەتوانىت تەمەنلىقى
بە تەمواوى دىيارى بىكەيت.

پ 21 // چون لەم کردارانمۇھە هاوسانىيەك لە خشتهکەدا بەدەستىنیت؟

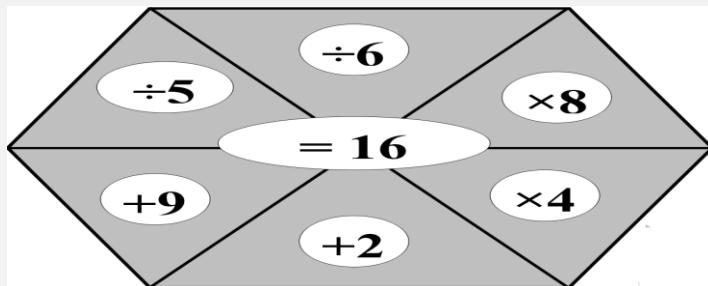
❖ بۇ رىزى A تەنباھىر] = ، ، + × [بەكاربەھىرىت!

❖ بۇ رىزى B تەنباھىر] = ، - ، + ÷ [بەكاربەھىرىت!

	A	2	A	10	A	19	A	36	
B	10		2		7		1	÷	1
4		1	×	10		5		9	A
B	16	÷	4		2		7	-	1
-19	=	1		1	×	24		4	A
B	4		8		2	÷	2		-3
0		0		1		1		0	A
B	7	+	4		2		2		7
2		1	=	1		0		0	A
	2	B	4	B	1	B	4	B	

*****

پ 22 // چون ئەم يەكسانىيە بەدەستىت، بە مەرجىڭ تەنباھى بۇ يەڭىجار ژمارەيەكىان دووپات بىرىتەوه؟

*****

پ 23 // كاردو روويىرده نامۇ و گوتى:- من مەتمەلىك دەزانم و پىتى دەلىم:-

(a) ژمارەيەكى 3 خانەيى يا 4 خانەيى يا 5 خانەيى تاكو 9 خانەيى بىخەرە

(b) جىڭۈركى لە ژمارەخانەكاندا بىكە بە ھەۋەسى خۆت.

(c) ئەو دوو ژمارەيە دەردەچىت، بچوقۇك لە گەھەرەكەيان دەربكە.

(d) ژمارەخانەيەكىان چۈكە و لاي خۆت پەنهانى كە جىگە لە سفر.

(e) دوا ئەنجام بىدەرى، تاكو منىش ئەو شمارە پەنهانەت بىن بلىم.

ئاخۇ نەھىنى ئەو مەتمەلە لە چىدا بىت؟

بەندى

9

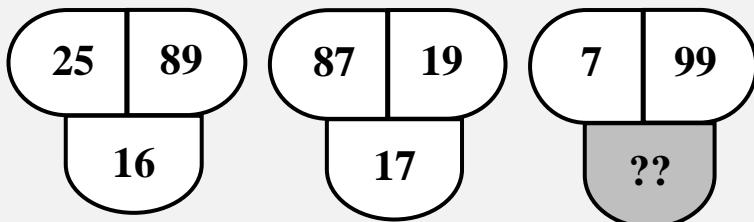
ئەگەر واز لە گرفتهكان
بەئىزلىي...
ھەرگىز رىچارەيان بۆ
نادۇزرىتەوھ.

لهم خشته نور سکینه يمهدا ۹ چوارگوش و ۸۱ خانه تيادي. چون ئهو خانانه به شماره کانى ۱ تا ۹ پرده کرينه و، ئهگهر له هر چوارگوش يمهك و ريز يكى ستونى و ناسوبيدا تهنيا جاريک ئهو شمارانه به کار بهيئرين؟

پ ۲ //				پ ۱ //			
7		8		9		7	
	5		9		2	5	
9				8	7		5
	9	3			3		8
			4		2	6	
				2	3		3
1	7	5	3	4	2		3

*****

پ ۳ // ئاخو ئهو ژماره نادياره كه پيوiste لهو شوينهدا دابنريت چەندبىت؟

*****

پ ۴ // سەروھر، شوان، شيلان، شادان، ديلان، هيوا، بەناز حەوت خويىدكارى هاوکارن لە كېيركىيەكدا مامۇستاكەيان لە پۇلدا ئەنجام و پلهى دەرچۈونىيانى بە مەتەلىكى زارشتانه بەم خالانە خوارەوە لە سەر تەختەنۇسەكەمى پۇل بۇ ديارىكىدەن:-

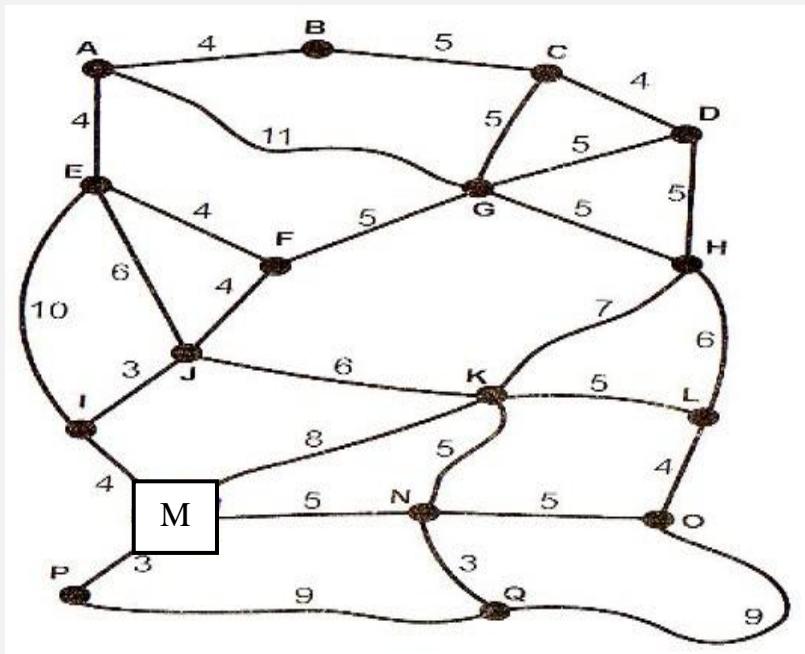
- (1) سەروھر بە پلهى دوو يا سى دىت.
- (2) هيوا بە پلهى نزمىر لە پلهى شادان دىت.
- (3) شوان بەرزتر نىيە لە سەروھر بە چوار پله.
- (4) شادان نزمىر نىيە لە بەناز بە دوو پله.
- (5) پلهى شيلان يەكم نىيە. (6) پلهى شيلان كەمتر نىيە لە سەروھر بە سى پله.
- (7) پلهى هيوا بەرزتر نىيە لە ديلان بە شەش پله. ئهگەر تەننیا دوو خال لەوانە نۇوسراونەتەوە راستىن و هيچ جۇرە بە رانبەرىيەكىش نەبىت.
- ئاخو كام دوو خالەبن و چۈنچۈنىش ئهو ريزبەندىيە بۆ خۇيان لىكىددەنەوە؟

پ 5 // ئاخۇ ئەو ژمارە نادىيارەئى كە پىويىستە لەو شوينەدا دابىرىت چەندىت؟

<table border="1"> <tr><td>7</td><td>6</td><td>9</td></tr> <tr><td>23</td><td>20</td><td>29</td></tr> <tr><td colspan="3">A</td></tr> </table>	7	6	9	23	20	29	A			<table border="1"> <tr><td>52</td><td>19</td><td>28</td></tr> <tr><td>7</td><td>4</td><td>?</td></tr> <tr><td colspan="3">B</td></tr> </table>	52	19	28	7	4	?	B			<table border="1"> <tr><td>4</td><td>1</td><td>11</td></tr> <tr><td>3</td><td>5</td><td>?</td></tr> <tr><td colspan="3">C</td></tr> </table>	4	1	11	3	5	?	C			<table border="1"> <tr><td>42</td><td>63</td><td>84</td></tr> <tr><td>18</td><td>27</td><td>?</td></tr> <tr><td colspan="3">D</td></tr> </table>	42	63	84	18	27	?	D		
7	6	9																																					
23	20	29																																					
A																																							
52	19	28																																					
7	4	?																																					
B																																							
4	1	11																																					
3	5	?																																					
C																																							
42	63	84																																					
18	27	?																																					
D																																							

*****

پ 6 // نامۇ لەسەر ئەو خشتەرىيگايدى كە لاي بۇو ويستى بە ترۇم بىنەكەي لە شارى M وە گەشتىك بىكەت و بەكشت شار و رېيگاكانىدا بېروات و بشگەرىتەوە خالى دەسىپىك M و كورتىرين ماۋەيش بە كىلۆمەتر بېرىت. ئاخۇ چۆنچۇنى ئەو رېيگەيە ئىگەتىتىمىز؟

*****

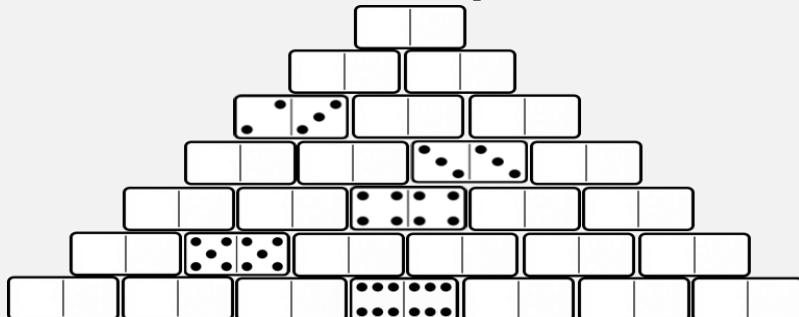
پ 7 // دوو كۆمەلە خويندكار لە دوو رىزىدا وەستاون، يەكىك لە كۆمەلە ئىيە A روو يىركەدە كۆمەلە ئىيە B و گوتى:- بۇ يەكىتان نايەتە لامان تا ژمارەمان وەك يەكىلىيىت؟ بەلام يەكىن لە كۆمەلە ئىيە B گوتى:- نا نا... باشتىر وايە يەكىك لە ئىيە بىتە لامان تاكو ژمارەمان بىتىتە دوو ئەوهندە ئىيە. ئاخۇ ژمارە ئىيە هەر كۆمەلە يەكىيان چەند بۇو بىت؟

پ 8 // ئاخۇ چۆنچۇنى نرخى ھەزازناۋىيەك دىيارى بىرىت و ئاخۇ دوا ئەنجام كە دىيارىكراوه چۆنچۇنى گۈزارشىلى يۇبىرىت؟

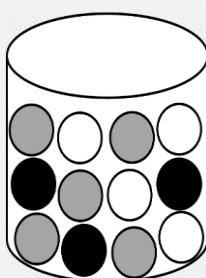
	(1)
	(2)
	(3)
	(4)
	

*****

پ 9 // لەم تەلارى 28 پوولە دۇمینەدا، چۇن بتوانىرىت ئەم پۇولانە رېكىخەرىن تا كۆى خالىەكان لە بارى ئاسۇيىدا لە خوارەوە بۇ سەرەوە بىاتە [49 ، ، 49 ، ، 25 ، ، 25 ، ، 16 ، ، 4] ؟

*****

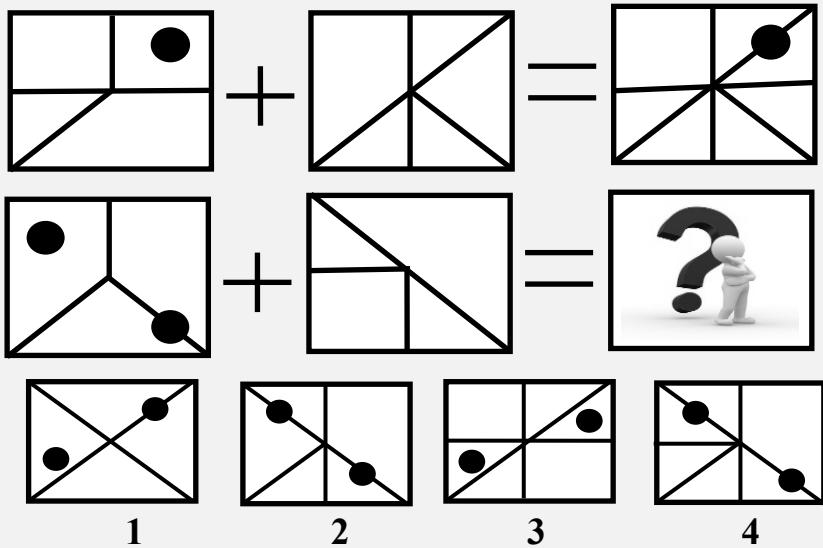

پ 10 // بابۇ لە ناو قوتۇويەكدا 12 كۆى رەنگاورەنگى دانا، 5 دانە كۆيان رەنگتار و 4 دانەيان سېپى و 3 دانەيان رەش بۇو. پاش تىكەھەلدىانىان، ويىستى بە ھېرەمەكى ھەر جارە دوو دانەيان لىتىدەرىيىت. ئاخۇ شىمانەي ھەر جارەيان لەپرووی ماتماتىكىيە بە چەند جار مەزىنە بىرىت؟

*****

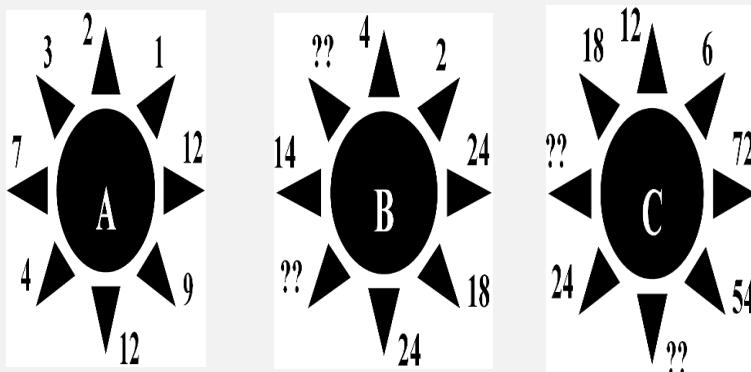
پ 11 // رۆزىك بەئىندرىيەك بە كۈرەكەى دەلىتىت: - بىزام چۇن ئەم گىرفتەي جەبلە گىرتىمهەدى كۆنكرىتەم بۇ چارەسەر دەكەيت كە ئەندازىيارەكان پىيىانداوم و دەبىت منىش پەيرەوى بىكمەم. ھەر جەبلەيەكى كۆنكرىتى كە لە (چىمەنتو، چەو، لەم ، ئاو) پىكىدىت و بەریزەد 1:3:4:2 دەبىت يەكلەدوايەك و نابىت دەغەلى تىدا بىكمەن و كىشانەي ھەر جەبلەيەكىش 230 كىم بىت. ئاخۇ كىشانەي ھەر يەك لەو پىكەتائانە، بەتايىبەت چىمەنتو و لە تىدا چەند بن؟

پ 12 // کام له و چوار شیوه‌ندازه شماری نراوانه‌ی خواره و ده‌گونجیت بو
پیرکردنه‌وهی ئەو شوینه نادیارە؟

*****

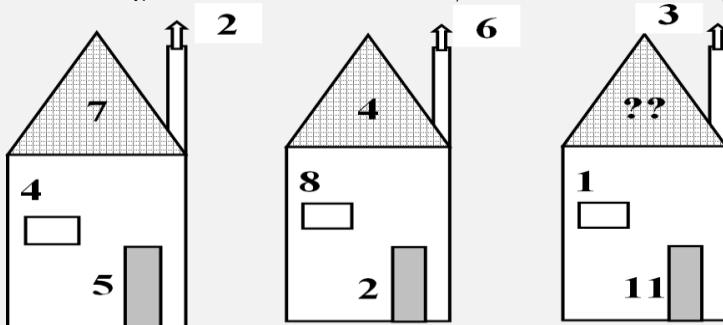
پ 13 // کام ژماره په گونجاو ده زانیت که له سەر پېر ھۆلە کە دابنریت تاکو راستى
بداتە ئەوانیتىر؟

*****

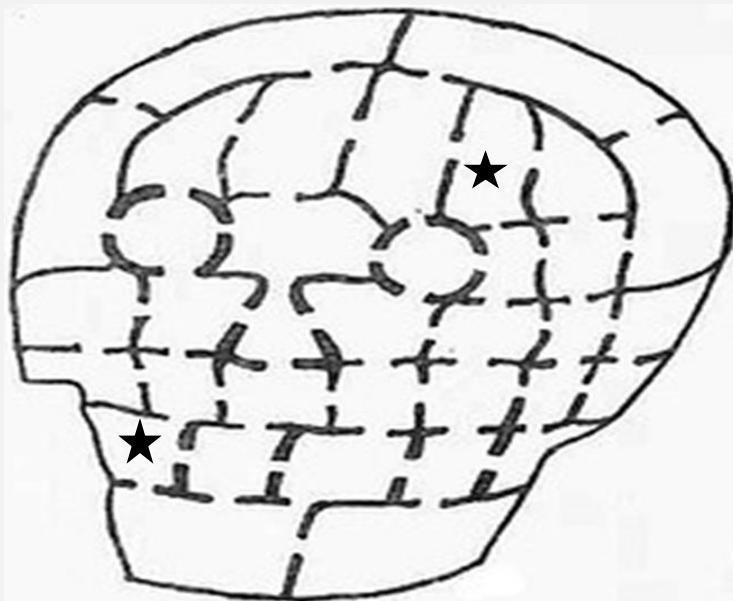
پ 14 // له سەر ئارامگای (گلکوي) پیاویت ئەم چەند زانیاریانه نووسرا بولو:-
6/1 ئى تەمەنى بە مندالى، 1/12 ئى بە هەرزەکارى، 1/7 ئى ھاوسەرگىرى
بى مندال بىدىھەسەر. پاش 5 سال مندالىكىيان بولو، بەلام لەو دەمەى کە بە
دووھىننە لە تەمەنى باوکى كەمتر بولو مەد. بەمە باوکى زۇر دلتەنگ بولو،
بۆيە ھەر بەو داخەوە پاش 4 سال ئەۋىش مەد.
ئاخۇ تەمەنى ئەو پیاوە بە چەند مەزەنە بىرىت؟

پ 15 // لەم شىۋە خانوبييەدا... كام ژمارەيە جىڭە نادىيارەكە پىردىكاتىمۇ؟

*****

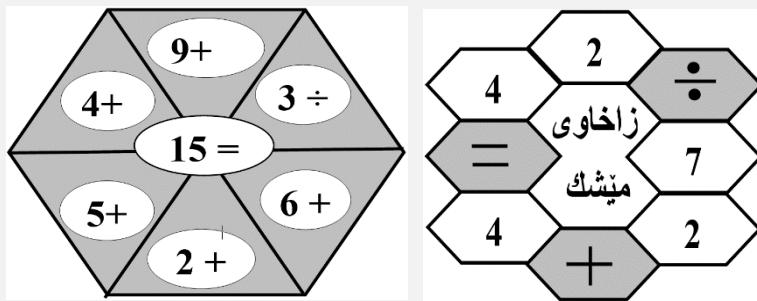
پ 16 // چۈنچۈنى بە گشت دەرگا كراوهكانى ناو ئەم كەلەسەرەدا تەننیا بۆ يەكجار تىپەرکەمین (واتە بىن دووپاتبۇونەوە)؟

*****

پ 17 // زانا دەيويست كە چاوى بە دانا بىھەۋىت و بېرىارىيان دا جىن ژوانىيان لە باخچەيى گشتى شار بىت لە دەمكاتى 04:00 يى پاش نىوھەرۇدا كە دەكاتە (16:00 بە دەمكاتى دېجىتال). بەلام زانا كاتىزمىرەكەي 10 خولەك لە دوايە و بەلام وا دەزانىت كە 5 خولەك لە پىشە. كاتىزمىرەكەي دانا، 5 خولەك لە پىشە و وا دەزانىت كە 10 خولەك لە دوايە. ئاخۇ لەم سى وەلامەيى كە دراوه [زانا زۇوتىر دەگات ، پىكەمۇ دەگەن ، دانا درەنگىر دەگات] كامىيان راستىرىنە؟

پ 18 // چون هم يهك لهم دوو کرداره ماتماتيکييه بسه لمينريت؟

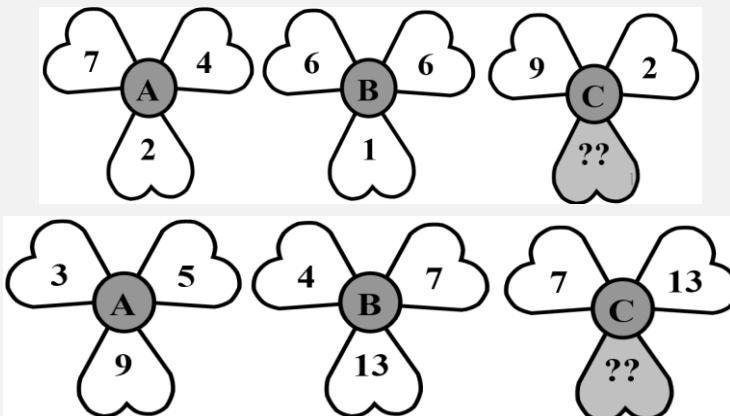

B

A

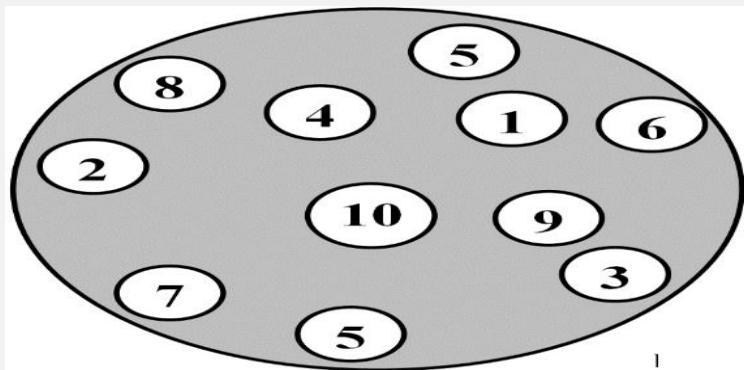
*****

پ 19 // لهم دوو کومهله نیگار هدا... چ ژماره يهك شويئنه ناديار هكه پردهه کاته وه؟

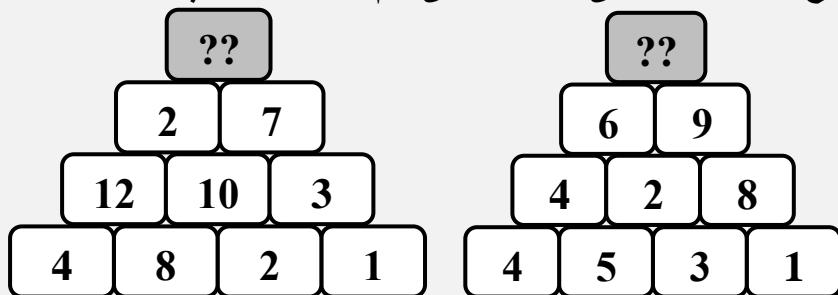
*****

پ 20 // ئاخو بى سى هىلى، چون بتوانرىت ئەهو ژمارانە وا سنوردار بىرىن
تا كۆيان لە ناو هەر بەشىكدا بىكتە 12 خال؟

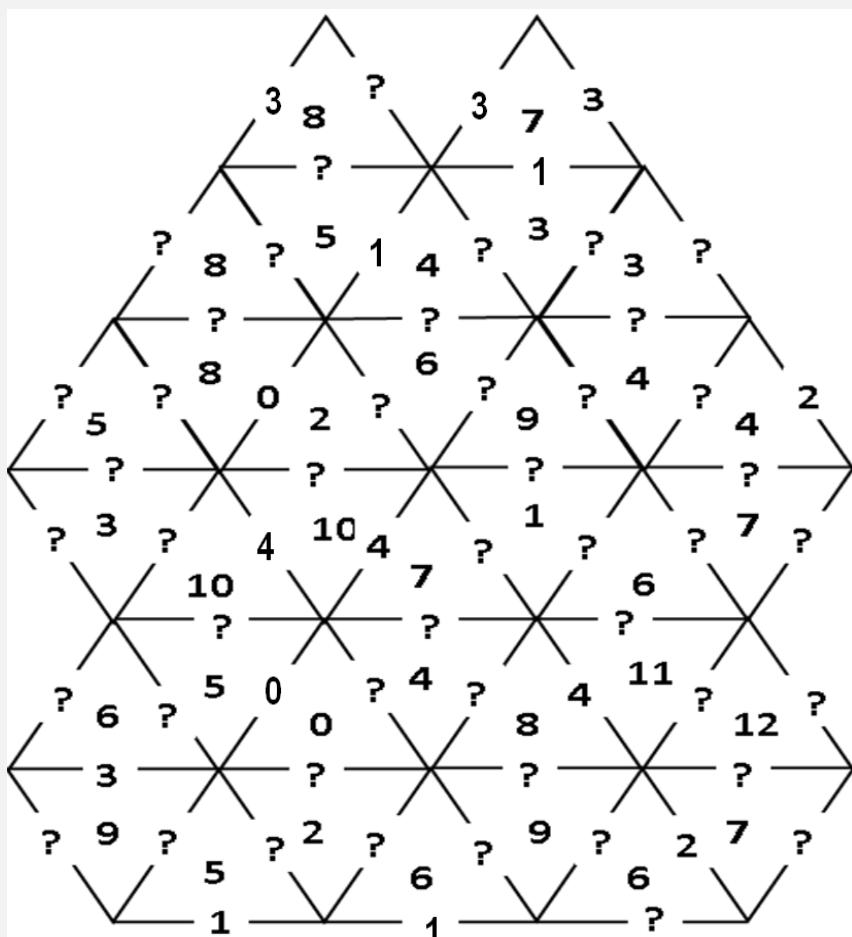
1

پ 21 // چ ژماره‌یه کوتایی به ژماره‌کانی نهم دووشه‌یه قووچه‌کییه دینیت?

*****

پ 22 // چون نهم گمه‌ی ترایگونه پرده‌کیته‌وه؟ (بروانه پ 23 بندی 5).

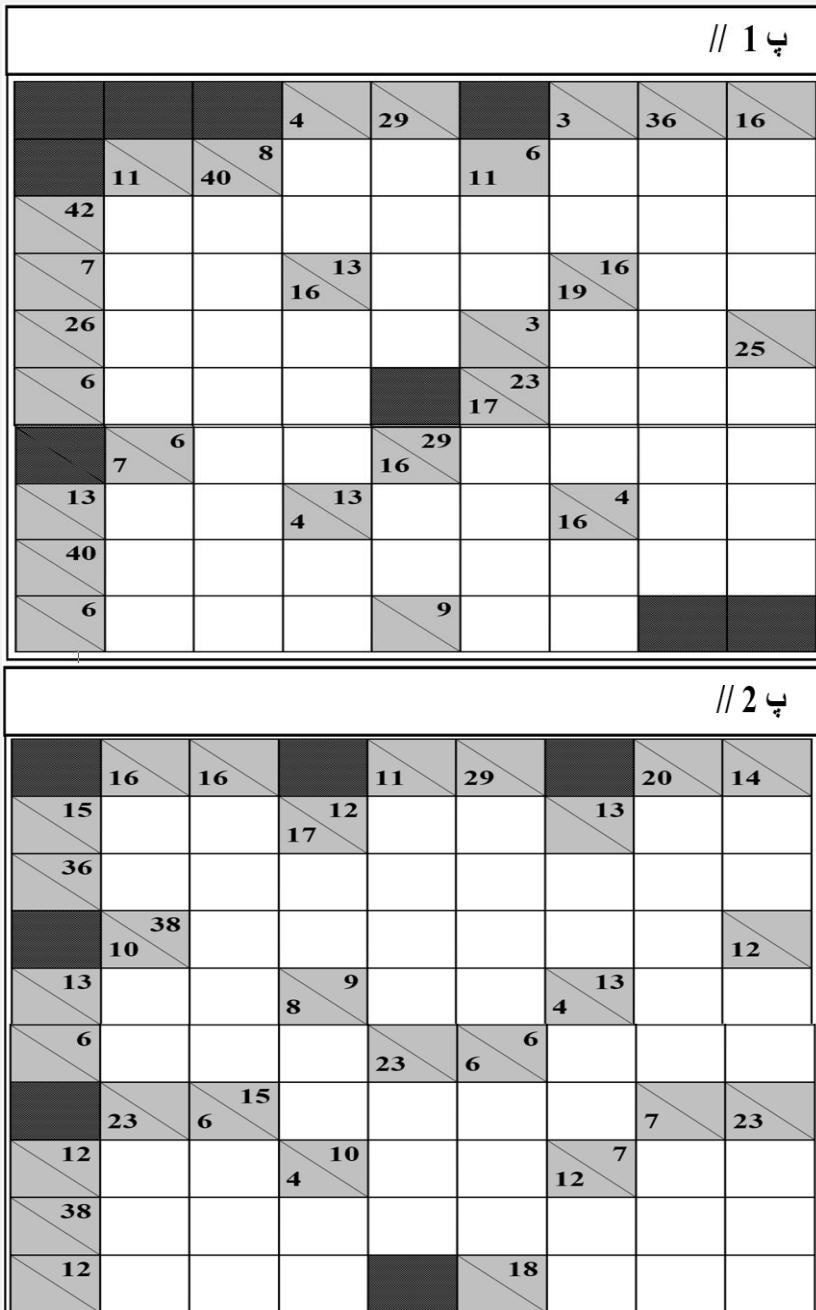

بهندي

10

دووکهس فیری زانست نابن...
کهسیک که شهرم بکات...
کهسیکیش که خو به زلزان بزانیت.

چون به دانانی شماره کانی **1 تا 9** خانه کانی هم 20 دانه خشته‌یه‌ی خواره‌وه که گهمه‌یه‌کی ژاپونی/ یه و بهناوی [کاکورو KAKORU] وه ده‌ناسریت پرده‌کریت‌وه؟ (بروانه پرسه‌کانی بهندی 6).

// 3 ↗

	16	12		3	16		23	10	
8			34	11			13		
40						15			
	16			11	16	14			
	10	34	25				34	11	
39				5	6	15			
19									
16			11	3			11	6	
	38								
	6				9				

// 4 ↗

			29	10	7		34	15	
	3	6	8				7	6	
43									
10				9	11				
	15	34	15		5		11		
14				5			14		
8			4		7		12	4	
7				16	3	19			
36									
11			17						

// 5 ↗

		36	10			8	37	
	16				5			
	5			7	16			3
7			12			6		
14			11			30	8	
	22							
	5				8			5
6				4	3	8		
9								
43		17						

// 6 ↗

		21	16		28	7		
	10			9	8		3	7
22								
38								
13			16			11	6	
11			14	6			18	
	15			18	12			23
	4	16	14		5	7		
10			4			13	10	
37			12					
		8			16			

// 7 ↴

	11	34		7	29		21	13
6			9			16		
34			9			14		
	22					6		
7			11		11		30	4
23				29	8			
	11	21			20	9	10	
5	21							5
9			33					
13			15			9		

// 8 ↴

			13	11			42	20
		4				10		
	43				3		13	
8	26					5		
6				11				
23				9		6		
3			8	11		12	16	
	5				11		20	
12				12				
30						17		
9			20			4		
6				11				

// 9 ↗

	4	16		21	7		6	12
8			10	11			6	
43								
	3	38	10				25	3
6				6	12	19		
6			9	6			3	
	38	19						18
15				3	16	23		
36								
13			11				8	

// 10 ↗

	21	16			7	28		
13				12	3		20	17
9			34	28				
10					23	17		
	16				14			
	15	22	29		15		29	
17					13			7
22				11	7			
32			10	16			10	
						11		

// 11 ♀

			3	23		10	41	
	10	43	11			6	3	
43								16
3			9				16	
4			16		7			11
15				6		16		
	19					19	4	
13			3				12	
42								
	8				12			

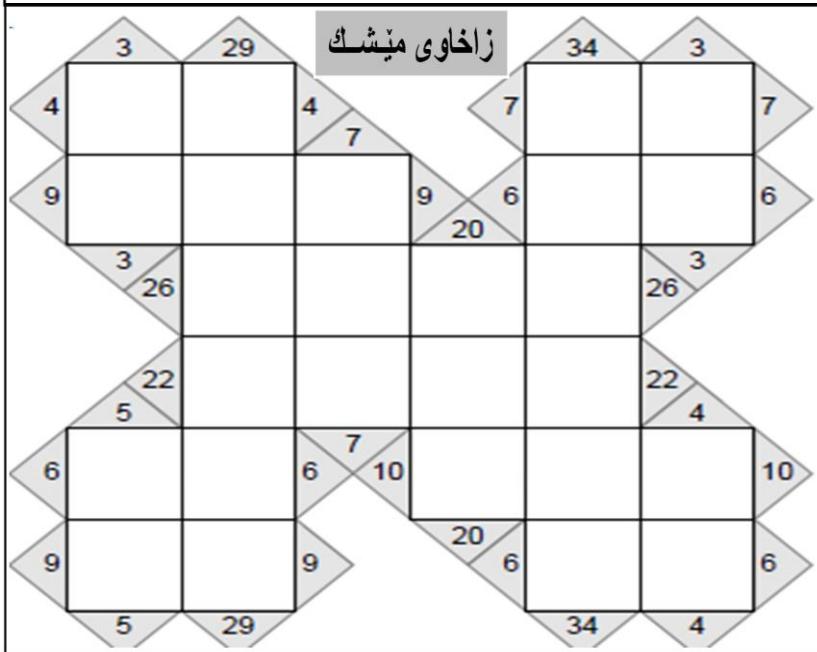
// 12 ♀

	18	41	6	11	29	16	43	7
38								
39								
16			7			7	3	
	38							
	7							
6				11	29	4		23
12			13			15		
4			11			10		
36			3			13		
		19						

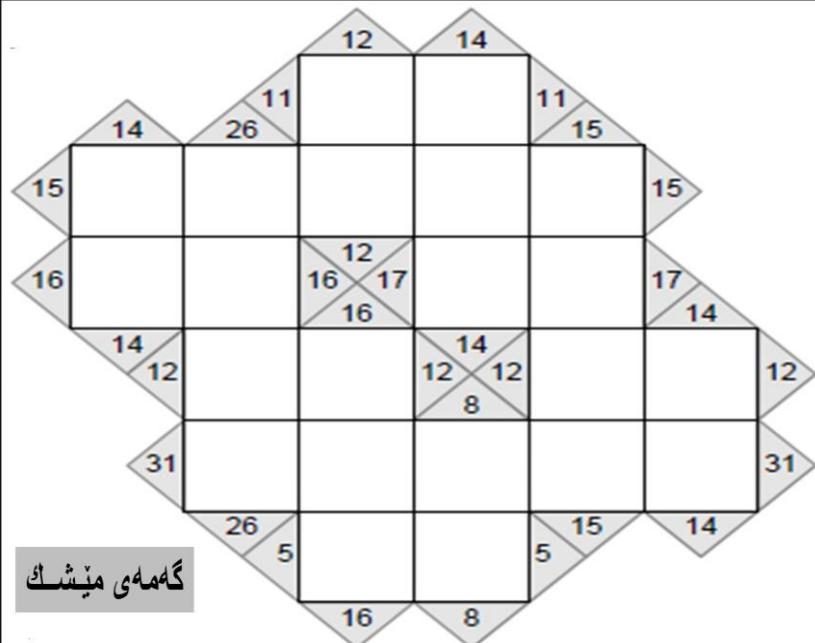
// 13 پ

// 14 پ

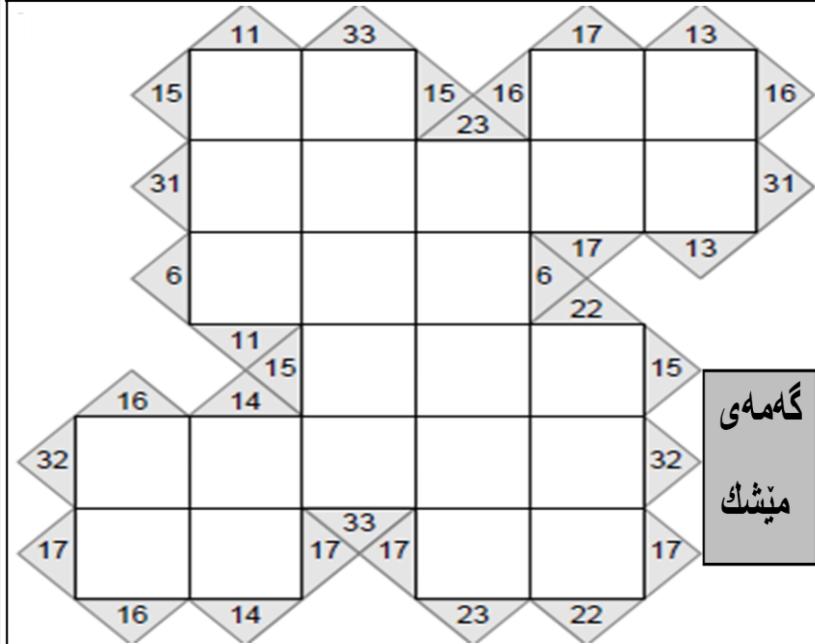

// 15 پ

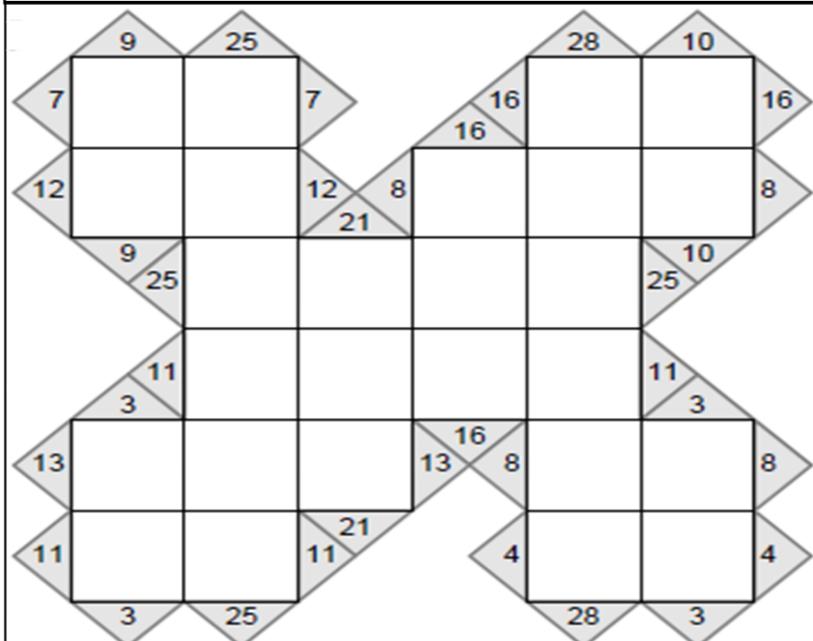
گەمەی مىشك

// 16 پ

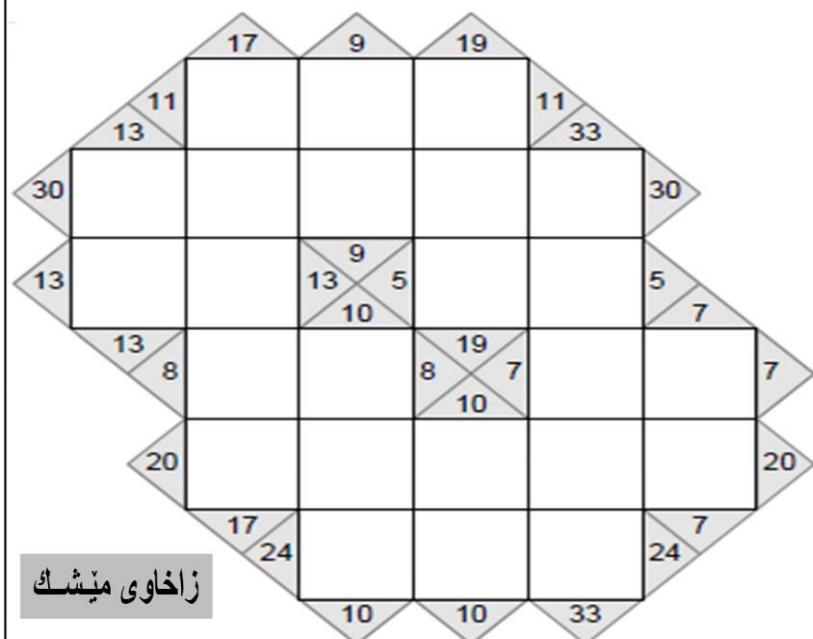

گەمەي
مىشك

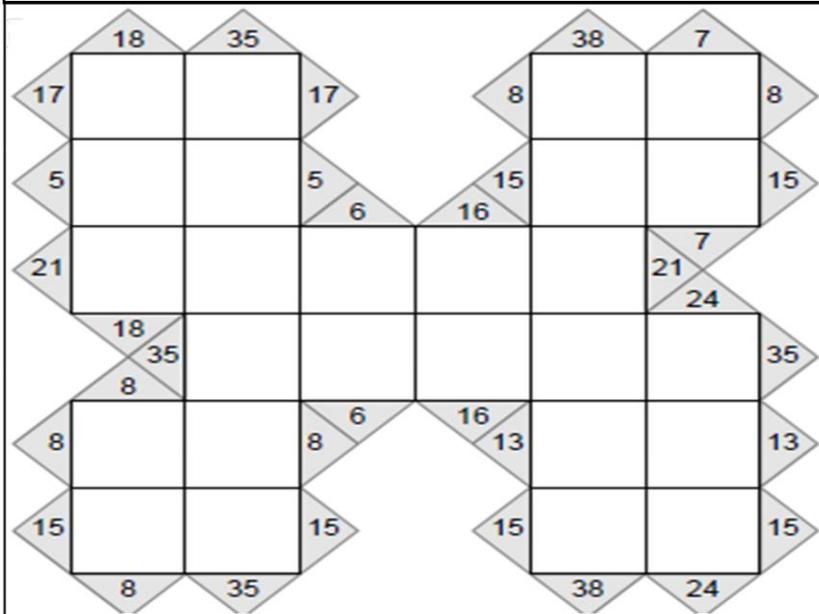
// 17 ፻

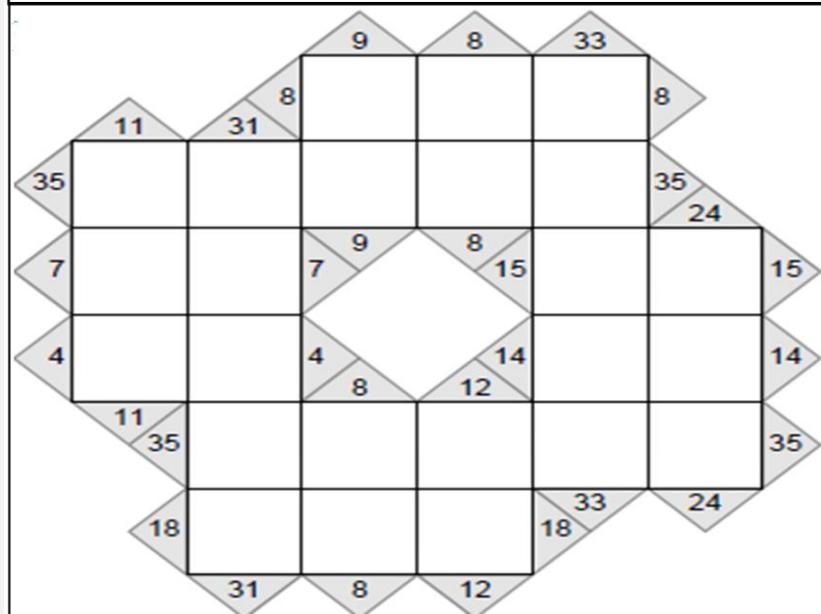
// 18 ፻

// 19 ↴

// 20 ↴

بەندى

11

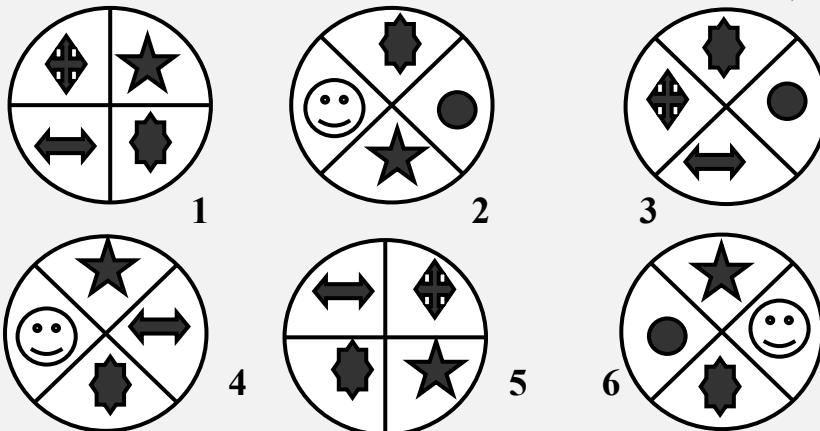
زيرهكى... دەتوانىت ناشرين بۇ
جوانى بگۈرىت...
بەلام جوانى... هەرگىز ناتوانىت
نەفامى بگۈرىت.

پ 1 // لەم خشته دەرسکىيەيدا، **10** چوارگوشە و **100** خانەي تىدايە. چۈن ئەو خانانە بە ژمارەكانى **1 تا 10** پىردىكىتەوە، ئەڭەر لە ھەر چوارگوشىيەك و رېزىيەكى ستوونى و ئاسقۇيىدا تەننیا جارىك ئەو ژمارانە بەكاربەتىرىن؟

		5		6	8		4		
	8			9	2			5	
10		1	8			7	5		6
		6	9			4	2		
1	5							4	2
6	2							1	9
		3	2			8	10		
5		7	6			1	9		3
	6			1	9			7	
		4		10	5		6		

*****

پ 2 // كام لەو نىڭارانە بە ھاوجۇوتىيەكتىر دانانرىن؟

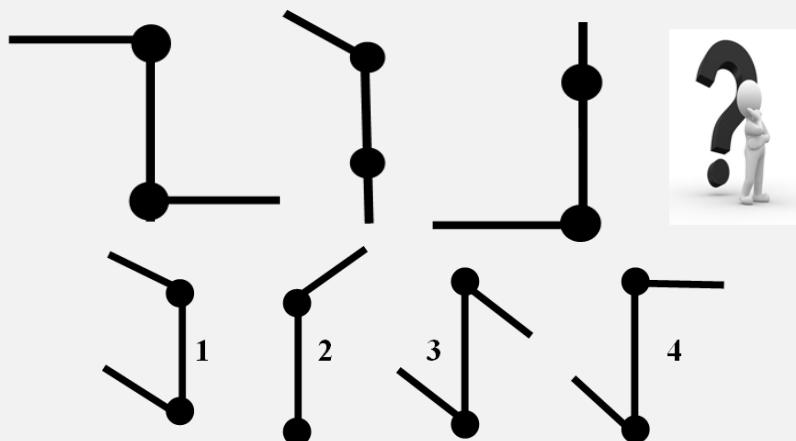

*****

پ 3 // ئاخۇ ئەو نادىyarەي ناو ھاوكىشەكە چەند بىت تاكۇو راستى بىداتە گشت ژمارەكانى تىر؟

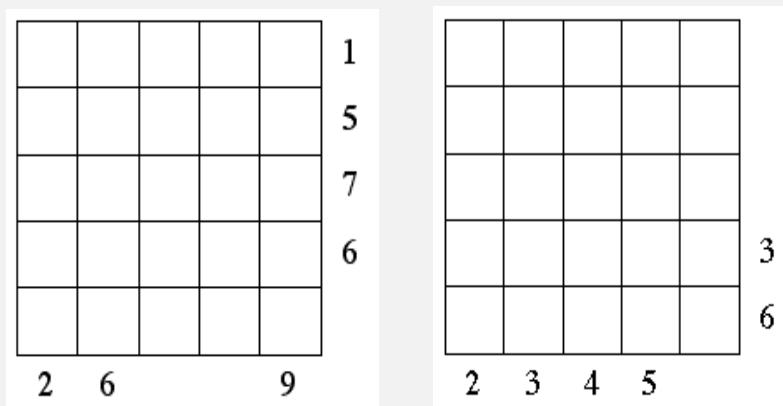
$$\frac{*}{*} - \frac{*}{2} + \frac{*}{4} = \frac{*}{12}$$

پ 4 // کام له و چوار هیلکاریانه‌ی خواره و ده بیت‌ه کوتایی نه م زنجیره‌یه؟

*****

پ 5 // چونچونی پینج به‌لهم که هم‌یاهان هنگری شماره‌ی تایبه‌تی خویه‌تی،
و اته (1,2,3,4,5) که دریزی و پانی هم‌یاهان (3×1) مهتر بیت، له و
خانانه‌دا لهنگهربگرن به‌مو مهرجه‌ی کویان له هم‌ریزیکدا بگونجیت به‌مو
شماره نووسراوانه‌ی دهره‌وه خشت‌هکه‌یان؟

A

B

*****

پ 6 // هردی به ههوری وت:- ماهبست لهم شیعره پهردکه‌ی (له‌غز) شاعیری
بهناویانگ (مهوی) چیه و چون پهرد له سهر رهوی نه و پهردکه
ههله‌دهمالیت؟

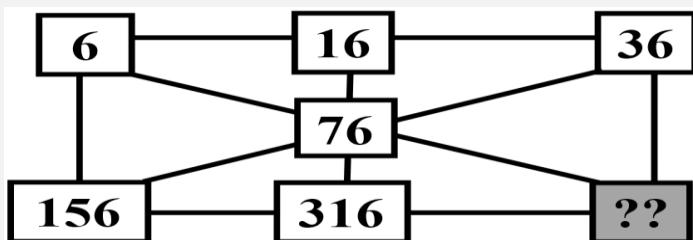
من له یه‌کدا یه‌ک ده‌بینم ، چل له دوودا، ده له سی
مهنه‌جی عیشقی حه‌قیقی(نوون)ه پهنجای جیبه‌جنی

پ 7 // هاودم به سه ردم/ی و ت:- ئاخو چونچونی تەنیا هەر بە بەکارھینانى شمارەکانى (1،6،8،9) ئەو خانانە پېرىيەنەوە بەو مەرجەی کۆيان لەسەر بارى ئاسقىي و ستۇونى و تىرىھىدا بەردەۋام هەر بىكەتەوە 264؟

18	99	86	61
??	??	??	??
??	??	??	??
??	??	??	??

*****

پ 8 // چون ژمارە نەزانراوەكەي ناو ئەم شىيوەندازە بىزانرىت؟

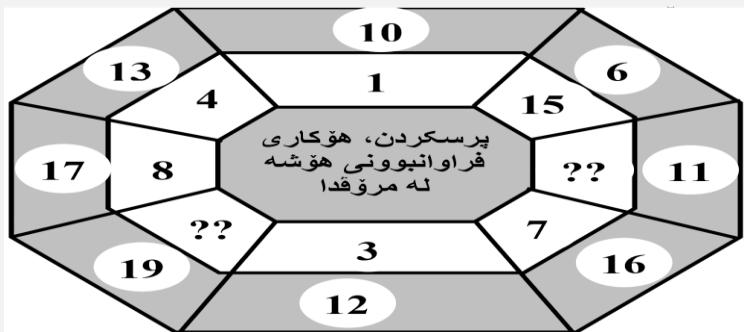

*****

پ 9 // چونچونى ئەم خشتىيە رەشىدەكىرىتەوە بەو شumarەاتەي تىدىايە، بەو مەرجەي ھىندەي پەركانيان، خانە پېرىكەنەوە؟

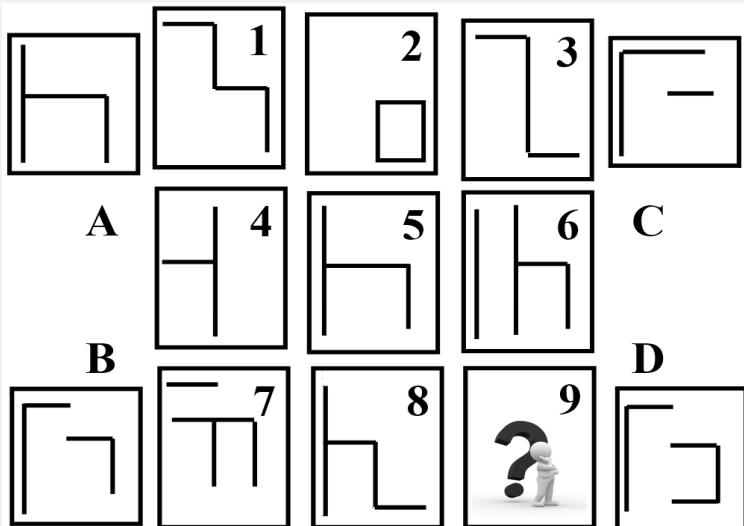
	5				7	
6		1	1			7
	1		8		1	
		4			1	
1						
9		1	1	1		7
	5				7	

پ 10 // چ ژماره‌یه ک بو ئه دووخانه نادیاره به گونجاو دهزانیت؟

*****

پ 11 // کام له و چوار شیوانه که به پیته‌کان شمارینراون، ده‌گونجیت بو پیرکردن‌وهی ئه و شوینه نادیاره؟

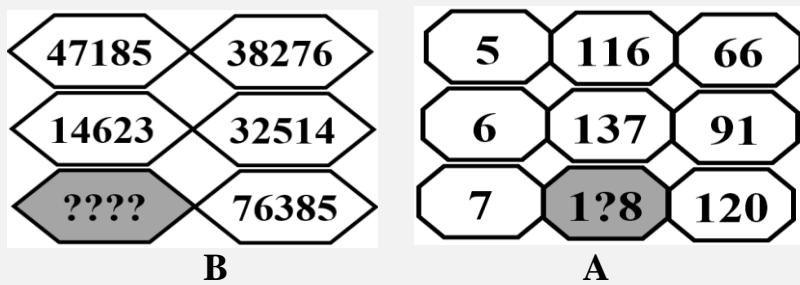

*****

پ 12 // ئىمە سى بىrain، من، زەند، پەيكان لە دايىبۇرى سالانى ھەشتاكانى چەرخى بىستەمین و چىرقۇكى هاتته دونيامان بەم شىۋىدە بوده:- منى براڭەورەيان كاتىك چاوم بە دونيا روشن بولو كە تىدا باپىرەم كۆچى دوايىكىرد. ئەمغا دواى 3 سال و 9 مانگ و 28 رۇزى تەھواو لە 29 يى مانگى شوباتدا برا ناوهنجىيەكەم زەند چاوى بە دونيا ھەلھەينا كە رۇزى مردىنى نەنكىم. ئەمغا پاش 5 سال و مانگىك و دوو رۇزى لە كۆچى دواىي نەنكىم پەيكان هاتته دونياوە.

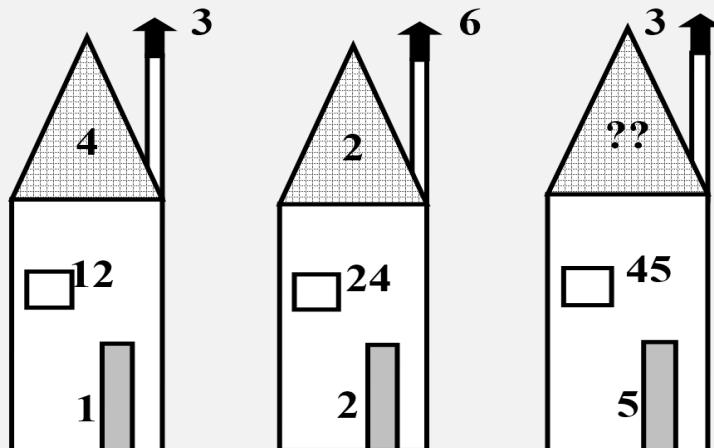
ئاخۇ ھەر يەكەمان لە دايىبۇرى چ سال و مانگ و رۇزىك بىت؟

پ 13 // له هېرىيەك لەم دوو كۆمەلە ژمارانەدا، ئاخۇ نەزانىراو چەند بىت؟

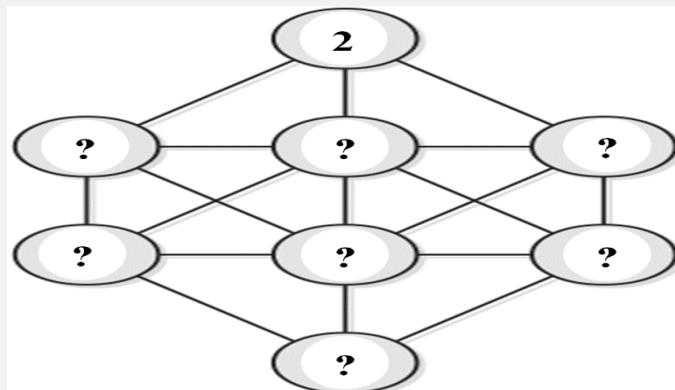
*****

پ 14 // لەم شىئوھ خانوبييەدا... ج ژمارەيەك جىگە نادىيارەكە پىردىھاتىھوھ؟

*****

پ 15 // چۈن ئەو خانانە لە 1 تا 8 پىربىرىنەوە بەھو مەرجەھى دوو شمارەى لەدوايىيەك نەلە تەنىشت و نەلە سەرۇخوارى يەكتىدا بن؟

پ 16 // لەم کردارە ماتماتيکىيەرا ئەگەر :-
 [253094 = 6 + 5 + 5] ، [151872 = 6 + 5 + 3]
 [251573 = [3 + 5 + 5] ، [303585 = 7 + 6 + 5]
 ئەى [9 + 7 + 4 + 9] دەبىت چەند بىكەت [ ] ؟

*****

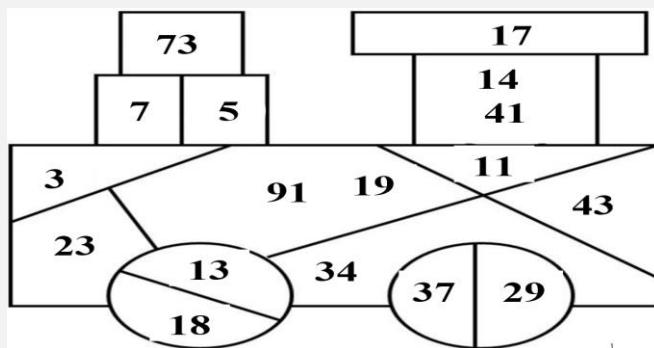
پ 17 // وەك پىويسىت چۈنچۈنى ھەر چوار ھىماكانى (+ ، - ، × ، ÷) لە رىزى
 ئاسۇيى و ستوونىدا دابىرىن تا ھاوسانىيەكە بەھىنرىتىه ئەنجام

	0	4	2	0	0		
1	+	2	1	-	2	=	1
1	=	1	2	2	1		1
1	=	1	2	2	-	1	+
1	+	2	1	÷	1	×	1
1	-	1	1	=	1	1	
1	1	=	1	1	1	÷	1
2	1	-	1	2	1	=	1
2	1	1	0	=	0		2
-1	1	+ 2	= 0		1		0
2	0	2	1		-1		

*****

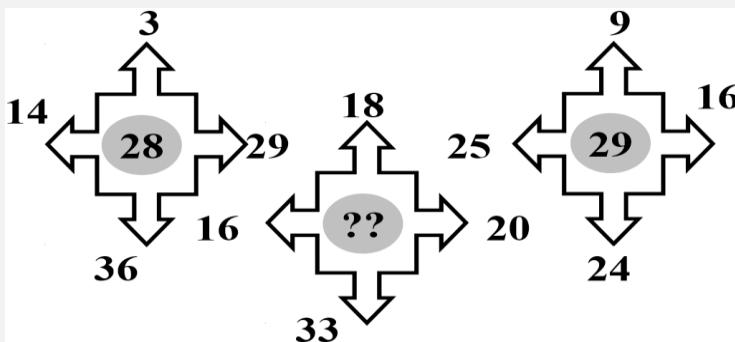
پ 18 // پىاوىك كۆچى دوايىكىرد، 9 كور و 81 دارگوئىزى بەردارى لەپاش بەجىما، سپاردنامەيەكى لەپاش خۆى بۇ بەجىيەيشتىبوون. ھەر بۇ ئاسانكارى واي دانابۇو كە ھەر دار گوئىزە شمارەيەكى خۆى ھەبىت و ھەر شمارەيىش ناماژەبىت بۇ بەرھەمە كىشى(بە كىم) نەو دارگوئىزە، مەرجىشى لەسەر كورەكани وادانابۇو كە ھەر يەكە بۇى ھەمە تەننیا 9 دارگوئىز ھەلبىرىت. كورەكاني ھەر چەندىيان دەكىد بۇيان يەكلا نەدەبۇوه. ناچاربۇون ھانا بەرن بۇ مامۇستاي گوند بۇ رۇونكىردىنەوە ئەو سپاردنامەيە. ئاخۇ مامۇستا چۈنچۈنى ئەو سپاردنامەيە بۇ يەكلا كىرىدىتتەوە؟

پ 19 // کام ژمارانه به جیاواز دهزانریت لەناو گشت ئەو ژمارانەد؟

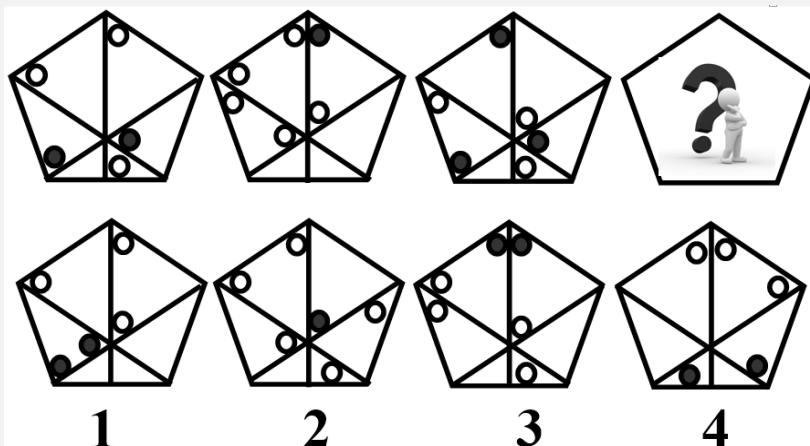
*****

پ 20 // ئاخۇ ئەو ژمارە نەزانراوە شويىنە نادىيارەكە پىردىكاتەمە چەندىيەت؟

*****

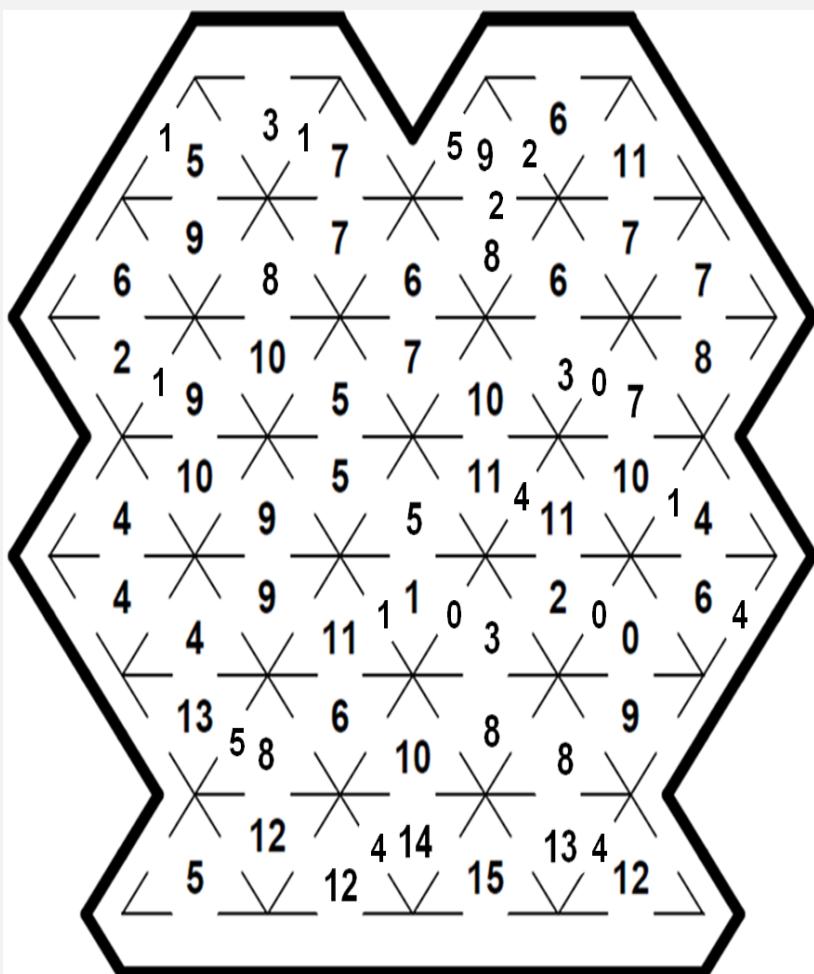
پ 21 // کام لەو چوار شىيوه شمارىيئراوانە خوارەوە، دەگۈنجىت بۇ
پىركىرىنەوە ئەو شويىنە نادىيارە؟

پ 22 // ئو ژماره يه چەند بىت كە شوينە ناديارەكەي پىپەتكەتەوه؟
 [972 ، ، 395] [138 ، ، 742] .[356 ، (????) ، 819]

*****

پ 23 // ئەم گەممە يه پىپەتكەتەتىت " گەممە ئىرىقىن Trigon " بىتىيە لە
 شىۋەندازىك كە چەندىن سېڭۈشە و ھەر سېڭۈشەك سى شمارەي سەر
 لاكان و تاك ژمارە يەكى چەق لەخۇ دەگرىت.
 چۈنچۈنى نەزانراوى سەرلاكانى پىپەتكەتەوه بەھو مەرچەي كۆي شمارەي
 سەرلاكان بىكان ژمارەكەي نىۋەندىيان و راستىيەكىش بىدانە كەشتىيان؟

بهندي

12

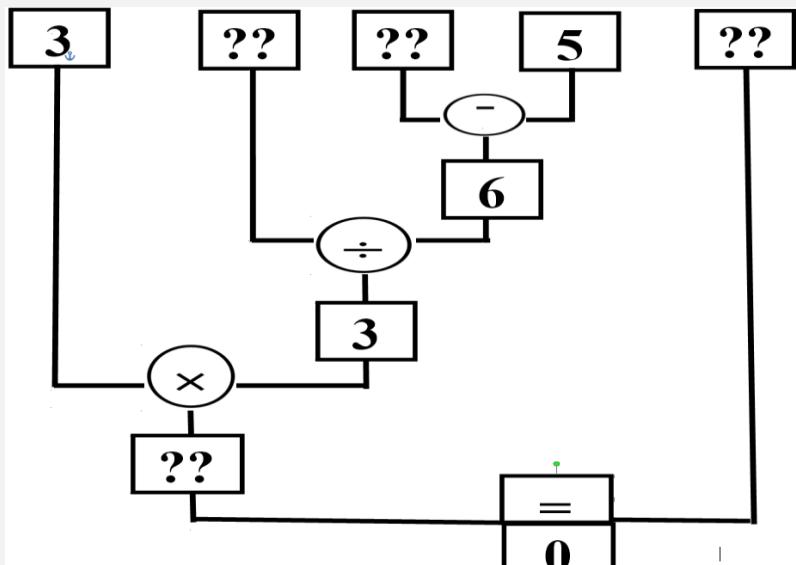
وابه... که بتوانیت...
به ههموو کهس بلیت
وهک من به!!!

پ 1 // ئاخۇ دوا ژمارە لەم زنجىرانەدا چەندىن؟

1)	63	23	82	42	02	61	??
2)	36	18	20	16	4	2	??
3)	-12	- 7	- 2	3	8	13	??
4)	- 1	- 2	1	2	5	10	??
5)	4	3	6	5	15	14	??

*****

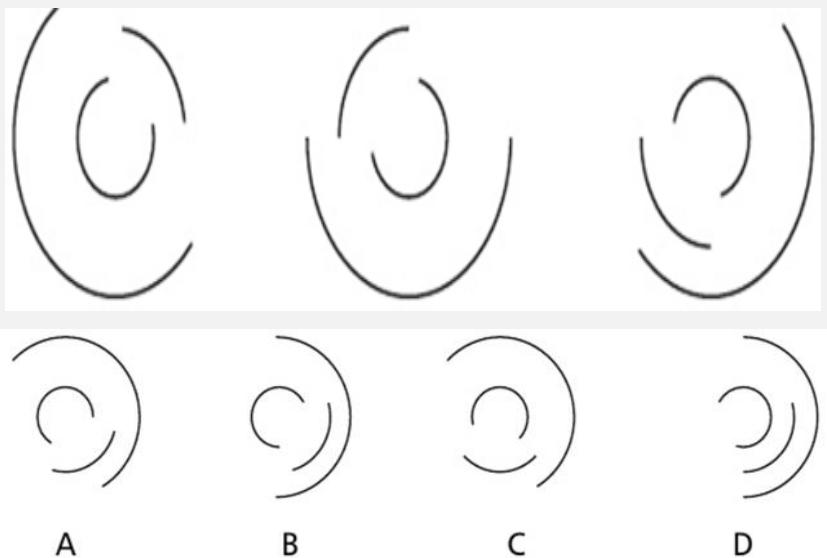
پ 2 // چۈن ئەم كىدارە دەسەلمىت كە دوانەنjam بىكەتە سەر؟

*****

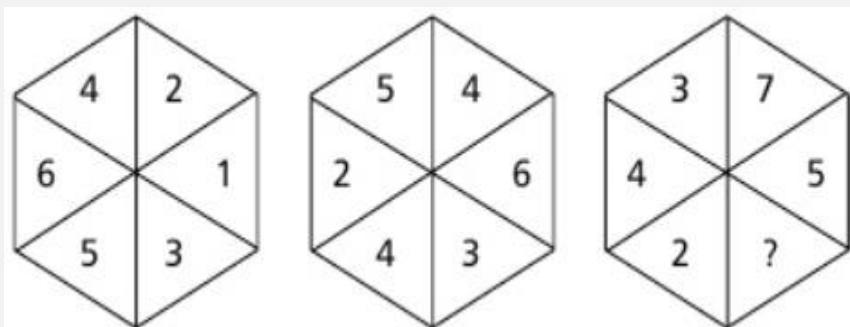
پ 3 // موژگان ھەموو رۆز كە دەگەيىشته ويسىتكە مىتىق، وا پىيوىستى دەكىد كە بەسەر پلىكانە سوورا اوەكەدا بىروات تاكو زووتىر بىگاتە مىتىق، رۆزىك ويسىتى تاقىكىرىنىمەيەك نەنjamada بەھۆى نەگەر گۈربىدانە خۆى و تەننەي بەسەر 7پلىكانە سەركەۋىت، ئەوا بە 30چىركە دەگاتە دوا پلىكانە، بەلام نەگەر بەسەر 13پلىكانە بىروات ئەوا بە 21چىركە دەگات. نەگەر ھەر بە رەھوتە ئاسايىيەكە خۆى لەسەر پلىكانەيەك راوهستاۋ بىت تاكو دواپلىكانەي سەرەوە، دەبىت بە چەند چىركە بىگاتە دوا پلىكانەي سەرەوە.

پ 4 // کام لهو چوار شیوانه‌ی خوارهوه دهگونجیت که ببیته نیگاری چواره‌می ئهم بریزه‌ی سەرەوەیان؟

*****

پ 5 // ئاخۇ شماره‌ی نادىyar به چەند مەزەنە بىرىت؟

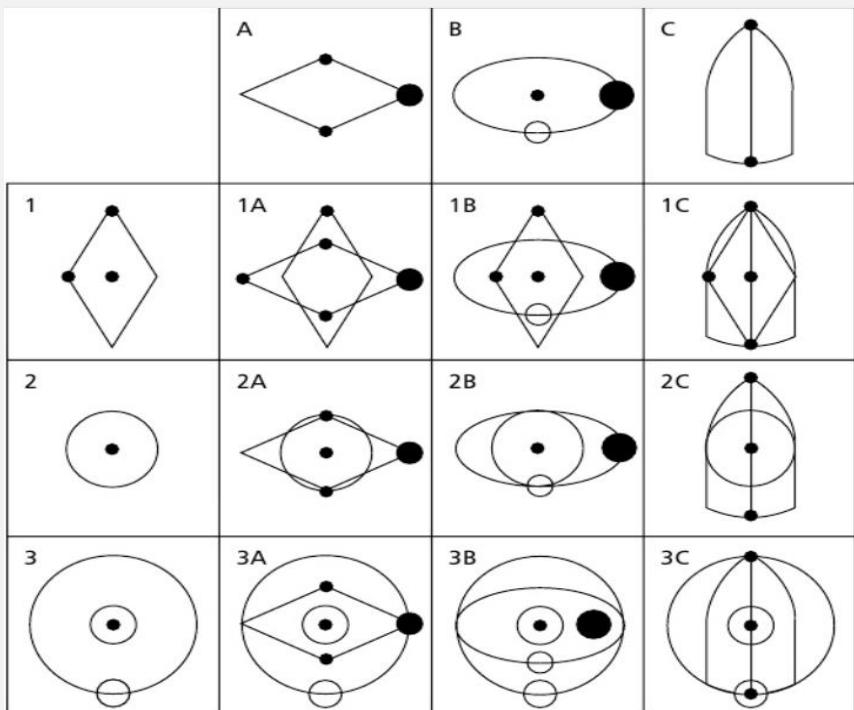

*****

پ 6 // تەرزه بە خەنده‌ی وەت:- ئاخۇ لە لۇتەرى (بەختەرى، يانەسىب) يەكدا کام ژمارە دەرچووبىت؟ نەوىش گوتى:- لە نىوان نەم ژمارانەدا 163، 169، 178، 185، تاڭ ژمارەيەك ھەمیه کە دەرچووه، نەوىش بە بىرى (1) كەمترە لە يەكىكىيان و بە بىرى 10 كەمترە لە يەكىكىتىريان و بە 6 لە سىئىمەكەمەكەيىان و بە 16 لە چوارەمەكەيىان.

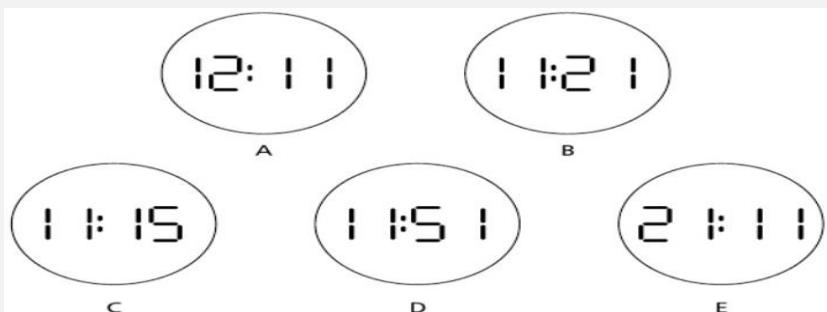
ئاخۇ چۈنچۈنى تەرزە ئەو تاڭ ژمارەيەقى دۆزىيىتەوە؟

پ 7 // يه کيک لام شيوهند زانه همه يه کي تيادييه و ناگونجيت له تاه کشت ئهوانىتىدا، بە مەزدنه كامەيان بىت بۆچى؟

*****

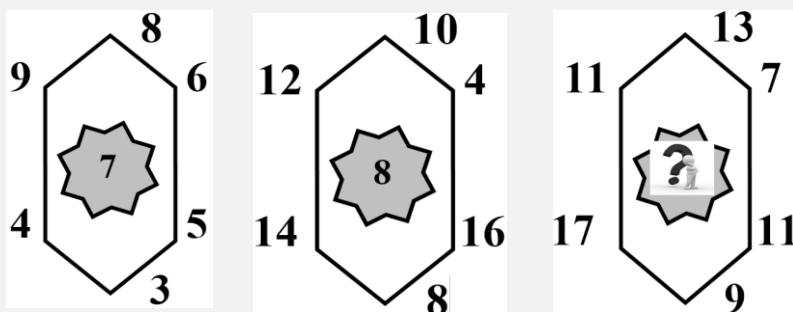
پ 8 // كام لام كاتژمۇرە دېجيتابانه بە هەلە دەزانرىت و لە وانىتە ناچىت؟

*****

پ 9 // شاكول لە شەنگۈل/ى پرسى :- نەڭەر بىنچ ئىنجانەي جياواز لە جۇر و چەشنى گول لە تەنیشتىيەكتەر دانرا بن، ئاخۇ بە چەند شىمانە دەتوانرىت جىيگۈركى بە ھەموو يان بىرىت؟

پ 10 // ئاخۇ ئەو ژمارە نادىيارەدى كە پىيويسىتە لە شويىنەدا دابىرىت چەندىبىت؟

*****

پ 11 // چۈن ئەم دوو خىشىتە كە لە ھىماكانى گەورە و بچووك و يەكسانى پىكەاتوھ پېرىبىرىتە و بەو مەرجەۋ شمارەكانى لە 1 تا 6 بىت؟

1	<	=	>	<	4
Λ	=	∨	=	=	
>	>	>	<		
Λ	Λ	Λ	Λ	Λ	∨
>	>	>		=	
Λ	Λ	Λ	Λ	Λ	Λ
>	>	>	<	4	
∨	∨	∨	∨	∨	∨
3	>	<	>	=	

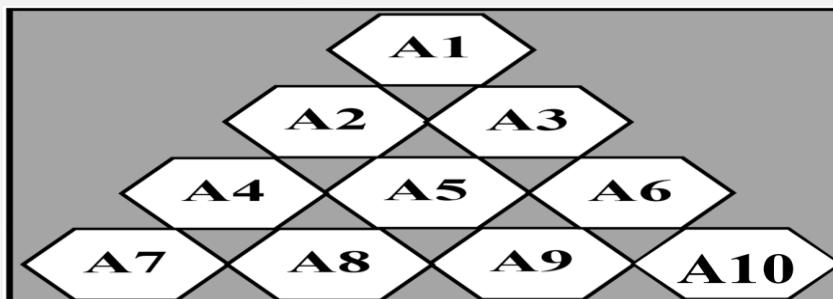
(A)

<	>	<	4	>
Λ	Λ	∨	∨	=
3	<	4	>	<
Λ	Λ	Λ	Λ	Λ
4	<	>	2	<
∨	∨	Λ	Λ	Λ
<	>	<	4	<
∨	Λ	Λ	Λ	Λ
<	>	4	<	<

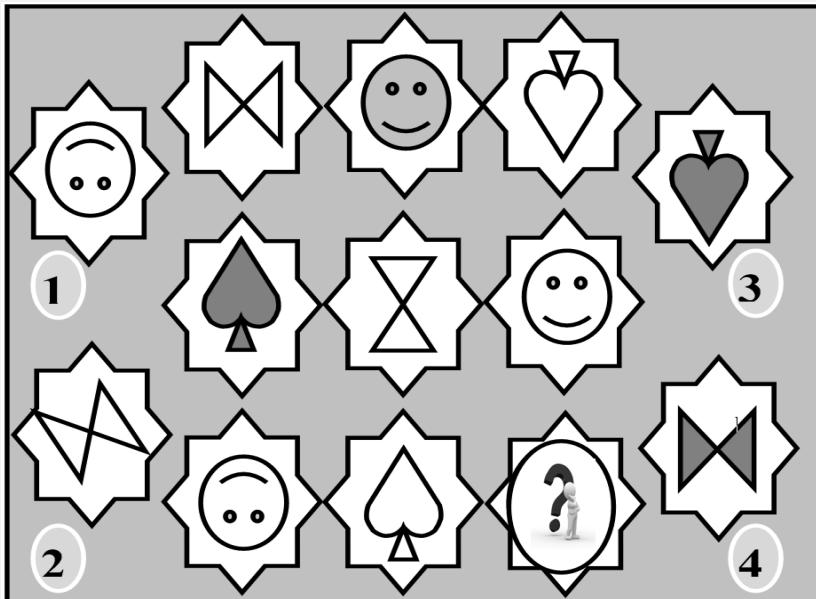
(B)

*****

پ 12 // ھەر بە ژمارەكانى 1 تاكى 10 چۈن خانەكانى ھەر شەشكۈنایەك لە سەرەوە تا خوارەوە پېرىبىرىتە و بەو مەرجەۋ ھەر ژمارەيەكى سەرەوە لە جىاوازى دووانەكەمى خوارخۇى پىكىتىت؟

پ 13 // کام لەو چوار شیوه شماریزراوانه‌ی لاتنه‌نیشت دەگونجیت لە پیرکردنەوهی ئەم شوینە نادیارەد؟

*****

پ 14 // لەم نیگارەدا... ئاخۇ ژمارەی نادیار بە چەند بخەملینیرىت؟

16	14		43	21		2	4		3	2	
11	131	گەمەی	67	12		1	2	گەمەی	4	4	
86	124	مېش	??	32		10	8	مېش	8	2	
71	93		52	76		2	1		5	??	

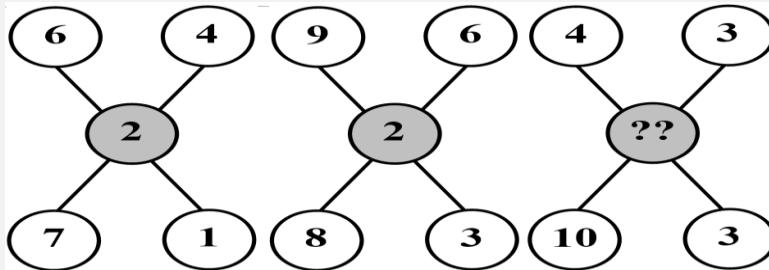
A

B

*****

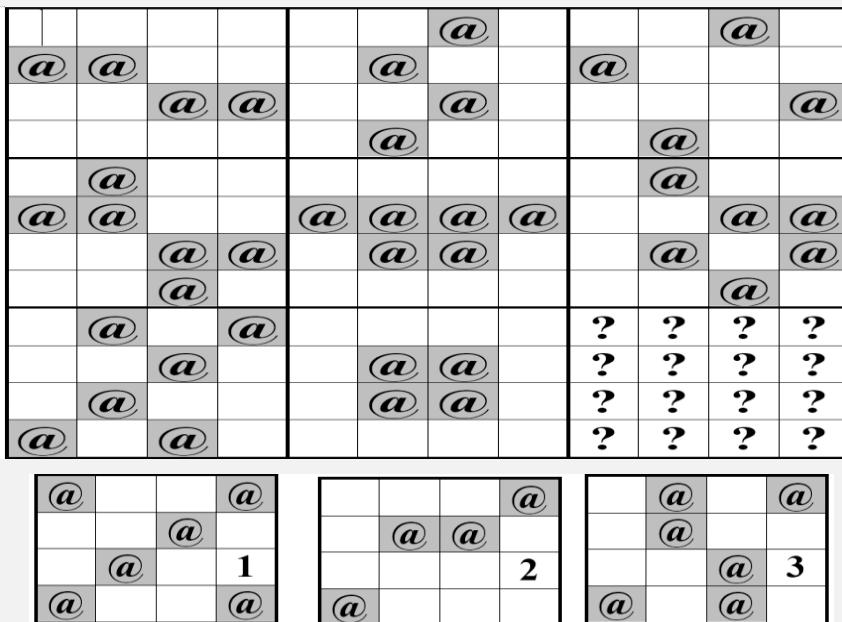
پ 15 // زىلان 20 پىنۇوسى رەنگاۋىرنەنگى كىرى و كە ھاتمه‌وه بۇ مالەوه ويسىتى زىرەكى حەيران/اي كچى تاقىبىاتىوه و وپىيگوت:-
ئەگەر هەر دانەيەكم لە سوورەكان بە چارەكە دىنارىك و لە ٩ دىنار كەن بە نيو دىنار و لە شىنەكان بە 4 دىنار كېرىيەت.
ئاخۇ لە ھەرىيەكەيان چەند دانەم كېرىيەت بۇ تۆى ئازىز و زىرەك؟

پ 16 // لەم دوو ھىلە يەكتىرىبانەدا، ج ژمارەيەك ئەو شوينە نادىيارە پىردىكەتەوە؟

*****

پ 17 // كام لەو سى بلۇكە شمارىنراوانە خوارەوە لمبارە تاكۇ شوينە نادىيارەكەي پىيرىكىرىتەوە؟

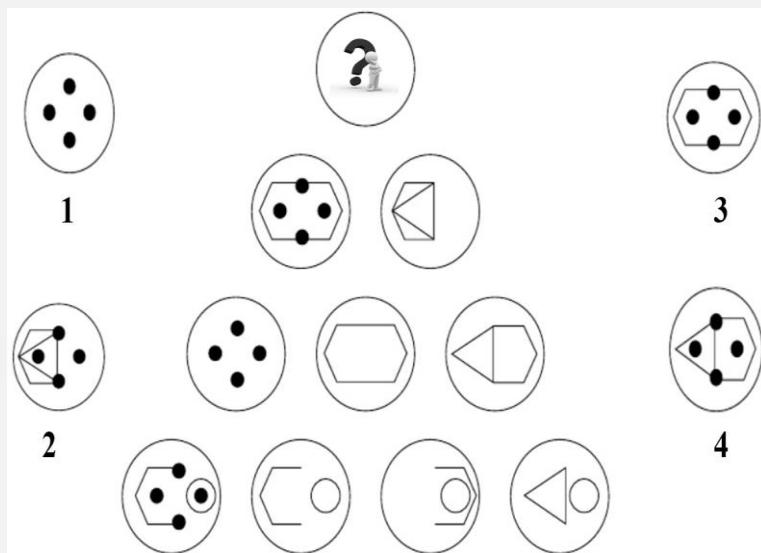

*****

پ 18 // چۈن بتوانرىت ئەو ژمارە نەزانراوەكە دىيارىبكرىت؟

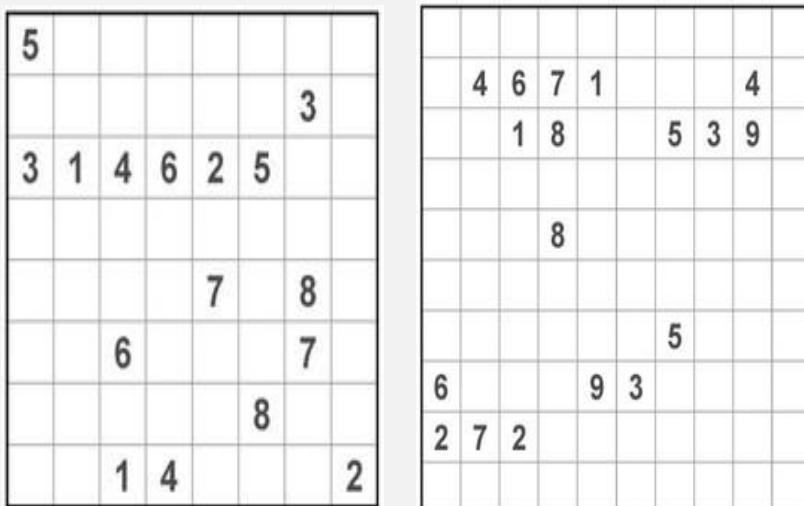
$$\begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 4 & 5 & 6 \end{bmatrix} \times \begin{bmatrix} 7 & 8 \\ 9 & 10 \\ 11 & 12 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 58 & 64 \\ 139 & ? \end{bmatrix}$$

پ 19 // کام له و چوار شیوه شماری نراوانه‌ی لاتنه‌نیشت ده‌گونجیت له
پیرکردنه‌وهی ئهو شوینه نادیار‌د؟

*****

پ 20 // لەم دوو خشته ژمارەيەدا، چون هەر شمارە و بە ھاوجووتەكەی
بگەينىريت بىئەوهى ئهو ھىلانە يەكتىرىپ بن؟

*****

پ 21 // ئەگەر تىكىراى سى ژمارەي پۇزەتىف 29 بىت و ھەروەها تىكىراى تەنبا
دۇوانىان 38 بىت، ئاخۇ بىرى سىيەميان چەند بىت؟

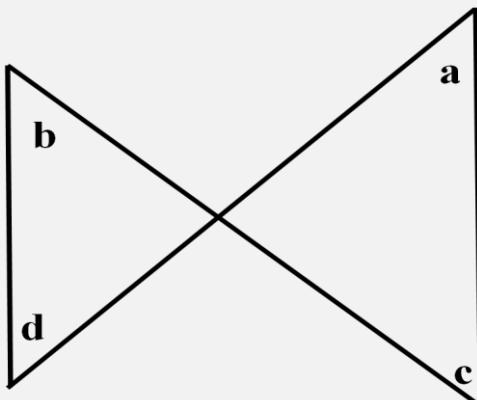
پ 22 // سى كەس پىكەوە كارىك ئەنچام دەدەن، ئەگەر يەكم بە تەنبا خۆى بتوانىت كارەكە ئەنچام بادات بە 6 دەمکات زياتر وەك لەھەي هەرسىكىيان پىكەوە كارەكە بىكەن. دووهەميان تەنبا بە يەك دەمکات زياتر دەتوانىت ھەر خۆى كارەكە ئەنچام بادات وەك لەھەي هەرسىكىيان پىكەوە كارەكە بىكەن. كەسى سېيەميان بە تەنبا خۆى بتوانىت ئەنچامى بادات كە دوونەمەندەي ئەم كاتە بىت كە ھەر سېكىيان پىكەوە ئەنچامى بەن. ئەمەن كاتيان پۇيىست دەبىت؟

*****

پ 23 // ئەگەر بىرى گۆشەكان بەم شىۋەيە بىت بۇ ھەر يەكميان، ئاخۇ نرخى

ھەر گۆشەيەك چەند پلە بىت؟

$$a = 2y, \quad b = 3y, \\ d = y, \quad c = 4y - 44.$$

جوانكارى ماتماتىك لە دەرىپىنى نرخى رىزەي نەڭوردا

3 . 1 4 1 5 9 2 6 5 3 5 8 9 7 9 3 2 3 8 4 6 2 6 4 3 3 8 3 2 7 9
5 0 2 8 8 4 1 9 7 1 6 9 3 9 9 3 7 5 1 0 5 8 2 0 9 7 4 9 4 4 5 9 2 3
0 7 8 1 6 4 0 6 2 8 6 2 0 8 9 9 8 6 2 8 0 3 4 8 2 5 3 4 2 1 1 7 0 6 7
9 8 2 1 4 8 0 8 6 5 1 3 2
8 2 3 0 6 6 4 7 0 9 3 8 4
4 6 0 9 5 5 0 5 8 2 2 3
1 7 2 5 3 5 9 4 0 8 1
2 8 4 8 1 1 1 7
4 5 0 2 8 4 1 0
2 7 0 1 9 3 8 5
2 1 1 0 5 5 5 9 6 4
4 6 2 2 9 4 8 9 5 4
9 3 0 3 8 1 9 6 4
4 2 8 8 1 0 9 7 5
6 6 5 9 3 3 4 4 6 1
2 8 4 7 5 6 4 8 2 3 3
7 8 6 7 8 3 1 6 5 2 7 1
2 0 1 9 0 9 1 4 5 6 4 8 6 6
9 2 3 4 6 0 3 4 8 6 1 0 4 5 4 3 2 6 6 4 8
2 1 3 3 9 3 6 0 7 2 6 0 2 4 9 1 4 1 2 7
3 7 2 4 5 8 7 0 0 6 6 0 6 3 1 5 5 8
8 1 7 4 8 8 1 5 2 0 9 2 0 9 6

$$\frac{22}{7} = 3.14$$

بەندى

13

تەنیا ئەوانە ھەلە ناكەن
کە کار ناكەن.

پ 1 // لەم خشته نۆرسکینەيىدە 81 خانە تىدايە. چۈن خانەكاني بە شمارەكانى تا 9 پىرده كىرىتىمۇ، ئەگەر لە هەر يىزىكى ستوونى و ئاسوپىدا تەنبا جارىك ئەو شمارانە بەكاربەيىزىن و چوارگۇشەكە ئاوهراستىش گشت شمارەكان لە خۆ بىرىت؟

8		1						5
	6			1			9	
						4		
			1		7			
6					6			
					8			
			7				4	
4		8				3		9

*****

پ 2 // رۇزىكىان شىكۇ ويىsti بە بەلەمەكە لە روبارى سىروان بىدات. لە پىتىگەي يەكمدا، بە دىزە ئاپاستە ئەۋۇرمى ئاوهكە بە سەھول لىدان گەيىشته پىتىگەي دوووم كە دوورى نىوانىان 1 كم بىوو. هەر نەھەندە مابۇو لە بەلەمەكە دابەزىت، ھەستىكىرد كلاوهكە لىكەوتۇوھ. ئەوجا بە خىرايىھەنى نەكۆر هەر بەرددوام بىوو لە سەھول لىدان بۇ ماوە 10 خولەك بەرەپېش چوو. ئاپرىدايىھە و بىنى كلاوهكە بەدەم شەپۇلى ئاوهكەوەيە. يەكسەر بە ھەمان خىرايى نەكۆر ئاپاستە سەھولكە گۆرىي و خۆى خستە ھاۋا ئاپاستە ئەۋۇرمى ئاوهكە تاكو بىتوانىت كلاوهكە بىرىتىمۇ. بەلام لەكۈ ؟ پاش زۇرانىبازى لەگەنل ئەۋۇرمەشەپۇلى روبارەكە توانى لە پىتىگەي يەكمدا بىرىتىمۇ. پاش ئەم ھەموو بەزمەي كە بەسەريدا ھات.

ئاخۇ تەۋۇرمە خىرايى ئاوى سىروان لەم رۇزىدا چەند بۇوبىت؟

*****

پ 3 // A/ ئاخۇ ژمارە ئادىيار لە سى كۆمەلە ژمارەيىدە چەند بىت؟

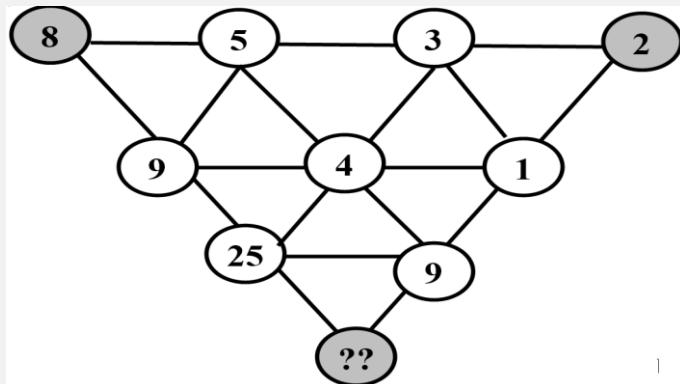
“ 1842 [6257] ، 5869 [3721] ، 8188) ، “) 3721 [6257 ، 5869] .

B/ ئاخۇ نەھىنى لەم زنجىرە ژمارەيىدا چ بىت؟

C/ چۈنچۈنى نەھىنى ئەم يەكسانىيە دەرەتتىمۇ؟

. 28 = 5632953267846985

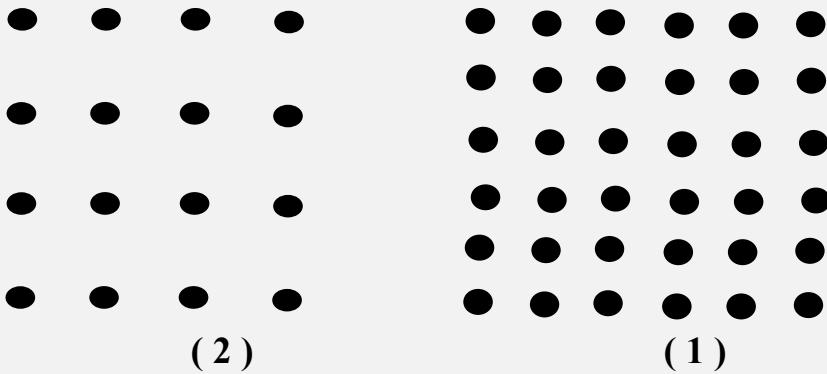
پ 4 // بُو ناو ئەو بازنوکەيە... چ ژمارەيەك بەراست و شىاو دەزانىت؟

1

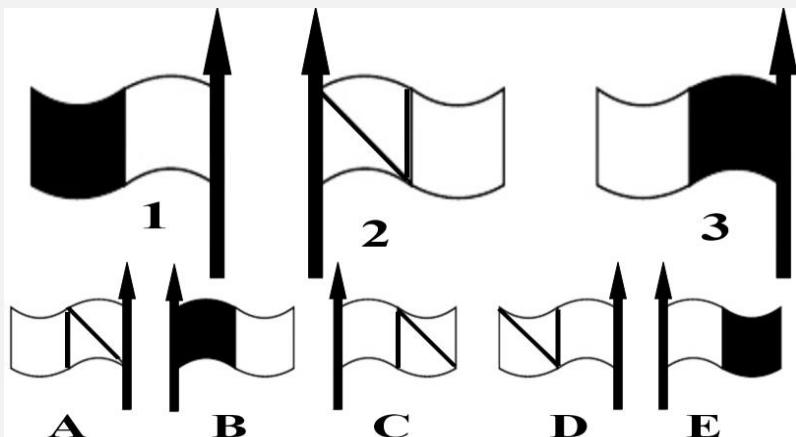
*****

پ 5 // چۈنچۈنى بەسەر ئەم خالانەدا تىپەركەين بىدەسەھەنلەگىرن تا خالى كۆتايمى؟

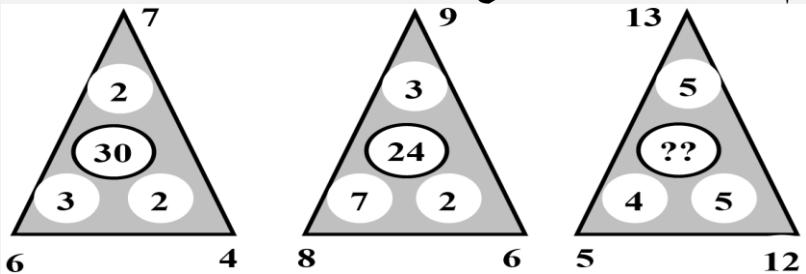

*****

پ 6 // كام لەو پىنج ئالايانەي خوارەوە، دەبىتە چوارەمى رىزەكەي سەرەوە؟

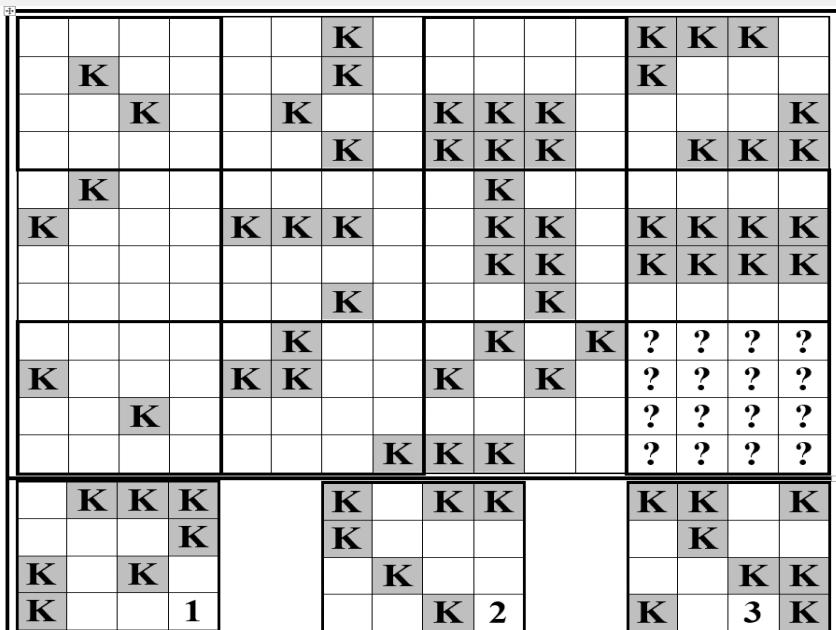

پ 7 // لەم کۆمەلە سىيگۈشەيمدا... ج ژمارەيەك بۇ شوينە نادىيارەكە دەگۈنچىت؟

*****

پ 8 // كام لەو سى بلوکە شمارىنراوانە خوارەوە شياو و گونجاوە تاكو
بلىكە نادىيارەكەي پىپىركىرىتمەوە؟

*****

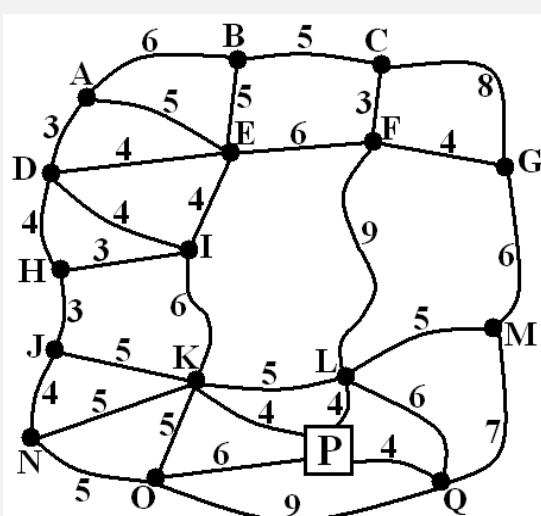
پ 9 // ئاريا داواى لە لاۋىن كرد كە شمارە تەلەفۇنەكەي بىاتى، ئەم جائە ويش
لە وەلامدا ئەم رۇونىكىردىنەوەي پىدا:- تەلەفۇنەكەم تەنبا لە دە شمارە
پىكھاتوھ، لە چەپەوە بۇ راست يەكەم خانە بەسەر 1 دا، خانە يەكەم و
دۇوەم بەسەر 2 دا، يەكەم و دۇوەم و سىيەم بەسەر 3 دا، يەكەم و دۇوەم و
سىيەم و چوارەم بەسەر 4 دا بىم جۆرە تا دوا شمارەخانە بىماوه دابەشىدەن.
ئىستايىش ئەم ژمارانەت دەدەمىن:- [0 ? 6 5 ? 7 2 ? 3 8].
جا بە زىرەكى و زرنىڭى خۆت ژمارەكەم بىقۇزىرەوە تاكو ئافەرىنت كەم.

پ 10 // چون به هملبزاردنی شماره‌ی گونجاو نهم یه‌کسانیانه ده‌ساله‌لمینیت؟

$$\begin{array}{r}
 \begin{array}{ccccccccc}
 ? & 3 & 3 & + & 0 & 9 & ? & = & 2 & ? & 3 \\
 | & | & | & & | & | & | & & | & | & | \\
 + & & & & + & & + & & + & & \\
 \hline
 0 & ? & 7 & + & 0 & 0 & ? & = & 0 & ? & 0 \\
 \hline
 + & & & & & & & & & & \\
 \hline
 3 & 9 & ? & + & ? & ? & 3 & = & 2 & 8 & ?
 \end{array}
 \end{array}$$

*****

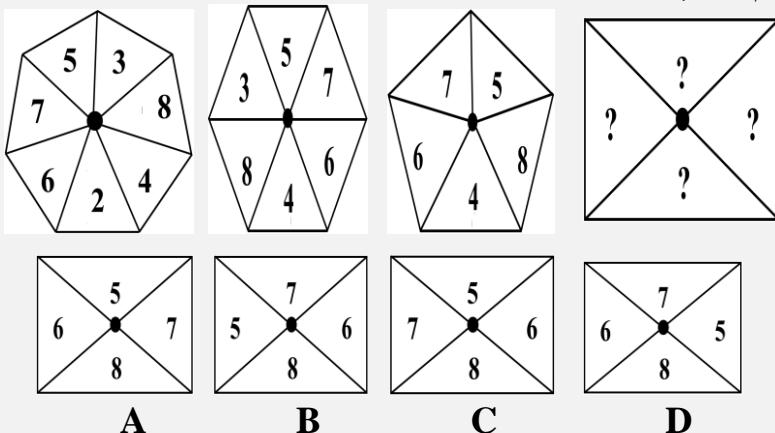
پ 11 // سمکو لمسه‌ر نه و خشتیریگایه‌ی که لای بیو ویستی به ترۆمبیله‌که‌ی له

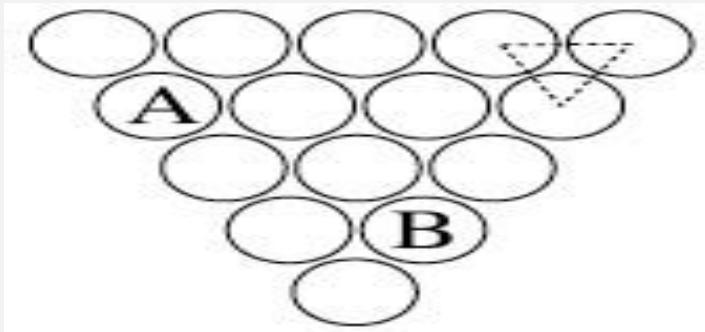
شاری P / ھو دهست به
گهشتنیک بکات و به
گشت گشت شار و
ریگاکانیدا بروات و
بیشگه‌ریتهوه ههمان
خالی ده‌سپیک و
کورترین ماو‌دیش به
کیلومهتر ببریت.
چونچونی به که‌مترین
ماوه نه و ریگه‌یه
بریبیت؟

*****

پ 12 // کام له و چوار بلوکه‌ی خواره‌و ده‌گونجیت بق شوینه نادیاره‌که؟

پ 13 // چونچونی بازنوکهکانی ناو ئەم سىگۇشەيە بە پىتەكاني (C,B,A)
پىربىرىنەوە بەو مەرچەي ئەو سى پىتە دابەشى سىگۇشەيەكى گچەكتىر بن،
وەك ئەوهى لە نىگارەكەدا بە شىۋەيەكى خالدار دىيارىكراوه؟

*****

پ 14 // كام لەو پىنج پوولە شمارىتىراوانە خوارەوە بە شياو دەزانرىت تاكو
ئەو شويىنە نادىارە پىركاتاوه؟

a		b		c	
d		e		f	
g		h		i	

1	3	3	4	5

*****

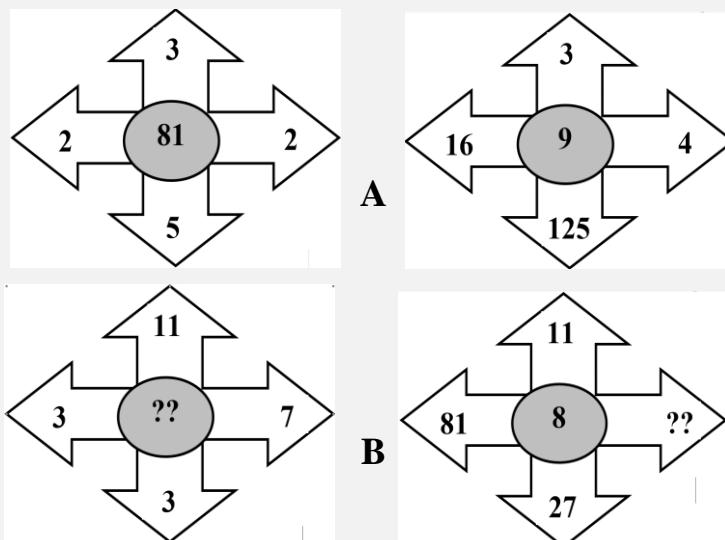
پ 15 // چونچونى شمارەكاني 1 تاكو 6 دابەشكەين بە سەر لەكاني سىگۇشەيەكى
يەكلادا بەو مەرچە سەر سووجەكاني لە ھەر بارىكدا شمارەيەكى :-
(1) گچەكان لەخۆبىرىت.
(2) تاكەكان لەخۆبىرىت.
(3) گەورەكان لەخۆبىرىت.
(4) جووتەكان لەخۆبىرىت.

پ 16 // به کارهایانی هیما ماتماتیکیه کانی (توان، $\times$ ، $\div$ ، $+$ ، $-$)، چونچونی
واله هریه ک لم پینج شمارانه ناو هر دوو کهوانه یه ک بکمیت، تا
بگهیته ئەنجامى 2008 ؟

$$\begin{aligned} & ((8,8,8,3,2)) \quad ((8,4,4,4,1)) \quad ((8,8,8,3,1)) \\ & ((9,8,8,8,2)) \quad ((8,8,8,7,2)) \quad ((9,9,9,5,2)) \\ & ((8,8,8,5,4)) \quad ((9,8,4,4,4)) \quad ((8,8,8,4,3)) \\ & .((8,6,6,6,5)) \end{aligned}$$

*****

پ 17 // ئاخۇ ئەۋەزمارە نادىيارە كە پىويىستە لەو شوينەدا دابىرىت چەندىبىت؟

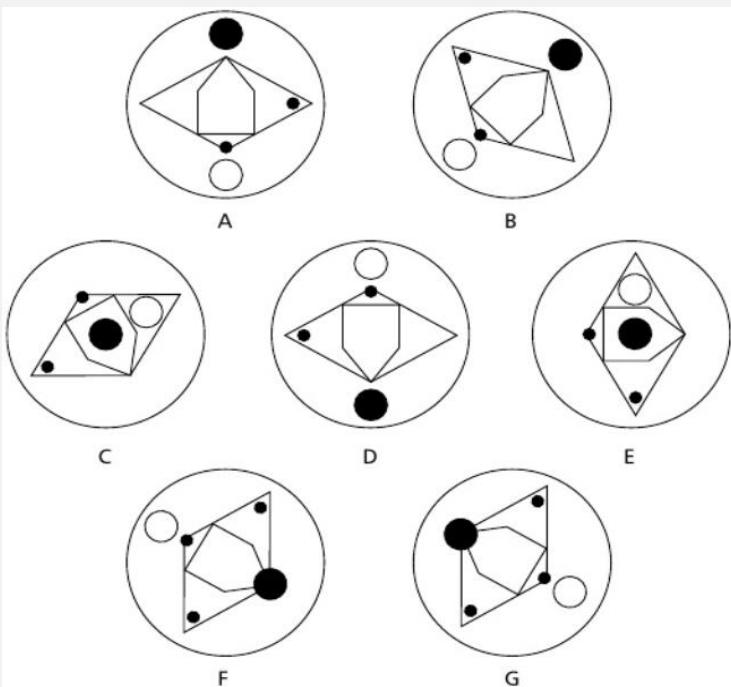

*****

پ 18 // چونچونى لە خانەي (1) وە بگهیته خانەي (6) بە سەر
گشت خانەکانى تردا گۈزەركرىت؟

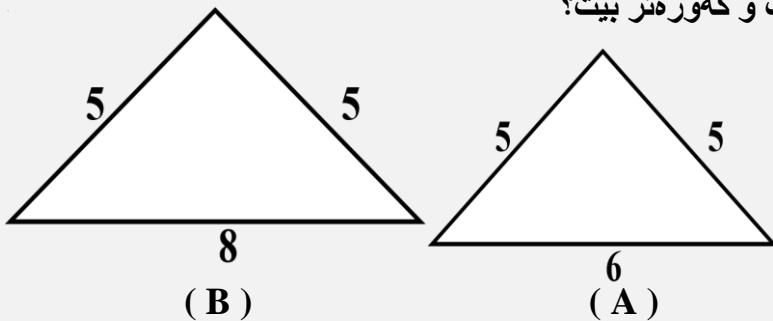
1				
	2			5
		3		
4		6		

پ 19 // کام له و نیگارانه به هاوجووتی یهکتر دانانرین؟

*****

پ 20 // زانیار به دانیار/ی و ت:- به مهزنه، رووبهری کام سینگوشهیان لمهیتر
ناچیت و گهورهتر بیت؟

*****

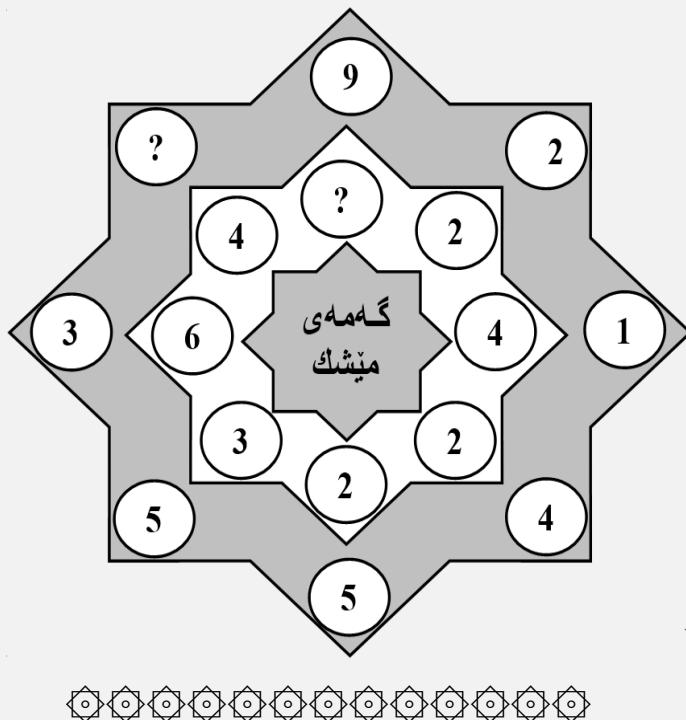
پ 21 // چهند میروولهیک له چهند ریزیکدا ریچکهیان بهستوه. له هم ریزیکدا
به 7 یان 11 یان 13 میروولهیان تیدایه. بهمه بهرددهوام دووانیان له
ددرهوهی ریزهکه دهمینتهوه، بهلام گهر ده ده برقون نهوا شهش/ یان له
ددرهوهی ریزهکه ده بیت. ئایا ده بیت کەمترين ژماره میرووله چهند بیت
بۇئهوهی ئەم ریچکهیه بەرددهوام بیت؟

پ 22 // لەم دوو خشته جیاوازەدا، ئاخۇ چ ژمارەيەك لە تەك ژمارەکانىتىدا
ھەلەيە و ناگۇنچىت تاكو يەكسانىيەكە بىسەلمىنلىت؟

A	83	94	=	11	13
	78	29	=	15	11
	68	73	=	14	10
	49	95	=	10	12
	56	28	=	11	10
B	54891	=	27	=	9
	43016	=	14	=	5
	23980	=	22	=	4
	66875	=	32	=	5
	113032	=	13	=	3

*****

پ 23 // چ ژمارەيەك بۆشايىيەكانى ناو نەمەستىرەنىڭارە پىردىكەنەوە؟

بەعذى

14

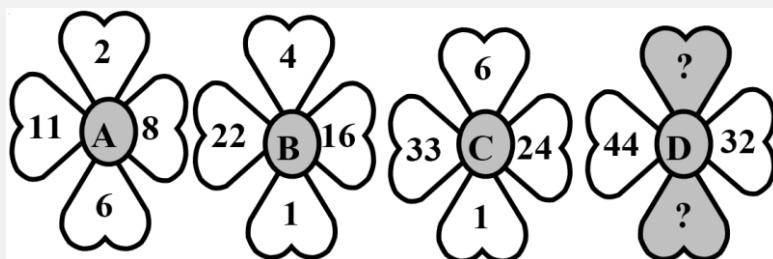
پەرتووکەكان ھەرگىز قىسەناكەن...
بەلام فىرى قىسە كىردىمان دەكەن.

پ 1 // به چ ژماره‌یه ک کوتایی بهم زنجیرانه دینیت؟

1)	1	2	4	8	16	32	??
2)	- 5	2	9	16	23	30	??
3)	12	11	13	12	14	13	??
4)	1	2	6	24	120	720	??
5)	320	160	80	40	20	10	??

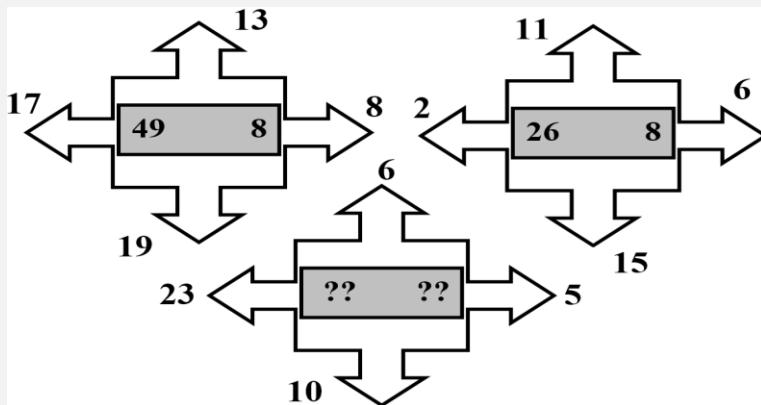
*****

پ 2 // لهم کومه‌له نیگاره‌دا... چ ژماره‌یه ک شوینه نادیاره‌کان پرده‌کاته‌وه؟

*****

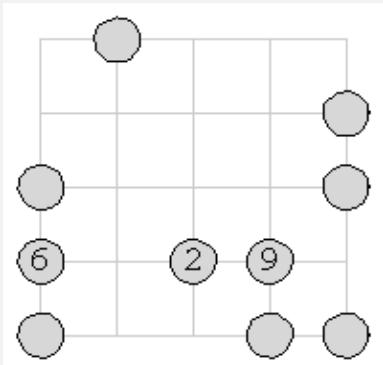
پ 3 // ئاخو ئهو ژماره نادیاره که پیویسته لهو شوینه‌دا دابنریت چەندبیت؟

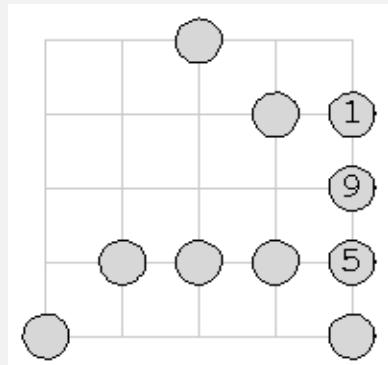
*****

پ 4 // دوو تەلی کانزای چوونیه ک لە جۆر و ئەستووریدا، درېئى تەلی يەكەميان 50 سم بەلام درېئى دووەميان 100 سم.
ئەگەر بتوانىت بەھىزى 300 نيوتن تەلی دووەميان بپەرىنىت.
ئاخو بۇ پەراندى تەلی يەكەم چەند ھىز پیویسته؟

پ 5 // چون به تاکه هیلیکی راستی یهکترنه بیر، نه و بازنه ژمارانه بیانه بهیهکتر بگهیه نریت و هم بازنه کیش چ ژماره کی (1 تا 10) ای له خو گرتیت؟

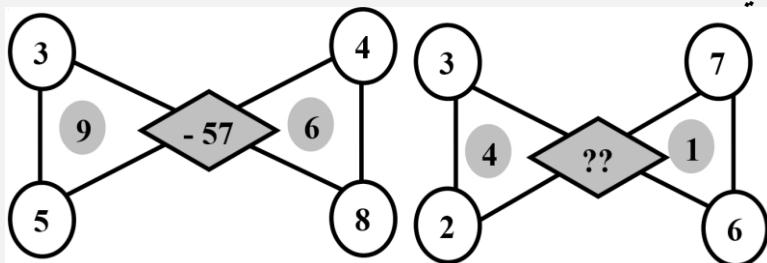
(A)

(B)

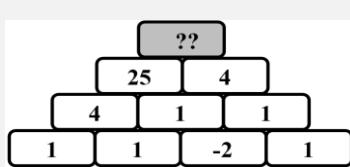
*****

پ 6 // لهم شیوه‌دا... چ ژماره کی بوق کردن‌هه وی نه و بوشاییه بهراست ده زانیت؟

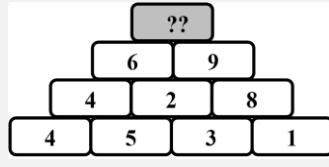

*****

پ 7 // چ ژماره کی کوتایی به ژماره کانی نهم دوشیوه قووچه کیه دینیت؟

(B)

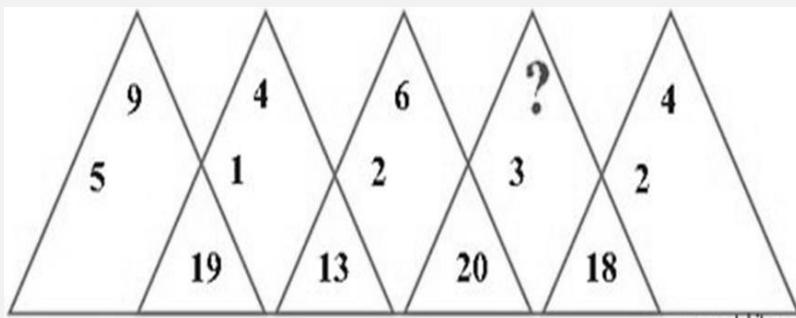
(A)

*****

پ 8/A) شهمام له نه مام ای پرسی :- ناخو تا چهند جار ژماره 312 بخریته سهر ژماره 4321 تا بکاته 49561 ؟

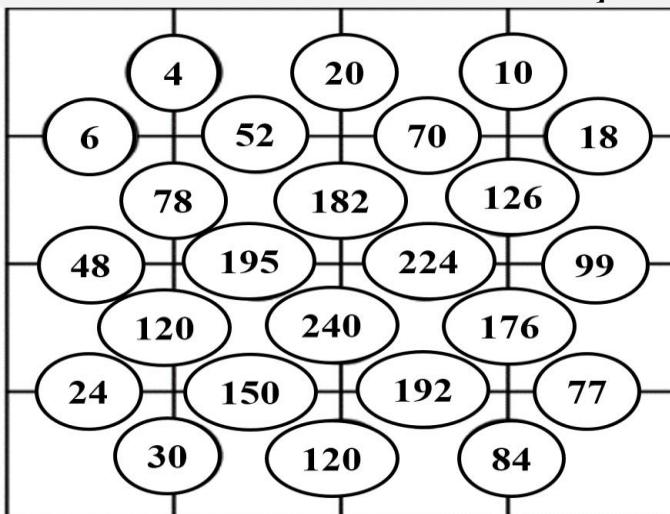
پ 8/B) همروهها دووباره پرسیبیه وه :- ناخو تا چهند جار ژماره 332 له ژماره 9920 ده بکریت تاکو بکاته 4940 ؟

پ 9 // ج ژماره‌یه ک دهگونجیت بۆ ئەو شوینه نادیاره تا راستی باتاھ گشتیان؟

*****

پ 10 // چون به ژماره‌کاتی (1 تا 16) بوشای لakanی ژماره‌ی نیو هەر بازنەیه ک پربکریتەوە، بەو مەرجەی ئەنچامى لیدکانیان، تەواو بکاتەوە ژماره‌کەی نیو بازنەکە؟ [4 دوولای ھەیە، هەروەھا 6 ، 20 ، 18 ، 150 ، 180 ..... 240].

*****

پ 11 // کانی گوتی:- لە دەمکاتی 12:00 نیو ھر ۋۇدا کاتزمیرەکەم کاتیکى راست و تەواوی پىدام، بەلام ئەوەندەم زانى باترىيەکەی بەرھو گزبۇن چوو، تا ئەو کاتەی بەتەواوی لە جوولە كەوت. بەلام ئەوەندەم ھەستىم پىكىرد ئەوە بۇو كە لهنىوان 12:00 نیو ھر ۋۇدا کاتى وەستانەکەيدا بەتىكىرای 20 خولەك بۆ ھەر دەمکاتىك بەرھو دواكەوتىن دەچوو. ئەگەرچى پىش چوار دەمکات لەوەپىش وەستابوو بەلام ئىستا وَا شەشى ئىوارە پىشاندەدات. جا با بزانىن... ئاخۇ خويىندەوەي تەواوی کاتزمیرەکە دەبوايە چەند بىت؟

پ 12 // هەریەک لەم دوو خشته ژمارەیە بىرىتىيە لە ھەر 28 پۇولەكەی دۆمینە و بەو شىۋەيە رىزبەندىكراون، چۈن ئەم پۇولانە واسنۇوردار بىرىنەمە و جودابىرىنەمە تا بە تەواوى رىزبەندەكە تىكىنەچىت؟

4	3	4	6	5	0	6	6
3	5	3	3	5	0	2	6
3	4	5	1	0	5	6	0
1	1	5	1	2	4	2	4
6	3	0	3	0	2	5	1
5	4	0	6	2	0	1	2
1	6	2	3	1	4	4	2

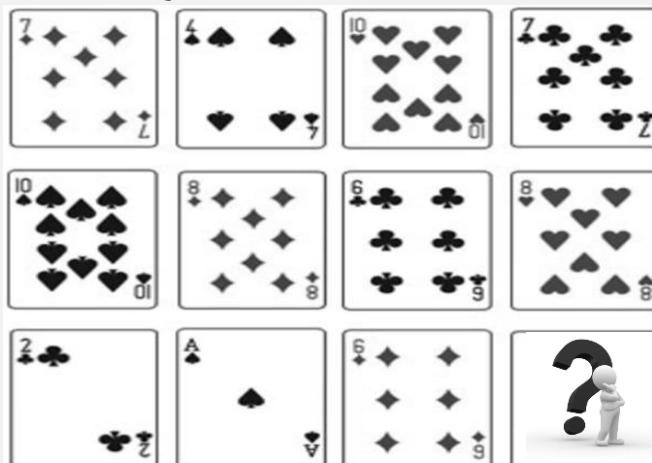
(A)

2	3	1	6	0	3	6	3
2	0	0	1	2	5	6	0
4	6	1	6	0	4	3	6
4	0	1	4	5	3	2	2
5	0	4	2	5	3	1	3
2	5	3	6	6	4	5	4
1	0	1	1	4	5	5	2

(B)

*****

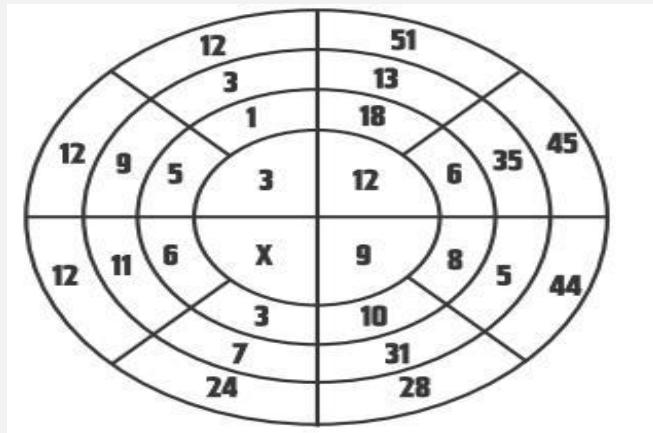
پ 13 // بە مەزەنە دوا كارتى ئەم گەممەيە چەند بىت و چ گۈلىكىش لەخۆبىرىت؟

*****

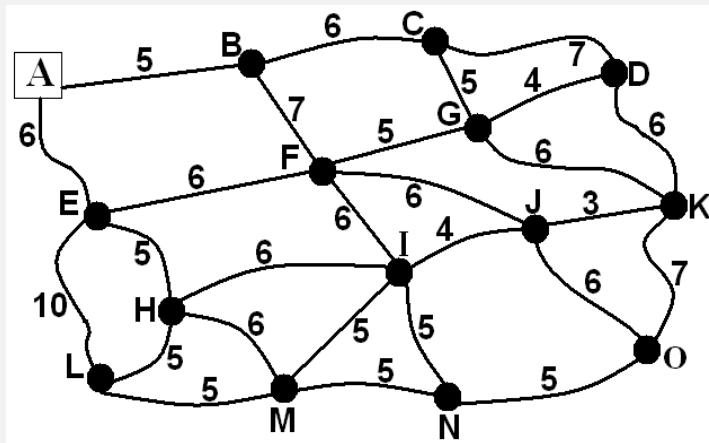
پ 14 // گەردانە بە پەروانە/ى وەت :- ئاخۇ ئەم ژمارە پېنج خانەيە چەند بىت كاتتىك يەكسەر بە ستۇونى ھەلبىغىرىتىمە و ئەمجا شمارەخانەي يەكانى بىگوارىتىمە بۇ دوا خانە، ئەمدا ژمارەيەك پېكىدىت كە ئەم مەرجانە لەخۇ دەڭرىتىت:- a) تواناي دابەشى ھەمە بەسەر 3 دا.
b) نەنجامەكەى دوو ژمارەلى لېكچووئى تىدا دەبىت وەك 33، 44، 55، 66، 77
c) ئەم ئەنجامە ھەر دابەشى 3 دەبىتىمە.
d) دوا ئەنجامەكە نە سەر و نە يەكى تىدا نى؟

پ 15 // ئاخۇ ئەو ژمارە نادىارەئى كە پىيويستە لە شوينى X دا دابىرىت چەندىبىت؟

*****

پ 16 // نامۇ لمىسەر ئەو خشتەرىيگايىھى كە لاي بۇو ويستى بە ترۇمبىلەكە لە شارى A / هوه دەست بە گەشتىك بىكەت و بەگشت خال و رىيگاكانىدا بىروات و بىشگەرىيتمەوھەمان خالى دەسىپىك A و كورترىن ماۋەيش بە كىلۆمەتر بېرىت. ئاخۇ چۈنچۈنى نەو رىيگەيەئى گىرتىتىمەر؟

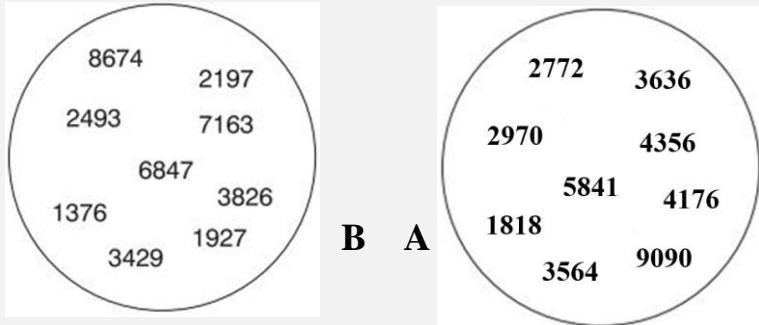

*****

پ 17 // (A) ئاخۇ ژمارەي (26820) تواناى دابەشبوونى ھەمە بەسەر ھەرىيەك لە :-)) 2 ، 3 ، 4 ، 5 ، 9 ( ) دا؟

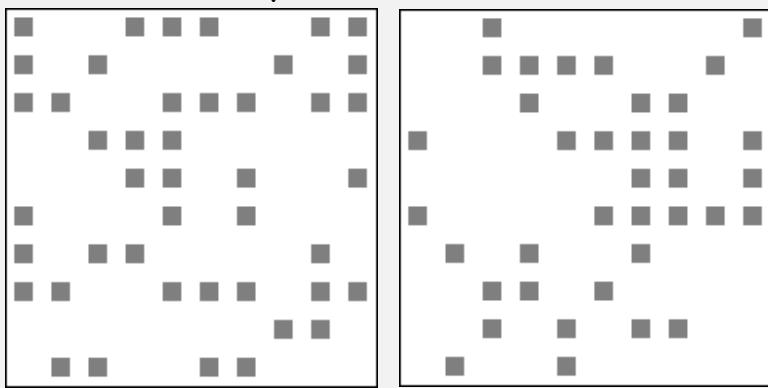
- (B) ئەڭىر $9 \leq s \leq 0$ دا بىت، ئاخۇ پىرى (س) چەند بىت لە ژمارەكە ئى (س15) دا، تاكو بىتىھە چەند جارەكانى ((2 ، 3 ، 2 ، 4 ، 9)) ؟
- (C) چ رىيگەيەك شىك دەبەيت تا بازانىت كە ژمارەي 686 تواناى بەشبوونى ھەمە بەسەر 7 دا؟

پ 18 // له ههريه که لم دووکومه له ژمارا يهدا، داخو کامهيانه ناگونجيت له تهك ئهوانيتدا و جياوازه؟

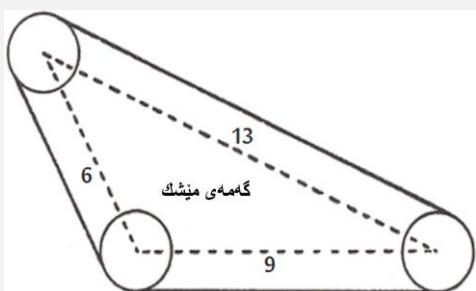

*****

پ 19 // ئەم دووشیوازه، A) شمارهكانى (9 ، 8 ، 6 ، 6 ، 5 ، 4) دەنويىتت، B) شمارهكانى (1 ، 3 ، 3 ، 4 ، 4 ، 4 ، 6 ، 9) دەنويىتت و بې شیوهی لاکىشىيەكى رەنگتار دەركەوتۇون. چۈنچۈنى ئەم شمارانە دەسىشان بېرىن لەھەيمى لاکىشىيە رەنگتارانەوە؟

*****

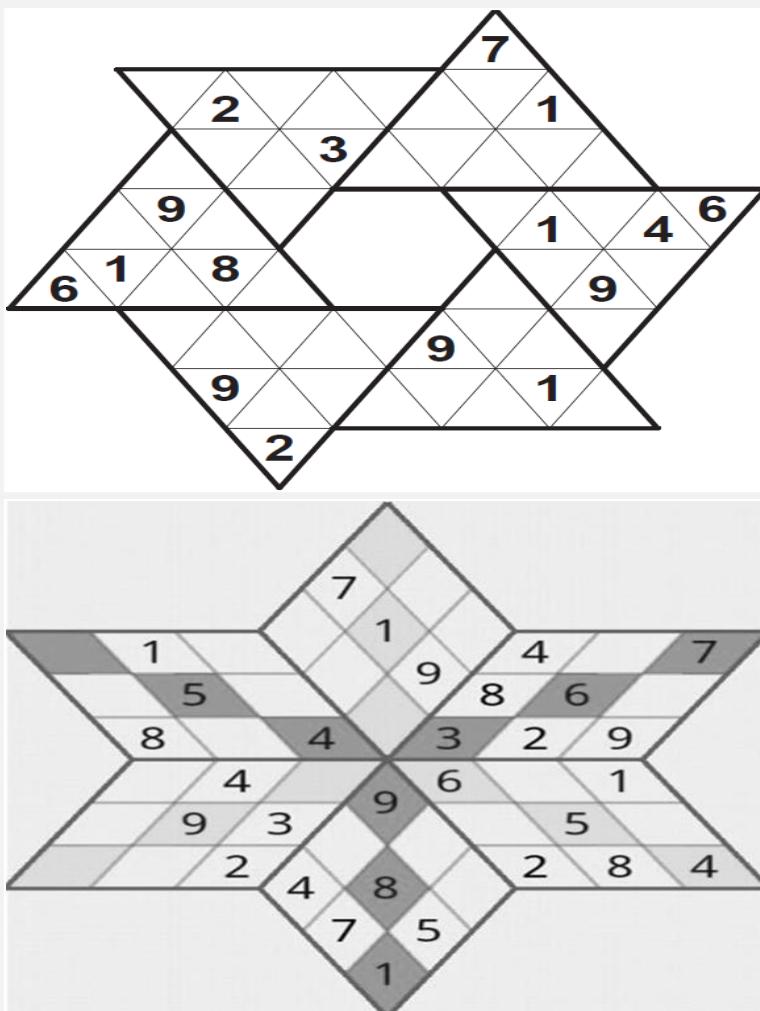

پ 20 // ئەم نىگارە، سى خلۆكەي ھاوشىوه و ھاكوتىرە دەنويىتت، دوورى نىوانچەقەكانيان بەمە هيئە خالدارانە و بە :- (6 ، 9 ، 13) يەكەي درىزى دىاريىكراوه. بە ماھىنە ئاخۇ درىزى ئەم پەته پىكىبەستەي نىوانيان چەند بىت؟

پ 21 // ئەنجامى ئەم كىدارە ماتماتىكىيە داخۇ چەند بىكەت؟
 $?? = [1 + 0 \times 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1]$

*****

پ 22 // لەم دوو ئەستىرە خىستە نۆرسكىنەيىھەدا... لە هەر سېڭۆشەيەكدا 9 گچە سېڭۆشەي تىدایە، ھەروەھا لە ھەر چوارگۆشەيەكى گەورە 9 گچە چوارگۆشەي تىدایە... چۈن ئەم خانانە بە شمارەكانى 1 تاكۇ 9 يېرىدەكىتەوه، ئەگەر لە ھەر سېڭۆشە و يا چوارگۆشەيەكدا، تەنبا بۇ جارىك ئەم ژمارانە بەكاربەھىنرىن؟

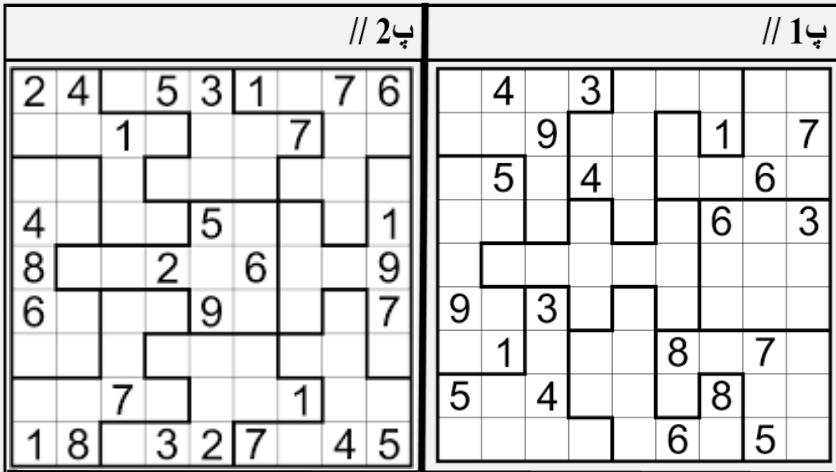

بهندي

15

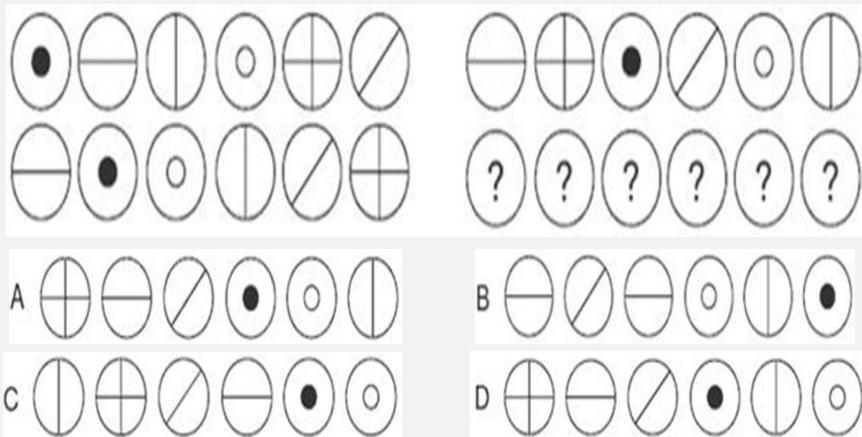
ژيان زور ئالقزه، هەرگىز بە دواي
وەلامەكەيدا مەگەھرى...
چونكە كاتىك تۆ وەلامەكەي ئەدۇزىتەوه،
ژيان پرسەكەي خۆى دەكۈرىت.

چون خانه‌کانی ئەم دوو خشته نۇرسكىنيانە كە 9 بەشه و 81 خانەي تىدایە بە شمارەكانى 1 تا 9 پىردهكرىنەوه، ئەگەر لە هەر بەشه و ېرىزىكى ستۇونى و ئاسۆپىيدا بۇ تەمنىا جارىيە ئەو شمارانە بەكاربەھىرىن؟

*****

پ 2 // كام لەو چوار بلوکەي خوارەوه دەگۈنچىت بۇ شويىنە نادىيارەكە؟

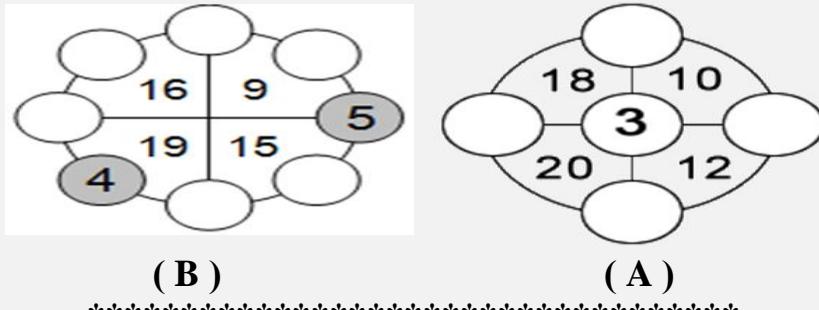

*****

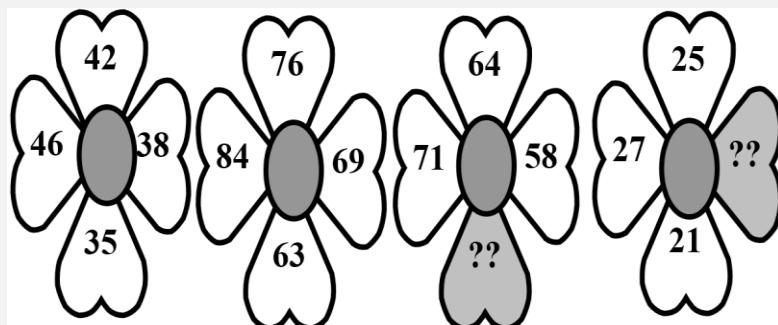
پ 3 // لەم يەكبەدوايىكەي پىتە كوردى/يەكاندا، ئاخۇ ئەنچامى كۆتايى ئەو لىكىدانانە بەچەند مەزەنەدەكرىت؟

$$\begin{aligned}
 & (س - 1) \times (س - ب) \times (س - پ) \times (س - ت) \times (س - ج) \times \\
 & (س - ح) \times (س - ف) \times (س - ق) \times (س - م) \\
 & \quad \dots \times ..... \times ..... = ?
 \end{aligned}$$

پ 4 // چ ژماره يهك بـ پربـکـرـدـنـهـوـهـيـ ئـهـوـ باـزـنـوـكـانـهـ شـيـاـوـهـ تـاـ رـاسـتـيـ بـداـتـهـ
ژـمـارـهـكـانـيـ نـيـوـانـيـانـ؟

پ 5 // لـهـمـ كـوـمـهـلـهـ نـيـگـارـهـداـ...ـ چـونـ ژـمـارـهـ نـادـيـارـهـكـانـيـ نـاوـيـانـ دـيـارـيـدـهـكـريـتـ؟

پ 6 // ئـاـخـقـ چـ ژـمـارـهـيـهـكـ ئـهـوـ دـوـوـ خـانـهـ نـادـيـارـهـ پـيرـبـكـاتـهـوـهـ؟

74882	3584	480	528	116	16
29637	2268	??	793	657	335
67482	2688	768	821	??	??

A

B

پ 7 // چـونـچـونـيـ بـهـ بـهـكارـهـيـنـانـيـ هـيـماـكـانـيـ [+، -، ×، ÷] وـ كـرـدارـهـ مـاتـمـاتـيـكـيـهـكـانـ
لـهـمـ كـوـمـهـلـهـ ژـمـارـهـداـ دـهـگـهـيـتـهـ ئـنـجـامـ؟

$$.27 = [23 \text{,} 19 \text{,} 16 \text{,} 7 \text{,} 14] / A$$

$$.42 = [6 \text{,} 22 \text{,} 3 \text{,} 2 \text{,} 39] / B$$

$$.0 = [15 \text{,} 7 \text{,} 6 \text{,} 2] / C$$

$$.100 = [3 \text{,} 20 \text{,} 13 \text{,} 5 \text{,} 10] / D$$

پ 8 // ج ژماره‌یه ک به گونجاو دهانیت بو پرکردنه‌وهی شوینه نادیاره‌کان؟

	6	7			1	8	
4	??	53	8		5	7	??
??	45	-1	1		4	5	15
	6	2			0	??	

*****

پ 9 // کام لهو سئ بلوقاته‌ی خواره‌وه ده گونجیت لهو شوینه نادیاره‌دا دابنریت؟

(@)					β		
				Ω			
β	Ω					Ω	
		(@)				β	(@)
				(@)			β
Ω	β				(@)	Ω	
		(@)	Ω				
			β				
Ω					?	?	?
			Ω		?	?	?
		β	β		(@)	?	?
(@)					?	?	?

	(@)	Ω	(@)	β	(@)	β	Ω	(@)
	Ω							
β								

1   2   3

*****

پ 10 // پیروت له سهره‌ی ریزیکدا و هستابوو، ئهوجا به شامیر/ی تەنیشتى

وت: - نەگەر لە هەردوو لاوە سەرەژماره‌ی من هەر 11 بىت.

داخو بە مەزەندە چەند كەس دەبىت و هستابىن لەم سەرەیدا؟

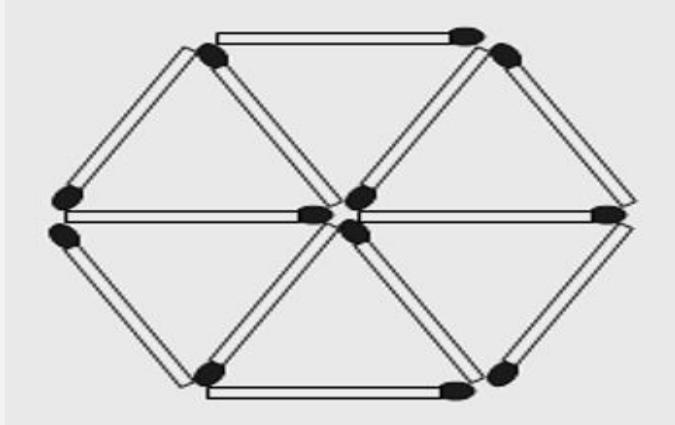
پ 11 // ئەم شىۋەندازە ئەندازى خوارەوە 12 دەنكە شقارتەيە كە شەشگۇنىيەك و شەش سىيگۇشەيان لېيىكەتەوە، ئاخۇ دەكىيەت:-

//1 بە جوولاندى 2 دەنكە شقارتە، تەننیا پىئىج سىيگۇشە پىيکىيەت؟

//2 ئەوجا بە جوولاندى دووانى تر تەننیا چوار سىيگۇشە پىيکىيەت؟

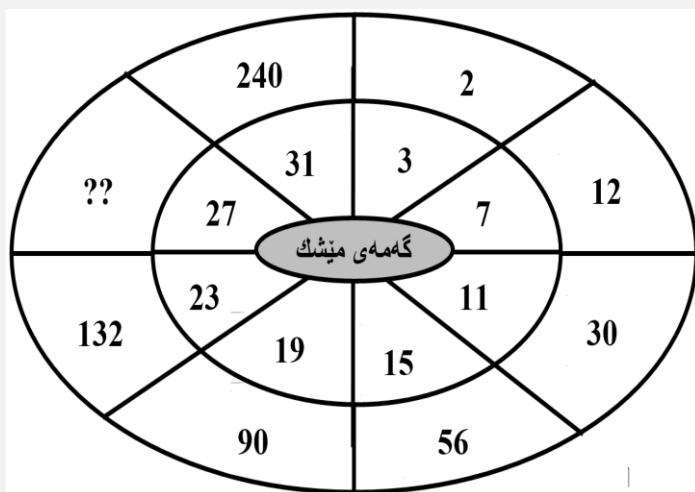
//3 ئەوجا بە جوولاندى دووانى تر تەننیا سىيگۇشە پىيکىيەت؟

//4 ئەوجا بە جوولاندى دووانى تر تەننیا دوو سىيگۇشە پىيکىيەت؟

*****

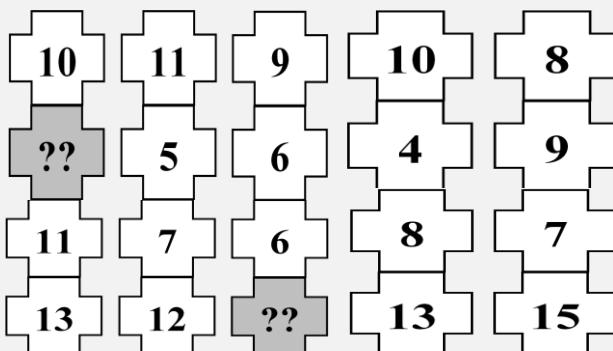
پ 12 // ئەم شىۋەندازەدا....ئاخۇ ئەو ژمارە نادىيارە بەچەند مەزەندە بىكىيەت؟

*****

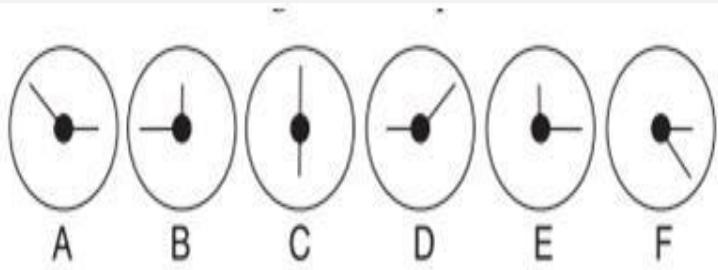
پ 13 // چۈنچۈنى 30 دانە ھەلەمات دابەش بىكەين بەسەر شەش مەنداڭدا بەو مەرجەي ھەرىكەيىان ژمارەيەكى تاك لەو ھەلەماتانەي بەربىكەويىت؟

پ 14 // کام ژماره به گونجاو دهزانریت که ئەم شوینە نادىارانە پېرىباتەمۇ؟

*****

پ 15 // کام کاتىزمىرە جياوازە و ناگونجىت لە تەڭ ئەوانى دىكەدە؟

*****

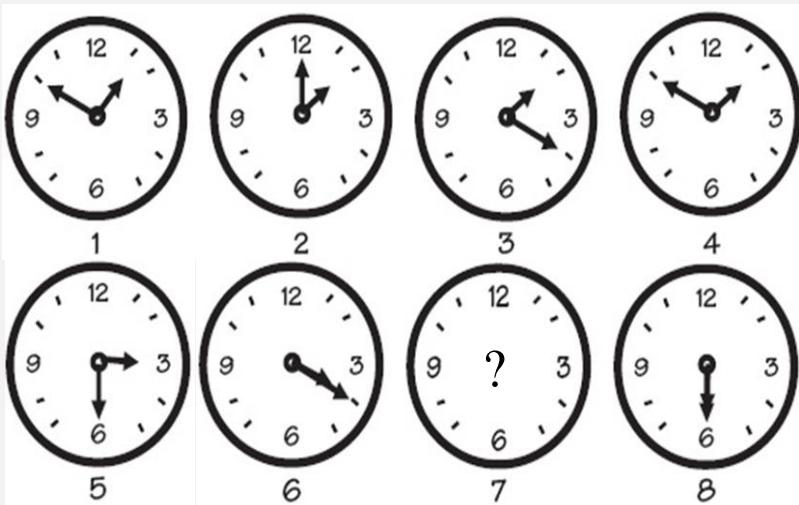
پ 16 // چۆنچۇنى ھەر لە خانەسى 1 وە دەسبەكاربىن و بە گشت خانەكىاندا بە شىوهەكى ناسقىي ياسىۋىنى يا ستوونى بېرىقىن و لە خانەسى 5 دا كۆتايى بىت، بەمۇ مەرجەھى كۆى ژمارەنى ناو شەش خانە ھەر بکاتە 111 خال؟

12	15	24	9	14	1
23	31	32	22	30	35
5	27	36	29	21	13
20	10	2	7	16	8
17	26	11	4	25	3
6	33	18	19	28	34

*****

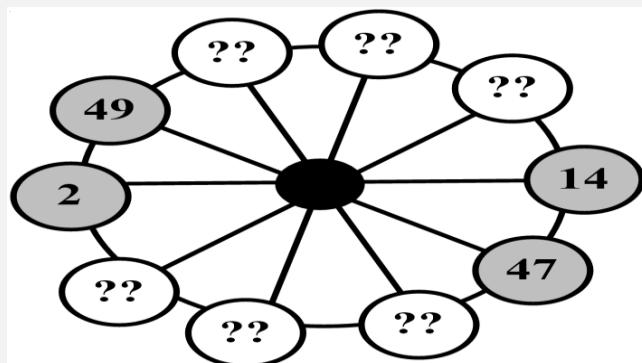
پ 17 // وەك دەزانىن كە ژمارەنى پۈولەكانتى دۆمىنە (28) دانەيە:- چۆنچۇنى ئەم پۈولانە رىزىبەندىرىن تا كۆى خالەكان لە بارى ناسقىي و ستوونىدا ھەر بکاتە 21 خال؟

پ 18 // ئایا خویندنوهی کاتژمیره نەزانراوهکە بە چەند مەزىنە دەكىت؟

*****

پ 19 // چۈن ئەو بازنۇكانە بە ژمارەي گونجاو كە لە 26 گەورەتر و بىن دووبارەبۇونوهە، پېركىنەوە بەم مەرجەي كۆي دووجاي دوو ژمارەي ھاوتەنىشت بىاتە كۆي دووجاي دوو ژمارە ھاوتەنىشتەكەي بەرامبەر بە خۆيان؟ (وەڭ ئەم دوو نموونەيە $26^2 = 47^2 + 14^2 = 49^2 + 2^2$).

*****

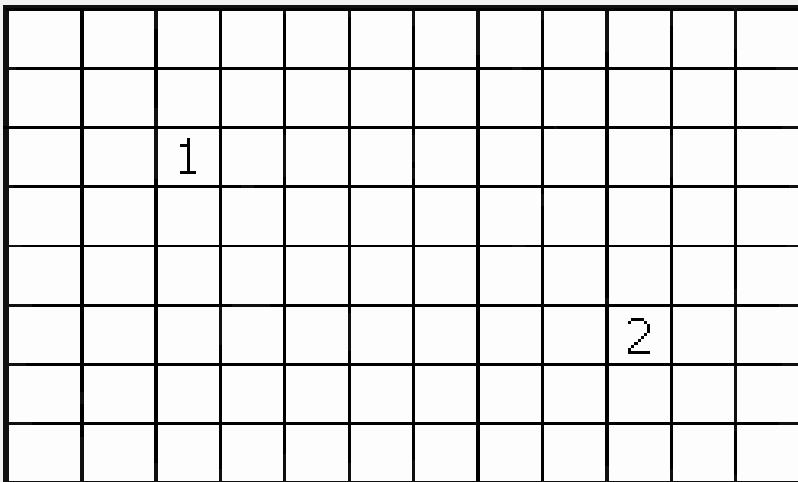
پ 20 // بە مەزىنە ئاخۇ لە شمارەكاني (1, 2, 3, 4, 5) چەند جار ژمارەي دووخانەي و سىخانەي و چوارخانەي/يانلىپىكىت؟

5	4	3	2	1
??	??	??	??	??
???	???	???	???	???
????	????	????	????	????

پ 21 // نیسته تهمه‌نی باوک و کوریک دوو هینده‌یه‌کترن، دواى سالیکی ته‌واو
تهمه‌نی باوکه‌که ده‌بیته هه‌لگه‌راوه‌ی تهمه‌نی کوره‌که‌ی . داخو تهمه‌نی
نیسته‌ی هه‌ریه‌که‌یان چهند بیت؟

*****

پ 22 // چونچونی هه‌ر له خالی (1) وه بهره‌و خالی (2) به راسته هیلی
ئاسویی و ستونی لار، بتوانین 23 هیل بکیشین، بهو مهرجه‌ی بو یه‌کجار
به‌سهر گشت خانه‌کاندا گوزه‌ربریت؟

ژماره‌ی سه‌رنج راکیش:-

$$2919 = (2 + 9 + 1 + 9) \times (29 + 91 + 19).$$

$$2997 = 222 + 999 + 999 + 777.$$

$$2999 = 2 + 999 + 999 + 999.$$

$$3054 = (6 \times 7 \times 8 \times 9) + (6 + 7 + 8 + 9).$$

$$1950 = (144 + 145 + 146 + 147 + \dots + \dots +$$

$$\dots + 151 + 152 + \dots + \dots + 158 + 159 +$$

$$\dots + \dots + 166 + 167 + 168).$$

$$343 = (3 + 4)^3, \quad 736 = 7 + 3^6.$$

$$1285 = (1 + 2^8) \times 5, \quad 2502 = 2 + 50^2.$$

$$2187 = (2 + 1^8)^7, \quad 2592 = 2^5 + 9^2.$$

$$4096 = (4 + 0 \times 9)^6, \quad 6455 = (6^4 - 5) \times 5.$$

$$15585 = 1 \times (5^5 - 8) \times 5, \quad 16384 = 16^3 \times (8 - 4).$$

بهندي

16

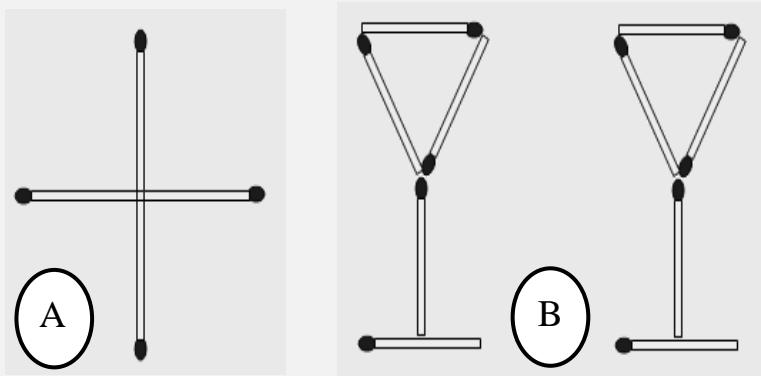
زور ناخوشه که مرؤف له
سمره هم رگدا بیت و تازه
بزانیت که هیچ نازانیت...

پ 1 // ئاخۇ دوا ژمارە لەم زنجىرانەدا چەندىن؟

1)	1	3	6	10	15	21	28	??
2)	1	8	27	64	125	216	343	??
3)	2	24	46	68	90	2	??	
4)	11	13	17	25	32	37	47	??
5)	0	3	8	15	24	35	48	??

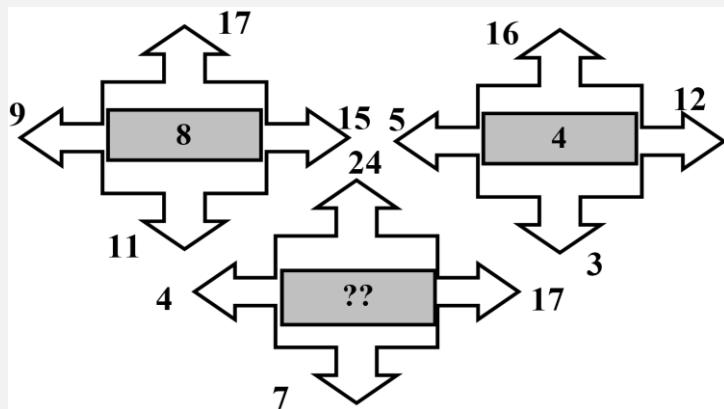
*****

پ 2 / A) بە جوولاندى تەنیا يەك دەنكە شقارتە، بىگەيتە دووجايىك؟
B) بە جوولاندى تەنیا شەش دەنكە شقارتە، شىۋەخانوو يەك پىيکبىت؟

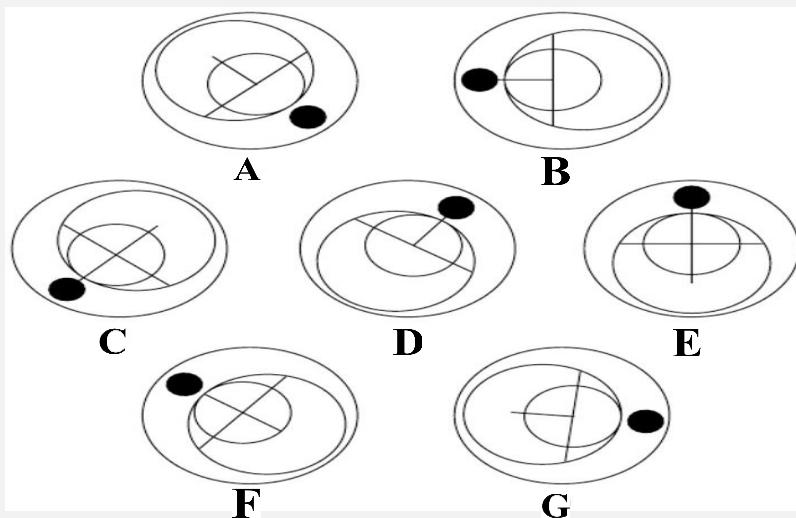

*****

پ 4 // كام ژمارە بە شىۋەيەكى راست شويىنە نادىارەكە پىردىكاتىمۇ؟

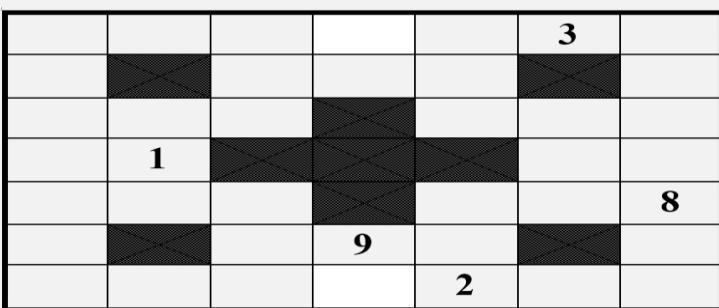

پ 5 // کام لەو شیوەندازانەی خوارەوە ھاوجووتى نىيە؟

*****

پ 6 // ئاخۇ چۈنچۈنى ئەم ژمارانە دىن، 411 ، 151 ، 917 ، 923 ، 585 ، 188 ، 212 ، 239 ، 177 ، 878 ، 839 ، 793 ، 819 ، 925 ، 545 ، 863 ، خانە بۇشەكانى خشتەكەي پىپەتكەرەتەوە بەلام بە ھەلگەراوەيى رېكىخرىن و بىن دووبارەبۈونەۋەيش تىياندا؟

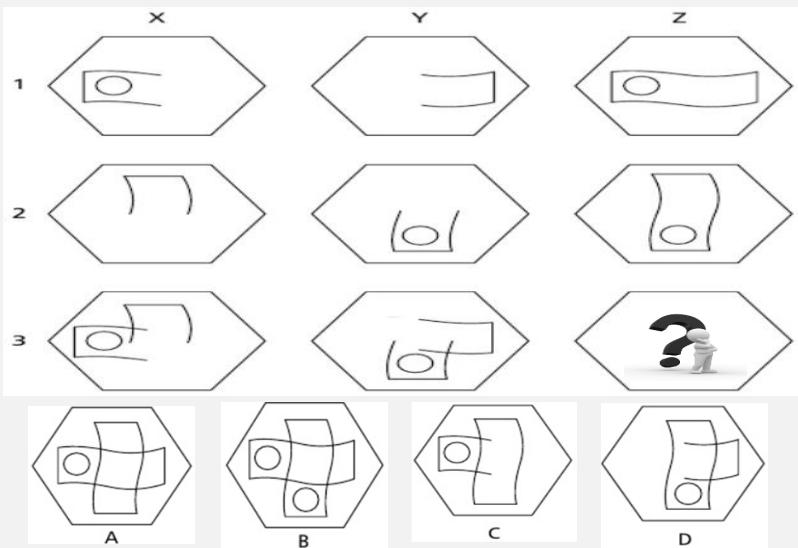

*****

پ 7 // A/ داخۇ بە چىزلىنى 13 شمارەخانە لەم سى پىرە ژمارانەي خوارەوەدا، دەكىيەت بىگەينە ژمارەيەك كە كۆرى شمارەكانيان بىكاتە ؟41
B/ ئەگەر:- ژمارە 72496 بىكاتە 1315 و ژمارە 62134 بىكاتە 97، ئەم ناخۇ ژمارە 28439 بىكاتە چەند؟
C/ كام لەم ژمارانە ناكۈنجىت لە تەك ئەوانىتىدا؟

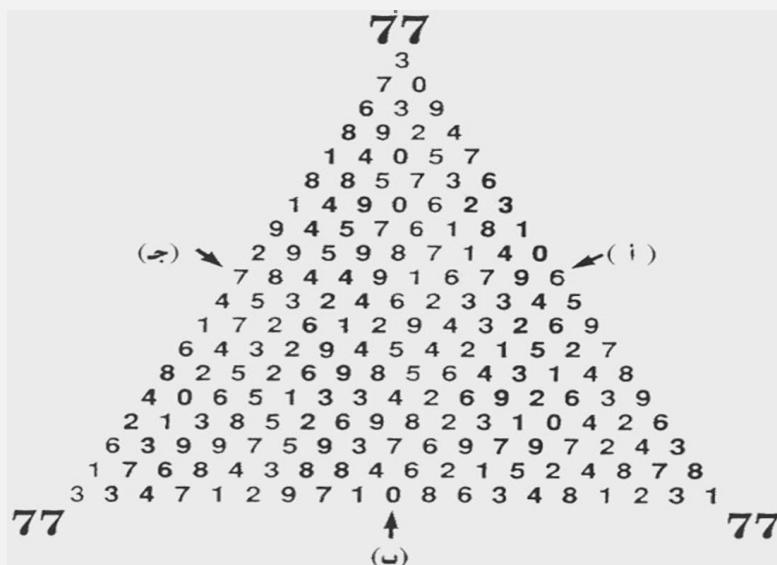
7768 ، 6895 ، 3527 ، 5133 ، 5261 ، 4572 ، 9678

پ 8 // کام لهو چوار بلوكه‌ی خواره‌وه دهگونجيت بو شويئه نادياره‌که؟

*****

پ 9 // ئەگەر بىھۋىت 1 / لە خالى (ا) بو (ب) ئەوجا بو (ج) لە ژمارەيەكەوه بو
هاوسىيەكى پە هەر شىۋىدەك كە بىگۈنچىت دەسبەكارىتى تا لە گشت
بارەكاندا 77 خال كۆپكەيتەوه. داخۇ چۈن ئەو رېيگەيە دەگرىتەبەر؟
2/ لە هەر يەڭى لەو سى خالىمۇ (ا، ب، ج) بە جىاجىيا بەرەو ھەر سووچىكى
سيگۇشەكە دەسبەكارىتى تا 77 خال بە دەستبىنىت.
داخۇ چۈن ئەو رېيگەيە دەگرىتەبەر؟

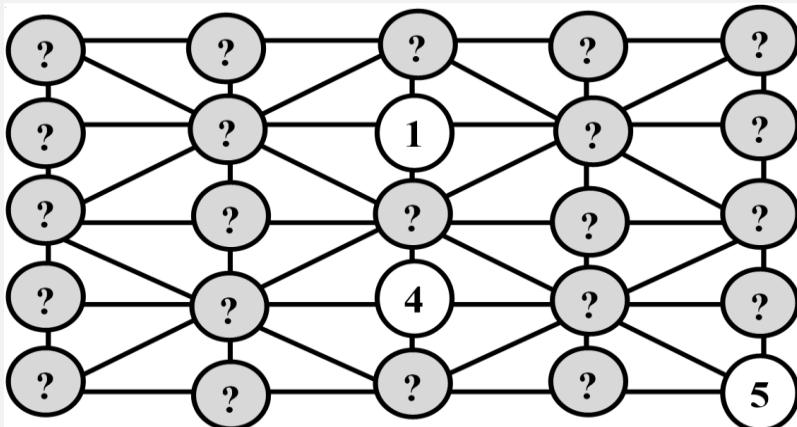

پ 10 // کام له شیو هندازه کانی لاتهنیشت، هاو شیوه وینمه که ناو هر استیانه؟

*****

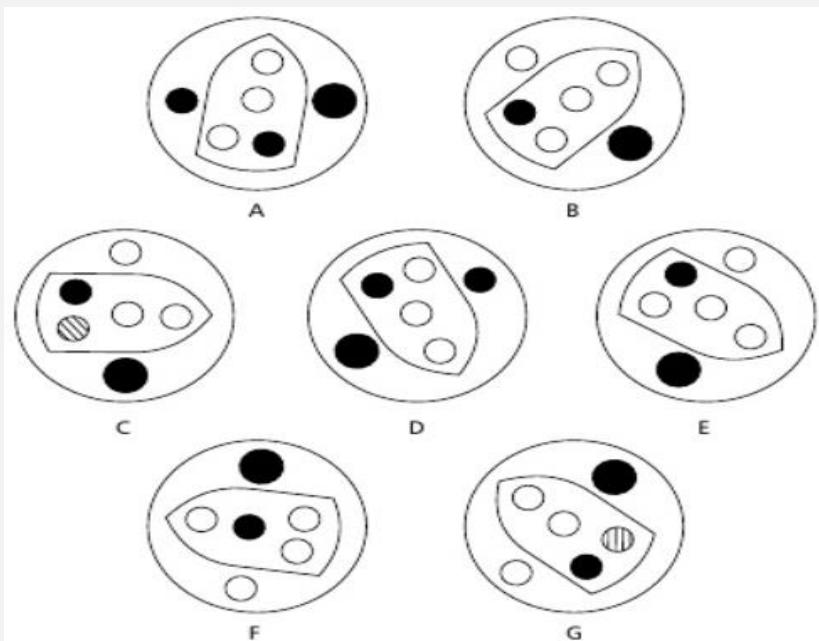
پ 11 // ئاخۇ چۇن بە دانانى 1 تا 5 نەو بۆشایيانە پىر دەگىتىه و بە مەرجەي لە باره کانى ئاسوئى، ستۇونى و تىرىھىي/دا گشت لەو شمارەانە لەخۇ بىگرىت؟

*****

پ 12 // مامۇستاي ماتماتىك دەھىۋىت كىيەر كىيەك لەنیوان لاوين و لايان/دا لە بەر دەم خويىندا بىننەت ئاراوه و ئەھویش بىرىتىبۇ لەھەي بەرامبەر بە يەكتەر بىتوان لە 1 تا 100 ھەر يەكەيان بەجىا دەست بە ژماردن بىھەن بە مەرجەي جىاوازى نىوان ھەر ژمارەيەك و ئەھویتىر 6 بىت. واتە كە لاوين گوتى 14 نەوا بۆ ژمارەي داھاتوو ھەر خۇي پىويسىتە بلىت 21، يان كە لايان گوتى 35 نەوا ھەر خۇي پىويسىتە بلىت 42. ئەمجا كاميان زووتر گەيىشته 100، ئەوه بە سەركەھوتۇ دابنرىت. ئاخۇ كاميان ورياتر بىت و لە پىشەوە چ ژمارەيەك ھەلبىزىرىت تا بە سەركوتۇوی پۇلەكە دابنرىت؟

پ 13 // کام لەو نیگارانه جیاوازه و بەهاوجووتى يەكتر داناترىن؟

*****

پ 14 // ئاخۇ نەھىنى ئەو 18 دانە شمارانە لە چىدا بىت كە خۆيان خزاندۇته نىۋ چىۋەكەي ئەو شىۋەندازە ھىلکەييمۇ؟

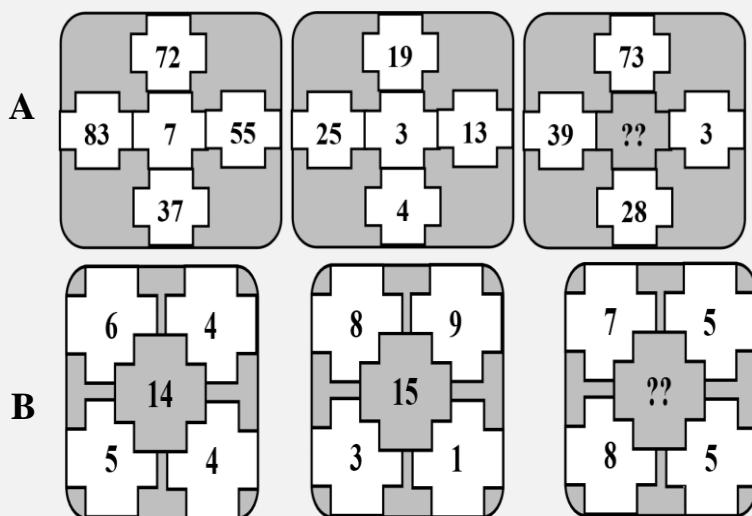
6 4 1 9 4 7 4 9
 4 6 4 1 9 4 7
گەمەي مىشى
 5 0 6 5 5 3 9 6 7

*****

پ 15 // 223 خويىندكار لە خويىندىنگەيەكدا، لەمانە 140 يان وانەي ئامىرى ساز، و 26 يان ئامىرى كەماڭچە دەخويىن. نيوەي ئەوانەي كەماڭچە دەخويىن، دەچن بۇ ئامىرى ساز/يش. لەو 15 كەسەي ئامىرى تەمبۇر دەخويىن، 3 يان ئامىرى كەماڭچەيش دەخويىن، ھەروەها 7 يش ئامىرى سەنتور لە دەرەوەي خويىندىنگەكە دەخويىن و 1 خويىندكارى كەماڭچە ئەويىش لە دەرەوە، پىانق دەخويىتىت.

ئاخۇ ئەوانەي كە هېچ ئامىرىيکى مۇزىك ناخويىن چەندىن؟

پ 16 // کام دووژماره‌یه به گونجاو دهزانریت بُ پرکردن‌وهی نه و دووختانه‌یه؟

*****

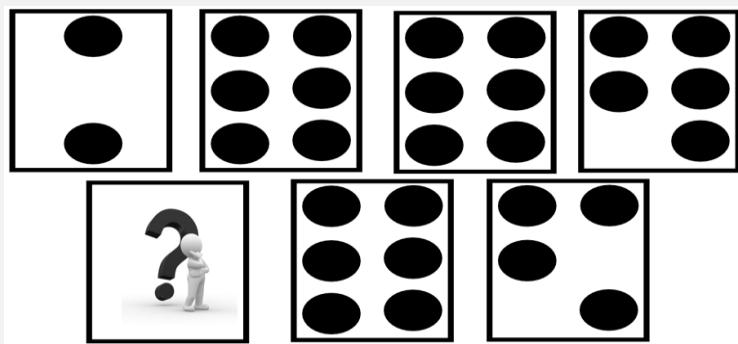
پ 17 // به کارهینانی ژماره‌کانی (1، 4، 10، 11، 16، 18، 17، 19، 28) له
پرکردن‌وهی بُوشاییه‌کاندا، چون ماتماتیکانه نه م راستیه ده سه‌لمینیت؟

17	$\times$	??	$\times$	??	=	323
$\times$	$\times$	$\times$	$\times$	$\times$		
29	$\times$	??	$\times$	16	=	5104
$\times$	$\times$	$\times$	$\times$	$\times$		
??	$\times$	??	$\times$	4	=	720
$=$	$=$	$=$	$=$	$=$		
4930		198		1216		

*****

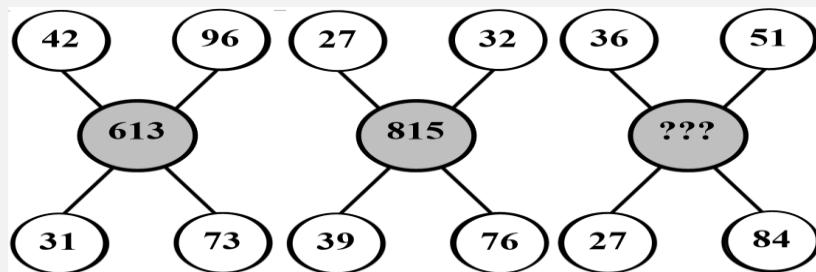
پ 18 // رۆژیک حاجی پیره‌میزد ههر وەک داب و نهریتی خۆی، سهیری کرد نهوا
چەند مندالیک بە میوانی هاتوونه لای کچهزاکانی، ویستی چەند دیناریکیان
وەک خۆشەویستی پیبدات، گەر هەر يەکە و 50 دیناریان بداتی، نهوا 45
دیناری لاسەنگ دەبیت، بۆیه هەر يەکە 35 دیناری پیدان و بەمە بۆخۆی
تمەنیا 90 دیناری بۆ مايەوه. داخو له بنەرتدا چەند پارهی پیبۇوه و ژماره‌ی
منداله‌کانیش چەند بووبیت؟

پ 19 // داخو جيگه‌ي ئهو نه زانراوه چونچونى پربكريتەوە؟

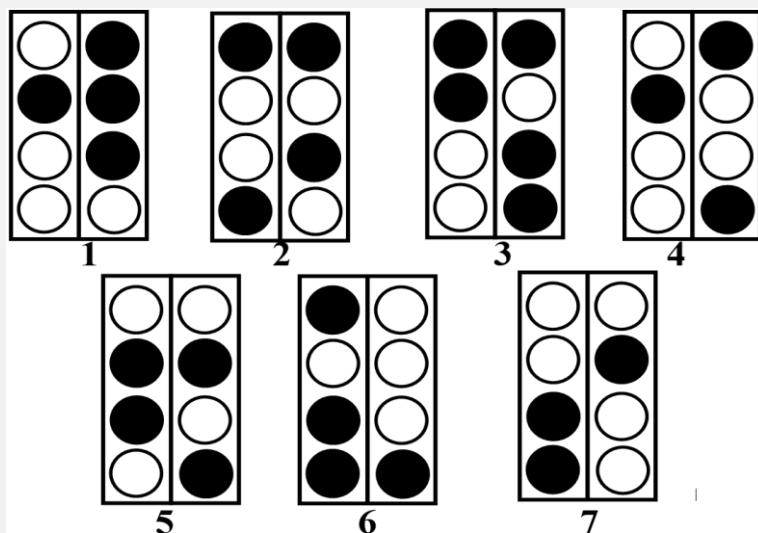
*****

پ 20 // لەم دوو ھىلە يەكتىرىانمادا، ج ژمارەيەك شۇينە نادىارە پىردىكەتەوە؟

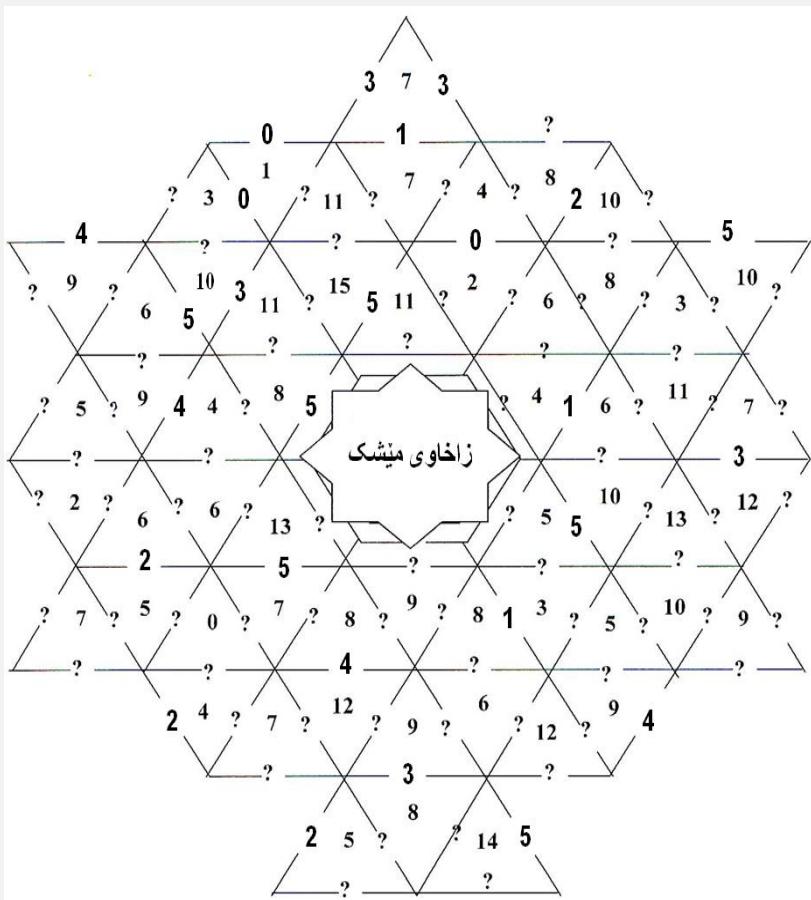

*****

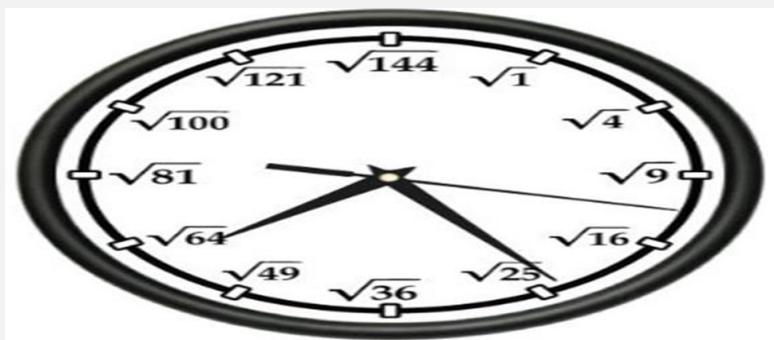
پ 21 // كام دوونىگارە بە ئەرىئى (+) و نەرىئى (-) يەكتى دادەنرىئى؟

پ 22 // ئاخۇ چۈنچۈنى ئەم گەممىيەسى كە پىيىدەو ترىيەت ترايگۇن Trigon، پېركىرىتەمە؟ (پروانە پ 23 لە بەندى 5).

جوانكارى ماتماتىك لە نىيو كاتىزمىردا

بەندى

17

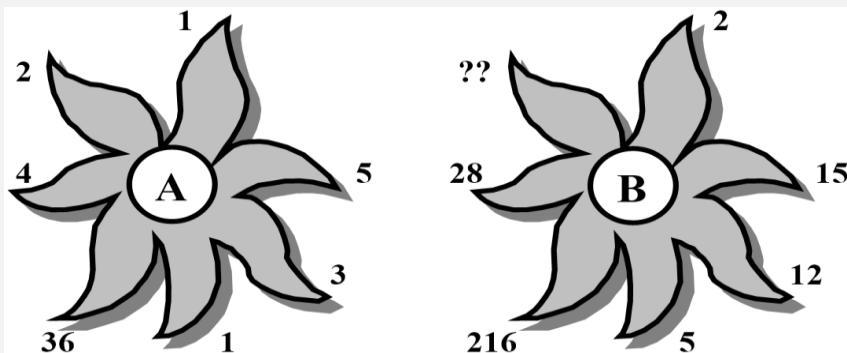
كە راستى بىنى و هېچى بۇ نەگەيت...
ئەوە نىشان دەدات كە وىستت نىه.

پ 1 // ئاخۇ دوا ژمارە لەم زنجىرانەدا چەندىن؟

1)	0	7	26	63	124	215	??
2)	4	1	0	1	4	9	??
3)	60	57	54	51	48	45	??
4)	2	6	10	14	22	26	??
5)	3	9	6	9	27	24	??

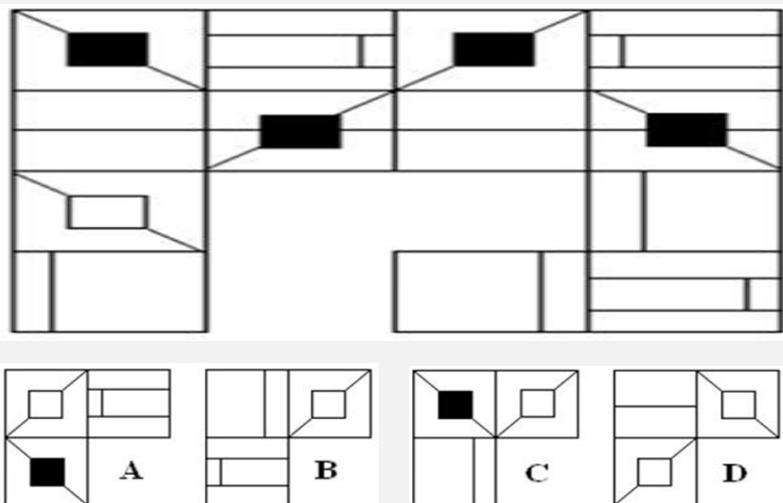
*****

پ 2 // لەم نىڭارانەدا... چ ژمارەيەك بۇ پىركىرنەوە شويىتە نادىيارەكە دەگۈنچىت؟

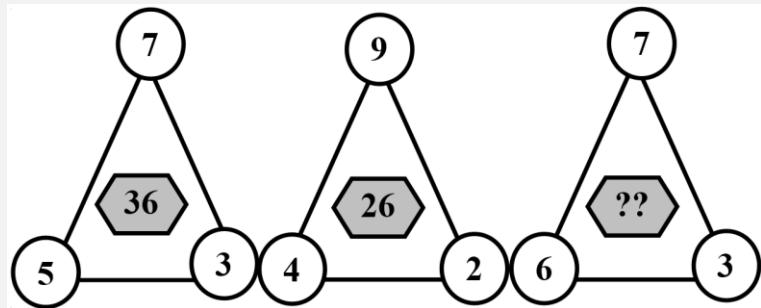

*****

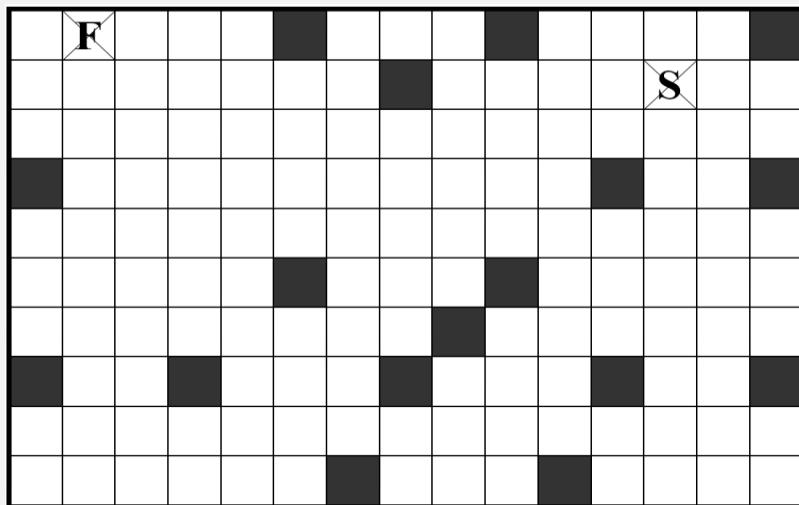
پ 3 // كام لەو چوار بلىكەي خوارەوە دەگۈنچىت بۇ شويىتە نادىيارەكە؟

پ 4 // ئاخۇ لەم كۆمەلە سىيگۈشەيدا... ژمارەسى نادىيار چەندىبىت؟

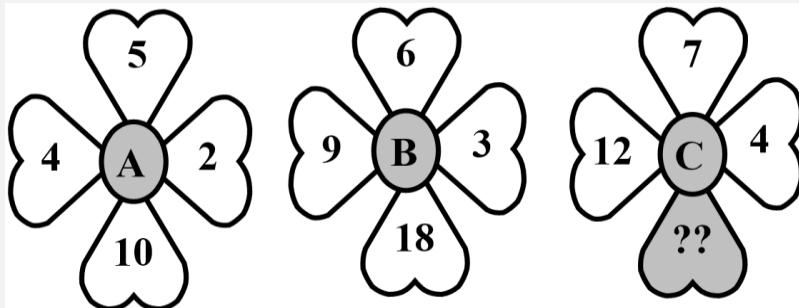

پ 5 // لەم خىشىتەيدا گەر لە خالى /S/ وە دەسبەكاربىن لە جوولەدا بەسەر گشت خانەكىاندا بەلام بى رەنگتارەكان تا دەگەينە F. ئاخۇ چۈنچۈنى ئەو رىيگەيە دەگىرىتە بەر؟

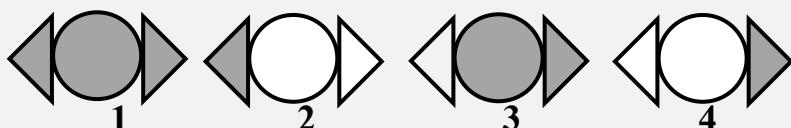
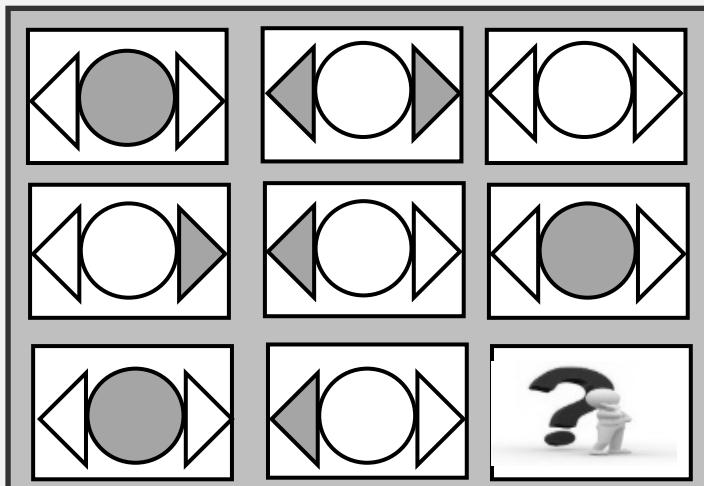

*****

پ 6 // ئاخۇ ئەو ژمارە نادىيارە كە پىويىستە لەو شوئىنەدا دابىرىت چەندىبىت؟

پ 7 // ئاخۇ كام لەمۇ سىنىگارە شمارىيىنراوانەئى خوارەوە دەگۈونجىت بۇ ئەمۇ شويىنە نادىيارە؟

*****

پ 8 // ژمارە نادىيارەكان چەند بن تاكۇ لەگەل ئەوانىتىدا بىگۈنچىت؟

39	6	9	12
26	11	12	15
33	27	15	18
30	22	24	21

*****

پ 9 // بۇ ئەمە ئۆرى ھەر رېز ژمارەيەك بىكتەوە 100، چۈنچۈنى ئەم دووخىشتەر ژمارەيە وەك پىّوپىست شمارەخانەئى تريان بىخىتە پال؟

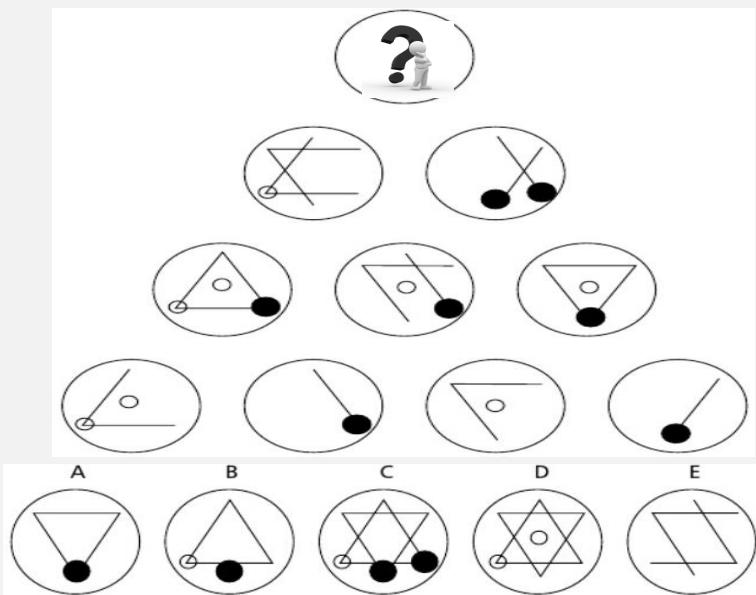
1	1	6	100
2	7	9	100
3	2	4	100
100	100	100	

B

9	1	8	100
8	7	6	100
7	2	4	100
100	100	100	

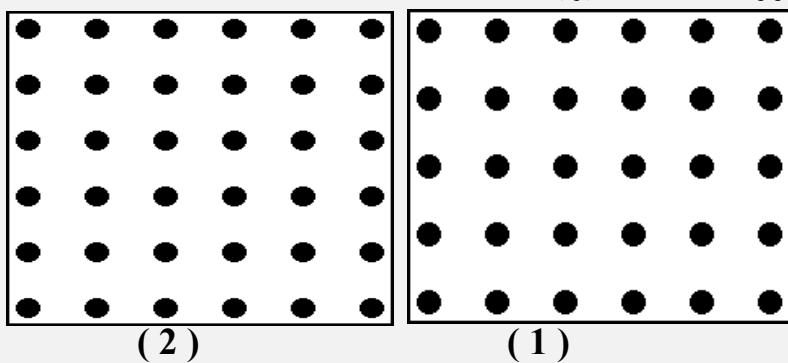
A

پ 10 // کام لەو پىنج نىڭارانە خوارەوە، كۆتايى بە نىڭارەكە سەرە دېنىت؟

*****

پ 11 // چۈنچۈنى (بۇ يەكمەن نىڭار بە نۇ ھېلى و بۇ دووەم نىڭار بە دە ھېلى) /ى
لەيەكتەرنەپىچراو ئەم خالانە بەيەكتەر بىگەيەنرىن بەو مەرجەھى دەست لەسەر
پىنۇوسەكە ھەنەگىرىت؟

*****

پ 12 // چەتو لە حەمكۈرى پرسى:- لە ھەلدانى ھەردوو زارى تاولەيەكدا ئاخۇ:-

//a گەيمانە خويىندىنەوە چەند ئەنجامى لىدەكىرىت؟

//b گەيمانە خويىندىنەوە چەند جار يەكسانى و ھەروەھا چەند جار
جىاوازى لە خالى ھەردوو كىياندا لىدەكىرىت؟

//c گەيمانە چەند جاريان لىدەكىرىت كە (1 خال) تىياندا دەرنەكمەويت؟

//d گەيمانە چەند جار دەكەي كە يەك خالىيان تىدا دەربەكمەويت؟

پ 13 // وەك پىويست چۈنچۈنى ھەر چوار ھېماكانى ($+ \cdot - \times \div$) لە رىزى ئاسقىي و ستوونىدا دابىرىن تا ھاوسانىيەكە بەھىرىتە ئەنjam؟

	1	1	3	1	-1			
3		3		3		3	x	-3
1	$\div$	1		1	$+$	1		1
	3		3		3		3	3
1		1		1		1		1
	3	-	3	$+$	3		3	= 3
1		1		1	-	1		1
	3		3		x	3		$1/3$
1		1		1	-	1		
	3		3	$\div$	3		3	-3
1		1		1	=	1		1
	-7		3	-1		11	$-1/3$	

*****

پ 14 // چۈنچۈنى لەم خىتە ژمارەيىدا دەسبەكاربىت ھەر لە (1 تاكوو 81) مەرجەي ژمارەكان يەكبەدوايىەك بن؟

29	30	23	2	11	10	9	
32			1			14	
35						17	
.	38					48	
41						51	
58						74	
63	64	67	68	71	80	81	

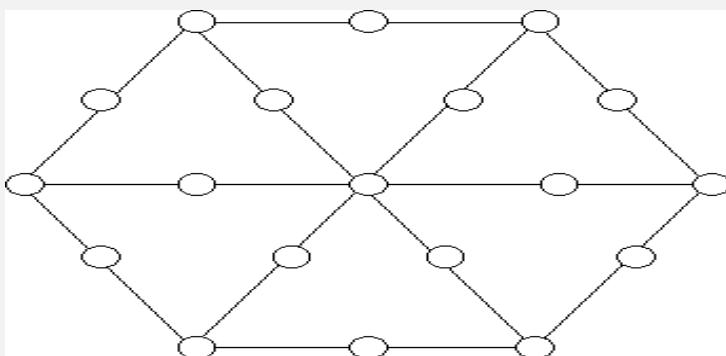
*****

پ 15 // ھەر لە نىوان (1 تاكوو 1000) ئاخۇ چەند ژمارە ھەبىت كە دووجار ژمارەي (1) تىدا دووبارە بۇوبىتەوە؟

پ 16 // پینچ هاوری دهیانه ویت دریزی خویان به ریز دیاری بکهن و همراه که به رستمه که لمه سهرخوی دهدویت. همه مهوو راستیان و تهمنیا کورته بالا کهیان نه بیت..... سامان گوتی دانا لم من دریزتره. کاوان گوتی من له سامان دریزترم. باوان گوتی سامان دو وهم دریزترین مانه. دلیر گوتی کاوان راست ناکات. دانا گوتی دلیر سیمه دریزترین مانه. چون له زانیارانه و هر دایزترین بن بو کورترینینیان دیاریده کریت؟

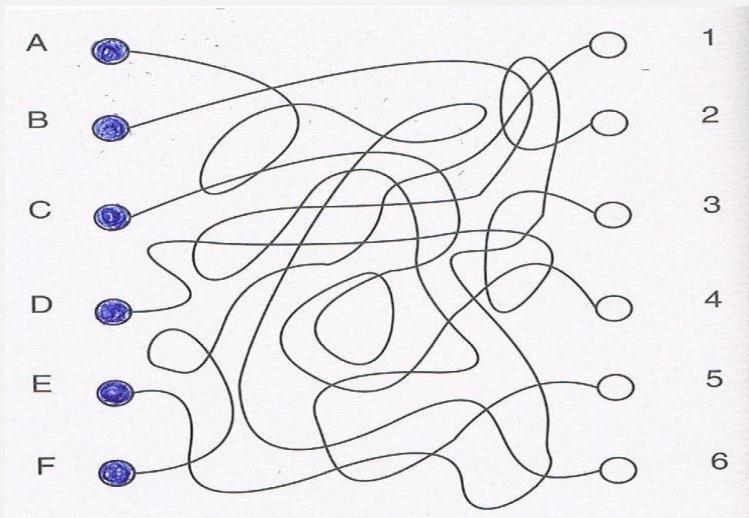
*****

پ 17 // به دانانی ژماره خوبه شه کان له ناو ئه بازنوکانهدا، چونچونی بتوانین که کوی خانه کانی سمر لakanی ئه شه شگونایه هرجاره و يه کسان بن به:-
(95 ، 131 ، 223) ?

*****

پ 18 // لەم کۆمەلە هىلە ئالۆسکاو و مارپىچانهدا ئاخۇ کامە سەرەھىلى لای چەپ دەتوانیت بگاتە کوتايىيەکەی خۇی لە شمارە کانى لای راستىيە وە؟

پ 19 // کاتژمیریکی ناساغلهم ههر له یه‌ک ده مکاتدا 10 خوله‌ک دواوه‌که‌ویت،
نه‌گهر به ته‌واوی خرابیته سهر 12:00/ی نیوهرق، ئه‌ی کاتیک 03:00/ی
ته‌واو بیت، ئاخو خویندن‌وه‌ی راستیی ئه‌و کاتژمیره چهند بیت؟

*****

پ 20/A/ شاوه‌یس به کاوه‌یس/ی ووت:- ئەم يەكسانییه ههر زور ھەزمۇوناوییه
لەلام، ئاخو تو هېچ دەزانى دەرباره‌ی؟

87654321 = 88

B / ھەروه‌ها گوتى :- لەم ژماره‌یه‌ی خواره‌وارا چوقن تەنبا پېنج شماره‌خانه
ھەلبىزىرین بەو مەرجه‌ی كۆي ھەر پېنج/يان بکاته 23؟

947251739244572561854

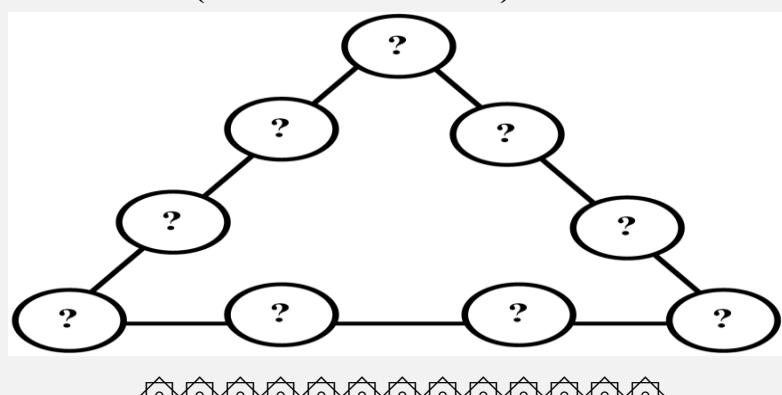
*****

پ 21 // لەم خشتمىيە خواره‌ودا، ئاخو چ نەتىنیيەك بەرجمىستە بکرىت؟
(ژماره‌كان ئاسايىن ياخود ھەنگەراون).

29	11	21	19	22
12	62	61	22	22
11	22	12	69	69
29	62	22	11	11

*****

پ 22 // چۈنچۈنى ھەر نو شماره‌کە (0 تاكو 9) دابەشى سەر لاكانى ئەم
سېڭۈشەيە بکرىن تا ھەر جارە و كۆي سەر ھەر لايەكى بکاتە :-
?(23 " 21 " 20 " 19)

بەندى

18

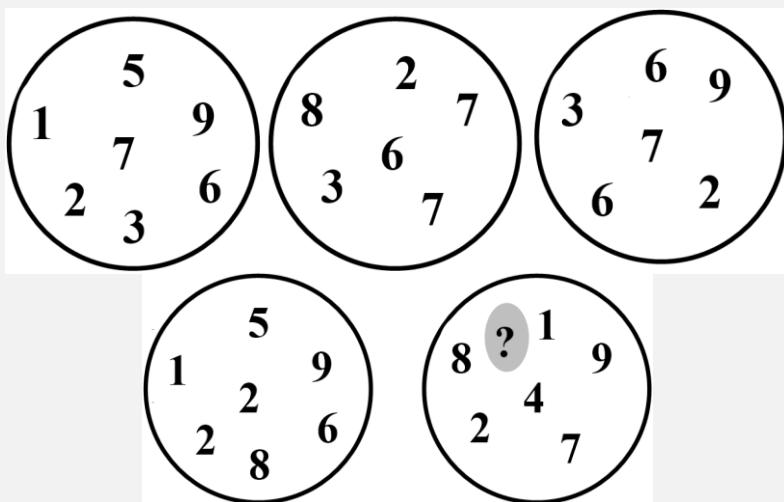
هېچ كاتىك بۇ خويىندنەوەي
بابەتىكى نوى درەنگ نىيە...

پ 1 // لەم خشته‌يەدا، 16 چوارگۆشە و 256 خانەی تىدایە. چۈن ئەو خانانە بە شمارەكاني **0** تا **9** و پىتەكانيش ھەر لە (**A** تا **F**) دابىن پىردىكىرىنەوە، ئەڭەر لە ھەر چوارگۆشەيەك و رېزىيکى ستۇونى و ئاسۇيىدا تەننیا جارىك ئەو شمارە و پىتانە بەكاربەھىزىرىن؟

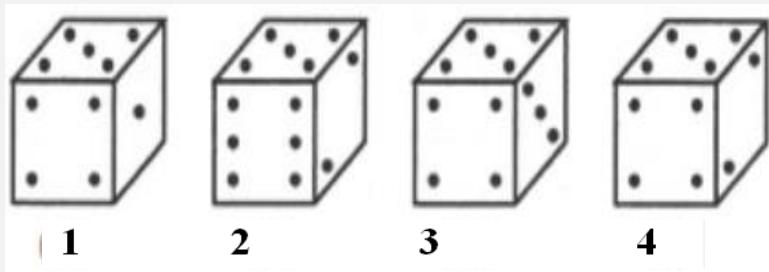
F	0	1	9			B	7			
	9		2	3		C	F	8		
	1								0	8
	D					9			B	
7			C	8				6		
				A		F			6	E
A		4					C			
3	1		B		9	8	0	A		
	3	A	7	0	8			4	9	
			B		F			E		2
B		1	D		E			7		C
	9		A	C				2	8	D
6	F	8	E						7	0
		7		4		D	B	A		9
	D		E		1					B
			5		F	3	1		9	A

*****

پ 2 // بىرى شمارەي نادىيارە چەند بىت تاكو ရاستى بىاتە گشت ئەوانىتىر؟

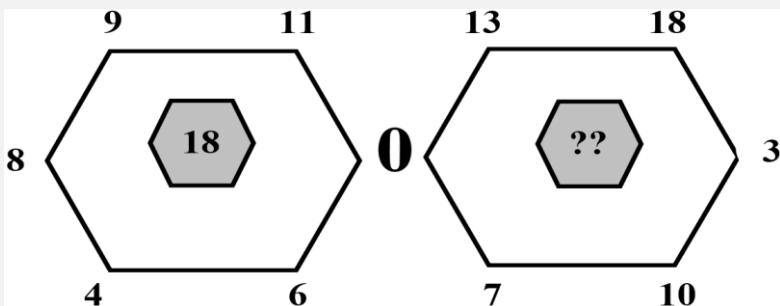

پ 3 // له ناو ئەم زارانەی خوارەوە دا... ئاخۇ كامەيان بىت كە كۆي ھەردوو سەرى بەرامبەر بەيەكتريان تەھۋاۋ بىكەتە ؟

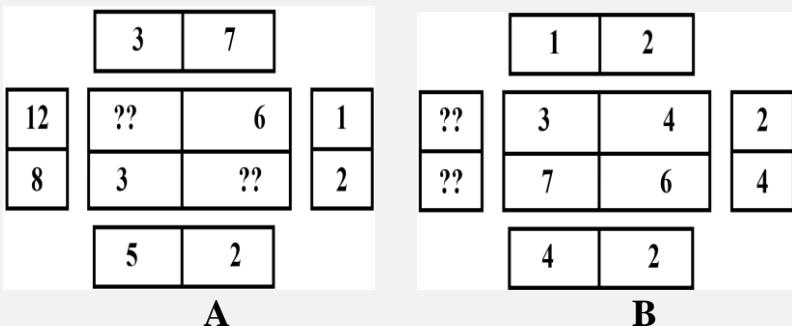
*****

پ 4 // ئاخۇ ئەو ژمارە نادىارە كە پىويىستە لەو شوينەدا دابىرىت چەندىت ؟

*****

پ 5 // ج ژمارە يەك بەگۈنچاۋ دەزانىت بۇ پېركىرنەوە شوينە نادىارەكان ؟

*****

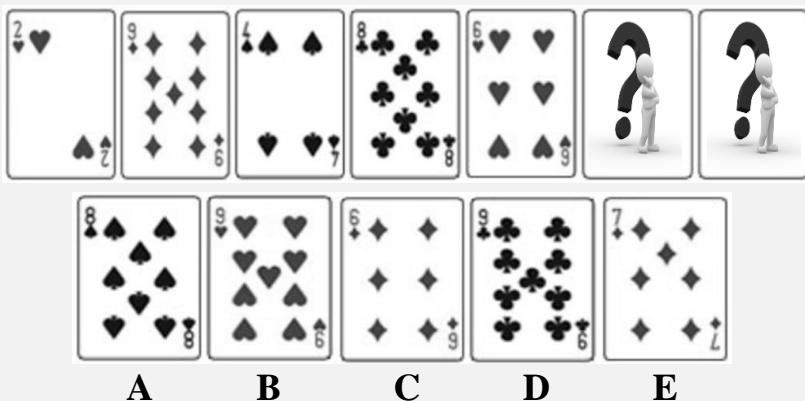
پ 6 // رۇزىك حەمكۇ بە ملکۇ دەگات و يەكسەر دەلىت:-
ئاخ خۆزگە 385 دىنارى ترم پىيۇوايە تاكو ئەو 1500 دىنارە قەرزەتم بۇ دەگىرایتەوە و 47 دىنارىشىم پىندەمايەوە.
ئاخۇ لە جىدانەكەي حەمكۇدا چەند دىنار ھەبوو بىت ؟

پ 7 // چون به همبلژاردنی شماره‌ی گونجاو نهم یه‌کسانیانه دهسه‌لمینیت؟

$$\begin{array}{ccccccccc}
 3 & 9 & ? & + & ? & 6 & 5 & = & 7 & ? & 0 \\
 - & & & & & - & & & - & & \\
 + & 1 & 4 & ? & + & 1 & 8 & ? & = & 3 & 2 & ? \\
 \hline
 ? & 5 & 3 & + & 1 & 7 & ? & = & 4 & 3 & ?
 \end{array}$$

*****

پ 8 // کام لهو پینچ کارتانه‌ی خوارده ده‌گونجیت بو نه و دوو شوینه نادیاره؟

پ 9 // کام کرداره ماتماتکیمه‌یه که ناگونجیت و هاوجووتینیه؟

دده‌سپیتیک	24 $\div 3$	22 $\div 11$	32 $\div 2$	15 $\times 2/3$	5 $\times 8$	1 $\times 18$
23 $- 11$	45 $\times 2/3$	40 $\times 3/8$	30 $\div 6$	27 $+ 18$	14 $\times 1/2$	
7 $+ 25$	51 $- 37$	16 $- 7$	2 $\times 1/2$	8 $\times 8$	4 $+ 19$	
12 $\times 1/2$	64 $\div 16$	18 $\div 6$	9 $\div 1/3$	6 $+ 16$	3 $\times 17$	

*****

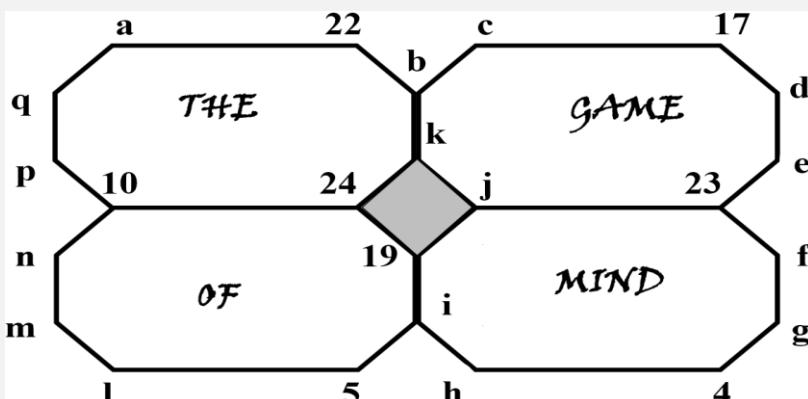
پ 10 // داستان به لیزان/ای ووت: ناخو دهتوانیت به هقی لیکدانی چهند رژماره‌یه که‌هوه بگهیته تهنيا رژماره‌یه که گشت شماره‌کان ههر له (1 تاکو 9)/ای له خو گرتیت؟

پ 11 // لەم چوار کۆمەلەزمار دىيەدا... چون ژمارە نادىارەكان دەسىنىشاندەكەيت؟

1	2	5		3	2	1	1	3
2	1	1		2	2	2	2	4
3	4	?		3	6	3	7	9
5	1	2		5	?	1	?	5
A			B					
1	4	4		48	6	13	21	
1	6	9		60	10	15	21	
1	9	?		33	11	16	19	
2	?	5		42	14	17	??	
C			D					

*****

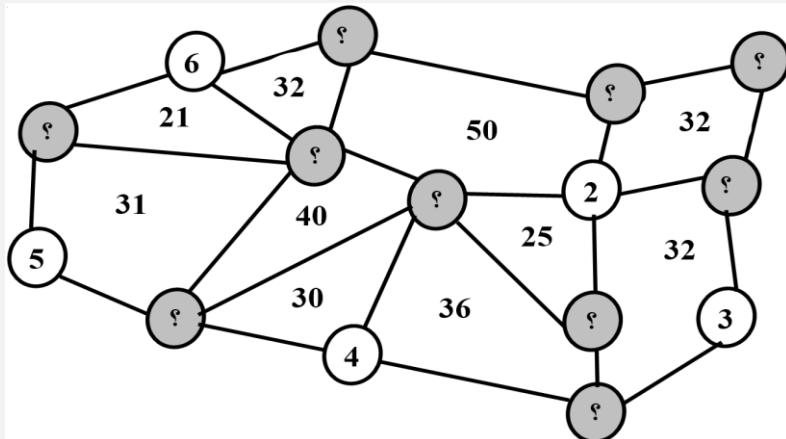
پ 12 // چون ژمارەكان هەر لە 1 تاکو 24 دابىنن لە جىگەي ئەو پېتانەدا بى دۇوبارەبۇونەوە و بەو مەرجەي كۆى سەرەتەنەتىنەك بىاتە 100 و چوار پېتى دەورى چوارلا رەنگتارەكەي نىۋائىشىان بىاتە ؟ 50

*****

پ 13 // باوكىك ويسىتى ليھاتووى هەر حەوت مندالەكەي لە رەرووى ماتماتىكىيەوە بىزانىتى و هات بىرىك پارەي خستە ناو كىسەيەكەوە و پاشان گوتى:- گەر من حەوتىيەكى ئەو پارەيەي ناو كىسەكە بىدەم بە يەكمەтан ، يەك دۆلار بە دەۋەمتان و پاشان حەوتىيەكى ئەوەي دەمىننەوە تىيدا پىيىددەم ، دەۋ دۆلار بە سىيەمەтан و پاشان حەوتىيەكى ئەوەي تىيدا ماۋەتەوە پىيىددەم ، سى دۆلار بە چوارەمتان و پاشان حەوتىيەكى ئەوەي تىيدا ماۋەتەوە پىيىددەم. بەم پىيە تا هەر حەوتان. ئايادەزانن پارەيەي ناو كىسەكە چەندە بۇوه و ئايادە ھەر يەكمەشىستان چەندى بەركەوتىتتى?

پ 14 // چونچوئی ژماره نادیاره کانی ناو همر بازنهیهک دیاریبکریت، بمهو
مهرجهی کۆیان لەھەر باریکدا بکاتە ژماره دیارهکەی نیوانیان؟

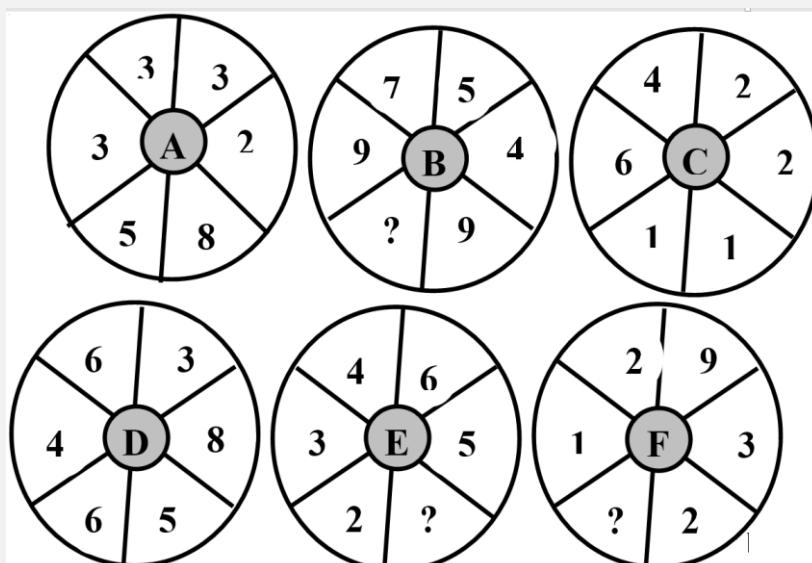

*****

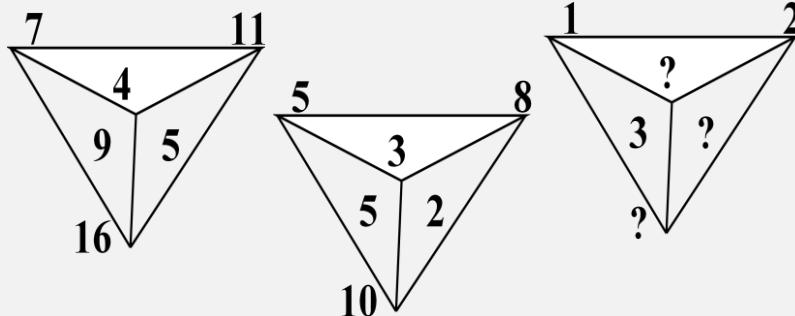
پ 15 // گیسوو له هیشوو/ای پرسى دەربارەی بىرى پارەی گیرفانى، ئەھویش
گوتى:- ئەگەر هەر بە منالەکانى دراوسىكىنامان 7 دىنارى بىدەتى، ئەوا 24
دىنارم پىدەمەننېت، بەلام گەر هەر يەكەيىان 9 دىنارى پىدەيت ئەوا 32 دىنارم
كەم دەھىننېت. بىزام دەزانىت چەندم پىئىه و چەند مەنلاش لە گەرەكدا ھەن؟

*****

پ 16 // لەم كۆمەلە بازنهیهدا...چ شمارەيەك بۇ كەرتەكە دەگۈنجىت؟

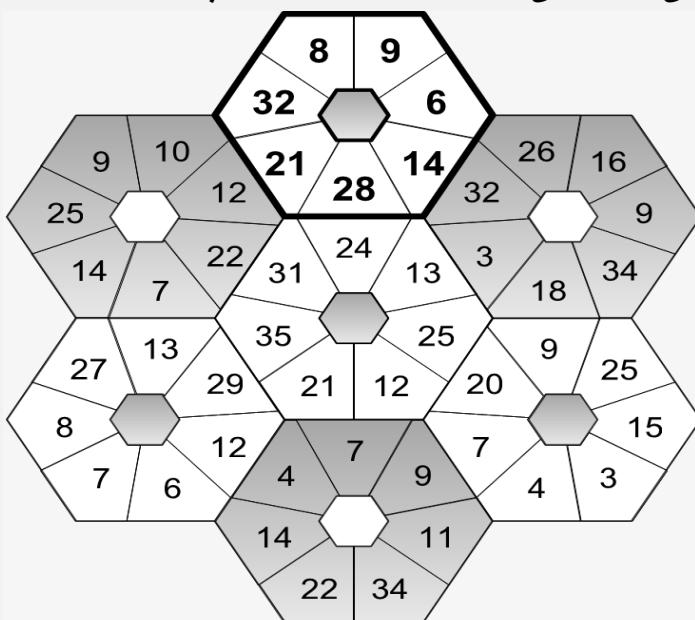

پ 17 // چونچۇنى نادىيارە ژمارەسى ناو ئەو سىگۇشەمىيە دىيارىدەكەيت؟

*****

پ 18 // نەتىنى ژمارەكانى ناو ئەو شەشگۇنایانە لە چىدا بىت؟

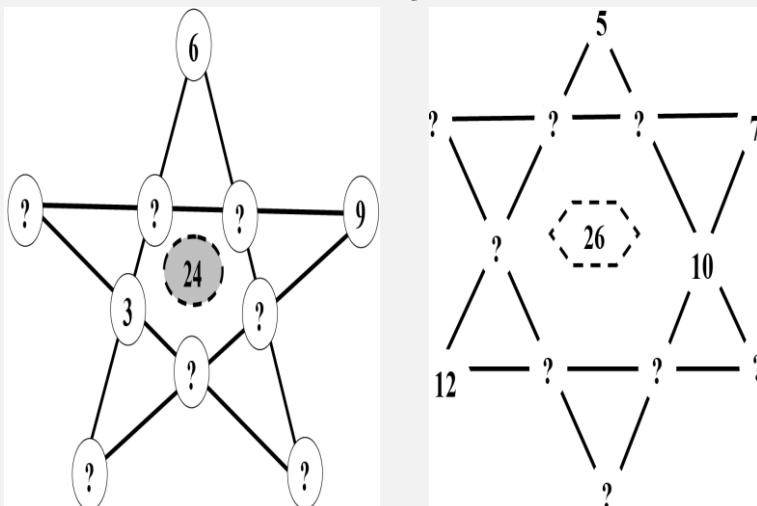

*****

پ 19 // شمارەسى ھەرىيەك لەو ھېمایانە بە چەند مەزىنەدە بىرىت تاكۇ كۆيان ئەو راستىيانە بىسەلمىنیت؟

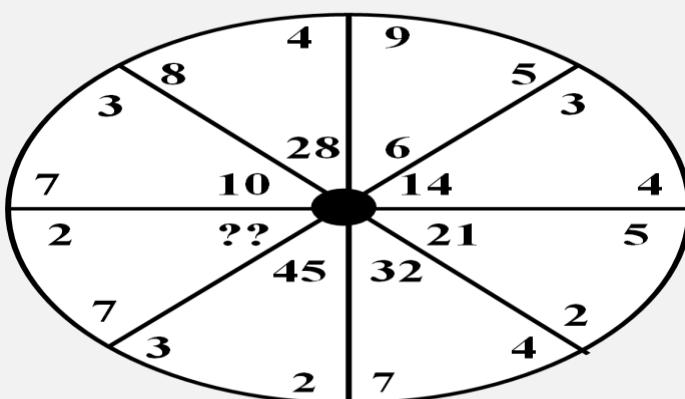
Σ	β	π	π	=	58
Ω	π	Ω	Σ	=	60
β	Ω	Σ	Σ	=	52
β	β	Σ	Ω	=	50
=	=	=	=	=	=
50	54	58	58	=	220

پ 20 // به کارهایی زماره کان له 1 تا 12، چون نهم دوو شیوه ندازه پرده کریمه و بهو مهرجهی کوی سهر هم راسته هیلیکی:-
 1 // بکاته 24 و به لام به بین به کارهایی هم دوو زماره 7 ، 11 ؟
 2 // بکاته 26 و به کارهایی گشت زماره کان؟

*****

پ 21 // چ زماره یه ک دابنریت له شوینی نه و پرسه هیماید؟.

*****

پ 22 // ماموستای فیزیا، سئ ناوینه هی دایه دهست که ویار ولیپرسی:-
 به سهیر گردنی وینه که هی سیمای خوت، چون جور و شیوه هم ناوینه یه ک دهستیشانده که بیت؟

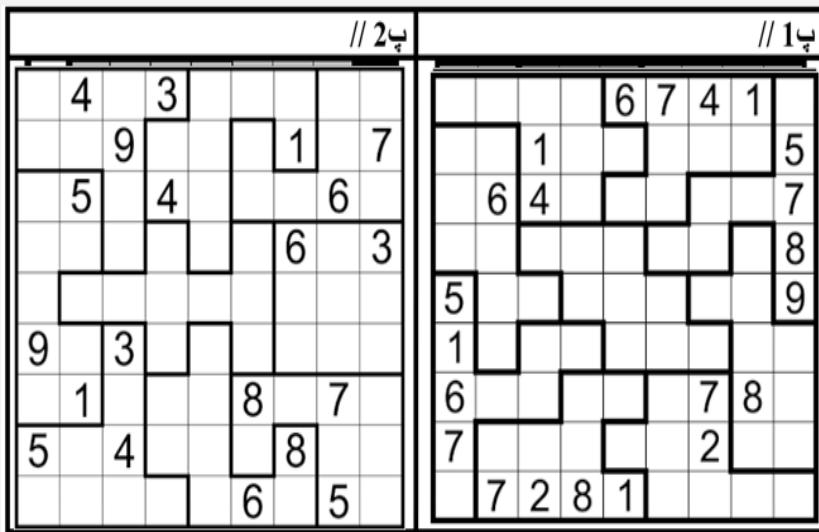

بهندي

19

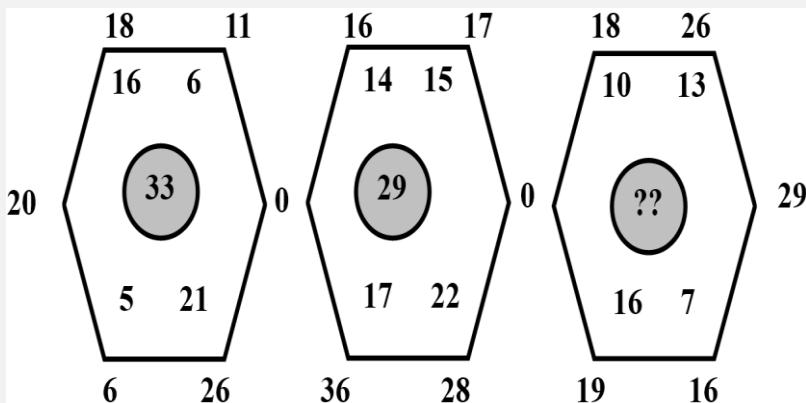
سهرسوار مان...
سهره تای زانست و زانینه.

چون خانه‌کانی ئەم دوو خشته نۆرسکىتىنانە كە 9 بەشه و 81 خانەى تىدایە بە شمارەكاني 1 تا 9 پىردهكىنەوه، ئەگەر لە هەر بەشه و ۋىزىتى ستوونى و ئاسۇيىدا بۇ تەننیا جارىيە ئەو شمارانە بەكاربەھىرىن؟

*****

پ 3 // ئاخۇ ئەو ژمارە نادىيارە كە پىويىستە لەو شوينەدا دابىرىت چەندىتىت؟

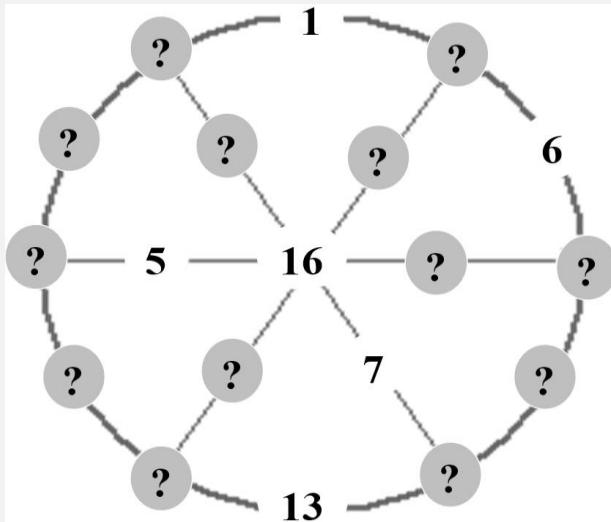

*****

پ 4 // ئاخۇ بىتوانرىت ژمارەيەكى 9 خانەيى پىكىتىنىن ھەر لە شمارەدى 1 تا 9 بى دووبار بىوونەوه بەو مەرجەى ھەر لە چەپەوه بۇ راست:-

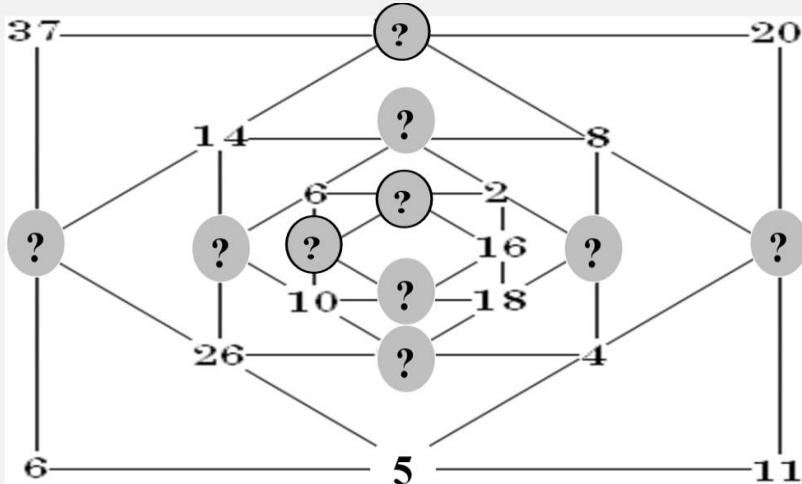
يەكەم خانە دابەشى 1 بىرىت و يەكەم و دووەم خانە دابەشى 2 بىرىن و يەكەم و دووەم و سىيەم خانە دابەشى 3 بىرىن و يەكەم و دووەم و سىيەم و چوارم خانە دابەشى 4 بىرىن.... و ھەروەھا تاڭوتايى؟

پ 5 // چون ئەم بازنۇكانە بە ژمارەكانى 1 تاکوو 19 پربكىرنىمەن بە مەرجەي كۆي سەر هەر نىوه تىرىدىەك يەكسان بىت بە كۆي سىن ژمارەكەي سەر چىۋەي ھەر بەشە كەرتىك كە ئەويش ژمارە 38 بىت؟

*****

پ 6 // لەم شىۋەندازەدا ئاخۇ چون ژمارە نادىيارەكان دەسىنىشان بىرىت ؟

*****

پ 7 // وەك دەزانىن كە پۈولەكانى دۆمىنە 28 دانەن، چون رېكىخىرىن لە حەوت رېزى ستۇونى چوارى ئاسۇيىدا تاكو كۆيان لە بارى ئاسۇيىدا ھەر باتە 24 و لە ستۇونىشدا باتە 21 خال؟

پ 8 // لەم شىئوھ چوار لایانەدا... چۈن ژمارە نادىارەكە دىيارىدەكەيت؟

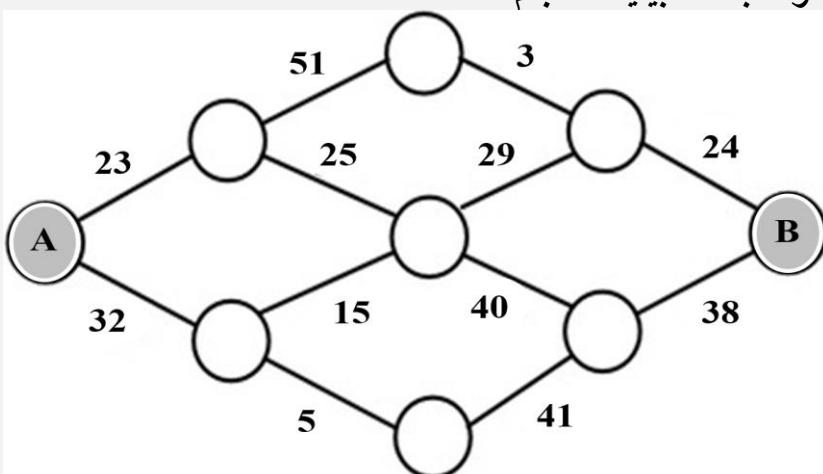
4	3	25	9	3	4	5	4
10	3	5	11	6	1	7	2
15	??	7	16	1	??	4	2
2	7	4	5	2	3	5	??

B

A

*****

پ 9 // داوا لە راسان كرا كە ئاخۇدەتوانىت بە پىرىنى كەمترىن كىلۆمەترە رىيگا
لە شارى (A) وە بىگاتە شارى (B) ؟ ئاخۇ كامە رىيگايىھى هەلىزاردېبىت تا
ئەم مەبەستە بىنۇتە ئەنjam ؟

*****

پ 10 // چ شمارەيەك خانە نادىارەكان بەشىئوھىيەكى راست پىردىكەنەوه؟

	2		4		4	
3	2	4	3	4	8	
	5			7		
	1		9		9	
6	?	2	6	6	4	
	9			?		

پ 11 // چون به ژماره کانی (1 تاکو 16) خانه کانی نه و خشتمیهی پیپر بکریت موه
تا کوی ژماره خانه کان له باره کانی ستونی و ئاسوئی و تیره بی / دا هم
بکاتمهوه 34 ؟

?	?	?	?
?	?	?	?
?	?	?	?
?	?	?	?

*****

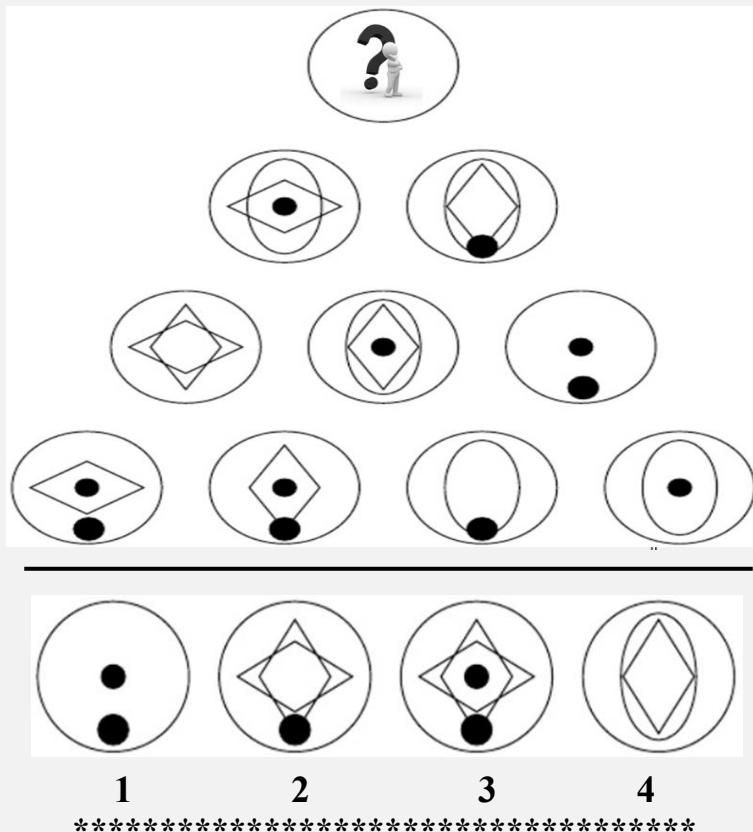
پ 12 // دیاکو ویستی له خالی ده سپیکهوه 1 ده سبه کار بیت و به شیوه یه کی
یه کله دوايیه کی له ژماره دا بگاته خالی کوتا 100. چون بهم کاره هه لسا بیت ؟

			57			49	48
							47
75							
	82		64	87		90	
77	78						44
				7			
			9				42
18					4	99	(100)
		32				(1)	40
	23		34				39

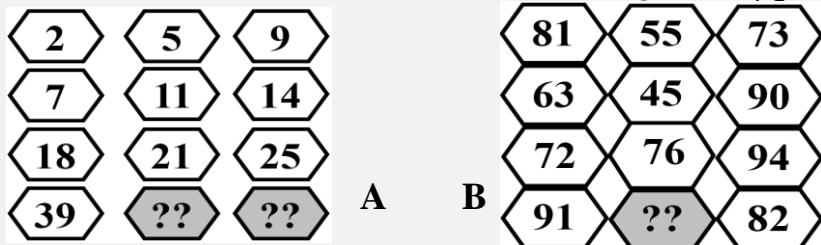
*****

پ 13 // هەلۆ روویکرده هاویریکەی و گوتى:- بزامن تا چەند زارستانه لەم پرسە
ده کۆلیتەوە .... خانووه کەمان و پىنج خانووه يىتر كە توونەتە سەر يەك راستە
شەقام و لە زنجىرە شمارە جوو تە کانىشە كە كۆيان دەكاتە 870 .
بەلام خانووه کانى بەرامبەر مان (ئەوبەر) لە سەر ھەمان راستە شەقام لە
شمارە تاكەكانى. ئەمجا گەر شمارە كەمان لە كەمترىنىيان بىت .
ئاخۇ چون دەسىنىشانى شمارەدى (رەقەمى) (خانووه کەمان دەكەيت ؟

پ 14 // کام لەو چوار بازنه شماریئراوانه‌ی خواره‌وه دەگونجىت بۇ پىركىردنەوه ئەو شويىنە نادىاره‌ى سەرەوه؟

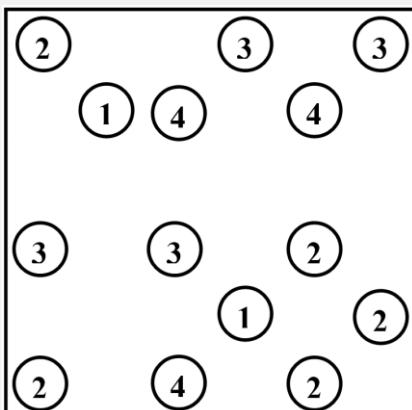

پ 15 // بە چىرىگەيەكى ماتماتىكانه ژماره‌ى ناو خانه نادىاره‌كان دىيارىدەكەيت؟

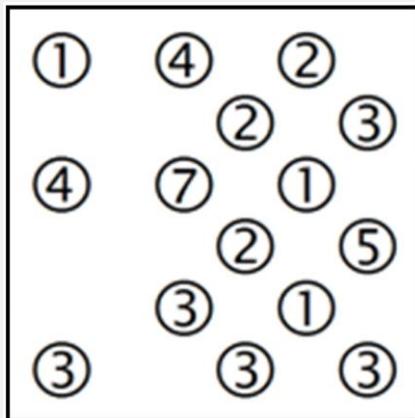

پ 16 // سروشت بە دروست/ى ووت:- ئاخۇ دەتوانىت ژماره‌ى 75 بىكەيتە چوار بەشەوه بەھو مەرجەي ئەڭەر 4 بىخەيتە سەر يەكەم بەشيان و 4 دەركەيت لە دووھم بەشيان و 4 بىدەيت لە سىئىم و بەشى چوارھميشيان دابەشى 4 ئى بىكەيت، ئەوا لە ھەموو بارەكاند، ئەنجام ھەر بە يەكسانى بىمېنىتەوه؟

پ 17 // چونچوئى ئەم شمارانەي ناو بازنوکەكان لە هەر يەكە لە نىگارەكاندا وەك پىويىست بەيەكتىر بگەيەنرىن بەو مەرجهى ھىلى پىكېمىست ھىندەي ئەم شمارانە بىت كە تىدا نۇوسراوه؟

B

A

D

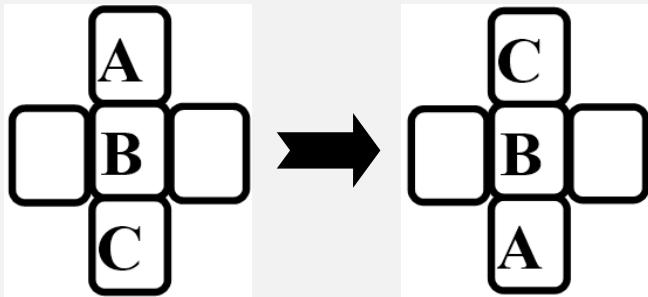

C

*****

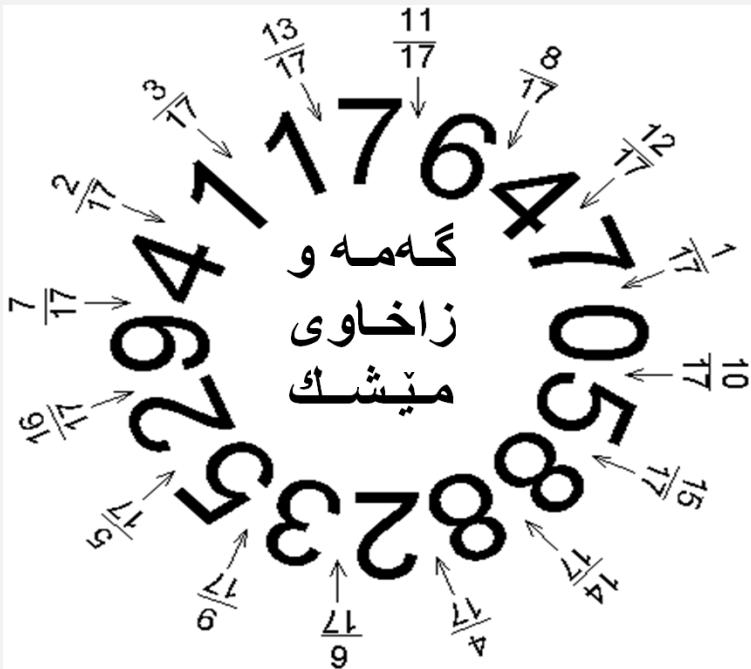
پ 18 // سى زانكارى بەشى ماتماتىك بەرەو زانقۇ دەچوون، لە رىيگا ترۇمۇيىلىكى ناياسايى بە لاياندا تىپەرى. لەنىو خۇياندا كەوتىنە مشتومىر لەسەر شمارەدى ترۇمبىتەكە تاكو بىدەن بە پۆلىسى رىيوان (هاتوچۇ). يەكمىان گوتى من دلىيام كە لە چوار شمارە پىكەتباوو، دوو شمارەدى لاي راستىشى وەك يەكباوون. دووەمەيان گوتى من بىزانم دوو شمارەدى دوايشى هەر وەك يەك بۇون، سىيەم گوتى دەزانم كە شمارەكەى دووجاچەكى تەواوبۇو. لەم مشتومىرەندىا بەرددەوابۇون تاكو گەيشتنە دەرىنيانى شمارەكەى و دايانە پۆلىس. ئاخۇ چونچوئى توانبىتىان ئەم شمارە يەكلابكەنەوە؟

پ 19 // نامو ویستى كه ئەم سى پىته سەرەوگىر كاتەوه (C,A,B) بىكالىتە داخۇز بە چەند جار ھەولۇان توانىيىتى بەم كارە ھەلسىت؟ (A,B,C)

*****

پ 20 // دلخواز ھەرچەندىكى دەكىد سەرى دەرنەدەچوو لەم كىدارە ماتماتىكى و كۆمەلە ژمارانە....ناخۇز پەرواز/ى دەستەخوشكى چۈنچۈنى ئەم گىرفتەمى بۇ لېكدا بىتەوه و لاي ئاسان كىرىدىت؟

*****

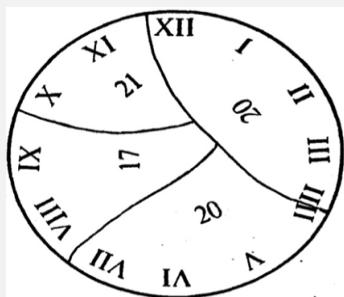
پ 21 // لە نىوان سالى 1800 و 1899 دا، سالىك ھەيمە كە تاييەتمەندىيەكى خۇى ھەيمە، كاتىك لە ئاوينىيەكى ئاسايىيەوه سەيرى بىرىت، ئەمە وينەكەي بە بىرى چوارھىنده و نىبىرى ژمارە سەركىيەكەيمە. داخۇز ئەم سالە كامە بىت؟

پ 22/A/ نامو سهیری کاتژمیره همه‌لو اسراوه‌که‌ی به‌رده‌رکی سه‌رای کرد و

روانی که‌خوله‌کنما و ده‌مکاتنما،
هه‌دووکیان له یه‌ک دوریی دان
به‌رامبهر به ژماره (6) ی ناو نه‌و
کاتژمیره. نایا لهم سات‌دا نامق
چونچونی توانیبیتی به ته‌واوه‌تی
ده‌سنیشانی کاته‌که بکات؟

پ 22/B/ ژماره‌کانی سه‌ر نهم کاتژمیره‌ی خواره‌وه به شیوه‌ی رومانی کون هه‌ر له 1 تاکو 12 له‌سهر نووسراوه و

کوی نه‌و چوار به‌شه سنورداره‌ی تیدا
به (17 ، 20 ، 20 ، 21) دیاریکراوه.
نه‌گهر بکه‌وتیه خواری و ببیته چوار
پارچه‌وه و کوی ژماره‌کانی ناو هه‌ر
پارچه‌کیان بکاته 20. ناخو چون
نه‌و پارچانه‌ت بو ده‌سنیشان بکریت
تا راستی بدیته پرسه‌که؟

*****

پ 23 // به به‌کاره‌تیانی شماره‌کان له 1 تاکو 9 ، ناخو بو چهند جار ده‌توانین به‌کاریان بینین
تا نه‌و یه‌کسانیبیه بیته ناراوه و له هه‌ر جاریکیشداد گشت شماره‌کان له‌خو بگرتیت?
بو نموونه // $927 = 541 + 386$ ، $927 = 541 + 386$ ..... 927 = 546 + 381 ..... هت.

$$\begin{array}{r}
 \begin{array}{c}
 \boxed{?} \quad \boxed{?} \quad \boxed{?} \\
 \boxed{?} \quad \boxed{?} \quad \boxed{?} \\
 \hline
 \boxed{?} \quad \boxed{?} \quad \boxed{?}
 \end{array}
 \\[10pt]
 \begin{array}{c}
 \square \quad \square
 \end{array}
 \end{array}$$

سه‌یروسه‌مه‌رده‌ی (1 تاکو 10) بو

پیکه‌تیانی ژماره‌ی 2012

$$.2012 = 10 \times 9 \times 8 + 7 + 6 - 5 + 4 \times 321$$

$$.2012 = 10 + 9 \times 87 - 65 + 4 \times 321$$

$$.2012 = 109 - 8 \times 7 + 654 \times 3 - 2 - 1$$

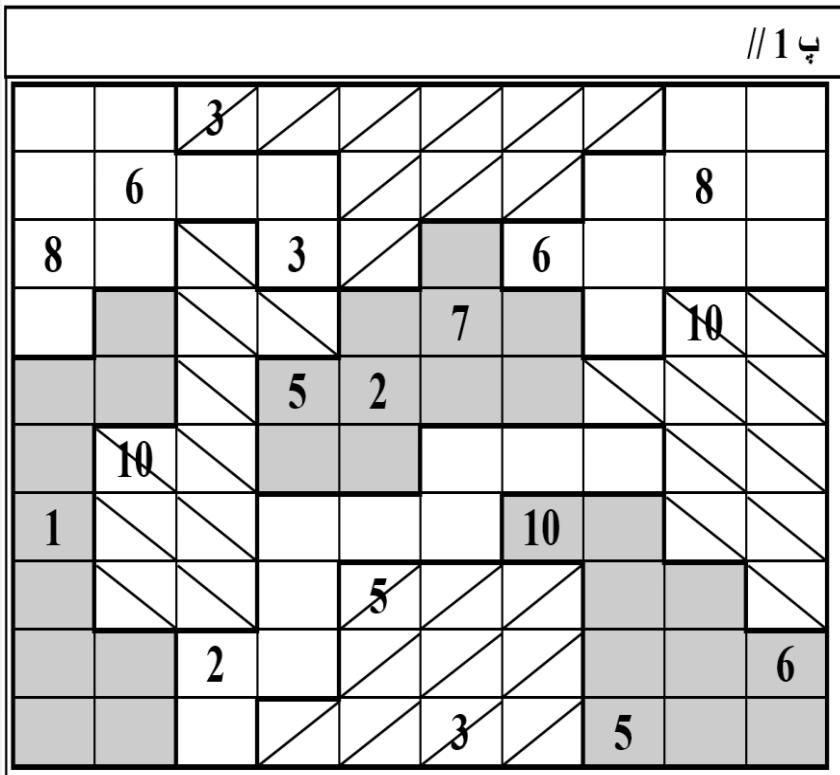

بهندي

20

نيازمه ژير بم...
چونكه خوم نهودم دهويت
نهودك كهسيك داوم ليپكات....

لهم خشته‌یدا، 10 بهشه و 100 خانه‌ی تیدایه. چون ئهو خانانه به ژماره‌کانی 1 تا 10 پرده‌گرینه‌وه، ئهگەر له هەر بهشه و پیزیکی ستۇونى و ئاسوئیدا تەنیا جاریک ئهو ژمارانه بەكاربەھىنرىن؟

// 1 پ

*****

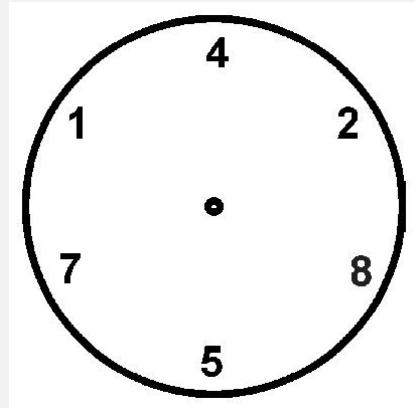
پ 2 // سەپان بە دابان/ى وەت بەھەدى كۆمەلە كەلايەك ژمارەيان 48 دانەيە و كراونەتە سى كۆمەلە يېتى نايەكسان و جىالا يەكتىر.

ئەگەر له كۆمەلە يەكەم ئەۋەندەي دووھەم ھەلبىگىن و بىخەينە سەر دووھەم كۆمەلە. له كۆمەلەي دووھەم ئەۋەندەي كۆمەلەي سىيەم ھەلبىگىن و بىخەينە سەر كۆمەلەي سىيەم، له كۆمەلەي سىيەم ئەۋەندەي له كۆمەلەي يەكەمدا ھەمە بىخەينە سەر يەكەم. بەمە ھەرسى كۆمەلەكە وەك يەكىان لىدت و دەبنە 16 كەلا. ئاخۇ لەپىش ئەم كەينوبەينەدا، ژمارەكە لاي ھەر كۆمەلەيەكىان چەند بۇو بىت؟

*****

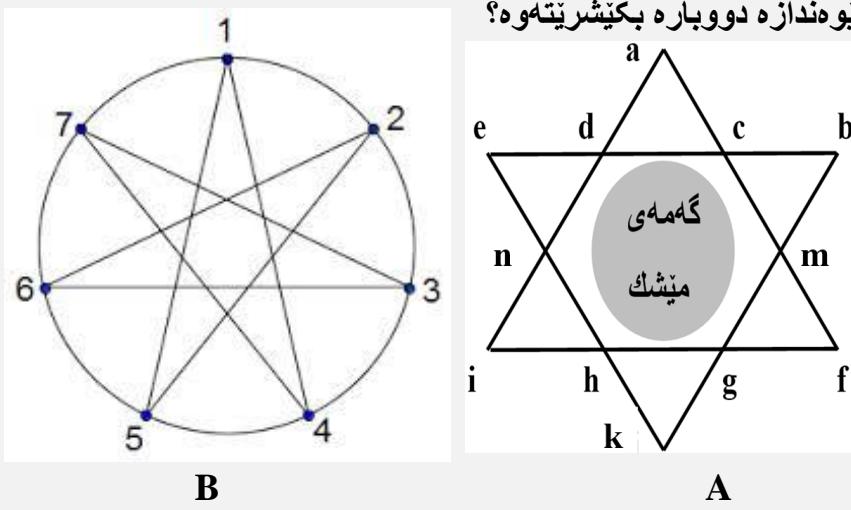
پ 3 // ئاخۇ دوا ژمارە لەم زنجىرەيدا بە چ ژمارەيەك مەزەندە بىكىيت؟
؟؟؟؟؟؟؟، 50901، 276، 60، 24، 21

پ 4 // شابآل به پیربال/ی ووت: - ده زانیت که له نیوان ئهو شمارانهی وینه کەدا پەيوەندىيەکى ماتماتىكىيانه ھەمە، دەتوانیت ئهو نەتىنېيەم بۇ يەكلابكەيتەوە؟

*****

پ 5 // بى ئەوهى دەست لە پىنۇو سەھەت ھەلبگرىت، چۈن دەكىرىت ئەم دوو شىۋەندازە دووبارە بىكىشىرىتەوە؟

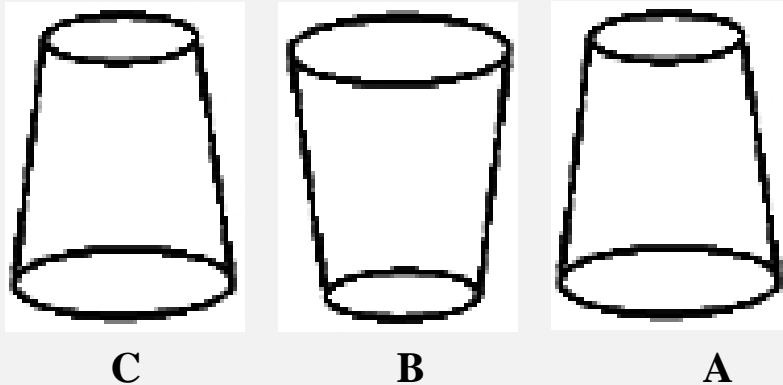
B

A

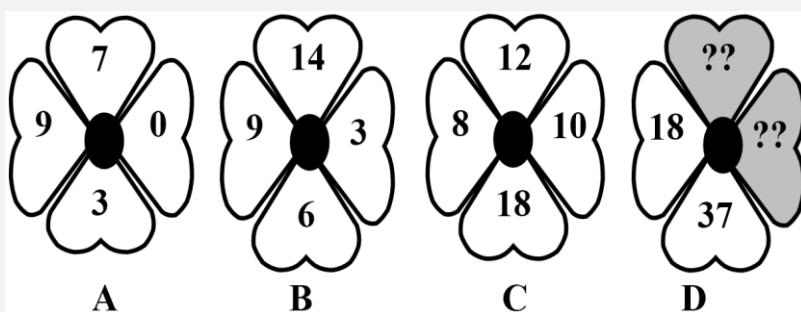
*****

پ 6 // مامۇستا سالىح/ى ماتماتىكەوان، پرسىكىدا بە خويىندكارەكانى بەوهى كە ئەگەر شامىر ژمارەكى تەواوى ئەرىنى +ve +ھەلبزىرىت، ئەمجا كوردى ئەو ژمارەيە بىا لە 7 ياخود 8، بەلام شىرقۇ 7 يا 8 /ى بخاتە سەر ئەو ئەنجامى لىكىدانە، لەولايىشەوە ساسان 7 يا 8 / دەربات لە ئەنجامەكەي شىرقۇ، بەمە دوا ئەنجام بىاتە .97 ئاخۇ ئەو ژمارەيە شامىر ھەلىبىز اردوھ چەند بۇوبىت؟

پ 7 // به جووله‌ی تهنيا دووانيان پيکوه (له يهك كاتدا)، ئاخو بە چەند ھنگاو بتوانريت وا لم سى پەرداخه بكرىت كە دەمەوانەكانبيان رۇو لە ژورر بىت (واتە بۆ سەرەوە بىت)؟

پ 8 // لم کۆمەلە نىگارەدا... دەبىت چ ژمارەيەك لمو شويىنەدا دابىرىت؟

پ 9 // لە نىوان ئارىن و لاوين/دا ئەم ئاخاوتىنە هاتە ئاراوه، ئەويش مەتمەل داھىنانى سەر تەمن بۇو:-

ئارىن:- ئەگەر ئەنجامى لېكىانى تەمەنى سى كەمس 2450 بىت.

ئاخو دەتوانىت تەمەنى ھەر يەكەيان دىارييپەيت؟

لاوين:- بېگۈمان نەخىر.

ئارىن:- باشە ئەگەر بلىم كۆى تەمەنيان دوو ھىندهى تەمەنى تويء.

لاوين:- بەخوا جارىكاسەرم لىيى دەرناچىت!!!

ئارىن:- ئەى ئەگەر بلىم تەمەنى گەورەكەيان لە تەمەنى منىش گەورەترە!
لاوين:- ئااااا..ئەمجا تىگەيىشتىم.

ئاخو لاوين چۈن تەمەنى ھەر يەكەيانى دەرھىنابىت؟

چۈن لە رۇشنىلى ئەو سىيابىنە وەرا تەمەنى ئارىن و لاوين دىارييدەكرىت؟

پ 10 // کام ژمارانه بو پرکردنهوهی خانه نادیارهکان شیاون؟

7	13	19	8	12	16	15	15	15
8	10	12	7	6	??	7	??	9

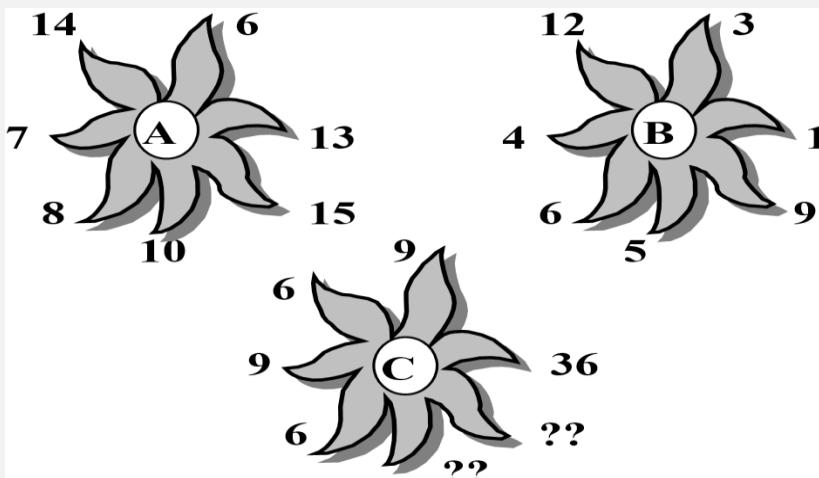
A

3	6	5	10	9	18	7	14
6	12	14	20	30	36	??	??

B

*****

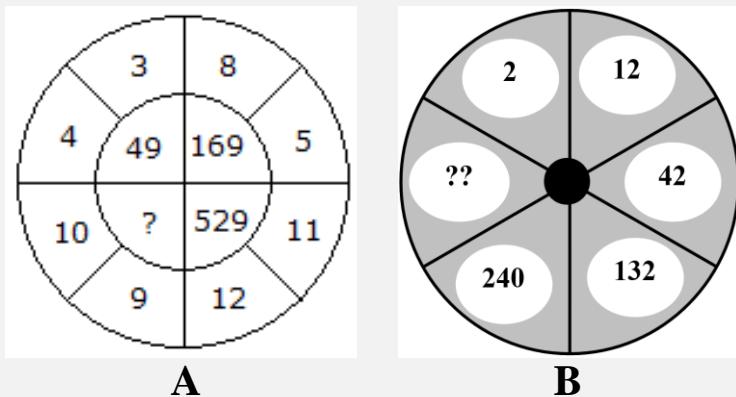
پ 11 // ئاخۇ ئهو ژمارە نادىارە كە پىويىستە لە شوينەدا دابىرىت چەندىت؟

*****

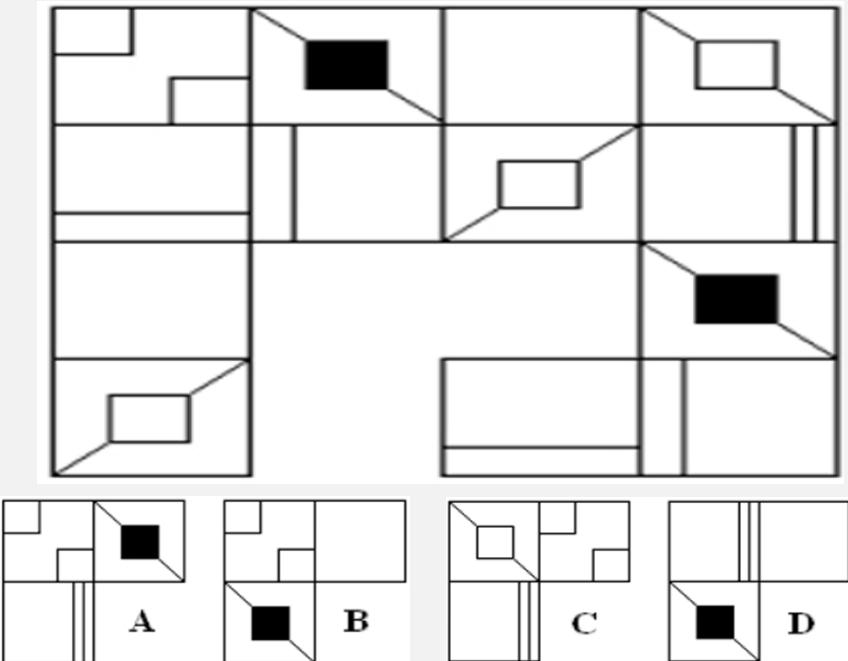
پ 12 // باوكىك ويسىتى رادەي لىها تووپى و كارامەبىي هەر يەڭ لە دوو مندالەكەي بزانىت لە ماتماتىكىدا، بۆيە بانگى كردن و گوتى:- دەبىن لە سەھر مىزى خوانەكە سى جۆر مىوه دانراوە، گەر سەنگى يەڭ قۆخ و سەنگى شەش ھەلۈۋەز بىاتە سەنگى تەننیا يەڭ ھەرمىن، بەلام سەنگى يەڭ ھەرمىن و سەنگى سى قۆخ بىاتە سەنگى تەننیا دە ھەلۈۋەز. ئاخۇ سەنگى چەند ھەلۈۋەز دەكاتە سەنگى تەننیا يەڭ ھەرمى؟ ھەرچەندە لام ىروونە كە ھەر دوو كىتان پەي پىدەبەن و بۆمى دەدۇزىنەوە. بەلام دەمەۋىت بىزانم كامتان وريا و زىرەكىن و دەزانن تاكو خەلاتىكى چاڭى بىڭەم.

پ 13 // ئاخۇ ئەو ژمارە نادىارەئى كە پىيويسىتە لەو شوينەدا دابىرىت چەندىبىت؟

*****

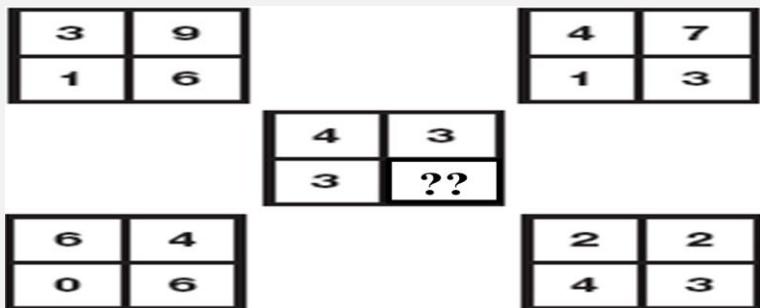
پ 14 // كام لەو چوار بلوکەي خوارەوە دەگونجىت بۆ شوينە نادىارەكە؟

*****

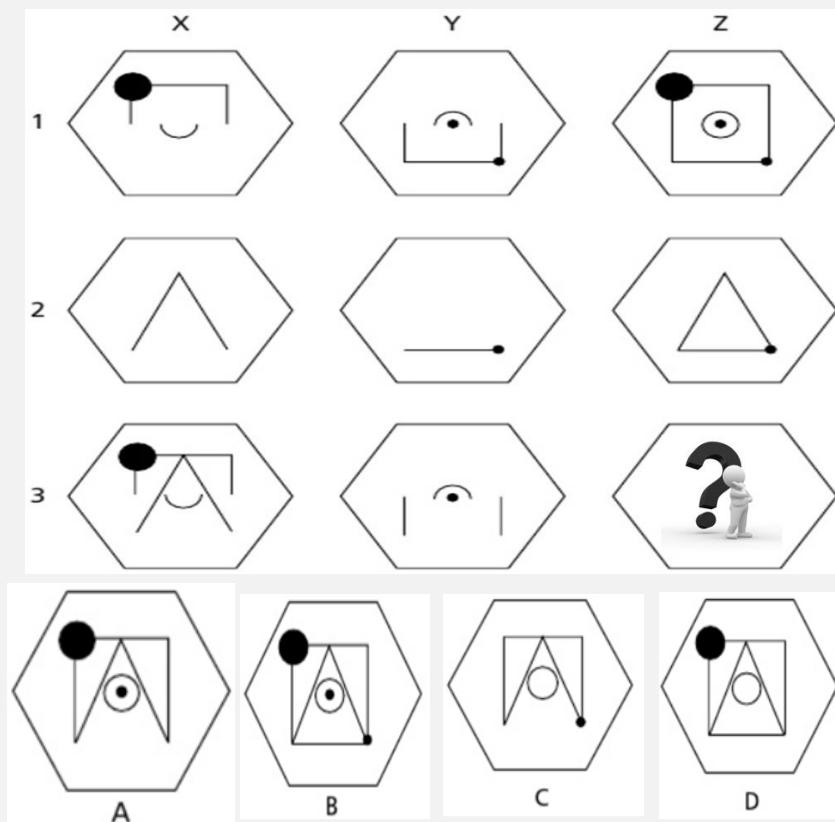
پ 15 // ئەگەر ساسان لە ناوه راستى پەيزەيدەكدا وەستاپىت و ئەوجا پىنج پلە سەركەھىت و چوار پلە بىتە خوار، ئەمجا نۇ پلەيتىر سەركەھىت. سەيربكتا
ھېشىتا سىن پلەي ترى ماوه تا بەتەواوى سەركەھىتە سەربان و پاشان
ئەويش بېرىت. ئاخۇ ئەو پەيزەيدە چەند پلە بۇوبىت؟

پ 16 // داخو شماره‌ی ناو نه و خانه نادیاره به چهند مهزوند بکریت؟

*****

پ 17 // کام له و چوار نیگاره خواره‌وه شیاوه تا نه و شوینه نادیاره پرکاته‌وه؟

*****

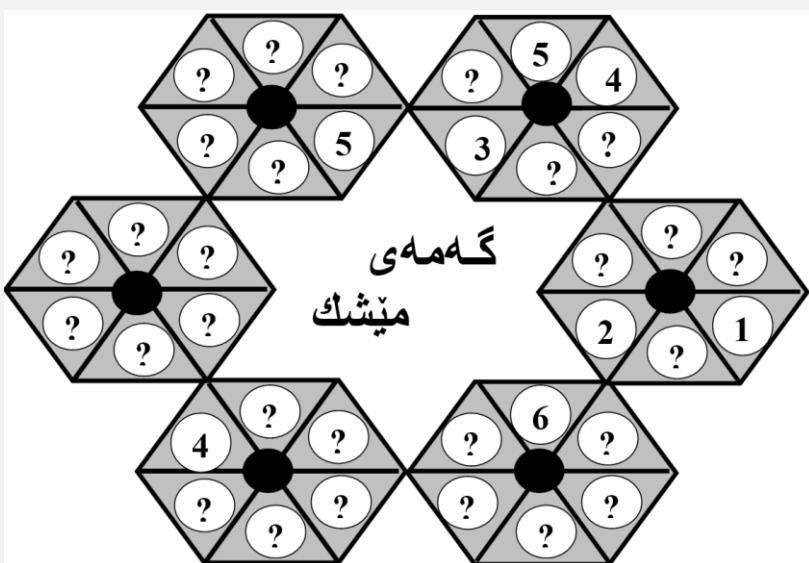
پ 18 // ناخو نه و ژماره‌یه پهی پیده‌بهیت کاتیک بدریت له ژماره‌کهی دوای خوی، نهنجامه‌کهیان به بری ههشت کم کات له ههشت نه وندی کویان؟

پ 19 // چون به همه لبزاردنی شماره‌ی گونجاو نهم یه کسانیانه ده سمه لمینیت؟

$$\begin{array}{r}
 \begin{array}{ccccccccc}
 ? & 6 & 4 & + & ? & 0 & 8 & = & ? & 7 & 2 \\
 + & & & & & + & & & + & & \\
 \hline
 2 & ? & 4 & + & 0 & ? & 3 & = & 2 & 5 & ? \\
 + & & & & & & & & & & \\
 \hline
 5 & ? & 8 & + & 1 & ? & 1 & = & ? & 2 & 9
 \end{array}
 \end{array}$$

*****

پ 20 // شماره‌کانی 1 بـ 6 لهم شهشگونایانه وا دابنی که له همراه شهشگوناکان و له یه‌ک ناستی ناسویی و دوو ئاپاسته تیره‌بیدا یه کجارت دهربکهون؟

*****

پ 21 // له هه‌ریه‌که لهم دوو کۆمه‌لە ژماره‌یهدا ئاخۇ نەو ژماره نەزانراوه به چەند مەزدە بکریت؟

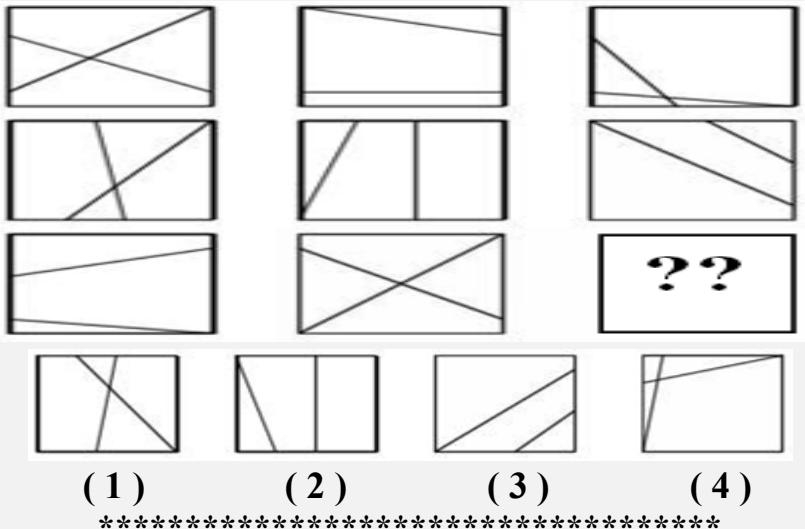
8	10	5	9
28	19	20	13
25	34	29	40
35	43	44	??

B

2	3	4	16	12
3	4	5	29	20
4	5	6	??	30
5	6	7	67	42

A

پ 22 // کام له و چوار شیوه‌ندازانه‌ی خواره‌وه دهگونجیت تاکوو بگونجیت بو پیرکردنوه‌ی ئه و شوینه نادیاره؟

پ 23 // کینکین [گەمەيەكى ماتماتىكىيە بەم شىيوه پرسە خۇى هىنباوهتە پىشىوه: چۈن ئەو خانانە بە شمارەكانى 1 بۇ 6 چ بە ئاسۇبى و چ بە ستۇونى بىن دووبارەبۈونەوه پىردهكىرىنەوه، بە مەرجىيەك لە ئەنجامى ئەو ژمارانەوه هاتىن كە لە سووچى خانەكاندا ھاتۇون؟

6 ×	1 -	
	7 +	
1 -		

A

6 ×	9 ×	
		5 +

B

3	1	2
2	3	1
1	2	3

2	1	3
1	3	2
3	2	1

بۇ پیرکردنوه‌ى خانەكان وەك پېۋىست ھەر چوار كىدارەكەي ماتماتىك بەكاردەھىنرىت: ئەو ژمارەيەي كە لە سووچەكاندایە، بەم مانايە دىيت كە ئەنجامى ماتماتىكى (+ ، - ، × ، ÷) ئەو خانە چۆلانەي پەيوهستە پېۋەي، دەبىت بىاتە ئەو ژمارەيە وەك لە شىكارى دوو نموونەكەدایا:-

$$.1=2-1 \quad , \quad 7=3+3+1 \quad , \quad 1=2-1 \quad , \quad 6=3 \times 2 \quad / \text{A}$$

$$.5=2+2+1 \quad , \quad 9=3 \times 3 \times 1 \quad , \quad 6=3 \times 2 \times 1 \quad / \text{B}$$

ئىتر گشت پرسەكانى ترىيش ھەر بەم شىيوه يە دەبىت.

// A

5 +	3 -	2 /		2 /	
		7 +		2 -	
30 ×		5 +		90 ×	2 /
5 +	3 /	1 -			
			1 -	2 -	
48 ×				5 ×	

// B

2 -	3 /		4 -		2 -
	48 ×	6 ×		3 /	
		5 +	3 -		3 /
9 +				3 /	
7 +	3 /	12 ×			11 +
		30 ×			

// C

36 ×	3 -	3 -		2 /	20 ×
		3 /			
	30 ×		6 +	1 -	7 +
8 +		2 -			
4 ×	10 ×		10 +	2 -	
				2 /	

// D

2 /	19 +		18 ×		2 -	2 -
				5 -		
3 -		5 +	24 ×		4 -	
8 +	2 /			10 ×		4 ×
		6 ×	2 -	9 +	2 /	
2 /	3 -					3 /
		6 +		21 ×		

// E

2 /		11 +		21 ×		
19 +	5 -		1 -	11 +		3 /
	144 ×			14 ×	4 ×	
			3 -			7 +
42 ×	2 -	2 /		2 /	2 -	
			2 -			24 ×
	3 /			6 +		

// F

14 +		168 ×			3 /	
	1 -	36 ×		4 -		3 /
2 /		2 -		6 +		
	1 -		7 ×	18 ×	1 -	
17 +		5 +			5 +	15 ×
				7 +		
3 /		30 ×			3 -	

// G

3 /		3 /	6 +	2 -	24 ×	
10 +	3 -				35 ×	
		504 ×		2 /		10 +
2 -	14 ×					
		13 +		3 -		
5 -	30 ×		10 +		24 ×	3 -

// H

3 /	24 +	2 -	2 /	1 -		3 ×
				9 +		
		2 /		8 ×	14 ×	
	13 +	3 /				24 ×
12 ×		3 -	2 -	1 -	4 -	
						7 +
	5 +		42 ×			

$$\boxed{4510 = 4444 + 55 + 11 + 0.}$$

$$\boxed{4511 = 4444 + 55 + 11 + 1.}$$

$$\boxed{4512 = 4444 + 55 + 11 + 2.}$$

$$\boxed{4513 = 4444 + 55 + 11 + 3.}$$

$$\boxed{4514 = 4444 + 55 + 11 + 4.}$$

$$\boxed{4515 = 4444 + 55 + 11 + 5.}$$

$$\boxed{4516 = 4444 + 55 + 11 + 6.}$$

بەندى

21

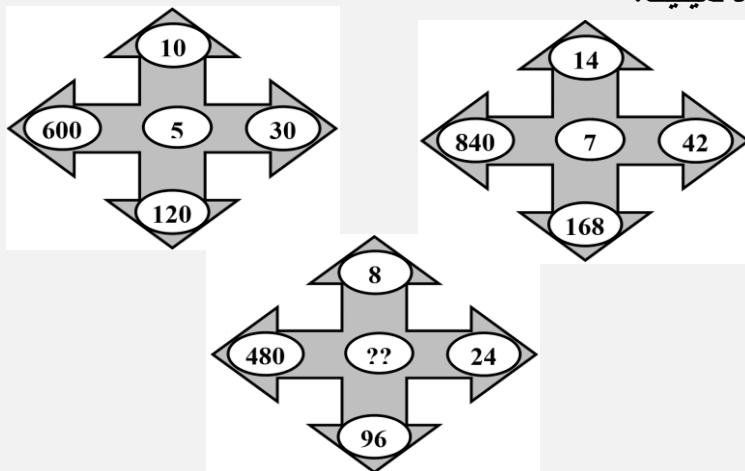
باشترين هاوري نه و هاوريييه يه
كه لەبەر ھەلەكانت بىت گريەنیت
نهك بە ھەلەكانت پىپكەنیت...!

پ 1 // لهم خشته‌یدا، 12 چوارگوش و 144 خانه‌ی تیدایه. چون ئەخانانه بە شماره‌کانى 1 تا 12 پرده‌کرینه‌و، ئەگەر لە هەر چوارگوش‌بەیك و ریزیکى ستۇونى و ئاسوّییدا تەنیا جاریك ئەو شمارانه بەكاربەھىزىن؟

9			12			1		
				2 9				11
2		11					9	
				12				
	12 10						11	
4				6				
			7					
3				2		11		1
10					11			2
		3					12	
1			2				3	
	7				12			8

*****

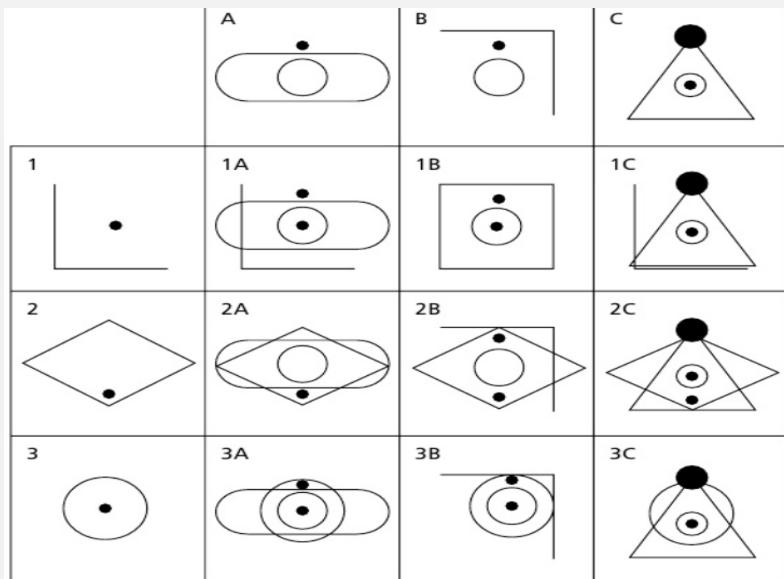
پ 2 // چون ژماره نادىيار دەسىنىشاندەكەيت، تا راستى گشت ژمارەكانتىرىت بىسەلەمىتىت؟

*****

پ 3 // شاكەل بە بەرائان/ى ووت: ئاخۆ دەتوانىت لە شمارەكانى (1 ، 9 ، 9 ، 9 ، 6) ئەم ژمارانە بەدەسىپىت (28 ، 32 ، 35 ، 38 ، 63 ، 72 ، 73 ، 76 ، 100 ، 77 ، 1000) ؟

پ 4 // یهکیک لام شیوه‌ندازانه هله‌یهکی تیدایه و ناگونجیت له تاهک گشت ئهوانیتردا، به مهزونه کامهیان بیت بوچی؟

*****

پ 5 // ئەم خشته‌یه له ھیمای گەورە و بچووک پىكھاتوووه پېرىكەرەوە بە مەرجىڭ شمارەكانى لە 1 تا 7 ئى تیدا بیت بى دووبارەبۇونمۇوه لە ھەر رىزىكدا!

5	>		<	>		<		<	7	>	2
^	^		^	^		^		^	^		^
	>	6	>	>		>		>	1	>	
^	^		^	^		^		^	^		^
	>		<	7	>		>	3	<		>
^	^		^	^		^		^	^		^
1	<		>	>	2	<		>	6	>	4
^	^		^	^		^		^	^		^
	<		>	6	>		<	4	>		<
^	^		^	^		^		^	^		^
	>	3	>	<		>		<	5	<	
^	^		^	^		^		^	^		^
2	<		>	<		>	5	>	<	6	

*****

پ 6 // نەسرين بولاي ھەر دەستە خوشکىيکى بە ميوانى بچوايە، ئەوا چەپكىن گولى بۆ دەبردن. رۆزىك 8 گولى سوور و 12 گولى زەردى لابوو، ويستى چەند چەپكىيکيان لىپەيدا كات بەو مەرجەي ھەر چەپكە، وەكىيەك گول و رەنگى تیدا بیت. ئاخۇ بەمە چەند چەپكى لىپەدەسەنبايت؟

پ 7 // به مازنده نه و دو و ژماره نادیاره چند بیت تاکو راستی بداته نه وانیتر؟

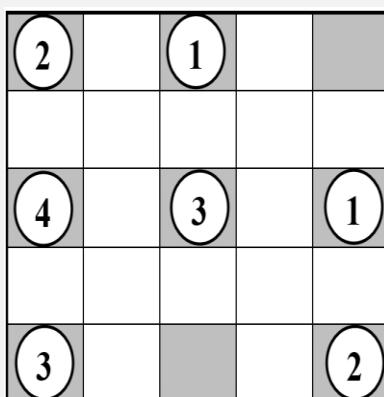
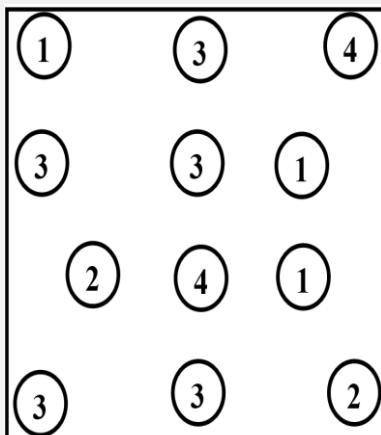
40	45	35	40	30
50	75	80	70	75
45	85	90	95	55
55	80	90	??	70
50	60	55	??	60

*****

پ 8 // له کافتیریا یه کدا سین کمس لمسمر میزیکی تری بهرامبهر به نامو و نالان
دانیشتبون، نالان به نامو/ی ووت :- ناوی نه و سیانه هی بهرامبهر (دارو،
ئاری، کامو) يه، ده توانيت ناوی ههر یه که یانم بق ده سنيشان کهيت?
نامو گوتی:- نهودی چاویلکه که له چاودایه، ئاری/یه، نهودی کلاوی
لمسمردایه، دارو/یه، به لام خاون سمنیله ره شه که، کامو/یه.
نالان گوتی :- به داخه و نه تپیکا و هر همموو پیچه وانه يه، لمه
سانه و دخته لام سمنیل ره شه که يان هم ستا و گوتی:- دارو گیان در هنگه،
ھەلسن با بېرقىن!! هەممۇو رۇپىشتىن. نهوجا نامو گوتی:- نىيستە دەزانم كە
ناوی هر یه که يان چىيە. ئاخۇ چۈنچۈنى گەيشتىتىه نه و راستىيە؟

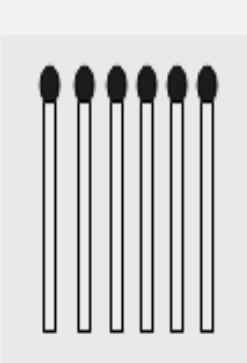
*****

پ 9 // چۈنچۈنى نەم شمارانەی ناو باز نۆكەكان وەك پىويست بەمەكتە
بگەمەنلىرىن بەو مەرجەي هيلى پىكىبەست ھىنندەي نه و شمارە بىت كە تىدا
نووسراوه؟

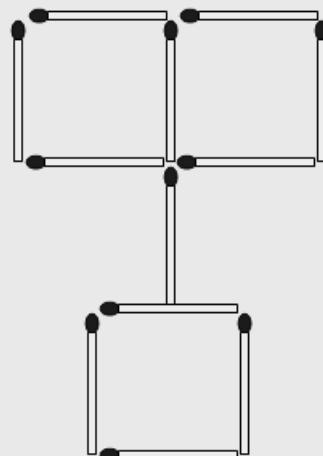

پ 10 / چونچونی 1/ به جوولاندنی ئەم دەنکە شقارتانە، شەش سېگۆشە و
شەشگۇنەيەكى رېيكۈيېك بەدەسبىت؟

2 // به جوولاندنی شەش دەنکە شقارتانە، پىنج چوارگۆشە بەدەسبىت؟

(1)

(2)

*****

پ 11 // ژمارەي پىويىست بۇ خانە بۇشەكان چەندە؟

6	9	5	X	5	8	12
20		18	X	7	3	9
7	8	??	X	11	10	??

A

B

*****

پ 12 // ھىلکە فرۇشىكى دەستكىر لە سەبەتمەيەكدا 11 ھىلکەي پىئىه و بەسىن خويندكار دەگات، يەكەميان پىيىدەلىت:- نيوھى ئەھۋى پىئىه و نيوھىلکەم دەھويت، دووھم پىيىدەلىت:- نيوھى ئەھۋى پىئىماوه و نيو ھىلکەم دەھويت، سېيەميش پىيىدەلىت:- كەواتە نيوھى ئەھۋى پىئىماوه من دەمەھويت. لە وەلامياندا كابراى دەستكىر دەلىت:- سەھرم لەم كەينوبەينەتان دەرناچىت، خۇتان خويندەوارن و دەتوانن بەشىكەن. لەو بەشكىرىنىدا تەننیا 1 ھىلکە لەسەبەتمەكەدا بۇ كابرا دەمەننەتەمە. داخۇ ئەھۋى بەشكىرىنىدا چۈن بۇوبىت؟

پ 13 // لەم دوو نىڭارەدا، چ ژمارەيەك ھەر دوو خانە نادىارەكە پىر دەكەنەوە؟

	12	
32	3	12
	4	

	4	
3	2	6
	2	

	15	
10	??	2
	3	

(A)

	1	
2	37	4
	3	

	3	
5	86	2
	4	

	2	
1	??	0
	0	

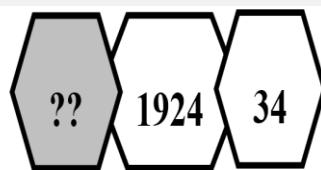
(B)

*****

پ 14 // ئاخۇ ئەم ژمارە نادىارە كە پىيوىستە لەم شوينەدا دابىرىت چەندىبىت؟

(A)

(B)

*****

پ 15 // ئاخۇ ئەم ژمارە نادىارە كە پىيوىستە لەم دووشوينەدا دابىرىت چەندىبىت؟

2
12
1112
3112
132112
1113122112
????????????

8
18
1118
3118
132118
1113122118
????????????

*****

پ 16 / 1 / چۆنچۇنى 13 دانە بازىنەي رەش دابىشى ناو چوارگۈشەيەكى 5×5 بىرىت بە مەرچەي لە گشت خانەكان و رېزەكانى ستۇونى و ئاسۇيى و تىرىھىيدا ژمارەيان ھەر بە تاكى بىمېنیتەوە.

2 / ئەوجا ئەگەر ئەم بازىنە رەشانە بىنە 10 دانە و بە ھەمان شىوهى پىشۇ ژمارەيان ھەر بە جوگۇتى بىمېنیتەوە.

پ 17 // له ده مکاتی 9 بەيانيدا سۆما دەچىت بۇ سەردىنى ئاريا كە به پاسكىل
 (دۇوچەرخە) 11 كم لېكىدورن و خىرايى پاسكىلەكەيشى 12 كم/دەمكاتە.
 بەلام لەپاش بىرىنى 10 كم تايەكەي پەنچەردەبىت، ئىتىز دەبىت بە پىن بىروات و
 هەر 100 مەترىكىش بە 2 خولەك دەبىرىت. ئايا كەي دەگاتە لای ئاريا؟

*****

پ 18 // لەم نىڭكارە پىنج خىستە نۆرسكىنەيەدا، لە هەر چوارگۇشەيەكى گەوەرە 9
 گچكە چوارگۇشەي تىدايە. چۈن ئەو خانانە بە ژمارەكانى 1 تا 9
 پىردهكىرىتەمە، ئەگەر لە هەر چوارگۇشەيەك و رىزىكى ستۇونى و ئاسۋىيدا
 تەننیا جارىن ئەو ژمارانە بەكاربەئىزىن؟

5	9		6	7	1			
			7	6	8			
7								
	7	2		1	8			
		9						
6	3	8	4					
				7				
3	7	5		8		3	2	
5	6	8		2	7	9	6	
			6				2	
	3	8				6	9	
		5					8	
		5	9	7	1		3	4
9		4	6		5	3		
4				9	1	8	7	8
9		2					4	2
	4	7					5	9
		3	7				7	8
8			5		5	7		3
1	7			2			4	2
4	9	1	5					7

*****

پ 19 // لەم زنجىرە يەكسانىيانەدا.... ئاخۇ دوا ئەنچامى ئەو ھاوسانىيە چەند بىت؟
 $25 + 76 + 83 = 274922 . \quad , , \quad 48 + 19 + 56 = 145717 .$
 $67 + 55 + 42 = 403512 . \quad , , \quad 87 + 24 + 31 = ?????? .$

پ 20 // چون ئەم 28 پولەی گەمە دۆمینەيە بە شىۋەيەكى درووست سنووردار بىرىن ھىج دووبار دبۇنەوەيەكىشى تىدا رۇونەدات؟

3	6	4	1	2	5	7
1	6	2	6	2	5	1
2	3	7	5	4	1	2
4	6	6	1	4	6	4
3	4	7	5	3	3	3
7	1	1	3	7	5	6
7	2	5	2	7	4	7
3	5	2	6	4	1	5

*****

پ 21 // ئەم سى خىتەيە خوارەوە، ھەرىيەكەيان بىرىتىه لە ھاوسانىيەكى ماتماتىيىكىي ھەلە..... چۈنچۈنى ئەو يەكسانىيائە دووباره بەدەست بىتەوە بەو مەرچەي: - (a) تەنبا ھەر دووخانەيان لى فەرامۆش بىرىت؟
(b) تەنبا ھەر سى خانەيان لى فەرامۆش بىرىت؟
(c) تەنبا ھەر چوار خانەيان لى فەرامۆش بىرىت؟
(پىويسەتە لىكدان پىش كۆ و لىدەركىدىن بىرىت).

$$7 \boxed{1} \boxed{5} - \boxed{6} \boxed{1} = \boxed{7} - \boxed{5} \boxed{6} + \boxed{9} \times \boxed{7}$$

$$\boxed{1} \boxed{6} \times \boxed{6} = \boxed{2} \boxed{6} \boxed{9} - \boxed{2} + \boxed{8} + \boxed{8} \boxed{1}$$

$$\boxed{4} \times \boxed{8} \boxed{6} = \boxed{8} + \boxed{7} + \boxed{3} \boxed{4} \times \boxed{2} + \boxed{9}$$

$$48 \times (4 + 8) = 4^3 + 8^3.$$

$$111 \times (11 + 1) = 11^3 + 1^3.$$

$$147 \times (14 + 7) = 14^3 + 7^3.$$

$$148 \times (14 + 8) = 14^3 + 8^3.$$

بهندی

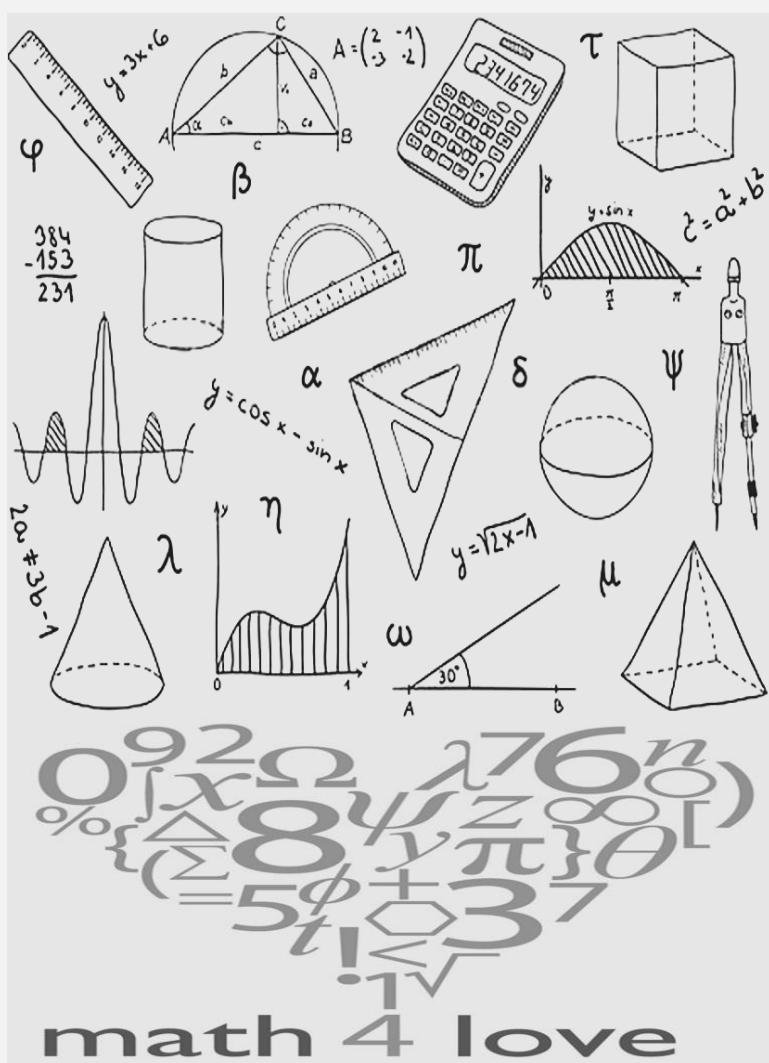
22

مرؤف به نهزانی له دایک
دهبیت نهک به گەمژهیی...
ئەوە پەروردەی نادرووستە
کە گەمژهی دەکات!!؟

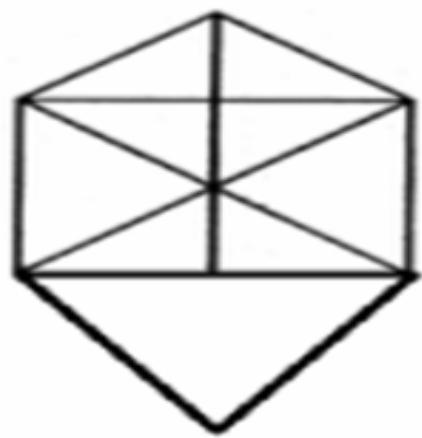
نهم چهند پرسانه که لهم لاپهرا نامی کوتاییدا جیاکراونمهوه، تهرخان کراون بو بهشیکی گرنگ و سمرهکی له زانستهکانی ماتعماتیک، ئهويش همندیک له شیوهندازه جیوازهکانه له سیگوش، چوارگوش، لاکیش، هیل و تهربیب و نیمچه لاتهربیهکان به جور و نیگاری جیواز.

دهشیت نهمانه و ده گەممەیەکی به جوش بینه لایەننیکی زور پیویست بق و الاکردنی میشك بق چۈنەتىي و ویناکردن و بوقۇون و تېرىوانىن و گەلەنەک چالاکى دىكە كە میشك پىنى پىز بېت و داهىنانى لى بوهشىتەوه.

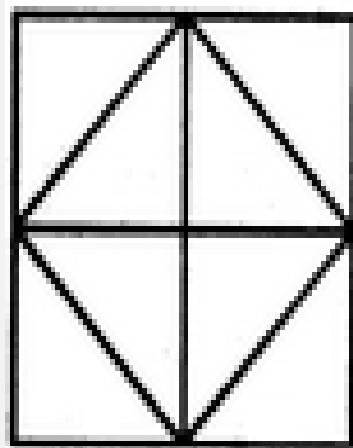
لەبەرئەوه، وام بە باش زانى راھىنانى زور لە سەریان بکریت، بە تايىەتى فېرخوازان و خويندكارانى پله جياجياكان كە نەوهى گەشى چاوهەرانکراو و ئايىنده ئەم گەمل و نىشتىمانەن.

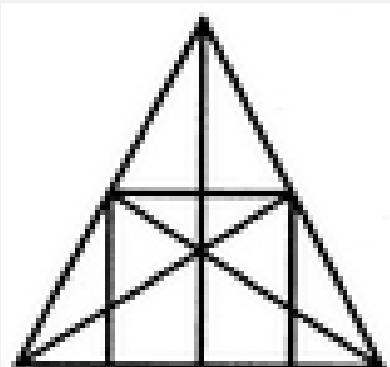
پ 1 // چند سیگوشه Tranglers له هر یه ک لهم شیوه ندازانه دا به دیبکرت?

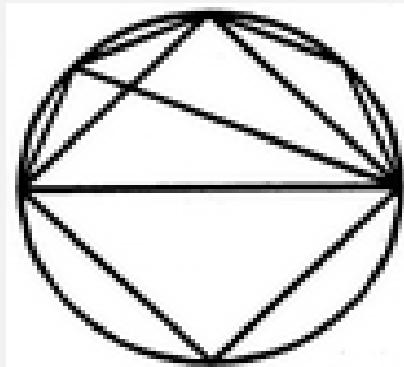
(2)

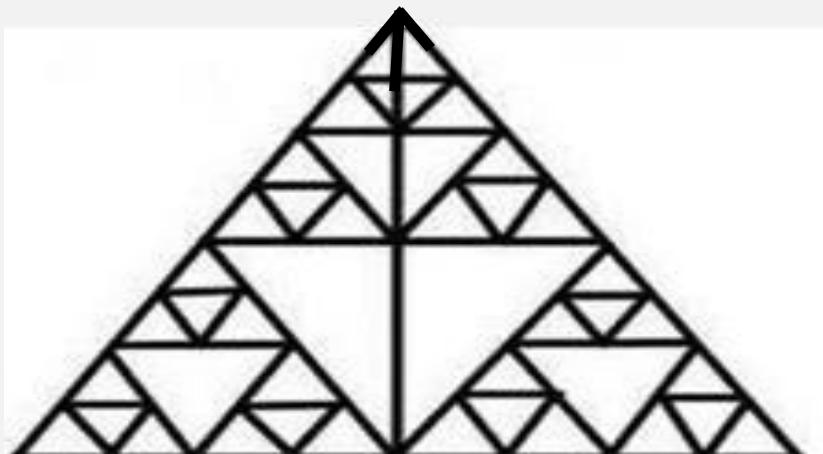
(1)

(4)

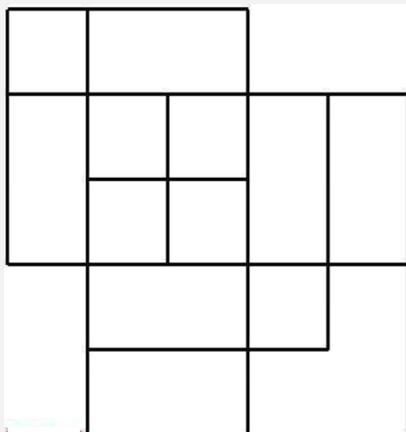

(3)

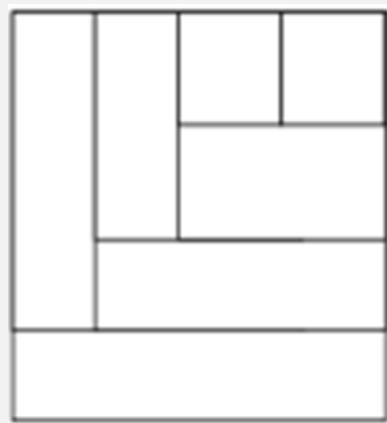

(5)

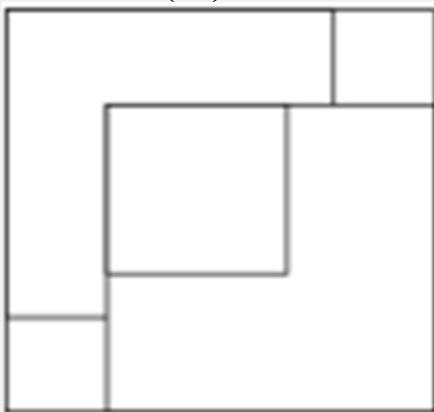
پ 2 // به مهذنه... ناخو هم شیوه‌ندازه چهند چوارگوشه‌ی لهخوگرتبیت؟

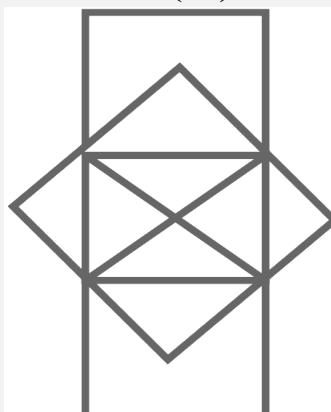
(2)

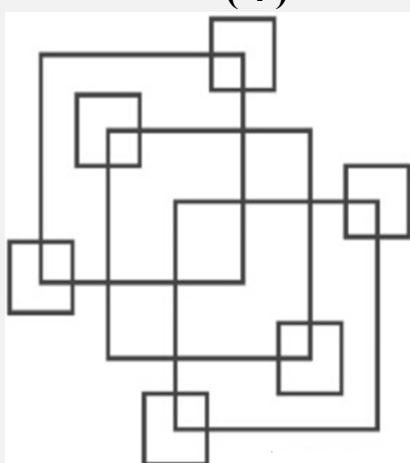
(1)

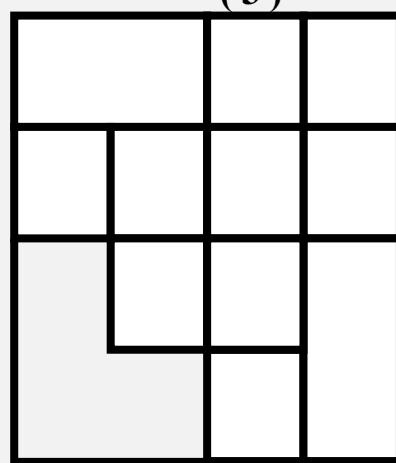
(4)

(3)

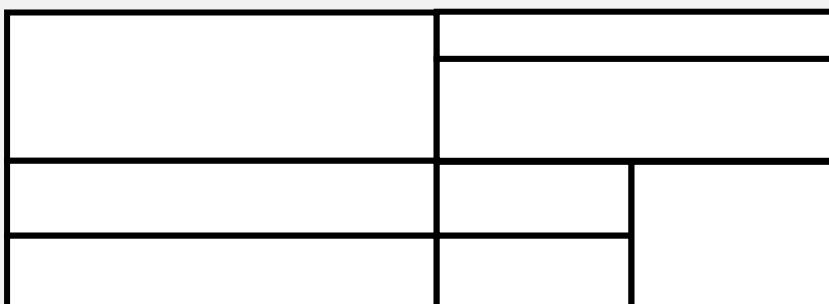
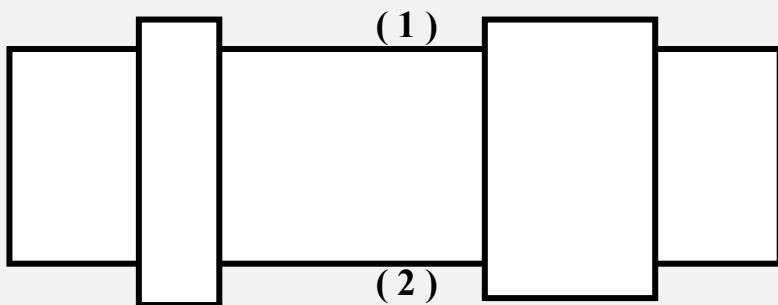
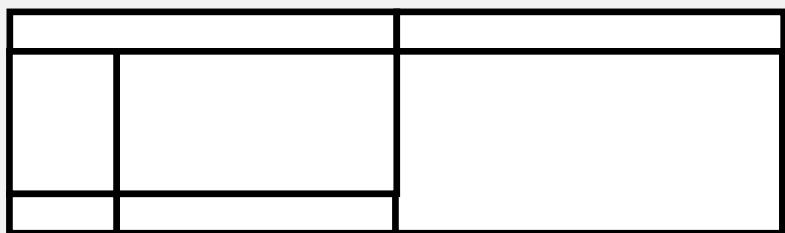

(6)

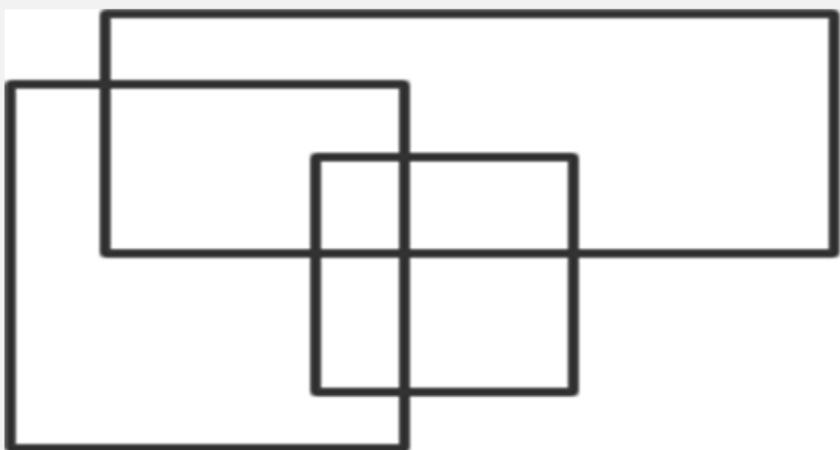

(5)

پ 3 // به مهذنه... ناخو ههر شیوه‌ندازه چهند لایشەی له خوگرتبیت؟

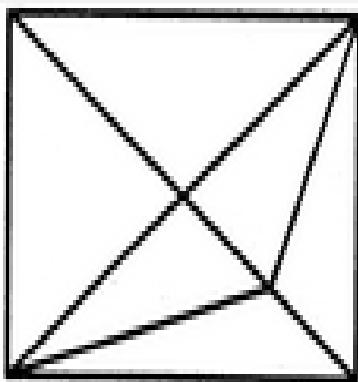

(3)

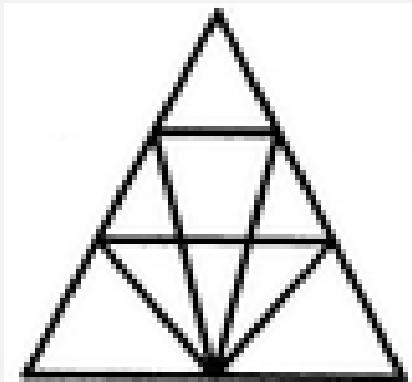

(4)

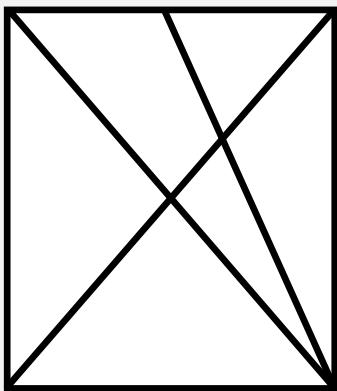
پ 4 // به مهذنه... ناخو هر شیوه‌ندازه چهند سیگوشه‌ی له خوگرتبیت؟

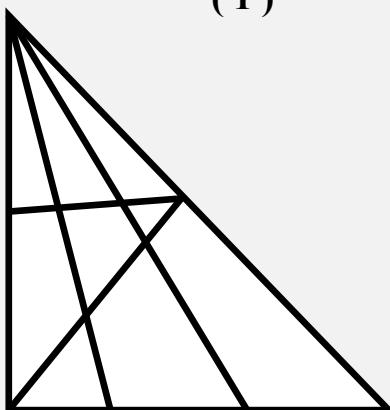
(2)

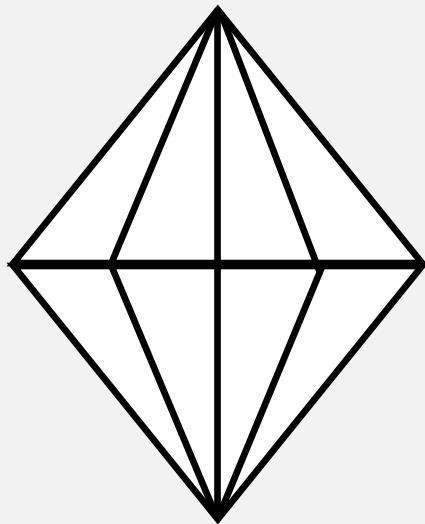
(1)

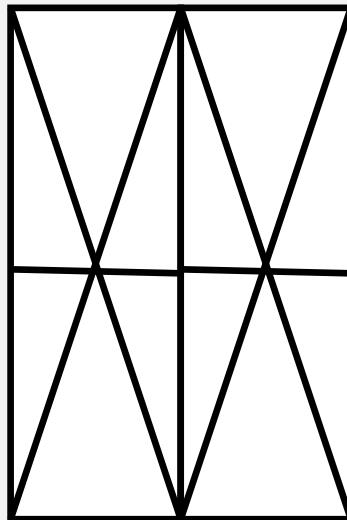
(4)

(3)

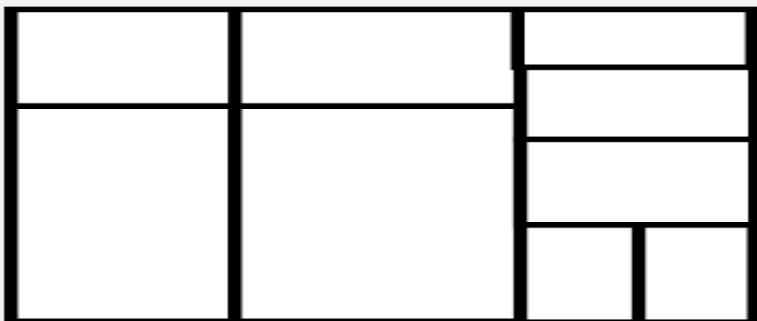

(6)

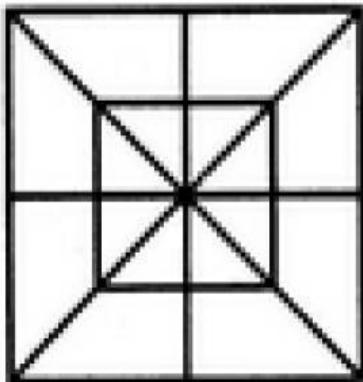
(5)

پ 5 // لهم شیوه‌نداز هندا .... داخو چهند چوارلا به‌دیده‌کریت؟

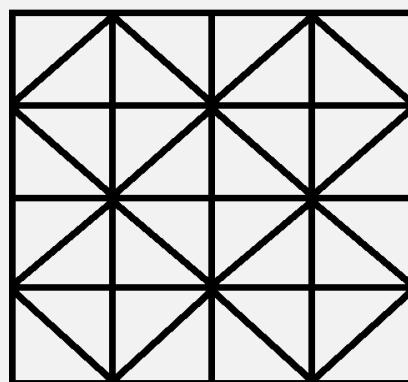

*****

پ 6 // لهم دوو شیوه‌نداز هدا ئاخو چهند سیگوشه و چهند چوارگوشه به‌دیده‌کریت؟

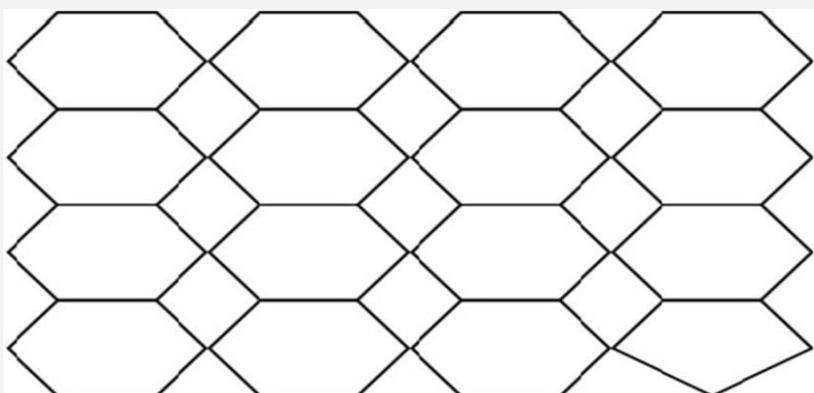
(B)

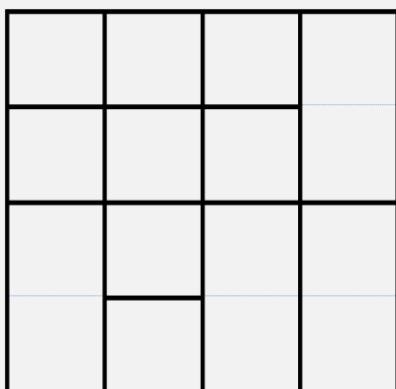
(A)

*****

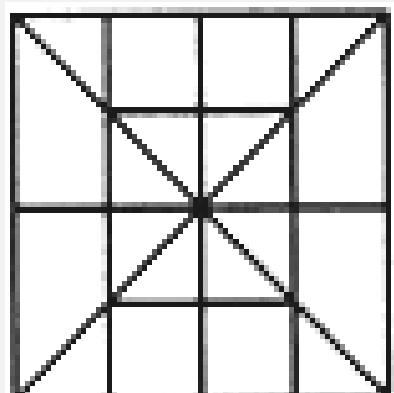
پ 7 // بە مەزدەنە.... ئاخو ئەم شیوه‌نداز چەند شەشگۇنای لەخۆگىرىتىت؟

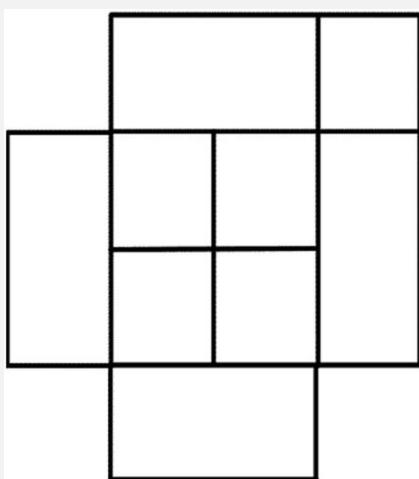
پ 8 // به مهذنه... ناخو ههر شیوه‌ندازه چهند چوارگوشه‌ی لهخوگرتبیت؟

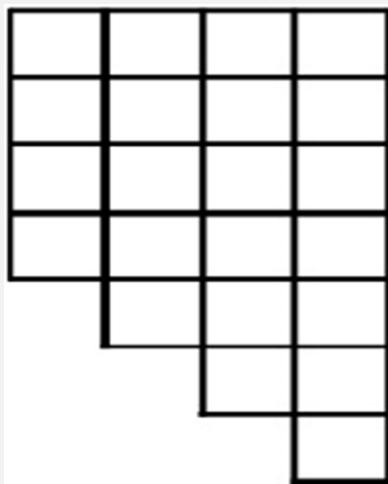
(2)

(1)

(4)

(3)

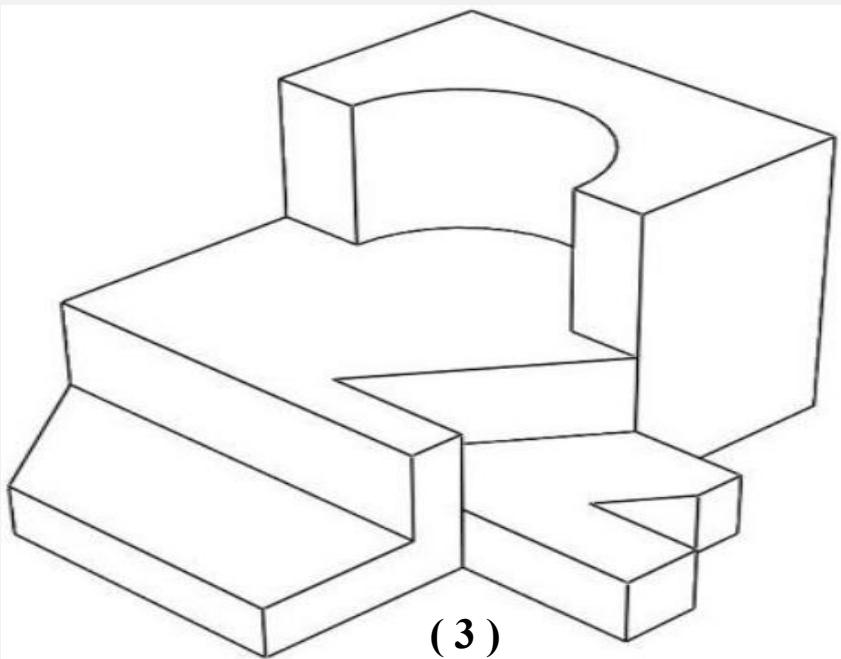
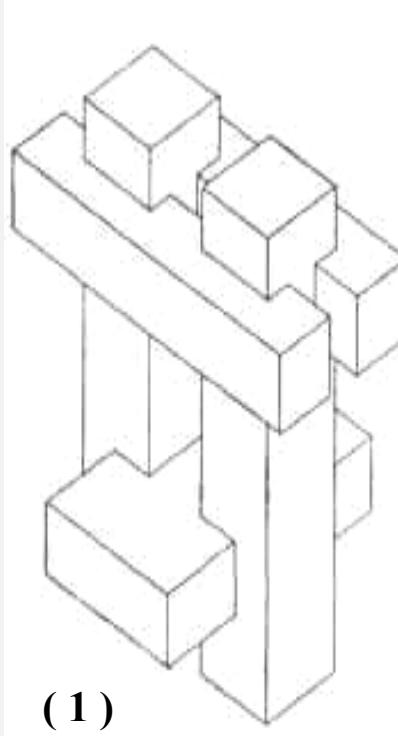
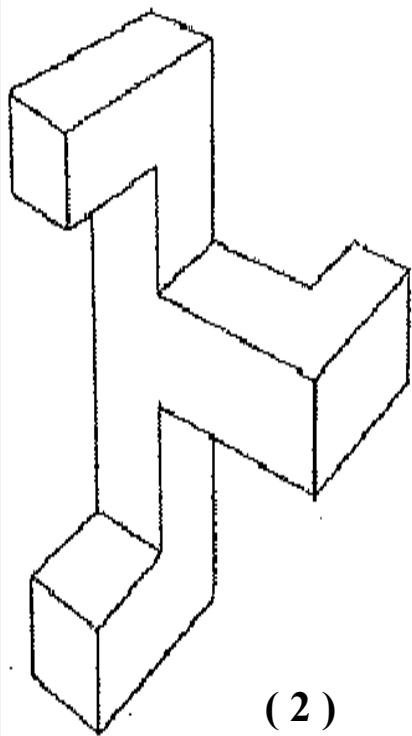

(6)

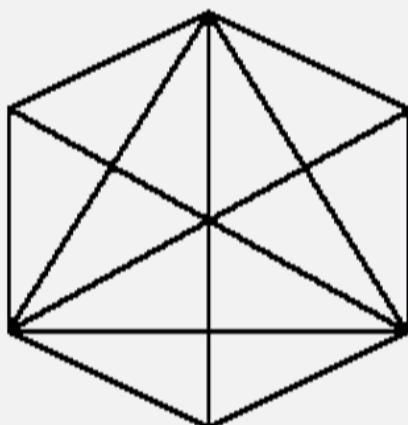

(5)

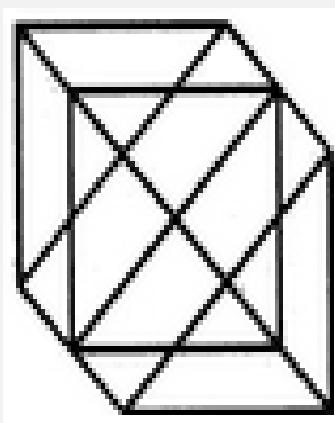
پ 9 // ئاخۇ ژمارەسى ىرووەكانى ناو ئەم شىۋەندازانە بە چەند ىروو دەخەملىنىرىت؟
(واتە ىرووى دىيار و نادىيار).

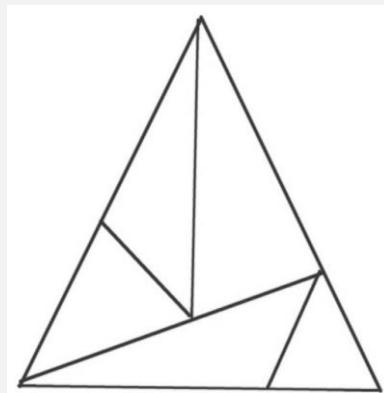
پ 10 // به مازنه... ناخو ههر شیوه‌ندازه چهند سینگوشه‌ی لهخوگرتبیت؟

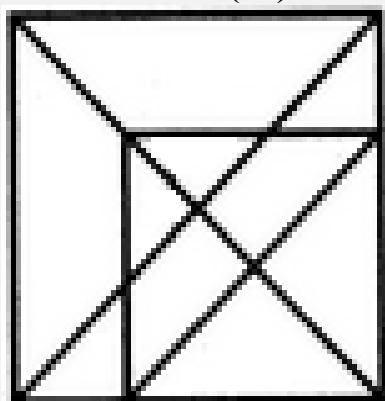
(2)

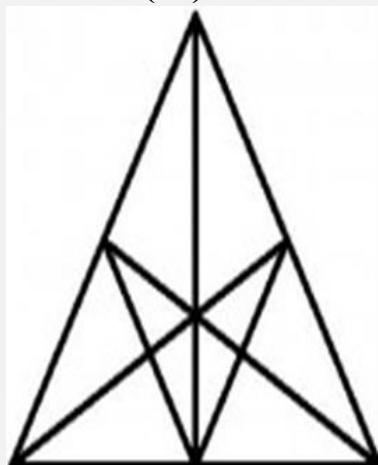
(1)

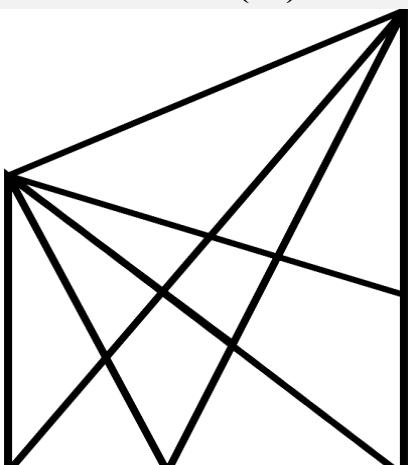
(4)

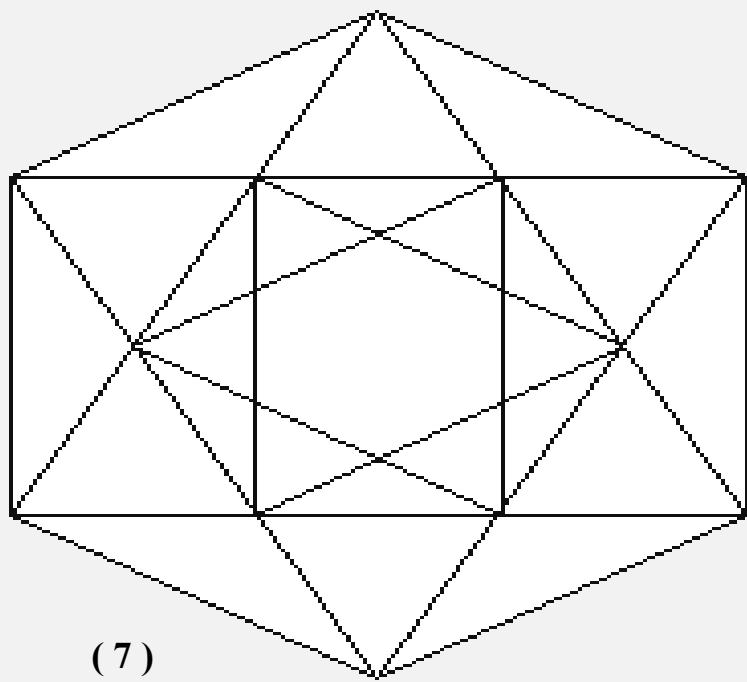
(3)

(6)

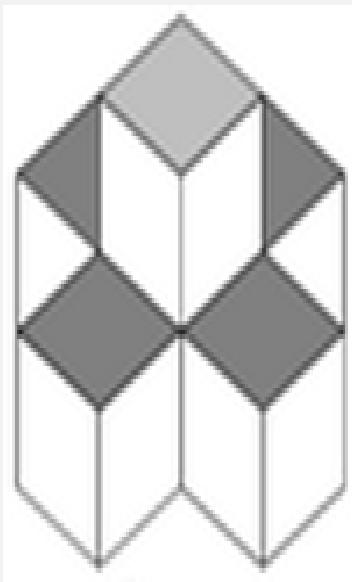
(5)

(7)

*****

پ 11 // به مهندسی... داخو ژماره‌ی ئهو قالبە سابۇوانانە كە بەھو شىوه‌يە لە
نېڭارەكاندا دىيارىكراون چەند بىت؟

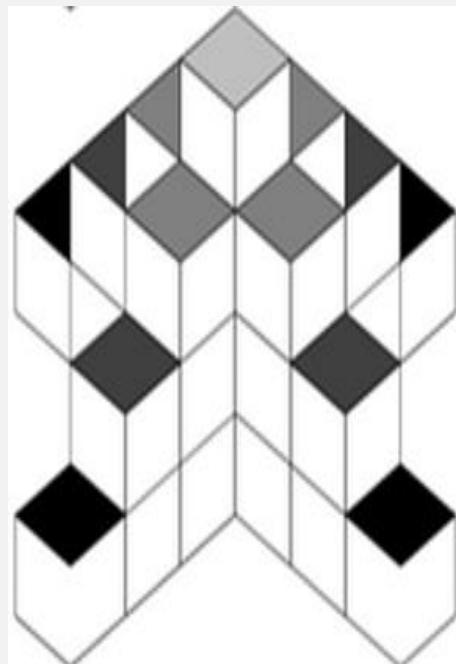
(1)

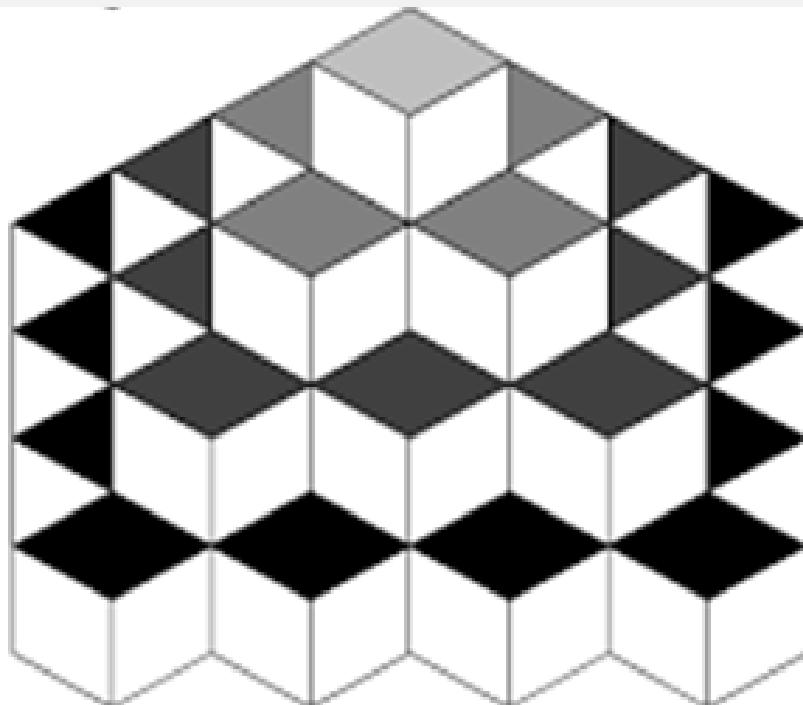
(2)

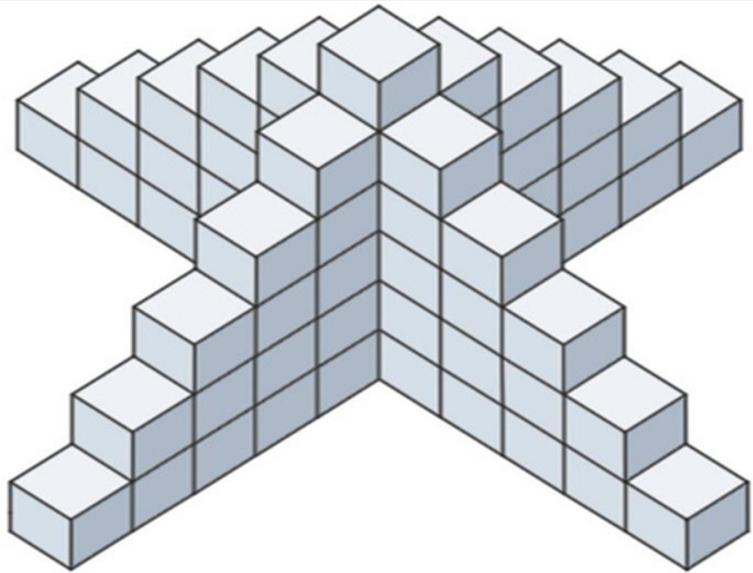
(3)

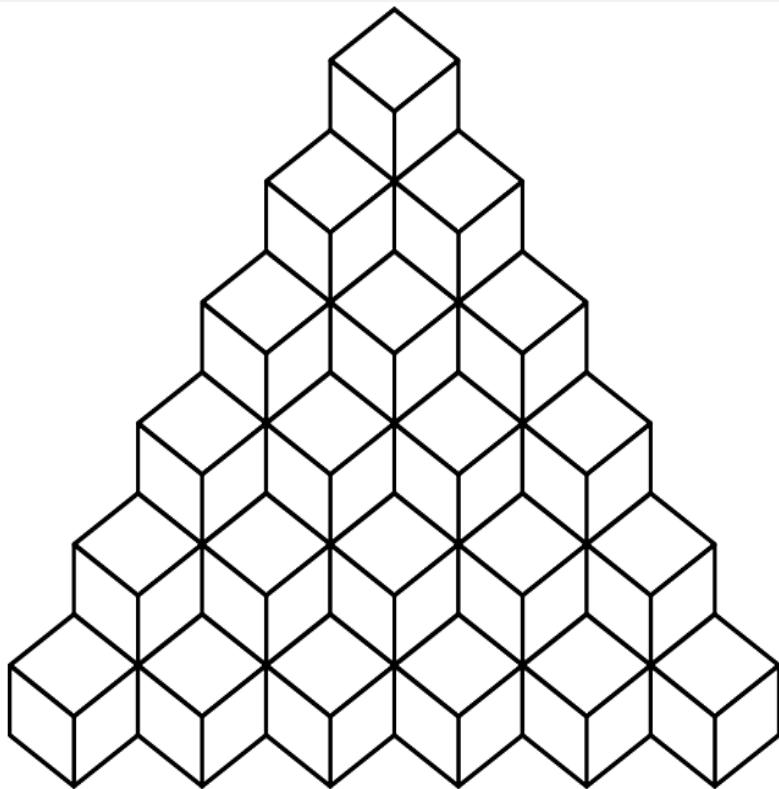
(4)

(5)

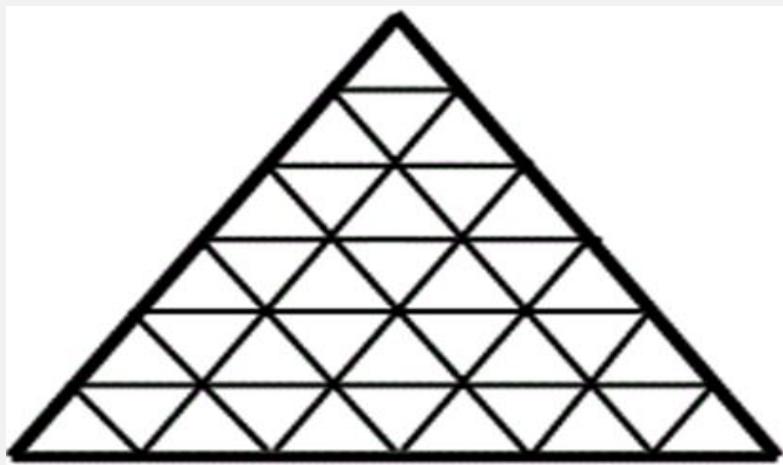

(6)

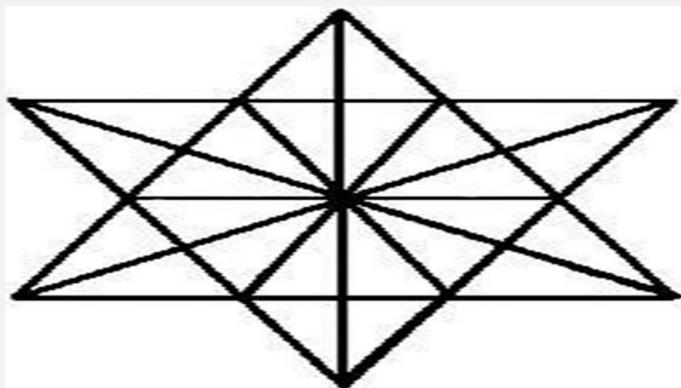
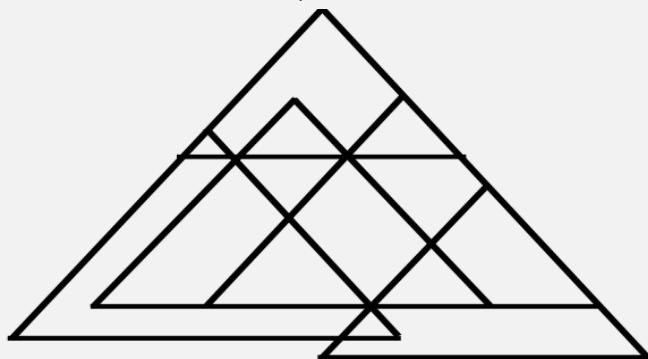
(7)

پ 12 // لەم شیوەندازەدا ئاخۇ چەند سىيگۆشە و شیوە لەبزىنەبىي Rhombus و شەشگۇنا Hexagon بەدېدەكرىئ؟

*****

پ 13 // بە مەزەنە... ئاخۇ ھەر شیوەندازە چەند سىيگۆشە لەخۆگۈرتىتىت؟

◇ ◇ ◇ ◇ ◇ ◇ ◇ ◇ ◇ ◇ ◇ ◇ ◇

❖ پیپرستی و هلامه کان ❖

لایه‌رها کان	بهنده کان	لایه‌رها کان	بهنده کان
262....259	بهندی 13	219....216	بهندی 1
266 263	بهندی 14	223....220	بهندی 2
269....267	بهندی 15	227....224	بهندی 3
272....270	بهندی 16	231....228	بهندی 4
276...273	بهندی 17	235....232	بهندی 5
279....277	بهندی 18	237....236	بهندی 6
284....280	بهندی 19	241....238	بهندی 7
289....285	بهندی 20	245....242	بهندی 8
293....290	بهندی 21	249....246	بهندی 9
302....294	بهندی 22	251....250	بهندی 10
305...303	روونکردن‌هود	255....252	بهندی 11
306	سهرچاوه کان	87...256	بهندی 12

وهدامی بهندی (1) .

پ ۱ // ۸) [. به ریگه‌یه کی ماتماتیکانه :- $(3 \times, 3 -, 3 \div)$] .
 $10 \div 3 = 10/3$ ، $10/3 - 3 = 1/3$ ، $1/3 \times 3 = 1$ ، $1 \div 3 = 1/3$ ،
 $1/3 - 3 = -8/9$ .....

پ ۲ // ۲۴) [. به ریگه‌یه کی ماتماتیکانه :- $. 6 \times, 5 +, 4 -, 3 \times, 2 +, 1 -$] .
 $0 - 1 = -1$ ، $-1 + 2 = 1$ ، $1 \times 3 = 3$ ، $3 - 4 = -1$ ، $-1 + 5 = 4$ ،
 $4 \times 6 = 24$ .....

پ ۳ // ۹) [. به ریگه‌یه کی ماتماتیکانه :- $(.2 \times, 2 +, 2 \div)$] .
 $1 \div 2 = 1/2$ ، $1/2 + 2 = 2.5$ ، $2.5 \times 2 = 5$ ، $5 \div 2 = 2.5$ ،
 $2.5 + 2 = 4.5$ ، $4.5 \times 2 = 9$ .....

پ ۴ // ۹) [. به ریگه‌یه کی ماتماتیکانه :- $(3 \times, 9 \div)$] .
 $243 \div 9 = 27$ ، $27 \times 3 = 81$ ، $81 \div 9 = 9$ ، $9 \times 3 = 27$ ، $27 \div 9 = 3$.
(۵) [. ریزه‌که چهند جاره‌ی ژماره‌ی (7) دهنیست .] .

پ ۵ // A) [. نه‌گهر ژماره ستوننیمه‌که‌ی لای چهپ (116) بدریت له شماره‌ی (3) ، نهوا ژماره ستوننیمه‌که‌ی ناوه‌راست (348) دهرده‌چیت . همروه‌ها گهر ناوه‌راست بدریت له ۲ نهوا دوا ژماره دهرده‌چیت :- $696 = 2 \times 348$.] .

پ ۶ // B) [. بدو شیوه شیکار دهکریت :-
(۱) : کوی شماره‌خانه له هم‌یه‌که‌یاندا دهکاته ۹ ($5+4, 8+1, 8, 6+3$) .
(۲) : له ژماره‌ی ۱۸ / وه و ناراسته‌ی میلی کاتژمیر ژماره‌ی ناو شه‌شگوناکان چهند جاره‌ی ژماره‌ی ۹ دهنیتن به‌لام ژماره‌ی ناوه‌راست کوی شماره‌ی گشت ژماره‌کانه .
پ ۷ // ۲۰) [. ژماره‌ی ۱ له دووه‌ینده یان سن هیندنه ژماره‌کانی ناو نیگاره‌که‌ی (A) ده‌بکریت ، همان ژماره‌کانی هردوو نیگاره‌که‌ی به‌رامبهریان له (B) ، (C) دهرده‌چیت .
 $3 \times 2 - 1 = 5$ ، $3 \times 3 - 1 = 8$ ، $8 \times 2 - 1 = 15$ ، $8 \times 3 - 1 = 23$ .....] .

پ ۸ // ۴) [. ۳۰.۸۵ ، ۱۷.۷۲] .
گریمان دریزی پارچه‌که‌ی یه‌که‌یان که دریزترینیان ده‌بیت = س مهتر .
که‌واته دریزی پارچه‌که‌ی دووه‌میان = $2 \times (35 - 30)$.
دریزی پارچه‌که‌ی سییه‌میان که کورترینیانه = $0.5 \times (35 - 30)$.
س + $\times 2$ (س - $0.5 + (35 - 30) \times (35 - 30) = 99$) .
به شیکارکردنی نه‌م هاوکیشیه نهوا دهرده‌چیت که :-
س = ۵۰.۴۳ مهتر دریزی یه‌که‌یان پارچه‌یه ، ۳۰.۸۵ مهتر دریزی دووه‌مین پارچه ،
۱۷.۷۲ مهتر دریزی سییه‌میان پارچه‌یه که کورترینیانه .

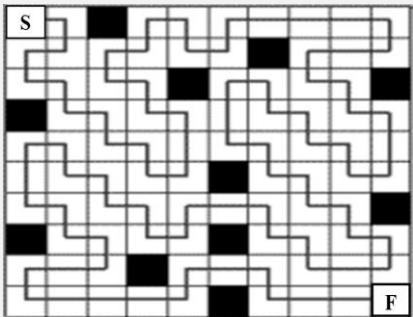
پ ۹ // ۵) [. شیوه‌ندازی ۵ دهگونجیت بق شوینه نادیاره‌که ، چونکه نه‌گهر به وردی بروانینه هم‌هیمایه‌که‌یان چهپووه بقراست . نهوا گهوره بازنه ره‌نگتاره‌که و هیله لاره‌که به ناراسته‌ی میلی کاتژمیر تاک تاک سووج دهبرن ، به‌لام نه‌ستیره‌که هم بق سووجی به‌رامبهر به خوی ده‌جولیت و بازنه گچکه‌که‌یان هم‌نیو هیله ده‌جولیت به‌لام که‌لا ره‌شکه یه‌ک هیله ته‌واو به پنچه‌وانه میلی کاتژمیر له جوولیت .] .

پ ۱۰ // ۱) [. شیوه‌ندازی ۱ دهگونجیت . تیراسا و سینکوشه‌که هردووه‌کیان به ۹۰ پله ده‌سووری به ناراسته‌ی میلی کاتژمیر ، به‌لام ره‌نگه‌که‌ی به‌رامبهر ده‌کوریت .] .

پ ۱۱ // ۱۸۸.۴) [. وهک ده‌بینین تیره‌کانیان جیاوازه و دریزی چیوه له گو ، یا بازنه‌ها دهکاته (دریزی تیره‌که‌ی $\times$ ریزه‌هی نه‌کور π) . $3.14 = \pi$] .

گریمان دریزی تیره‌ی هم‌گویه‌کیان یه‌کله‌دواییه‌ک بریتیبنت له :
 (س۱ ، س۲ ، س۳ ، س۴ ، س۵ ، س۶ ، س۷) سم و کوی گشتیان دهکاته :-
 $S_1 + S_2 + S_3 + S_4 + S_5 + S_6 + S_7 = 60$ سم .
 کهواته : $60 \times 3.14 = 188.4$ سم دریزی چیوه‌ی گشتیان دهبت.

پ 8 // [ ]. کوی هم‌سن شماره‌که‌ی لوتکه‌ی سمره‌وه و خواره‌وه ی هم‌نستیره‌یه‌ک له
 نهنجامی لیکدانی دوو شماره‌که‌ی راست و چهپ دهبرکریت، ژماره‌ی ناوه‌راست دهردچیت.
 $(5 \times 3) - (2 + 2 + 1) = 10 = (2 + 1 + 3) - (6 \times 4) = 18$ ....
 پ 9 // بهم شیوه‌یه دهتوانین به گشت خانه‌کاندا تیپه‌رکه‌ین جگه له رهش‌کان:-

پ 10 / A [ ]. به ناسوئی... دووجای هم
 شماره‌یه‌کی ناوه‌راست دهکاته دوو
 شماره‌خانه‌که‌ی هم‌دوو لای راست و
 لای چهپی خوی.... $25 = (5)^2$ ،
 $64 = (8)^2$ ....

/ B [ ]. له که‌مترین ژماره‌وه ههتا
 چهق که ژماره‌ی (122) ۵، به شیوه‌یه‌کی
 سپرینگاسا جووله بکریت و ۱ بخریته
 سهر کوی دوو ژماره‌ی دواییه‌کتر، نهوا
 ژماره‌که‌یتر دیت.

$$[2 \text{ بو} 3 \text{ بو} 6 \text{ بو} 10 \text{ بو} 17 \text{ بو} 28 \text{ بو} ? \text{ بو} 75 \text{ بو} 122]$$

$$6 = 1+6+3 = 1+10+6 = 17 = 1+17+10 = 28 = 1+3+2 \dots$$

پ 11 // لمبه‌نه‌وه کاتی ته‌واوبوونی هم‌دووکیان هم‌وهک یه‌که (۱ دهکات)، کهواته:-
 یه‌کیان به ناسایی له سه‌ریکیانه‌وه به‌لام نه‌ویتر له هم‌دوو سه‌ره‌که‌یه‌وه داده‌گیرسینین.
 نه‌وه‌ی دوو همیان به‌رگه‌ی (بهشی) نیوده‌مکات ده‌گریت و ته‌واو ده‌بیت به‌لام نه‌ویتر
 گهیش‌تقته نیوه‌ی و نه‌مجا خیرا سه‌ره‌که‌ی تری داده‌گیرسینم. نه‌مه‌یان پاش 45 خوله‌ک
 ته‌واو ده‌بیت. [نیو ده‌مکاتی یه‌که‌م و به‌رده‌وامی سووتناندی دوودم 15 خوله‌ک ده‌بیت].

پ 12 // بازنه‌ی 1 به‌ستراوه به دوو بازنه‌ی 3 ، 5 ، کویان دهکاته:-
 8. بازنه‌ی 2 به‌ستراوه به سن بازنه‌ی
 $5 = 3 + 3$ ، 5 ، 4 ، 3 ، کویان دهکاته
 بازنه‌ی 3 به‌ستراوه به سن بازنه‌ی 2 ، 4 ، 1 ، 2 ،
 کویان دهکاته $1 = 4 + 2 + 1 = 7$.
 بازنه‌ی 4 به‌ستراوه به دوو بازنه‌ی 2 ، 3 ، کویان
 دهکاته، $5 = 3 + 2 = 5$ .....
 $.....$

پ 13 // شیوه‌ندازی 4 ده‌گونجیت. له چهپوه بو راست گه‌ر پروانینه هیمایه‌کان نه‌وا بازنه‌ی
 بچووک به پیچه‌وانه‌ی میلی کاتر‌میر ده‌خانه ده‌جwooلت. هم‌یه‌ک له سینگوشه و کلای
 رهش به پیچه‌وانه‌ی میلی کاتر‌میر یه‌ک خانه و نه‌ستیره‌که به نایاسته‌ی میلی کاتر‌میر
 ده‌خانه ده‌جwooلت، به‌لام چه‌لیپاکه جیگیره.

پ 14 // [4]. به پیئی نهم کرداره ماتماتیکیه ده‌گهینه نهنجام:-
 $\dots ((2 = 1 - 3) \cdot 3 = 7 \div 21) \dots ((6 = 2 - 8) \cdot 8 = 8 \div 64)$
 $\dots ((4 = 2 - 6) \cdot 6 = 4 \div 24) \dots ((5 = 1 - 6) \cdot 6 = 5 \div 30)$
 پ 15 // نهوانه بریتین له (۱ ، ۲ ، ۳) .
 $3+2+1=6=3\times 2\times 1$ ، $2+2=4=2\times 2$ ، $(A = 15) / 15 = 1$ ، $2+2=4=2\times 2$ ، $(B = 15) / 15 = 1$ ،
 ههموو ژماره‌یه‌ک ده‌گونجیت که دابنریت و هکو:-
 $\dots 0 = 15 - 2/3 \times 15 + 1/3 \times 15 = 9 - 2/3 \times 9 + 1/3 \times 9$

پ 16 // نیگاری 4 راسته. له چهپهوه بق راست، که لا رهشه که هر نهمبر و نه ویر دهکات لمه سهر دوو خانه که هی سهر بهرامبهر به هیکتر. لا کیش که به نار استه میلی کاتز میر

دوو خانه دوو خانه ده جوولیت. سینگوشمه که به نار استه پنچه وانه هی میلی کاتز میر خانه خانه ده جوولیت. نهستیره که به نار استه پنچه وانه هی میلی کاتز میر خانه خانه ده جوولیت

پ 17 // شیوه ندازی 3 ده گونجیت. گهر به وردی بروانینه بازنگانی ناووه هیوا رهشه که به پنچه وانه هی میلی کاتز میر 90 پله ده سووریت، به لام ره نگتاره که به نار استه میلی کاتز میر 90 پله ده سووریت.

پ 18 // لهو سین نیگاره ویرا بقمان ده ردکه ویت که ژماره دار سیو هکان به چوار چوار زور ده بن، ژماره دار هه ناره کانیش به ژماره تاک زور ده بن ریزه هی نیوانیان له نیگاره کانی 1، 2، 3 دا بهم شیوه هیه :- 4/8 ، 1/4 ، 9/12 . به لام نه گهر سره و ریزه کور تیکر تنه وه ده بنه 1/4 ، 2/4 ، 3/4 ، 4/4 ، 5/4 ..... هت. گریمان هنیای n ژماره دار هه ناره کان بیت. لهو سین نیگاره ویرا ژماره دار هه ناره کان ده بیت به پری n^2 زیاد بکه ن.

ژمارکردنی دار سیو هکانیش به پری $4n$ زیاد بکه ن.

کهواته پهیوندی ریزه هی دار هه ناره کان بق دار سیو هکان ده بیت بهم شیوه هیه بیت :-

$1^2/4 \times 1$ ، $2^2/4 \times 2$ ، $3^2/4 \times 3$ ، $4^2/4 \times 4$ ، $5^2/4 \times 5$ ، $6^2/4 \times 6$ ... $n^2/4 \times n$.

$1/4$ ، $4/8$ ، $9/12$ ، $16/16$ ، $25/20$ ، $36/24$ ، $49/28$ ..... $n^2/4n$:

له نیگاری دووه مدا ژماره دار سیو هکان دوو نه وندہ دار هه ناره کانه. له نیگاری

چواره مدا ژماره هر دووه کیان یه کسانه. کهواته :- له نیگاری پنجه هما (25)

دار هه نار و (20) دار سیو چینراون.

پ 19 // سو ما بهم شیوه هیه تواني به گشت ده رکاندا تیپه رکات.

پ 20 // له راستیدا نهم ممه سته له رووی کرداره و ناتوانیت بهینریته نه نجام

بن نه وهی که دانایی و لیهاتووی

نه ندازیاره که تیدا نه بیت. چونکه

هر ده بیت به سهر یه کتردا تیپه رکه ن.

به لام گهر بتوانیت ره زامه نهندی یه کیک

له خاونه ماله کان به ده سبیتیت که به

با خچه که هی یا به نیوماله که دیدا یه کیک

له بوریبیه کان پنداشته رکه نه وجاهه

تیپه رکردنے ناسانتر ده بیت. ((هیله

خالداره که نه و تاک هیله هی که ده بیت

به یه کیک له خانو هکاندا تیپه رکات).

پ 21 / A [8 ، 10]. له بمنه وهی له ناووه راستی نیگاره که دا ژماره (30)

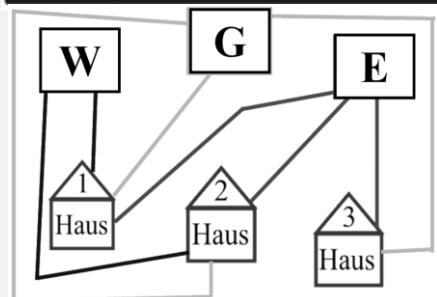
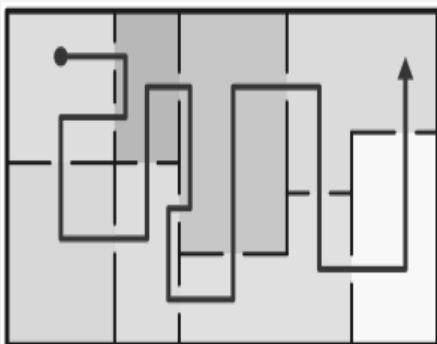
دیار کراوه، کهواته کوی ژماره کانی

سهر سووچه کانی هر چوار لایه ک ده بیت بکاته (30).

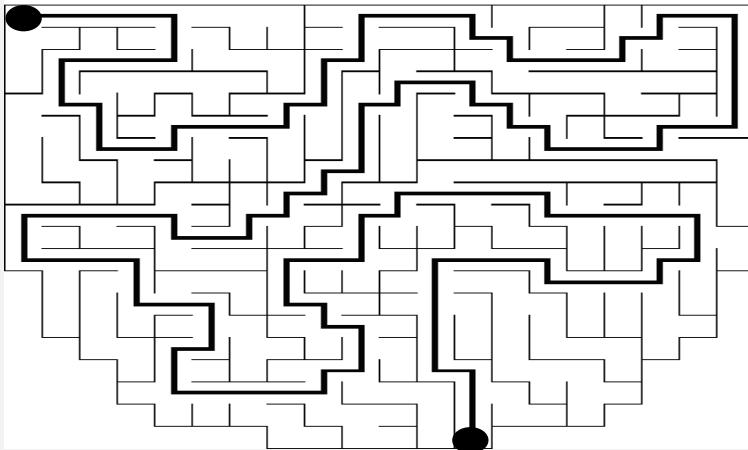
(30 = $3+13+10+4$) [11,9,7,1]. کوی ژماره کانی سهر ریزه زانراوه که (30)

کهواته به هه مان شیوه کوی سهر هر هیلیک ده بیت بکاته 30. بو سین هاوکیش ده توانین نه و نه زانراوانه دیار بیکهین. کوی شماره خانه هی گشت ژماره کان ده کاته ژماره که هی

ناوه راست 39 // $39=1+1+5+9+7+2+1+4+0+1+1+3+1+3$

پ 22 // بهم شیوه تیپه بیکرد.

پ 23] . هر پارچه‌یه کی لیکترهزاو نهم
ژمارانه له خو دگربت تا کویان وه کیهه کی
لیبیت واته بکاته 26 :-
“ [26=10+9+4+3] “ [26=8+7+6+5]
. [26=12+11+2+1]

*****

ژماره‌کان له سیسته‌می کونی گریکیه‌کاندا..) (Greekan Numeral Table)

A	B	Γ	Δ	E	Ϛ	Z	H	Θ
α	β	γ	δ	ϵ	ς	ζ	η	θ
1	2	3	4	5	6	7	8	9

I	K	Λ	M	N	Ξ	O	Π	Ϛ
ι	κ	λ	μ	ν	ξ	$\o$	π	φ
10	20	30	40	50	60	70	80	90

P	Σ	T	Y	Φ	X	Ψ	Ω	Ϻ
ρ	σ	τ	υ	ϕ	χ	ψ	ω	$\beth$
100	200	300	400	500	600	700	800	900

وەلامى بەندى (2) .

// 2 پ								// 1 پ							
5	7	2	4	6	1	3		1	2	3	6	5	7	4	
6	1	3	5	7	2	4		4	7	1	3	2	5	6	
7	2	4	6	1	3	5		5	6	2	4	7	1	3	
1	3	5	7	2	4	6		6	1	5	7	4	3	2	
2	4	6	1	3	5	7		7	3	4	2	1	6	5	
3	5	7	2	4	6	1		3	4	7	5	6	2	1	
4	6	1	3	5	7	2		2	5	6	1	3	4	7	

پ 3 // بەم دوو شىوه يە دەتوانى خويان رېيکخەن تا كۆيان هەر بىاتە 12.

5		X	7
6		4	2
1		8	3

7	2	3
	X	4
5	6	1

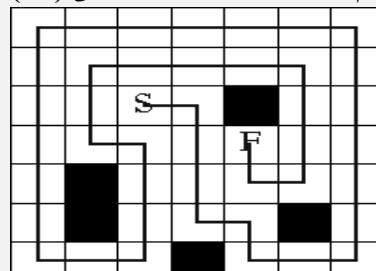
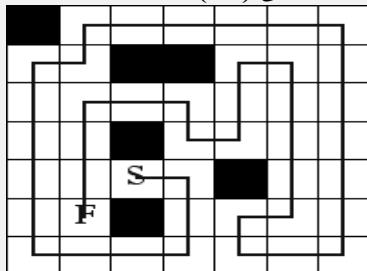
پ 4 // (A) دەكىت بەم شىوه يە هەر پېنچيان رېزبىرىن:- $100 = 11 - 111$

(B) چونكە:- $20 = 11 + 5 + 4 = 20 = 5 \times 4$

(C) ئەوهى جىنى سەرنجىراكىشە لەم ژمارە دۇورۇدرېزدا ئەوهى كە لە هەردۇوسەرەو، دەتوانىرىت بخويىنرىتەو (لە چەپەو بۇ راست و لە راستەو بۇ چەپ) و ھەمان ژمارەيىش دەنوينىت. نەجا سەرنجۇكەيەكىتىرىش بەدېدەكەم كە ئەويش لە كۆكىردىنەوهى گشت خانەكاندایە:- $8 + 9 + 9 + 8 + 9 + 7 + 1 + 7 + 9 + 8 + 9 + 8 + 9 + 8 + 9 + 8 = 101$ ، ئەم ئەنجامەيش هەر وەك پېشىووئى خۆى لە هەردۇوسەرەو دەخويىنرىتەو و ھەر ھەمان ژمارەيىشە.

پ 5 // شىوهندازى 5 جىوازە و ناگۈنچىت. چونكە تەنبا ھەر لەدا دەپىرىت كە سى شىوهنداز دېيەكان يەكتىرىپ نىن، بەلام لە كەت ئەۋانىتىدا يەكتىرىپ.

پ 6 // بەم شىوه يە دەتوانىرىت لە خالى (S) و بەگەيتە خالى (F).

پ 7 // (1) لەم بارەدا دەبىت (11)¹¹:- رەنگە وا بىزانرىت كە 1111 گەورەترين بارە، بەلام لە رەرووی مانتاتىكىيەمە ئەمە ھەلمە و 11 توانى 11 واتە (11)¹¹ ئەم مېبىستە دەپىكىت و گەورەترين ژمارەيە و بە بىرى 250 مىليون جار زياتر لە ژمارە 1111.

(2) ئەو ژمارەيە بىريتىيە لە 75600. دەتوانىرىت بە لىكىدانى ژمارەي رۇۋەتكانى هەفتە بە مانگ بە سال، ئەو ژمارەيە دىارييېكىت. كەواتە ،

7 رفژ × 30 رفژ × 360 رفژ = 75600 که نه و ژماره داواکراویه.

$$(3) \text{ بهم سنی کرداره : } 1 + 1 = 0 + (9-8)-(7-6)+(5-4)-(3-2)$$

$$1 = 0 (123456789) \quad 1 = (70 \div 35) + (296 \div 148)$$

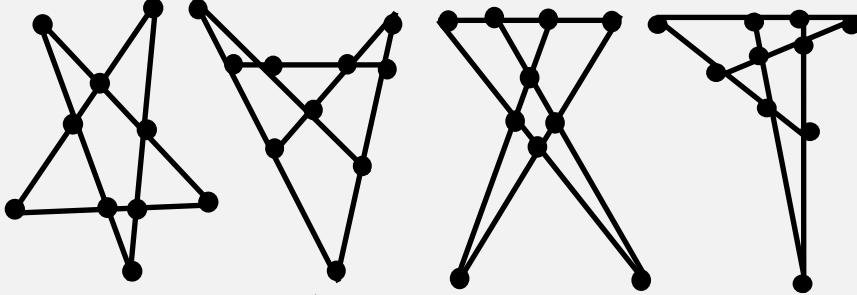
$$1 = (1-8-9)(234567) \quad .1 = 1 . [1 - (1-8-9)]$$

پ 8 // 4 . له هر سینگوشه‌یه کدا ژماره‌ی نیگاری ناوه است 1/3 (سنی یهک) ای کوی

$$\text{ژماره‌کانیتر دهیت .} (10 + 10 + 9 + 6 = 3 \div 5 + 3 + 6) \quad , , ,$$

$$\dots\dots\dots 9 = 3 \div (5 + 8 + 14) \quad , , ,$$

پ 9 // بهلئن، به داناییان لمه‌هر لakanی یهکیک لمه شیوازانه‌ی خواروه.

پ 10 // 11 ، 18 ، 21 . له دوو بازننه‌ی (A) دا کوی ژماره‌کانی دوو کهرتی بهرامبهر

بهیکتر، دهکاته ژماره‌ی بهرامبهر بهخویان له بازننه‌ی (C) دا. بهلام جیاوازیان دهکاته

ژماره‌ی بهرامبهریان له بازننه‌ی (D) دا. بهلام لیکدانیان دهکات ژماره‌ی بهرامبهریان له

$$\text{بازننه‌ی (E) دا .} 6 = 1 \times 6 \quad 5 = 1 - 6 \quad 7 = 1 + 6 \quad , , ,$$

پ 11 // تهنيا نیگاری 2 به نهرب (نیگه‌تیف) داده‌نریت چونکه نهگهر بروانینه ره‌نگه‌کانیان

نهوا ده‌ردکه‌ویت که به‌ته‌واوی وینه‌یه‌کی نهرب (نیگه‌تیف) و نهرب (پوزه‌تیف) یهکترن.

پ 12 // 4 ، 5 . کوی ناسویی شماره‌کانی ناو نه و سینگوشه‌ی روروه سفرهون، یهکسانه

به کوی شماره‌کانی ناو نه و سینگوشه‌ی روروه خواروهون (هملگه‌راوهون) = 16 .

$$16 = (3+5+2+6) \quad 7+9 = 16 \quad 7+8 = 15 \quad , , ,$$

پ 13 // نارخه‌میدس به یهکیک له همراه زانا و بلیمه‌تاهکانی دهبار و سه‌ردمنی خوی دهناسراء

بؤیه پاشا متمانه‌ی پیدابوو. گوتی:- به‌پئی ریساکانی فیزیک گه‌یشتومه‌ته نه و ناکامه‌ی

"نه و تاجینه‌یه (کلاوزه‌ر) ساخته‌یه" بق شکومه‌ندیتان ناشیت، چون؟

قهواره = بارستایی ÷ بارسته چرى ، کیش = تاودانی کیشی زه‌وی × بارستایی.

که‌واته قهباره‌ی تاجینه‌که نهگهر زیر بیت دهکاته :-

$$2.2/10 \div 19.4 \times 10^3 = 0.1134 \times 10^{-4} \text{ m}^3 .$$

بهلام قهباره‌که نهگهر له زیو درووستکرایت نهوا دهکاته :-

$$2.2/10 \div 8.8 \times 10^3 = 0.25 \times 10^{-4} \text{ m}^3$$

به‌پئی ریسا فیزیایه‌که "نه و تهنيکی نقوم بwoo له شله‌یه کدا نه و ندده کیشی شله‌ی

لادر او له کیشی‌که‌ی خوی کم دهکات (وندده‌کات) " واته :-

کیشی ناوی لادر او = کیشی تهنه‌که له هه‌وادا - کیشی هه‌مان تهنه له ناودا.

قهباره‌ی تهنى نقوم بwoo نهوندده قهباره‌ی (شله‌ی) لادر او که دهیت.

قهباره‌ی تاجینه‌که × کیش‌چرى ناوه‌که = کیشی تاجینه‌که له هه‌وادا - کیشی له‌ناو ناودا.

$$10 \text{ N/m}^3 \times 10 \times 1000 = 2.2 - 1.95 = 0.25$$

بهلام وهک ده‌زائین که کیش‌چرى ناو = 1000 × قهباره‌که‌ی .

$$0.25 \div 10000 = 0.25 \times 10^{-4} \text{ m}^3 \quad \text{که نه م بره قهباره‌یهش ده‌گونجیت له‌گهمل قهباره‌ی مسکه‌که‌دا .}$$

پ 14 // شیوه‌ندازی 2 زورترین چوارلای لهخو گرتوه که 9 دانه‌یه. شیوه‌ندازی 1/ که شهش چوارلای لهخو گرتوه. به‌لام شیوه‌ندازی 3/ تهنيا پینچ سیلا لهخو دهگریت و شیوه‌ندازی 4/ یش تهنيا ههشت دانه.

پ 15 // شیوه‌ندازی 2 دهگونجیت. له هم باریکدا سینگوشیه که زیاده‌کات به‌لام به 180 پله ههله‌گهراوه دهبیت.

پ 16 // هم 10 لمو مندالانه سیویکیان پیده‌دادت و بو مندالی یانزه‌یه میش نهوا نمو تاک سیوه‌ی ده مینیته‌وه به کیسه‌کاهوه دیداتنه. کهواته، سیویک له کیسه‌کاهدا ماوه‌توه که به‌دم دوا مندال دهکه‌وهیت.

پ 17 // همیه‌که له هیله ماریچه‌کان له‌لای چه‌پهوه دهست به جووله دهکه‌من و کوتاییان به شماره‌که‌ی تاییت به خویان دیت له‌لای راست، کهواته بهم شیوه‌یه دهبیت:-

(A) بمهرو 4 ، (B) بمهرو 2 ، (C) بمهرو 1 ، (D) بمهرو 3 ، (E) بمهرو 5 .

پ 18/A [2 بیت]. له همدوو باری (a) دا دروانین که 1 ، 5 ، 6 ، 3 دهکه‌نه هاوستی 4 وه. کهواته 2 دهیته پنچه‌وانه و سهری بهرامبهر به 4. بو همدوو باری (b) دا دروانین که 4 ، 2 ، 5 هاوستی 6 دهبن. کهواته 1 دهبیت بهرامبهر و پنچه‌وانه‌ی 6 بیت و همراه‌ها 5 بهرامبهر و پنچه‌وانه‌ی 3 بیت و 2 بهرامبهر و پنچه‌وانه‌ی 74 بیت.

پ 18/B [4 بیت]. له باری (d) دا ، 2 ، 6 ، 1 ، 5 ، هاوستی 3 دهبن، کهواته 4 دهبیت پنچه‌وانه و بهرامبهری 3 بیت.

پ 19 // له کیسه‌ی یهکه‌میان تهنيا یهک دانه، له دووه‌میان تهنيا دوو دانه، له سینه‌میان تهنيا سن دانه، له چواره‌میان تهنيا چوار دانه، ههتا دواکیسه‌ی دهیم که ده دانه‌ی ایوهدگرین. بهمه کوئی هممو پارچه‌کان دهیته 55 پارچه پاره‌ی زیو. نهگهر

$55 = 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8 + 9 + 10$

هر همموویان وهک یهکین نهوا کنیشیان بینگومان دهکاته 110 گرام. واته:-

$110 = 2 \times 55$ گرام. به‌لام نهگهر بکاته 109 گرام مانای یهک پارچه‌ی قهله‌ی تیدایه که له کیسه‌ی یهکه‌ممهوه و هرگیراوه. نهگهر بکاته 108 گرام مانای دوو پارچه‌ی قهله‌ی تیدایه که له کیسه‌ی دووه‌ممهوه و هرگیراوه. نهگهر بکاته 107 گرام مانای سن پارچه‌ی قهله‌ی تیدایه که له کیسه‌ی سینه‌ممهوه و هرگیراوه. نهگهر بکاته 106 گرام مانای چوارپارچه‌ی قهله‌ی تیدایه که له کیسه‌ی چواره‌ممهوه و هرگیراوه. نیتر بهم چهشنه ههتا ده. نهگهر کردیه 100 گرام نهوه مانای که 10 پارچه‌ی قهله‌ی تیدایه که له کیسه‌ی دهیممهوه و هرگیراوه.

پ 20 // بهم شیوه‌یه نهوه هاوستیه دیته نهنجام :-

A	5	A	5	A	4	
B	6	=	6	-	4	+ 4
1	÷	2	×	4	=	2 A
B	2	-	6	+	9	= 5
1	=	1	÷	7	×	7 A
B	1	+	6	=	8	- 1
2	×	4	=	8	÷	1 A
3	B	6	B	18	B	

پ 21 // (1) نهوه ژماره‌یه دهکاته 96 ، 96 . له 144 .

هر ریزیکدا نهنجامی کوئی چهبری ژماره‌کان دهدریت له یهکه‌مین ژماره‌ی زنجیره‌که، بهمه یهکسانیه‌که بهدهستیت.

. $10 = 2 \times 5$ ، $5 = 1 - 2 + 1 - 3 + 2$ (a)

. $63 = 7 \times 9$ ، $9 = 2 + 1 + 3 - 2 + 7$ (b)

. $144 = 8 \times 16$ ، $16 = 2 + 3 - 5 + 4 + 8$ (c)

بهم شیوه‌یه تا کوتایی.

پ 22 // له هم یهک له ژماره‌کاندا ههست دهکریت که هم یهکه‌میان له خانه‌یه یهکانه‌وه تدوا خانه له گموره‌وه بهره‌وه بچووک دهچیت تهنيا 2548 نهیت که نهوه‌ی تیدایه بهدهی ناکریت. واته له (9) بق 8 بق 7 بق 6 بق. له گموره بهره‌وه بچووک به‌لام 2548 تیکه‌ل بوونیک همیه له نیوان گموره بچووکدا).

پ 22 // [85647]. به پیو نه و زانبیاریانه له یادیدا بولو بهم شیوه له کهونه شیکار کردنی :-
هر پینچ شماره خانه کان بریتین له ((س ص ع ل م)).

$$م + ع = 14 \dots (1) \quad ، ل - 1 = ص \dots (2) \quad ، س + 2 = ص \dots (3) .$$

$$ص + ع = 10 \dots (4) \quad ، س + ص + ع + ل + م = 30 \dots (5) .$$

پینچ کشته که گشت هاوکیشنه کان به دیاریکرین واته خانه پینچه میان.
به لیکده رکردنی هر دوو هاوکیشنه (1 ، 4) له هکتر نهوا :

$$(م + ع) - (ص - ع) = 10 - 14 = 4 \quad ، کهونه : ص = م - 4 \dots (6) .$$

نهوجاله هردوو هاوکیشنه که (6 ، 2) وه درده چیت که : ل = م - 3 \dots (7) .... 3 .
له هردوو هاوکیشنه که (6 ، 3) وه درده چیت که : س = 2 \times م - 9 \dots (8) .

به داننه وهی هاوکیشنه (1 ، 6 ، 7 ، 8) له هاوکیشنه (5) دا نهوا :

$$(2 \times م - 30) + (9 - 14) + (4 - م) + (3 - م) = 30 \dots (9) .$$

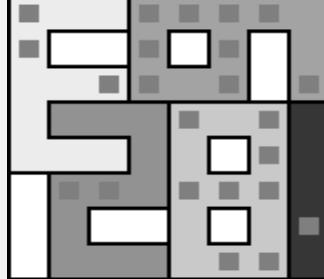
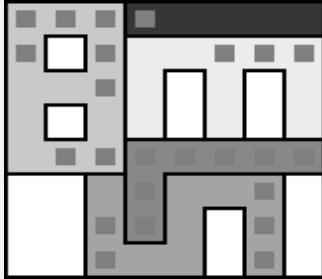
کهونه : م = 8 که دوا خانه شماره که ده بینت. لم خانه وه ده توانین گشتیان دیاری
بکهین که : س = 7 ، ص = 4 ، ع = 6 ، ل = 5 \dots (10) .

کهونه داسو نه گمراهه وه بوق مالمه و کودی قاسمه که ده بینا که [85647] بولو.

پ 23 // A/ ده توانین بهم شیوه نه و پینچ شماره ده سنیشان بکرین : - یهک لاکیشنه ره نگtar

بوق شماره (1) ده گمراهه وه، سئ لاکیشنه ره نگtar بوق شماره (3) ده گمراهه وه،

پینچی ره نگtar بوق شماره (5) ده گمراهه وه، ههوت لاکیشنه ره نگtar بوق شماره (7)
ده گمراهه وه و ههشتی ره نگtar بوق شماره (8) ده گمراهه وه.

B/ ده توانین بهم شیوه نه و پینچ شماره ده سنیشان بکرین. یهک لاکیشنه ره نگtar بوق
شماره (1) ده گمراهه وه، دوو لاکیشنه ره نگtar بوق شماره (2) ده گمراهه وه، سی
ره نگtar بوق شماره (3) ده گمراهه وه، ههشت لاکیشنه ره نگtar بوق شماره (4)
ده گمراهه وه، نو لاکیشنه ره نگtar بوق شماره (5). کهونه توانیمان شیوه

شماره بی نه و لاکیشنه ره نگtar آنه وه به ده سبیننه وه.

C/ همروه ها ده توانین بهم شیوه نه و شمارانه

ده سنیشان بکرین. یهک لاکیشنه ره نگtar بوق

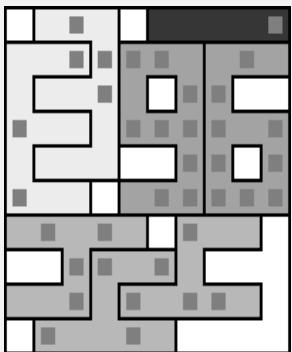
شماره (1) ده گمراهه وه، سئ لاکیشنه ره نگtar بوق

شماره (3) ده گمراهه وه، چواری ره نگtar بوق

شماره (4) ده گمراهه وه، شاهش لاکیشنه ره نگtar

بوق شماره (6) ده گمراهه وه، نو لاکیشنه ره نگtar

بوق شماره (9) ده گمراهه وه.

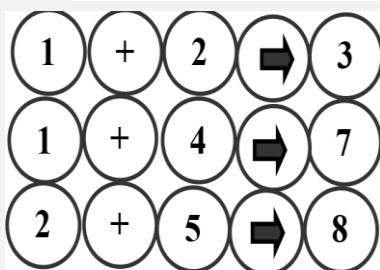

*****

وَلَامِي بَهْنَدِي (۳) .

پ ۱ // پ ۲ // بِم شِیوْهِیه پِر دَه کَرِینَهُوه:-

پ ۲	پ ۱
2 9 6 1 4 5 7 3 8	7 8 9 6 5 4 3 2 1
8 3 4 2 7 9 1 6 5	4 2 5 3 9 1 8 7 6
1 5 7 3 6 8 2 4 9	6 1 3 7 2 8 5 9 4
3 4 8 9 1 6 5 7 2	3 4 6 5 1 7 2 8 9
6 2 5 7 8 4 3 9 1	8 9 7 2 4 3 6 1 5
7 1 9 5 2 3 6 8 4	1 5 2 8 6 9 4 3 7
9 7 2 4 3 1 8 5 6	2 7 4 1 3 5 9 6 8
5 6 1 8 9 7 4 2 3	5 3 8 9 7 6 1 4 2
4 8 3 6 5 2 9 1 7	9 6 1 4 8 2 7 5 3

پ ۳ // شِیوْهِندَازِی (C) دَه گَونجِیت بَو نَه و شُونَیه
نادِیا ره. نَه گَمَر نِیگَارِی ۱ بَخْرِیتَه سَهْر
نِیگَارِی ۲، نَه وَا نِیگَارِی ۳ دَه دَه چِنَت، نَه گَمَر
نِیگَارِی ۱ بَخْرِیتَه سَهْر نِیگَارِی ۴ نَه وَا نِیگَارِی
۷ دَه دَه چِنَت. وَه هَمَروه هَا بَو گَشْت بَاره کَانِیتَر.
بَهْمَه لَه جَووْتَبُوونِیانَدا هَا شِیوْهِکَان يَهْكَتَر
(چَز) لَادَهْبَهْن و تَهْنِیا نَه و دَه مِنَنِتَهُوه كَه
لَه نِیوانِیانَدا دَووبَاره نِیتَه.

پ ۴ // سَوْمَا بِم شِیوْهِیه كَمَوْتَه شِیکَارِکَرَنَه كَه:- $10 = 2 \times 5$ نَه وَا جَا 5

$$9 = 6 \times 1 + 3 = 5 + 6, \quad 63 = 7 \times 9 = 6 + 6 = 12$$

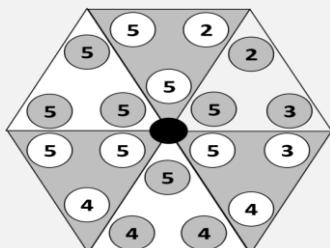
$$12 = 8 \times 1 + 4 = 7 + 9, \quad 16 = 9 \times 1 + 7 = 8 + 8$$

پ ۵ // ۱۵ ، ۱۶] . بَه سَتَوْنَی ژَمَارَه نَاهِرَاست لَه نَه جَامِي دَابَهْشِی ژَمَارَهِی

(۵) ، نَه وِيش بَه لِيَكَدَانِي هَمَر دَوو ژَمَارَه سَهْرَو خَوار. $14 = 5 \div (7 \times 10)$ ...

پ ۶ // B [۷] . كَوَى دَوو ژَمَارَه لَاي رَاسَت و چَهْپ دَه کَاتَه شِیوْهِه رَهْنوُسِي دَوو ژَمَارَه

رَهْنَكَتَارِي نَاهِرَاست. $13 = 7 + 6 = 9 + 8 = 17$ .....

پ ۷ // دَه تَوازِيرِت بِم شِیوْهِیه پِيَكَبَهْست بَكَرِين.

پ ۸ // يَهْكَمِي لَه پِلَهْنَمَرِه کَانَدا بَو كَاوَس دَه بَيَت. سَهْر

هَنَگ لَهْوَانِيهِ رَاسَت يَاخُود هَلَه بَيَت، بَه

بَوْچَوْنَي يَهْكَم نَه گَمَر رَاسَت بَيَت كَهْوَاتَه لَالَه

و نَالَان و چَوَپَي دَه بَيَت رَاسَت بَن، كَهْوَاتَه

چَوارِيان رَاسِتِيَان كَرَدوه. نَه گَمَر بَوْچَوْنَي دَووْهِمِي

سَهْر هَنَگ بَه هَلَه كَه و دَهْرِيَگَرِين كَهْوَاتَه كَانَى و

پِيشْهَوا رَاسَتن و لَالَه هَلَه كَه. نَيِّسَتَه بَهْخَتِيَار و چَوَپَي و كَاوَس و نَالَان دَه مِنَنِتَهُوه كَه

دَه بَيَت تَهْنِيَا يَهْكَيَيَان رَاسَت بَن. نَه گَمَر بَهْخَتِيَار رَاسَت بَيَت كَهْوَاتَه نَالَان/يَش رَاسَت كَه

هَيَّج سَوَوْدِيَيَكِي نِيَيَه، كَهْوَاتَه بَهْخَتِيَار هَلَه كَه نَه گَمَر كَاوَس رَاسَت بَيَت نَه وَا چَوَپَي و نَالَان

رَاسَتن و هَمَروه هَا سَوَوْدِي نِيَيَه كَهْوَاتَه كَاوَس هَلَه كَه نَه گَمَر چَوَپَي رَاسَت بَيَت،

دَه مِنَنِتَهُوه سَهْر بَوْچَوْنَي كَاوَس و نَالَان رَاسَت بَن يَاخُود هَلَه، بَهْلَام و تَمَان كَاوَس

هَلَه كَه و نَالَان دَه مِنَنِتَهُوه كَه رَاسَت بَيَت يَاخُود هَلَه، نَه گَمَر رَاسَت بَيَت مَانَى ۴ يَان

براستن و نهگمر هله بنت کهواهه کاوس یهکه مینه و پیچهوانهه بوقوونه کهیه تی، کهواهه سیانیان براستن که نهوانیش پیشها، کانه، چوپی. یهکه میش هر کاوس دهبت.

پ 8 // [14]. کوی نهنجامی دابهشی دوو ژمارهه سهرهوه لهگه ل جیاوازی نیوان دوو ژمارهه خوارهوه دهکاته ژمارهه ناوهه راست.

$$پ 9 // \text{نحو دوو پیته نوازانه (} c, q \text{) له ریزی (} 3, 4, 7, 8 \text{) دا خویان مهلاس داوه. } (9 \div 3) + (8 - 6) = 5 \dots\dots$$

پ 10 // [29] کهس دهبن. گریمان شماره خانه کهی یهکان = س ، گریمان شماره خانه کهی دهیان = خ. ، کهواهه ژماره هیان = س + 10 خ ، نهجا دوو هینده ژماره هیان = 2 × س خ. ، 2 × س خ - (س + 10 خ) = 7. کهواهه :- س = (7 + 10 خ) ÷ (2 خ - 1). له هاونکیشیه و نهگمر خ = 1. کهواهه س = 17 که نهمه ناگونجیت چونکه خانه هی یهکانه. بهلام نهگمر خ = 2، کهواهه س = 9 که نهمه هیش له رووی زارشته و دهگونجیت. بهلام نهگمر خ = 3 ، کهواهه س = 37/5 که نهمه هر ناگونجیت چونکه به کهرت دهرد چیت.

پ 11 // شیوه ندازی 3 دهگونجیت. گهر بروانینه شیوه ندازه کان نهوا به ناراسته میلی کاترمیر ده جوولین و له هر جاریکدا له چهپی خوارهوه یهکیکیان سپی ده بیته و هیلیکی ستونیش ده دهکه ویت.

$$پ 12 // \text{له هر پینچگونایه کدا کوی دوو کهرتیان همه میشه دهکاته ژمارهه سیبیه میان:- } 3/12 + 1/6 = 5/12 \dots\dots$$

پ 13 // [135] مهتر. له بپر نهوهی به پیچهوانهه یهکتره و ده جوولین، کهواهه خیراییان به گویره دهکتر کوهد کریته وه. 81 = 36 + 45 کم / ده مکات = 81 000 مهتر / 3600 چرکه = 22.5 م / چرکه. ، دووری (دریزی) = خیرایی × کاتی پنچوون.

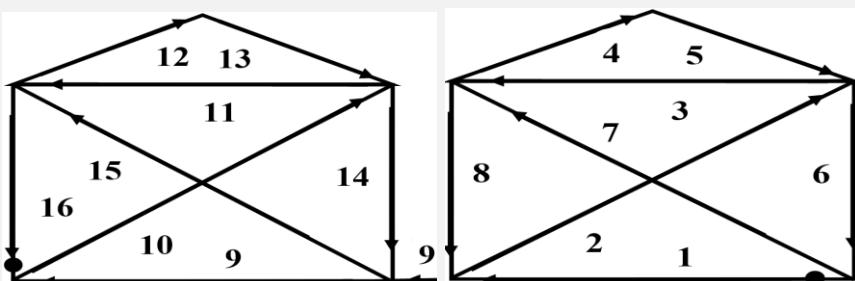
$$6 \times 22.5 = 135 \text{ مهتر دریزی شهمنه فهره کهی بپرده باشور دهروات.}$$

پ 14 // [A/A] - 12 ، 240 ، 17280. له خوارهوه بوق سهرهوه، لیدانی دوو ژمارهه تهنيشت بهکتر ژمارهه سهه خویان.

پ 15 // نیگاری 2 بر استه و دهگونجیت. نهگمر له چهپوه بوق بر است بروانینه چوار پوله ههشتگوناکان. کهلاکه به ناراسته پیچهوانهه میلی کاترمیر دوو خانه دوو خانه ده جوولین، چوار گوشکه به ناراسته میلی کاترمیر دوو خانه دوو خانه ده جوولین،

بهلام نهستیره که و سیگوشکه به ناراسته میلی کاترمیر دوو خانه دوو خانه ده جوولین و همدیس دهگه رینه وه بوق جیگه یهکی پیشیو خویان.

پ 16 // بهلی ده توائزیت :- تیراساکان ناراسته جووله و پینووسه کهیه و جووله (9) گواسته و دهیکی بر استه و دهیکی بوق ناو شیوه ندازه کهی لای چهپ.

پ 17 // [2B] همه‌یه. هر کاتیک نیگاره‌کانی ستونی (1 ، 2 ، 3) به جیاجیا بخربته سهر هر یهکه له نیگاره‌کانی (C ، B ، A) ، نهوا به تهواوی لمسه‌ر یهکتر چاپده‌بنه‌وه و هیچ جوره گوپرانکاریبه‌ک به سهر پنکه‌هاته‌کانیاندا نایهت، کهچی له باری (2B) دا دهبنین که خاله رهشه‌کاهی خواره‌وهیان چزکراوه و دهنه‌کاهه‌وتوجه.

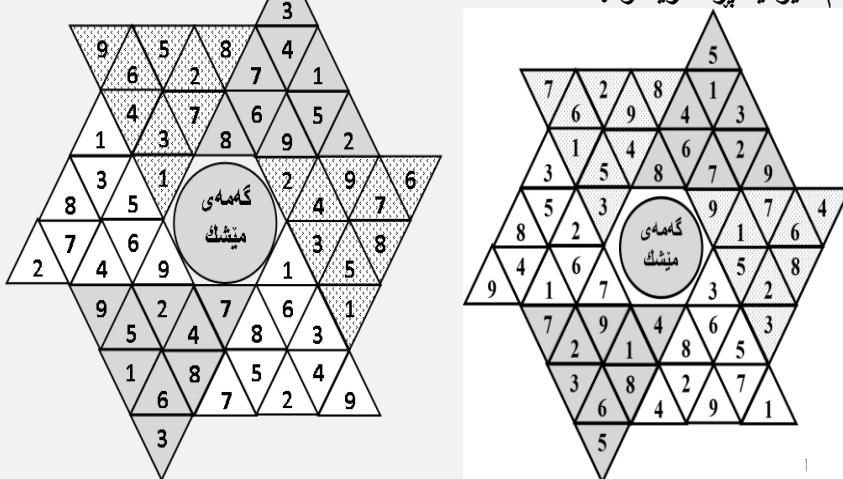
پ 18 / [A] 60 ، 32 ، 156 . له که‌مترین ژماره‌وه به ناراسته‌ی میلی کاتژمیر، ژماره‌کان دهبنه دوو نهودنده یهکتر ..... [469]. به شیوه‌یه‌کی ماتماتیکی:-

$$15 = 7 + (2 \times 4) , 29 = 15 + (2 \times 15) , 59 = 29 + (2 \times 29) , 117 = 59 + (2 \times 59)$$

پ 19 // تهنيا و تهنيا جاريک له یهکم روزی دهسبه‌کاريانيه‌وه. گروپي یهکم (ناسنگه‌ران) له سن مانگدا تهنيا 45 روز دهخوين. گهر دابهشی 3 بکريت نهوا 15 روز له مانگيکدا.

گروپي دووهم (دارتاشان) له سن مانگدا تهنيا 30 روز دهخوين. نهگهر دابهشی 3 بکريت نهوا 10 روز له مانگيکدا. گروپي سیهم (وینه‌گران) له سن مانگدا تهنيا 22 روز دهخوين. نهگهر دابهشی 3 بکريت نهوا 11 روز دهخوين له مانگيکدا. گروپي چوارهم (گچكاران) له سن مانگدا 18 روز دهخوين. نهگهر دابهشی 3 بکريت نهوا 6 روز دهخوين له مانگيکدا. گروپي پنجم (بويه‌چييان) له سن مانگدا تهنيا 15 روز دهخوين نهگهر دابهشی 3 بکريت نهوا 5 روز دهخوين له مانگيکدا. نهمه نهوده‌گهه‌ينيت که گروپي بويه‌چييان له تهك هیچ کاميکياندا له مانگی یهکمی خويتندا یهکگير نابن، کهواته بو مانگی دووهم، $5 \times 2 = 10$ که ژماره‌یه‌کی جووته، کهواته هر يهک له گروپه‌کانتریش دهدهين له 2 تا بکاته بيريکي جووت. واته له دوومانگه‌دا تهنيا جاريک یهکدگير دهبنه‌وه. ريگه‌هه‌کيت: گروپي ناسنگه‌ران روزئيك دهخوين و نهوانيت له پشوودان، واته دوو روز بو گروپي دوایي. گروپي دارتاشان روزئيك دهخوين و دوو روز له پشوودان، واته 3 روز. گروپي وینه‌گران روزئيك دهخوين و 3 روز له پشوودان، واته 4 روز. نهجا بو گروپي گچكاران ماناي 5 روز و بو گروپي بويه‌چييان ماناي 6 روز بو خولي دوایي. لمبه‌نهوهی ئيمه دهمانه‌ويت هر پينجييان یهکگيربن. کهواته دهبيت گهه‌ره‌ترین کولکه‌ی هاوبه‌شى ژماره‌کانى (2 ، 3 ، 4 ، 6.5) بدقزينه‌وه که دهکاته 60. واته پاش 61 مين روزئي تر كوده‌بنه‌وه. كوبونه‌وه‌که‌هېتريان باش 3 مانگيکر دهبيت.

پ 20 // بهم شیوه‌یه پرده‌کريت‌وه:-

پ 21 // دهكريت بهم شیوه‌یه بيت:-
ههروه‌ها دهكريت بهم شیوه‌یه بيت:-

$$.24 = (5 + 4 + 3 + 12) = (9 + 8 + 7)$$

$$.24 = (9 + 8 + 5 + 2) = (7 + 4 + 13)$$

پ 22 // [36] زانکار. گریمان ژماره‌ی زانکاران = س .

$$س + س + \frac{1}{2} \times س + \frac{1}{4} \times س + س + 1 = 100 .$$

$$\text{کهواته} // س = 36 \text{ زانکار له پوله‌کهدان} .$$

پ 23 // دهتوانریت بهم شیوه‌یه بخرینه سمریه‌کتر تا نامانجه‌که بینیکریت:

پ 24 // نه ژماره زیرینه که بینیده‌وتریت [فای PHI] و هنیما [Φ] بیونانی بق دانراوه و

برهکه‌یشی بریتیه له [1.618]، لای زانایان به جوانترین و به‌هاترین و زیرینترین

ژماره داده‌نریت، چونکه له پیکه‌هاته‌ی زورینه‌ی شته‌کانی گمدوون و دورو به‌رماندا

بوونی ههیه و هستی پنکراوه. له پتوانه‌یه کی ریزه‌هی هندیک شوینی گیانله‌بهر و

رووه‌که‌کان و بگره مروه‌فیش/دا نه ژماره تیاندا به‌دیده‌کریت. کهواته نهم ریزه‌هیه نابیت

له خوهه هاتبیتنه ناراوه، بؤیه لای زانایان بؤته سه‌سوورتنه و لايان وایه نهوه

جوانکاری پهروه‌ردگاره که نهم ریزه‌هیه به ناوه‌زی مروفه بخشیوه تا به به‌هایه‌ک

لیوهی بروانریت. ناخو ج چیاوازیه‌ک هم‌بیت له نیوان [فای PHI، Φ] و ریزه

ژماره‌کانیتردا. بازاپن سه‌بارهت بهم ریزه‌هیه زیرینه the golden ratio چ باسیک ههیه

!!! نهم ژماره سپهنتا (موقددهس) له یه‌کله‌دوایه‌که بناویانگه‌ی زانای نیتالی

لیوناردو فیبوناتشی/یوه هستی پنکرا و هاته ناراوه که بریتیه له :

[1] ، 1 ، 2 ، 3 ، 5 ، 8 ، 13 ، 21 ، 34 ، 55 ، .....89. هتد. گرنگی له‌وادایه که کوی

دوو ژماره‌یه‌کله‌دوایه‌کیان به‌ردوام دهکاته ژماره‌که‌ی دوای خوی [2=1+1 ،

3=2+1 ، 3=2+1 ، 5=3+2 ، 8=5+3 ، 13=8+5 .....13. هتد، همه‌وهه نهنجامی دابهشی دوانی

دوای یه‌ک یاکسانه بمو ژماره‌یه یان نزیک دهبنیته‌وه لیوهی، بؤیه به ژماره‌یه کی جوان و

سپهنتا ناوده‌بریت]. له گمدووندا زور ریزه ههیه نزیکه بهو ژماره‌یه: له لهشی مروقدا

زور به سانایی هست بهم ریزه‌هیه دهکریت، لهوانه: - 1 // ریزه‌هیه نیوان دوری تهوقی

سهر له کله‌منگوستی پن وه (واته تازه‌وی) بق دوری جنیگه‌ی ناوک له زهوبیه‌وه. 2 //

ریزه‌ی نیوان دوری شان و پهنجه‌کانی دهست بق دوری نیوان سووچی نانیشک (و

پهنجه‌کانی دهست، یان ریزه‌ی دوری نیوان زهوي و سمت بق دوری نیوان کلاوه‌ی

نه‌کژنو و زهوي. 3 // ریزه‌ی نیوان دوری ناوک بق زهوي. 4 // له کووره‌ی هنگدا

ریزه‌ی نیوان من هنگه‌کان بق هنگه‌نیزه‌کان به همان ریزه‌مان پنده‌داد. 5 // له

گیانله‌بهریکی و دك حله‌زوندا، ریزه‌ی نیوان هم نه‌لقمیه‌ک و نه‌ویتر دهکاته همان

ژماره (1.618) و دیان ریزه‌ی نیوان دریزی و پانی نیوان پیکه‌هاته‌ی حله‌زونه‌کانی

ترشی (DNA) ..... هتد.

له رووی ماتماتیکیه‌وه ده‌برینی نرخی
[بم شیوه‌یه‌یه بعراهمبره:]

$$\Phi = \frac{1 + \sqrt{5}}{2} = 1.61803$$

*****

وہلامی بہندی (4)

پ 1 // پہم شیوه یہ پر دہ کریں گا:-

// 2									// 1								
2	1	4	8	3	7	6	5		7	2	8	3	5	4	6	1	
8	6	3	7	5	2	1	4		2	4	5	7	3	1	8	6	
7	5	6	1	2	4	3	8		8	1	4	5	2	6	3	7	
3	8	1	2	4	5	7	6		6	3	1	4	7	2	5	8	
4	7	5	6	8	3	2	1		3	5	7	2	6	8	1	4	
1	4	2	3	6	8	5	7		5	7	6	8	1	3	4	2	
5	2	7	4	1	6	8	3		4	6	3	1	8	7	2	5	
6	3	8	5	7	1	4	2		1	8	2	6	4	5	7	3	

پ 3 // ژماره کان له ههر ریزیکی ناسوییدا بریتین له :-
[1, 6, [0, 0, [3, 0, 3]]]

.[7 '1 '3] " [3 '0 '0] " [0 '1 '6]

پ/4 [9 ، 18]. به نایراسته میلی کاٹریمیر کوئی شماره خانه دوو ژماره گھوره گھکه ناو پھر گوله گھکه لوتکه ده کاته ژماره دواخ خوی، نینجا له 2 بدربیت، ژماره دواخ خوی دیت، ژماره 2 بخمره و سهر همه مدیس ژماره دواخ خوی دیت، له کوتاییدا کوئی شماره خانه ی تھو ننچجامه ده بیتہ ژماره سهر دوا پھر گوله گھکه.

پ ۵ // ۱ خولهک و ۱۱/۵ خولهکیت []. لمسه ردمکاتی ۰۰:۱۲ تهواودا هردوو میله کورت و دریزه که (ددمکاتنما و خولهکنما) به تهواوی لمسه ریهکتر جووت دهبن، نهمجا هر کاتن میله دریزه که (خولهکنما) یهک خولی تهواوی نهنجامدا مانای ۶۰ خولهکی پریوه، بهمه میله کورته که (ددمکاتنما) تهنا ۵ خولهک و اته یهک ددمکاتی تمواو دهچیته پیش، کهواته : همر ۶۰ خولهکی خولهکمیر بهرامبهر به ۵ خولهکی ددمکاتژمیره و اته به ریزه دی (۵ : ۶۰) یان به ریزه دی (۱ : ۱۲) ده بیت و اته، نهگهر ددمکاتنما یهک خولهک بچیته پیش نهوا خولهکنما ده بیت ۱۲ خولهک بچیته پیش. بهم پهیو ندیبه ده توانین له همر ددمکاتیکدا شوینی لمسه ریهکتر جووت بونوی هردوو میله که دیارکهین:

[a / 12 + b = a] ، a - خویندنهوه و شوینی لمسهر یهکتر جووت بونوی همرودو
میلهکهیه به خولهک ، b :- کاتی تهواوی دهمکاتی دراو له پرسیارهکدا بهلام به
خولهک بکهواته له دهمکاتی یهک تهواودا میله کورتهکه تمثنا 5 خولهکم، بریوه.

و $\frac{1}{5}$ خوله‌کیک هر دوو میله‌که لمسمر یهکتر جووت دهین). ... که اونه:- $a + 60 = 12a$ ... که اونه:- $a = 5$ خوله‌ک و $\frac{1}{11}$ خوله‌کیک.(ونه پاش بزینی 5 خوله‌ک ... که اونه:- $a/12 + 5 = a$ ... به شیکار کردنی نهم هاوکیشهه :

پ 6 // شیوه‌ندازی 5 ناگونجیت و هاورووی نیه. چونکه شیوه‌کانی (1، 6)، (2، 4)، (3، 7) چونیه‌ک و هاوروون و لمهانه‌نشه که هملگه‌راوهی یهکترین بهلام له شیوه‌هی (5) داده و انت که گویه‌ک دش ده که تووه له ناه ۹۹

(۱۴، ۱۶). کوی دوو ژماره‌ی کمرتی سهر بهرامبهر به لام به شیوه‌ی تاکولو هم

دھکاتہ 29 .. 29 = 17 + 12 = 25 + 4 .. 29 = 8 + 21 = 18 + 11 .. 29

$$.14=15-29 \quad " \quad 29=13+16 \quad " \quad 16=13-29 \quad " \quad 29=19+10$$

کوئی اُمار و کانے ناہیں دو کہ تکم سہی یہ امیہ دہکاتہ 30 [3,3] /B

$$30 = 8 + 7 + 5 + 6 + 3 + 1 \quad ; \quad 30 = 3 + 4 + 4 + 9 + 6 + 4$$

پ 8 // ودک ده زانین که هردوو گهرمیپیوه که واته (سیلیزی و فههنهایتی) خویندن وهیان وهکیمک نیبه و تهنجا هر له یهک پلهدا خویندن وهیان یهکسان به یهکتر ده بیت، نه ویش له

پلهی (40) دایه. کهواته مافی خوی بووه که نه و تهیفونهی بهروودا دابخاته وه.

به پیی نه و پهیوندیهی له نیوان هردوو گهرمیپیوه کهدا هیه نه و ده سلهلمیت:-

(32) $F - 9C = 5$ ، بزانین راسته له (40) دا هردوو وهکیمک ده بن !!!

واته:- $F = C$ ، به دانانه وهی له و هاوکیشیهیدا:- (32 - C) $5 = 9 \times C$

به شیکاری نهم هاوکیشیه ده ده چیت:- $C = 40$ پله. کهواته له پلهی 40 دا

هردوو گهرمیپیوه که وهکیمک دخویندن وه و نیت پیویستی بهو و پرسه نه بیوو.

پ 9 // [D] ده گونجیت. گهر به وردی بروانینه شیوونداز کهی ناوه استیان نهوا یهکیک له خاله رهش کان کهوتقته ناو سیگوشیهک و بازنیه کهوه، بهلام خاله کهی تر کهوتقته نیوان سیگوشیهک و سئ بازنیه و نهمهیش تهنجا هر له (D) دا ده گونجیت.

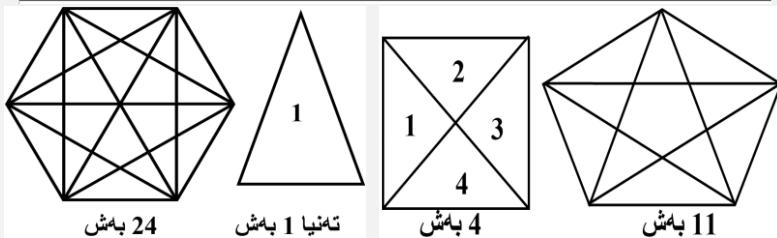
پ 10 // [15]. ژمارهی ناو چوارلاکهی نیوانیان دابهشی نه جامی کوی هر پینچ ژمارهی سهر شهشلاکه بکریت، ژمارهی ناو نه و بازنیه ره نگتارهی ناوه بر است ده ده چیت .

$5 = 6 \div (2+4+9+8+7)$ ، $6 = (5 - 12+7+ + 17) \div (3 - 7)$ .... هتد.

پ 11 // [660] مهتره. له بهربی راسته هر بقو 30 مهتره نهوا ستونونک و گلوبنک دانراوه. بهلام له بهربی نهوبیر واته لای چهپ نهوا دوو ستونون و دوو گلوب داده نرین. کهواته بقو نهوا لایه 23 ستونون و بقو بهربی بهرامبیر 22 ستونون چامسپده کرین. کهواته:- $30 \times 22 = 660$ مهتره دریزی شه قامه که.

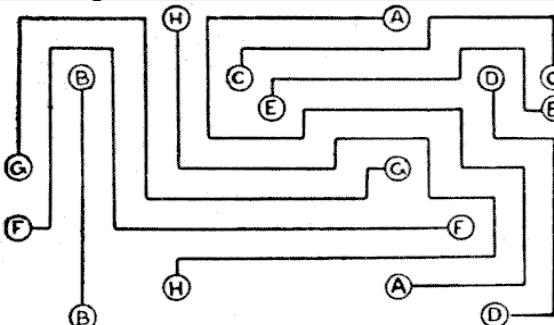
پ 12 // معبه ستی نهم پرسه لاهویه که نه گهر سووجه کان به راسته هنیلک بیهکتر بگهیه نرین نهوا له ناووه ده بنه به شبکه شمه و. سیگوشه هر بهش سهر هکیمه کهی خوی ده بیت، چونکه ناتوانریت له ناووه سووجه کانی بیهکتر بگهیه نرین. چوار گوشه (یان چوارلا) ده تو انریت بکریت چوار بهشم و، پینچلا به 11 بهشم ..... هتد . (بروانه وینه کانی خوار وه) .

ناوی شیوونداز	ژمارهی لاکانی	ژمارهی به شبکه شکردنی	ناوی شیوونداز	ژمارهی لاکانی	ژمارهی به شبکه شکردنی
سیگوشه Triangle	3	1 بهش و هر خوی	حه وتلا Heptagon	7	50 بهش
چوار گوشه Square	4	چوار بهش	ههشتلا Octagon	8	80 بهش
پینچلا Pentagon	5	11 بهش	نولا Nonagon	9	154 بهش
شهشلا Hexagon	6	24 بهش	دلا Decagon	10	220 بهش

پ 13 // ده کریت به دانانی ژماره کانی (21) (42) (53) (4) (42) بگهیه نه جام:-
 $.120 = 4 + 53 + 42 + 21$

پ 14 // دهوانین هر پیته و به هاوجووته‌که‌ی خوی بگهیه‌نریت و بنیه‌وهی هیچ

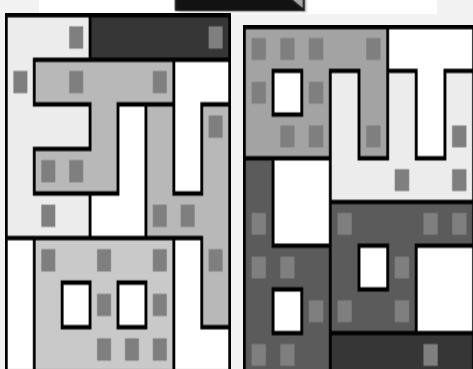
یه‌کتربرینیک/یش له
نیوانیندا رووبدات.

پ 15 // هر هیله مارپیچه‌کان
له‌لای چمهوه ددهست به
جووله دهکمن و کوتاییان
به شماره‌یه‌کی لای راست،
دیت، کهواته بهم شیوه‌یه
دهبیت:-(A بهره 3)،
(B بهره 4)،
(C بهره 1)،(D بهره 6)،
(E بهره 2)،(F بهره 5).

پ 16 // بهم شیوه‌یه پیویسته پیکباهست بکرین:-
شماره‌یه دهسینیشان بکرین:-
یه‌ک لاکیشه‌ی رهنگتار بق شماره‌ی (1)

دهگهربیته‌وه، سئ لاکیشه‌ی رهنگتار بق
شماره‌ی (3) دهگهربیته‌وه و چواری
رهنگتار بق شماره‌ی (4) دهگهربیته‌وه
و ههشتی رهنگتار بق شماره‌ی (8)
دهگهربیته‌وه. بهم شیوه‌یه توانیمان
شماره‌کان سنوردار بکهین.

B / هر وکو بهشکه‌ی سه‌رهوه
دهتوانریت دهسینیشان بکرین:یه‌ک
لاکیشه‌ی رهنگتار بق شماره‌ی (1)
دهگهربیته‌وه، سئ لاکیشه‌ی رهنگتار
بق شماره‌ی (3) و شهشی رهنگتار
بق شماره‌ی (6) دهگهربیته‌وه.
نو لاکیشه‌ی رهنگتار بق شماره‌ی
(9) دهگهربیته‌وه.

پ 18 // ناریا [34] سال دهبیت. گریمان تهمه‌نی لاوین=س سال ، تهمه‌نی ناریا = خ سال ،
تهمه‌نی نامو = ل سال..، کهواته :- س = 3×.....(1) ، ل = 8×.....(2) ،
ل = 20 + س.....(3). لم سئ هاوکیشیوه‌وه:-
خ = 4 سال تهمه‌نی نه‌وه کاته‌ی ناریا.
به‌لام تهمه‌نی نیستای = 4 + (2010 - 1980) = 34 سال.

پ 19 // ته‌نیا بق ههشت جار دهتوانریت له‌وه دوو شماره‌یه پیکهوه له ژماره‌یه‌کی سئ خانه‌بیدا
به‌کاربه‌هینرین و وکه له خواره‌وه دیاریکراوه.

[111 ، 112 ، 121 ، 122 ، 211 ، 212 ، 221 ، 222]

پ 20 // شیوه‌ندازی 3 جیوازه.

له سیگوشه‌کانیتردا بهش سپیه‌که‌ی دهکه‌هیتله لای چمهوه گهر لوتکه به‌رهو
ژور بیت، به‌لام له سییه‌مدا دهکه‌هیتله لای راسته‌وه.

پ 21 // C - 2 ، د - 1] . نهودی گرنگه بزانریت نهودیه که وینه له ناوینه‌ی رهوته‌ختدا همیشه خمیلیه و لا هملگه او دهبت، واته راست دهبتنه چهپ و چهپیش دهبتنه راست، بهلام سه و زیر ههر وهک خوی دهمنیته‌وه و ناگوریت.

پ 22 // نهودیه بريتیبه لوهی ، نهگهر بهردوام خانه‌شماره‌کان به شیوه‌یه کی بهره‌خوار له گهوره بق بچووک بنووسینه‌وه و ههروه‌ها خانه‌شماره‌کان بهره‌زور له بچووک بق گهوره بنووسینه‌وه و لهیه‌کتریان دهربکه‌ین ، نهوا به چهند هنگاوایکی بهردوام دهگهینه نهنجامی تهنيا ههر یهک ژماره که نهويش تهنيا و تهنيا ههر (6174) دهبت . //A بچووک و له بچووک‌وه بق گهوره 8851 ، 1588 ، 8851 و نهوجا لهیه‌کتر دهربکرین و بهم شیوه‌یه هنگاو هنگاو تا کوتایی که ژماره‌ی 6174 دهبت .

$$3996 = 2556 - 6552 \quad , \quad 7263 = 1588 - 8851 \quad , \quad 5265 = 2367 - 7632 \quad , \quad 3996 = 2556 - 6552$$

$$.6174 = 1467 - 7641 \quad , \quad 4176 = 2466 - 6642 \quad , \quad 6264 = 3699 - 9963$$

$$\quad \quad \quad , \quad 7992 = 0558 - 8550 \quad , \quad 5085 = 3678 - 8763 //B$$

$$8172 = 0468 - 8640 \quad , \quad 6084 = 3679 - 9763 \quad , \quad 9673 = 2799 - 9972$$

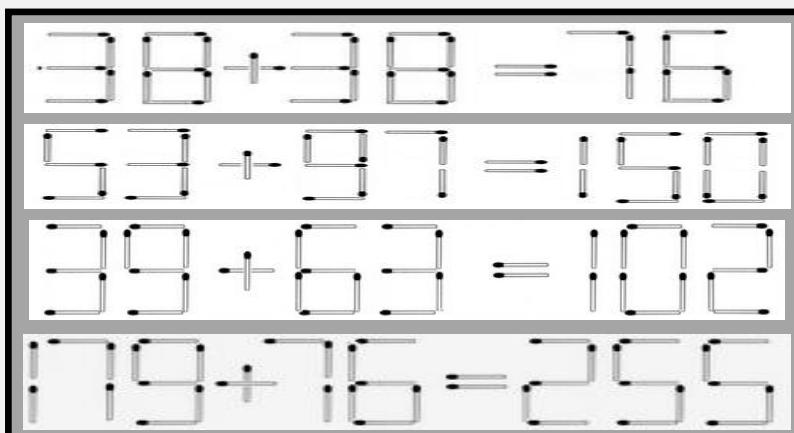
$$6264 = 3699 - 9963 \quad , \quad 3996 = 3447 - 7443 \quad , \quad 7443 = 1278 - 8721$$

$$.6174 = 1467 - 7641 \quad , \quad 4176 = 2466 - 6642$$

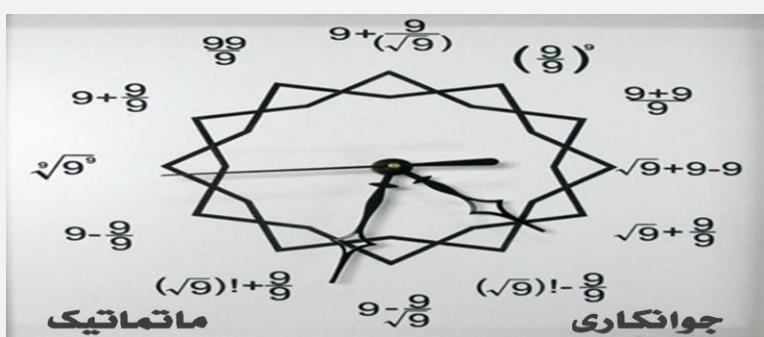
//C ههروه‌ها بق گشت ژماره چوار خانه‌یه‌کان به ههمان یهیه دهگهینه ههمان نهنجام

که ژماره‌ی [6714] دهبت ((گهمه‌یه کی سهیره)) ..

پ 23 // نهودیه ماتماتیکیانه بهم شیوه‌یه دهسالمیت :-

*****

وەلامى بەندى (5) .

پ 1 // بەم شىۋىدە دەگەينە ئەنجامەكان :-

$$1) (19 - 15) \div 2 + [15 - (10 + 2)] \times 2 - 7 = 1.$$

$$2) 7(21 - 20) + 6 - (3 \times 2) + (4 \times 5) = 21.$$

$$3) 20 - (7 + 1) \div 3 \times 3 + (2 \times 7 - 7) = 19.$$

$$4) 2 \times [(12 - 4) \times 7 \div 8] - (6 \times 5 + 3) = 16.$$

$$5) 9 + 16 - 4 \times 10 \div 5 + 8 - (5 \times 10) = 0.$$

پ 2 // [38]. لە هەر سىئۈشەيەكدا، كۆي ژمارەي سەرە لەگەل ئەنجامى لىكىانى دوو ژمارەي بىنکە، ژمارەي سىئۈشە رەنگتارەكەي تاۋەراست دەردەچىت.

$$(2 \times 3) + 15 = 21 \dots\dots\dots\dots\dots$$

پ 3 // [10]. لە هەر نىڭارىكدا كۆي شمارەخانەي ژمارەكەنى سەرە دەكتە ژمارەي رەنگتارى خوارەوەيان. $13 = 3 + 2 + 7 + 1$ ..... 16 = $6 + 1 + 9$ 16

پ 4 // بە پىنى ئەم پەيپەندىبىيە دەتوانىن بىزىن كە لە ژمارە پېنج خانەيەكىاندا چەند ژمارەي كە سفر (0) بەدىبىرىت لە خانەكائىدا.

ژمارەي دەركەم توو = ژمارەي گشتى پېنج خانەيەكىان - ژمارەي گشتى پېنج خانەيەكىان كە سفرى تىدا دەنكەم وىت و نىيە.

$$. 30951 = 59049 - 90000 = 59049 - 9 \times 10000 = (9 - 9^5) \times 10^4 = 30951$$

واتە:- 30951 ژمارە ھەيە لە پېنج خانەيەكىاندا كە سفرى تىدا دەركەم وىت.

پ 5/A] [8]. لە هەر چوارلايەكدا، كۆي دوو ژمارەكەنى سەر دوو تىرەكانيان يەكسان بەيەكتىر دەبن. $12 = 3 + 0 = 1 + 2$ ، $6 + 5 = 7 + 4$ ، $2 + 5 = 6 + 1$ ..... 2 + 5 ..... هەت.

B / [9]. نىيەي كۆي سى ژمارەي دەركى لە هەر چوارلايەكدا دەكتە ژمارەي ناو چوارلا رەنگتارە گچەكەنى ناوەوە. $8 = 2 \div (5 + 7 + 4)$

پ 6 // دوا كاتىزمىر دەبىت (21:22) بخۇينىتەمە واتە (09:22) ى شەو، چونكە ئەم جۇرە كاتىزمىر انە لە سەر تىكىرىاي رەۋىزىكى تەھاواى 24 دەمكاتى دەروستكراوه.

ھەر كاتىزمىر بە كاتى (02:25) لە پىش ئەۋىتەرەيە.

پ 7 // نىڭارى 5 جىاوازە لەوانىتىر. لە يەكمى لای چەقەوە تا چەقەوە ئەنۋادۇ بازنى سېبىيەكىان كەمەتوننەتە لای چەپى بازنى رەشەكەوە، كەچى لە پېنجەمدا لەلای راستى رەشەكەوەن، نەڭەر گشتىيان بەشىۋەي نىڭارى 1 دابتنىن.

پ 8 // [79 ، 30]. ژمارەي (10) بخىتى سەر كۆي دوو ژمارەكەي خوارەوە، ژمارەكەي سەرە دەردەچىت. $61 = 10 + (24 + 27) + (38 + 34)$

پ 9 // شىۋىندازى 2 دەگۈنچىت. شىۋىندازەكە بە 90 پە بە ئايراستە مىلى كاتىزمىر وەرچەرخىزىراوه و چواركۆشە بۆتە لاكىشە و رەنگى بازنى كەنیش كۆرماوه.

پ 10 // زارى يەكمىم دەبىتە دوا زنجىرەي سەرە دەرەنگى بازنى كەنیش كۆرماوه.

شىۋەي (1 ، 2 ، 3 ، 4) رەزبىوون، كەواتىنە خالىكەنلى دوازار دەبىت 5 بىت.

پ 11 // [1 ، 6]. لە دوو بازنىي (C) دا، كۆي دوو ژمارەي كەرتى بەرامبەر بە يەكتى دەكتە ژمارەي بەرامبەريان لە (B) دا، بەلام جىاوازى نىوانىيان دەكتە ژمارەي بەرامبەريان لە بازنىي (E) دا، و ئەنجامى لىكىانى دەكتە ژمارەي بەرامبەريان لە بازنىي (D) دا.

پ 12 // شمارەكىان لە هەر رېزىكى ئاسقىيىدا بىرىتىن:- [9 ، 5] [5 ، 9] [2 ، 9] [3 ، 5] [9] .

پ 13 // بؤئهوهی هاوسهنهنگى بىنە ئاراوه پىويستە كە :-

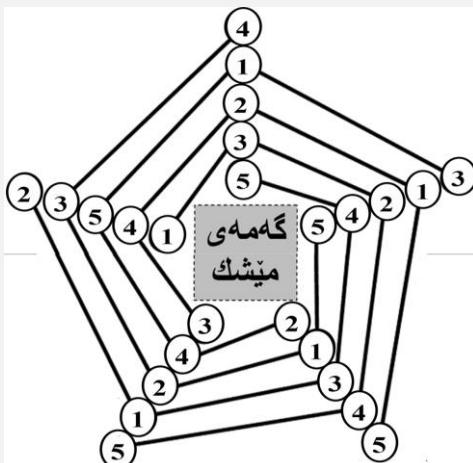
زەبرى هىزەكانى لاي چەپ، يەكسان بىت بە زەبرى هىزەكانى لاي راست.....

(زەبرى هىز = بىرى هىزەكە × دوورى ستوونى لە نيوان هىزەكە و خالى راگىدا).

$$20 \times 4 + 15 \times 1 = 3 \times 5 + 8 \times y \quad , \quad y = 10 \text{ kgm.}$$

كمواتە بىرى نەھو سەنگە دەبىت 10 كەم بىت تا نەھو هاوسهنهنگىيە پىتكىيت.

پ 14 // بەم شىۋەيە پىرەتكىيەنەو : دووباتبۇونەو لە شمارەكاندانىيە نە لە ناو بازنهكاندا و

نە لە سەر ئاراستەي هىلەكان.

گشتىان لە (1) دەستپىتەكەن و بە

(5) كۆتايان دېت.

لە راستىدا گەممىيە بە ژمارە.

پ 15 // شىۋەندازى 3 دەگۈنجىت. گەر بە

وردى بىروانىنە ھىماكانى ھەر

نىڭارىكىيان، نەواھىنمى (=) بىرۇو

لە كەمبۇونە و بازنهكەيش بىرۇو لە

زىادبۇون، بەلام ھىمای (+)

درەدەكەيت و بەرەو زىادبۇون دەچىت.

پ 16 // [11]. لە ھەر نەستىرەيەكدا،

ژمارەي ناوهەراشت، سىنەكى

گشتىقۇي ژمارەكانى دەرەۋىيە.

$$(1 + 1 + 3 + 5 + 2) \div 3 = 4 \quad , \quad (1 + 6 + 4 + 6 + 7) \div 3 = 8 \dots \dots$$

پ 17 // بە چەند كىدارىكى ماتماتىكى دەتوانىن بىگەينە ھەر ئەنجامىكى داواكراو.

$$A // (1111 - 111 + 1 + 1) \times (1 + 1 = 2004 \ .$$

$$B // (333 + 3/3) \times (3 + 3) = 2004 \ .$$

$$C // (4 + 4) \times (4 \times 4 \times 4 \times 4) - 44 = 2004 \ .$$

$$D // [5 \times 5 \times 5 \times (5 + 5 + 5 + 5/5)] + 5 - 5/5 = 2004 \ .$$

$$E // [(6 + 6 + 6)/6] \times 666 + 6 = 2004 \ .$$

$$F // [(7 \times 7 \times 7 \times 7) - 7 \times 7 \times 7 - 7 \times 7 + (7 + 7)/7 = 2004 \ .$$

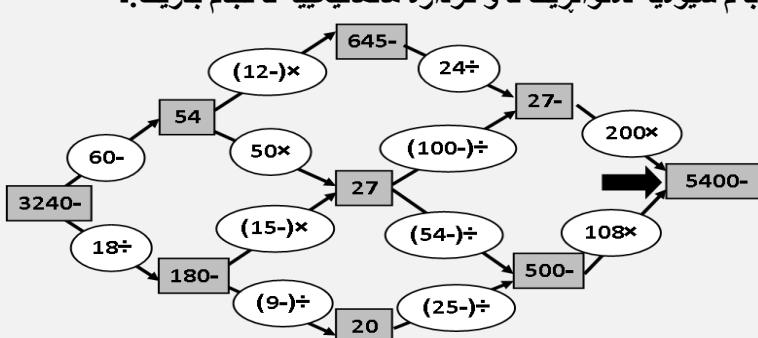
$$G // (8 \times 8 \times 8 \times 8 - 88) \times 8/(8 + 8) = 2004 \ .$$

$$H_1 // [99 \times (9 + 9)] + [(999/9) \times (99/9 - 9)] = 2004 \ .$$

$$H_2 // 999 + 999 + 9 - (9 + 9 + 9)/9 = 2004 \ .$$

$$H_3 // [99 (9 + 9)] + [(999/9) (99/9 - 9)] = 2004 \ .$$

پ 18 // بەم شىۋەيە دەتوانىت نەھو كىدارە ماتماتىكىيە ئەنجام بىرىت:-

پ 19 // بهلنى گشت نه و كردارانه راستن و بنهمايىكى ماتماتيكييان هميه، دهتوانين پشت به بنهماي جهبر بىستين له هەردوو بارى (كوف و ليدەركەندىدا) نھويش كە برىتىه لە:-

$$[\frac{1}{x} + \frac{1}{y} = \frac{1}{y} \div \frac{1}{x}] , , [\frac{1}{x} - \frac{1}{y} = \frac{1}{y} \div \frac{1}{x}] .$$

$$[\frac{1}{5} + \frac{1}{20} = \frac{1}{20} \div \frac{1}{5}] , , [\frac{1}{6} - \frac{1}{30} = \frac{1}{30} \div \frac{1}{6}] .$$

$$[\frac{1}{9} + \frac{1}{72} = \frac{1}{72} \div \frac{1}{9}] , , [\frac{1}{2} - \frac{1}{6} = \frac{1}{6} \div \frac{1}{2}] .$$

بە شىكاركەرنىييان نھوا ئەوراستىيەمان بۇ دەردەچىت.

$$[(4 = 4) , , (5 = 5) , , (8 = 8) ..... هەتىد] .$$

پ 20 // گريمان ژمارەي نھوانەي نارەزوى ماتماتيكييان هميه = س خويىندكار

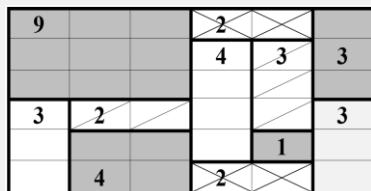
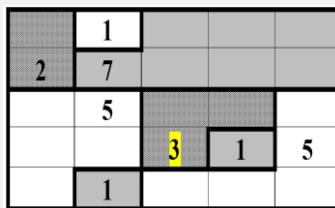
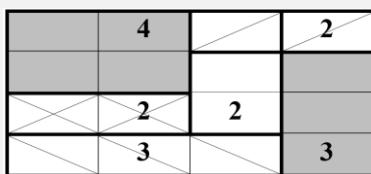
$$س + 4 \times س + 4 \times س + 4 \times س = 100 . \text{ كەواتە:-}$$

س = 400 خويىندكار نارەزوى ماتماتيكيانه.

$$4 \times 400 = 300 = 4 \times 3 \times 400$$

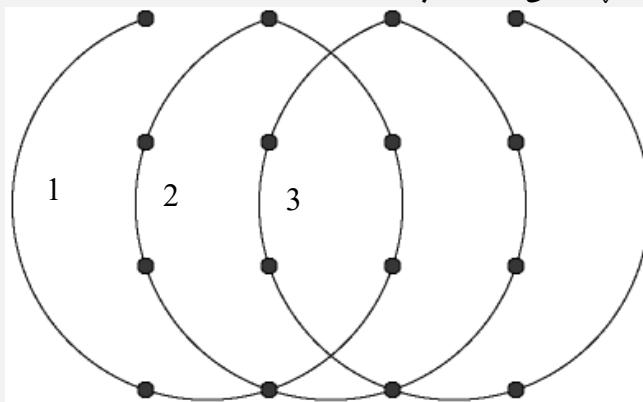
كەواتە // 100 = 4 \times 400 خويىندكار نارەزوىي زمانى كوردىييانه. نھوانەيش نارەزويان لە هەردوو بايەتكەن نېيە هەر 200 خويىندكارن.

پ 21 // (1) هەر شمارەيە پىويىستە بە ھېنديە خۆى رۇوبەرەخانە لەخۆبگۈرت و مەرجىش نېيە نھو شمارەيە بىكەويىتە ناوەراستى خانەكان. (2) نابىت ھېچ تىكەلپۈونىك لەئىوان سنوورى خانەكاندا بىتتە ناراوه. (3) باشتر وايە كە هەر لاكتىشىيە و بە چىۋەيەكى توخ سنووردار بىكەرتى جودا بىكەنەمە. شمارە 2 كە لە خانەيەدا يە دەبىت

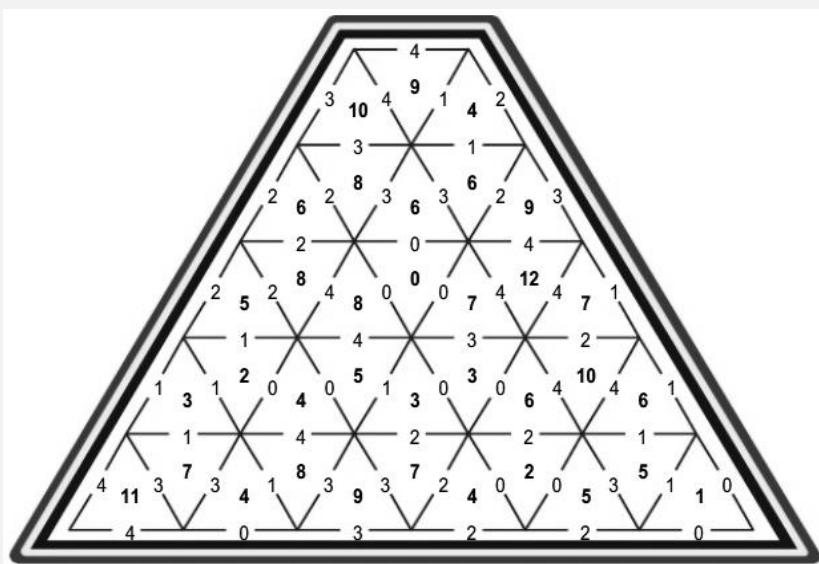

ھەر دەوو رۇوبەرەخانە لەخۆ بىكەرت بەھەدى خۆيىشىيەمە، شمارە 3 كە لە خانەيەدا دىايىكراوه تەننیا دەبىت هەر سىن رۇوبەرەخانە لەخۆبگۈرت بەھەدى خۆيىشىيەمە. ئىتەر بەم شىۋەيە تا گەشتى پىرددەكەرتىمە. بەلام گەنگى لەم جۇرە پىسانەدا نھوئە كە لەم كۆمەلە رۇوبەرەخانەدا، ئامانجى پرسەكە بىتتە ئاكام نەڭ هەر بە هەرەمەكى خانەكان پىربىكەنەمە.

پ 22 // بهلنى دەتوانرىت، وەك لەم شىۋەيەدا دەرددەكەويت كە كۆتايىي هەر كەوانەيەكىيان، دەبىتە دەسىپىكى كەوانەكەي تر....

پ 23 // نهم گمهمهه له رووی زارشتهوه (لوزیک) به گرنگ دادهنهیت. بزوینههههیکی پربایم خه، واله هزر و بقچونون دهکات که بهردهوم کارا بینت و توانای نهوهی ههیت چون گمهمه به شماره بکات و له جیگهی پیویستی خویاندا دابنریت. له پرکردنوهیدا، کوئی سی نهزانراوهکهی سهر لakanی ههر سینگوکشنههیک دهبیت بکاته شماره دیاریکراوهکهی ناو چهقی ههمان سینگوکش. گهر بروانینه سهرهوهی شیوهندازهکه نهوا نهوراستیبهه دهسههلمینیت که (97=1+4+4). بیتر بهو پییه دهتوانین که گشت نهزانراوهکان بدوزینهوه و بمو مهرجهی لههک گشت نهوانیردا بگونجنت تا راستیبهه بدانه شیوهندازهکه ، 4=1+1+2 ، 9=2+4+3 ، 10=3+3+4 ، 6=1+3+2 ، 8=3+2+3 ، 6=0+3+3 .

*****

جیگهی ههر پیتیکی ناو نهم هاکیشانهی خوارهوه به شمارهکان پربیکرهوه و بیبنه چهند سهرنجر اکیشه:

$$\text{ALFA} + \text{BETA} + \text{GAMA} = \text{DELTA}$$

5305	+ 2475	+ 6595	= 14375
5305	+ 2485	+ 6595	= 14385
5395	+ 2475	+ 6505	= 14375
5395	+ 2485	+ 6505	= 14385
5705	+ 2435	+ 6595	= 14735
5705	+ 2485	+ 6595	= 14785
5795	+ 2435	+ 6505	= 14735
5795	+ 2485	+ 6505	= 14785
5805	+ 2435	+ 6595	= 14835
5805	+ 2475	+ 6595	= 14875
5895	+ 2435	+ 6505	= 14835
5895	+ 2475	+ 6505	= 14875
5305	+ 6475	+ 2595	= 14375

$$A = 5 , B = 2 , D = 1 , E = 4 , F = 0 ,$$

$$G = 6 , T = 7 , L = 3 , M = 9$$

وہلامی بہندی (6)

// 3 پ	// 2 پ	// 1 پ																																																																																																																																																																														
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tbody> <tr><td>9</td><td>4</td><td>1</td><td>5</td><td>3</td><td>2</td></tr> <tr><td>7</td><td>2</td><td>7</td><td>6</td><td>8</td><td>4</td></tr> <tr><td>3</td><td>1</td><td>8</td><td>3</td><td>1</td><td>2</td></tr> <tr><td></td><td>1</td><td>8</td><td>2</td><td>1</td><td>3</td></tr> <tr><td>7</td><td>1</td><td>9</td><td>4</td><td>5</td><td>4</td></tr> <tr><td>8</td><td>4</td><td>4</td><td>1</td><td>2</td><td></td></tr> <tr><td>5</td><td>2</td><td>1</td><td>3</td><td>9</td><td>2</td></tr> <tr><td>4</td><td>3</td><td>2</td><td>6</td><td>1</td><td>8</td></tr> <tr><td>9</td><td>6</td><td>7</td><td>2</td><td>9</td><td>2</td></tr> </tbody> </table>	9	4	1	5	3	2	7	2	7	6	8	4	3	1	8	3	1	2		1	8	2	1	3	7	1	9	4	5	4	8	4	4	1	2		5	2	1	3	9	2	4	3	2	6	1	8	9	6	7	2	9	2	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tbody> <tr><td>3</td><td>9</td><td>7</td><td>1</td><td>7</td><td>1</td></tr> <tr><td>1</td><td>7</td><td>5</td><td>6</td><td>2</td><td>8</td></tr> <tr><td></td><td>2</td><td>4</td><td>3</td><td>1</td><td></td></tr> <tr><td>1</td><td>6</td><td>8</td><td>4</td><td>5</td><td>1</td></tr> <tr><td>2</td><td>8</td><td>5</td><td>9</td><td>6</td><td>1</td></tr> <tr><td></td><td>2</td><td>1</td><td></td><td>4</td><td>9</td></tr> <tr><td>9</td><td>6</td><td>3</td><td>7</td><td>5</td><td>8</td></tr> <tr><td>4</td><td>7</td><td>3</td><td>1</td><td>5</td><td>2</td></tr> <tr><td>1</td><td>5</td><td>2</td><td></td><td>8</td><td>3</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td>6</td><td>9</td></tr> </tbody> </table>	3	9	7	1	7	1	1	7	5	6	2	8		2	4	3	1		1	6	8	4	5	1	2	8	5	9	6	1		2	1		4	9	9	6	3	7	5	8	4	7	3	1	5	2	1	5	2		8	3					6	9	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tbody> <tr><td></td><td>1</td><td>9</td><td></td><td>1</td><td>3</td></tr> <tr><td></td><td>9</td><td>2</td><td>7</td><td>5</td><td>8</td></tr> <tr><td>9</td><td>6</td><td>1</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td></tr> <tr><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>5</td><td></td><td>2</td></tr> <tr><td></td><td>5</td><td>8</td><td></td><td>3</td><td>1</td></tr> <tr><td>9</td><td>7</td><td></td><td>5</td><td>9</td><td>8</td></tr> <tr><td>8</td><td>4</td><td>6</td><td>9</td><td>1</td><td>7</td></tr> <tr><td>6</td><td>1</td><td>7</td><td>5</td><td>2</td><td>3</td></tr> <tr><td></td><td>3</td><td>9</td><td>3</td><td>9</td><td></td></tr> </tbody> </table>		1	9		1	3		9	2	7	5	8	9	6	1	3	4	5	1	2	3	5		2		5	8		3	1	9	7		5	9	8	8	4	6	9	1	7	6	1	7	5	2	3		3	9	3	9							
9	4	1	5	3	2																																																																																																																																																																											
7	2	7	6	8	4																																																																																																																																																																											
3	1	8	3	1	2																																																																																																																																																																											
	1	8	2	1	3																																																																																																																																																																											
7	1	9	4	5	4																																																																																																																																																																											
8	4	4	1	2																																																																																																																																																																												
5	2	1	3	9	2																																																																																																																																																																											
4	3	2	6	1	8																																																																																																																																																																											
9	6	7	2	9	2																																																																																																																																																																											
3	9	7	1	7	1																																																																																																																																																																											
1	7	5	6	2	8																																																																																																																																																																											
	2	4	3	1																																																																																																																																																																												
1	6	8	4	5	1																																																																																																																																																																											
2	8	5	9	6	1																																																																																																																																																																											
	2	1		4	9																																																																																																																																																																											
9	6	3	7	5	8																																																																																																																																																																											
4	7	3	1	5	2																																																																																																																																																																											
1	5	2		8	3																																																																																																																																																																											
				6	9																																																																																																																																																																											
	1	9		1	3																																																																																																																																																																											
	9	2	7	5	8																																																																																																																																																																											
9	6	1	3	4	5																																																																																																																																																																											
1	2	3	5		2																																																																																																																																																																											
	5	8		3	1																																																																																																																																																																											
9	7		5	9	8																																																																																																																																																																											
8	4	6	9	1	7																																																																																																																																																																											
6	1	7	5	2	3																																																																																																																																																																											
	3	9	3	9																																																																																																																																																																												
// 6 پ	// 5 پ	// 4 پ																																																																																																																																																																														
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tbody> <tr><td>6</td><td>2</td><td></td><td>9</td><td>8</td><td></td></tr> <tr><td>4</td><td>8</td><td>9</td><td></td><td>4</td><td>1</td></tr> <tr><td>7</td><td>9</td><td>2</td><td>6</td><td>4</td><td>1</td></tr> <tr><td>1</td><td>5</td><td>4</td><td>8</td><td>3</td><td>5</td></tr> <tr><td>2</td><td>7</td><td>3</td><td>1</td><td>9</td><td>8</td></tr> <tr><td></td><td>3</td><td>1</td><td></td><td>5</td><td>2</td></tr> <tr><td></td><td>5</td><td>8</td><td>6</td><td>9</td><td></td></tr> <tr><td>1</td><td>9</td><td>2</td><td>4</td><td>3</td><td>7</td></tr> <tr><td>2</td><td>7</td><td>2</td><td>1</td><td>7</td><td>2</td></tr> </tbody> </table>	6	2		9	8		4	8	9		4	1	7	9	2	6	4	1	1	5	4	8	3	5	2	7	3	1	9	8		3	1		5	2		5	8	6	9		1	9	2	4	3	7	2	7	2	1	7	2	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tbody> <tr><td>9</td><td>2</td><td>8</td><td>7</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>2</td><td>6</td><td>1</td><td>5</td><td>3</td><td>4</td></tr> <tr><td>1</td><td>8</td><td>4</td><td>9</td><td></td><td>1</td></tr> <tr><td>6</td><td>9</td><td>8</td><td></td><td>6</td><td>2</td></tr> <tr><td></td><td>9</td><td>8</td><td>7</td><td>5</td><td></td></tr> <tr><td></td><td>3</td><td>4</td><td>2</td><td>1</td><td></td></tr> <tr><td>2</td><td>1</td><td>5</td><td></td><td>4</td><td>7</td></tr> <tr><td>1</td><td>3</td><td>6</td><td>8</td><td>7</td><td>2</td></tr> <tr><td></td><td>7</td><td>4</td><td>9</td><td>3</td><td></td></tr> </tbody> </table>	9	2	8	7			2	6	1	5	3	4	1	8	4	9		1	6	9	8		6	2		9	8	7	5			3	4	2	1		2	1	5		4	7	1	3	6	8	7	2		7	4	9	3		<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tbody> <tr><td>9</td><td>5</td><td></td><td>1</td><td>8</td><td></td></tr> <tr><td>3</td><td>8</td><td>7</td><td>6</td><td>1</td><td>2</td></tr> <tr><td>5</td><td>6</td><td></td><td>9</td><td>2</td><td>9</td></tr> <tr><td></td><td>4</td><td>8</td><td>7</td><td>9</td><td></td></tr> <tr><td>9</td><td>1</td><td>2</td><td></td><td>2</td><td>1</td></tr> <tr><td>6</td><td>3</td><td>1</td><td>5</td><td>4</td><td>8</td></tr> <tr><td>8</td><td>5</td><td></td><td>9</td><td>5</td><td>2</td></tr> <tr><td></td><td>2</td><td>3</td><td>8</td><td>1</td><td>7</td></tr> <tr><td>1</td><td>7</td><td>2</td><td>3</td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>	9	5		1	8		3	8	7	6	1	2	5	6		9	2	9		4	8	7	9		9	1	2		2	1	6	3	1	5	4	8	8	5		9	5	2		2	3	8	1	7	1	7	2	3														
6	2		9	8																																																																																																																																																																												
4	8	9		4	1																																																																																																																																																																											
7	9	2	6	4	1																																																																																																																																																																											
1	5	4	8	3	5																																																																																																																																																																											
2	7	3	1	9	8																																																																																																																																																																											
	3	1		5	2																																																																																																																																																																											
	5	8	6	9																																																																																																																																																																												
1	9	2	4	3	7																																																																																																																																																																											
2	7	2	1	7	2																																																																																																																																																																											
9	2	8	7																																																																																																																																																																													
2	6	1	5	3	4																																																																																																																																																																											
1	8	4	9		1																																																																																																																																																																											
6	9	8		6	2																																																																																																																																																																											
	9	8	7	5																																																																																																																																																																												
	3	4	2	1																																																																																																																																																																												
2	1	5		4	7																																																																																																																																																																											
1	3	6	8	7	2																																																																																																																																																																											
	7	4	9	3																																																																																																																																																																												
9	5		1	8																																																																																																																																																																												
3	8	7	6	1	2																																																																																																																																																																											
5	6		9	2	9																																																																																																																																																																											
	4	8	7	9																																																																																																																																																																												
9	1	2		2	1																																																																																																																																																																											
6	3	1	5	4	8																																																																																																																																																																											
8	5		9	5	2																																																																																																																																																																											
	2	3	8	1	7																																																																																																																																																																											
1	7	2	3																																																																																																																																																																													
// 9 پ	// 8 پ	// 7 پ																																																																																																																																																																														
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tbody> <tr><td></td><td>8</td><td>3</td><td>6</td><td>5</td><td></td></tr> <tr><td>1</td><td>7</td><td>2</td><td>5</td><td>4</td><td>3</td></tr> <tr><td>9</td><td>7</td><td>1</td><td>7</td><td>1</td><td>2</td></tr> <tr><td>1</td><td>3</td><td>4</td><td>9</td><td></td><td>7</td></tr> <tr><td></td><td>4</td><td>1</td><td></td><td>1</td><td>5</td></tr> <tr><td>8</td><td>9</td><td>7</td><td>6</td><td>9</td><td>8</td></tr> <tr><td>1</td><td>2</td><td>9</td><td>5</td><td>4</td><td>6</td></tr> <tr><td>5</td><td>1</td><td>6</td><td>3</td><td>4</td><td>2</td></tr> <tr><td>6</td><td>7</td><td></td><td>6</td><td>8</td><td></td></tr> </tbody> </table>		8	3	6	5		1	7	2	5	4	3	9	7	1	7	1	2	1	3	4	9		7		4	1		1	5	8	9	7	6	9	8	1	2	9	5	4	6	5	1	6	3	4	2	6	7		6	8		<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tbody> <tr><td>2</td><td>6</td><td>2</td><td>4</td><td></td><td>9</td></tr> <tr><td>4</td><td>9</td><td></td><td>1</td><td>3</td><td>8</td></tr> <tr><td>1</td><td>8</td><td>2</td><td>3</td><td>7</td><td>6</td></tr> <tr><td></td><td>3</td><td>1</td><td></td><td>8</td><td>4</td></tr> <tr><td></td><td>2</td><td>4</td><td></td><td>9</td><td>4</td></tr> <tr><td>4</td><td>1</td><td></td><td>8</td><td>5</td><td>7</td></tr> <tr><td>1</td><td>5</td><td></td><td>9</td><td>2</td><td>1</td></tr> <tr><td>7</td><td>4</td><td>5</td><td>1</td><td>3</td><td>2</td></tr> <tr><td></td><td>9</td><td>7</td><td>3</td><td>8</td><td></td></tr> </tbody> </table>	2	6	2	4		9	4	9		1	3	8	1	8	2	3	7	6		3	1		8	4		2	4		9	4	4	1		8	5	7	1	5		9	2	1	7	4	5	1	3	2		9	7	3	8		<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tbody> <tr><td></td><td>1</td><td>8</td><td></td><td>9</td><td>6</td></tr> <tr><td>2</td><td>6</td><td>3</td><td>7</td><td>4</td><td>1</td></tr> <tr><td>9</td><td>7</td><td></td><td>9</td><td>1</td><td>2</td></tr> <tr><td></td><td>2</td><td>1</td><td>4</td><td></td><td>4</td></tr> <tr><td>3</td><td>2</td><td></td><td></td><td>3</td><td>8</td></tr> <tr><td>6</td><td>8</td><td></td><td>7</td><td>1</td><td>2</td></tr> <tr><td>8</td><td>9</td><td></td><td>6</td><td>9</td><td>5</td></tr> <tr><td>5</td><td>4</td><td>6</td><td>1</td><td>8</td><td>7</td></tr> <tr><td>3</td><td>1</td><td>9</td><td>2</td><td>1</td><td></td></tr> </tbody> </table>		1	8		9	6	2	6	3	7	4	1	9	7		9	1	2		2	1	4		4	3	2			3	8	6	8		7	1	2	8	9		6	9	5	5	4	6	1	8	7	3	1	9	2	1													
	8	3	6	5																																																																																																																																																																												
1	7	2	5	4	3																																																																																																																																																																											
9	7	1	7	1	2																																																																																																																																																																											
1	3	4	9		7																																																																																																																																																																											
	4	1		1	5																																																																																																																																																																											
8	9	7	6	9	8																																																																																																																																																																											
1	2	9	5	4	6																																																																																																																																																																											
5	1	6	3	4	2																																																																																																																																																																											
6	7		6	8																																																																																																																																																																												
2	6	2	4		9																																																																																																																																																																											
4	9		1	3	8																																																																																																																																																																											
1	8	2	3	7	6																																																																																																																																																																											
	3	1		8	4																																																																																																																																																																											
	2	4		9	4																																																																																																																																																																											
4	1		8	5	7																																																																																																																																																																											
1	5		9	2	1																																																																																																																																																																											
7	4	5	1	3	2																																																																																																																																																																											
	9	7	3	8																																																																																																																																																																												
	1	8		9	6																																																																																																																																																																											
2	6	3	7	4	1																																																																																																																																																																											
9	7		9	1	2																																																																																																																																																																											
	2	1	4		4																																																																																																																																																																											
3	2			3	8																																																																																																																																																																											
6	8		7	1	2																																																																																																																																																																											
8	9		6	9	5																																																																																																																																																																											
5	4	6	1	8	7																																																																																																																																																																											
3	1	9	2	1																																																																																																																																																																												
// 12 پ	// 11 پ	// 10 پ																																																																																																																																																																														
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tbody> <tr><td></td><td>3</td><td>1</td><td>5</td><td>4</td><td>1</td></tr> <tr><td>8</td><td>9</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>9</td></tr> <tr><td>2</td><td>4</td><td>1</td><td></td><td>5</td><td>2</td></tr> <tr><td></td><td>1</td><td>2</td><td>5</td><td>6</td><td>8</td></tr> <tr><td>1</td><td>3</td><td></td><td>6</td><td>2</td><td>7</td></tr> <tr><td>5</td><td>7</td><td>9</td><td>8</td><td>2</td><td>1</td></tr> <tr><td></td><td>5</td><td>1</td><td></td><td>9</td><td>5</td></tr> <tr><td>1</td><td>6</td><td></td><td>6</td><td>2</td><td>1</td></tr> <tr><td>6</td><td>8</td><td></td><td>9</td><td>1</td><td>5</td></tr> </tbody> </table>		3	1	5	4	1	8	9	5	6	7	9	2	4	1		5	2		1	2	5	6	8	1	3		6	2	7	5	7	9	8	2	1		5	1		9	5	1	6		6	2	1	6	8		9	1	5	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tbody> <tr><td>1</td><td>2</td><td></td><td>1</td><td>9</td><td></td></tr> <tr><td>7</td><td>4</td><td>5</td><td>1</td><td>3</td><td>6</td></tr> <tr><td>1</td><td>2</td><td></td><td>2</td><td>9</td><td>8</td></tr> <tr><td></td><td>9</td><td>7</td><td>8</td><td>2</td><td></td></tr> <tr><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td></td><td>1</td><td>3</td></tr> <tr><td>5</td><td>7</td><td></td><td>2</td><td>1</td><td>7</td></tr> <tr><td></td><td>8</td><td>6</td><td>4</td><td>3</td><td>9</td></tr> <tr><td>3</td><td>6</td><td>1</td><td></td><td>2</td><td>1</td></tr> <tr><td>1</td><td>9</td><td>2</td><td></td><td>1</td><td>4</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td>5</td><td>3</td></tr> </tbody> </table>	1	2		1	9		7	4	5	1	3	6	1	2		2	9	8		9	7	8	2		1	2	3		1	3	5	7		2	1	7		8	6	4	3	9	3	6	1		2	1	1	9	2		1	4					5	3	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tbody> <tr><td>9</td><td>3</td><td>1</td><td>6</td><td></td><td>8</td></tr> <tr><td>8</td><td>2</td><td></td><td>3</td><td>8</td><td>9</td></tr> <tr><td>5</td><td>1</td><td>8</td><td>4</td><td>9</td><td>2</td></tr> <tr><td></td><td>7</td><td>2</td><td>3</td><td>1</td><td></td></tr> <tr><td>6</td><td>9</td><td></td><td></td><td>8</td><td>6</td></tr> <tr><td>7</td><td>1</td><td>2</td><td></td><td>5</td><td>4</td></tr> <tr><td>9</td><td>7</td><td></td><td>7</td><td>9</td><td>2</td></tr> <tr><td>8</td><td>2</td><td>4</td><td>9</td><td>5</td><td>3</td></tr> <tr><td></td><td>4</td><td>9</td><td></td><td>1</td><td>6</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td>9</td><td>3</td></tr> </tbody> </table>	9	3	1	6		8	8	2		3	8	9	5	1	8	4	9	2		7	2	3	1		6	9			8	6	7	1	2		5	4	9	7		7	9	2	8	2	4	9	5	3		4	9		1	6					9	3
	3	1	5	4	1																																																																																																																																																																											
8	9	5	6	7	9																																																																																																																																																																											
2	4	1		5	2																																																																																																																																																																											
	1	2	5	6	8																																																																																																																																																																											
1	3		6	2	7																																																																																																																																																																											
5	7	9	8	2	1																																																																																																																																																																											
	5	1		9	5																																																																																																																																																																											
1	6		6	2	1																																																																																																																																																																											
6	8		9	1	5																																																																																																																																																																											
1	2		1	9																																																																																																																																																																												
7	4	5	1	3	6																																																																																																																																																																											
1	2		2	9	8																																																																																																																																																																											
	9	7	8	2																																																																																																																																																																												
1	2	3		1	3																																																																																																																																																																											
5	7		2	1	7																																																																																																																																																																											
	8	6	4	3	9																																																																																																																																																																											
3	6	1		2	1																																																																																																																																																																											
1	9	2		1	4																																																																																																																																																																											
				5	3																																																																																																																																																																											
9	3	1	6		8																																																																																																																																																																											
8	2		3	8	9																																																																																																																																																																											
5	1	8	4	9	2																																																																																																																																																																											
	7	2	3	1																																																																																																																																																																												
6	9			8	6																																																																																																																																																																											
7	1	2		5	4																																																																																																																																																																											
9	7		7	9	2																																																																																																																																																																											
8	2	4	9	5	3																																																																																																																																																																											
	4	9		1	6																																																																																																																																																																											
				9	3																																																																																																																																																																											

// 15 ب	// 14 ب	// 13 ب
// 18 ب	// 17 ب	// 16 ب
// 20 ب	// 19 ب	

*****

به ده سهیمانی ژماره سهرسوزورینه له پیکهاتهی (1 تاکو 9).

*****

شماره کان ریزبند بکه به شیوهی :- 123 ، 456 ، 789

//a به شیوهی کی ستونی له زیر یه کتردا ریزبندیان بکه :-

1 2 3
4 5 6
7 8 9

//b به شیوهی ستونی له سهره و بق خواره و بیانخوینه وه :-
147 258 369 ، پاشان دوباره به ستونی له خواره و بق سهره و بیانخوینه وه :- 741 852 963 ، پاشان دوو ستون دوو ستون له یه کتریان ده بکه و بیته :- 594 = 258 - 852 = 147 - 741 = 111 = 147 - 258 = 369 - 963

111 = 741 - 852 ، 111 = 852 - 963

//c پنچهوانهی کمره وه :- هر دوو ژماره یه ک و هربگره له سه و زیر و پنچهوانهی کمره وه و له یه کتریان ده بکه و بیته :-

27 = 69 - 96 ، 27 = 58 - 85 ، 27 = 47 - 74

27 = 14 - 41 ، 27 = 36 - 63 ، 27 = 25 - 52

//d کوی تیرهی :- ژماره کان به شیوهی کی تیرهی و هربگره و کوی بکمره وه ، بیته :- 15 = 7 + 5 + 3 ، 15 = 9 + 5 + 1

//e به ناسوئی جیاوازی نتوان دوو خانه بکه ، بیته :-

3 = 3 - 6 ، 3 = 2 - 5 ، 3 = 4 - 7 ، 3 = 1 - 4

3 = 6 - 9 ، 3 = 5 - 8

بقوه اوکردنی ، بروانه کوتایی و هلامی بهندی 7

وهدامی بهندی (7) .

بم شیوه پرده کرینه و :-

پ 2	پ 1																																																																																																																																																																		
<table border="1"> <tbody> <tr><td>3</td><td>6</td><td>9</td><td>1</td><td>8</td><td>2</td><td>7</td><td>5</td><td>4</td></tr> <tr><td>5</td><td>2</td><td>7</td><td>4</td><td>6</td><td>9</td><td>1</td><td>8</td><td>3</td></tr> <tr><td>9</td><td>1</td><td>8</td><td>5</td><td>2</td><td>4</td><td>3</td><td>7</td><td>6</td></tr> <tr><td>1</td><td>9</td><td>2</td><td>3</td><td>5</td><td>8</td><td>6</td><td>4</td><td>7</td></tr> <tr><td>8</td><td>5</td><td>4</td><td>7</td><td>3</td><td>6</td><td>9</td><td>1</td><td>2</td></tr> <tr><td>4</td><td>7</td><td>6</td><td>2</td><td>1</td><td>3</td><td>8</td><td>9</td><td>5</td></tr> <tr><td>7</td><td>8</td><td>3</td><td>6</td><td>4</td><td>1</td><td>5</td><td>2</td><td>9</td></tr> <tr><td>2</td><td>3</td><td>5</td><td>8</td><td>9</td><td>7</td><td>4</td><td>6</td><td>1</td></tr> <tr><td>6</td><td>4</td><td>1</td><td>9</td><td>7</td><td>5</td><td>2</td><td>3</td><td>8</td></tr> </tbody> </table>	3	6	9	1	8	2	7	5	4	5	2	7	4	6	9	1	8	3	9	1	8	5	2	4	3	7	6	1	9	2	3	5	8	6	4	7	8	5	4	7	3	6	9	1	2	4	7	6	2	1	3	8	9	5	7	8	3	6	4	1	5	2	9	2	3	5	8	9	7	4	6	1	6	4	1	9	7	5	2	3	8	<table border="1"> <tbody> <tr><td>2</td><td>8</td><td>9</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>4</td><td>1</td><td>3</td></tr> <tr><td>4</td><td>9</td><td>1</td><td>6</td><td>7</td><td>2</td><td>8</td><td>3</td><td>5</td></tr> <tr><td>8</td><td>6</td><td>4</td><td>3</td><td>9</td><td>5</td><td>1</td><td>2</td><td>7</td></tr> <tr><td>3</td><td>1</td><td>5</td><td>7</td><td>2</td><td>4</td><td>6</td><td>9</td><td>8</td></tr> <tr><td>5</td><td>2</td><td>7</td><td>1</td><td>4</td><td>8</td><td>3</td><td>6</td><td>9</td></tr> <tr><td>1</td><td>5</td><td>8</td><td>2</td><td>3</td><td>6</td><td>9</td><td>7</td><td>4</td></tr> <tr><td>6</td><td>4</td><td>3</td><td>9</td><td>5</td><td>1</td><td>7</td><td>8</td><td>2</td></tr> <tr><td>7</td><td>3</td><td>6</td><td>4</td><td>8</td><td>9</td><td>2</td><td>5</td><td>1</td></tr> <tr><td>9</td><td>7</td><td>2</td><td>8</td><td>1</td><td>3</td><td>5</td><td>4</td><td>6</td></tr> </tbody> </table>	2	8	9	5	6	7	4	1	3	4	9	1	6	7	2	8	3	5	8	6	4	3	9	5	1	2	7	3	1	5	7	2	4	6	9	8	5	2	7	1	4	8	3	6	9	1	5	8	2	3	6	9	7	4	6	4	3	9	5	1	7	8	2	7	3	6	4	8	9	2	5	1	9	7	2	8	1	3	5	4	6
3	6	9	1	8	2	7	5	4																																																																																																																																																											
5	2	7	4	6	9	1	8	3																																																																																																																																																											
9	1	8	5	2	4	3	7	6																																																																																																																																																											
1	9	2	3	5	8	6	4	7																																																																																																																																																											
8	5	4	7	3	6	9	1	2																																																																																																																																																											
4	7	6	2	1	3	8	9	5																																																																																																																																																											
7	8	3	6	4	1	5	2	9																																																																																																																																																											
2	3	5	8	9	7	4	6	1																																																																																																																																																											
6	4	1	9	7	5	2	3	8																																																																																																																																																											
2	8	9	5	6	7	4	1	3																																																																																																																																																											
4	9	1	6	7	2	8	3	5																																																																																																																																																											
8	6	4	3	9	5	1	2	7																																																																																																																																																											
3	1	5	7	2	4	6	9	8																																																																																																																																																											
5	2	7	1	4	8	3	6	9																																																																																																																																																											
1	5	8	2	3	6	9	7	4																																																																																																																																																											
6	4	3	9	5	1	7	8	2																																																																																																																																																											
7	3	6	4	8	9	2	5	1																																																																																																																																																											
9	7	2	8	1	3	5	4	6																																																																																																																																																											

پ 3 // [39]. له نیگاره کهی چمپوه، دوو نهودندهی هر ژماره یه ک 1 یان بخربته سهر، ژماره کهی که رتی بهرامبر له نیگاری (B) (دله دجهت، و همه و ها بق نیگاره کهی (B) و ...19 = 1 + (2 × 3) (C) پیش.) 5 = 1 + (2 × 2) ، ، 7 = 1 + (2 × 1) .

E	B	D	A	C
B	D	C	E	A
C	A	E	D	B
D	C	A	B	E
A	E	B	C	D

پ 4 // ده توانین بهم شیوه یه نه و پیتانه هر له A تا E ریز بند بکرین بی دووباره ببوونه و له ریز هکاندا:-

پ 5 // هیلکاری 4 ده بیته دوایی زنجیره کان له چمپوه بق راست گهر بروانینه هیلکاری بیه کان نهوا سینگوشکه له راسته وه بق چمپ هر جاره نیو لا یاه کی له بنکمه و لیده بیته وه دوو دم هیلکاری بکه له چمپوه بق راست گهر جاره نیو وی بنکمه که لیده بیته وه نه مهیش برد و ام ده بیت تا دوایی.

پ 6 // [41]. کوی گشت ژماره خانه کان له هر یه ک له باری ستونی و ناسویی و تیره بی دا هر بکسان ده بیت به [369] و له همان کاتدا دووباره ببوونه و نیبه له ژماره کاندا.

$$51 + 52 + 47 + 60 + 61 + 56 + 15 + 16 + 11 = 369 ,$$

$$51 + 46 + 53 + 6 + 1 + 8 + 69 + 64 + 71 = 369 ,$$

$$51 + 50 + 49 + 42 + 41 + 40 + 33 + 32 + 31 = 369 .$$

پ 7 // [2]. پانتول، 5 چاکهت. گریمان ژماره پانتوله کان که ته اوی ده کهن سس ، ژماره چاکهت کان که ته اوی ده کهن خ.

توانای رفڑانه بکه همه مهیانانیان له درووستکردنی پانتولدا = س × رفڑ.

توانای رفڑانه بکه همه مهیانانیان له رفڑیدا = خ × رفڑ.

گشت توانای بکه هم هینانیان له رفڑیدا = 12 × رفڑ = س + 2 خ ..... (1)

زورترين قازانج له رفڑیدا = 145 دوollar = 10 س + 25 خ ..... (2)

لهم دوو هاوکیشمه وه // س = 2 پانتول ، ، خ = 5 دانه چاکهت.

بزانین نه و نهنجامه راسته و به پی خواستی خاون کارگه کهی ناخو دیته وه !!!

ژماره کریکاره کان = [س پانتول × یه ک کریکار] + [خ چاکهت × دوو کریکار] =

$$= 2 \times 5 + 1 \times 2 = 12 \text{ کریکار} .$$

زورترين قازانج له رفڑیدا = 2 × 10 دوollar + 5 × 25 دوollar = 145 دوollar .

پ 8 // [30]. له که مترین ژماره، به ناراسته بکی میلی کاتزمیر جووله بکریت هم تا ناو چهقی بازنه که و (2 ، 3 ، 4 ..) یان بق زیاد بکریت نهوا ژماره که میتر دله دجهت :-

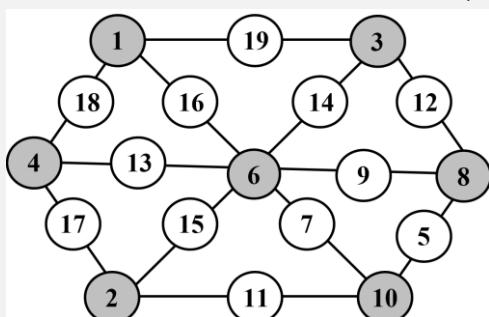
$$7+2=9 , 9+3=12 , 12+4=16 , 16+5=21 , 4+3=7 , 7+4=11$$

$$11+5=16 , 16+6=22 \dots\dots$$

پ 9 // نیگاری(4) دهگونجیت. له یهکه مین جاردا دوو بازنه هی سهر هم هیلیک و هر دهگیریت و دوو که لای رهش و سپی یهکتر چز دهکن به لام دووانی چوونیه که له رهندگا، یهکتر دهگورنه سهر رهندگی پیچه وانه که میان. نهودو دوابازنه هی ده میننه و نهوا به پیچه وانه هی پیش رو ده بیت، دوو که لای چوون یه که یهکتر چز دهکن و دوانی جیاواز له رهندگا ده بنه همه لگری رهندگی رهش و هر دوو شیوه ندازه که میش ده مین.

پ 10 // [ده بیت 5 بیت]. له باره کانی (a ، b ، d) دا دهروانین که 6 ، 4 ، 1 ، 2 گشتیان هاویتی 3 ده بن، که واته بینگومان ده بیت 5، سهری بهرامبهر به 3 بیت.

پ 11 // هر سیکیان له ناو خویاندا بریاریاندا که همراه که میان له دوو رهش ده بیت هی خوی بهم شیوه هی نه جامدات:- برای گهوره له رهش یه کم 49 هیلکه بفروشیت و هر 7 دانه میان به یه ک دینار بذات و نهود تاکه هیلکه هی ده مینته و له رهش دووه مدا به 3 دینار بفروشیت. بهمه کوی پاره هی نهود فروشتنه ده کاته 10 دینار. برای ناو هنجی له رهش یه کم دا 28 دانه بفروشیت و هر 7 دانه میان به دیناریک و نهود دووه کوی پاره هی نهود ده مینته و له رهش دووه هر دانه به 3 دینار بذات، بهمه کوی پاره هی نهود فروشتنه هر ده کاته 10 دینار. برای بچوک له رهش یه کم دا 7 دانه به یه ک دینار بفروشیت و نهود سین دانه هی ده مینته و له رهش دووه هر یه که هی به دیناریک بفروشیت. بهمه کوی پاره هی فروشتنه که هر ده کاته 10 دینار. نهمجا که گهرانه و بولای باوکیان و باسه که میان 10 دیناری خوی دایه دهستی زور دلخوش بوو بهوهی له ژمیره دا سه ریان ده ره چنیت.

پ 12 // بهم شیوه هی پرده کریت و :-
پ 13 // شیوه ندازی 3 دهگونجیت.

گهر پروانینه گشت شیوازه کان نهوا سیگوشه هی رهش و سپی به دیده کریت که ده چنه ناو یهکتر یان ده چنه سووجه کانه وه.

پ 14 // که مترین کیلو متره له خالی ده سپیکمه و (G) و گهرانه و بولای همان خال 150 کم ای ده بیت.

چونیه تی نهود گوزه رکردنیه به گشت خال و ریگه کاندا، بهم شیوه هی ده بیت و یه که مین جار بهره و خالی (L) ده چنیت:-

*G-5-L-5-M-6-H-6-B-5-C-4-H-4-C-5-D-4-I-5-J-4-D-6-E-5-K-3-J-3-K-5-O-5-K-7-N-4-0-9-M-6-N-4-I-3-H-5-G-4-B-4-A-3-F-3-A-3-G-4... کوی نهود هموو کیلو متره ژمارانه ده بیت بکاته 150 کم.
3+4+4+5+3+4+6+9+4+7+5+5+3+3+5+6+4+5+4+4+5+6+6+5+5+150=5+6+4+3+3+.

پ 15 // ته نیا 7 جیاوازه ناگونجیت له گهله نهوانیتردا، چونکه نه گهر پروانینه شیوه ندازه کانی (3 ، 1 ، 2 ، 4 ، 5) هاو شیوه هی یهکترن ته نیا گوران له جیگور کیدا همه هی.

پ 17 // کومه له که لای 3 دهگونجیت. نه گهر کومه له که لای لای چه بیان بخریته سهر کومه له که هی ناو راهستیان، بهمه کومه له که هی لای راستی خویان پیکدیت، به لام نهودی ره چاوه کریت نهودیه که که لای سپی و رهندگار ده بیت ووه به سپی، به لام دوو که لای سپی نهوده ده بیت رهش و دوو که لای رهش، ده بنه سپی، واته:-

[سپی + سپی = رهش ، سپی + رهش = سپی ، رهش + رهش = سپی].

پ 16 // لاوین بهم شیوه‌یه دستی به سه‌لماندنی پرسه‌که کرد :-

دسه‌پنکی کرداره‌که //	$1009 = 2 \div (7+2011)$
(	$510 = 5 - (7 + 508)$
“	$386 = 2 \div (7 + 765)$
“	$587 = 2 \div (5 - 1179)$
“	$299 = 5 - (7 + 297)$
“	$2676 = 3 \times (5 - 897)$
“	$1340 = 5 - (7 + 1338)$
. 2012 = 5 - (7 + 2010)	$2010 = 2 \div (3 \times 1340)$

پ 18 // دهتوانیت بهم شیوه‌یه پربکریته‌وه.

3	>	2	>	1	>	2	=	2
^	^	^	^	^	^	=		
5	>	3	=	3	=	3	>	2
=		^	^	^	^	^		
5	>	4	=	4	=	4	>	3
\vee	^	^	^	^	^	^		
3	<	5	<	6	>	5	>	4
=		\vee	\vee	\vee	\vee	=		
3	=	3	>	1	=	1	<	4

3	>	2	>	1	<	6	>	4
^	^	^	^	^	^	\vee		^
4	>	3	>	2	<	5	=	5
^	^	^	^	^	^	=		^
5	>	4	>	3	<	5	<	6
^	^	^	^	^	^	=		\vee
6	>	5	>	4	<	5	=	5
\vee								
4	>	3	<	4	<	5	>	4

پ 19 // A/ [135] . به له کتردانی شماره‌خانه‌ی ژماره‌کانی لای چهپ، نهوا لای راست ده‌دچیت.

$$\dots \dots \dots 196 = 4 \times 7 \times 7 \times 4 , 108 = 3 \times 9 \times 4$$

B/ [34] . به هملگه‌رانه‌وهی ریزی دووده و کوی له‌گهله ژماره‌ی یه‌کمه‌دا نهوا یه‌کسانیبیه بده‌سديت. 84 هملگه‌بر اوه‌که‌ی = 48 ، 74 هملگه‌بر اوه‌که‌ی = 47 ،

$$12 \text{ هملگه‌بر اوه‌که‌ی} = 48 + 51 = 99 = 47 + 8 \dots \dots \dots 55 = 47 + 8$$

C/ [20] . بهله‌که‌ی ده‌گونجیت. نه‌گهه بروانینه خشته‌که نهوا کوی گشت ژماره‌کانی ناو ریزه چوارگوش‌هکانی ده‌رهه پاشان ناووه هه‌ر یه‌کهیان ده‌کاته 100 .

$$(8+3+1+9+4+5+9+11+7+9+3+1+5+4+2+4+7+5+2+1)=100 .$$

$$(4+10+6+12+10+9+11+2+10+8+7+11)=100 .$$

$$(54+8+27+11)=100 .$$

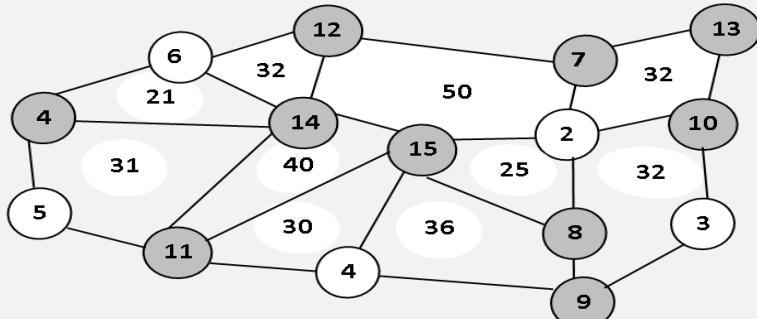
D/ [21] . نه‌گهه به ستونی. له‌خانه‌ی (D) وه بیته خواری تا ناستی خانه‌ی (F) ، نهوا شماره‌ی (3) ده‌دکه‌هويت واته (3 = DF) . هه‌روهه‌ها به ستونی نه‌گهه له‌خانه‌ی (B) وه تا خانه‌ی (H) بیته خواری نهوا شماره‌ی (2) ده‌دکه‌هويت واته (BH = 2) . هه‌روهه‌ها به ستونی نه‌گهه له‌خانه‌ی (A) وه تا خانه‌ی (G) بیته خواری نهوا شماره‌ی (3) ده‌دکه‌هويت واته (3 = AG) . له‌سهر نه‌هو روشانیبیه ده‌توانیت نهوا نیتر بده‌سبه‌نیزیت.

$$3 \times 2 = 3 \times 2 = 3 \times 2 = 3 \times 2 = 6 \dots \dots (3 \times 4) \div 2 = (3 \times 4) \div 2 = 6 \dots \dots$$

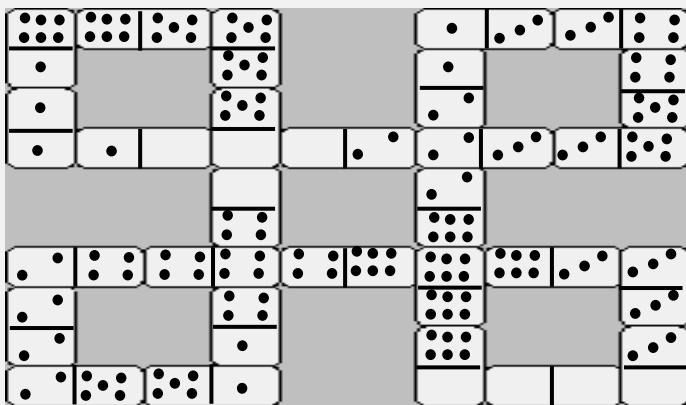
$$3 \times 2 = 3 \times 2 = 3 \times 2 = 3 \times 2 = 6 \dots \dots (3 \times 4) \div 2 = (3 \times 4) \div 2 = 6 \dots \dots$$

E/ [22] . پرسه‌که ته‌نیا داوای نه‌وه‌همان لیدهکات که بهه چوار کارت‌هه گهوره‌ترين ژماره پیکبیت نه‌ک به جی‌گورکی خانه‌ی ژماره‌کان. که‌واته ده‌بیت کارت‌هه کان بجوولنیزین و نه‌ویش بهم شیوه‌یه کارت‌هه کان داده‌نیزه‌وه: - 0 ، 2 ، 352 ، 36 [3635 220] او به‌مه‌یش گهوره‌ترين ژماره‌یان لیپیکدیت که بریتیه له [3635 220] .

پ 23 // ده‌توانین بهم شیوه‌یه پربکرینه‌وه :-

پ 24 // پوله‌کان بهم شیوه‌یه ریزبهند دهکری :-

*****

//f پیچه‌وانه‌ی ناسوئی:- هر دوو ژماره و هربگره له راست و چهپ و همدیس ناوه‌زووی که‌ره و له یه‌کتیران دمرکه، ببینه:-

$$9 = 56 - 65, \quad 9 = 78 - 87, \quad 9 = 89 - 98$$

$$9 = 12 - 21, \quad 9 = 23 - 32, \quad 9 = 45 - 54$$

i // کوی شماره‌خانه‌کانی سهر سووچه‌کان:- (7 و هربگره و کویان بکره‌وه و ببینه :- 10 = 9 + 1, 10 = 9 + 1, 10 = 7 + 3, ... 10 = 7 + 3)

j // پنچه‌وانه‌ی ریکختن:- هر دوو ژماره و هربگره له راست و چهپ و همدیس ناوه‌زووی که‌ره و کویان بکره‌وه، ببینه:-

$$99 = 54 + 45, \quad 55 = 32 + 23, \quad 33 = 21 + 12$$

$$121 = 65 + 56, \quad 55 = 41 + 14, \quad 77 = 52 + 25$$

$$121 = 74 + 47, \quad 143 = 85 + 58$$

k // کوی ستونی له سهره‌وه بق خواره‌وه و به پیچه‌وانه‌وه له

خواره‌وه بق سهره‌وه:- ژماره‌کان (123 456 789) و هربگره به

همدوو شیوه‌ی ستونی له سهره‌وه بق خواره‌وه و به پیچه‌وانه‌وه، نه‌مجا کویان به جیاجیا و ببینه :-

$$741 \text{ `` } 852 \text{ `` } 963$$

$$147 \text{ `` } 258 \text{ `` } 369$$

8,8,8 // 10,10,10 // 12,12,12

وەلامى بەندى (8).

پ // بەم شىوه يە پىر دەكىيەتەوە :-

	12	20	13	21	12	12	12	18	15	
20	6	9	5	7	4	8	1	3	2	6
13	4	8	1	5	2	3	6	7	9	22
12	2	3	7	9	6	1	5	8	4	17
13	5	2	6	8	7	9	4	1	3	8
17	1	7	9	2	3	4	8	6	5	19
15	8	4	3	6	1	5	9	2	7	18
18	9	1	8	3	5	7	2	4	6	12
10	3	5	2	4	8	6	7	9	1	17
17	7	6	4	1	9	2	3	5	8	16
	19	12	14	8	22	15	12	18	15	

پ 2 // A [42]. لە هەر كۆمەلە ژمارەيەكدا خانە يەكان كۆبکەرەوە لەگەل نەنجامى لىكىداني هەر دوو خانەكەي دەيان و سەدان. ئەوا دەكتە ژمارەكەي لاي چەپى تىراساکە.

$$7 \times 7 = 49 , 56 = 8 \times 7 , 59 = 3 + 56 , 27 = 9 \times 3 , \dots \dots 32 = 5 + 27$$

B [16]. لە هەر كۆمەلە ژمارەيەكدا و لە راستەوە بۇ چەپ:- جياوازى نىوان نەنجامى لىكىداني دوو ژمارەكەي لاي راست و لاي چەپ، دەكتە ژمارەكەي ناوەراستىان.

$$2 \times 3 = 6 , 4 \times 7 = 28 , 28 - 6 = 22 , 2 \times 7 = 14 , 5 \times 9 = 45 , 45 - 14 = 31 \dots \dots$$

پ 3 // [پاش 240 دەمكەت]. با بىزىن يەكەميان لە 24 دەمكەت (رۇزىيىكى تەواو) چەند پىش دەكەۋىت و دووەميان چەند دوادەكەۋىت:- $24 \times 24 = 144$ چىكە يان 2.3 خولەك پىش دەكەۋىت ، $9 \times 24 = 216$ چىكە يان 3.6 خولەك دوادەكەۋىت.

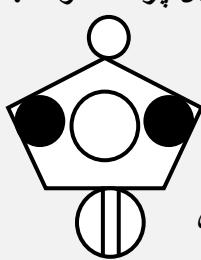
$240 \div 24 = 10$ دەمكەت = 10 رۇزىيىكى تەواو. واتە پاش 10 رۇزىيىكى تەواو يەكەميان 2.3 خولەك پىش دەكەۋىت و دووەميان 3.6 خولەك دوادەكەۋىت.

$$10 \times 23 = 2.3 \text{ خولەك پىش دەكەۋىت} , 10 \times 3.6 = 36 \text{ خولەك دوادەكەۋىت} .$$

با بىزىن لە رۇزىيىكى تەواو بىت لە كاتىزمىرىكى ساغلەمدە، كەواتە لە كاتىزمىرىكى يەكەمدا (08:23) دەبىت و لە كاتىزمىرىكى دووەمدا (07:24) دەبىت ((24 - 60 = 36)) . كەواتە پاش 10 رۇزىيىكى تەواو جياوازى كات لە نىوان ھەردوو كاتىزمىرىكەدا بە (يەك) دەمكەتى يەكانى دەنۋانىن بىزىن لە هەر دەمكەتتى كەلاتىمىرىكى تەواودا كەلاتىمىرىكى ساغلەمدە، يان دەنۋانىن بىزىن لە ھەر دەمكەتتى كەلاتىمىرىكى تەواودا جياوازى نىوان ھەردوو خويندىنەوەكەيان دەكتە 6 - 9 = 15 چىكە. بەلام ھەر يەك دەمكەت = 3600 چىكە، كەواتە :-

$$240 = 15 \div 3600 \text{ دەمكەت} = 10 \text{ رۇزىيىكى تەواو} .$$

پ 4 // نەڭەر لە چەپەوە بوراست بىروانىنە نىڭارەكان و توخەمەكانيان، دەروانىن كەلاكتى سەھرەوە و ھەرەوە كەلاكتى لاي چەپى ناو پىنج لاكەپىش رەنگىيان لە نىوان رەنگىتار و سېيدا لە كۆراندىايە. بەلام كەلاكتى خوارەوە كە سېپىيە دەكۈرىت بۇ ھىئىدار و لە ناویدا دوو ھىئى دەرەكەۋىت. بۇ رەنگى رەش و سېپى دەبىت دوا توخەم لە نىڭارەمدا كەلاكتى ھىئىدار بە دوو ھىئى بىت. (بۇ نەوانىتىرى ناو پىنج لاكە ھەولى بىت كە خۆت بىگەيتە ناماچەكە كە نەو نىڭارە بەرامبەر دەنۋىتىت).

پ 5 // 32 ، 24] . ژماره کانی سهر زیکزاکه به (1 ، 2 ، 3 .. 4) روو له که مبوونه.

پ 6 // نیگاری 1 ده گونجیت. نه گمر له A به نایارسته می کاترزمیر بمهرو E بچین و یه که مین گوی رهشی لای چه پی و در بگرین، له هم گواستنمه و یه کدا ره نگه که ده گوریت له رهش بو سپی و به پینچه وانه و تاکو کوتایی له نیگاری E دا.

پ 7 // شیوه نداری 1 ناگونجیت. نه گمر بروانینه گشتیان ، نهوا به ته نیا له شیوه نداری 1 دا نه و سینگوشانه هی ده رکه و تونن که ژماره بیان ته نیا پینچ دانه هی. به لام له شیوه نداره کانی تردا ژماره نه و سینگوشانه هی ده رکه و تونن تیا باندآ به شیوه دیه کی جو وتن و ژماره بیان بروو له که مبوونه گمر له چه پی وه بق راست سه بیان که مین. شیوه نداری 2 ته نیا 10 دانه، شیوه نداری 3 ته نیا 8 دانه، شیوه نداری 4 ته نیا 6، دوا شیوه نداری شش ته نیا 4 دانه سینگوشه بیان تیدایه.

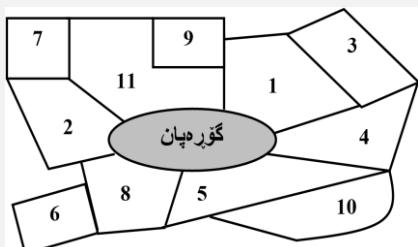
پ 8 // نه نیبیه که ته نیا له دوو کرداری ماتماتیکیدایه. له پینچ گونا سپیه کاندا نه نجامی لیکدانی (یا دابه شی) دوانیان ده کاته ژماره دیه کی تریان

$$..... 9 = 4 \div 60 = 15 \quad 9 \times 7 = 63 \quad 9 = 7 \div 63 \quad \text{یا} \quad 9 = 4$$

$$..... 5=11-16 \quad 50=10-60 \quad \text{به لام له ره نگتاره کاندا له نه نجامی جیا وزیدایه.}$$

پ 9 // 20:87 که ده کاته 21:27 [هم کاترزمیر به ببری (02:33) ده مکات له پیش نه ویتره.

خوینده وه خوله کی دواده مکات که 00:87 خوله که ده کاته 01:27 ده مکات چونکه هم یه ک ده مکات = 60 خوله ک و ده چیتنه وه سهر خوینده وه که.

پ 10 // خانووی شماره 1 سنورداره به

هر چوار خانووی (9, 11, 4, 3) که کویان

ده کاته 27. خانووی شماره 2 سنورداره

به سی خانووی (7, 11, 8) که کویان

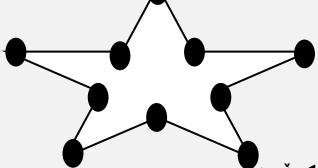
ده کاته 26. خانووی شماره 3

سنورداره به سی خانووی (4, 1)

که کویان ده کاته 5. خانووی شماره 4

سنورداره به (10, 5, 1) و کویان ده کاته 19 نیتر بهم پنیه تا کوتایی.....

پ 11 // شیوه نداره یه کم ده گونجیت، نه گمر له چه پی وه بق راست بروانینه شیوه نداره کانی لای چه پ ده ده که ویت که وه ک ناوینه و پینچه وانه یه کترن، به لام لای راست ته نیا هم ره نگه ره شه کانه که گورانکاریان به سه ردا هاتووه.

پ 12 // به لانی، به دانانیان لم سهر لakanی شیوه

نه ستیر دیه کی پینچ تیشو هم چوار که لایان

لم سهر یه ک راسته هنلیک بیت.

پ 13 // شیوه نداری (B2) هله کی تیدایه چونکه نه گمر هم یه ک له شیوه نداره کانی (A, B, C) کو بکرینه وه لم گهمل شیوه نداری (1, 2, 3) نموا له هم باریکدا شیوه نداری کی نوی دیته ناراوه وه ک نهودی هه یه و له نیگاره کاندا دیاریکراوه. هله ک له خاله ره شه که سه چیوه که کیه که چوته ناو بازنه که وه.

1	2	22	23	20	19
11	12	3	21	24	18
10	13	4	25	17	27
9	5	14	16	26	28
8	6	34	15	29	30
7	35	36	33	32	31

$$(3 \times 6) + (3 \times 8) = 42 , , (4 \times 7) + (4 \times 3) = 40 \dots\dots\dots$$

پ 14 // بهم شیوه دیه پردکریت وه.

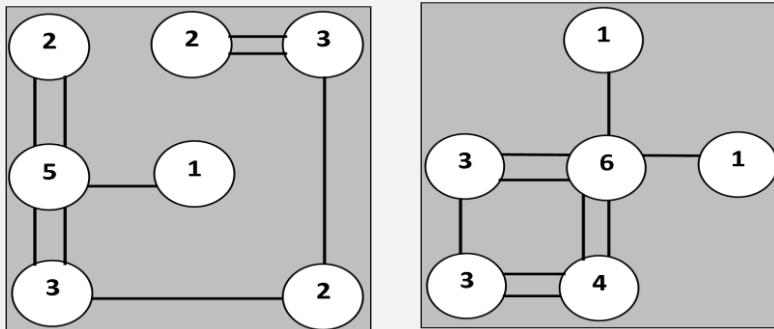
پ 15 // 45]. له هم سینگوشه که که.

ژماره هی (سهر × چه پ) +

ژماره هی (سهر × راست) =

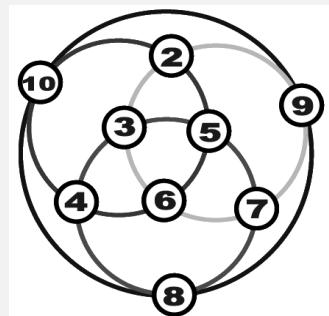
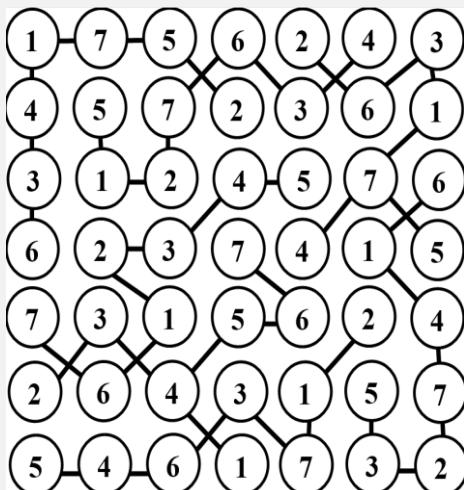
ژماره هی ناو راست.

پ 16 // بهم شیوه‌یه هیله‌کان دهکیشین :-

پ 17 // بهم شیوه‌یه پرده‌گریته‌ووه :-

پ 18 // تا کوی زماره‌کانی بازنوکه‌کانی
سهر ههر بازنه‌یه‌کی گهوره‌تر
بکاته 27 خال، پیوسته بهم
شیوه‌یه دابه‌شکرین.

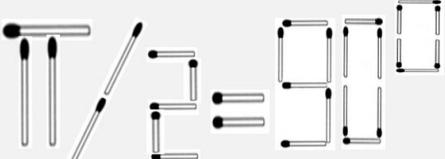
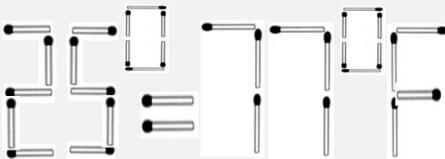

پ 19 / A / بقو سه‌لماندنی نهم یه‌کسانیه،

پهنا دهبریته بهر نه و پهیووندیبه‌ی
له نیوان همردوو گهربییوی سیلیزی
و فه‌هرنهایتی/دا همه‌یه که بریته له:-

$$[[\quad 9C = 5 (F - 32) \quad]] \\ . (32 - F) \times 5 = 9 \times 25$$

به شیکاری نهم هاوکیشیه ددرده‌چنت که
 $F = 77$ پله‌ی فه‌هرنهایتی. بهمه نه و
هاوسانیه دهسلمنت. واته ههر 25 پله

له گهربییوی سیلیزی/دا تهواو بهرامیه به 77 پله‌یه له گهربییوی فه‌هرنهایتی/دا.

B / له زانستی ماتماتیکدا به تایبه‌ت له سینگوشکاریدا نهوا نرخی (پای π) همه‌یشنه
به 180 پله داده‌نریت. کواوه گهرا نه دانه‌یه لیکبترازینرین و بکریته نیشانه‌ی (پای)،
و شماره‌ی 7/یش بکریته نیشانه‌ی پله، نهوا هاووسانیه‌که دیته نه‌نjam:-

$$\text{واته} : - 180/2 = 90 \text{ پله}$$

پ 20 // 5 ، 35 ، 60] سال. بقو ناسانکاری وا پیوسته مانگ به 30 رفژ و سال به 12
مانگ (360 رفژ) و هفتنه به 7 رفژ دابنریت.

گریمان تهمه‌منی باوک = س سال و تهمه‌منی کور = ص سال و تهمه‌منی کورهزا = ع سال.
تهمه‌منی کورهزا به رفز = تهمه‌منی کورهکم به هفتاه.

تهمه‌منی کورهزا به مانگ = تهمه‌منی باوک به سال.

تهمه‌منی کورهزا = 360 ع ، تهمه‌منی کور به هفتاه = 360 ص/7 .

360 ع = 360 ص / 7 ، کهواهه : ص = 7 ع ..... (1) .

له بمر نهودی تهمه‌منی کورهزا به مانگ = تهمه‌منی باوک به سال = 12 ع .

کهواهه : س = 12 ع ..... (2)

س + ص + ع = 100 سال . به دانانه‌وهی نرخی (س ، ص) به (ع) نهوا:

12 ع + 7 ع + ع = 100 ، کهواهه ع = 5 سال تهمه‌منی کورهزا .

ص = 35 سال تهمه‌منی کور ، س = 12 ع = 60 سال تهمه‌منی باوک .

پ 21 // بهم شیوه‌یه پرده‌کریته‌وه :-

پ 22 // پیویسته شماره‌ی 4

دووباره بکریته‌وه تا نهود

یه‌کسانیه بیته نهنجام .

(4)+9+2×4×8÷6÷5=16

پ 23 // نامق گوتی باشه، دوا

ژماره‌که‌ی پیتیددهم بریتیه

له 22؟96 22 زانم چون ده زانیت

که نهودی من خستومه‌ته

دلمه‌وه چهنده؟... .

کاردق یه‌کسر گوتی نهود

شماره‌خانه‌یه ده بیت 8 بیت .

نه‌جوا گوتی:- ودک ده زانین

	A	2	A	10	A	19	A	36
B	10	-	2	=	7	+	1	÷
4	+	1	×	10	-	5	=	9 A
B	16	÷	4	+	2	=	7	-
-19	=	1	-	1	×	24	+	4 A
B	4	=	8	-	2	÷	2	+ -3
0	×	0	+	1	=	1	-	0 A
B	7	+	4	÷	2	-	2	=
2	-	1	=	1	+	0	×	0 A
	2	B	4	B	1	B	4	B

ژماره‌کان هرچهندیک بن له خانه‌کانیاندا نه‌گهر دابه‌شی 9 بکرین نهوا 1 ده‌مینیتیوه، بتو نموونه 86176 و هرده‌گرین و به تیکانی خانه‌کانی، با بلینن کردمانه 67681 دهروانین که هردووکیان به‌سهر 9 دا بهش دهبن و به‌لام 1 ده‌مینیتیوه . به‌لام کاتیک من ده‌لیم ژماره بچووکه‌که له گهوره‌که‌یان ده‌ردده‌که‌ین نهوا بفرزگاربیوونه لهو ژماره‌یه که ده‌مینیتیوه (واته 1) نیتر هیچ نامینیتیوه لهو دابه‌شکردن‌دا هر ده‌بیته سفر . واته به‌سهر 9 دا بهشده‌کریت .

18495 = 67681 - 86176 ، که دابه‌شی 9 ده‌کریت بین مانه‌وهی هیچ ژماره‌یه که . کهواهه کوی خانه‌کانی ده‌کاته 9 یا چهند جاره‌کانی 9 :-

(5) 27 = 1 + 8 + 4 + 9 + 5 . کاتیک هر ژماره خانه‌یه کیان چز که‌ین یه‌کسر

ده‌ردده‌که‌یوه که چ ژماره‌یه که . با بلینن 4 مان چزکردوه، کهواهه هه‌مو خانه‌کان

کوهدده‌که‌ینمه که بیریتین له 23 تا 1 + 8 + 9 + 5 = 23 ، که‌مترين ژماره که بخریتہ سهر 23 تا

دابه‌شی 9 بکریت بیگومان هر 4 ده‌بیت، کهواهه ژماره چزکراوه که 4 ده‌بیت . نه‌جا

س‌هباره‌ت به نموونه‌که‌ی تو ((22؟96)) که وتم نهودی ژماره‌یه که چز ده‌کریت ده‌بیت 8

بیت، چونکه :- کوی 2 + 2 + 6 + 9 + 2 = 19 و که‌مترين ژماره که بخریتہ سهر 19 تاکو

وايان لیبکات ببنه چهندجاکانی ژماره 9 ، نه‌ویش هر 8 ده‌بیت که کویان بکاته 27 .

*****

وەلامى بەندى (9).

پ 2 //										پ 1 //									
7	3	5	9	6	8	1	4	2	9	2	5	1	4	6	7	3	8		
2	4	8	5	1	3	7	6	9	6	4	7	3	2	8	1	5	9		
1	9	6	4	7	2	3	5	8	3	1	8	5	9	7	4	2	6		
4	8	3	1	2	6	9	7	5	8	7	1	6	3	2	9	4	5		
5	1	9	7	3	4	8	2	6	2	6	4	9	1	5	3	8	7		
6	7	2	8	5	9	4	1	3	5	3	9	8	7	4	6	1	2		
9	2	7	3	4	5	6	8	1	1	5	2	7	6	3	8	9	4		
8	5	4	6	9	1	2	3	7	7	8	3	4	5	9	2	6	1		
3	6	1	2	8	7	5	9	4	4	9	6	2	8	1	5	7	3		

پ 3 // 23] . جیاوازى نیوان دوو زمارەکەی سەرەوە ھەمیشە چوارھیندە خوارەوە دەبیت. (25 - 89) = 64 = $16 \times 4 = 64 = (19 - 87)$ ..... $17 \times 4 = 68$

پ 4 // مامۆستا تەنیا وەلامەکەی ھیوا/ای بەراست وەرگرت، ئەھویش بەم شیوه يەيە:-

خالى يەكەم بەرەو خالى دووەم دەچىت. وەلاخستى خالى 5، چۈونە بەرەو خالى 3. وەلاخستى خالى 5، چۈونە بەرەو خالى 4.... وەلاخستى خالى 5، چۈونە بەرەو خالى 7. خالى 3 بەرەو خالى 7 دەچىت. لەمانەوەرا بۇمەندەرەكەمەپەيت كە خالى 5 ھەلە نابىت، چونكە گەر وابىت ئەھوا ھەر خالەكانى 3، 4، 7 يىش دەبیت ھەلە بن. خالى 1 ھەلە دەبیت، راستىيەكەی دەبیت خالى 2 بىت، لېرەدا سى خالى راستىمان دەسىدەكەمەپەيت. خالى 3 ھەلە دەبیت، چونكە خالى 7 راستە بىستا تەنیا چوار خال ماوە كە جارىكا ناتوانىرىت بېرىار لەسەرە بىرىت، نەوانىش بىرىتىن لە(7، 4، 6، 2). ئەگەر خالى 6 وەربىگىن، دەردەكەمەپەيت كە خالى 1 و 6 پېكەمەو ھەلەن، خالەكانى 2، 7 راستى دەسىلەمەن چونكە سەرەور نە دووەمە نە سېيىم، شىلان/يش بە سى پەلە لەو نىزمەرە و وەلاخراوەکەی خالى 6 دەدات. نەمەيش نەوەدەكەمەن چونكە سەرەور يەكەمەنە و ھىچ شىمانەيەكىتىر نىيە. كەواتە خالى 2 و 7 يىش ھەر راست دەبن. خالى 6/يش ھەر راست دەبیت چونكە ھەلەكەي راستى دوو خالىتەر دەدات جىڭە لە خالى 5. ھەر دوو خالى 5، 6 يىش راستىن و نەوانىتىر ھەر ھەممۇويان ھەلەن. لەبەر رۇشنىايى نەوانەوەرا دەردەكەمەپەيت كە پەلەكان بە گۈزەرە نىرە بەرزاپىان بەم چەشىنە دەبیت // ((ھیوا، شوان، شادان، شىلان، بەنانز، سەرەور، دىلان)).

پ 5 / A / 29] ژمارە 2 لەگەمل 3 ھیندە ژمارە سەرەوە كۆبىرىتەمە، ژمارە خوارەوە دەردەچىت. $23 = 2 + 3 \times 7$ ، $20 = 2 + 3 \times 6$ ، $20 = 2 + 3 \times 9$ ... $29 = 2 + 3 \times 10$

پ 5 / B / 5] ژمارە 3 لەگەمل دووجاى ژمارە خوارەوەدا كۆبىرىتەمە سەرەوە دەردەچىت.

پ 5 / C / 21] دوئۇنەوندە يەكەم ژمارە لە چەپەوە بۇ راست، 3 ھیندە ژمارە دووەمى بخىرىتە سەر ژمارە سېيىم دەردەچىت. $21 = 3 \times 5 + 2 \times 3$ ، $11 = 3 \times 1 + 2 \times 4$

پ 5 / D / 36] . ژمارە سەرەوە دابەشى 7 بىرىت و بىرىت لە 3، خوارەوە دەردەچىت.

پ 6 // كەمترىن كىلۆمەترە لە خالى دەسىپىكەوە (M) و گەرمانەوە بۇ ھەمان خال 192 كم/اي دەۋىت. چۈنۈھەتى نەو گۈزەرەنە كەنەنە كەنەنە بە كەشت خال و رىيگەكاندا، بەم شىوه يە دەبىت و يەكەمەن جار بەرەو خالى (P) دەچىت:-

M-3-P-9-Q-3-N-3-Q-9-O-4-L-4-O-5-N-5-K-5-N-5-M-8-K-5-L-6-H-7-K-6-J-3-I-3-J-4-F-4-J-6-E-4-F-5-G-5-H-5-D-5-G-5-D-4-C-5-B-4-A-4-B-5-C-5-G-11-A-4-E-10-I-4-M

کۆی ئەمەن ژمارە کیلومەترە دىاريکراونە دەبىت بىاتە 192 كم.

$$5+5+5+5+5+4+6+4+4+3+3+6+7+6+5+8+5+5+5+5+4+4+9+3+3+9+3 = 192$$

پ 7 // [7]. گریمان ژماره‌ی خویندکارانی ریزی A = س همروه‌ها ریزی B = خ
له چونی خویندکاریک له ریزی A بقیه B نهوا: - س + 1 = خ - 1....(1)

له چوونی خویندکاریک له ریزی B بو A ئهوا:- خ+1=2(س-1).....(2)
بە شیکارکردنی هاوکىشەی 1، 2 ، س=5خویندکار ، خ=7خویندکار.

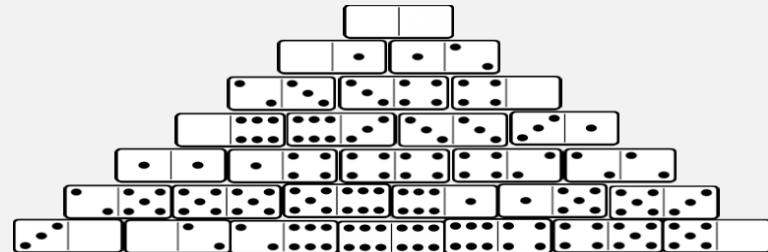
.J 8=D .. 6=C .. 3=B .. 2=A] // 8₅

.(6) ..... $4A = D$ و $2B = C$ ‘‘ (5) ..... $2A = E$ ‘‘
هاوکیشہ 5 دابنی لہ هاوکیشہ 2 دا ، کھواتہ نرخی 2 = A .

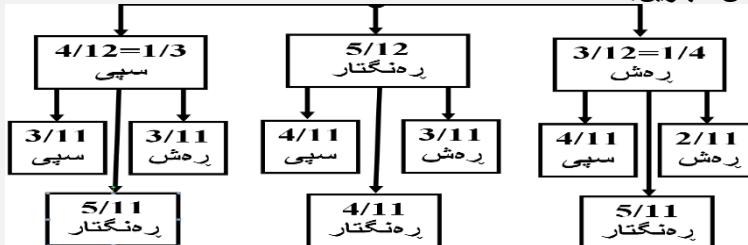
نرخی A دابنی له هاوکیشه‌ی ۴ دا ، کهواته نرخی D = 8 .
له هاوکیشه‌ی ۱ وه دهرده‌جیته که نرخی C = 6 . کهواته نرخی B = 3 .

که او ده توائزیت گوزارشت له ABCD بکریت بهم شیوه‌یه: 2368 .
بچوچی؟ چونکه نوه به لیکدانیکی ماتماتیکی دانائزیت، گهر و هک لیکدانی ماتماتیکی رهچاو بکریت نهوا نمه نهنجامی لیکدانه = 288 .

پ 9 // دهیت هم 28 پوله که بهم جوره دابنین تا نه و ته لاره ژماره بیه پیکبیت.

پ 10 // لمهه رئوهی که ژماره‌ی گوکان 12 دانهن، نهوا دهتوانریت بهم شیوه‌یهی خواره‌وه
شیمانه کان دابنرین:-

.[23, 69, 92, 46] kgm // 11ç

گریمان کیشانه‌ی چیمه‌نقو = س کگم ، کیشانه‌ی چهو = ص کگم ،
کیشانه‌ی لم = ع کگم ، کیشانه‌ی ناو = ل کگم .

$$\text{ص} \div \text{س} = 2 \div 4 \quad \text{، کھواتہ: ص} = 2 \text{ س}$$

$$\therefore (3) \dots\dots\dots \text{كموته} : ع = 3/4 \quad \text{ص} = ع \div 3$$

$$\therefore (4) \dots\dots \text{، کھواتہ : } 3 = 3 \div 1$$

به بریکردنی هاوکیشہ کانی (1) دا هاوکیشہ کانی (2،3،4) له گهلهٔ یه کترداو دانانه و دیان له هاوکیشہ (1) دا

$$س + 2 س + \frac{3}{2} س + \frac{1}{2} س = 230 \text{ کم} ، \text{ کم} / \text{س} : س = 46 \text{ کم}.$$

$$ص = 92 \text{ كجم} ، ع = 69 \text{ كجم} ، ل = 23 \text{ كجم} .$$

پ 12 // شیوه‌ی 4 دهگونجیت. کاتیک هاردو و شیوه‌ندازه‌که‌ی لای چهپ کوده‌کرینه‌وه نهوا لای راستی خویان پینکده‌هینن.

پ 13 // [8، 42، 72]. جوولان به ناراسته‌ی میلی کاتژمیر، ژماره‌کانی سهر تیشکه‌کانی (A) له 2 بدرین نهوا ژماره‌ی سهر تیشکه‌کانی (B) ده‌ردۀ‌چیت، ژماره‌کانی سهر (B) له 3 بدرین، نهوا ژماره‌کانی سهر (C) ده‌ردۀ‌چیت.

پ 14 // [84] سال. گریمان تهمه‌منی باوک = س سال ، گریمان تهمه‌منی منداله‌که‌ی = ل سال. تهمه‌منی باوکه‌که = نهوا ساله‌ی تیدا کوچی دوایی دهکات (تهمه‌منی مردن).

تهمه‌منی به‌سهربردنی مندالی + تهمه‌منی به‌سهربردنی هه‌زه‌کاری + تهمه‌منی هاووسه‌رگیری به‌لام بین مندال 4+سال + 5 سال + تهمه‌منی منداله‌که = هه‌مو و تهمه‌منی باوک. کهواته: $\frac{1}{6}$ س + $\frac{1}{12}$ س + $\frac{1}{7}$ س + 5 + 4 + ل = س.

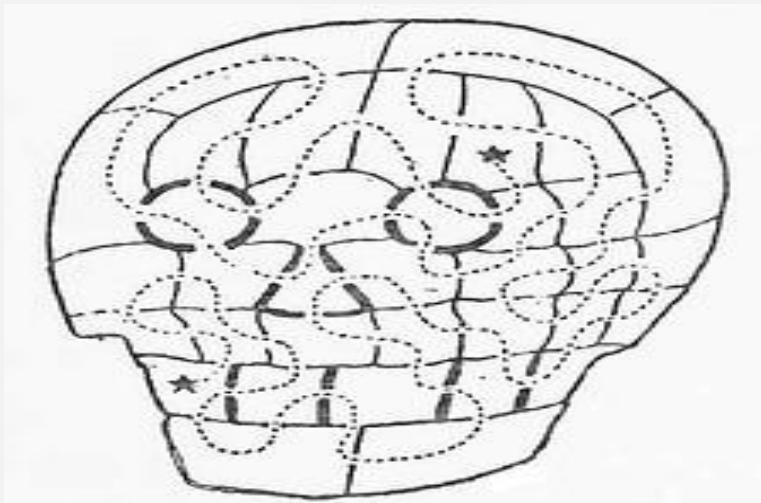
له‌مه‌وه: س = $\frac{28}{17}$ (ل + 9). (1). له پرسه‌که‌دا وا هاتووه منداله‌که کاتیک دهمریت، تهمه‌منی له هی باوکی به دوو نهوه‌نده که‌متره. س = 2 ل....(2).“

هاوکیشه‌ی (2) له هاوکیشه‌ی (1) (دا داینیت.)“

2 ل = $\frac{28}{17}$ (ل + 9).“ ، 34 ل = 28 ل + 252 ، ل = 42 سال.“ کهواته: س = 84 سال.

پ 15 // [9]. شیکارکردن: - ژماره‌ی سهر (پنجه‌رده‌که + ده‌رگاهه) = ژماره‌ی سهر (بنمیچه‌که + دوکه‌لکیشه‌که). 4 + 7 = 5 + 4 = 2 + 8 = 2 + 7 = 5 + 4 .....6 + 4 = 2 + 8 ،“

پ 16 // ده‌توانین له خالی ده‌سپیکه‌وه ده‌سبه‌کاربین تا کوتایی و هیله خالداره پیچاوبیچه‌کانیش نهوا پیره‌وه ده‌نوینن.

پ 17 // دانا زووتر دهگاته جن ژوانه‌که. [له ده‌مکاتی 03:45 واته 03:45 به دیگیتال]. زانا له ده‌مکاتی 04:15 دا (16:15) و دانا له ده‌مکاتی 03:45 دا (15:45) دهگنه نهوا جی ژوانه. چونکه زانا که وا ده‌زانیت کاتژمیره‌که‌ی 5 خوله‌ک له‌پیشه، کهواته که دهگاته نهوه 04:05 ده‌بیت. به‌لام له‌خویدا 10 خوله‌ک له‌دوایه، کهواته نهوه 04:05 خوله‌که به 10 خوله‌ک له‌دوایه بق 04:15. به‌لام دانا که وا ده‌زانیت کاتژمیره‌که‌ی 10 خوله‌ک له دوایه، کهواته دهگاته جن ژوان، به‌لام کاتژمیره‌که‌ی 03:50 ده‌خویننیته‌وه. به‌لام له راستیدا 5 خوله‌ک له پیشه، کهواته نهوه 03:50 يه به 5 خوله‌ک له پیش ده‌بیت بق کاته راستیه‌که‌ی که 03:45 يه. کهواته دانا زووتر دهگاته جن ژوانه‌که.

$$\text{پ} / \text{A} / 18 \quad ((2+4=42:7) . 7 \div 42 = 4 + 2)$$

B / نهگهر تنهایا (7) بخریته سهر کردارهکه، ئهوا يەكسانیبیهکه دەسەلمىت:-

$$15=6+3+9+4+5+2+7$$

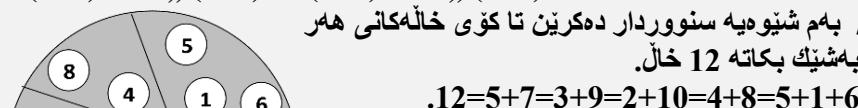
پ [2]. كۆي ژمارەكان له هەر نېگارىكدا دەكتە 13.

[25]. له هەر نېگارىكدا، به ئاپاستە مىلى کاتزمنىز ژمارەسى (1) له

دۇونوھەندى ھەر ژمارەيەك دەربىرىت، ژمارە دواى خۆى دەردەچىت.

$$(3\times 2)-1=5, (5\times 2)-1=(4\times 2)-1=7, (7\times 2)-1=13.....$$

پ 20 // بەم شىۋىيە سەنوردار دەكتەن تا كۆي خالەكانى ھەر بەشىك بکاتە 12 خال.

.12=5+7=3+9=2+10=4+8=5+1+6

پ //A [16]. له خوارەوه بۇ سەرەوه گەر (1)

بخریته سەر كۆي ژمارەكانى ھەر رىزىك، كۆي ژمارەكانى رىزىكەي سەر خۇيان دەردەچىت.

$$14 = 1 + (1 + 3 + 5 + 4)$$

//B [9]. له خوارەوه بۇ سەرەوه، كۆي

ژمارەكانى دوو خانە تەنىشت دەكتە ژمارەسى سەر خۇيان له رىزى دووەم بەلام

جياوازى ژمارەكانى دوو خانە تەنىشت له رىزى دووەم، دەكتە ژمارەكەي سەر خۇيان

$$له رىزى سىيەم. 2 = 10 - 12 = 4 + 8$$

پ 22 // . له پىركىرنەوهيدا، كۆي سىن نەزانراوەكەي سەر لاكانى ھەر سىنگوقوشەيەك دەبىت

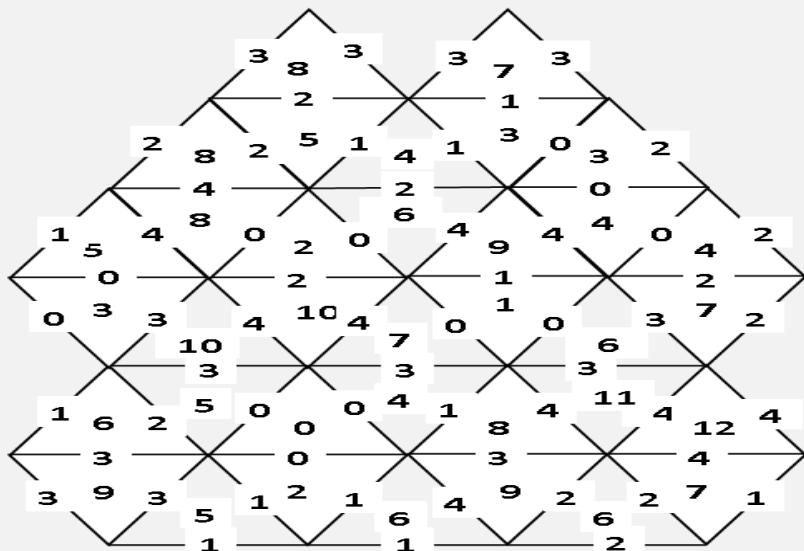
بکاتە شمارە دىيارىكراوەكەي ناو چەقى ھەمان سىنگوقوشە. گەر بىروانىنە سەرەوهى

$$شىۋەندازەكە ئهوا ئەو راستىيە دەسەلمىت كە (7=1+3+3), 8=2+3+3$$

پىنيە دەتوانىن كە گشت نەزانراوەكەن بەزىنەوه و بەم مەرجەي لەتكە گشت نەوانىتىدا

$$4=2+1+1, 3=1+1+1, 3=1+0+2, 3=1+1+1, 3=1+0+2, 3=1+1+1, 5=1+2+2$$

..... 9=1+4+4, 4=4+0+0, 4=0+2+2, 5=1+2+2 .....

*****

وہلامی بھندی (10) .

// 3 ے	// 2 ے	// 1 ے																																																																																																																																																																																																																								
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tbody> <tr><td>7</td><td>1</td><td>2</td><td>9</td><td>6</td><td>7</td></tr> <tr><td>9</td><td>2</td><td>6</td><td>1</td><td>7</td><td>4</td></tr> <tr><td>9</td><td>7</td><td></td><td>5</td><td>9</td><td></td></tr> <tr><td></td><td>8</td><td>9</td><td>7</td><td>1</td><td></td></tr> <tr><td>1</td><td>7</td><td>4</td><td>2</td><td>9</td><td>3</td></tr> <tr><td>2</td><td>8</td><td>9</td><td></td><td>2</td><td>9</td></tr> <tr><td>7</td><td>9</td><td>2</td><td>1</td><td>4</td><td>2</td></tr> <tr><td>6</td><td>9</td><td>3</td><td>5</td><td>8</td><td>7</td></tr> <tr><td>4</td><td>2</td><td></td><td>3</td><td>6</td><td></td></tr> </tbody> </table>	7	1	2	9	6	7	9	2	6	1	7	4	9	7		5	9			8	9	7	1		1	7	4	2	9	3	2	8	9		2	9	7	9	2	1	4	2	6	9	3	5	8	7	4	2		3	6		<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tbody> <tr><td>9</td><td>6</td><td>3</td><td>9</td><td>5</td><td>8</td></tr> <tr><td>7</td><td>1</td><td>8</td><td>2</td><td>5</td><td>4</td></tr> <tr><td>3</td><td>9</td><td>5</td><td>7</td><td>8</td><td>6</td></tr> <tr><td>9</td><td>4</td><td></td><td>1</td><td>8</td><td>4</td></tr> <tr><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td></td><td>1</td><td>2</td></tr> <tr><td></td><td>5</td><td>6</td><td>1</td><td>3</td><td></td></tr> <tr><td>9</td><td>3</td><td>8</td><td>2</td><td>1</td><td>6</td></tr> <tr><td>6</td><td>2</td><td>1</td><td>9</td><td>3</td><td>5</td></tr> <tr><td>8</td><td>1</td><td>3</td><td></td><td>7</td><td>2</td></tr> </tbody> </table>	9	6	3	9	5	8	7	1	8	2	5	4	3	9	5	7	8	6	9	4		1	8	4	1	2	3		1	2		5	6	1	3		9	3	8	2	1	6	6	2	1	9	3	5	8	1	3		7	2	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tbody> <tr><td></td><td>3</td><td>5</td><td></td><td>1</td><td>2</td></tr> <tr><td>5</td><td>7</td><td>1</td><td>9</td><td>6</td><td>2</td></tr> <tr><td>3</td><td>4</td><td>8</td><td>5</td><td></td><td>7</td></tr> <tr><td>2</td><td>8</td><td>9</td><td>7</td><td></td><td>1</td></tr> <tr><td>1</td><td>3</td><td>2</td><td></td><td>8</td><td>6</td></tr> <tr><td></td><td>1</td><td>5</td><td>8</td><td>9</td><td>5</td></tr> <tr><td>4</td><td>9</td><td>9</td><td>4</td><td></td><td>3</td></tr> <tr><td>2</td><td>6</td><td>1</td><td>7</td><td>3</td><td>9</td></tr> <tr><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td></td><td>2</td><td>7</td></tr> </tbody> </table>		3	5		1	2	5	7	1	9	6	2	3	4	8	5		7	2	8	9	7		1	1	3	2		8	6		1	5	8	9	5	4	9	9	4		3	2	6	1	7	3	9	1	2	3		2	7																																																						
7	1	2	9	6	7																																																																																																																																																																																																																					
9	2	6	1	7	4																																																																																																																																																																																																																					
9	7		5	9																																																																																																																																																																																																																						
	8	9	7	1																																																																																																																																																																																																																						
1	7	4	2	9	3																																																																																																																																																																																																																					
2	8	9		2	9																																																																																																																																																																																																																					
7	9	2	1	4	2																																																																																																																																																																																																																					
6	9	3	5	8	7																																																																																																																																																																																																																					
4	2		3	6																																																																																																																																																																																																																						
9	6	3	9	5	8																																																																																																																																																																																																																					
7	1	8	2	5	4																																																																																																																																																																																																																					
3	9	5	7	8	6																																																																																																																																																																																																																					
9	4		1	8	4																																																																																																																																																																																																																					
1	2	3		1	2																																																																																																																																																																																																																					
	5	6	1	3																																																																																																																																																																																																																						
9	3	8	2	1	6																																																																																																																																																																																																																					
6	2	1	9	3	5																																																																																																																																																																																																																					
8	1	3		7	2																																																																																																																																																																																																																					
	3	5		1	2																																																																																																																																																																																																																					
5	7	1	9	6	2																																																																																																																																																																																																																					
3	4	8	5		7																																																																																																																																																																																																																					
2	8	9	7		1																																																																																																																																																																																																																					
1	3	2		8	6																																																																																																																																																																																																																					
	1	5	8	9	5																																																																																																																																																																																																																					
4	9	9	4		3																																																																																																																																																																																																																					
2	6	1	7	3	9																																																																																																																																																																																																																					
1	2	3		2	7																																																																																																																																																																																																																					
// 6 ے	// 5 ے	// 4 ے																																																																																																																																																																																																																								
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tbody> <tr><td>3</td><td>7</td><td>7</td><td>1</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>5</td><td>4</td><td>9</td><td>2</td><td>8</td><td>6</td></tr> <tr><td>8</td><td>5</td><td></td><td>7</td><td>9</td><td>2</td></tr> <tr><td>9</td><td>2</td><td></td><td>4</td><td>2</td><td></td></tr> <tr><td>7</td><td>8</td><td></td><td>9</td><td>3</td><td></td></tr> <tr><td></td><td>6</td><td>8</td><td></td><td>1</td><td>6</td></tr> <tr><td>1</td><td>9</td><td></td><td>3</td><td>1</td><td>5</td></tr> <tr><td>3</td><td>7</td><td>5</td><td>6</td><td>4</td><td>1</td></tr> <tr><td></td><td>7</td><td>1</td><td>9</td><td>7</td><td></td></tr> </tbody> </table>	3	7	7	1			5	4	9	2	8	6	8	5		7	9	2	9	2		4	2		7	8		9	3			6	8		1	6	1	9		3	1	5	3	7	5	6	4	1		7	1	9	7		<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tbody> <tr><td>7</td><td>9</td><td></td><td>1</td><td>4</td><td></td></tr> <tr><td>4</td><td>1</td><td></td><td>7</td><td>9</td><td></td></tr> <tr><td>1</td><td>5</td><td></td><td>4</td><td>8</td><td>5</td></tr> <tr><td>6</td><td>8</td><td></td><td>2</td><td>9</td><td>6</td></tr> <tr><td>3</td><td>7</td><td>1</td><td>4</td><td>5</td><td>2</td></tr> <tr><td></td><td>1</td><td>4</td><td></td><td>7</td><td>1</td></tr> <tr><td>1</td><td>2</td><td>6</td><td></td><td>4</td><td>3</td></tr> <tr><td>5</td><td>6</td><td>9</td><td>3</td><td>1</td><td>8</td></tr> <tr><td></td><td>8</td><td>1</td><td>2</td><td>6</td><td></td></tr> </tbody> </table>	7	9		1	4		4	1		7	9		1	5		4	8	5	6	8		2	9	6	3	7	1	4	5	2		1	4		7	1	1	2	6		4	3	5	6	9	3	1	8		8	1	2	6		<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tbody> <tr><td></td><td>5</td><td>2</td><td>1</td><td></td><td>4</td></tr> <tr><td>1</td><td>5</td><td>9</td><td>8</td><td>6</td><td>3</td></tr> <tr><td>2</td><td>1</td><td>7</td><td></td><td>4</td><td>6</td></tr> <tr><td></td><td></td><td>8</td><td>7</td><td></td><td>8</td></tr> <tr><td>5</td><td>9</td><td></td><td>2</td><td>3</td><td>5</td></tr> <tr><td>1</td><td>7</td><td></td><td>2</td><td>5</td><td></td></tr> <tr><td>2</td><td>4</td><td>1</td><td></td><td>9</td><td>7</td></tr> <tr><td>4</td><td>6</td><td>3</td><td>7</td><td>2</td><td>8</td></tr> <tr><td>3</td><td>8</td><td></td><td>9</td><td>1</td><td>7</td></tr> </tbody> </table>		5	2	1		4	1	5	9	8	6	3	2	1	7		4	6			8	7		8	5	9		2	3	5	1	7		2	5		2	4	1		9	7	4	6	3	7	2	8	3	8		9	1	7																																																						
3	7	7	1																																																																																																																																																																																																																							
5	4	9	2	8	6																																																																																																																																																																																																																					
8	5		7	9	2																																																																																																																																																																																																																					
9	2		4	2																																																																																																																																																																																																																						
7	8		9	3																																																																																																																																																																																																																						
	6	8		1	6																																																																																																																																																																																																																					
1	9		3	1	5																																																																																																																																																																																																																					
3	7	5	6	4	1																																																																																																																																																																																																																					
	7	1	9	7																																																																																																																																																																																																																						
7	9		1	4																																																																																																																																																																																																																						
4	1		7	9																																																																																																																																																																																																																						
1	5		4	8	5																																																																																																																																																																																																																					
6	8		2	9	6																																																																																																																																																																																																																					
3	7	1	4	5	2																																																																																																																																																																																																																					
	1	4		7	1																																																																																																																																																																																																																					
1	2	6		4	3																																																																																																																																																																																																																					
5	6	9	3	1	8																																																																																																																																																																																																																					
	8	1	2	6																																																																																																																																																																																																																						
	5	2	1		4																																																																																																																																																																																																																					
1	5	9	8	6	3																																																																																																																																																																																																																					
2	1	7		4	6																																																																																																																																																																																																																					
		8	7		8																																																																																																																																																																																																																					
5	9		2	3	5																																																																																																																																																																																																																					
1	7		2	5																																																																																																																																																																																																																						
2	4	1		9	7																																																																																																																																																																																																																					
4	6	3	7	2	8																																																																																																																																																																																																																					
3	8		9	1	7																																																																																																																																																																																																																					
// 9 ے	// 8 ے	// 7 ے																																																																																																																																																																																																																								
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tbody> <tr><td>1</td><td>7</td><td>9</td><td>2</td><td></td><td>1</td><td>5</td></tr> <tr><td>3</td><td>9</td><td>6</td><td>8</td><td>4</td><td>1</td><td>5</td></tr> <tr><td></td><td>3</td><td>4</td><td>1</td><td>2</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>2</td><td>3</td><td>1</td><td></td><td>8</td><td>9</td><td>2</td></tr> <tr><td>1</td><td>5</td><td></td><td>1</td><td>5</td><td>2</td><td>1</td></tr> <tr><td>9</td><td>6</td><td>5</td><td>7</td><td>8</td><td>3</td><td></td></tr> <tr><td>8</td><td>6</td><td>1</td><td></td><td>9</td><td>6</td><td>8</td></tr> <tr><td>5</td><td>8</td><td>2</td><td>1</td><td>7</td><td>6</td><td>4</td></tr> <tr><td>6</td><td>7</td><td></td><td>2</td><td>9</td><td>1</td><td>7</td></tr> </tbody> </table>	1	7	9	2		1	5	3	9	6	8	4	1	5		3	4	1	2			2	3	1		8	9	2	1	5		1	5	2	1	9	6	5	7	8	3		8	6	1		9	6	8	5	8	2	1	7	6	4	6	7		2	9	1	7	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tbody> <tr><td></td><td>1</td><td>3</td><td></td><td>1</td><td>9</td><td></td></tr> <tr><td>9</td><td>7</td><td>8</td><td>2</td><td></td><td>7</td><td>6</td></tr> <tr><td>1</td><td>3</td><td>2</td><td></td><td>1</td><td>3</td><td>2</td></tr> <tr><td>5</td><td>8</td><td>3</td><td>7</td><td></td><td>2</td><td>4</td></tr> <tr><td>2</td><td>1</td><td></td><td>2</td><td>9</td><td></td><td>9</td></tr> <tr><td>4</td><td>1</td><td></td><td>3</td><td>2</td><td>5</td><td>1</td></tr> <tr><td>9</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td><td></td><td>3</td><td>6</td></tr> <tr><td>2</td><td>7</td><td></td><td>4</td><td>1</td><td>7</td><td>8</td></tr> <tr><td>1</td><td>5</td><td></td><td>3</td><td>8</td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>		1	3		1	9		9	7	8	2		7	6	1	3	2		1	3	2	5	8	3	7		2	4	2	1		2	9		9	4	1		3	2	5	1	9	6	7	8		3	6	2	7		4	1	7	8	1	5		3	8			<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tbody> <tr><td>2</td><td>4</td><td></td><td>1</td><td>8</td><td></td><td>9</td></tr> <tr><td>9</td><td>8</td><td>6</td><td>4</td><td>7</td><td></td><td>8</td></tr> <tr><td>7</td><td>3</td><td>2</td><td>5</td><td>1</td><td>4</td><td></td></tr> <tr><td>1</td><td>6</td><td></td><td></td><td>9</td><td>2</td><td></td></tr> <tr><td>6</td><td>9</td><td>8</td><td></td><td>3</td><td>4</td><td>1</td></tr> <tr><td></td><td>2</td><td>9</td><td></td><td></td><td>7</td><td>3</td></tr> <tr><td>4</td><td>1</td><td>5</td><td>3</td><td>2</td><td>6</td><td></td></tr> <tr><td>1</td><td>8</td><td></td><td>8</td><td>9</td><td>7</td><td>5</td></tr> <tr><td>4</td><td>9</td><td></td><td>7</td><td>8</td><td>8</td><td>1</td></tr> </tbody> </table>	2	4		1	8		9	9	8	6	4	7		8	7	3	2	5	1	4		1	6			9	2		6	9	8		3	4	1		2	9			7	3	4	1	5	3	2	6		1	8		8	9	7	5	4	9		7	8	8	1																											
1	7	9	2		1	5																																																																																																																																																																																																																				
3	9	6	8	4	1	5																																																																																																																																																																																																																				
	3	4	1	2																																																																																																																																																																																																																						
2	3	1		8	9	2																																																																																																																																																																																																																				
1	5		1	5	2	1																																																																																																																																																																																																																				
9	6	5	7	8	3																																																																																																																																																																																																																					
8	6	1		9	6	8																																																																																																																																																																																																																				
5	8	2	1	7	6	4																																																																																																																																																																																																																				
6	7		2	9	1	7																																																																																																																																																																																																																				
	1	3		1	9																																																																																																																																																																																																																					
9	7	8	2		7	6																																																																																																																																																																																																																				
1	3	2		1	3	2																																																																																																																																																																																																																				
5	8	3	7		2	4																																																																																																																																																																																																																				
2	1		2	9		9																																																																																																																																																																																																																				
4	1		3	2	5	1																																																																																																																																																																																																																				
9	6	7	8		3	6																																																																																																																																																																																																																				
2	7		4	1	7	8																																																																																																																																																																																																																				
1	5		3	8																																																																																																																																																																																																																						
2	4		1	8		9																																																																																																																																																																																																																				
9	8	6	4	7		8																																																																																																																																																																																																																				
7	3	2	5	1	4																																																																																																																																																																																																																					
1	6			9	2																																																																																																																																																																																																																					
6	9	8		3	4	1																																																																																																																																																																																																																				
	2	9			7	3																																																																																																																																																																																																																				
4	1	5	3	2	6																																																																																																																																																																																																																					
1	8		8	9	7	5																																																																																																																																																																																																																				
4	9		7	8	8	1																																																																																																																																																																																																																				
// 12 ے	// 11 ے	// 10 ے																																																																																																																																																																																																																								
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tbody> <tr><td>6</td><td>2</td><td>4</td><td>3</td><td>8</td><td>9</td><td>5</td><td>1</td></tr> <tr><td>3</td><td>5</td><td>2</td><td>1</td><td>9</td><td>7</td><td>8</td><td>4</td></tr> <tr><td>9</td><td>7</td><td></td><td>2</td><td>5</td><td></td><td>1</td><td>2</td></tr> <tr><td>8</td><td>3</td><td>5</td><td>7</td><td>6</td><td>9</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>1</td><td>6</td><td></td><td></td><td>1</td><td>3</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>3</td><td>9</td><td></td><td>5</td><td>8</td><td>6</td><td>9</td><td></td></tr> <tr><td>1</td><td>3</td><td></td><td>2</td><td>9</td><td></td><td>4</td><td>6</td></tr> <tr><td>2</td><td>6</td><td>1</td><td>3</td><td>5</td><td>4</td><td>7</td><td>8</td></tr> <tr><td></td><td>2</td><td>1</td><td>7</td><td>9</td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>	6	2	4	3	8	9	5	1	3	5	2	1	9	7	8	4	9	7		2	5		1	2	8	3	5	7	6	9			1	6			1	3			3	9		5	8	6	9		1	3		2	9		4	6	2	6	1	3	5	4	7	8		2	1	7	9				<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tbody> <tr><td></td><td>2</td><td>9</td><td></td><td>1</td><td>2</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>4</td><td>8</td><td>1</td><td>6</td><td>3</td><td>9</td><td>5</td><td>7</td></tr> <tr><td>2</td><td>1</td><td></td><td>8</td><td>1</td><td></td><td>7</td><td>9</td></tr> <tr><td>1</td><td>3</td><td></td><td></td><td>2</td><td>4</td><td>1</td><td></td></tr> <tr><td>3</td><td>5</td><td>7</td><td></td><td></td><td>6</td><td>8</td><td>2</td></tr> <tr><td>7</td><td>9</td><td>3</td><td></td><td></td><td>3</td><td>1</td><td></td></tr> <tr><td>9</td><td>4</td><td></td><td>1</td><td>2</td><td></td><td>9</td><td>3</td></tr> <tr><td>7</td><td>9</td><td>1</td><td>2</td><td>8</td><td>4</td><td>6</td><td>5</td></tr> <tr><td>6</td><td>2</td><td></td><td>9</td><td>3</td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>		2	9		1	2			4	8	1	6	3	9	5	7	2	1		8	1		7	9	1	3			2	4	1		3	5	7			6	8	2	7	9	3			3	1		9	4		1	2		9	3	7	9	1	2	8	4	6	5	6	2		9	3				<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tbody> <tr><td>9</td><td>4</td><td></td><td></td><td>1</td><td>2</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>8</td><td>1</td><td></td><td>9</td><td>6</td><td>4</td><td>8</td><td>7</td></tr> <tr><td>4</td><td>2</td><td>1</td><td>3</td><td></td><td>6</td><td>9</td><td>8</td></tr> <tr><td>9</td><td>7</td><td></td><td></td><td>8</td><td>1</td><td>3</td><td>2</td></tr> <tr><td>5</td><td>8</td><td>9</td><td>7</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>3</td><td>5</td><td>2</td><td>7</td><td></td><td>5</td><td>8</td><td></td></tr> <tr><td>7</td><td>9</td><td>6</td><td></td><td>1</td><td>3</td><td>5</td><td>2</td></tr> <tr><td>5</td><td>8</td><td>4</td><td>9</td><td>6</td><td></td><td>9</td><td>1</td></tr> <tr><td></td><td>3</td><td>7</td><td></td><td></td><td>7</td><td>4</td><td></td></tr> </tbody> </table>	9	4			1	2			8	1		9	6	4	8	7	4	2	1	3		6	9	8	9	7			8	1	3	2	5	8	9	7					3	5	2	7		5	8		7	9	6		1	3	5	2	5	8	4	9	6		9	1		3	7			7	4	
6	2	4	3	8	9	5	1																																																																																																																																																																																																																			
3	5	2	1	9	7	8	4																																																																																																																																																																																																																			
9	7		2	5		1	2																																																																																																																																																																																																																			
8	3	5	7	6	9																																																																																																																																																																																																																					
1	6			1	3																																																																																																																																																																																																																					
3	9		5	8	6	9																																																																																																																																																																																																																				
1	3		2	9		4	6																																																																																																																																																																																																																			
2	6	1	3	5	4	7	8																																																																																																																																																																																																																			
	2	1	7	9																																																																																																																																																																																																																						
	2	9		1	2																																																																																																																																																																																																																					
4	8	1	6	3	9	5	7																																																																																																																																																																																																																			
2	1		8	1		7	9																																																																																																																																																																																																																			
1	3			2	4	1																																																																																																																																																																																																																				
3	5	7			6	8	2																																																																																																																																																																																																																			
7	9	3			3	1																																																																																																																																																																																																																				
9	4		1	2		9	3																																																																																																																																																																																																																			
7	9	1	2	8	4	6	5																																																																																																																																																																																																																			
6	2		9	3																																																																																																																																																																																																																						
9	4			1	2																																																																																																																																																																																																																					
8	1		9	6	4	8	7																																																																																																																																																																																																																			
4	2	1	3		6	9	8																																																																																																																																																																																																																			
9	7			8	1	3	2																																																																																																																																																																																																																			
5	8	9	7																																																																																																																																																																																																																							
3	5	2	7		5	8																																																																																																																																																																																																																				
7	9	6		1	3	5	2																																																																																																																																																																																																																			
5	8	4	9	6		9	1																																																																																																																																																																																																																			
	3	7			7	4																																																																																																																																																																																																																				

// 15 پ	// 14 پ	// 13 پ
// 18 پ	// 17 پ	// 16 پ
// 20 پ	// 19 پ	

*****

با سه رنجی کی نهم جوانکاری بله ژماره کاندا بدھین:-

$$135 = 1^1 + 3^2 + 5^3 \quad , \quad 175 = 1^1 + 7^2 + 5^3$$

$$518 = 5^1 + 1^2 + 8^3 \quad , \quad 598 = 5^1 + 9^2 + 8^3$$

$$1306 = 1^1 + 3^2 + 0^3 + 6^4 \quad , \quad 1676 = 1^1 + 6^2 + 7^3 + 6^4$$

$$2427 = 2^1 + 4^2 + 2^3 + 7^4 \quad , \quad 3435 = 3^3 + 4^4 + 3^3 + 5^5$$

$$438579088 = 4^4 + 3^3 + 8^8 + 5^5 + 7^7 + 9^9 + 0^0 + 8^8 + 8^8$$

وەلامى بەندى (11).

پ 1 // بەم شىوه يە پىر دەكىتەمۇد -

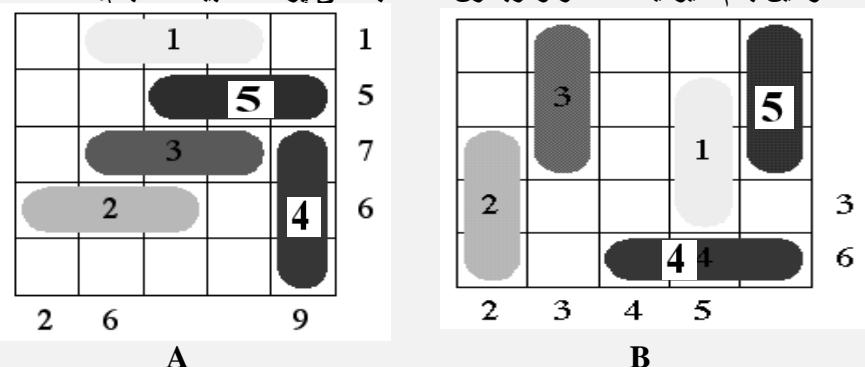
2	7	5	1	6	8	9	4	3	10
4	8	10	3	9	2	6	1	5	7
10	4	1	8	2	3	7	5	9	6
7	3	6	9	5	1	4	2	10	8
1	5	9	10	7	6	3	8	4	2
6	2	8	4	3	10	5	7	1	9
9	1	3	2	4	7	8	10	6	5
5	10	7	6	8	4	1	9	2	3
8	6	2	5	1	9	10	3	7	4
3	9	4	7	10	5	2	6	8	1

پ 2 // ئەگەر بە وردى بىروانىنە شىوه ندازەكان ئەوا هەر (1 ، 5) ھاوجووتىي يەكترن و
ھەروەها هەر دوو دوو شىوه ندازى 2 ، 6 چونكە ھىما كانىيان چۈونىيەكىن، بەلام ھەر دوو
شىوه ندازى / 3 ، 4 ھاوجووتىي يەكترن نىن چونكە ھىما كانىيان ناگۇنجىن لەگەل يەكتىدا.

$$\begin{aligned} \text{پ 3} // \{ \text{دەبىت 3 بىت} [. & 3/12 = 3/4 + 3/2 - 3/3 \\ & 0.25 = 0.75 + 1.5 - 1 \end{aligned}$$

پ 4 // [2 دەبىتە دوا ھېلىكارى] بەرددوام ئەو ھېلىانەي كەتوونەتە بەشى سەرەوە بە
گۆشەي 45 پلە و بە ناراستە مىلى كاڭزىمىز دەسۋورىن، بەلام ئەو ھېلىانەي كەتوونەتە
بەشى خوارەوە بە گۆشەي 90 پلە بە ناراستە مىلى كاڭزىمىز دەسۋورىن.

پ 5 // دەتوانىن بەم شىوه يە لەنگەر و رېبىگەن، تا مەبەستى يېرىشكە بىتە ئەنچام:-

A/ بەلەمى 1 لەنگەر لە بەرامبەر بە خانەي 1 وەرگرتۇوە، بەلەمى 5 لەنگەر بەرامبەر بە خانەي 5 وەرگرتۇوە، دوو بەلەمى (4 ، 2) واتە، 6 = 4 + 2 ، كەواتە لەنگەريان بەرامبەر بە خانەي 6 دەبىت، دوو بەلەمى (3 ، 4) واتە: - 7 = 4 + 3 ، كەواتە لەنگەريان لە خانەي 7 دەبىت، ..... 6 = 2 + 3 + 1

B/ بەلەمى 2 لەنگەر لە بەرامبەر بە خانەي 2 وەرگرتۇوە، بەلەمى 3 لەنگەر بەرامبەر بە خانەي 3 وەرگرتۇوە، دوو بەلەمى (2 ، 1) واتە: - 1 ، 3 = 2 + 1 ، كەواتە لەنگەريان بەرامبەر خانەي 3 دەبىت، دوو بەلەمى (4 ، 1) واتە: - 5 = 4 + 1 ، كەواتە لەنگەريان لە خانەي 5 دەبىت، ..... 6 = 4 + 2

پ 6 // نهم شیعره پهندده که واتای (آمین) دبهخشیت و لیکدانه و کهیشی پیویستی به شاره زایی همیه له پیته نهجه‌دیه کانی زمانی عاره‌بیدا واته { اجد / هوز / حطی / کلمن / سعفه /

قرشت / خذ / ضطغ {دا. هر پیته و بهرامبهر به ژماره‌یه کی تاییته :-

{ = 1 ، ب = 2 ، ج = 3 ، د = 4 ،

ه = 5 ، و = 6 ... س = 60 ، ع = 70 ،

خ = 600 ..... غ = 1000 .

له یه‌که‌مدا (یه‌ک) ده‌بینم که ژماره (1)

بهرامبهر پیته (نهلف = آ) ده‌بینت.

له دووه‌میشدا (چل) ده‌بینم که ژماره (40) بهرامبهر به پیته (م، میم) ده‌وستیته‌وه. له

سیمه‌میشدا (ده) ده‌بینم که ژماره‌ی (10) (یش بهرامبهر پیته (یه. منه‌جی عیشقی

حه‌قیچیش چه‌مینه‌وهیه له ریگای خوش‌هیویستی نیلاهیدا وهک پیته (ن) که بهرامبهر به

ژماره‌ی (50) ده‌وستیته‌وه و ده‌بینت‌وه به (ن). نا به‌مجوره وشه‌ی (آمین) له:-

(آ) ، (م) ، (ی) ، (ن) پیکدیت. [بروانه دیوانی مه‌حوی].

پ 7 // به دووه‌شیوه خانه‌کان پرده‌کرینه‌وه و له گشت باردا کویان دهکاته 264 :-

18	99	86	61
81	66	19	98
69	88	91	16
96	11	68	89

18	99	86	61
66	81	98	19
91	16	69	88
89	68	11	96

پ 8 // [636]. له که‌مترين ژماره‌ک پیته (Z) بجوولنی و نهم کرادره ماتماتیکیه

و درگرین، [دوچه‌ندانه‌ی هر ژماره‌یه ک و 4 ی بخیریه سهر] نهوا ده‌گه‌ینه

نامانجه‌که‌مان // (16 = ۰ ۴ + (2 × ۶) = ۳۶) ، (۲ × ۱۶) = ۳۶ ،

(۲ × ۳۶) = ۱۵۶ ، (۲ × ۷۶) = ۱۵۶ ..... هتد.

پ 9 // بهم شیوه‌یه پرده‌کریت‌وه، 1 یهک خانه، 5 ته‌نیا پیچ خانه، 7 ته‌نیا حه‌وت خانه،

8 ته‌نیا هه‌شت خانه و 9 ته‌نیا نو خانه، به‌لام نهوه‌ه ماوه‌ت‌وه ته‌نیا هر بؤ ژماره‌ی 32

ده‌گونجیت و نهوه‌یش 32 خانه‌ی پرکردت‌وه.

پ 10 // [20 ، 10]. لم‌سهر هم‌لایه کی نهوه

هه‌شتگونایه جیاوازی نیوان دووه‌و ژماره‌ی

دره‌وه و ناووه‌ه له سه‌رورزیز هر دهکاته 9.

9 = 1 - 10 ، 9 = 6 - 15 ، 9 = 1 - 10

پ 11 // نیگاره‌که‌ی (D) ده‌گونجیت بؤ نهوه شونته

نادیاره. نه‌گه‌رنیگاری 1 بخیریه سهر نیگاری

2، نهوا نیگاری 3 ده‌رده‌چیت، به‌لام نه‌گه‌

نیگاری 1 بخیریه سهر نیگاری 7 ده‌رده‌چیت. وه هه‌روه‌ها بؤ گشت

باره‌کانیتر. به‌مه ده‌روانین لهو چوونه سه‌ریه که‌یاندا هاو‌شیوه‌کان یه‌کتر چزده‌کهن و ته‌نیا

نهوه ده‌مینیت‌وه که له نیوانیاندا دووه‌باره نبیه.

پ 12 // بیرونکه‌ی شیکار له برا ناوونجیه که‌وه دهست پینده‌کات نهوه‌یش 29 ی مانگی شوباته که

سالیکی پر ده‌نویتت و ساله پرده‌کان له هه‌شتاکانی چه‌رخی بیستدا بریتین له (1980 ،

1984 ، 1988). که‌واته سالی له‌دایکبوونی زند هر ده‌بینت له 1984 دا بوویت. چونکه

گهر له 1980 دا بوویت نهوا سالی له‌دایکبوونی برا گهوره که‌یان ده‌که‌ویته سالانی

حه‌فتاکانه‌وه و نه‌مجا گهر له 1988 یشدنا بوویت نهوا له‌دایکبوونی برا گچکه‌که په‌یکان

ده‌که‌ویته سالانی نهودده‌کانه‌وه که نه‌مه‌یش له هه‌ردوو باره‌که‌دا ناگونجیت.

پ/ A/ 13 . [7] . 6 = 7 - 13 ، 91 = 13 × 7 ، 5 = 6 - 11 ، 66 = 11 × 6 ، نهوجا

دتوانین به همان شیوه // 7 = 8 - 15 ، 15 = 8 ÷ 120

B/ [85476]. له ژماره کانی لای راسته و بُلای چهپ، بمردهام (1) بخمه سهر تاکه کان و (1) له جووته کانی دهربکه 38276. 8=1+7 ، 4=1+3 ، 5=1-6 ، 1=1-2 ، 1=1-8 = 7، بهمه ژماره که دهبتنه 47185 هند.

پ/ 14 // [3]. ژماره سهر [بنمیچه که] × درگاهه [ژماره سهر] پنهنجمه که دووکلهکتیشه که [.....] 3 ÷ 12 = 1 × 4 3 ÷ 2 = 2 × 2 6 ÷ 24 = 2

پ/ 15 // نهوجه رهچاوده کریت، هیچ شماره یه کی دواییه که له تهنيشت و خواری یه تکره نین. پ/ 16 // [366329]. دتوانین بهم رینگایه بگهینه نهون نجمامانه: 5 × 3 = 15 نهوجا

هلهگیرانه و نهوجه دهبتنه 27 = 6 - 18 + 15 ، 18 = 6 × 3

دو اژماره (151872) دهدهچیت. 9 × 9 = 7 × 9 ، 36 = 4 × 9 بهمه

هلهگیرانه و دهبتنه 29. کهواهه دوا اژماره که دهبتنه (366329).

پ/ 17 // بهم شیوه یه هنیماکان دادهترین تا هاوسانییه که بیته نهجمان: -

0	4	2	0	0
1	+	2	÷	1
1	=	1	÷	2
1	=	1	×	2
1	+	2	-	1
1	-	1	÷	1
1	×	1	=	1
2	÷	1	-	1
2	÷	1	×	1
1	×	1	=	1
-1	1	1	+	2
2	0	2	1	-1

پ/ 18 // هر یه کهیان 9 دار گویز و 369 کم خره گویزیان پنده بیریت. که باوک دهليت دار گوییز نمره دار (شماری نراو) به مانای هر له یه کهم داروه تا دوا پرهدار، شماره نمره (تابیهتی خوی له سهر تو مارکردوه یه که له دواییه

(1) ، 2 ، 3 ، 4 ، 5 ، 34.... ، 34 ، 2 ، 1 ، 0 ، 2 ، 1 ، -1 35

تا 80... ، 64 ، 65 ، 79.... ، 80. هروهه که دهليت نهونه دهندی شماره (نمره)

سهر داره که دهبتنه کم گویز بگیریته و بُل برآکانی، مههستی له وهیه تا

هموان و هک یه کیان به رکه ویت و واتا داری نمره 1 دهبتنه یه کم خره گویز

بگیریته و بُل برآکانی، داری نمره 2 دهبتنه دوو کم، داری نمره 3 دهبتنه سن کم،

داری نمره 19 دهبتنه 19 کم و داری نمره 81 دهبتنه 81 کم بگیریته و بُل برآکانی.

نهجا بهم دوو شیوه یه خواره دابه شیکرد و همراه یه کیان به پین نمره سهر داره کان

و هک یه کم خره گوییشی بیدان که (369) کم/يان به رده که ویت: - بُل چونی یه کم: -

کوری یه کم: - 81 ، 64 ، 63 ، 46 ، 45 ، 28 ، 21 ، 18 ، 3 / ای بمرده که ویت.

کوری دووهم: - 80 ، 65 ، 62 ، 49 ، 44 ، 30 ، 20 ، 17 ، 2 / ای بمرده که ویت.

کوری سییه م: - 79 ، 66 ، 61 ، 48 ، 43 ، 29 ، 26 ، 16 ، 1 / ای بمرده که ویت.

کوری چواره م: - 78 ، 67 ، 60 ، 47 ، 42 ، 31 ، 22 ، 15 ، 7 / ای درده که ویت.

کوری پینجه م: - 77 ، 68 ، 59 ، 50 ، 41 ، 32 ، 23 ، 14 ، 5 / ای بمرده که ویت.

کوری شهشم: - 76 ، 69 ، 58 ، 51 ، 40 ، 33 ، 24 ، 12 ، 6 / ای درده که ویت.

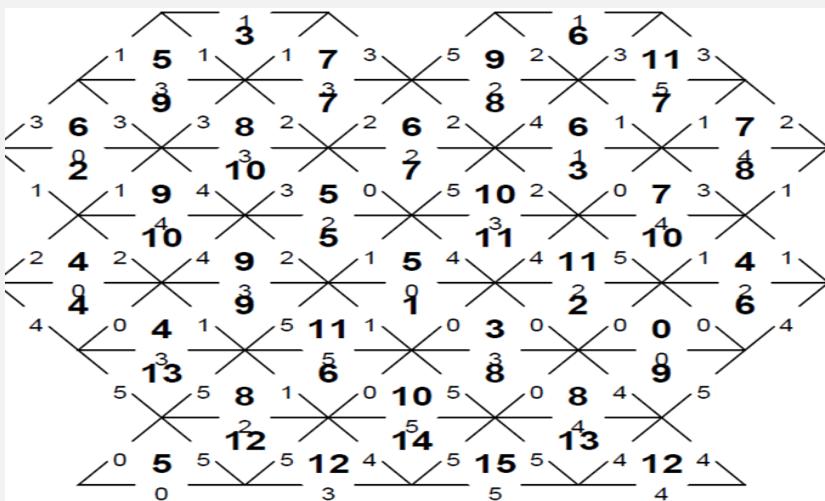
کوری حههتم: - 75 ، 70 ، 57 ، 52 ، 39 ، 34 ، 25 ، 13 ، 4 / ای درده که ویت.

کوری ههشتم: - 74 ، 72 ، 56 ، 54 ، 38 ، 36 ، 19 ، 11 ، 9 / ای بمرده که ویت.

کوری نویه م: - 73 ، 71 ، 55 ، 53 ، 37 ، 35 ، 27 ، 10 ، 8 / ای بمرده که ویت.

بُوچوونی دووهم :-

- کوری یهکم :- 1 ، 14 ، 27 ، 45 ، 46 ، 49 ، 50 ، 53 ، 56 ، 58 ، 61 ، 62 ، 65 ، 66 ، 69 ، 70 ، 71 ، 72 ، 73 ، 74 ، 75 ، 76 ، 77 ، 78 ، 79 ، 80 / ای بهردهکهوبیت.
- کوری دووهم :- 2 ، 11 ، 16 ، 22 ، 26 ، 30 ، 33 ، 39 ، 40 ، 43 ، 48 ، 51 ، 55 ، 58 ، 60 ، 63 ، 64 ، 66 ، 67 ، 70 ، 71 ، 72 ، 73 ، 74 ، 75 ، 76 ، 77 / ای بهردهکهوبیت.
- کوری سییم :- 5 ، 7 ، 10 ، 12 ، 13 ، 18 ، 20 ، 21 ، 23 ، 26 ، 29 ، 30 ، 33 ، 34 ، 35 ، 38 ، 41 ، 42 ، 45 ، 46 ، 49 ، 50 ، 53 ، 55 ، 56 ، 57 ، 59 ، 60 ، 61 ، 63 ، 64 ، 66 ، 67 ، 68 ، 69 ، 70 ، 71 ، 72 ، 73 ، 74 ، 75 / ای بهردهکهوبیت.
- کوری ششهم :- 4 ، 16 ، 22 ، 32 ، 33 ، 35 ، 38 ، 39 ، 40 ، 43 ، 48 ، 51 ، 55 ، 58 ، 60 ، 61 ، 63 ، 64 ، 66 ، 67 ، 68 ، 69 ، 70 ، 71 ، 72 ، 73 ، 74 ، 75 / ای بهردهکهوبیت.
- کوری هشتهم :- 3 ، 18 ، 21 ، 25 ، 30 ، 34 ، 36 ، 37 ، 38 ، 39 ، 40 ، 43 ، 48 ، 51 ، 55 ، 56 ، 57 ، 59 ، 60 ، 61 ، 63 ، 64 ، 66 ، 67 ، 68 ، 69 ، 70 ، 71 ، 72 ، 73 ، 74 / ای بهردهکهوبیت.
- کوری نویم :- 8 ، 15 ، 19 ، 20 ، 23 ، 25 ، 27 ، 30 ، 32 ، 34 ، 36 ، 37 ، 38 ، 39 ، 40 ، 43 ، 48 ، 51 ، 55 ، 56 ، 57 ، 59 ، 60 ، 61 ، 63 ، 64 ، 66 ، 67 ، 68 ، 69 ، 70 ، 71 ، 72 ، 73 / ای بهردهکهوبیت.
- پ 19 // تهنيا دوو ژماره‌ی (14 ، 18) جياوانن. گهر به وردی بروانينه گشت نهه
ژمارانه بومان دهردهکهوبیت که گشتیان له ژماره خوبهشکان و تهنيا نهه سيانه نهه
که له ژماره جووتهکان.
- پ 20 // [24]. کوی شماره‌خانه‌کانی گشت ژماره‌کانی دهرده‌ی دهکاته ژماره‌ی ناوه‌راست.
.....29 = 4 + 2 + 6 + 1 + 9 + 5 + 2 = 28 = 6 + 3 + 9 + 2 + 3 + 4 + 1
- پ 21 // شيوهندازی 3 دهگونجيت. له چهپهوه بو راست گهر کهلاي سبي له دوانياندا بهديكريت
له ههمان شويinda لهو سين شيوهنداز ددا نهوا له چواره‌مي نادياردا و له ههمان شويتنى
خويدا داده‌نريت‌موده. نهگهر تاك بيت نهوا چزده‌كريت. كهلا رده‌شنه‌كان دووانيان له ههمان
شويinda بن يهکتر چز دهکمن، بهلام گهر يهک دانه‌بیت و ههه يهکجار بهديكريت نهوا
له ههمان شويتنى خويدا له چواره‌مي نادياره‌کهدا داده‌نريت‌موده.
- پ 22 // 11615 [ ]. بهرده‌وام کوی خانه‌ی يهکانی يهکانی دووهه، نهوجا دهيانی يهکانی دووهه
دهکاته دهيانی ناوه‌راست و...هتد ، دهکاته ژماره‌کهه ناوه‌راست دهبيته (8710) ،
.....10=8+2 = 8 = 1+7 = 7 = 3+4 = 12 = 9+3 = 16 = 7+9 = 7 = 2+5 = 11 = 3+8 = 6 = 5+1 = 15 = 6+9 = (11615) .
- پ 23 // بو چونيه‌تى شيكاره‌کهه بروانه‌ره پ 23 له بمندی 5 ....6=1+4+1 ، 7=1+2+4 ، 5=3+1+1 ، 3=1+1+1 ، 7=3+1+3 ،
9=5+2+2 ، 6=3+2+1 .....6=1+4+1 ، 7=1+2+4 ، 5=3+1+1 ، 3=1+1+1 ، 7=3+1+3 ،

*****

وہلامی بہندی (12) .

- پ 1 // [21]. زنجیرہ ژمارہ کہ بریتیہ لہ ہلگہراوہی نہنجامی لیکدانی ژمارہ(4)ہ بہ ژمارہ کانی (9 ، 8 ، 7 ، 6 ، 5 ، 4 .... 5) $36 = 9 \times 4$ ..... 32 = 8x4 ہلگہراوہ کہی دکاتہ 23 ..... 23 = 8×4
- (2) [4]. بہ رینگیہ کی ماتماتیکانہ :- $(4 \div 4 - 2 + 2 \div)$ ..... 36 ÷ 2 = 18 , , 18 + 2 = 20 , , 20 - 4 = 16 , , 16 ÷ 4 = 4 .....
- (3) [18]. زنجیرہ کہ ژمارہ (5) یاں خراوہتہ سہر یہاں لہ دواں یہاں۔
- (4) [13]. بہ رینگیہ کی ماتماتیکانہ :- $(3 + 2) \times (3 + 2)$ ..... $-1 \times 2 = -2$, , $-2 + 3 = 1$, , $1 \times 2 = 2$, , $2 + 3 = 5$ .....
- (5) [56]. بہ رینگیہ کی ماتماتیکانہ :- $(4 \times 1 - 3 \times 1 - 2 \times 1)$ ..... 4 - 1 = 3 , , $3 \times 2 = 3$, , $6 - 1 = 5$, , $15 \times 3 = 15$, , $15 - 1 = 14$, , $14 \times 4 = 56$ .....
- پ 2 // بہم رینگیہ نہو یہ کسانیہ بہدھسدنیت:- [40.5] چرکہ۔ گھر بہ وردی بروانینہ بربنی پلہکان و کاتہکان، نہوا ددگھینہ نہموہی کہ ہر یہاں پلیکانہ بہ 1.5 چرکہ بربوہ ... 13 - 7 = 6 پلیکانہ ، ، 30 - 21 = 9 چرکہ.. [جیوازی نیوان ہردوو جوولہ کہی] ... کھواتہ: 9 ÷ 6 = 1.5 = 6 چرکہ کاتی بربنی تہنیا یہاں پلیکانہ۔ کاتی بربنی 7 پلیکانہ = $1.5 \times 7 = 10.5$ = 10.5 چرکہ.
- پ 3 // [(5-11) ÷ 18] $\times 3$ ..... 40.5 + 30 = 10.5 + 30 = 40.5 چرکہ کاتی گھیشتنی بہ بنی نہموہی بجوولیت لہجیگہی خوییدا لہسہر پلیکانہ کارہباییہ کہ۔
- پ 4 // نیگاری [B] ددگونجیت۔ گھر بہ وردی بروانینہ ہر نیگاریک و نہو کھوانانہی تیادیہ، دہبینین کہ کھوانانہی گھورہ بہ گوشہ 45 پلہ پیچہ موہانہی میلی کاترزمیر وہرچھرخاوہ بہ لام دوو کھوانہ گچکہ کہ بہ 90 پلہ پیچہ موہانہی میلی کاترزمیر وہرچھرخاؤن۔
- پ 5 // [6]. لہ چھپوہ بؤ راست کوئی دوو شمارہ سہر بہ امبہر بہیکتر دکاتہ 7 ، 8 ، 9 ، 8 . ..... 8 = 6 + 2 , , 7 = 5 + 2 , , 7 = 6 + 1 , , 8 = 3 + 5 , , 7 = 6 + 1 , , 8 = 4 + 4 , , 8 = 3 + 4 .....
- پ 6 // [179]. تاکو بگھینہ وہلامی راست، وا پیویستہ کہ لہ ژمارہ کہی 178 / وہ دھست بہ شیکارہ کہ بکریت، چونکہ کلیلی مہتملہ کہیہ و پاشان وردہکاریہ کانی ناو پرسہ کہی بہ سہردا ددگونجیتین۔ 178 = 1 + 169 ، 179 = 10 + 169 ، 179 = 10 + 169 ، 179 = 6 - 185 ، 179 = 16 + 163 کھواتہ 179 تاکہ ژمارہ کہ لہ نیوانیاندا۔
- پ 7 // [1A]. ہر کاتیک نیگارہ کانی ستونی (1 ، 2 ، 3) بہ جیاجیا بخرتیہ سہر ہر یہ کہ لہ نیگارہ کانی (A ، B ، C) ، نہوا بہ تھاوی لہسہر یہکتر چاپدہ بنوہ و هیج جورہ گورانکاریبیہ کہ بہ سہر پیکھاتہ کانیاندا نایمہ، کمچی لہ باری (1A) دا دہبینین کہ خالہ رہشہ کہی ناوہ راستیان چزکراوہ و دہرنہ کہوتھوہ، بؤیہ بہ ہلہ دادھنریت۔
- پ 8 // [تھنیا B]. ہردوو کاترزمیری (A و D) بہ ہلگہراوہ کہیہ یہکتر دادھنرین، ہردووہا ہردوو کاترزمیری (C و E) بہ ہلگہراوہ کہیہ یہکتر دادھنریت۔
- پ 9 // [14 شیمانہ]. بہ 14 جار (واتہ شیمانہ) دتوانریت نہو جیگوڑکیہ بیتہ نہنجام۔ نہگھر لہ پیشدا ریزبونی نینجانہی کولہکان یہکلہدوایہ کہ بہم شیوہ کیہ بوبنیت [ABCDE]، نہوا ریکھستہ وہ کانیان دتوانریت بہم شیوہ کیہ لیبیت کہ 14 شیمانہ BECAD ، BDAEC ، BDACE ، ADBEC ، ACEBD ،)) (BECAD ، CEBDA ، EBDAC ، CEADB ، CAEBD ، CADBE ، DACEB ، CEBDA ، ECADB ، DBECA ، DBEAC))

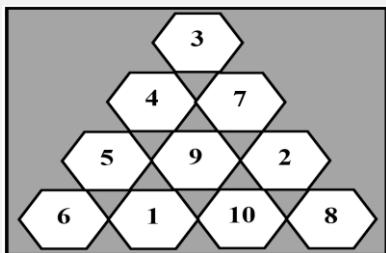
پ 14 // [ ]. له ههر شاهلاييه کدا، جياوازى نيوان کوي ژماره کانى لاي چەپ و لاي
براست دهکاته ژماره‌ي ناوه‌راست. $(4 + 9 + 8) - (3 + 5 + 6) = 7$

$$8 = (8 + 16 + 4) - (14 + 12 + 10)$$

پ 11 // پيوiste زور به وردي پروانيه پيركرنده‌وه و بهم شيوه‌ييش پيرده‌کريته‌وه: -

1	<	3	=	3	>	1	<	4
^	=		✓		=		=	
4	>	3	>	2	>	1	<	4
^		^		^		^		✓
5	>	4	>	3	>	2	=	2
^		^		^		^		^
6	>	5	>	4	>	3	<	4
✓		✓		✓		✓		✓
3	>	2	<	3	>	2	=	2

A

2	<	3	>	2	<	4	>	3
^	=		✓		✓		=	
3	<	4	>	1	<	2	<	3
^		^		^		^		^
4	<	5	>	2	<	3	<	4
✓		✓		✓		✓		✓
3	<	4	>	3	<	4	<	5
✓		✓		✓		✓		✓
2	<	5	>	4	<	5	<	6

B

پ 12 // دهتوانريت بهم شيوه‌ي پربكرите‌وه.
 $2 = 8 - 10$ ، $9 = 1 - 10$ ، $5 = 1 - 6$

$$\dots\dots\dots 7 = 2 - 9 \text{ ، } 4 = 5 - 9$$

پ 13 // نيكاره‌كه‌ي/4 دهگونجيت. نهگهر بروانيه
نيكاره‌كان نهوا شيوه‌ي رهنگيان و باري
و هستانيان و دانانيان له كوراندایه.

پ 14// A/[115]. له ههر يمهك له چوار لاگهوره
لاوه‌کيي‌كاندا. کوي هملگه‌راوه‌ي ههر يمهك له سى ژماره‌ي سهر سووچه‌كانى دهکاته
نهو ژماره‌ي که له ناو چوار لا رهنگتاره‌که‌دایه.

$$\dots\dots\dots 124 = 39 + 17 + 68 \text{ ، } 67 = 21 + 12 + 34 \text{ ، } 113 = 11 + 41 + 61$$

B / 6 [. نهگهر له کوي سى ژماره‌ي ناو چوار لا راي ژماره‌ي 5 دهربكريت، نهوا
بهردوام ژماره‌ي ناو چوار لا رهنگتاره گچه‌كه‌د هر ده‌چينت.

$$4 = 5 - (4 + 2 + 3) \text{ ، } 2 = 5 - (4 + 2 + 1)$$

پ 15 // [2، 3] دانه. گريمان ژماره‌ي پينووسه‌شنه‌كان = س ، سووره‌كان = ص ،
پينووسه‌شينه‌كان = ع ، داناني هاوکيشه‌كان بهم شيوه‌ي دهبيت: -

$$س + ص + ع = 20 \text{ ..... (1) ، } 1/2 س + 1/4 ص + 20 = 4 \text{ ..... (2) .}$$

له‌به‌نه‌وه‌ي دوو هاوکيشه‌يه و سى نهانزا راوه، نهوا له هاوکيشه‌ي 2 شيمانه‌ي زوقترین
نرخ و هر ده‌گرين که بو شينه‌كانه. گريمان ع = 1 ، يان ع = 2 ، يان/ع = 3 ،
يان/ع = 4 ، يان/ع = 5 .... هند. نه‌مجا دمروانين له هيج كام لهو شيمانه‌دا نه‌نجام
زارشتانه (لوجيك) نابيت تهنيا هر لهو باره‌دا که (ع = 3) بيت. له هاوکيشه‌ي 2 دا: -

$$1/2 س + 1/4 ص + 20 = 4 \text{ ..... (3) .} \text{ نهم هاوکيشه‌يه داده‌نئه‌وه له هاوکيشه‌ي 1 دا: - كمواته: س = 15 ، ص = 3 .}$$

پ 16 // 8 [. ژماره‌كه‌ي ناو راست دهکاته جياوازى نيوان کوي ژماره جووته‌كان و کوي
ژماره تاكه‌كان. $(4 + 6) - (1 + 7) = 2$ ، $(6 + 8) - (3 + 9) = 2$ 2

پ 17 // بلوكى 3 لهو شويته‌دا دهگونجيت. نهگهر بلوكه‌كه‌ي لاي چەپ هر لەلاي خويه‌وه
و هربگيريته سهر بلوكه‌كه‌ي ناو راست و هربگيريته بايش بلوكه‌كه‌ي لاي راست لەلاي
خويه‌وه و هربگيريته سهر ناو راست، نهوا بلوكه‌ي 3 ده‌چينت (نهم پرسه بگونجинه
به کردن‌وه و داخستنى په‌تووونكىت که چون پيت و ژماره‌كان جيگوركى ده‌کەن).

پ 18 // 154 [. نهوا كرداره ماتماتيكيي بهم شيوه‌ي دهبيت: -

$$(3 \times 2 \times 1) \times (3 \times 2 \times 1) = (11 \times 9 \times 7) \times (11 \times 3 \times 9 \times 2 \times 7 \times 1) = 58 \times 11$$

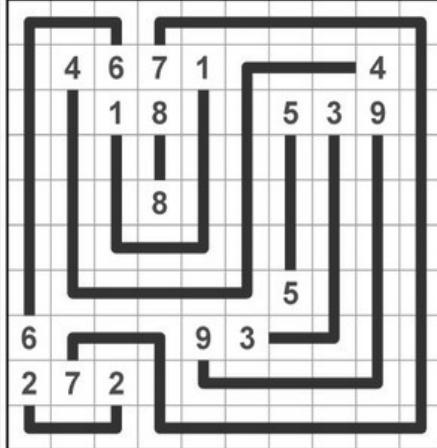
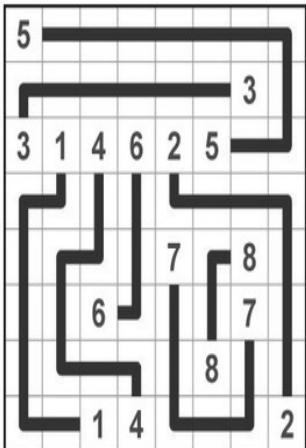
$$. 64 = 12 \times 3 + 10 \times 2 + 8 \times 1 = (12, 10, 8) \times (3, 2, 1)$$

$$\cdot 139 = 11 \times 6 + 9 \times 5 + 7 \times 4 = (11, 9, 7) \times (6, 5, 4)$$

$$\cdot 154 = 12 \times 6 + 10 \times 5 + 8 \times 4 = (12, 10, 8) \times (6, 5, 4)$$

پ 19 // [E] راسته. له چهپهوه بوراست، کاتیک دهخربن سهر یهکتر، نهوا لیکچووهکان یهکتر چزدهکمن و نهوانیتر دهمنتنهوه، بهم شیوههیه تا دوا همنگاو.

پ 20 // بهم شیوههیه همر شماره دهگاته هاوجووتهکه خوى :-

پ 21 // [11]. تیکرای سینیانیان 29 بیت، کهواته کوی گشتیان :- $87 = 3 \times 29$ ، تیکرای دووانیان 38 بیت، کهواته کوی همردووکیان :- $76 = 2 \times 38$

ژمارهی سینیه میان دهبیت بکاته :- $11 = 76 - 87$

پ 22 // 2/3 دهمکات = 40 خولهک. گریمان کاتی پیویست بور تهواوکردنی کارهکه گهر هرسینیکیان پیکمهوه کارهکه بکمن = س دهمکات

کاتی پیویست بمهوه کهکم به تهنيا همر خوى کارهکه بکات = (س + 6).

کاتی پیویست بمهوه کهکم دووهد به تهنيا همر خوى کارهکه بکات = (س + 1).

کاتی پیویست بمهوه کهکم سینیه بم به تهنيا همر خوى کارهکه بکات = (2 س).

کهواته :- کهکم به تهنيا له یهک دهمکاتدا کارهکه بکات = 1 / (س + 6) دهمکات

کهکم دووهد بم به تهنيا له یهک دهمکاتدا کارهکه بکات = 1 / (س + 1) دهمکات

کهکم سینیه بم به تهنيا له یهک دهمکاتدا کارهکه بکات = 1 / (2 س) دهمکات

نهو کارهکه هرسینیکیان پیکمهوه له یهک دهمکاتدا کارهکه بکمن = 1 / س دهمکات

$1 / \text{س} = 1 / (\text{س} + 6) + 1 / (\text{س} + 1) + 1 / (2 \text{ س})$. به شیکارکردنی

هاوکنیشکه :- س = 2/3 دهمکات = 40 خولهک.

واته گهر هرسینیکیان پیکمهوه کارهکه نهنجام بدنه، نهوا 40 خولهکی دهويت.

پ 23 // 22 ، 22 ، 44 ، 44 ، 66 ، 44 پله.

کوی گوشه کاتی ناو همر سینی گوشه هیهک دهگاته 180 پله. دوو گوشه نادیارهکه یهکسانن بهیهکتر چونکه سهربهرامبهرن.

$$a + c = b + d , , 2y + (4y - 44) = 3y + y , , y = 22 .$$

پری گوشه هیهک (d) = 22 پله ، گوشه هیهک (a) = 44 پله ..... هند.

*****

وَلَامِي بَهْنَدِي (13) .

8	4	1	3	7	9	6	2	5
5	6	7	2	1	4	8	9	3
3	2	9	5	8	6	4	1	7
9	3	2	1	4	7	5	8	6
6	8	4	9	3	5	1	7	2
7	1	5	8	6	2	9	3	4
2	5	3	4	9	8	7	6	1
1	9	6	7	5	3	2	4	8
4	7	8	6	2	1	3	5	9

گهر نامهوه تاکو کلاوهکه بگریتهوه نامهیش مانای وايه که نه دووری کلاوه له نیوان ههدوو پیگهکهدا که يهک کیلومتره به 20 خولهکه.... [خیرایی = دووری/کات]. 1 دهمکات = 60 خولهک.... کهواته: خیرایی تهوزمی روبارهکه = 1 کم/20 خولهک، کم × 20 / 60 = 3 کم / دهمکات.

- پ 1 // بهم شیوهیه خانهکان پردهکرینهوه:-
 پ 2 // [وَلَام کم اکاریز]. بینگومان خیرایی تهوزمی روبارهکه جیگیر و نهگوره. کهواته: خیرایی کلاوه سهرناؤ کهوتوهکه همان خیرایی ناوهکه ورددهگریت.
 شکو به 10 خولهک له کلاوهکهوه دووره، کهواته ههر 10 خولهکیشی دهیت له
- پ 3/A/ ژمارهی نادیار بریتیه له (7975).

گهر سهیری ژمارهی ناو کهوانهکه بکهین دهروانین له کو ياخود جیاوازی خانهکانی دوو ژمارهی راست و چهپی پینکهاتوه يهکانهکان دهدهکرین له يهکتر، دهیانهکان کو دهکرینهوه، سهدانهکان دهدهکرین له يهکتر و ههزاران کو دهکرینهوه.

B/ له ههر ژمارهیهکدا کوی دوو خانهژمارهی لای چهپ و نهوجا هملگهبرانهوه دوو ژمارهکهی تر، نهوا دهتوانیت نه و زنجیره نهنجامانه بهدهسبینیت.

$$36 = 10 + 10 = 8 + 2 \times 2836]$$

$$63 = 1 + 0 + 1 \times 1063]$$

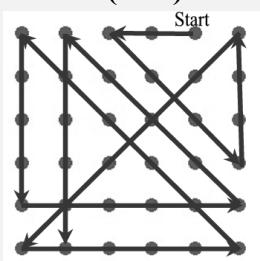
$$6 = 4 + 3 + 1 \times 136]$$

$$10 = 6 + 4 \times 46]$$

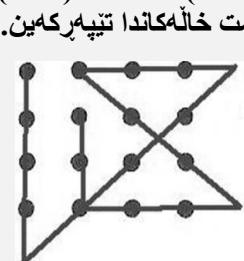
$$1 = 0 + 1 \times 10]$$

C/ نهگهر خانه لیکچووهکان بهلاوهنین، نهوا تهنيا ههر (4 ، 7) دهمنیتیمهوه که نهنجامی لیکدانی هردوو خانهکهیش دهکاته $4 \times 28 = 7$

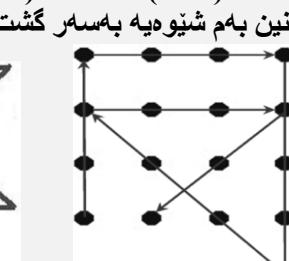
- پ 4 // [دووجای جیاوازی نیوان دوو ژمارهی هاوستن يهکتر دهکاته ژمارهی خوار خویان. $(2 - 8) \times 2 = 9$] $= (5 - 9) \times 2 = 4 = (3 - 4) \times 2 = 1 = (2 - 1) \times 2 = 25 = (4 - 9) \times 2 = 5$
- پ 5 // دهتوانین بهم شیوهیه بهسهر کشت خالهکاندا تیپهکمین.

(1)

(2)

- پ 6 // نالای (C) دهیته چواره دانهی ریزهکه. گهر بروانینه دوو نالاکهی لای چهپ و راست (واهه نه و دوانهی بهشه رهشهکهیان تیدایه) ریثک پیچموانهی يهکتر دهدهکهون، کهواته بؤ نالاکهی ناوه راستیشیان ههر دهیت وابیت، که نهويش تهنيا له (C) دا دهدهکهوبیت.

- پ 7 // [له ههر سینگوشیههکدا :- 7 - 5 = 2 - 4 = 2 - 6 = 3 - 6 = 3 - 3 = 5 - 2 = 4 - 2 = 6 - 1 = 7 - 8 = 1 - 7 = 8 - 4 = 2 - 6 = 6 - 3 = 9 = 30 = 3 \times 2 \times 5 ..... 24 = 1 \times 4 \times 6]

پ 8 // بلوکی بهشی 3 لهو شوینه رهنگتار دا ده گونجیت. له چه په وه بوراست له خشته که هی سهره ددا دروانین که خانه ره شه پیتداره کان به دوو خانه رهو له زیاد بیوونن که هاته شوینه رهنگتاره کانیش ده بیت 8 خانه بن.

پ 9 // [1 ، 4 ، 9]. به تأثیر گردنه شماره ده سنجشان ده کریت و نابیت له دابه شکر دندا ماوه بور شماره کان بمینیتیه و، به لام که شماره هیتر دابنیت، هله ده که هوتیه نه نجامه که واته :- (ماوه ده مینیتیه و) ته نیا نه و شماره نه بیت. $1=3 \div 38 = 127$ ، $3=5 \div 381654 = 954$ ، $9=6 \div 381654 = 63609$ ، $19=7 \div 3816547 = 545221$ ... نیتر بهم چه شنه هه تا ده یه مین شماره خانه که در او.

که هاته شماره دی (ره قم) ته لفونه که = 3816547290 .

پ 10 // به ناسویی شماره خانه کان له هه ریزی کدا بریتین له:-

[1 ، 0 ، 2] ، [5 ، 3] ، [6] ، [9 ، 1] ، [3]

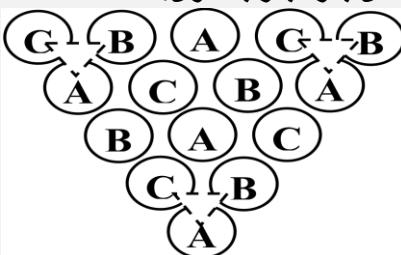
پ 11 // که مترین کیلو متره له خالی ده سپیکه وه (P) و گه رانه وه بور همان خال 190 کم/ای ده بیت. چونیه تی نه و گوزه رکردنی به گشت خال و ریگه کاند، بهم شیوه هیه ده بیت و یه که مین جار به ره و خالی (O) ده چیت :-

P-6-O-9-Q-4-P-4-L-6-Q-7-M-5-L-5-M-6-G-8-C-3-F-4-G-4-F-3-C-5-B-6-A-5-E-5-B-5-E-4-D-3-A-3-D-4-H-4-D-4-I-4-E-6-F-9-L-5-K-6-I-3-H-3-J-4-N-4-J-5-K-5-N-5-O-5-K-4-P

کوی نه و هموو ژماره کیلو مترانه دیاریکراون ده بیت بکاهه 190 کم.

$$6+4+4+4+4+3+3+4+5+5+6+5+3+4+3+8+6+5+5+7+6+4+4+9+6 = 190$$

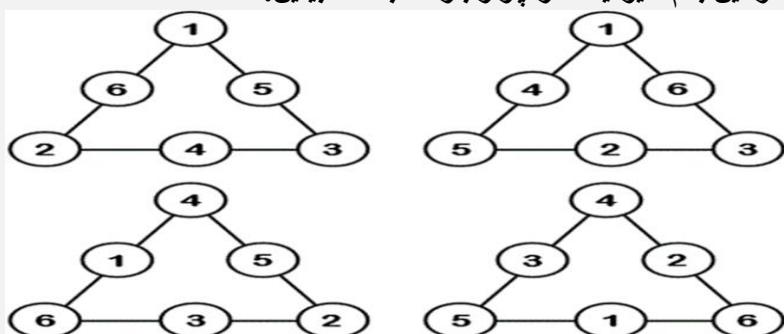
پ 12 // بلوکی (B) ده گونجیت. گهر له چه په وه بور است بروانینه شماره کان و هه ره ها شیوه ندازه کان ده بینین که له حه وتلاوه بور چوار لا ده کورین و به ده ده ام گچه ترین شماره يش چز ده بیت و گهوره که يش ده چیت خانه به رامبره به خوی.

پ 13 // ده بیت هر بهم شیوه هیه پیتے کان دابنین تا ماهه سته که پیتکنیت.

پ 14 // پولی 5 ده گونجیت. نه گهر بروانینه که لای ناو خانه کان له چه په وه (a,b) به ره و راست (c) ده روانین هه دوو که لای ره نگ ره ش که ده چنه سه ریه کتر له خانه سییه مدا (c) ده بیت سپی. هه ره ها دوو که لای سپی ده بیت ده نگی ره ش، هه دوو که لای سپی و ره ش که ده چنه سه ره یه کتر یه کتر چزده که ن.

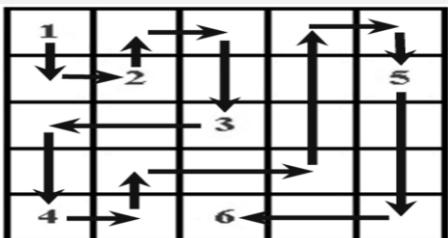
پ 15 // ده توانین بهم شیوه هیه هه چوار باره که به ده سبینین:-

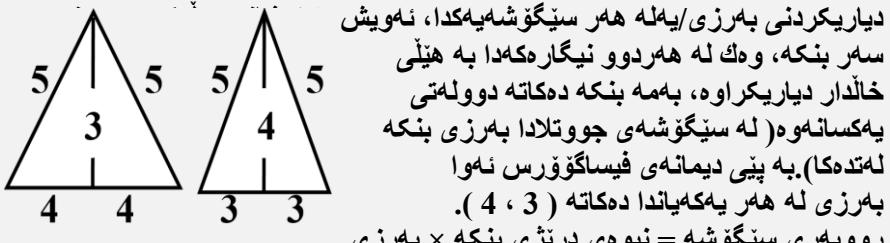
پ 16 // ده توانین به به کار همیانی هیماکانی (توان ، ، $\times$ ، $\div$ ، $+$ ، $-$)، بگهینه نهنجام.

$8 \times (3 \times 81 + 8) = 2008$	$8 \times 9 \times 28 - 8 = 2008$
$8 \times (4^4 - 4 - 1) = 2008$	$3 \times 8 \times 84 - 8 = 2008$
$8 \times (2^8 - 8 + 3) = 2008$	$8 \times (4^4 - 9 + 4) = 2008$
$2 \times (999 + 5) = 2008$	$8 \times (4 \times 8 \times 8 - 5) = 2008$
$7 \times 288 - 8 = 2008$	$6 \times 6 \times 56 - 8 = 2008$

پ 17 // [A] 49 ، 64 . له (A) دا ژماره کانی ریزی سه روهه هه مموو به توانی 1 و ژماره کانی لای راستیش به توانی 2 و خواره ویش به توانی 3 و لای چه پیش به توانی 4 دائزون، به لام ژماره کانی ناوه راست به دوو جا کردن دیته نهنجام. هه مان شیوه ده گونجیت بؤ (B).

پ 20 // روبهه ری هردووکیان و یه کسان. بؤ دوزینه وهی رووبهه پیویستیمان به دیاریکردنی به رزی / یه له هه سینگوشمه کدا، نه ویش

سهر بنکه، وه ک له هردوو نیگاره کدا به هنلی خالدار دیاریکراوه، بهمه بنکه ده کاته دووله تی یه کسانه وه (له سینگوشمه ی جووتلادا به رزی بنکه له تده ک) به پیش دیمانه ی فیساگو قورس نهوا به رزی له هه یه که یاندا ده کاته (3 ، 4). روبهه ری سینگوشه = نیوه ی دریزی بنکه × به رزی.

که واته :- $3 \times 4 = 12$ یه که ی روبهه نه ماش ده سه لمیتیت که هردوو روبهه رکه، و یه کیک و یه کسان بیه کتری.

پ 21 // بچووکترین کوکه ی هاو به شی ژماره کانی 7 ، 11 ، 13 و هر ده گرین که ده کاته 1001 که نه مه که مترين ژماره میزوووه ده توانن ریچکه بیهستن و که له هه ریه که یاندا 7 ، 11 ، 13 میزوووه هه بیت بی نهوا دو وانه ده روهه چه ندجاری 1001 و هر ده گرین تا ده بیت 4004. نه دوو دانه میزووله یهیان ده خهینه سهر و اته، $4006 = 2 + 4004$ که ژماره داوا کراوه کمیه. نه گهر دابه شی 10 بکریت نهوا 6 ده میتیت وه، به لام نه گهر دابه شی 7 ، 11 ، 13 بکریت نهوا 2 ده میتیت وه.

پ 22 / A / به شیوه یه کی ناسویی ریزی چواره ده له یه.

کوی شماره خانه ی ژماره کانی لای چه پ ده کاته لای راست ته نیا نهوا دوو ژماره یه نه بیت.

$$11 = 3 + 8 \quad 11 = 4 + 9 \quad 13 = 4 + 9 \quad 13 = 4 + 9$$

$$\dots \dots \dots \quad 11 = 9 + 2 \quad 15 = 8 + 7 \quad 15 = 8 + 7$$

به لام :- 13=9+4 ، 13=5+9 که ناکه نه ژماره کانی لای راستی خویان.

پ 19 // [B] هاو جووتی D ده بیت ( )

( ) هاو جووتی G ده بیت ( )

( ) هاو جووتی C ده بیت ( ) ، به لام

نه وانه یه باری جووله یان کوکرایت.

[113032] . همه‌یه /B

له هم ریزیکدا کوی شماره‌خانه‌کانی لای چهپ دهکاته ژماره‌ی ناوه‌راست، و کوی شماره‌خانه‌کانی نهو ژماره‌یهش دهکاته ژماره‌ی لای راست، تهنيا نهو ژماره‌یه نهیت.

$$5+4+8+9+1=27 \quad ، \quad \text{کوی} = 9 = 2+7 \quad ، \quad 14=6+1+0+3+4 \quad \dots \quad 3+1+0+3+2+3=10 \quad \text{که ناکاته} \quad 13 \quad \text{و} \quad 4=3+1 \quad \text{که ناکاته} \quad 3.$$

پ 23 // [6 ، 2] . نهگم له دوو ژماره‌ی (2) ، (2) دهست به شیکار بکریت پاشان به ناراسته میلی کاتژمیر بجولتیت و ژماره‌ی (1) ای بخریت سهر کویان، کوی دوو ژماره‌که‌یتری دواخ خوی درده‌چنی، بهم چهشنه ههنا کوتاییان دیت.

$$2+5=7=1+2+4 \quad ، \quad 2+4=6=1+4+1 \quad ، \quad 4+1=5=1+2+2$$

*****

سهرنجراکتیش له دوزینه‌وهی پرهگی چهند ژماره‌هک....

(A) سهباره‌ت به پرهگی دووجای ژماره‌کانی 81 ، 3025 ، 001 ، 998.

(1) پرهگی دووجای 81 // دهتوانین کوی هم‌دوو شماره‌خانه‌ی یهکان و دهیان و هربگرین 1 + 8 = 9 که نهویش نهنجامی پرهگی دووجاکه‌یه.

(2) پرهگی دووجای 3025 // دهتوانین کوی هم‌دوو شماره‌خانه‌ی 30 + 25 = 55 و هربگرین که نهویش نهنجامی پرهگی دووجاکه‌یه.

(3) پرهگی دووجای 998001 // دهتوانین شماره‌خانه‌ی 998 + 1 = 999 و هربگرین که نهویش پرهگی دووجاکه‌یه.

(B) سهباره‌ت به پرهگی سیجای ژماره‌کانی // 148 877 ، 148 877 ، 238 328 ، 238 328 ، 373 248 ، 373 248 ، 531 441 ، 531 441 ، 551 368 ، 551 368 .

له پیشدا کوی شماره‌خانه‌کانیان و هرده‌گیریت و پاشان همه‌گهراو هکه‌ی دهبیته پرهگی سیجای ژماره‌که.

* پرهگی سیجای (148 877) نهوا // نهنجامه که دهکاته (53) و دهبیته پرهگی سیجاکه‌ی.

* پرهگی سیجای (238 328) نهوا // نهنجامه (62) دهبیته پرهگی سیجاکه‌ی.

* پرهگی سیجای (373 248) نهوا // نهنجامه (72) که دهبیته پرهگی سیجاکه‌ی.....هت.

(C) سهباره‌ت به پرهگی سیجای ژماره‌ی 125 ، 3375 ، 91125 .

نهنجامی لیکدانی هم‌دوو شماره‌خانه‌ی لای راست و چهپ نهوا دهبیته پرهگی سیجای ژماره‌که.

* پرهگی سیجای 125 ، نهوا // 5 = 1 × 5 ،

* پرهگی سیجای 125 ، نهوا / 5 = 3 × 3 ، نهوا / 15 ، پرهگی سیجای 125 ، 91 ، نهوا / 45 = 9 × 5 .

وہلامی بھندی (14) .

پ 1 // بھم شیو دیہ بق ہر یہ کھیان دھگھینہ نہنجام :-

(1) [64]. ژمارہ کان بھردہ وام دوونہ وندہ دکریت.

(2) [37]. ہر ژمارہ یہ ک [7] ی خراواتہ سہر.

(3) [15]. بھ ریگھیہ کی ماتماتیکا نہ :- (2 + 1) .

$$12-1=11, 11+2=13, 13-1=12, 12+2=14 \dots\dots\dots$$

(4) [5040]. ژمارہ کان یہ کبھی دوایہ ک دراون ل { 1, 2, 3, 4, ... } .

(5) [5]. ہر ژمارہ یہ دابہشی (2) کراوہ.

پ 2 // [80, 24]. ہر ژمارہ یہ کی ناو نیگارہ کی (A) بدریت ل { 2, 3, 4 } .

یہ کبھی دوایہ ک، ژمارہ کی کھرتی بھرام بھر بھخوی دھردھچیت لہ ہر یہ کے لہ

نیگارہ کانی (D, C, B) دا.

پ 3 // [28, 16]. لہ ہر نیگاری کدا دوو ژمارہ ناوہ راست، جاریک کوئی ژمارہ تاکہ کانہ

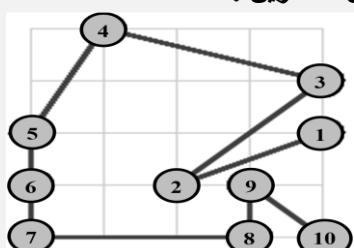
وہ جاریکیش کوئی ژمارہ جووتہ کانہ. $8 + 2 = 6 + 2 = 15 + 11 = 26$

8 ہر خوی، 94 = 19 + 17 + 13 94

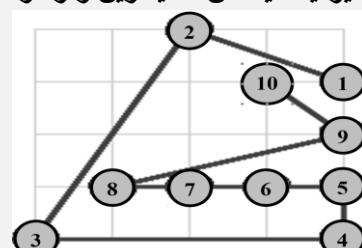
پ 4 // [300]. لہ بھرنہوہی ہر دوو تملہ کہ ودکیہ کن لہ جور و لہ نہستوریاندا،

بھرگریشیان بق پچراندن ہر ودک یہ کتردہ بیت، واتہ ہر 300 نیوتن.

پ 5 // بھم شیو دیہ ہیلہ کان دکیشیرین و ژمارہ کایش دادہنرین :-

(A)

(B)

پ 6 // [18]. نہنجامی لیکدانی ہر سی شمارہ کانی لای { چہپ - راست } = ژمارہ ناوہ راستیان. $(9 \times 5 \times 3) - (8 \times 6 \times 4) = 57$ .....

پ 7 / A [16]. لہ خوارہ بق سہرہوہ ژمارہ دی (1) بخربیتہ سہر کوئی ژمارہ کانی ہر ریزیک، کوئی ژمارہ کانی ریزہ کہی سہر خویان دھردھچیت.

$..... 15 = 1 + (8 + 2 + 4) = 14 = 1 + (1 + 3 + 5 + 4) = 10$

B / [841]. لہ خوارہ بق سہرہوہ نہنجامی دووجا کوئی ہر دوو خانہی تھبیشت

بھیکتر ژمارہ کہی سہر خویان دھردھچیت. $2(1 + 1) = 4$

$..... 25 = (1 + 4) 2 = 1 = (1 + 2 - 2) = 1$

پ 8 / A / تاکو 145 جار. $45240 = 4321 - 49561$ ، ، ، $45240 = 312 \div 45240$ جار.

کھواتہ گھر 145 جار 312 بخہینہ سہر 4321، نہوا دوا ژمارہ دھبیتھ 49561.

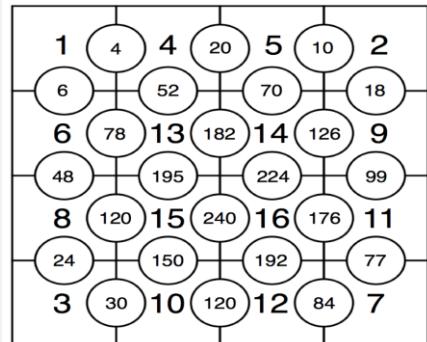
B / تاکو 15 جار. $4980 = 4940 - 9920$ ، ، ، $4980 = 332 \div 4980$ جار. کھواتہ گھر

15 جار ژمارہ 332 لہ ژمارہ 9920 دھربکریت، نہوا دوا ژمارہ دھبیتھ 4940.

پ 9 // نہو ژمارہ یہ تھنیا ہر دھبیت (9) بیت. $19 = (1 + 4) + (5 + 9)$

$..... 9 = (3 + ?) + (2 + 6) = 20$ ، ، ، $20 = (1 + 4) + (2 + 6)$

پ 10 // له شیکارکردنیدا، پتویسته که زور وردین تانهکهونه هلهوه. له چهپهوه بوق راست، بازننهی (4)، دوو شیمانه همه (2 × 2 = 4)، بهلام نهوهی دهگونجیت تمنیا (1 × 4) (دهبیت تامهنهک بازننهی (6) دا بتوانیت به راستی دهکهوتیت يا له تمه ریزهکهی خویدا بگونجیت و هلههی تیدانهکریت. بوق بازننهی (20)، سئ شیمانه همه، بهلام نهوهی دهگونجیت تمنیا همر (4 × 5). ۵

بوق بازننهی 77 چهندین شیمانه همه،
بهلام تمنیا نهوهی دهگونجیت (7, 11). ۵
بوق بازننهی 240 چهندین شیمانه همه،
بهلام نهوهی دهگونجیت (15, 16). ۵
نیتر بهم شیوههیه تا کوتایی.

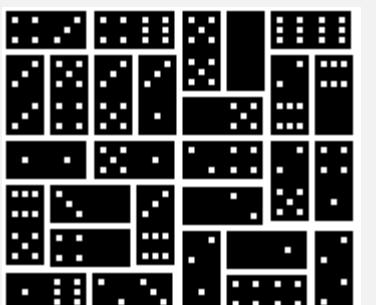
پ 11 // 01:00 ی سهرلهمهیانی]. له
دهمکاتی 12:00 ی تهواوه به دواوه،
له همر دهمکاتیکدا تمنیا (20 خولهک)
بهرهو دواکهوتون دهچیت، بوقیه دهتوانین
بهم پینهه هنگاو هنگرین

.... 04:40 .... 04:00 .... 03:20 .... 02:40 .... 02:00 .... 01:20 .... 12:40
.... 05:20 .... 06:00 .... 05:00 ..... 04:00 ..... 03:20 ..... 02:40 ..... 02:00 ..... 01:20 ..... 12:40
کهواته نهگهر باتری کاتزمیرهکه تهواوه له کاردابوایه، نهوا نهوا
کاتزمیره [09:00 ی نیوارهی نیشاندهدا، واته [21:00] ی دیجیتالی. بهلام وهک له
پرسهکهدا دهليت پیش چوار دهملکات و هستاوه، بوقیه دهتوانین بلینین :-

کاتزمیریکی ناسایی سهیری کات بکهین. بهلام به کاتزمیری دیجیتال :-
کاتزمیریکی ناسایی سهیری کات بکهین. بهلام به کاتزمیری دیجیتال :-

.... 04:00 + 21:00 = 25:00 = 04:00 + 21:00 = 25:00 = 01:00 = 24:00 - 25:00 = 04:00 + 21:00

پ 12 // مههستی پرسهکه لمههدا یه که بتوانین پوولهکان تاک تاک لمیهکتر جودابکرنیهوه و همر
وهک خویان ریزبندیان بکهینهوه :-

2	3	1	6	0	3	6	3
2	0	0	1	2	5	6	0
4	6	1	6	0	4	3	6
4	0	1	4	5	3	2	2
5	0	4	2	5	3	1	3
2	5	3	6	6	4	5	4
1	0	1	1	4	5	5	2

پ 13 // کارتنهکه 3/3 کووپه دهبت. له همر ریزیکی ناسوپیدا، تیکراوی کوی سئ کارتنهکه لای
چهپ، دهکاته کارتنهکه لای راست، (7 = 3 ÷ (4+10+7) = 3 ÷ 17) = 3 ÷ 8 = 3 ÷ 8 = 3
(3 ÷ 6+1+2) = 3 ÷ 9 = 3 ÷ 3 = 1 کووپه. دهروانین که له همر ریزیکدا همر چوار شیوههگولهکهی
تیدایه که له وینهکهدا دانراون.

پ 14 // [66006]. کاتیک به ستونی نهوا زمارهیه هلهلیگیریتهوه دهبتنه (99009).
کاتیک خانهی یهکان بگوازریتهوه و بخریته دوا خانه، نهوا دهبتنه زمارهیه کی نوی که
(99900). به دهکردنیان له یهکتر :- 99900 - 66006 = 33894 = 33894 - 66006 = 33894، کوی خانهکانی
(99900) دهبتنه (27) که بهسهر 3 و 9 دا بهشدہبت، نهانجامهکه (33894) دوو
خانهی هاوشیوهی تیدایهکه بریتین له (3, 3). همروهها 33894 3 توانای دابهشی همه

به سهر 3 دا که دهکاته 11298، نهم ژماره یه پيش دابهشى 3 ده بيت و دهکاته 3766 که نه سفر و نه یه کي تيدا نبيه. بهمه هر چوار ماه راه که جينيه جي ده بيت.

$$\begin{aligned} & \text{پ 15} // \text{ل هم بشه نه لقمه يه کدا نيوه دوئي هم دوو ژماره که دهکاته کوي دوو} \\ & \text{ژماره که خوار خويان. } (35+13) = 2 \div (45+51) = 2 \div (35+13) = 24 = 2 \div (35+13) \\ & \text{..... } 36 = 2 \div (28+44) = 12 = 2 \div (12+24) = 18 = 2 \div (12+24) = 18 = 2 \div (12+24) \\ & \text{..... } 4.5 = 2 \div (3+6) = 9 = 2 \div (7+11) = 4.5 = 2 \div (3+6) = 9 = 2 \div (7+11) = 4.5 \end{aligned}$$

پ 16 // کهمترين کيلومتره له خالى ده سپيکه وه (A) و گه رانه وه بق همان خال 181 کم/ي ده ويت. چونيه تي نه و گوزر كردنې به گشت خال و رېگه کاندا، بهم شيوه يه ده بيت و یه کمين جار بمهرو خالى (B) ده چيت:-

A-5-B-7-F-7-B-6-C-7-D-7-C-5-G-4-D-6-K-6-G-5-F-6-J-3-K-7-O-5-N-5-O-6-J-4-I-5-N-5-M-5-I-5-M-5-L-5-M-6-H-5-L-10-E-5-H-6-I-6-F-6-E-6-A

کوي نه و هممو ژماره کيلومترانه ديار يكراون ده بيت بکاته 181 کم.

$$+5+6+5+5+5+5+5+5+4+6+5+5+7+3+6+5+6+4+5+7+6+7+7+5 = 181 = 6+6+6+5+10$$

پ 17 // (1) لمه رنه وه خانه يه کانی ژماره (26820) سفره، کهواته تواني دابه شبونی هم يه به سهر هريمه کله (2 و 5 دا). (2) لمه رنه وه کوي گشت خانه کانی ژماره که [18 = 2 + 6 + 8 + 2 + 0] و نهم ژماره يه پيش له چهند جاره کانی 3، 9 يه کهواته دابهشى 3، 9 ده بيت. (3) لمه رنه وه همدوو خانه يه کان و ديانى ژماره که (20) له چهند جاكاني 4 ده زميرين. کهواته ژماره که دابهشى 4 ده بيت. لمه باسانه يه روونمانکرده وه ده ردکه ويست که ژماره 26820 تواني دابه شبونی هم يه به سهر هم يه کله (9، 5، 4، 3، 2 دا).

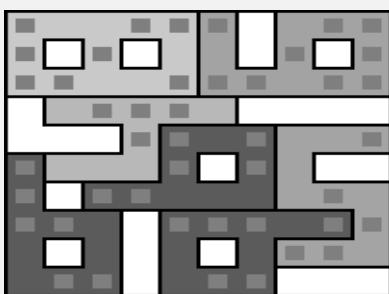
(B) // بوئنه وه ژماره (س 15) س (26820) بېيتىه چهند جاره کانی 2، نهوا پيويسته که (س) له خانه يه کاندا يه کيک بېيت له شماره خانه جووته کانی نيوان سفر تاكو 9، واته يه کيک بېيت له (0، 8، 6، 4، 2). نهمجا بق نه وه ژماره که دابهشى 4 بېيت، نهوا پيويسته که خانه يه کان و ديانى (س 5) له چهند جاكاني 4 بېيت. لمه رنه وه چهند جاكاني 4 لهم باره دا ده که ويته نيوان ژماره کانی (59، 50) وه که تمىني برىتىن له (56)، کمواته لهم باره دا (س) ده بيت هم (2 يا 6) بېيت. بوئنه وه ژماره که (س 15) دابهشى 9، 3 بېيت نهوا پيويسته که کوي خانه کانی بکاته چهند جاكاني ژماره 9. بېرونىنى ژماره که، نهوا :- | س + 5 + 1 + س = 2 س + 6 | . پاشان به تافىكىرنوو ده ردچيت که هم له شماره 1 تا 5 ناگونجيت و مەبەست ناپىكىت. بق نمۇونە نەگەر س = 2 کهواته :- 2 × 2 = 6 + 2 × 2 = 10 ناگونجيت، بەلام نەگەر (س = 6) بېيت نهوا مەبەستى پرسەكە دەپىكىت کە :- 6 + 2 × 2 = 6 + 6 = 12 کە له چهند جاكاني 9 ده زميرين. نەمەشىش ماناي پيويسته که (س) هم 6 بېيت وەك کەمترین شماره يه که و در بگىرىت. کهواته (س 15) ده بيت به شيوه يه (6156) بېيت.

(C) // بوئنه وه بزانرىت کە ژماره يه که دا به شده كريت نهوا ده بيت:-
 دوو نهوندەي خانه يه کانى لە تەواو ژماره کانىت دەركۈرىن و نەگەر نەوە مایەوە لە چەند جاكاني 7 بېيت نهوا ژماره که تواني دابهشى هم يه به سهر 7 دا. چەند جاره کان برىتىن لە : (7، 14، 21، 28، 35، 49، 56، 63، 70، 77، .....).
 کهواته: 2 × 6 = 12 = 12 - 68 = 54 کە بە چەند جاره 7 دادەنرىت.
 کهواته: - .98 = 7 ÷ 686

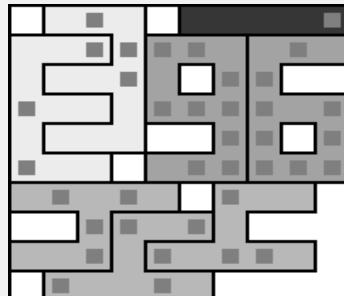
پ 18 /A/ 4176] . له ههر ژماره‌یه کدا، بهردهوام کوی دوو خانه‌یان دهکاته 9 و به گشتی ژماره‌ی 99 پینکده‌هینن، تهنيا له 4176 دا نهو مهرجه‌ی تيدا نيه.

[B] 3826] . گهر بروانيه ژماره‌کانی ديکه، ناهوه‌ی دهبيزيت که شماره‌خانه‌کان جينگورکييان پينکراوه، (8674 ، 6847 ، 2493) ، (3429 ، 1376) ، (7163 ، 2197) (1927 ، 2197) ، تهنيا له 3826 دا نهو مهرجه‌ی تيدا نيه.

- پ 19 // دهتوانين بهم شيوه‌یه ههر شمارانه دهسيشانکه‌ين:-

(A)

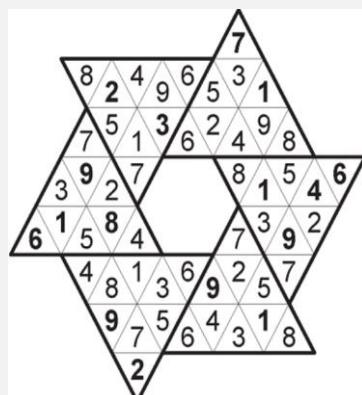
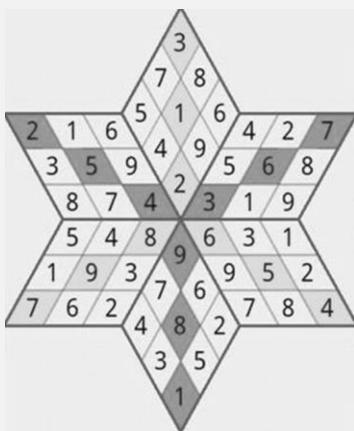

(B)

پ 20 // دريئر نهو پهته‌ي دهوري ههر سين خلوكه‌که دهبيت 34 يه‌که‌ي دريئر بيت.
 $(13 + 2) + (9 + 2) + (6 + 2) = 34$ يه‌که‌ي دريئر.

پ 21 // نهنجامي گشتی دهکاته 1 . چون:- پيش ليکدان به (0) نهوا 12 جار شماره‌ي 1 همه‌هه که كويان دهکاته 12 ... [.....+1+1+1+1] نهوجا دراوه له (0) که به گشتی نهنجاميان دهکاته سفر. تهنيا يه‌کجارت (1) ماوته‌وه که نهويش دواي ليکدانه‌که ديت.

پ 22 // بهم شيوه‌یه همردوکييان پيرده‌کرينه‌وه:-

*****

سنه‌يرو سنه‌مهره‌ي (۱ تاكو ۹) بق

پيکه‌هياتي ژماره‌ي 2012 ...

$$\begin{aligned}
 2012 &= 8/9 \times 567 \times 4 + 3 - 2 - 1 \\
 2012 &= 9 + 8 - 67 \times 45 \times 2/3 + 1 \\
 2012 &= 9 + 8 - 6/7 \times 2345 + 1 \\
 2012 &= 89 + 7 + 56 \times 34 + 12 \\
 2012 &= 9 - 8 + 7 \times 6 \times 45 + 123 \\
 2012 &= 789 + 6 - 5 - 1234
 \end{aligned}$$

وەلامى بەندى (15).

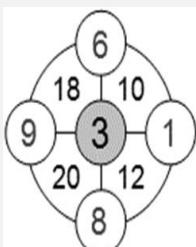
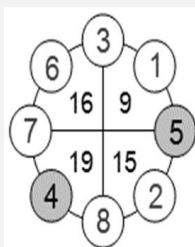
بەم شىوه يە پىر دەكىنەمۇد:

پ // 2	پ // 1
2 4 9 5 3 1 8 7 6	6 4 1 3 9 7 5 8 2
9 5 1 6 8 4 7 2 3	8 2 9 6 3 5 1 4 7
7 9 3 1 6 2 4 5 8	2 5 7 4 8 3 9 6 1
4 2 8 7 5 3 6 9 1	4 8 5 7 2 9 6 1 3
8 7 4 2 1 6 5 3 9	7 3 8 1 6 2 4 9 5
6 3 5 4 9 8 2 1 7	9 6 3 5 1 4 7 2 8
5 1 2 8 7 9 3 6 4	3 1 6 9 5 8 2 7 4
3 6 7 9 4 5 1 8 2	5 9 4 2 7 1 8 3 6
1 8 6 3 2 7 9 4 5	1 7 2 8 4 6 3 5 9

پ 2 // بلوکى (D) دەگۈنچىت. لە نىڭارەكەدا گەر بە وردى پىروانىنە دوانەكەى لاي چەپ، ئەمۇا تەننیا جىڭۈرگىيەك دىتە گۆرى، 1 دەچىتە 2، ئەموجا 2 دەچىتە 3. 3 دەچىتە 4، ئەموجا 4 دەچىتە 3..... هەت. كەواتە بلوکى (D) دەگۈنچىت بۇ ئەموجىنە نادىارە.

پ 3 // ئەنجامى ئەموجىنە لىكىدانانە ھەر دەكتەمۇد سفر، چونكە يەكتىك لەم زنجىرە پىتانە بىرىتى دەبىت لە (س - س) دەكتە سفر. لە بىرۇمى ماتماتىكىيەمۇد، ھەر بىرىك بىرىت لە سفر ئەموجا ئەنجام ھەر سفر دەر دەچىتەمۇد.

پ 4 // بەم شىوه يە پىر دەكىنەمۇد: گەرە كشت شىمانەكان وەربىرىن تا راستىيەكان دەدەچىت.

پ 5 // [53 ، 23]. لە ھەر نىڭارېكدا، لە ژمارەي لاي چەپەو بە ئاراستەي مىلى كاتىزمىر، شمارەخانەي (دەياني) خۆى لىدەر بىرىتى، ئەمۇا ژمارەكەيتى دىت و بەم چەشىنە تا دوايى.

$$\text{“} 38=4-42=46$$

$$\text{“} 76=8-84=35=3-38$$

$$\text{“} .....64=7-71=63=6-69=69=7-76$$

پ 6 // [192]. بە رىگەيەكى ماتماتىكىيەنانەمۇا: - 3584=2×8×8×4×7 ، 480=4×8×5×3

$$\text{“} ..... 768=2×6×8×8=2668=2×8×4×7×6$$

پ 7 // [162 ، 72]. بەر دەوام خانەي دەيان واتە ناوەرەاست بىرىت لە دوو ژمارەكەنى ترى لاي راست و چەپ، ئەمۇا ژمارەكانى تر دەر دەچىت.

$$\text{“} .....335=5×67=657=9×73=16=1×16=116=2×58$$

پ 7 // ھەر يەكمەيان بەم شىوه يە ئەنجام دەدەرىت: -

$$A // 14-7+16-19+23=27 \text{ , } B // \{ [(39×2) \div 3] +22-6 \}=24.$$

$$C // 2+6+7-15=0 \text{ , } D // \{ [(10 \div 5) + 13] \times 20 \div 3 \}=100.$$

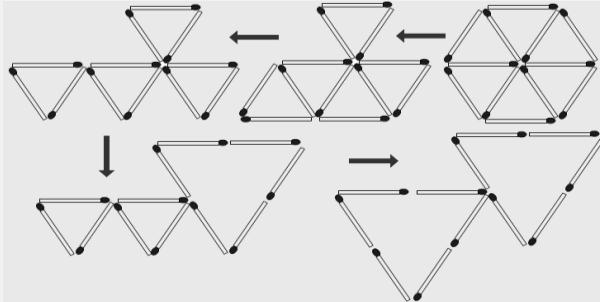
پ 8 // [11 ، 15]. بە شىوه يەكى بازنىيى لە كەمترىن ژمارەدى دەرەوە (0) كۆى ژمارەكانى دوو خانەي ھاوسى گەر ژمارە 1 بخريتەسەر، ژمارەدى نىوانىيان دەر دەچىت.

$$\text{“} ..... (0+4)+1=5=5+1=6=7= (8+6)+1=15= (3+11)+1=15$$

پ 9 // [8 ، 21]. نەكەر لە ژمارەدى (7) دەرەوە بە ئاراستەي مىلى كاتىزمىر بجۇولۇتىت و ژمارە 3 لە ئەنجامى لىكىدانى ژمارەدى ھاوسىي دواي خۆى دەر بىرىت، ژمارەدى ناوەوە بەرامبەر بە خۆيان دەر دەچىت. 7×1=3-2×1=1 ، 53=3-8×6=3-??×6=45=3-??

پ 9 // بلوکی 2 دهگونجیت. نیشانهای بیتا(β) بهردوام به ناراسته‌ی میلی کاتزمنیر پینچ خانه دهچیته پیش، نومینگا (Ω) هم‌له نیوان دو خانه‌ی سه‌روزی دهکات، نیشانهای ناد @ به ناراسته‌ی پنجه‌وانه‌ی میلی کاتزمنیر سی خانه ده‌جوولیت.

پ 10 // [21] کمس. پیروت دهکه‌وتیه ناوه‌راستی سه‌رهکه‌وه، واته‌له شامیر/وه بق هم سه‌ریک (لای چهپ و لای راست) نهوا 10 کمس به 10 کمس و هستاون و خویشی

پ 11 // بهمنی دهکرت که نه و

مهب‌ستانه بیته تهنجامدان:

پ 12 // [182]. ژماره‌ی ناو خانه‌که:-

$$12 = 7 + 2 + 3$$

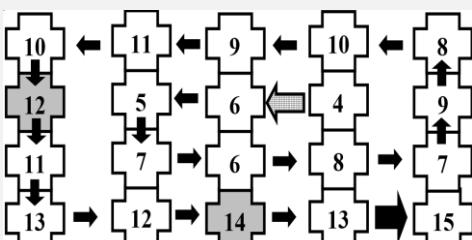
$$30 = 12 + 11 + 7$$

$$56 = 30 + 15 + 11$$

$$90 = 56 + 19 + 15$$

پ 13 // ده‌بیت بهم شیوه‌ی دابهش بکهین:- (1,1,1,3,23) هلمات.

چوار مندالیان هم‌یهکه و یهک دانه هلماتیان پیندریت، پینجم مندالیان ته‌نیا 3 دانه، نه‌وجا شه‌شم مندالیان 23 دانه هلماتی پیندریت. بهم‌هه کوی گشت هلماته‌کان هم دهکاته‌وه 30 دانه.

پ 14 // له خانه‌ی (4) و ده‌سبه‌کارده‌بین و

بهردوام [2+ ، ، - 1] داده‌منیریت تا

کوتایی که ژماره‌ی 15 ده‌بیت .

$$5 = 1 - 6 , 6 = 2 + 4$$

$$6 = 1 - 7 , 7 = 2 + 5$$

$$7 = 1 - 8 , 8 = 2 + 6$$

پ 15 // کاتزمنیر (B) ناگونجیت. خوله‌کنما به گوشه‌ی 45 پله بهرهو پیش دهچیت، به‌لام ده‌مکاتنما به گوشه‌ی 90 پله بهرهو پیش دهچیت، به‌لام له (B) دا و ده‌ناکه‌ویت.

پ 16 // بهم شیوه‌یه ده‌توانین له کوی هم‌شاهش خانه، 111 به‌دهستیتی:-

$$111 = 25 + 28 + 34 + 3 + 8 + 13 \quad , \quad 111 = 35 + 30 + 22 + 9 + 14 + 1$$

$$111 = 33 + 26 + 11 + 18 + 19 + 4 \quad , \quad 111 = 7 + 2 + 36 + 29 + 21 + 16$$

$$111 = 5 + 23 + 12 + 15 + 24 + 32 \quad , \quad 111 = 31 + 27 + 10 + 20 + 17 + 6$$

نه‌وهی ره‌چاوده‌کرت، له خانه‌ی 1 و ده‌سبه‌کارین و له خانه‌ی 5 و ده کوتایی هاتووه.

پ 17 // بهم شیوه‌یه ریزبه‌ند ده‌کرین:-

پ 18 // [05:20 ده‌بیت]

گهر بروانینه یهکه‌مین کاتزمنیر

نهوا 10 خوله‌ک زیاتر دهچیته

سه‌ر دووه‌م، دووه‌م 20 خوله‌ک

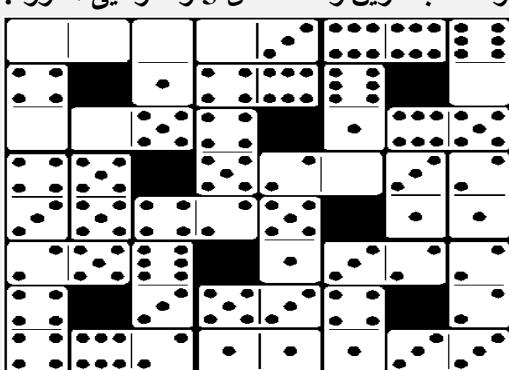
دهچیته سه‌ر سی‌یه‌م، سی‌یه‌م 30

خوله‌ک دهچیته سه‌ر چواره‌م،

چواره‌م 40 خوله‌ک، نیتر بهم

شیوه‌یه تا کوتایی.

که‌واته ده‌توانینبلین :-

(ژماره‌ی کاتژمیر-1) $\times$ 10 خوله‌ک، دهستنیشانی خویندنده‌وهی نه و کاتژمیره‌مان بق دهکات. (1-2) $\times$ 10 خوله‌ک دهچیته سهر دووه‌م، (1-3) $\times$ 10 خوله‌ک دهچیته سهر 20 خوله‌ک دهچیته سهر سییمه، (1-4) $\times$ 10 خوله‌ک دهچیته سهر چواره‌م، (1-5) $\times$ 10 خوله‌ک دهچیته سهر پینجه‌م، (1-6) $\times$ 10 خوله‌ک دهچیته سهر شاهشم، (1-7) $\times$ 10 خوله‌ک دهچیته سهر حموه‌م، کهواته دهبت، کهواته بخونیت‌هه، (1-8) $\times$ 10 خوله‌ک دهچیته سهر دوا کاتژمیر، واته ههشتم، کهواته بؤیه 30 دهخونیت‌هه.

پ 19 // ژماره‌کان له 49 بمهرو 14 به تاراسته میلی کاتژمیر بریتین له (13، 16، 22)، بهلام ژماره‌کانی نیوان (47 بمهرو 2) بریتین له ((26، 8، 19)).

$$680 = 262 + 22 = 222 + 142 = 162 + 472 = 132 + 492$$

$$\dots\dots 425 = 82 + 192 = 162 + 132 = 740 = 82 + 262 = 162 + 222$$

	5	4	3	2	1				
24	23	35	34	14	45	25	15	13	12
124	234	235	345	134	145	245	125	135	123
	2345	1345	1245	1235	1234				

پ 20 // نهم ژمارانه‌یان لنپیکدیت و ریزبه‌ندبکرین :-

پ 21 // [73 ، 37] سال. له یه‌که‌مین کاتدا ته‌مه‌نی کور 36 سال و ته‌مه‌نی باوک

72 سال بوه که ته‌واو دوو هینده‌ی

ته‌مه‌نی کوره‌که‌میتی، بهلام پاش سالنیک

نهوا کور دهبتته 37 سال و هه‌لگه‌راوه‌ی

نه و ته‌مه‌ناده‌بیته 73 سال، که ته‌واو ته‌مه‌نی باوکیه‌تی:-

گریمان ته‌مه‌نی کور = س + 10 ص لئیره‌دا (س یه‌کانه، ص دهیانه).

ته‌مه‌نی باوک = 2 س + 20 ص، نهوا جا دوای سالنیک له ته‌مه‌ن، نهوا:-

ته‌مه‌نی کور = س + 10 ص + 1، ته‌مه‌نی باوک = 2 س + 20 ص + 1.

2 س + 1 ص = ص + 20 ص = ص + (س + 1) $\times$ 10. کهواته :-

19 ص = 8 س..... (1) س، ژماره‌ی ته‌واون، واته که‌رت نین.

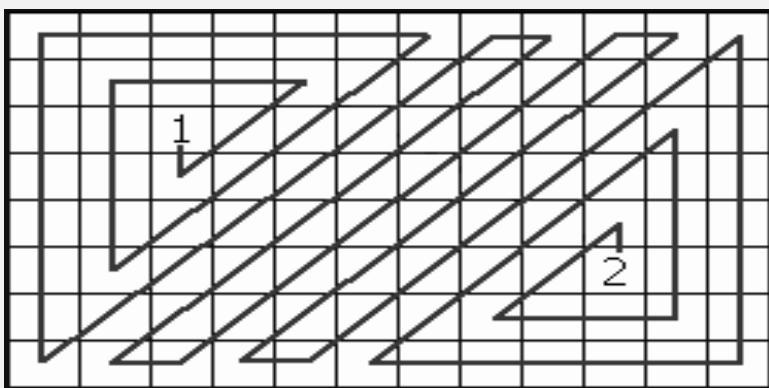
نه‌گه‌ر (ص) به [1 ، 2] دابنرین، نهوا هه‌لله ده‌که‌ویته شیکاره‌که‌وه، چونکه (س)

له‌و دوو باره‌دا به که‌رت درد‌دهجیت و ناگونجیت.. نه‌گه‌ر ص = 3، نهوا:-

19 $\times$ 8+9 = 3 $\times$ 8 س، کهواته:- س = 6 سال. ته‌مه‌نی کور = 10+6 = 36 سال.

ته‌مه‌نی باوک = 2 $\times$ 36 = 72 سال... دوای سالنیک له ته‌مه‌ن:- 1+36 = 37 سال ته‌مه‌نی نیستای کوره‌ک، هه‌لگه‌راوه‌که‌ی دهبتته 73 سال که ته‌مه‌نی نیستای باوکه‌کیه.

پ 22 // بهم شیوه‌یه دهسبه‌کار دهبنین هم‌له خالی (1 تاکوو خالی 2).

*****

وەلامی بەندی (16).

پ // 1) [36]. ژمارەکانی (2 ، 3 ، 4 ، 5 ، ...) بخمرە سەریان.

(2) [512]. ژمارەکان بىيتن لە سى جاي 1 ، 2 ، 3 ، ... 4 .....

(3) [24]. لەگەل دوو بارەبۇونەمۇ خانەی يەكىدا، ئەگەر ژمارە 2 يان لەتەكدا كۆبكرىتەوە، ژمارەكەيتەر بەدەست دىت.

$$00+2=2 \quad 22+2=24 \quad 44+2=46 \quad 66+2=68 \dots \dots \dots$$

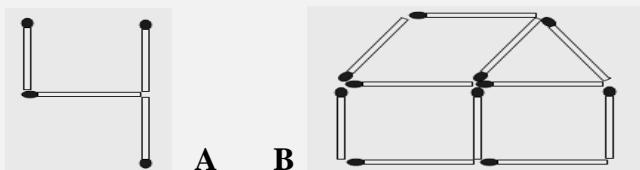
[4] (58). هەر ژمارەيەك شىوه شمارەدى خۆى لەگەلدا كۆبكرىتەوە دواى خۆى دىت.

$$11+1+1=13 \quad 13+1+3=17 \quad 17+1+7=25 \dots \dots \dots$$

[5] (63). ئەگەر ژمارە (1) لە دووجاى هەر ژمارەيەكى [1 ، 2 ، 3 ، 4 ، ... 5] دەربىرىت، زنجىرە ژمارەكە بە دەست دىت.

$$(1)^2-1=0 \quad (2)^2-1=3 \quad (3)^2-1=8 \quad (4)^2-1=15 \quad (5)^2-1=24 \dots \dots \dots$$

پ 2 // بە جوولاندى تاكە دەنکە شقارتەيەك ژمارە (4) پىكىدىت كە دووجاى (2) دەنۋىتتىت.

پ 4 // 20]. لە هەر نىڭارىكدا :- دوو نەوهندەي جىاوازى نىوان كۆى دوو ژمارەسى سەرەوە و خواروە و دوو ژمارەنى راست و چەپ دەكتە ژمارەنى ناو لاكىشەكە ناوەرەست.

$$.....4=2\times[(5+12)-(3+16)-8=2\times(9+15)-(11+17)]$$

پ 5 // تەنبا هەر شىوهندازى (F) ھاوجووتى نىيە. گەر بە وردى بروانىنە كشت

نىڭارەوكان، نەوا//نىڭارى (A) ھاوجووتى G (دەبىت ، نىڭارى (C) ھاوجووتى E (دەبىت ، نىڭارى (B) ھاوجووتى D (دەبىت . (بارى جىگە و شوين كۆراوە).

5	3	9		9	3	8
8			2	1	2	
5	4	5		3	1	6
1					5	
9	1	7		9	1	8
6			7	9	3	
8	8	1		2	5	3

پ 6 // بە ھەنگەراندەنەوەي ھەرىيەك لە ژمارەكە

بن دووبارەبۇونەوە، دەتوانىرىت پىركىرىتەوە

- /A/ بەلىنى دەكىرىت:-

[88888888 ، 3333333 ، 4444444]

ئەگەر نەو 13 خانەيەي ھېلىان بە ژىردا

ھاتووە چىزلىرىن، نەوا كۆى شمارەخانەكاني

ئەوەي دەمەننەتەوە دەكتە

[41]. لەوانەيە رىكىھى تر ھەبن .....8+8+8+4+4+3+3+3 =

/B / 1412 . بەپىنى نەم پەيوەندىبىه دەتوانىن ئەنچام بەدەستبىننى:-

$$13 = 7 + 2 + 4 \quad 15 = 9 + 6$$

3 + 4 = 9 = 6 + 2 + 1 \quad 7 = 3 + 4

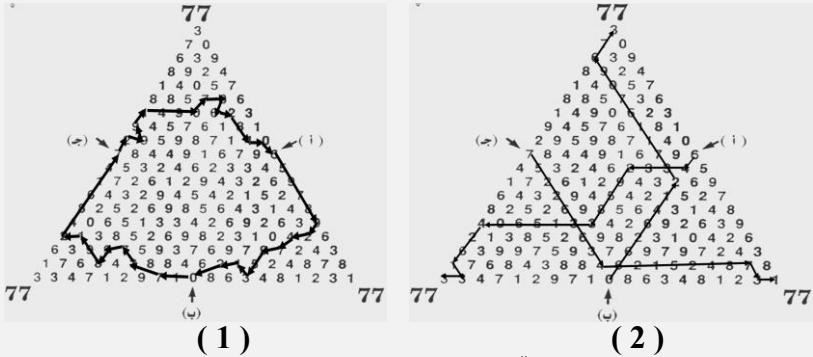
C / [3527] ناگۈنچىت. بەرددوام كۆى شمارەخانەكاني يەكمەم و دووەم، دەكتە كۆى شمارەخانەكاني سىيەم و چوارم، تەنبا لە ژمارە 3527 دا نەبىت.

$$5+6=7+8 \quad 9+6=7+2 \quad 5+4=7+2 \quad 1+5=3+3 \quad 2+7=5+3 \quad 5+3=2+7$$

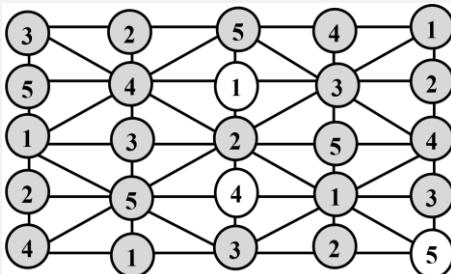
پ 8 // بۇكى B دەگۈنچىت. گەر بە وردى بروانىنە كشت شىوهندازەكان، نەوا بۇمان

دەردىكەويت كە بەرددوام، [X + Y = Z] ، [3 = 2 + 1] ، واتە لە بارى ناسۇيىدا

گهر (X) بخربته سهر (Y) نهوا پیکهاته‌ی هردووکیان له (Z) دا دهیتریت، نهوجا له باری ستوننیدا گهر 1 بخربته سهر 2، نهوا پیکهاته‌کهیان له 3 دا دهیتریت.
پ 9 // تهنيا به وردبیني خوت دهتوانيت هردوو نامانجه‌کهت بپیکيت:

پ 10 // شیوه‌ندازی 4 هاوشیوه‌یه. خاله رهشه‌که دهکهوتیه ناو بازنه گهورکه، هروه‌ها دوو بازنه سپیه‌کان، یهکیکان دهکهوتیه سهر چیوه و نهويتر له ناووه‌هی بازنه گهورکه‌یه، بازنه رهشه‌کهیش هر لمه‌سهر چیوه‌کهیه.

پ 11 // دهتوانيت بهم شیوه‌یه پربکريتهوه.
پ 12 // لایان یهکسهر له ژماره‌ی 1 وه دهستي کرد به ژماردنکه‌ی خوتی بهلام نهگه‌یشته ناکام... لاوین گوتی من کمهیک راوه‌ستان تا نهوا له ژماره‌ی 1 وه دسپیده‌کات و باش دهمزاني که ناکاته ناکام و هله‌ه دهکات. بؤیه من یهکسهر له ژماره‌ی (2) وه دهست به ژماردنکه دهکه چونکه به ناسانی دهگمه ناکام. مامؤستا گوتی چون؟ نهويش گوتی:- که وتم 2 نهوا پیویسته یهکسهر بلیم 9، که وتم 9 نهوا پیویسته یهکسهر بلیم 16، که وتم 16 نهوا پیویسته یهکسهر بلیم 23، که وتم 23 نهوا دهليم 30، که وتم 30 نهوا دهليم 37، که وتم 37 نهوا دهليم 44 نيترا بهم پئیه ههتا که وتم 79 نهوا دهليم 86، که وتم 86 نهوا دهليم 93، که وتم 93، نهوا یهکسهر دهليم 100 و من شاخوینکاري پوله‌که دهدهچم.

پ 13 // [F] جياوازه. (A وهک D وايه)، (B وهک E وايه)، (G وهک C وايه).

پ 14 // نهينييه‌که لمودايه گهر به نياراسته‌ی ملي کاتزمير و هروه‌ها به پيچه‌وانه‌وه له هر شماره‌یه کهوه دسپيده‌کهين و بگهريننهوه ههمان شوين، نهوا نهوا ژمارانه توانياب دابهشيان دهبيت بهسهر ژماره‌ی 13 دا.

$$14980751488892728 = 13 \div 194749769355605464$$

$$35731273382149807 = 13 \div 464506553967947491$$

هروه‌ها بؤ چندين و چهندين باري ديكه ..... .

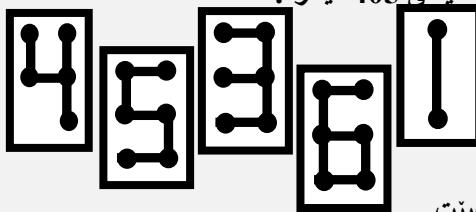
پ 15 // [35] خويندكار ..... 188 = 7+15+26+140 = 188 خويندكار فيربوونی مؤزيك.

35 - 223 = 188 خويندكار هيج ناميزيك مؤزيك ناخويين.

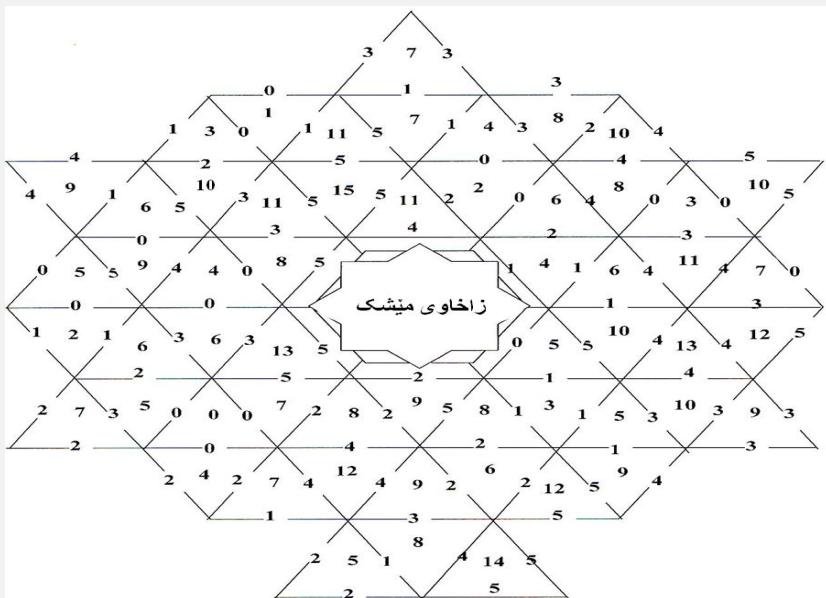
پ 16 / A / 9. له هر یهکهياندا، ژماره‌ی (سهره‌وه - خواره‌وه) $\div 5 = \text{ژماره‌ی}$ ناوه‌هراست. يان ژماره‌ی (چهپ - راست) $\div 4 = \text{ژماره‌ی}$ ناوه‌هراست.

$$\dots\dots\dots\dots 7 = 4 \div (37 - 72) = 5 \div (55 - 83)$$

- [31]. جیاوازی نیوان لیکدانی دووژماره‌ی لای چهپ له دوو ژماره‌ی لای راست دهکاته ژماره‌ی ناوه‌راست. $6 \times 5 - 4 \times 4 = 14$ ، $14 - 3 \times 8 = 15$
- پ 17 // ژماره‌کان به ناسویی له ههر ریزیکدا بربتین له:- [1، 19] ، [10، 18].
- پ 18 // 9 مندال و 405 دینار. گریمان ژماره‌ی مندالهکان = س مندال.
- پ 19 // به شماره‌ی [5] پرده‌کرتیهوه. گهر به وردی پروانینه ههر یهکه له و نیگارانه، نهوا به یهکترگه یاندنی خاله‌کان به هتلی پیویست، هیمای شماره‌کانی (1, 2, 3, 4, 6, 7) دهنوینن، کهواته نهوهی نییه، تهنيا شماره‌ی 5 دهبت.

- پ 20 // دهبت 1813 بیت. کوی تهنيا ژماره‌ی جووتکانی لای چهپی بازنه‌ی سهرهوه و بازنه‌ی راستی خوارهوه دهکاته خانه‌ی چهپی بازنه‌که‌ی ناوه‌راست، کوی تهنيا ژماره‌ی تاکه‌کانی لای راستی بازنه‌که‌ی لای راست و بازنه‌که‌ی لای چهپی خوارهوه، دهکاته لای راستی ژماره‌که‌ی بازنه‌ی ناوه‌راست. $6 + 4 + 2 = 12$ (تهنيا 2، 4 و دردهگیریت، چونکه له 73 دا جووت نییه) ، کهواته ژماره‌که‌ی بازنه‌ی ناوه‌راست = 613 .
- پ 21 // شیوه‌کانی (1, 6) ، (5, 2) ، (3, 7) به نهرينی و نهرينی یهکتر داده‌نرین چونکه رهنگی ههر بازنه‌یهک له تهک هاوچووتکه‌یدا دهگوریت بق پیچه‌وانه‌که‌ی، واته رهش بق سپی و سپی بق رهش. بهلام تهنيا ههر بلوکی 4 لمهانیتر ناچیت و هاوچووتی نییه. (وک وینه و جامه‌که‌ی فلینیکی وینه‌گرتن دهنوینن).
- پ 22 // بق چونیه‌تی شبکار پروانه‌ره پ 23 بهندی 5 .

*****

وہلامی بهندی (17) .

پ // 1 [342] . بهدارکردنی ژماره(1) له سن جای ژماره کانی(1، 2، 3، 4، ..... 26=1-(3)³ ، 7=1-(2)³ ، 0=1-(1)³)

(2) [16] . بهدارکردنی ژماره (3) له ژماره کانی [1، 2، 3، 4، 5، 6، 7،)، پاشان به دووجا کردنیان نه و نهنجامانه بهدست ده هینیت. $4=(3-2)^2$ ، $4=(3-1)^2$ ، $0=(3-3)^2$ .....)

[42] . زنجیره که بریتیه له لیکدانی ژماره (3) به { 20 ، 19 ، 18 ،)

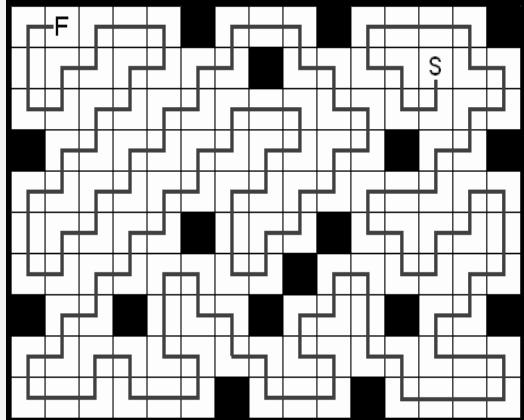
[34] . زنجیره که دوونه و نهندی ژماره خو به شه کان دهنیت

[27] . به ریگمیه کی ماتماتیکانه :- $(3 \times 3 + 3 - 3) \times 3 = 27$ ، $3 \times 9 = 27$ ، $9 = 3 + 6 = 9$ ، $6 = 3 - 9 = 9$ ، $3 \times 3 = 9$)

پ // 16 [ ] به نیاراسته میلی کاتزمیر، ژماره کانی سهر گولی(A) له (2، 3، 4، 5، 6، .....) یه کبهدوایه ک بدریت، ژماره کانی سهر گولی(B) دهد چنیت.

پ 3 // شیوه ندازی (B) ده گونجیت. زور به ناسانی هست بهو جو وله یه ده کریت که له هم یه کیاندا دیته گوری چ له هنگه اندنه و یا له گورینی چهپ و راستدا.

پ 4 // 39 [ ] . ژماره دی (سهره وه + چهپ) $\times$ ژماره راست = ژماره ناوه راست. ..... 26 = $2 \times (4 + 9)$ ، $36 = 3 \times (5 + 7)$

پ 5 // بهم شیوه یه ده سبکار ده بین:-

پ 6 // 21 [ ] . له هم نیگاریدا،

له ژماره که ی لای چهپ وه و

به نیاراسته میلی کاتزمیر

بجولیت، نهوا:-

$10 = 2 \div 5 \times 4$

$18 = 3 \div 6 \times 9$ ..... هتد.

پ 7 // نیگاری 4 ده گونجیت.

ده روانین له هم باریکدا

رنگه کان گورانکاری بان

بهم سردا دیت، واته رهنگی

سینگوش و بازنه کانی نیوانیان.

پ 8 // 13 ، 17 ، 21 ، 27 ، 36 [ ] . کومه له ژماره که پکریت دووبهش (ده رکی و ناوه کی)، له که مترين ژماره ده رکی وه 6 به نیاراسته میلی کاتزمیر به نهندازه سی سی زیاد ده که نه تا دوا ژماره بیان که 39 ده بیت. به لام چوار ژماره ناوه کی که له 11 وه ده ستپیده کات به بیر 2 زیاد ده که ن.

پ 9 // شماره خانه هیلداره کان نه و شماره ده نهنجامانه به شیوه سه و خانه یه :

41	13	46	100
24	67	9	100
35	20	45	100
100	100	100	

19	1	80	100
8	76	16	100
73	23	4	100
100	100	100	

“ $100 = 80 + 1 + 19$ / A

“ $100 = 16 + 76 + 8$

“ $100 = 4 + 23 + 73$

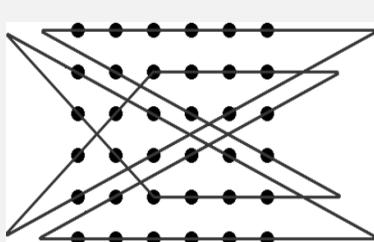
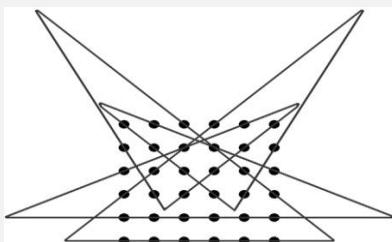
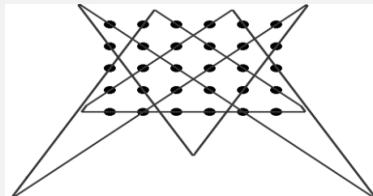
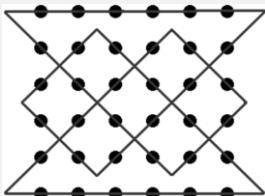
“ $100 = 73 + 8 + 19$

“ $100 = 23 + 76 + 18$

B / به همان شیوه به شیوه پیش و ..... 100 = 4 + 16 + 80

پ 10 // نیگاری (C) دهیته دعوا شیوه‌ندازی نیگاره‌که‌ی سهروه. له چه‌په‌وه بقراست، کاتیک هردوو بازنه بخرینه سهر یه‌کتر، نهوا بازنه‌ی سهروو خویان پیکده‌هیتن، نهمه به‌هدوام دهیت تا کوتایی.

پ 11 // بهشی (1) تهنيا به یه‌ک ریگه، به‌لام بهشی (2) به سئ ریگه دهتوانیت:-

پ 12 // ودک دهانین (زار) شیوه‌هکی شهشگونای ریکوبنکی ههیه و رووکانیش به خاله‌کانی (1، 2، 2، 3، 4، 5، 6) پیرکراونه‌تهوه، کهواهه گهر به وردی پروانینه پرسه‌که نهوا:-

(36 جار) واته :- $6 \times 6 = 36$ جار. //b
 “ (6,2) “ (5,2) “ (4,2) “ (3,2) “ (2,2)]] //c
 “ (3,4) “ (2,4) “ (6,3) “ (5,3) “ (4,3) “ (3,3) (2,3)
 “ (5,5) “ (4,5) “ (3,5) “ (2,5) “ (6,4) “ (5,4) “ (4,4)
 .[[(6,6) “ (5,6) “ (4,6) “ (3,6) “ (2,6) (6,5)
 ، (6,1) ، (5,1) ، (4,1) ، (3,1) ، (2,1) ، (1,1)]] .(11 جار) //d
 .[[(1,6) ، (1,5) ، (1,4) ، (1,3) ، (1,2)

پ 13 // بهم شیوه‌هیه پرده‌کریتهوه:-

// 14 پ

1	1	3	1	-1
3	+ 3	= 3	- 3	$\div 3$ x -3
1	$\div 1$	= 1	x 1	+ 1
3	$\div 3$	x 3	= 3	- 3 + 3
1	+ 1	- 1	= 1	x 1 $\div 1$
3	- 3	+ 3	$\div 3$ x 3	= 3
1	x 1	$\div 1$	+ 1	- 1 = 1
3	= 3	- 3	x 3	+ 3 + 1/3
1	= 1	x 1	- 1	$\div 1$ + 1
3	x 3	$\div 3$	+ 3	= 3 - 3
1	- 1	+ 1	$\div 1$	= 1 x 1
	-7	3	-1	11 - 1/3

27	26	25	24	3	4	5	6	7
28	29	30	23	2	11	10	9	8
33	32	31	22	1	12	13	14	15
34	35	36	21	20	19	18	17	16
39	38	37	44	45	46	47	48	49
40	41	42	43	54	53	52	51	50
59	58	57	56	55	72	73	74	75
60	63	64	67	68	71	80	81	76
61	62	65	66	69	70	79	78	77

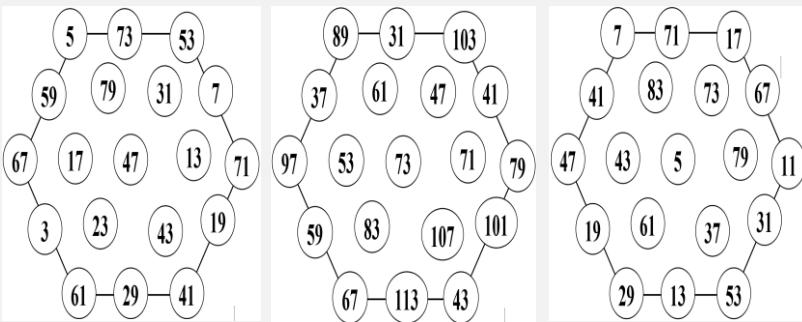
پ 15 // 28 جار. نمو ژمارانه بربیتین له:

“ 117 ” 116 ” 115 ” 114 ” 113 ” 112 ” 111 ” 110 ” 101 ” 11
 ” 191 ” 181 ” 171 ” 164 ” 151 ” 141 ” 131 ” 121 ” 119 ” 118
 .911 ” 811 ” 711 ” 611 ” 511 ” 411 ” 311 ” 211

پ 16 // وتنه‌کهی باوان به راست و هرناگیریت چونکه سامان کورتره له کاوان و دانا به پیی وتنه‌کانی سامان و کاوان. دلیر گوئی کاوان راست ناکات و نهمیش ناگونجیت که دوانیان له یهک کاتدا دروبکهن، کهواته کاوان راستگو نییه.

دەتوانریت بەم شیوه‌یه ریزیهند بکرین... دانا، سامان ، دلیر ، باوان ، کاوan. یەکم رسته سامان هیچ سوود و هرناگیریت لەمەوی دروبکات چونکه گەر درقی بکردایه نەیدەگووت من گەورەتیرینیام. کهواته سامان راستگو بوبو. هەروەھا لەمەوە دەتوانین بگەینە ئەمەوی کە کاوan راستگو نەبۇوه لە وتنى راستەکەيدا.

پ 17 // پیویست ناکات ژمارە خۆبەشەكان يەكلەدواییەک بن تاكو كۆیان بکاتە :- .(223 ، 131 ، 95)

پ 18 // ھەریەکە لە ھېلە ماریپەچەكان لەلای چەپەوە دەست بە جوولە دەکەن و گوتاییان بە شمارەکەی تابیت بە خۆیان دیت لەلای راست، کهواته بەم شیوه‌یه دەبیت:-

(A بەرەو 6)، (B بەرەو 5)، (C بەرەو 4)، (D بەرەو 3)،
(E بەرەو 2)، (F بەرەو 1)،

پ 19 // خویندنەوەی تەھواوی ئەو کاشتەپەر 13:36 دەبیت. وەك لە پرسەکەدا ھاتوھ:- بۆ ھەر يەك دەمکات نەوا 10 خوولەکى لىدەخوات و دوادەکەمکات، کهواته ھەر نیوەمکات نەوا 5 خوولەکى لىدەخوات و كەمەدەکات، کهواته بۆ ھەر 6 خوولەک نەوا يەك خوولەکى لىدەخوات و كەمەدەکات. لەم رەوونکردنەوەيەو بۆمان دەرددەکەمۆیت كە:- لەخویندنەوەی 50:12 دا ئەوا دەبیت لە راستىدا 00:01 بىت، لەخویندنەوەی 00:40 يىدا ئەوا دەبیت لە راستىدا 02:00 بىت، لەخویندنەوەی 02:30 يىدا ئەوا دەبیت لە راستىدا 03:00 بىت، لەخویندنەوەی 02:55 دا ئەوا دەبیت لە راستىدا 03:30 بىت.

کهواته:- لەخویندنەوەی 00:00 دا ئەوا لە راستىدا دەبیت 36:33 بىت.

پ 20 /A/ سى بارى (سوورھەتىنەر) ھەمە لەم يەكسانىيەدا:- $88 = 1-2+3+4+65+7+8$

$$.88 = (21+43) - (65+87)$$

.B / [45725]. كۆى ئەو پېنج شمارەخانەيە بىرىتىن لە: 23 = 5+2+7+5+4+.

پ 21 // ئەمەوی نەھىنیيە لەو پرسەدا تەننیا ھەر ئەمەوی کە لە بارى ئاسايى و ھەروەھا بە

11	22	62	29
69	22	17	71
27	61	79	12
72	19	21	62

(2)

22	19	21	62
27	62	19	22
69	22	17	71
11	22	62	29

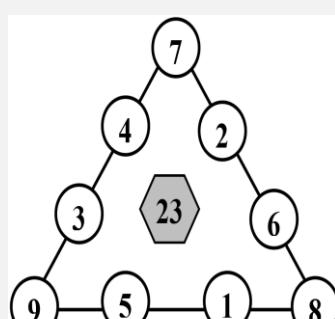
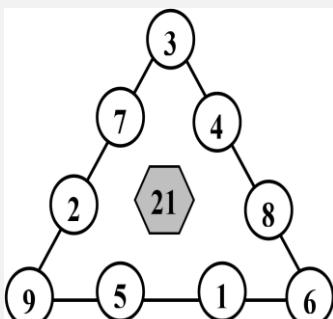
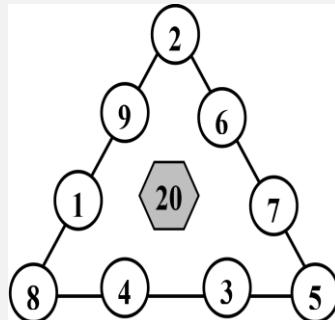
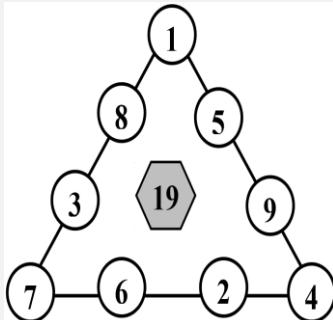
(1)

هەلگەرانەوەی بە 180 پلەی تەواو، ئەوا کۆی ژمارەی ناو خانەکان بە ناسقىي و ستۇونى و تىرىھىي ھەر دەكتە 179 و ھەروەھا نەو ژمارانە كە ھەلگەرینەوە دەچىتە بارىكى تر و خويىندنەوەيەكى جىاواز لەخوى دەدات.
(بە وردى سەپەرى ژمارەکان لە بارى 1 ، 2 دا بکە).

$$179 = 11 + 77 + 62 + 29 \quad , \quad 179 = 62 + 12 + 71 + 29 \quad , \quad 179 = 72 + 61 + 17 + 29$$

$$.179 = 67 + 79 + 22 + 11 \quad , \quad 179 = 72 + 27 + 69 + 11 \quad , \quad 179 = 29 + 62 + 77 + 11$$

پ 22 // دەتوانىن بەم شىۋىدە چىڭقۇركى بە شمارەکان بىكەين تا ئەم مەبەستە پېكىتى:-

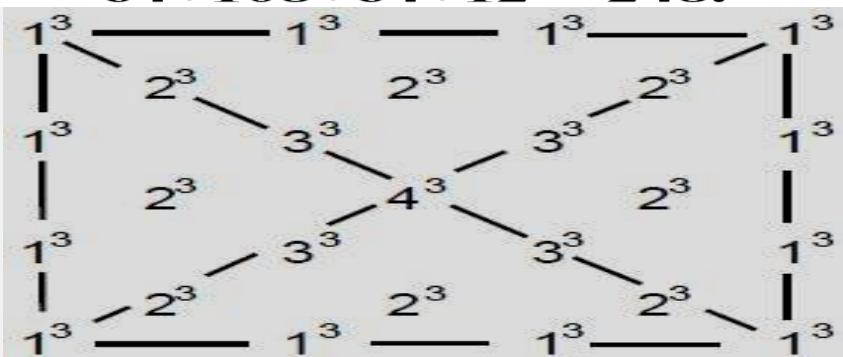

*****

با پىروانىتە ئەم چواتىكارىيەمى ماتىماتىك
بۇ بەددەسەپەتاتى ژمارەسى 248

$$1^3 \times 4^3 + 4^3 \times 3^3 + 8^3 \times 2^3 + 12^3 \times 1^3 =$$

$$64 + 108 + 64 + 12 = 248.$$

وہلامی بهندی (18).

پ 1 // بام شیوه خانه کان پرده کرینه وہ:-

F	A	O	3	1	2	9	8	D	6	B	7	E	4	S	C
4	9	E	2	3	6	0	B	C	F	8	S	D	A	1	7
B	1	5	6	F	7	D	C	4	E	A	3	0	9	8	2
8	D	7	C	4	A	S	E	9	2	0	1	B	3	F	6
7	2	F	B	C	8	4	0	E	9	D	6	5	1	A	3
0	8	3	9	5	D	A	3	F	7	1	2	6	B	E	4
A	6	D	4	E	F	1	7	5	C	3	B	2	8	9	0
3	E	1	S	2	B	6	9	8	0	4	A	C	7	D	F
E	C	3	A	7	0	8	2	1	4	9	D	F	5	6	B
D	7	6	8	B	9	F	5	0	3	E	C	1	2	4	A
2	B	4	1	D	3	E	6	A	5	7	F	8	C	0	9
5	0	9	F	A	1	C	4	6	B	2	8	3	D	7	E
6	F	8	E	9	C	B	A	2	D	5	4	7	0	3	1
1	5	2	7	0	4	3	D	B	A	F	E	9	6	C	8
9	3	A	D	6	E	2	1	7	8	C	0	4	F	B	5
C	4	B	0	8	5	7	F	3	1	6	9	A	E	2	D

پ 2 // [2]. کوی شماره کانی ناو هم بازنیمه کد دهکاته 33.

پ 3 // تهnia له زاره کهی (1) دا نه مو مرجه دیته نهنجام. وهک ده زانین کوی همدوو سمری

بهرامبهر له زاردا دهکاته 7 خال، واته وهک (1,6) ، (2,5) ، (3,4) ریزبون.

له هیچ کام له سیانه کهی تر نه و بهرامبهرهیان تیدا نیه.

پ 4 // [17]. له هم ششگونایه کدا نهگر تیره کان به یهکتر بگهینین، سهر جهم کوی
جیوازی نیوان دوو ژماره کهی سهر هم سووجنیکی بهرامبهر به یهکتر (له سهر تیره که
دهکاته ژماره رهندگتاره کهی ناو شمشگوناکهی ناو هراست.

$$17 = (0 - 8) + (6 - 9) + (4 - 11) + (7 - 18) \quad , \quad 18 = (0 - 8) + (6 - 9) + (4 - 11) .$$

پ 5 // [A / 0] . له دهروهه بمشیوه کی بازنیه و به نیار استهی میلی کاشت میر، جیوازی
نیوان دوو ژماره دهروهه هاو سیبی یهکتر دهکاته ژماره هی ناو هودی نیوانیان.

$$9 = 3 - 12 \quad , \quad 3 = 5 - 8 \quad , \quad 0 = 2 - 2 \quad , \quad 6 = 1 - 7$$

پ 6 // [1 , 2] . به ستونی و ناسوئی نهنجامی لیکانی هم دوو ژماری چوار لای ناو هوده
دهکاته همدوو ژماره سمره و خواره وه یان ژماره کانی راست و چهپ به خویان.

$$.... \quad 42 = 7 \times 6 \quad , \quad 24 = 6 \times 4 \quad , \quad 12 = 4 \times 3$$

پ 7 // 1162 دینار. گریمان بیری نه پاره یهی له جزدانه کهیدا بوروه = س دینار.

پ 8 // 1500 دینار.... س = 385 دینار پاره یهی ناو جزدانه کهی.

پ 9 // شماره کان له هم ریزیکی ناسوئیدا بریتین له :- [9 , 7 , 2] " , [6 , 3 , 5] " , [1 , 6 , 2] .

پ 10 // [A , E] . له چهپه وه بو راست گهر تاکولو کارتہ کان و هربگرین نهوا:-
(2/1) کووپ، 4/1 قمره، 6/1 کووپ، کهواهه دوا کارت 8/1 قمره ده بیت، واته هم
کارتہ به 2 خال لمویتر زیارتہ). همروهها (9/1 دینار، 8/1 سینه ک، کهواهه دوا کارت
7/1 دینار ده بیت، واته هم کارتہ به یهک خال لمویتر که متراه).

پ 11 // تهnia ژماره خانه کهی که کرداره ماتماتیکیه کهی هاوجووتی نیه بریتیه له [15 × 2/3].
هموو کرداره کان، نهوا نهنجامه کهی به شیوه یهک له شیوه کان همیه له خشته یهدا،
بو نمونه :- 24 ÷ 8 = 3 ، دهروانین 8 همیه له خانه کاندا یان 22 ÷ 11 = 2 همیه له
خانه کاندا، 5 × 12 = 60 ..... 6 = 1/2 × 19+4 = 40 ..... هند. بهلام بو ژماره
15 که چواره دانه کی ناسوئیه له ریزی سمره وهدا، هاو نهنجامی نیه له کرداره کاندا،
10 که نهم ژماره یه نیه له ناو خشته کهدا.

$$\begin{aligned}
 & \text{پ 10 // بهلی دهوانم، و هک له لیکدانی نهم ژمارانه و هرا بوقت دهدکه ویت:-} \\
 & 5346 = 27 \times 18 \\
 & 5796 = 42 \times 138 \\
 & 5796 = 483 \times 12 \\
 & 7632 = 159 \times 48 \\
 & 4396 = 157 \times 28 \\
 & 5796 = 1738 \times 4 \\
 & 6952 = 2852 = 1963 \times 4
 \end{aligned}$$

پ 11 [A] . هم ریزیک به ناسویی سین جای شماره کانی (5 ، 6 ، 7 ، 8) دهنونین.
 [B] . ناسویی له شماره خانه کهی لای چهپهوه رووهو ژماره خانه کهی لای راست
 (یه کهیم $\times$ سییم) شماره = پینجهم شماره ، (دووهم + سییم) شماره = پینجهم شماره
 (دووهم + سییم) شماره - 2 = چواردهم شماره. یه کهیم -

$$1 = 2 - 1 + 2 , 3 = 1 + 2 , 3 = 1 \times 3$$

[C] . به ناسوییانه ژماره کان بریتین له دووجا کانی (15 ، 14 ، 13 ، 12).
 [D] . به ناسویی، ژماره دیگهیم له گهمل نهنجامی دابهشی ژماره دوهوم په سهه
 ژماره دیگههدا کوبکریتهوه ژماره چواردهم دهده چیت.

$$.....21 = 15 + (10 \div 60) , 21 = 13 + (6 \div 48)$$

پ 12 // ریزبونی ژماره کان به پیشی کان بهم شیوه دیده بیت :-

$$a = 7 , b = 2 , c = 21 , d = 18 , e = 12 , f = 14 , g = 16 , h = 8 ,$$

$$i = 15 , j = 1 , k = 6 , l = 3 , m = 13 , n = 11 , p = 9 , q = 20$$

پ 13 // 42 دوollar و هم یه کهیشیان 6 دوollarی بهرده که ویت.

بهشی کوری یه کهیم :- 6 = 7 $\div$ 42 دوollar ، 6 - 42 = 36 دوollar ماوهتهوه.

پاشان کوری دوهوم یه ک دوollar هله دهگریت 36 - 1 = 35 دوollar ماوهتهوه.

35 $\div$ 5 = 7 دوollar ، کهواته 5 + 1 = 6 دوollar بهشی کوری دوهوم.

30 $\div$ 12 = 2 دوollar ماوهتهوه ، پاشان کوری سییم 2 دوollar هله دهگریت ،

30 $\div$ 2 = 15 دوollar ماوهتهوه ، 28 $\div$ 4 = 7 دوollar ، 4 + 2 = 6 دوollar بوق کوری سییم.

نهوهی ده مینیتیموه 24 دوollarه و کوری چواردهم 3 دوollar هله دهگریت و پاشان

3 = 7 $\div$ 21 دوollar ، 3 + 3 = 6 دوollar بوق کوری چواردهم.

نهوهی ماوهتهوه 18 دوollarه و کوری پینجهم 4 دوollar دهبات ، 18 - 4 = 14

14 = 2 دوollar ، کهواته 4 + 2 = 6 دوollar بهشی کوری چواردهم.

نیتر بهم پیشی تا کوتایی نه پاره یه

پ 14 // بهم شیوه یه پر دهکرینه وه :-

پ 15 [ ] 220 دینار ، 28 مندال [ ]

گریمان پری پاره که = س دینار

ژماره دیگههدا مندالان = ص مندال

$$ص = 24 + 7 (1).....$$

$$ص = 32 - 9 (2).....$$

لهم دوو هاوکیشمه وه :-

س = 220 دینار پری پاره که .

ص = 28 ژماره دیگههدا مندالان.

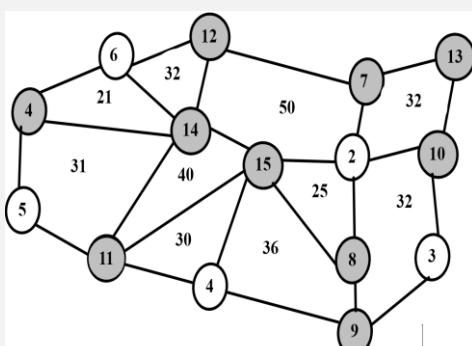
پ 16 [ ] 4 ، 3 . کوی دوو ژماره بهرامبهه بهمیه کهکتر له کهرتی هردوو بازندهی (A و C) دا

دهکاته ژماره کهرتی بهرامبههیان له بازندهی (B) دا ، بهلام له دوو بازندهی (D,F) دا

جیوازی نیوانیان دهکاته ژماره کهرتی بهرامبههیان له بازندهی (E) دا.

پ 17 [ ] 1 ، 2 ، 4 . له هریه کههدا ، جیوازی نیوان هر دوو شماره دهکه که همیشه له

چهقهه دهکاته شماره کهی نیوانیان 16 - 9 = 7 ، 11 - 5 = 16 ، 11 - 7 = 4 4

پ 18 // نهیتییه که تهنجا له کوی ژماره کاندایه، له شهشگونا سپییه کاندا بیچگه له ناوه راست، کوی سیانیان دهکاته ژماره کهی تری ناو همان شهشگونا، بهلام له رنگتاره کاندا، کوی دوانیان و له ناوه راستیشدا کوی سی دانیان دهکاته کوی سیانه کهی تر.

$$\begin{aligned} & 28 = 18 + 6 \quad , \quad 20 = 9 + 7 + 4 \quad , \quad 27 = 13 + 8 + 6 \\ & .68 = 35 + 21 + 12 = 31 + 24 + 13 \quad , \quad 11 = 7 + 4 \quad , \quad 22 = 12 + 10 \end{aligned}$$

$$.17 = \pi \quad , \quad 15 = \Omega \quad , \quad 13 = \beta \quad // 19\text{ پ}$$

گهره بشیوه چند هاوکیشه هی کی ماتماتیکی به های هر یه ک له هیماکان دیاریبکریت. هاوکیشه کانی باری ناسویی له خشته کهدا:-

$$\begin{aligned} (2) \dots \dots \dots 60 = \pi + \Omega + 2\beta & \quad , \quad (1) \dots \dots \dots 58 = 2\pi + \beta + \Omega \\ .(4) \dots \dots \dots 50 = \Omega + \pi + 2\beta & \quad , \quad (3) \dots \dots \dots 52 = 2\pi + \Omega + \beta \end{aligned}$$

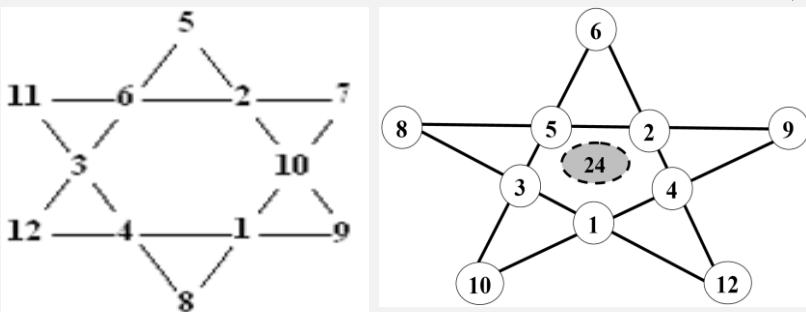
هاوکیشه کانی باری ستونونی //

$$\begin{aligned} (2) \dots \dots \dots 54 = 2\beta + \Omega + \pi & \quad , \quad (1) \dots \dots \dots 50 = 2\beta + \Omega + \pi \\ (4) \dots \dots \dots 58 = 2\pi + \Omega + \pi & \quad , \quad (3) \dots \dots \dots 58 = 2\pi + \Omega + \pi \end{aligned}$$

له هردوو هاوکیشه هی باری ستونونی (2)، (1) هوه بقمان دردەچیت که:-
لله هاوکیشه هی 5 دادنه نریته وه له هاوکیشه (3) دا و نیتر
بکهوره ناو شیکاره کهوه تاکو به هاکان دردەچن که نهوانیش:-

$$.17 = \pi \quad , \quad 15 = \Omega \quad , \quad 13 = \beta$$

پ 20 // بهم شیوه یه ژماره نادیاره کانی سهر هردوو کیان پرده کرینه وه:-

پ 21 // [12] . نهگهر به وردی بروانینه شیوه ندازه که نهوا بقمان دردەکههیت که له هر بهشکه موانه که کدا نهنجامی لینکانی دوو ژماره کهی سهر کهوانه کهیان دهکاته ژماره ناو چهقی بششکه موانه کهی تری بهرامبهر به خویان.

$$.... 12 = 3 \times 4 \quad , \quad 21 = 7 \times 3 \quad , \quad 21 = 7 \times 2 \quad , \quad 14 = 7 \times 2 \quad , \quad 10 = 5 \times 2 \quad , \quad 28 = 4 \times 7 \quad , \quad 6 = 2 \times 3$$

پ 22 // ودک ده زانین که ناوینه کان سن جورن، [قوقز، ناوجآل، رووتەخت].

جوری سینیمیان و اته ناوینه کی روتەخت، نهوا جورهیه که زیاتر به کارده هیتیت له کاروباری روزانه ماندا. گهوره بچوکوکی و دروستبیونی وینه له جوری دووهم/دا بهنده به دورونزیکی نهوا جهسته یه که له بکارده میاندا و هستاوه. بهلام به گشتی له جوری یه که مدا (قوقز)، نهوا وینه که هر هنگه راوه و بچوکت دردەچیت.

نهگهر وینه که م له سیمای خوم گهوره تربوو، نهوا ناوینه که له جوری رووتەخت.

گهر بچوکتربوو له خوم، نهوا له جوری قوقزه.

خو نهگهر لا هملگه راوه و به نهندازه کی جهسته کی خوم بیو نهوا ناوینه کی روتەخته

*****

وەلامى بەندى (19).

بەم شىۋىدە ھەر يەكەيەن پىر دەكريتىمۇد:-

// 2 پ								// 1 پ							
6	4	1	3	9	7	5	8	2	2	8	9	5	6	7	4
8	2	9	6	3	5	1	4	7	4	9	1	6	7	2	8
2	5	7	4	8	3	9	6	1	8	6	4	3	9	5	1
4	8	5	7	2	9	6	1	3	3	1	5	7	2	4	6
7	3	8	1	6	2	4	9	5	5	2	7	1	4	8	3
9	6	3	5	1	4	7	2	8	1	5	8	2	3	6	9
3	1	6	9	5	8	2	7	4	6	4	3	9	5	1	7
5	9	4	2	7	1	8	3	6	7	3	6	4	8	9	2
1	7	2	8	4	6	3	5	9	9	7	2	8	1	3	5

پ 3 // [62]. لەھەر شەشلایەكدا جىاوازى نىوان كۆى ژمارەكانى دەرەوە دەتكاتە ژمارەدى ناوەراست.

$$33 = (5 + 21 + 0 + 6 + 16) - (11 + 0 + 26 + 6 + 20 + 18)$$

$$\therefore 19 = 2 \div 38 \quad 3 = 1 \div 3 \quad [381654729]$$

$$\therefore 7633 = 5 \div 38165 \quad 954 = 4 \div 3816 \quad 127 = 3 \div 381$$

$$\therefore 545221 = 7 \div 3816547 \quad 63609 = 6 \div 381654$$

$$\therefore 42406081 = 9 \div 381654729 \quad 4770684. = 8 \div 38165472$$

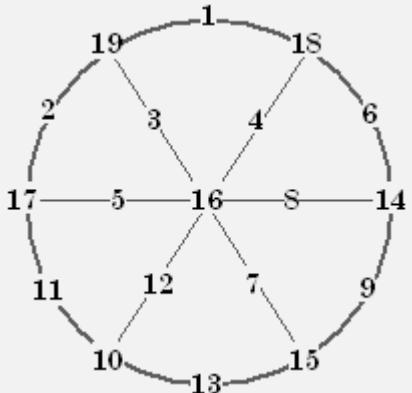
پ 5 // بەم شىۋىدە نەمۇ بازنىۋكانە پىر دەكىرىتىمۇد:-

$$38 = 19 + 3 + 16 = 18 + 4 + 16 = 18 + 19 + 1$$

$$38 = 15 + 7 + 16 = 10 + 12 + 16 = 15 + 13 + 10$$

$$.38 = 18 + 4 + 16 = 14 + 8 + 16 = 18 + 6 + 14$$

ھەروەھا بۇ گشت نەوانىتىر.....

پ 6 // نەمۇدى رەچاودەكىرىت لە شىۋىندازدا، نەمۇ

سى ژمارەدەيە كە دەكەونە سەر يەك راستەھىن،

گەر سەپىرى كۆ ياخود جىاوازى نىوان دوو

ژمارەكەي نەمسەر وئەسەر بىكەين، نەمۇ

پەيوەندىيەك دىتە ئاراوه، نەمۇش يابە جىاوازى

ياخود بە كۆى نىوان دووانىيان. 11-6-5،

$$\text{ياخود} \quad 11 = 5 + 6 \quad 11 = 2 - 18 \quad 11 = 24$$

$$18 = 46 + 2 \quad \text{كمواتە بۇ گشت لە ژمارەدى}$$

سەر راستە هىنەكانى ترىيش ھەر وا دەبىت.

$$\text{پ 7 // بەم شىۋىدە خوارەوە رېزدەكىرىن.}$$

$$\text{ناسۇرىيى : } 24 = 1 + 1 + 6 + 6 + 1 + 3 + 6$$

$$\dots\dots\dots 24 = 5 + 4 + 4 + 6 + 1 + 4$$

$$\dots\dots\dots 21 = 2 + 1 + 5 + 3 + 4 + 6$$

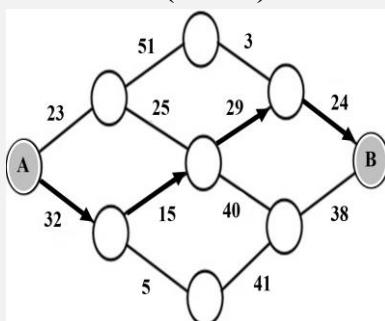
$$\dots\dots\dots 21 = 6 + 5 + 4 + 3 + 2 + 1$$

•••	•••	•	••••	•••	•	•	•
•••	•	•••	•••	•••	•••	•	
•••			•••	•••	•••	•	
•••			•••	•••	•••	•	
•••			•••	•••	•••	•	
•••			•••	•••	•••	•	
•••			•••	•••	•••	•	
•••			•••	•••	•••	•	

$$\dots\dots\dots 2 + 7 = 9 = 4 + 5 \quad 1 + 6 = 7 = 4 + 3$$

پ 8 / A / 4 ، 1] . لە ھەر چوارلايەكدا كۆى دوو ژمارەدى سەرەوە يەكسانە بە كۆى دوو ژمارەدى خوارەوە.

[6] /B . له ههر چوار لایه کدا کوی دوو ژماره کەمەکە دەر بکریت لە ژمارەگەورەکە، ژمارەی ناو چوار لا رەنگ تارە گچکەکە دەردەچیت . $10 - (4 + 3) = 3$

$$\dots \dots 7 = (5+4) - 16 \quad 5 = (9+11) - 25$$

[9] // راسان توانى بەم رېيگەيدا تىپەركات : $100 = 24 + 29 + 15 + 32$

بەلام رېيگاكانى تر لە 100 كلم زياتر دەبىت.

$$101 = 24 + 3 + 51 + 23$$

$$101 = 24 + 29 + 25 + 23$$

$$126 = 38 + 40 + 25 + 23$$

$$116 = 38 + 40 + 15 + 32$$

$$116 = 38 + 41 + 5 + 32$$

[10] / 2 ، 3 . لېكىدانى دوو شمارەکەي سەھر و خوار، و ھەروەھا راست و چەپ، لە يەكتىر دەرىكىت ئەوا شمارەکەي ناوە راستىيان دەردەچىت .

$$\dots \dots 4 = (8 \times 3) - (7 \times 4) \quad 2 = (5 \times 2) - (4 \times 3)$$

[11] // بە چوار شىوه دەتوانىت ئەو ژمارانە دابىرىت و مەبەستى پرسەكەيش بىتە ئەنجام .

1	8	11	14
12	13	2	7
6	3	16	9
15	10	5	4

1	8	10	15
12	13	3	6
7	2	16	9
14	11	5	4

1	8	13	12
14	11	2	7
4	5	16	9
15	10	3	6

16	3	2	13
5	10	11	8
9	6	7	12
4	15	14	1

$$.34 = 4 + 16 + 13 + 1 \quad , \quad 34 = 15 + 6 + 12 + 1 \quad , \quad 34 = 14 + 11 + 8 + 1$$

$$\dots \dots 34 = 4 + 16 + 13 + 1 \quad , \quad 34 = 14 + 7 + 12 + 1 \quad , \quad 34 = 5 + 10 + 8 + 1$$

73	72	69	68	57	56	55	54	49	48
74	71	70	67	58	59	60	53	50	47
75	80	81	66	63	62	61	52	51	46
76	79	82	65	64	87	88	89	90	45
77	78	83	84	85	86	93	92	91	44
16	15	12	11	8	7	94	95	96	43
17	14	13	10	9	6	5	98	97	42
18	19	26	27	28	29	4	99	100	41
21	20	25	32	31	30	3	2	1	40
22	23	24	33	34	35	36	37	38	39

[12] // بەم شۇۋەپە دەسىبەكاربۇو -

[13] // [140]. لە پېشدا نیوەندە

ژمارەي ھەمووپىان وەردەگرین :

$$145 = 6 \div 870$$

لەبەرنەھۆرى ژمارەييان تەنبا شەش

خانوھ، ئەوا سىن ژمارە دىنە خوار

و سىن ژمارە دەچىنە سەھر .

$$145, 144, 142, 140$$

$$148, 146, 150 ..$$

لىرىدە 145 فەراموش دەكىت

چونكە تاكە و ناڭونجىت .

كەواتە شمارەي (رەقەمى) خانوھەتىان كە لە كەمترىنيانە 140 دەبىت .

[14] // بازنىھى 3 دەگۈنچىت بقۇ ئەو شويئە نادىيارە . لە خوارەوە بقۇ سەھرەوە، كۆى دوو بازنىھى تەنىشت بە يەك ئەوا بازنىھەكە سەھر خۇيان پىنگەدەھىنن، بەلام توخمە لە يەكچۈوەكانيان يەكتىر چىزدەكەن و ئەوەدە تاكە ھەر وەك خۇى دەمەنچىتەوە . ئەمە بەرددەواامە تا دوايى .

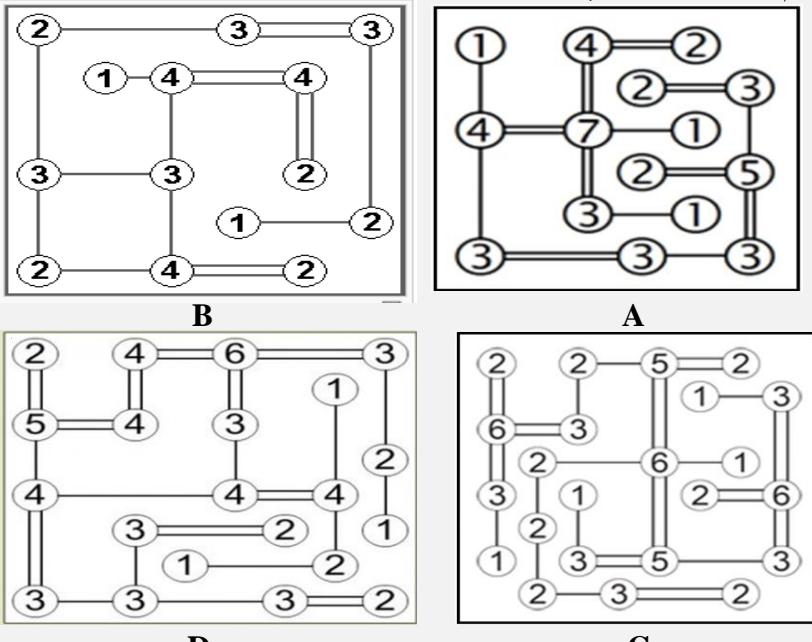
[15] /A . بە ئاسۇقىي لە چەپەوە بقۇ راست، كۆى دوو ژمارە دوو ژمارە دەكەتە ژمارەكەنلى خوارخۇيان .

$$14 = 9 + 5 \quad , \quad 11 = 9 + 2 \quad , \quad 7 = 5 + 2$$

$$25 = 14 + 11 \quad , \quad 21 = 14 + 7 \quad , \quad 18 = 11 + 7$$

[B] . له هر ریزیکی ناسوییدا کوی هملگهراوه‌هی دوو ژماره‌که‌ی لای راست و چهپ دهکاته ژماره‌که‌ی ناویراستیان.

55 = 3 + 18 ، 37 هملگهراوه‌که‌ی = 18 ، کهواته 18
 ... 45 = 36 + 09 ، 36 هملگهراوه‌که‌ی = 09 ، کهواته 09
 ... 90 هملگهراوه‌که‌ی = 16 // [48 ، 8 ، 3 ، 16] . کهواته :-
 (س + 4) + (س × 4) + (س ÷ 4) = 75
 به شیکارکردنی نهودمان بق دردهچیت که:- س = 12 نرخی نهود ژماردیهیه.
 [12 = 4 ÷ 48 ، 12 = 4 × 3 ، 12 = 4 - 16 ، 12 = 4 + 8]
 پ 17 // بهم شیوه‌یه نهود هینه پیکمهستانه دهکشیرین:-

[C] . گریمان شماره‌ی (الرقم) ترقمبیله‌که بریتیه له (bbaa).
 گشتکوی شماره‌خانه‌کانی دهکاته دووجایه‌کی تهواو.

$$Z^2 = (100b + a) 11 \quad Z^2 = 1000b + 100b + 10a + a$$

لهمهوه بقیان دهکمهوت که (Z^2) دهبیت له چهند

جاره‌کانی 11 بیت که 121، نه‌مجا هاتن همه‌مو

شیمانه‌کانیان و درگرت بق دووجایه‌کی 11 وک له

خشته‌که‌دا ریونکراوه‌تنهوه، تییدا دیاره که دهبیت

121 له دووجای شماره‌کانی 1، 2، 3، 4 ...

بریت، لمبه‌رئوه‌ی که بری (Z^2) دووجایه‌کی

پری تهواوه، کهواته تهنيا بق a ، شماره‌کانی

0، 1، 2، 3، 4، 5، 6، 7، 8، 9، دهگونجیت بق b ، هر

شماره‌کانی 2، 5، 6، 7 دهگونجین بق Z.

کهواته نرخی Z^2 دهبیت تهنيا یهکیک بیت لهم ژمارانه:- 7744 ، 5566 ، 6655 ، 5566 ، 2299 .
 جا لمبه‌رئوه‌ی سی ژماره‌که‌ی دوایی دووجای تهواوی پرنین، 6655 دابهشی 5 دهبیت

به‌لام دابهشی 25 نایبت، 5566 دابهشی 2 دهبنت و دابهشی 4 نایبت، 2299 دهکاته 121×19 . رُماره‌ی یه‌کم 7744 دهکاته دووجای 88، $88 \times 88 = 7744$ ، که‌واته هیچ کامیکیان ناگونجیت له‌گهله بوقوونه‌کاندا ته‌نیا و ته‌نیا ههر 7744 دهمنیت‌مه که

دووجایه‌کی ته‌واوی پره (دووجای 88).

پ 19 // به ههشت جار توانی نهنجامی بادات:-

پ 20 // له راستیدا نهمه یه‌کیکه له

جوانکاریه‌کانی دابه‌شکردنی رُماره

له ماتماتیکدا. گهر به ناراسته‌ی میلی

کاتزه‌یه هر که‌رتیکی سه‌روه

دابهشی یه‌کتر بکریت نهوا نهنجامه‌که

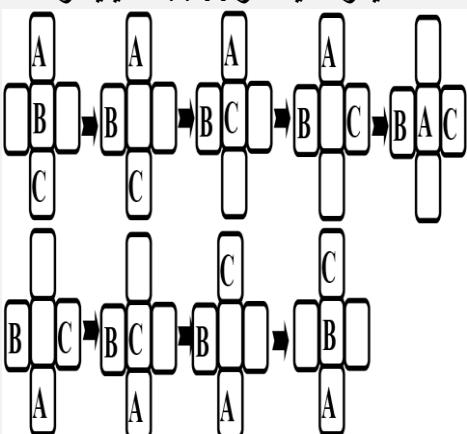
نهو رُماره‌یه خوار خوی که

تیراساکه دهسینیشانی کردوه ده‌ردده‌چیت

و به‌شه ماوه‌که‌یشی نهوا که‌رته

هاوسیه‌ی خوی ده‌ردده‌چیت نیتر

به‌م پیته تا کوتایی وهک :-

$$((11/17 = 0.6 (8/17), 8/17 = 0.4 (12/17), 12/17 = 0.7 (1/17), 1/17 = 0.05 (15/17), 15/17 = 0.8 (14/17), \dots \dots \dots))$$

پ 21 // نهوا ساله بربیتیه له 1818. کاتیک له ناوینه‌یه‌کدا سهیری نهه رُماره‌یه (1818) بکمین، نهوا وینه‌یه‌کی لاهه‌لگه‌راوی تیدا ده‌بینتیت، واته ده‌بنته سالی (8181)، نهه ساله‌یش به به‌راورد له‌گهله سالی 1818 دا نهوا ته‌واو به بیری 4.5 هینده زیاتره :

$$(8181 = 4.5 \times 1818)$$

پ 22 / A/ 8 و 18 خوله‌ک و 27 چركه و 9/13 ی چركه‌یه‌ک | ده‌بنت....

له وینه‌که‌وه بومان ده‌ردده‌که‌هونت که

دووری نیوان نهوا شوینه‌ی خوله‌کنمای

له‌سهر و هستاوه (واته لای 4) بو

رُماره‌ی 6 نهوا هر همان نهوا

دووریه‌یه که ده‌مکاتنماکه له‌سهر

(8) وه بوقرمه‌یه 6 هه‌یه‌تی.

که‌واته 8 ده‌مکات و (س) خوله‌ک

ده‌بنت که دهکاته نهوا گوشیه‌یه

نیوانیان (20 - س) ده‌بنت.

هر یهک خولی ته‌واوی خوله‌کنمای

برربیت له 60 خوله‌ک و به‌مه 360

پله ده‌بیریت. $60/60 = 6$ پله بوق هر چركه‌یه‌ک. به‌لام بوق ده‌مکاتنما نهوا $= 360/12 = 30$

پله ده‌بیریت. $30/60 = 1/2$ پله بوق هر خوله‌کنیک. که‌واته بوق ده‌مکاتنما ده‌بنته [2/س]

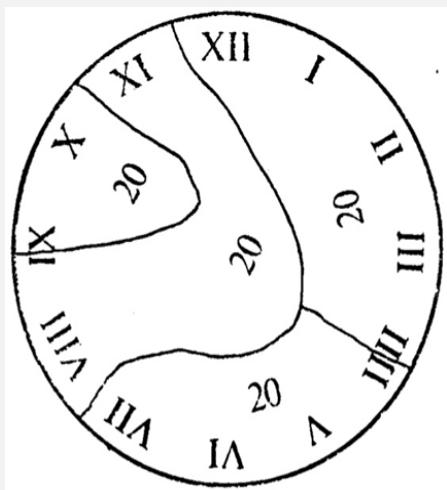
کاتیک له‌سهر 8 بیت و به‌لام بوق خوله‌کنمای ده‌بنته $[6 \times (20 - س)]$. لیزه‌وه بومان

ده‌ردده‌چیت که نهوا دووانه ته‌واو به‌رامبهر به‌کتر و هاوتای یه‌کترن

$- 6 \times 20 = 2$ /س. به شیکاری نهه هاونکیشمه ده‌ردده‌چیت که:-

$س = 240/13 = 18$ خوله‌ک و 27 چركه و 9/13 ی چركه‌یه‌ک.

که‌واته کاتی ته‌واو لهه ساته‌دا [8 و 18 خوله‌ک و 27 چركه و 9/13 ی چركه‌یه‌ک].

پ 23 // دهوانین 168 جار نهو شمارانه به کاربینین و یه کسانیه که بینینه نهنجام و له همان کاتیشدا گشت شماره کان ههر له 1 تاکوو 9 لخو بگرینت.

$$\begin{aligned} & " 486 = 359 + 127 " \quad 864 = 739 + 125 " \quad 783 = 659 + 124 \\ & " 567 = 439 + 128 " \quad 495 = 367 + 128 " \quad 456 = 368 + 127 \\ & " 783 = 654 + 129 " \quad 567 = 438 + 129 " \quad 486 = 357 + 129 \\ & " 648 = 251 + 397 " \quad 981 = 654 + 327 " \quad 864 = 735 + 129 \\ & " 648 = 718 + 236 " \quad 819 = 573 + 246 \end{aligned}$$

هیوادارم که بوق خوت همه ولی دیارکردنی به شهکانی دیکهی بدھیت..

نهجا گهر پروانینه نهم شیوه ندازه نهوا نهودمان بوق دردکه کویت که سین ژماره هی ناو هر شیوه ندازیکی هنلکه بی نهوا کشت شماره کانی له 1 تاکوو 9 / ای لخو گرتووه.

*****

سهرنجی ژماره هی
ناو خانه کان به
وردي بدھ!!!

			1		11^0
			1	1	11^1
			1	2	11^2
			1	3	11^3
			1	4	11^4
			1	5	11^5
			1	6	11^6
			1	7	11^7
			1	8	11^8
			1	9	11^9
1	10	45	120	210	252
1	10	45	120	210	210
1	10	45	120	210	120
1	10	45	120	210	45
1	10	45	120	10	1
					11^{10}

وہلامی بھندی (20) .

پ 1 // بھم شیوه یہ پرداھ کریئنہوہ :-

9	1	3	6	4	2	8	10	5	7
7	6	10	2	1	9	5	4	8	3
8	5	9	3	7	4	6	2	1	10
4	8	5	1	6	7	3	9	10	2
3	9	6	5	2	10	1	8	7	4
2	10	7	8	9	5	4	6	3	1
1	2	4	9	3	8	10	7	6	5
10	3	8	7	5	6	2	1	4	9
5	4	2	10	8	1	7	3	9	6
6	7	1	4	10	3	9	5	2	8

پ 2 // [12 ، 14 ، 22] کھلا . گریمان کھلا کانی کومہلہی یہ کھم = س دانہ ، کومہلہی دووہم / ص دانہ ، کومہلہی سیئہم / ع دانہ بیت .

$$س + ص + ع = 48 \quad (1)$$

$$2 ص - ع = 2 ع - (ص - ص) = (2) (س - ص) = 16 \quad (2)$$

بھشیکاری نہم ہاوکیشانہ نہو نہ جامانہ بھدسدیت .

$$س = 22 \text{ دانہ کھلا} \quad ، \quad ص = 14 \text{ دانہ کھلا} \quad ، \quad ع = 12 \text{ دانہ کھلا} .$$

گھر لہ کومہلہی یہ کھمہوہ ژمارہ یہ کھلگرین کہ بھقدہر نہوہی لہ کومہلہی دووہمدایہ و بیخہینہ سہر کومہلہی دووہم نہوا یہ کھم دھبیتہ $= 16/2 = 8$ (8) دانہ کھلا و دووہم دھبیتہ 28 دانہ کھلا . نہ مجا لہ کومہلہی دووہمہوہ بھقدہر نہوہی لہ سیئہمدایہ هلگرین کہ $(12 = 24/2)$ کھلا یہ و بیخہینہ سہر سیئہم نہوا دھبیتہ 24 کھلا و نہ مجا لہ کومہلہی سیئہم بھقدہر نہوہی لہ یہ کھمدایہ و اتہ 8 دانہ هلگرین و بیخہینہ سہر یہ کھم کومہلہ بھمہ همہ سی کومہلہ کہ وہ کیان لیڈیت و هم کومہلہ یہ کیان 16 دانہ کھلا لہ خو دھگرن .

پ 3 // بھ ژمارہ 810276 . لہ هم یہ کلمہ ژمارانہدا کوی خانہ کان دھکریت و نہ جا نہو کویہ توانہ کانی (1، 2، 3، 4، 5) دھکرین و پنیکھوہ دووبارہ کو دھکریئنہوہ :-

$$[2+1 = 3 \quad , \quad 3^1 \quad , \quad 21+3^1 = 24 \quad , \quad 2+4 = 6 \quad , \quad 6^2 \quad , \quad 24+6^2 = 60]$$

$$[0+6 = 6 \quad , \quad 6^3 \quad , \quad 60+6^3 = 276] \quad , \quad$$

$$[2+7+6 = 15 \quad , \quad 15^4 \quad , \quad 276+15^4 = 50901]$$

$$[5+0+9+0+1 = 15 \quad , \quad 15^5 \quad , \quad 50901+15^5 = 810276] .$$

پ 4 // بھم شیوه یہ بقیہ رونکر دھوہ :- گھر لہ بچووکترین شمارہوہ (1) بھ ناراستہ میلی کاتر میر بسووریین و هم جارہ (142857) بدریت لہ (142857) ، نہوا همہ همان ژمارہ ناو باز نہ کہ در دھجیتہوہ بھلام بھ جنگورکن لہ نیوان خانہ کاندا :-

$$285714 = 2 \times 142857 \quad , \quad 142857 = 1 \times 142857$$

$$571428 = 4 \times 142857 \quad , \quad 428571 = 3 \times 142857$$

$$857142 = 6 \times 142857 \quad , \quad 714285 = 5 \times 142857$$

پ 5 / لہ a بق d بق e بق n بق i بق h بق f بق g بق m بق b بق d بق n بق h بق g

. بق m بق c بق a بق .

B / له [[1 بؤ 4 بؤ 7 بؤ 3 بؤ 6 بؤ 2 بؤ 5 بؤ 1]].

پ 6 // [12 ياخود 14]. گريمان نه و ژماره يه شامير هليبيزاردوه = س.

نهجا وا پيوسيته كه هممoo شيمانه كان و دربگرين له گشت بارهكاندا:-

1) نهگهر كوردي ژماره كه بذات له 7 نهجا له و نهنجame شيرف 7 بخاته سهر و ساسان 7 ليدهربكats نهوا دهتوانريت بهم شيوهيه بنووسريت:-

7 س + 7 = 7 - 7 = 97 كه نهمه يش ناگونجيت ((كمرته)) .

2) نهگهر كوردي ژماره كه بذات له 7 نهجا له و نهنجame شيرف 7 بخاته سهر و ساسان 8 ليدهربكats نهوا دهتوانريت بهم شيوهيه بنووسريت:-

7 س + 8 - 7 = 8 - 7 = 14 نهمه دهگونجيت.

3) نهگهر كوردي ژماره كه بذات له 7 نهجا له و نهنجame شيرف 8 بخاته سهر و ساسان 7 ليدهربكats نهوا دهتوانريت بهم شيوهيه بنووسريت:-

7 س + 8 - 8 = 97 كه نهمه ناگونجيت ((كمرته)) .

4) نهگهر كوردي ژماره كه بذات له 7 نهجا له و نهنجame شيرف 8 بخاته سهر و ساسان 8 ليدهربكats نهوا دهتوانريت بهم شيوهيه بنووسريت:-

7 س + 8 - 8 = 97 كه نهمه ناگونجيت.

5) نهگهر كوردي ژماره كه بذات له 8 نهجا له و نهنجame شيرف 7 بخاته سهر و ساسان 7 ليدهربكats نهوا دهتوانريت بهم شيوهيه بنووسريت:-

8 س + 7 - 7 = 7 - 7 = 97 نهمه ناگونجيت.

6) نهگهر كوردي ژماره كه بذات له 8 نهجا له و نهنجame شيرف 7 بخاته سهر و ساسان 8 ليدهربكats نهوا دهتوانريت بهم شيوهيه بنووسريت:-

8 س + 8 - 7 = 97 كه نهمه ناگونجيت.

7) نهگهر كوردي ژماره كه بذات له 8 نهجا له و نهنجame شيرف 8 بخاته سهر و ساسان 7 ليدهربكats نهوا دهتوانريت بهم شيوهيه بنووسريت:-

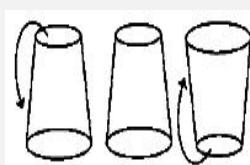
8 س + 7 - 8 = 97 كه نهمه دهگونجيت.

8) نهگهر كوردي ژماره كه بذات له 8 نهجا له و نهنجame شيرف 8 بخاته سهر و ساسان 8 ليدهربكats نهوا دهتوانريت بهم شيوهيه بنووسريت:-

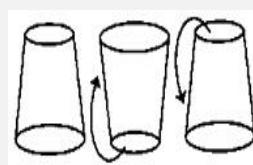
8 س + 8 - 8 = 97 كه نهمه ناگونجيت.

كهواته نه و ژماره يه شامير هليبيزاردوه، نهوا ((12 ياخود 14)) دهبيت.

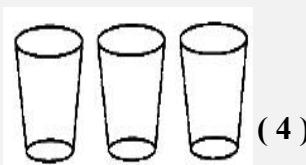
پ 7 // گهر و هك پرسه كه داوامان ليدهبات، دوودوو پيکمهوه بجوولينرين (و هك له تيراسakanهوه پيشاندر اوه)، نهوا بهم شيوهجهوله يه دهگئينه نهنجame كه.

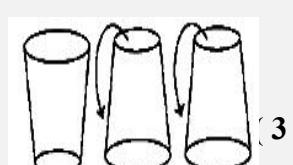
(2)

(1)

(4)

(3)

پ 8 // 23 . کوی دوو ژماره‌ی لای چهپ و راستی نیگاره‌که‌ی (A) دهکاته 4/3 کوی دوو ژماره‌که‌ی لای چهپ و راستی (B).

به‌لام کوی دوو ژماره‌که‌ی سهر و خواری (A) دهکاته نیوه‌ی کوی دوو ژماره‌که‌ی نیگاری (B). نهمه‌یش دهگونجیت بؤ دوو نیگاره‌که‌ی (C) و (D).

$$(9+0)=3/4 \times (9+3)=9 \quad (8+10)=3/4 \times (18+6)=18.....$$

پ 9 // چهندین شیمانه همیه له شیته‌لکردنی ژماری 2450 دا // که بریتین له :- (2 ، 5 ، 7 ، 7) به‌لام تهنجیا له سئ باردا و هریانده‌گرین و کوی نه‌و ژمارانه‌یش دهکه‌ینه‌و. شیمانه‌کان بریتین له :-

$$2+25+49=76 \quad , 2+35+35=72 \quad , 5+7+70=82 \quad , 5+10+49=64$$

$$5+14+35=54 \quad , 7+7+50=64 \quad , 7+10+35=52 \quad , 7+14+25=46..$$

نه‌مجا دوباره دهليت له‌و ژماره جووتانه تهنجی نه‌و هرده‌گرین که دوو هیندنه ته‌مه‌نه‌که‌مه. نه‌و ژماره جووتانه‌یش بریتین له (64 ، 64)، واته :-

$$5 + 10 + 49 = 64 \quad , 7 + 7 + 50 = 64.$$

به‌لام نهم دوانه دوباره‌ن و ده‌بیت کام شیمانه هله‌لیزیریت؟

لیره‌دا لاوین له سهر قسه‌که‌ی ناریا که دهليت گموره‌که‌یان له ته‌مه‌نه‌نی نه‌و گهوره‌تره بؤیه براسته و شیمانه‌ی 7 + 7 = 50 + 7 = 64 ی هله‌لیزارد، که‌واته ته‌مه‌نه‌نی هرسیکیان ده‌بیت:- (7 ، 7 ، 7) سال بیت.

نه‌مجا ته‌مه‌نه‌نی لاوین = 32 ساله و ته‌مه‌نه‌نی ناریا/یش = 49 ساله.

پ 10 / A [8 ، 5]. له هر به‌شینکدا دووئه‌ونده‌ی ژماره‌ی ناوه‌راست، کوی دوو ژماره‌ی لای راست و چهپه. 13 × 2 = 2 × 10 ..... 12 + 8 = 2 = 20

B / 28 ، 22 . له چهپی سهره‌و به ناراسته‌ی میلی کاتزمیر، نهم ریگه ماتماتیکیه و هربگره بؤ شینکار کردن له هر به‌شینکدا:- (× 6 - 2 × 2) :-

$$3 \times 2 = 6 \quad , 6 \times 2 = 12 \quad , 5 \times 2 = 10 \quad , 10 \times 2 = 20 \quad , 20 - 6 = 14 \quad ,$$

$$9 \times 2 = 18 \quad , 18 \times 2 = 36 \quad , 36 - 6 = 30.....$$

پ 11 / 18 . جیاوازی نیوان دوو ژماره‌که‌ی به‌رامبهر به یهکتر له دوو گوله‌ستیره‌ی (B) دا نه‌گمکر له ژماره 3 بدریت ژماره‌ی به‌رامبهریان له گوله‌نه‌ستیره‌ی (C) ده‌بیت.

$$(14-12) \times 3 = 6 \quad , (6-3) \times 3 = 9 \quad , (7-4) \times 3 = 9 \quad , (13-1) \times 3 = 36....$$

پ 12 // گریمان سنه‌نگی یهک دانه قوخ = س ، سنه‌نگی یهک دانه هرمی = ص ، سنه‌نگی یهک دانه هله‌لووژ = ع.

س + 6 = ص ... (1) ، 3 س + ص = 10 ع ..... (2) ، لم دوو هاوکیشیه‌و

دبرده‌چیت که س = ص ، که‌واته نه‌گمکر وابیت نه‌وا پیویسته هر 6 دانه هله‌لووژ

بکاته سنه‌نگی یهک دانه هرمی.

پ 13 / A . له هر چاره‌که بازنیه‌کدا نه‌وا:- (4 + 3) = 27 = 2(4 + 3) = 49 ،

$$..... 529 = 223 = 2(12 + 11) = 169 = 213 = 2(5 + 8)$$

B / 1212 . له که‌مترين ژماره‌و (2) ، به ناراسته‌ی میلی کاتزمیر 2 بخریته سهر ژماره‌که و پاشان ل34 بدریت، نه‌وا ژماره‌که‌یت دبرده‌چیت.

$$..... 12 = 3 \times (2 + 2) = 3 \times (2 + 12) = 42 \quad , (12 - 3) \times (2 + 42) = 132$$

پ 14 // بلوكی (C) دهگونجیت بؤ نه‌و شوینه نادیاره. خوت له نه‌نجامی جووله‌ی خانه‌کانه‌و ده‌توانیت ده‌سنيشانی نه‌و راستیه بکه‌یت.

پ 15 // [27] پله یه. 1 = 4 - 5 = 1 - 1 = 3 + 9 + 1 = 13 = 3 + 13 پله.

له‌بهره‌وی ساسان خوی له پیشدا له ناوه‌راستابوو.

که‌واته:- 13 + 13 + 1 (نه‌و پله‌یه‌یه که خوی له سمری و هستاوه) = 27 پله پهیزه‌یه.

پ 16 // [2) دهیت ..... دوو بلوكه کهی سهرهوه :- . $60 = 13 + 47$
دوو بلوكه کهی خوارهوه :- . $55 = 16 + 39$ ، ، $70 = 06 + 64$ ، ، $65 = 43 + 22$ ، ،

لهم زانیاریانه و هرا (55 ، ، 60 ، ، 65 ، ، 70) کهواته (75) دیار نییه له نیوانیاندا و
دهیت نهو بلوكه يکاته 75 . $75 = 32 + 43$.

پ 17 // نیگاری (A) شیاوه بق نهو شوینه. کاتیک (X1) دخریته سهر (Y) نهوا پنکهوه
بهشی (Z 1) پنکهوه بهشی (Z 2) پنکهنهینن.....
سهر (Y 2) نهوا پنکهوه بهشی (Z 2) پنکهنهینن.....

پ 18 // نهوا ژماره دهیه بریتیه له 15]. گریمان نهوه ژماره دهیه = س.
به پیی پرسه که نهوا ژماره دهیه دواخ خوی دهیت (س + 1).
کهواته دهتوانین هاوکیشمیه ک ده سه بمه رکهین بق شیکار کردنی که :-.

$S \times (S + 1) = (S + S + 1) - 8$ که دهیت هاوکیشمیه کی جووت
نهز اراو که نهويش بریتیه له $S^2 + S = 16$ .y.y. $S^2 - 15S = 0$ سفر،
 $S(S - 15) = 0$ سفر. کهواته يا س = سفر که نهمه ناگونجنت له گهمل پرسه کهدا،
يا خود :- س = 15 که برى ژماره که دهنویتیت.

پاساو :- $240 = 8 - (16 + 15) \times 8 = 16 \times 15$

پ 19 // ژماره کان له هم ریزیکی ناسوییدا بریتین له :-
[3 ، 1 ، 5] ، [7 ، 1 ، 1] ، [6 ، 1 ، 1].

پ 20 // له پرکردنوهی بازنکان بهو شمارانه پنويسته خوی و بریتین له :-

پ 21 / A / [دهیت نهوه ژماره 46 بیت].

ریزی یه که می ناسویی :-

$$16 = 22 + 12 = 4 \times 3$$

ریزی دووه می ناسویی :-

$$29 = 32 + 20 = 5 \times 4$$

ریزی چواره می ناسویی :-

$$67 = 52 + 42 = 7 \times 6$$

کهواته ریزی سییه می ناسویی :-

$$46 = 42 + 30 = 6 \times 5$$

/ B [دهیت نهوه ژماره 54 بیت].

$$1 = 9 - 10 , 3 = 5 - 8$$

$$.2 = 1 - 3$$

$$6 = 13 - 19 , 8 = 20 - 28$$

$$.2 = (6 -) - 4 - , 6 - = 40 - 34 , 4 - = 29 - 25 . 2 = 6 - 8$$

دروانین له هر ریزیکدا دوا نهنجام هر ده کاته (2) ، نهمه ده گونجبنین بق دوا ریز.

$$- 9 - 9 = 44 , - 9 - س = 35$$

کهواته : ص = 11 ، نهوجا به دانانوهی له هاوکیشمیه کهی پیشودا نهوا :

$$- س = 11 , کهواته س = 43$$

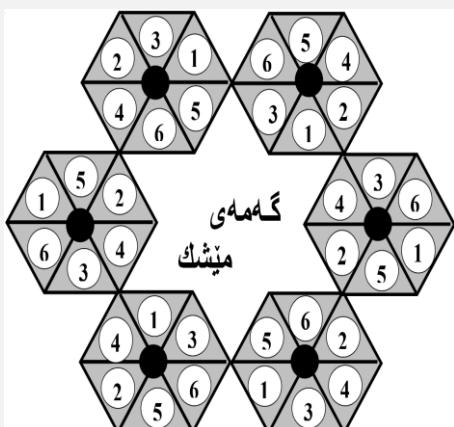
کهواته بهم شیوه دهتا نهوه ژماره ده ده چیت که ده کاته 54

پ 22 // شیوه ندازی 2 ده گونجنت . له هر ریزیکی ستونی ياخود ناسوییدا نهوهی

ده بیزنت لنهو جوت هیلهی ناو لاکیشمیاندا ، (یهکتیر ، هیلیکیان له ناو هر استی لایه کی

لاکیشمیه کهوه ده چووه ، هیلیکیان له سووچیکی لاکیشمیه کهوه ده چووه)

کهواته بق نهوه لاکیشمیه نادیاره ته نیا شیوه ندازی (2) ده گونجنت.

پ 23 // بام شیوه‌یه خانه‌کان پرده‌کرینه‌وه:

// C	// B	// A																																																																																																																																																			
<table border="1"> <tbody> <tr><td>6</td><td>1</td><td>2</td><td>5</td><td>3</td><td>4</td></tr> <tr><td>2</td><td>4</td><td>1</td><td>3</td><td>6</td><td>5</td></tr> <tr><td>3</td><td>6</td><td>5</td><td>4</td><td>2</td><td>1</td></tr> <tr><td>5</td><td>3</td><td>4</td><td>2</td><td>1</td><td>6</td></tr> <tr><td>4</td><td>2</td><td>6</td><td>1</td><td>5</td><td>3</td></tr> <tr><td>1</td><td>5</td><td>3</td><td>6</td><td>4</td><td>2</td></tr> </tbody> </table>	6	1	2	5	3	4	2	4	1	3	6	5	3	6	5	4	2	1	5	3	4	2	1	6	4	2	6	1	5	3	1	5	3	6	4	2	<table border="1"> <tbody> <tr><td>3</td><td>2</td><td>6</td><td>1</td><td>5</td><td>4</td></tr> <tr><td>5</td><td>4</td><td>2</td><td>3</td><td>1</td><td>6</td></tr> <tr><td>2</td><td>6</td><td>4</td><td>5</td><td>3</td><td>1</td></tr> <tr><td>4</td><td>5</td><td>1</td><td>2</td><td>6</td><td>3</td></tr> <tr><td>6</td><td>1</td><td>3</td><td>4</td><td>2</td><td>5</td></tr> <tr><td>1</td><td>3</td><td>5</td><td>6</td><td>4</td><td>2</td></tr> </tbody> </table>	3	2	6	1	5	4	5	4	2	3	1	6	2	6	4	5	3	1	4	5	1	2	6	3	6	1	3	4	2	5	1	3	5	6	4	2	<table border="1"> <tbody> <tr><td>1</td><td>5</td><td>3</td><td>6</td><td>2</td><td>4</td></tr> <tr><td>4</td><td>2</td><td>6</td><td>1</td><td>5</td><td>3</td></tr> <tr><td>5</td><td>6</td><td>1</td><td>4</td><td>3</td><td>2</td></tr> <tr><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>1</td></tr> <tr><td>3</td><td>1</td><td>5</td><td>2</td><td>4</td><td>6</td></tr> <tr><td>6</td><td>4</td><td>2</td><td>3</td><td>1</td><td>5</td></tr> </tbody> </table>	1	5	3	6	2	4	4	2	6	1	5	3	5	6	1	4	3	2	2	3	4	5	6	1	3	1	5	2	4	6	6	4	2	3	1	5																																							
6	1	2	5	3	4																																																																																																																																																
2	4	1	3	6	5																																																																																																																																																
3	6	5	4	2	1																																																																																																																																																
5	3	4	2	1	6																																																																																																																																																
4	2	6	1	5	3																																																																																																																																																
1	5	3	6	4	2																																																																																																																																																
3	2	6	1	5	4																																																																																																																																																
5	4	2	3	1	6																																																																																																																																																
2	6	4	5	3	1																																																																																																																																																
4	5	1	2	6	3																																																																																																																																																
6	1	3	4	2	5																																																																																																																																																
1	3	5	6	4	2																																																																																																																																																
1	5	3	6	2	4																																																																																																																																																
4	2	6	1	5	3																																																																																																																																																
5	6	1	4	3	2																																																																																																																																																
2	3	4	5	6	1																																																																																																																																																
3	1	5	2	4	6																																																																																																																																																
6	4	2	3	1	5																																																																																																																																																
// F	// E	// D																																																																																																																																																			
<table border="1"> <tbody> <tr><td>5</td><td>2</td><td>4</td><td>6</td><td>7</td><td>3</td><td>1</td></tr> <tr><td>7</td><td>6</td><td>3</td><td>4</td><td>1</td><td>5</td><td>2</td></tr> <tr><td>1</td><td>5</td><td>7</td><td>3</td><td>4</td><td>2</td><td>6</td></tr> <tr><td>2</td><td>4</td><td>5</td><td>1</td><td>3</td><td>6</td><td>7</td></tr> <tr><td>4</td><td>3</td><td>2</td><td>7</td><td>6</td><td>1</td><td>5</td></tr> <tr><td>6</td><td>7</td><td>1</td><td>2</td><td>5</td><td>4</td><td>3</td></tr> <tr><td>3</td><td>1</td><td>6</td><td>5</td><td>2</td><td>7</td><td>4</td></tr> </tbody> </table>	5	2	4	6	7	3	1	7	6	3	4	1	5	2	1	5	7	3	4	2	6	2	4	5	1	3	6	7	4	3	2	7	6	1	5	6	7	1	2	5	4	3	3	1	6	5	2	7	4	<table border="1"> <tbody> <tr><td>2</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>1</td><td>3</td><td>7</td></tr> <tr><td>4</td><td>2</td><td>7</td><td>3</td><td>5</td><td>6</td><td>1</td></tr> <tr><td>5</td><td>6</td><td>4</td><td>2</td><td>7</td><td>1</td><td>3</td></tr> <tr><td>3</td><td>7</td><td>6</td><td>1</td><td>2</td><td>4</td><td>5</td></tr> <tr><td>6</td><td>5</td><td>1</td><td>4</td><td>3</td><td>7</td><td>2</td></tr> <tr><td>1</td><td>3</td><td>2</td><td>7</td><td>6</td><td>5</td><td>4</td></tr> <tr><td>7</td><td>1</td><td>3</td><td>5</td><td>4</td><td>2</td><td>6</td></tr> </tbody> </table>	2	4	5	6	1	3	7	4	2	7	3	5	6	1	5	6	4	2	7	1	3	3	7	6	1	2	4	5	6	5	1	4	3	7	2	1	3	2	7	6	5	4	7	1	3	5	4	2	6	<table border="1"> <tbody> <tr><td>4</td><td>1</td><td>7</td><td>2</td><td>3</td><td>6</td><td>5</td></tr> <tr><td>2</td><td>5</td><td>6</td><td>3</td><td>1</td><td>4</td><td>7</td></tr> <tr><td>5</td><td>2</td><td>1</td><td>4</td><td>6</td><td>7</td><td>3</td></tr> <tr><td>7</td><td>3</td><td>4</td><td>6</td><td>2</td><td>5</td><td>1</td></tr> <tr><td>1</td><td>6</td><td>3</td><td>7</td><td>5</td><td>2</td><td>4</td></tr> <tr><td>3</td><td>7</td><td>2</td><td>5</td><td>4</td><td>1</td><td>6</td></tr> <tr><td>6</td><td>4</td><td>5</td><td>1</td><td>7</td><td>3</td><td>2</td></tr> </tbody> </table>	4	1	7	2	3	6	5	2	5	6	3	1	4	7	5	2	1	4	6	7	3	7	3	4	6	2	5	1	1	6	3	7	5	2	4	3	7	2	5	4	1	6	6	4	5	1	7	3	2
5	2	4	6	7	3	1																																																																																																																																															
7	6	3	4	1	5	2																																																																																																																																															
1	5	7	3	4	2	6																																																																																																																																															
2	4	5	1	3	6	7																																																																																																																																															
4	3	2	7	6	1	5																																																																																																																																															
6	7	1	2	5	4	3																																																																																																																																															
3	1	6	5	2	7	4																																																																																																																																															
2	4	5	6	1	3	7																																																																																																																																															
4	2	7	3	5	6	1																																																																																																																																															
5	6	4	2	7	1	3																																																																																																																																															
3	7	6	1	2	4	5																																																																																																																																															
6	5	1	4	3	7	2																																																																																																																																															
1	3	2	7	6	5	4																																																																																																																																															
7	1	3	5	4	2	6																																																																																																																																															
4	1	7	2	3	6	5																																																																																																																																															
2	5	6	3	1	4	7																																																																																																																																															
5	2	1	4	6	7	3																																																																																																																																															
7	3	4	6	2	5	1																																																																																																																																															
1	6	3	7	5	2	4																																																																																																																																															
3	7	2	5	4	1	6																																																																																																																																															
6	4	5	1	7	3	2																																																																																																																																															
// H	// G																																																																																																																																																				
<table border="1"> <tbody> <tr><td>6</td><td>1</td><td>7</td><td>2</td><td>4</td><td>5</td><td>3</td></tr> <tr><td>2</td><td>7</td><td>5</td><td>4</td><td>3</td><td>6</td><td>1</td></tr> <tr><td>5</td><td>4</td><td>6</td><td>3</td><td>1</td><td>2</td><td>7</td></tr> <tr><td>7</td><td>5</td><td>3</td><td>1</td><td>2</td><td>4</td><td>6</td></tr> <tr><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>4</td></tr> <tr><td>1</td><td>6</td><td>4</td><td>7</td><td>5</td><td>3</td><td>2</td></tr> <tr><td>4</td><td>3</td><td>2</td><td>6</td><td>7</td><td>1</td><td>5</td></tr> </tbody> </table>	6	1	7	2	4	5	3	2	7	5	4	3	6	1	5	4	6	3	1	2	7	7	5	3	1	2	4	6	3	2	1	5	6	7	4	1	6	4	7	5	3	2	4	3	2	6	7	1	5	<table border="1"> <tbody> <tr><td>1</td><td>3</td><td>6</td><td>5</td><td>7</td><td>4</td><td>2</td></tr> <tr><td>6</td><td>4</td><td>2</td><td>1</td><td>5</td><td>7</td><td>3</td></tr> <tr><td>4</td><td>7</td><td>3</td><td>6</td><td>2</td><td>5</td><td>1</td></tr> <tr><td>5</td><td>2</td><td>4</td><td>7</td><td>1</td><td>3</td><td>6</td></tr> <tr><td>3</td><td>1</td><td>7</td><td>4</td><td>6</td><td>2</td><td>5</td></tr> <tr><td>7</td><td>5</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>6</td><td>4</td></tr> <tr><td>2</td><td>6</td><td>5</td><td>3</td><td>4</td><td>1</td><td>7</td></tr> </tbody> </table>	1	3	6	5	7	4	2	6	4	2	1	5	7	3	4	7	3	6	2	5	1	5	2	4	7	1	3	6	3	1	7	4	6	2	5	7	5	1	2	3	6	4	2	6	5	3	4	1	7																																																		
6	1	7	2	4	5	3																																																																																																																																															
2	7	5	4	3	6	1																																																																																																																																															
5	4	6	3	1	2	7																																																																																																																																															
7	5	3	1	2	4	6																																																																																																																																															
3	2	1	5	6	7	4																																																																																																																																															
1	6	4	7	5	3	2																																																																																																																																															
4	3	2	6	7	1	5																																																																																																																																															
1	3	6	5	7	4	2																																																																																																																																															
6	4	2	1	5	7	3																																																																																																																																															
4	7	3	6	2	5	1																																																																																																																																															
5	2	4	7	1	3	6																																																																																																																																															
3	1	7	4	6	2	5																																																																																																																																															
7	5	1	2	3	6	4																																																																																																																																															
2	6	5	3	4	1	7																																																																																																																																															

*****

$$\begin{array}{ccccccc}
 & 24 & & 3 & & 5 & & 7 & & 9 \\
 & 24 & 24 & & 3 & 3 & 5 & 5 & 7 & 7 & 9 & 9 \\
 240 = & 24 & 24 & 24 & = & 3 & 3 & 3 & + & 5 & 5 & 5 & + & 7 & 7 & 7 & + & 9 & 9 & 9 \\
 & 24 & 24 & 24 & 24 & 3 & 3 & 3 & 3 & 5 & 5 & 5 & 5 & 7 & 7 & 7 & 7 & 9 & 9 & 9,
 \end{array}$$

$$240 = 10 \times 24 = 10 \times 3 + 10 \times 5 + 10 \times 7 + 10 \times 9.$$

وہلامی بھندی (21) .

9	4	5	6	12	7	11	8	1	2	3	10
12	7	10	1	3	2	9	5	4	6	8	11
8	2	3	11	6	4	10	1	12	7	9	5
2	11	6	9	10	12	3	4	7	8	5	1
7	8	12	10	9	5	1	2	6	11	4	3
4	3	1	5	11	6	8	7	10	12	2	9
11	5	2	4	7	1	6	3	8	9	10	12
3	6	9	12	5	8	2	10	11	4	1	7
10	1	8	7	4	9	12	11	3	5	6	2
5	10	4	3	8	11	7	9	2	1	12	6
1	12	11	8	2	10	5	6	9	3	7	4
5	9	7	2	1	3	4	12	5	10	11	8

$$\text{“} 168 = 5 \div 840 \text{ “} , 5 = 2 \div 10 \text{ “} , 10 = 3 \div 30 \text{ “} , 30 = 4 \div 120 \\ \dots \dots 3 \div 42 \text{ “} , 42 = 4 \div 168$$

پ 3 // بھم کرداره ماتماتیکیانه دھتوانین نھو ژمارانه بھ دھسیبیت:-

$$28 = 1 + 9 + \sqrt{(9) \times 6} \text{ , } 32 = (1/\sqrt(9)) \times 96 \text{ , } 35 = -19 + (9 \times 6) \\ 38 = 19 / (\sqrt(9)/6) \text{ , } 72 = (1 + \sqrt(9)) \times \sqrt(9) \times 6 \text{ , } 73 = 19 + (9 \times 6) \\ 76 = 1 + (9 \times 9) - 6 \text{ , } 77 = -19 + 96 \text{ , } 100 = 1 + \sqrt(9) + 96$$

$$1000 = (1+9)^{(9-6)}$$

((ھیمای $\sqrt()$ کے دھیبیزیت نھو نیشانہی رہگی دووجا دھنوئیت)) .

پ 4 // [2A] هر کاتیک نیگارہکانی ستونی (1 ، 2 ، 3) بھ جیاجیا بخربیتھ سمر هر یہکے لھ نیگارہکانی (A ، B ، C) نھوا یہ تمواوی لھسمر یہکٹر جیادہبنھو و ھیج جورہ گورانکارییہک بھ سمر پیکھاٹھ کاپیاندا نایمیت، کھچی لھ باری (2A) دا دھیبین کھ خالہ رہشہکھی سمرھو ھیان چزکراوه و دھرنہکھو توووه، بؤیی بھ هملہ دادھنریت .

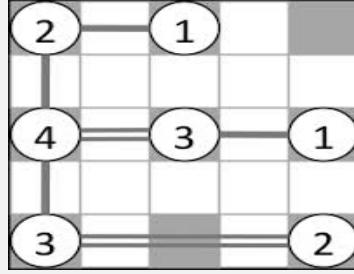
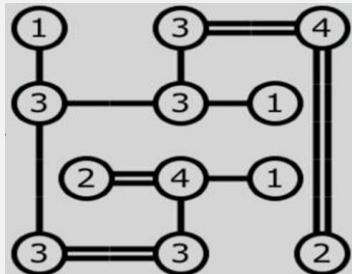
5	>	1	<	4	>	3	<	6	<	7	>	2
^	^	^	^	^	^	^	^	^	^	^	^	^
7	>	6	>	5	>	4	>	2	>	1	>	3
^	^	^	^	^	^	^	^	^	^	^	^	^
6	>	2	<	7	>	5	>	3	<	4	>	1
^	^	^	^	^	^	^	^	^	^	^	^	^
1	<	5	>	3	>	2	<	7	>	6	>	4
^	^	^	^	^	^	^	^	^	^	^	^	^
3	<	7	>	6	>	1	<	4	>	2	<	5
^	^	^	^	^	^	^	^	^	^	^	^	^
4	>	3	>	2	<	6	>	1	<	5	<	7
^	^	^	^	^	^	^	^	^	^	^	^	^
2	<	4	>	1	<	7	>	5	>	3	<	6
^	^	^	^	^	^	^	^	^	^	^	^	^

پ 5 // بھم شنودیه پرڈھکریتھو :-
 پ 6 // دھتوانیت تھنیا چوار چھپکی
 ھاوشنیوہیان لیبھ دھسپیتیت. لھ
 ھردوو ژمارہی (8 ، 12) دا،
 تھنیا ھر ژمارہی (4) ھاوپھشی
 نیوانیانه، ھروہھا ،
 $2 = 4 \div 8$
 $3 = 4 \div 12$
 لھ ھرییہک لھو چوار چھپکه
 ھاوشنیوہی، تھنیا دوو دانھی سورو
 و سئ دانھی زھر دیان تیدا دھبیت.
 پ 7 // [85 ، 65]. نھگھر لھ لای راستی
 سمرھو ھی خشتکھ (30) بق چھپ و وھ نیسپرینگ بجوولئن ھھتا دواوی ژمارہ 10 ی
 بخربیتھ سمر و نھمجا 5 ی لیدھر بکریت نھوا نھو نھنjamah دیتھ بھر ھم :-
 $\text{“} 40 = 5 - 45 \text{ ”} , 45 = 10 + 35 \text{ ”} , 35 = 5 - 40 \text{ ”} , 40 = 10 + 30 \text{ ”}$
 $\text{“} 50 = 5 - 55 \text{ ”} , 55 = 10 + 45 \text{ ”} , 45 = 5 - 50 \text{ ”} , 50 = 10 + 40 \text{ ”}$
 $\text{“} 55 = 5 - 60 \text{ ”} , 60 = 10 + 50 \text{ ”}$

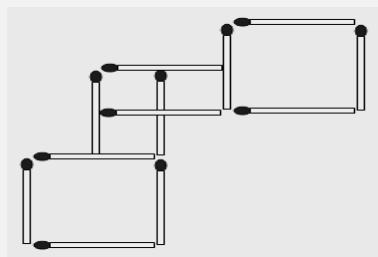
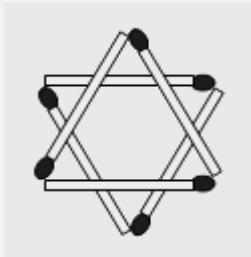
پ 1 // بھم شنودیه پرڈھکریتھو :-
 پ 2 // [4]. لھ هر نیگارنیکدا...
 لھ گھورہترين ژمارہو بھ
 پنچھوانهی ناراسنھی میلی
 کاتش میر بجوولئیت و ژمارہکان
 دابھشی، 5 ، 4 ، 3 ، 2 (پکریت،
 یہکھدوایہک نھو ژمارانه دیت
 ھھتا ناوہدراست (واتھ چھق).
 $\text{“} 120 = 5 \div 600$

پ 8 // لمهٔ نهودی ناموٰ همراه یه که مین و لامبیه و همهٔ مومی به هله ده بیریوه، که واته خاون چاویلکه، ناری نیه، کلوبه سمر دارو نیه، کامو بیش سمتی نیه. نهودی هملسا و گوتی، دارو در هنگه با بروین، بیشک دارو نیه، که واته، خاون سمتی ده بیت ناری بیت و کلوبه سه ریش ده بیت کامو بیت و چاویلکه له چاویش دارو/یه.

پ 9 // شماره کانی ناو هم نیکاره که بهم شیوه پنکده کرین.

پ 10 // به نسانی ده توانیت هردو دواکاریه که به نهنجام بگهیه نریت :-

(1)

(2)

پ 11 (A) [3]. کوی هم سین ژماره که سه ره و ده کاته ژماره که لای چه پی ریزی ناوه راست، که واته ده بیت کوی هم سین ژماره که خواره ویش بکاته ژماره که لای راستی ریزی ناوه راست.

پ 12 (B) [20]. به ستونی و ناسویی، ژماره (1) له کوی دوو خانهٔ ته نیشت به یه که ده بکریت، ژماره سینیم ده ده چیت..... $(8+5)-12=1$ ، $(7+5)-11=1$ ..

پ 13 [1 ، 3 ، 6]. هنلکه. له رووی زار شته و (Logic). هنلکه کال شتیک نیه بتوانیت لهت لهت بکریت. که واته نیویه (11) هنلکه (5.5) هنلکه و نیویش ده کاته (6) هنلکه که یه کم ده بیات، بهمه (5) هنلکه ده مینیتیه و، نیویه نهودی ماوه ته و ده کاته (2.5) هنلکه و نیو هنلکه ویش ده کاته (3) هنلکه که خویندکاری دوو هم ده بیات. که واته (2) هنلکه ده مینیتیه و که نیویه (14) هنلکه) خویندکاری سینیم ده بیات و نهودی ده شمینیتیه و له سه بته که دا ته نیا یه که هنلکه يه.

پ 14 / A [5]. له نهنجامی دابه شکردنی دوو ژماره سه رو و خواره و یان راست و چه پ، ژماره ناوه راست ده ده چیت. $12 \div 36 = 3 = 4$ ..... $3 = 12 \div 36$

پ 15 / B [30]. له هم یه که یاندا کوی شیوه ژماره سه رو و خواره له گه مل دوو ژماره لای راست و چه پ ده کاته ژماره ناوه راست.

پ 16 [18]. له ژماره (9434) وو ده سبه کار ده بیین، هم دوو ژماره خانهٔ سه دان و هزاران (9،4)، دووجای ته و اون، و اتا بریتین له دووجای ژماره کانی (2 ، 3) (یاخود ره گی دووجای (4 ، 9) (ده نوینن، بهلام دوو ژماره خانهٔ یه کان و دهیان (4 ، 3) (یاخود هریه که یان ده کاته نیویه دوو ژماره (8 ، 6).

بهگشتی $= 9$ ، $32 = 2 \div 6$ ، $22 = 4 \div 8$ ، $3 = 2 \div 8$. نهگهر ژماره‌ی (3) له رهگی (9)‌ی خانه‌ی هزاران و ژماره‌ی (8)‌ی خانه‌ی یهکان و هربگیریت، نهوا دهکاته (38)، همروها ژماره‌ی (2) له رهگی (4)‌ی خانه‌ی سه‌دان لهگهمل ژماره‌ی (6)‌ی خانه‌ی دهیان نهوا دهکاته (26)، که هردووکیا راست و چهپی 9434 ۹۰۰۰ دهنوینن. همروهها به ههمان ریگهیش بو ژماره‌ی 1924، (1،9) دووجای تهوان واته (1،3) ..... کهواته راست و چهپ دهکنه (18 ، 34) .

پ 15 // [311311222118 ، 311311222112] . زور به ناسانی دهتوانریت لیکبدریتهوه، له سهرهوه بو خوارهوه (بنکه) نهوا بهم شیوه‌یه دهخوینریتهوه:-

نهنیا یهک جار 2 همه‌یه ، نهنیا یهک جار 1 و یهک جار 2 همه‌یه ، نهنیا سن جار 1 و یهک جار 2 همه‌یه ، یهک جار 3 و دووجار 1 و یهک جار 2 همه‌یه ، یهک جار 1 و یهک جار 3 و یهک جار 2 و دووجار 2 و دووجار 1 و یهک جار 1 همه‌یه. کهواته بو دوا بیزی نادیار نهوا دهیت: سن جار 1 ، یهک جار 3 ، یهک جار 1 ، دووجار 2 ، دووجار 1 ، یهک جار 2 دهیت [311311222112] . هر به ههمان شیوه‌یش بو بیزه‌کانی نیگاره‌که‌ی تر.

پ 16 // له هردوو باره‌که‌دا... بهم شیوه‌یه خاله‌کان بیز بهند دهکرت: -

پ 17 // [10:10]. به 50 خوله‌ک نه 10 کم دهیبریت، نهنیا 1 کم ماوه بگات.

$20 = 1000 \text{ متر} = 100 \times 10 \text{ متر}$. کهواته: $20 \times 10 = 200$ خوله‌ک.

خوله‌ک به پن دهیبریت ... 20 = 50+ 70 خوله‌ک.

کهواته ههموو کاتی خایه‌نراو: $10:10 = 1:10 + 9:00$

[واته: له دهیکاتی 10 و 10 خوله‌کدا دهکاته لای ناریا .]

پ 18 // ژماره‌کان بريتین له: -

8	5	9	4	3	6	2	7	1
3	4	2	9	1	7	6	8	5
1	7	6	2	5	8	9	3	4
4	9	5	7	2	3	1	6	8
7	1	8	6	9	5	3	4	2
6	2	3	1	8	4	7	5	9
2	8	4	3	6	1	5	9	7
9	3	7	5	4	2	8	1	6
5	6	1	8	7	9	4	2	3

9	6	1	8	7	4	5	2	3
3	4	8	2	1	5	6	7	9
7	5	2	9	3	6	1	8	4
6	3	1	5	9	8	2	7	3
8	9	2	1	7	4	6	3	5
7	5	4	6	3	2	1	8	9
9	7	3	2	8	1	4	5	6
1	6	8	4	5	7	3	9	2
4	2	5	9	6	3	8	1	7

3	8	6	7	2	9	5	4	1
5	1	7	3	4	6	9	2	8
2	4	9	8	1	5	7	6	3
6	3	1	5	9	8	2	7	4
8	9	2	1	7	4	6	3	5
7	5	4	6	3	2	1	8	9
9	7	3	2	8	1	4	5	6
1	6	8	4	5	7	3	9	2
4	2	5	9	6	3	8	1	7

9	4	3	8	7	1	5	2	6
6	1	8	5	4	2	9	3	7
2	5	7	6	9	3	8	1	4
3	8	6	1	5	4	2	7	9
1	2	9	7	6	8	4	5	3
5	7	4	2	3	9	6	8	1
4	3	2	9	1	5	7	6	8
7	9	5	3	8	6	1	4	2
8	6	1	4	2	7	3	9	5

9	6	1	8	7	4	5	2	3
3	4	8	2	1	5	6	7	9
7	5	2	9	3	6	1	8	4
6	3	1	5	9	8	2	7	3
8	9	2	1	7	4	6	3	5
7	5	4	6	3	2	1	8	9
9	7	3	2	8	1	4	5	6
1	6	8	4	5	7	3	9	2
4	2	5	9	6	3	8	1	7

پ 19 // [224513]. دهتوانین بهم بریگهیه بگهینه نهنجامی ژماره‌که‌ی لای راست (واته بهدیه‌نیانی یهکسانیه‌که).

$$(2 \text{ له ژماره} \underline{25} \text{ وربگره}) \times (7 \text{ له ژماره} \underline{6} \text{ وربگره}) + \\ 6 \text{ له ژماره} \underline{76} = 13 + 14 = \underline{27}$$

$$27 - (3 \times 8) + (6 \times 7) + (5 \times 2) = 27 - \underline{49} \text{ که دوو ژماره} \underline{که} \text{ دوواییان} \underline{\underline{پیکده}} \text{ هیین} (سینیه) \text{ میان}.$$

که دوو ژماره که دوواییان پیکده هیین (سینیه) میان .....
دیاریکردنی ژماره نه زانراو که بهم شیوه ده بیت :-

$$(8 \text{ له ژماره} \underline{87} \text{ وربگره}) \times (2 \text{ له ژماره} \underline{24} \text{ وربگره}) + \\ 4 + 2 = 6 + 16 = \underline{22}$$

$$22 - (1 \times 3) + (4 \times 2) + (7 \times 8) = 22 - \underline{45} \text{ که دوو ژماره} \underline{که} \text{ تر دهنویتیت}.$$

$$\underline{13} = 5 + 4 + 2 + 2 \text{ که دوو ژماره} \underline{که} \text{ دوواییان} \underline{\underline{پیکده}} \text{ هیین} (سینیه) \text{ میان}.$$

که دوو ژماره که ده بیت $\underline{224513}$ هروهها بوق دوانه که میریشیان.

پ 20 // بهم شیوه ده 28 دانه پوله کان سنوردار دهکرین

3	6	4	1	2	5	7
1	6	2	6	2	5	1
2	3	7	5	4	1	2
4	6	6	1	4	6	4
3	4	7	5	3	3	3
7	1	1	3	7	5	6
7	2	5	2	7	4	7
3	5	2	6	4	1	5

$$\boxed{1} \boxed{5} - \boxed{1} = \boxed{7} - \boxed{5} \boxed{6} + \boxed{9} \times \boxed{7}$$

پ 21 / a / یه که مین جار (6 ، 7) فهراموش
دهکریت و بهمه یه کسان ده بنه وه :-

$$14 = 14 , 7 \times 9 + 56 - 7 = 1 - 15$$

$$\boxed{7} \boxed{1} - \boxed{6} = \boxed{7} - \boxed{5} + \boxed{9} \times \boxed{7}$$

b / (6 ، 1 ، 5) فهراموش دهکرین

$$\boxed{7} \boxed{1} - \boxed{6} \boxed{1} = \boxed{7} - \boxed{6} + \boxed{9}$$

و بهمه یه کسان ده بنه وه :-

$$65 = 65 , 7 \times 9 + 5 - 7 = 6 - 71$$

$$\boxed{1} \boxed{6} \times \boxed{6} = \boxed{9} - \boxed{2} + \boxed{8} + \boxed{8} \boxed{1}$$

c / (7 ، 5 ، 5) فهراموش دهکرین.

$$10 = 10 , 9 + 6 - 7 = 61 - 71$$

$$\boxed{6} \times \boxed{6} = \boxed{2} \boxed{9} - \boxed{2} + \boxed{8} + \boxed{1}$$

a / یه که مین جار (2 ، 6) فهراموش

$$96 = 96 , 81 + 8 + 2 - 9 = 6 \times 16$$

$$\boxed{1} \times \boxed{6} = \boxed{2} \boxed{6} - \boxed{2} \boxed{8} + \boxed{8}$$

b / (8 ، 6 ، 1) فهراموش دهکرین

$$9 + 6 - 7 = 61 - 71$$

$$\boxed{4} \times \boxed{8} = \boxed{8} + \boxed{7} + \boxed{4} \times \boxed{2} + \boxed{9}$$

و بهمه یه کسان ده بنه وه :-

$$36 = 36 , 1 + 8 + 2 - 29 = 6 \times 6$$

$$\boxed{4} \times \boxed{8} \boxed{6} = \boxed{8} + \boxed{7} + \boxed{3} \boxed{2} \boxed{9}$$

c / یه که مین جار (1 ، 9 ، 6) فهراموش دهکرین،

$$6 = 6 , 8 + 28 - 26 = 6 \times 1$$

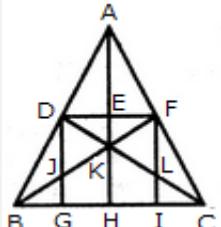
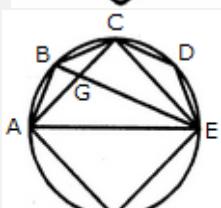
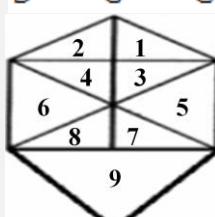
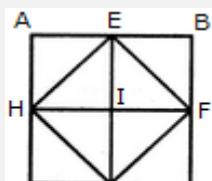
$$\boxed{4} \times \boxed{6} = \boxed{7} + \boxed{4} \times \boxed{2} + \boxed{9}$$

ئیتر و هک ئهوانه پیشیووتر.....

*****

وہلامی بہندی (22) .

بُو بھدھستھینانی ژماره چوارکوشہ با لاکیشہ یا سیگوشہ یا .... یا باشترہ کہ پیت لہسمر خالہکانی شیوہنداز کہ دابنریت یا بے ژمارہ دیاری بکرین و نوجا دھست بہ دیاریکردنیان بکریت، چونکہ کارہکمان بُو ئاسانتر دھکات. هندیکمان لھو شیوہندازانہ شیکارکردوہ و ئهوانیتریش بُو بھریزتان تا ھہولی دیاری کردنیان بدات.

4	3	2	1
		5	
		6	
		7	

پ 1 / 1 | 12 سیگوشہ [بے گشتی سیگوشہ کان بریتین لہ :-]

“ IFG ” “ FGC ” “ EFI ” “ EBF ” “ EHI ” “ AEH ” . EFG ” “ EHG ” “ EGF ” “ HEF ” “ HIG ” “ DGH ” ..

.. 18 سیگوشہ [9 سیگوشہ ی تاک هم ر 1 تاکو 9 .. 5 سیگوشہ لھوانہ ی دوو پارچہ لھخو دھگرن وہک :-]

(8+7 ، 4+2 ، 3+1 ، 4+3 ، 2+1) . 4 سیگوشہ لھوانہ ی سن پارچہ لھخو دھگرن وہک :-]

(6+4+3 ، 8+7+5 ، 7+8+6 ، 4+3+5) . 18 = 4 + 5 + 9 سیگوشہ .

بے گشتی :- 10 سیگوشہ [بے گشتی سیگوشہ کان بریتین لہ :-]

“ AGE ” “ CDE ” “ CGE ” “ BCG ” “ ABG ” . ACE ” “ BCE ” “ ABC ” “ ABE ” “ AEF ” ..

.. 36 سیگوشہ [10 دانہ سیگوشہ ی وہک :-]

“ DJK ” “ EFK ” “ DEK ” “ AEF ” “ ADE ” . LIC ” “ BJG ” “ FLC ” “ DJB ” “ FLK ” ..

10 دانہ سیگوشہ ی وہک :-] 7 دانہ سیگوشہ ی وہک :-] FIC ” “ DGB ” ..

. BKC ” “ DFC ” “ DFB ” “ CDG ” “ BFI ” “ ACK ” دوو دانہ سیگوشہ ی وہک :-] DFL ” “ DFJ ” ..

6 دانہ سیگوشہ ی وہک :-] ABF ” “ ACH ” “ ABH ” .. CDE ” “ BFC ” “ ACD ” . بے گشتی :-] 36 سیگوشہ .

ABC . یہک سیگوشہ ی وہک :-] 1 + 6 + 7 + 2 + 10 + 10 دانہ سیگوشہ .

73 سیگوشہ [دیاریان بکھ .

پ 2 / 1 | 7 چوارگوشہ [چوارگوشہ کان بریتین لہ :-]

“ 1 + 6 + 5 + 4 + 3 + 2 + 1 ” . 6+5+3+2+1 ” 2 ” 3+5+2+1 ” 5+2+1 ” ..

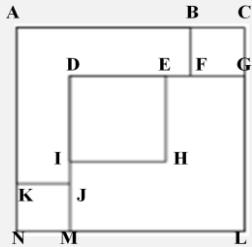
17 چوارگوشہ [نموانہ ی دریزی هم ر لایہ کی 1 سم بیت نہوا تھنیا 6 دانہ یہ . نہوہ ی دریزی هم ر لایہ کی 2 سم بیت ،

نہوا تھنیا 8 دانہ یہ ، نہوہ ی دریزی هم ر لایہ کی 3 سم بیت تھنیا 2 دانہ . نہوہ ی دریزی هم ر لایہ کی 4 سم بیت نہوا 1

دانہ یہ . کھواتہ بے گشتی :- 17 = 1 + 2 + 8 + 6 - 1 چوارگوشہ .

3 | 8 چوارگوشہ [ھہولی دھرھینانیان بدھ .

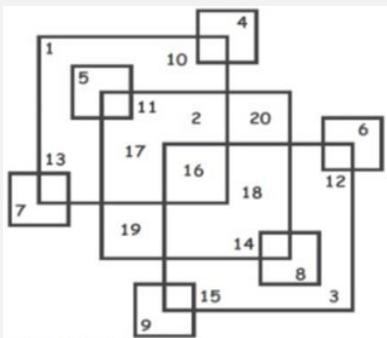
5 چوارگوشه [ ] . چوارگوشه کان بریتین له :- // 4

DGLM " ACLN .

16 چوارگوشه [ ] . نهگهر دریزی هر لایه کی

گچهترین چوارگوشه به یه که دابنین نهواته نیا
9 دانه چوارگوشه دهبت، به لام گهر دوو یه که بیت نهوا
نهواته نیا 5 دانه چوارگوشه دهبت، به لام گهر سنی یه که بیت
نهوا هر یه که دانه چوارگوشه دهبت و هروههایش بو
چوار یه که. کهواته به گشتی 16 دانه چوارگوشه
تیدا دهبتیریت..

20 چوارگوشه [ ] . به پنی نه و

ژمارانه هی دانراون لهناو هر یه که یاندا له
گچکوه تا گهوره، دهتوانیت ژماره هی نه و
چوارگوشه کانی تیدا بمهیبکریت.

پ 1 / 1 // 24 لاکیشه [ ].

پ 1 / 3 // 22 لاکیشه [ ].

ههولی دیاری کردنیان بدہ.

18 دانه سینگوشه [ ] . 8 دانه که بریتین له

سینگوشه کانی :- (AHB , BJC , GHI , AHD) .

(CDE , CEJ , GIE , FGE) .

5 دانه که بریتین له :- (BEC , HEG) .

(ICE , JGE , HBE) .

3 دانه که بریتین له :- (FHE , GCE) .

2 دانه که بریتین له :- (BED) .

(AFD , AGC) .

به گشتی :- 2 + 3 + 5 + 8 = 18 سینگوشه.

15 سینگوشه [ ] . 12 دانه که بریتین له :-

(DEC , EBC , FEB , AFB) .

" FBC , AEB , AFD , DFE) .

(ABD , DBE , ADE , DFC) .

سن دانه له سینگوشه کانی :-

(DBC , ABC , ADC) .

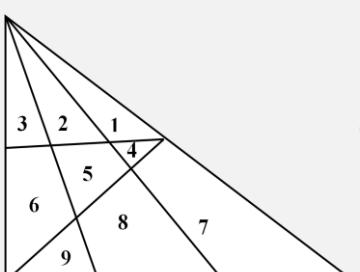
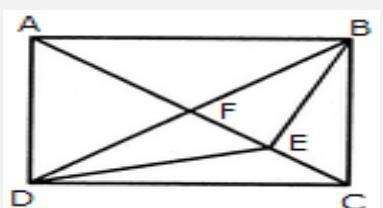
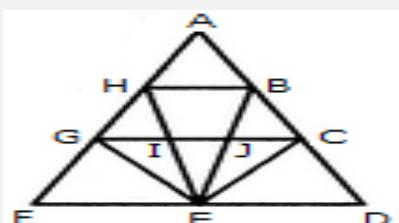
به گشتی :- 3 + 6 + 6 = 15 دانه سینگوشه.

3 سینگوشه [ ] . سینگوشه کان بریتین له :-

5 دانه لهو سینگوشانه تاکن وهک (1 , 2 , 3 , 4 , 9).

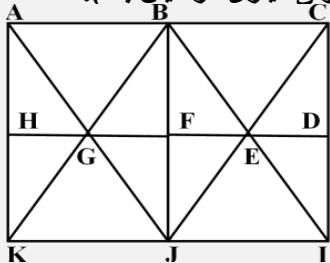
7 سینگوشه لهوانه دوو پارچه لهخو دهگرن وهک (2+1 , 3+2 , 4+1 , 5+3 , 6+4 , 7+5 , 8+6 , 9+7).

6 دانه لهوانه سین پارچه لهخو دهگرن وهک (9+8+7 , 6+5+4 , 7+4+1 , 8+5+2 , 9+6+3 , 3+2+1).

دوو دانه لموانه‌ی که چوار پارچه لهخو دهگرن وهک :- (5+4+2+1 ، 6+5+3+2) .
سن دانه لموانه‌ی شمېش پارچه لهخو دهگرن وهک :- (6+5+4+3+2+1) .
. (7+8+5+4+2+1 ، 9+8+6+5+3+2) .

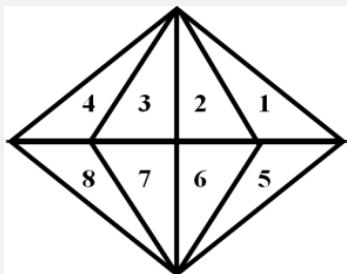
يهک دانه گهورهکه که بريتبيه له (9+8+7+6+5+4+3+2+1) .
کهواته به گشتى :- 1 + 3 + 2 + 6 + 7 + 5 = 24 دانه سينگوشه .
14] // 4 سينگوشه [. وهک بهشهکاني تر هموئي ديارى كردنیان بدء .
5] // 28 سينگوشه [. 12 دانه له سينگوشه

تاكهکاني وهک :- (AHG ، BFG ، KGJ ، ABG) .
6 دانه سينگوشه گهر به شيوه‌ي جووت
وربگيرين وهک :- (AGK ، BEJ ، JGE ، GBE) .
8 دانه سينگوشه گهر به شيوه‌ي سيانى

وربگيرين وهک (AKJ ، ABJ) . 2 دانه سينگوشه گهر شهش دانه وربگيرين وهک (AJC) .
). به گشتى :- 2 + 8 + 6 + 12 = 28 دانه سينگوشه .

6] // 24 سينگوشه [. 8 دانه ههر له 1 تاکوو 8 . تهنيا 6 دوودووبى وهک

بهم پينيه نهوانتر دهتوانيريت دهسنيشان بکرين .
پ 5] // 23 چوارلا [. له پرسه‌کهدا ههر چوارلا
دهليت واته تهنيا ههر چوارلاي همبينت و
گرنگ نبيه چ شيوه‌ندازنيکي همبينت .

تهنيا 9 دانه، ههر له چوارلاي 1 ، 2 ، 3 ، 4 .

يهک دانه که چوارلا گهورهکه يه
9+8+7+6+5+4+3+2+1

7 دانه‌ي دووانى وهک (2 + 1) .

(6 + 3) ، (5 + 2) ، (4 + 1) .

(9 + 8) ، (7 + 6) .

دوو دانه‌ي سيبيانى وهک (9 + 8 + 7) .

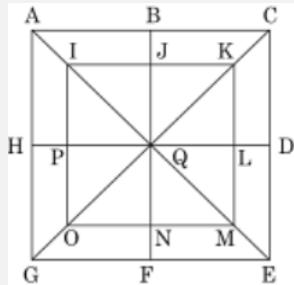
دوو دانه‌ي چوارى وهک (9 + 8 + 7 + 6) . هروهها دوو
دانه‌يش وهک (9 + 8 + 7 + 6 + 3 + 5 + 2) .

به گشتى :- 2 + 2 + 2 + 7 + 1 + 9 = 23 چوارلا .

پ 6 // A/ گهر به وردی بروانينه شيوه‌ندازهکه نهوا بومان دهده‌کهويت که :-
35 دانه چوارگوشه‌ي تيدايه و همروهها 84 سينگوشه‌ي بيش لهخو دهگريت .

هر وهک گشت پرسه‌کانى تر دهتوانيريت بگهيته نهوا ناكامه و گشتيان دهسنيشان بکهيت .
B // 10 چوارگوشه و 32 سينگوشه [. نهگهر پيتي (Q) وهک خالى چهق دهسنيشان
كمين نهوا : 8 دانه سينگوشه‌ي گچکه‌ي بهلهورى چهقا

وەك:- ..... NOQ ، MNQ ، LMQ ، KLQ ، JKQ ، IJQ
نەو سېيگۈشانەي كە دوودانەبىن بىرىتىن لە 12 دانەي وەك:-

ئەو سېيگۈشانەي چواردانەبىن بىرىتىن لە 8 دانەي وەك:-

“ EFQ ، DEQ ، IKM ، GAQ ، EGQ ، CEQ ، ACQ ، OIK ، MOI ، KMO .

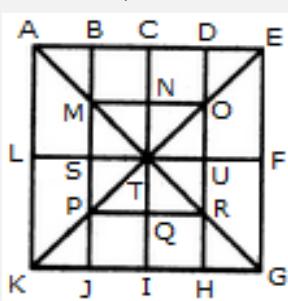
ئەو سېيگۈشانەي 8 دانەبىن بىرىتىن لە 4 دانەي وەك:-
. GAC ، EGA ، CEG ، ACE

كەواتە بە گىشتى :- 4 + 8 + 12 + 8 = 32 سېيگۈشە.
ئەو چوارگۈشانەي دوودانەبىن بىرىتىن لە 4 دانەي وەك:-

PQNO ، QLMN ، JKLQ ، IJQP . نەو چوارگۈشانەي چواردانەبىن بىرىتىن لە 4 دانەي وەك :- HQFG ، QDEF ، BCDQ ، ABQH . دوودانە چوارگۈشەي وەك ACEG ، IKMO . بە گىشتى :- 2 + 4 + 4 = 10 چوارگۈشە.

پ 7 // 21 شەشكۇنا [15 شەشكۇنای گچكە و 6 شەشكۇنای گەمۇرە .
بەلام گەر بە وردى بىروانىنە گشتىيان نەوا تەننیا نەو شىۋەندازەي كە دەكمەيتە لاي راستى خوارەوە پىنجگۇنایە و نايەتە نەزەرەندرەن .

پ 8 // 16 چوارگۈشە]. ھەشت دانە لە گچكەكاني وەك:- (. CDON ، BCNM) . (TURQ ، STQP ، NOUT ، MNTS ، QRHI ، PQIJ

ھەروەها 4 دانە لە :- (ACTL) .

“ CEFT ، BDUS ، (LTIK ، TEGI) . 4 دانە لە :- (AEGK ، MORP ، SUHJ) .

بە گىشتى :- 16 = 4 + 4 + 8 = 16 دانە چوارگۈشە .

// 2 چوارگۈشە]. يەك دانە كە نەويش بىرىتىيە لە چوارگۈشە گەمۇرەكە . 2 دانە كە بىرىتىن

لە (8 + 7 + 5 + 4) . (8 + 7 + 5 + 4) . (4 + 3 + 2 + 1) . (c + 9) . (b + 9 + 7) . (a + 5 + 6) . (c + 8) .

9 دانەي گچكە كە بىرىتى لە :- (9 , 8 , 7 , 6 , 5 , 4 , 3 , 2 , 1) .

كەواتە بە گىشتى :- 16 = 9 + 4 + 2 + 1 دانە .

// 3 چوارگۈشە]. هەولۇ دىيارىكىرىنىان بىدە .

// 4 چوارگۈشە]. هەولۇ دىيارىكىرىنىان بىدە .

// 5 چوارگۈشە]. چوارگۈشەكەن بىرىتىن لە :- 5 دانەي تاكى وەك (2 , 4 , 6 , 5 , 3) .

دوو دانەي وەك (4 + 2 + 1) . (6 + 5 + 3) . (8 + 9 + 6 + 5 + 4) .

يەك دانە وەك (9 + 8 + 7 + 6 + 5 + 4 + 3 + 2 + 1) .

بەلام گەر داواي لاکىشەكەن بىكەن نەوا :-

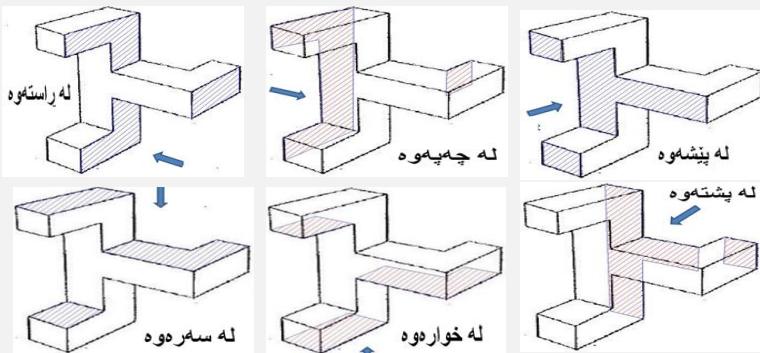
چوار لاکىشەي تاك (1 , 3 , 7 , 9) .

a	2	1
6	5	4
8	7	
c	9	b

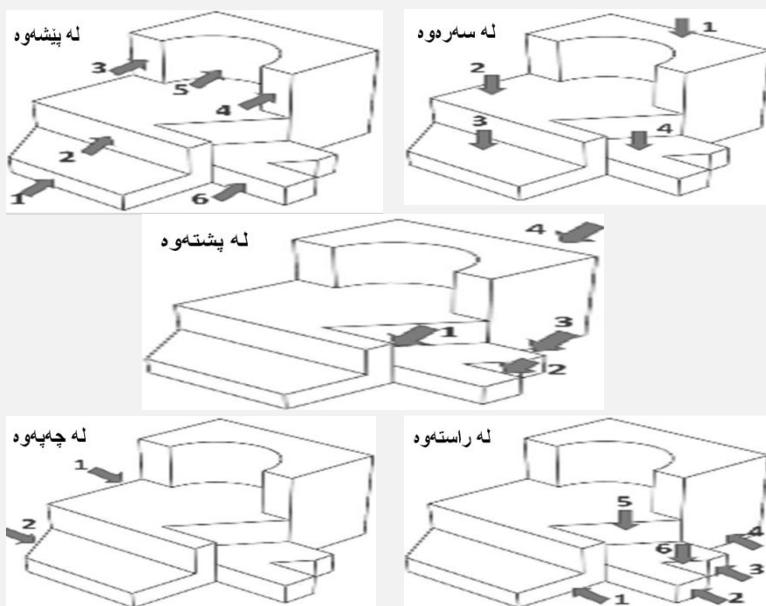
3	2	1
6	5	4
9	8	7

حهوت لاکیشهی جووته وهک (7+1) ، (4+2) ، (5+4) ، (6+5) ، (3+2) ، (8+9) .
 دوو لاکیشهی سیانی وهک (6+5+4) .. (7+8) . چوارگوشه [17] ههولی دیاریکردنیان بده. // 6

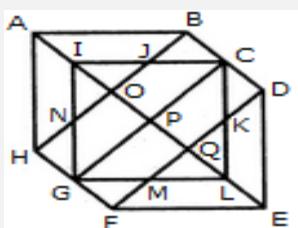
پ / 1 / 42 رooo [له تنهه رهقه بهره جهسته کراوه کانی وهک نهم شیوه ندازه هه میشه
 ژماره دی رووه کانیان :- پیشمهوه = به دواوه، لای راست = لای چمپ، بنکه = سمرهوه.
 کهواته :- 9 رooo پیشمهوه، 9 رooo پشتمهوه، 7 رooo لای راست، 7 رooo لای چمپ،
 5 رooo بنکه، 5 رooo سمرهوه.
 به گشتی :- 42 = 5 + 5 + 7 + 9 + 7 + 9 = 42 رooo ههیه لهو شیوه ندازد.

پ / 2 / 16 رooo 3 رooo پیشمهوه، 3 رooo لای راست، 2 رooo دواوه، 2 رooo
 لای چمپ، 3 رooo سمرهوه، 3 رooo خوارهوه.
 6 رooo. 16 رooo.
پ / 3 / 23 رooo نهم وینهیه جیاوازه لهوهی پیشوه. 6 رooo پیشمهوه، 4 رooo دواوه
 ، 6 رooo لای راست، 2 رooo لای چمپ، 4 رooo سمرهوه، همروه ها لئیرهدا هه
 یهک بنکه یان دهیت. به گشتی :- 23 = 1 + 4 + 2 + 6 + 4 + 6 = 1 + 4 + 2 + 6 + 4 + 6 = 23 رooo

پ 1 // 10] 24 سینگوکوشه [. هشتم دانه سینگوکوشه کچکه‌ی ودک :- . BCJ " IJO . NIO " GHN " GFM " MLQ " KQL " CDK

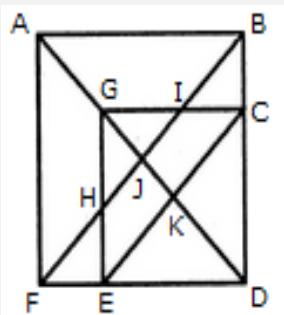
10 سینگوکوشه‌ی ودک :- . AHO " ABO . FEQ " DEQ " ICP " IGP " NIJ . LGP " LCP " KLM . 6 دانه سینگوکوشه‌ی ودک :- . DEF " HAB . GLC " ICL " GIC " LGI . به گشتنی :- . 24 = 6 + 10 + 8 = 24 سینگوکوشه .

12 سینگوکوشه [. 12 سینگوکوشه‌ی تاک هر له (1, 2, 3, ... , 10, 11, 12).

12 سینگوکوشه‌ی که دوو پارچه له خو دهگرن ودک :- . 8+4 ، 4+3 ، 5+6 ، 6+2 ، 5+1 ، 2+1 ، 11+9 ، 9+10 ، 12+10 ، 7+8 ، 3+7 . 6 سینگوکوشه‌ی که سنی پارچه له خو دهگرن ودک :- . 12+11 ، 6+3+2 ، 10+9+7 ، 7+3+2 ، 6+3+2+1 ، 9+6+2 ، 10+7+3 ، 10+9+6 . 6 سینگوکوشه‌ی که چوار پارچه له خو دهگرن ودک :- . 6+4+3+2 ، 10+9+6+5 ، 7+3+2+1 . 12+10+7+3 ، 11+9+6+2 ، 10+9+7+8 . 10+9+7+6+3+2 . 37 = 1 + 6 + 6 + 12 + 12 سینگوکوشه .

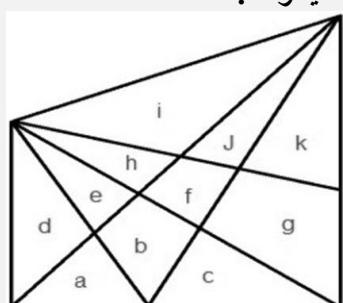
1 سینگوکوشه‌ی گهوره ودک :- . 3 سینگوکوشه . 6 سینگوکوشه‌ی ودک :- . 4 سینگوکوشه‌ی ودک :- .

. CKD ، EKD ، GIJ ، GHJ ، BIC ، EFH ، GCK ، AFJ ، ABJ . 6 سینگوکوشه‌ی ودک :- . GHI ، CED ، GEK ، DJF ، DJB ، GED ، GCD . 2 سینگوکوشه‌ی ودک :- . GCE ، ABF . 2 سینگوکوشه‌ی ودک :- . AFD " ABD .

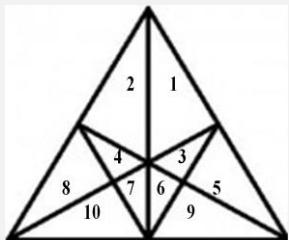
1 سینگوکوشه‌ی ودک :- . FBD . به گشتنی :- . 21 = 1 + 2 + 2 + 4 + 6 + 6 سینگوکوشه .

9 دانه سینگوکوشه [دیاریان بکه . 4 سینگوکوشه [. 8 سینگوکوشه‌ی یهک دانه‌یی ودک :- . تهنجیا 10 سینگوکوشه‌ی که دوو پارچه له خو دهگرن ودک :- . de ، be ، ad . jk ، ij ، hi ، fh ، eh . fgjk . تهنجیا 8 سینگوکوشه‌ی که سنی پارچه له خو دهگرن ودک :- . abcde ، cgk ، bfj ، bce . ijk ، fgh ، ehi ، deh . dehi ، befh . 5 سینگوکوشه‌ی که چوار پارچه له خو دهگرن ودک :- . fhij ، fgjk . یهک سینگوکوشه‌ی که پینچ پارچه له خو دهگرن ودک :- . abcde . دوو سینگوکوشه‌ی که شاهش پارچه

له خو دهگرن و هک :- . یهک سینگوشه‌ی حهوت دانه‌یی و هک:- . کهواته به گشتی :- . $abcfghjk = 1 + 2 + 1 + 5 + 8 + 10 + 8 = 35$ سینگوشه.

34 | سینگوشه [6]

10 دانه‌ی تاک (1 ، 2 ، 3 ، 4 ، 5 ، 6 ، 7 ، 8 ، 9 ، 10).

8 دانه‌ی که دوو پارچه له خو دهگرن و هک :- .

(9+6 ، 10+7 ، 8+4 ، 3+6 ، 7+4)

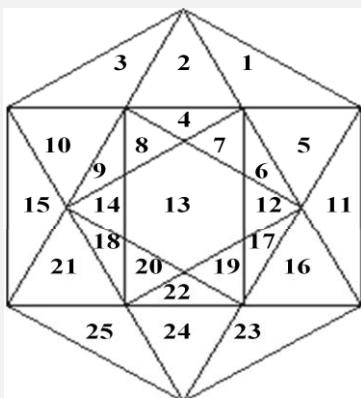
(10+8 ، 5+9 ، 5+3)

4 دانه‌ی که سن پارچه له خو دهگرن و هک :- .

(5+3+1 ، 8+4+2 ، 6+3+1)

نیتر بهم پیشه ههتا کوتایی که 34 سینگوشه پینکدیت.

76 | دانه سینگوشه [7]

24 دانه سینگوشه‌ی تاک ههر له 1 تاکوو 25

بینجگه له 13 ، 24 سینگوشه که له دوو

پارچه پیکهاتین (2+1 ، 3+2+1)

(10+3 ، 15+10)

سینگوشه که له سن پارچه پیکهاتین:- .

(25+21 ، 15+10)

12 سینگوشه که له چوار پارچه پیکهاتین:- .

(25+21+15 ، 15+10+3)

(3+2+1 ، 1+5+11)

(11+16+23 ، 23+24+25)

(22+20+18 ، 18+14+9)

(9+8+4 ، 4+7+6)

(6+12+17 ، 17+19+22)

14 سینگوشه که له چوار پارچه پیکهاتین:- .

(6+7+4+2 ، 22+20+18+21)

(16+17+12+6+5+7+4+8+10+9+14+18+20+22+24)

(17+12+6+5 ، 20+8+13+12)

(19+14+13+7 ، 18+14+9+10)

(24+22+20+18 ، 10+9+8+4)

دوو دانه‌ی گهوره (7+6+13+12+17+19+22+20+18+14+9+8+4+2)

(19+17+12+19+6+5+7+4+8+10+9+14+18+20+22+24)

کهواته به گشتی :- . 76 = 2 + 14 + 12 + 24 + 24 دانه سینگوشه.

پ) 1 | 6 دانه قلب [. پینچ دانه‌ی بنکه و یهک دانه‌ی سهر وه .

2 | 15 دانه قلب [. 6 دانه‌ی بنکه ، 8 دانه‌ی ریزی دووهم ، 1 دانه‌ی ریزی سینیم .

3 | 19 دانه قلب [. تهنيا 13 دانه قلب بوق ریزی یهکم ، 5 قلب بوق ریزی دووهم ،

تهنيا یهک قلب بوق ریزی سينیم (4 | 28 دانه قلب [.)

5 | 44 دانه قلب [. 25 دانه قلبي ریزی یهکم ، 13 قلبي ریزی دووهم ، 5 قلبي ریزی سینیم ، یهک قلبي ریزی سهر وه . 25 = 1+5+13+25 = 44 دانه .

6 | 66 دانه قلب [. له سهر وه بوق خوار وه :- . دهروانين که تهنيا ههر یهک دانه کوتایي

به شیوه‌ندازه که هتياوه ، ریزی دووهم دهبيت 5 دانه بيت (4+1) ، ریزی سینیم دهبيت 9

данه بيت (4+5) ، ریزی چواره دهبيت 13 دانه بيت (4+9) ، ریزی پينجم دهبيت 17

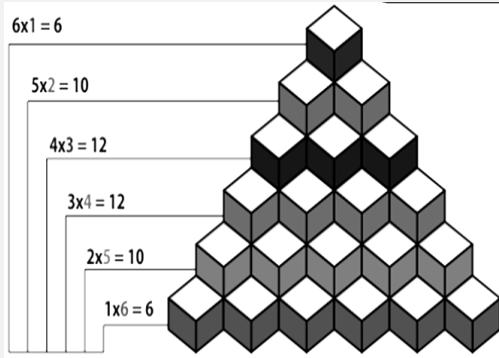
دانه بيت (4+13) ، ریزی شاهمه می خواره وه دهبيت 21 دانه بيت (4+17) . واته بوق

ههر ریزیک دهبيت 4 ی ترى بخريته سهر . 21 + 17 + 13 + 9 + 5 + 1 = 66 قلب .

7) ژماره‌يان 56 دانه‌یه . گهر به وردی بروانينه ريزه‌كان نموا :- .

$$56 = (1 \times 6) + (2 \times 5) + (4 \times 3) + (3 \times 4) + (2 \times 5) + (1 \times 6)$$

که واته :- 56 = 6 + 10 + 12 + 12 + 10 + 6

$$78 = 1 + 6 + 15 + 1 + 3 + 6 + 10 + 15 + 21$$

پ 11 شهشگونا و 78 سیگوشه

[Rambus] و 66 شیوه‌های بزینه‌ی

باید همیت. له وینه کانه و نهوا

بو رژماره‌ی شیوه سیگوشه‌ی کان

دربدکه‌هیت که:-

21 دانه‌ی گچکه‌ی واته و دك

15 دانه‌ی واته و دك

10 دانه‌ی و دك

6 دانه‌ی و دك

(3x3x3)

(4x4x4)

..... هند.

بو رژماره‌ی شهشگونا کان نهوا به ورچاو دهکه‌هیت تنهنیا همر :-

10 دانه شهشگونای گچکه (1x1x1x1x1x1) و یهک دانه‌ی گمهوره‌یه.

که واته به گشتی :- 1 + 10 = 11 شهشگونا.

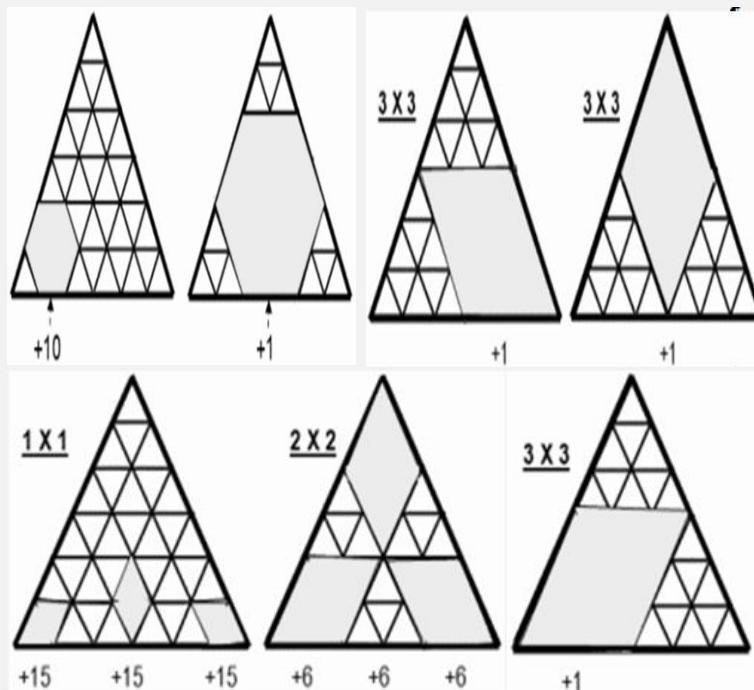
بو رژماره‌ی شیوه لاهزینه‌ی کان Rambus گهر به وردی بروانینه شیوه‌ندازه‌کان نهوا

بومان دهدهکه‌هیت که :- 45 دانه‌ی گچکه (1x1) ، 18 دانه‌ی (2x2) ،

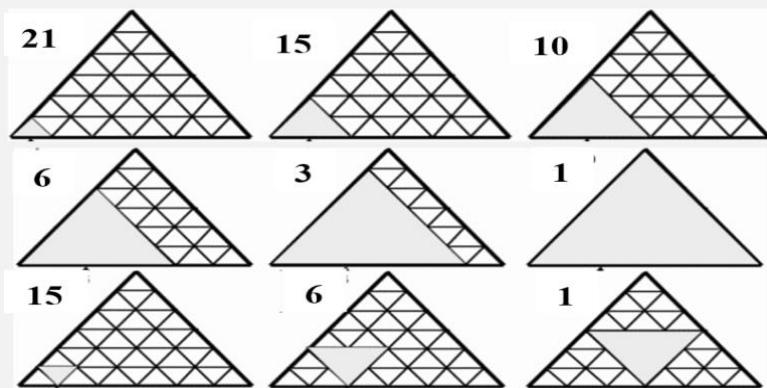
3 دانه‌ی (3x3) .

(1 + 1 + 1) + (6 + 6 + 6) + (15 + 15 + 15) = 66 دانه‌ی جوارا جور.

پیویسته که زور به وردی بروانینه گشت شیوه‌ندازه‌کان تا راستیه‌یه کان دهربکه‌ون.

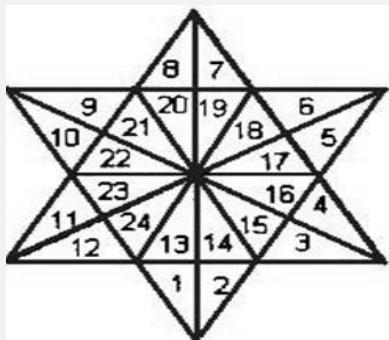

ئەمەيش بۇ شىوه سېڭۈشەيەكانە :-

پ 13 / 1 / تەنیا ھەر 15 سېڭۈشە ھەولى دىيارى كەرنىيان بەه.

.24 دانە سېڭۈشە تاك ھەر لە 1 ، 2 ، 3 ... تا 23 ، 24] / 2

12 دانە كە دوودوو وەربىگىرىن وەك:-

12 دانە كە 15+2 ، 14+3 ، 13+1 ..... هەت.

12 دانە كە دوودوو وەربىگىرىن وەك:-

12 دانە كە سى سى وەربىگىرىن وەك:-

12 دانە كە 16+15 ، 4+3 ، 14+13 ، 2+1 ..... هەت.

12 دانە كە 15+14+2 ، 24+13+1 ..... هەت.

12 دانە كە چوارچوار وەربىگىرىن وەك:-

12 دانە كە 16+15+14+2 ، 23+24+13+1 ..... هەت.

6 دانە كە شەش شەش وەربىگىرىن وەك:-

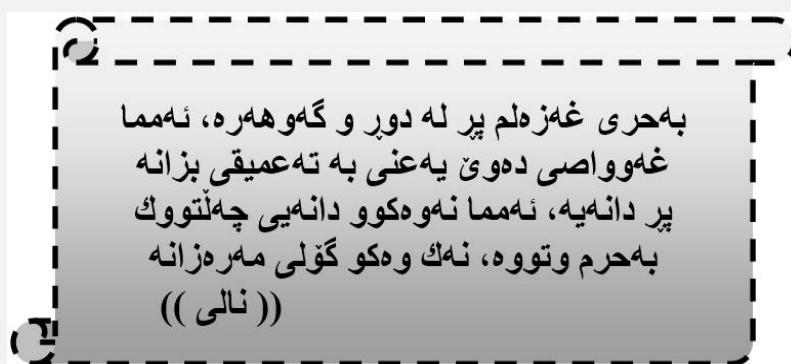
6 دانە كە 10+22+23+24+13+1 ..... هەت.

6 دانە كە ھەشت ھەشت وەربىگىرىن وەك:- 8+20+21+22+23+24+13+1 ..... هەت.

يان // 16+23+15+24+14+13+2+1 ..... هەت.

12 دانە كە نۆنۇ وەربىگىرىن وەك 20+21+9+10+22+23+24+13+1 ..... هەت.

ئىتر بەم پىيە بەردەۋام دەبىن تا ھەر 104 سېڭۈشەكە دىيارىدەكىيت.

((شماره و ژماره .... ده بیانی راستیه که له رووی زانستی ماتماتیکیه و) .

(شماره / الرقم / Digit) ، (ژماره / العدد / Number)

نووسینی // نه سعید قهرداخی و فهوزی رهمزی

زاراوه زانی Terminology ، زانستیکه له وانینه وهی زاراوه کان و چونتیکی به کار هینانیان. زاراوه، بریتیه له؛ وشهیه کی یاخود چند وشهیه کی لیکراوه و کردنی به یه ک وشه، به مباهستی گوزاکردن له شتیک یاخود با بهتیک و بیتیه چه مکنکی زارشته Logic concept که همموو لیکدانه وهیه کی زوانه وانی و فله مسنه فی له خوبگریت. گومانیش له داده نییه که روزانه مروف رهو وهیه ورووی نهム زانسته همه رگرنگه ده بیتمو، به تایبته تی پسپورانی نهム زانسته که همه بیشه به پیرسیتی سه رکیبان که وتوته نهستق له گیزان و پیزانی وشه و دارشتنی به شیوگیکی واله بار که خوشگو بینت لامسمر زار و کوپری پوشنبیران به همموو لاینه کانیه وه سوودی لیور بگرن. له بواری زانستدا، به تایبته ماتماتیک زانی که لیره دا مباهستمانه، به چاوگی (یان دایکی) (همموو زانسته کان داده نریت. چهندین و چهندین زاراوه له خوگر تووه .

هر بق و بیرهینانه وه، له چاخی زور دیریندا، مانای ماتماتیکه کان Mathematics وشهیه کی بونانیه، به زانین Knowledge ، فیربیون Learning لیکده درایمه، به لام به ره بره لک و پوپی لیبیووهه تا گمیشته نه موی بینته زانستیکی سه رباه خو و نه مو مافیش بدابه خوی که خوی بناختیه نیو همموو نه و ته فله سه فیه فیش ای فیشگر قوس ای Pythagoras (دانا کردوته گمهاهی که ده لیت؛ گمدوون، ژماره و میلودی / یه (یاخود بلین زماره و بدم) . لیکدانه وه نهム چه مکه نه مو ده گهیینیت که مروف بیر له همه شتیک بکاته وه، دهست بق همه شتیک به مریت، دهیت چه مکی ژماره بخاته به پیری و نینجا هنگاو بق ناینده بنت. کهواته دهیت بلین که ژماره بوتیه زاراوه هیه ک بق گوزاره کردن و به کار هینانی لمجی خویدا .

کاتیکیش نهム زاراوه هی ژماره به کارده هینریت، رو و بیره وروی وشهیه کی دیکه ده بینه وه که بوتیه لیرشته هی ژماره و هاوزاراوه هی، نه ویش ده بینین له زور زوانه پیشکه و تووه کاندا زاراوه هی تایبته بیان بق دانواه. دارشتن و دانانی نه و زاراوه هیش ده گهیوتیه سه دهوله مهندی نه و زوانه، همراه ها هونه ر و لیهاتووی نه و زاراوه هسازه که چون نه و وشه له زوانه که هله لدگوزیت و گیزان و پیزانی بق ده کات تا دهیگه بینیت نه مو شیوگه هی که چه مکی خوی بدت.

با له وه زیاتر دور نهروین، بگهربین به میرگر نگینی به رفراوانی زوانی کور دیماندا، شانازی بکهین بق و فرهلا وژه هی که ههیه تی و چهندین هاو مانا وشهی له خوگرت ووه. به لام له ههمان کاتدا، نیگهران بین بق و که مه رخه میهی که تاکو نیستا نه تو ازراوه و دک پیویست زوانیکی ستانه در دابنریت و لاوژه ناوجه هیه کان بگریته خو تاکو بینه کوله که بقی. بینه وه سه ره با بهتکه مان و له ههندیک زوانه وه دهست پیبکهین سه ره تا به زوانی عاره بی که له زور وشهیدا نه ک همه نیمه هی کورد به لکو زوانه در او سیکانیش سوودمان لیورگر تووه و بق دارشتنی زاراوه پشتمنان پن به ستووه.

دیسان بینه وه ناو کر قکی مباهسته که مان؛ له زوانی عاره بیدا وشهی عهد ده وشهی ره قم (العدد و والرقم) همیه. کاتیک که زوانی کور دی بیوه زوانی فیربیون له خویندگه کان و وانه هی ماتماتیک / یش کرا به کور دی، وشهی عهد ده و دک زاراوه وشهی ژماره / بق داریزرا و وشهی ره قم / یش و دک زاراوه وشهی (ره نووس). بین نه وه ناو ریک له لاوژه کور دیه کان بدریته وه و بزا نریت نایا تو بلنیت وشهی وای تیدا

همنهگوزریت بشیت بوقرقمه؟ له کاتیکدا نهگهر ههر ناوریک له لاوژه‌ی هقرامی بدینه‌وه که کونترین لاوژه‌ی کوردیبه، وشهی شماره/مان همیه. بوقرهقمه لهم دوو وشهه‌وه (ژماره و شماره) ژماره بوقعده‌ده بیت و شماره/یش بوقرقمه. ههر زور جار له دده‌ی ناخاوتمناندا وشهی "پیشمار" دیته سهر زارمان بوقشتیکی زور، که به مانای ژماره‌یه کی له رهقمه بهدر دیت، واته نهه و ژماره‌یه رهقمه‌که نههونده زوره کونایی نایه‌ت. کهواته دهشیت دارشنی وشهی رهنووس به هله بوقرقمه دانرا بیت چونکه هربه لیوردبونه نهگهر دهه‌خشتیت.

کاتی خوی له پهراوه ماتماتیکه کانی فیربیوندا، وشهی "رهنووس" بوقرقمه دانرا که وشهیه کی لیدکراوی پنکاتووه له ره و نووس. وشهی نووس چاوگیکی روروته و چهندین وشهی چ به نیهاد Substantive و ج به فهرمان Verb آنوهرا دهگهردینریت. وشهیه که دهکریت پیشگر و پاشگر بهخویمه بلکنیت و مانایه ک بیهده‌خشتیت. بوقنوونه له پیشگریدا؛ دادنووس بهه که سه دوتیریت کاروباری دادوه‌ری بنووسیت. چاره‌نووس واته له چاره نووس‌را بیت که وده زاراوه چهکی مصیر/ی عاره‌بی دهگه‌ینیت. بهرنووس، مانای بهرایی نووسین. نیتر نمووگه‌لیکی دیکه‌ی وده خوشنووس، رینووس، دهسنوس، رهشنووس، پاکنووس، پینووس، تیانووس... هند. پیشگری (ره یاخود را) له همندیک فهره‌هنگی کوردیدا که ناماژه‌ی پیدراوه بهمانای جار، چهندباره هاتووه. پیشگری (را) له وشهه‌لیدکراوی راپرسی/یدا لای همندیک بهمانای (رأی) عاره‌بی لیدکراوته‌وه، دهشیت وابیت بهلام ههر دهشیت نهه پیشگری را بهه کوردیانه لیدکراوته‌وه بلین پرسکردنه بوق جاریکتر. دیشکریت لمبری نههونه بوقوتیرت دووباره که تهنا بهمانای دووجار دیت و بهس، بهلام بوقوتیرت رهپات که تا براده‌یه کیش نزیکه له همندیک زوانی ناوروپایی وده کیزی Repeat چهندجار (اعادة الكتابة) (Rerpeat) بگه‌ینیت. نهه زوانی ناوروپایانه‌یش که دههینریت‌وه به نموونه، لمبرنه‌وه که نههانیش بهشینکن لهه چاوگه زوانی که زوانی نیمه‌ی کوردی/یشی لیکه‌هونت‌وه و دهشیت سوودیان لیوهر بگیریت. با بینینه سهر هردوو وشهی (ژماره و شماره) که وده دوو زاراوه له زانستی ماتماتیکدا همن و بوقویشنه‌ده دوو وشهیه کی دووانی و یکچوون له یهکتر و چیواز له مانا، دوو وشهن که له یهکتره و نزیک و خوشگو و ناسان ریتمن، ههروه ک بهزم و رهزم (نظم و ايقاع) که به مانای System and rhythm دین، وه ههروه‌ها بوق چهندین وشهی دووانی دیکه که زوانی کوردیدا همن.

هر چهنده لای همندیک، وشهی شماره به فارسی دراوه‌ته بهرگوی. بهلام دهبت نهه راستیبه لهپرنکریت که بهپن زور له شاره‌زایانی زوان. کوردی له فارسی زور دیرینتره. زوانیکه له ههمان نهه چاوگه زوانه‌وه وه رقبووه که زوانی کوردی لیکه‌هونت‌وه. نکولی لهوه ناکریت که چهندین سهته‌یه نهه دوو زوانه تا براده‌یه ک له وشهه‌که‌لیکدا ههگری یهکتر بیون و خزماهه تیبه‌کیان لیکه‌هونت‌وه. لمبرنه‌وه کاریکی ناساییه نهگهر نهه وشهی شماره/یه که فارس ههر بوقعده‌ده و رهقمه دایناوه. چی دهبت نیمه بوقرقمه دایینیین؟

چهکه وشهی شماره (ررقمه Digit) وده زاراوه، تاییه‌تمهندیه کی خوی همیه، تهنا و تهنا بربیتیه لهه :-] 0 ، 1 ، 2 ، 3 ، 4 ، 5 ، 6 ، 7 ، 8 ، 9 [ههر تاکیکیش لهمانه یهکیه کی سهربه‌خویه و کوزاره له شتیکی دیاریکراو دهکات. بوق زیاتر رهوونکردن‌وه؛ دهوتیریت رهقمه‌ی ترقومبله‌که نههونده‌یه، رهقمه‌ی تمهله‌فونکهم، رهقمه‌ی خانوو،

برهقه‌می پیوانه‌بی Standard له و هرزشدا...هتد. ناکریت بووتنریت عهده‌دی ترۆمبیله‌که نهونه‌ندیه یا عهده‌دی تاملو فونه‌کم نهونه‌ندیه یا...هتد.

به‌لام ژماره (عهده‌دد Number)، دهکریت بووتنریت دایکی شماره‌یه، شماره‌کانی سفر بو نو9ی لیکه‌وتولو. کهواته ژماره له شماره پیکهاتووه. کاتیک که ناماژه بو یه‌کنیک له ژماره یه‌کخانه‌کانی سفر بو دهدریت، دهونریت ژماره‌یه‌که له یه‌ک شماره پیکهاتووه. یاخود ژماره ده له دوو شماره پیکهاتووه؛ سفر و یه‌ک. ژماره‌ی سه‌د له سی شماره پیکهاتووه...و ههروه‌ها.

نمونه‌یه‌کی دیکه؛ کوی شماره‌کانی ژماره‌ی 34 که له دوو شماره پیکدیت، دهکاته 74 (4+3) که هه‌ریه‌که‌مو له خانه‌یه‌که‌دایه و کویان دهکاته ژماره 34. یان کوی شماره‌کانی ژماره‌ی 783 دهکاته 18 واته کوی 7+8+3=18 که هه‌ریه‌که له خانه‌یه‌کی جیادا خوی جیگیرکردووه. یاخود دهیت بووتنریت خویندگاهیه ژماره‌یان 245 خویندگاره، نهム ژماره‌یه‌یش له سی شماره پیکهاتووه و دابه‌شده‌کرین بق خانه‌کانی یه‌کان و دهیان و سه‌دان ...هتد.

کهواته دهتوانین بلنین که ژماره له شماره‌گله‌لیکی بیکوتا پیکدیت و به‌لام شماره سنورداره له نیوان (0 بق 9) به شیوه‌یه‌کی تاک و جیا. دهشیت به ههمان 0 بق 9 بووتنریت ژماره، چونکه یه‌ک شماره پیکهاتووه. به‌لام ناکریت له ژماره 10 و بهرو زیاتر بووتنریت شماره. به ههمان شیوه ژماره که‌رتیه‌کان Fractions دواپرس که روبوه‌رو و مان دهیت‌مه، نهム جوداییه‌یه له نیوان دوو و شهی گرنگدا که بق نمونه له زوانی عاره‌بیدا به عدد و رقم، له زوانی فیره‌نسایی به Nombre و Chiffre، له زوانی چینی Shù mù و Shù zi، له زوانی سوید/یدا به Tal و Siffra ناماژه‌یان پیده‌درین. له زوانی کوردیشدا بابه‌ته زاراوه‌یه‌کی و ازارشانه Logical بسازینریت که گونجاو بیت بق نه‌هو جوداییه، نزیکیش بن لمیکتر و ته‌واوکه‌ری یه‌کترین. بق نهム مه‌بسته‌یش دهشیت په‌یقی ژماره هاومانا بیت بق عدد، شماره‌یش بق رهقه‌م. هر لهزوانه‌که‌ماندا، وشهی نمره/یش هه‌یه که دهشیت هه Number نینه‌گلیزی بیت، له چیوه‌یه‌کی سنورداردا به‌کاردہ‌هینریت، وکو نمره وانه‌کانی خویندگاران، یاخود که‌سیک دهچیته لای سمرتاش و پییده‌لیت پرچم به نمره نهونه‌ندیه لیبده، یاخود لای نانه‌واخانه‌کان که ده‌لین ناردی نمره نهونه‌نده دهکم به نان...و ههروه‌ها.

پاراوی دواوته...ژماره؛ شماره نیه، به‌لکو چهند شیوه هیما شماره‌کانی پیده‌نوسریت و نمایانده‌کریت. نهگهر شماره کوتایی هه‌بیت که بریتیه له ده دانه، له سفره‌وه ده‌سپیده‌کات و به نو کوتایی دیت. به‌لام ژماره چهندیکی بیسنور و بیانه و هه‌رگیز کوتایی بق نیبه، هه‌رگیزیش ناتوانیت به‌بن سفر به‌ردوه‌امی به خوی بدات و ده‌سبه‌داری بیت، چونکه خانه‌کانی به سفر زور دهیت.

(هیوادارین نهム رونکردن‌نه‌ویه سوود به‌خش بوویت)

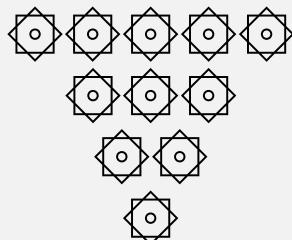
سەرچاوهكان//

- 1) Sudolog, I Q ..... Florine Calleen „ Christian Hesse
- 2) Der grosse Intelligenz test, I Q ..... Wolfgang Reichel
- 3) Traine I.Q,..... Martin Semon Franzjs / Brainbook.
- 4) Das Denkspiele,..... Martin Semon Franzis / Brainbook.
- 5) I Q Training Program..... Philip Carter Und Ken Russe ll Bassar Man.
- 6) Intellegent Training.. Helmut W Müller Und Matthias Edbauer.
- 7) Testtraning Logik.... Jürgen Hesse Und hans Scharder Eichborn.
- 8) Power Training Fur Denkopf,.... Harald Havas Compact Verlog.
- 9) Neue Superstarke I Q Puzzles .... Joe Cameron / Gondrom.
- 10) Sikaku ..... Der neue Ratselhit aus Japan.
- 11) Kakuro .... Der neue Ratselhit aus Japan.
- 12) Solothurner Tagblatt Zeitung.
- 13) Solothurner Woche Zeitung.
- 14) Die ganze Welt des Denksports ..... Andreas Findholt.....mvg Verlag.
- 15) The Ultimat IQ test book ..... Philip Carter
- 16) Psychometric Success   Paul Newton „, Helen Bristoll

- 17) پەرتووکى "الرياضيات المسلية". ياكۇف بېرىلمان "چاپخانەي میر مۆسکو.
- 18) سوودىتكى زۇرم لە ماتماتىكى پۇلە جىاجياكانى خويىندىنگەكانى ولاتى سويسرا وەرگەترووه .
- 19) سوودىتكى زۇرم لە چەندىن مالپېر و سايىتە زانستىكەن كە تايىبەتمەنەن بەھۆ جىزە بابەتانەوە وەرگەترووه كە ھەندىيەكىيام لە خوارەوە نووسىيە :-

رياضيات اختبار الذكاء ، الغاز حسابيه ، الغاز صعبه ، ما هي الشكل الناقص في الشكل الآتى.....

„ Matchstik Puzzles „, Test your IQ „, Erich's puzzles palace
„ Math and Logic Puzzles „, Free Math Puzzles „, Math Beauty
„ Any Puzzle Media „, Blackout Puzzles „, Free Inky Puzzles
„ IQ Test diagrams „, Tangram Puzzles „, Puzzles Com.
„ Denkspiele „, Narcissistic Numbers „, Domino Puzzle
„ Intelligence quotient test (IQ test. „, Number Link Puzzles
„ Zig-Zag Puzzles „, Data Interpretation „, Apt maths shortcuts
..... How many Squares , Triangles, Rhombuses.....in the figures

گەمە و زاخاوی مىش

ئەم پەراوهى بەردهستى بەریزتان 22 بەندە، ھەر بەندەيش لە 20 پرس ياخود زىتر پىكھاتووه، ھەر پرسەيش تايپەتمەندىيەكى لە خۇڭرتوه و گەمە كىرىنىكە بە شمارە و ژمارە، بە دانانى نىگار و نەخشە و خشتە جۇراوجۇر، بۇئۇرى رووننىيەتەوە كە ئەوانە

چ رېلىكى گىنکيان ھەمە لە بوارەكاندا و چەند كارىگەرە لە سەر گەشە كىرىنىكە مىشىك و رادەي تىگەيشتن و ھزرى مرۆف و پەروردە كىرىنى بە شىۋىيەكى سىستېماتىكانە ج بو تاڭ و ج بو كۆمەل و رايىدە هينىت كە چالاكانە بەرە كىشە و پرسەكان بچن و بە شىۋىيەكى زارشانە (لۇجىك Logic) بە شوين سەرى گۇلەكاندا بگەرىن كە ئەممەيش لە خۇيدا فاكەتەرىكى كارىگەرە لە ژىانى مرۇقىدا. ئەوهى شايانە كە بۇ ھەموو ناستە جىاجىاكانى تەمەن دەگۈنچىت، ھەر تەمەنە بە گۆيرە خۇى پىرسى بۇ فەراھەمكراوه تاڭو مىشكى بتوانىت

ھۆگىرى لەگەلدا بىات و بىيەرسىننەت. ھەتا توانييېتىش ھەولمداوه بە زمانىكى سادە و ساكار و روون بىخەمە بەردهست، نەڭ بە زمانىكى ماتماتىكىكانە رۈوت.

ئەگەر ھەر پرسىنكت بۇ شى نەكرايەوە... نەكەي بچىتە سەر وەلامەكەي كە لە كوتايى پەراوهەكەدا ھەمە! چونكە ئەمە لە خۇيدا ھەلەيەكى گەورەيە و لە ئامانچ و مەبەستى ئەم گەمەيەت دووردەختەوە و رىساكەت لىدىدەكتەوە بە خورىي و دەبىتە تەگەرە لە رېيگەي فيريوونىتىدا. باشتر وايە بچىتە سەر پرسىنكت و ھەولۇ شىكارىي لەگەلدا بدەيت. دلىيام كە ھەر خوينىرە و بە چەشىنەت رەوتار لە كەل ئەم پەرتووكەدا دەكتات، بەلام ئەوهى وەڭ مەبەستى ناواھەرۆكى پەراوهەكە ھەنگاۋ بىتىت و پرسەكان بە ھەند لە بەرچاۋ بىگىت.... بىشىك سوودەمند و بىررۇشىن دەبىت.

دواى ھەموو ئەمانە، ژىرى و بۇچۇونت ھەلسەنگىنە، خۇت بىدە لە سەنگى مەحەك و ھەزاران دروود و ئافەرىنيش بنىرە بۇ ئەو زانا و پىپۇرانە كە لە ولاٽانى پىشىكەوتۇودا چەندىن سال خۇيان ماندووكىدۇو و بەردهۋام ھەر لە كاردان لەپىنائو گۆش و پەروردەكىرىن تاڭو بەشىۋىيەكى زانستانە، رىشته مروارىيەكى ئاوا بەھۇننەوە و، بەرەھەمتىكى ناياب و بەنرخ پىشىكەش بە رۇلەكانى خۇيان و مىلەتانى جىهان بىمەن.

تاڭ خوازىيارم لە بەریزتان ئەوهى كە ھەر كاتىك ئەم ىرىشمەيت گىرەدەست يادىكى بەخىرمان بىكەيتەوە كە ئەوه دەبىتە گەورەتىرين شانازى و بالاتىرين پاداش بۇم.

نووسەر